GLOSSARIA LATINA

IUSSU ACADEMIAE BRITANNICAE EDITA

III

ABSTRUSA, ABOLITA

EDIDERUNT
W.-M. LINDSAY · H.-J. THOMSON

1965

GEORG OLMS VERLAGSBUCHHANDLUNG
HILDESHEIM

Reprografischer Nachdruck der Ausgabe Paris 1926
Mit Genehmigung des Verlages Les Belles Lettres, Paris
Printed in Germany
Herstellung: fotokop, Reprografischer Betrieb GmbH, Darmstadt
Best. Nr. 5100863

PRAEFATIO

Iam in praefatione vol. II dixi socios meos in hoc vasto opere plenissimam mihi licentiam concessisse amplificandi ea quae scripsissent, refingendi, decurtandi ; teque, lector, iussi, siqua vitia in his paginis detegerentur, mihi quoque ipsi meam vitiorum partem imputare. Quae verba hic iterare necesse habeo ; tam longe Abstrusa glossarium, quale hic editur, ab ea forma differt quam mihi Thomson meus edendam commendavit.

Quoniam haec duo glossaria, Abstrusa et Abolita, velut thesauri erant unde materiam hauserunt modo non omnes qui postea extiterunt glossariorum conditores, in votis erat ut uniuscuiusque glossae fontem tibi indicaremus. Quod quidem fortasse efficere potuissemus si in codicibus qui nobis praesto sunt pristina glossarum dispositio (velut in Arma, vol. II), pristina glossarum forma satis servatae essent. Sed scribis, vel potius scribarum magistris, semper in mente erat Isidori (Etym. 1, 30, 1) dictum, singulas interpretationes debere vocem illam de qua requiratur uno et singulari verbo designare. Unde factum est ut novi quique glossarii transcriptores pristinam glossarum formam magis magisque decurtarent ; porro, legentium commodo obsecuti accuratiorem alphabeticam ordinationem postulantium, magis magisque pristinam glossarum dispositionem everterent. Denique qui se Abstrusa glossario occupabant, ne lemmatibus quidem temperantes, verbum quodque in tertia persona singulari indicativi praesentis, nomen quodque in casu nominativo singulari exhibebant ; quid multa ? pristinam glossarum et formam et dispositionem ita obtegebant ut glossarum Abstrusa fontes raro indicare audeamus.

Attamen, quamquam noluimus ubique viae tibi indicium ponere, cave credas omnia esse invia. Sat habuimus demonstrare glossas Abstrusa maximam partem ex scholiis Vergilianis provenisse, aliquot etiam ex Sacra Scriptura. Tu igitur, si demonstratio nostra placuit, ex cognitis incognita nosce, et nobiscum v. g. AB 1 (Abstrusa : abscondita) ad Aen. 6, 7 (*abstrusa in venis silicis*), ceteras eiusmodi glossas Lexico Vergiliano fretus ad eum versum qui tibi placebit revoca, AB 2 (Abdicat : a se alienat vel respuit) ad scholium aliquod Vergilianum. In scholiis enim Vergilianis infinita copia erat ; et credimus — teque credere volumus — ad hunc fontem plerasque Abstrusa glossas esse revocandas. Quodsi credere noles, non male feremus ; nam fatemur potuisse conditorem priore, nunc deperdito glossario aliquatenus uti : unum illud nullo modo, nulla ratione feremus, si Ritschelianorum viam secutus sic tecum disputabis : Hoc

lemma vox est Catoniana; glossarium igitur Catonianum in manibus erat conditoris Abstrusa glossarii : Illud lemma vox est Luciliana ; glossarium igitur Lucilianum antiquitus traditum praesto ei fuit : Haec vox in Sallustii Historiis apparet ; evolverat igitur ipse glossarii conditor Historias Sallustii, inde hanc vocem (neque praeter hanc voces alias) tamquam lemma in glossario suo posuerat addideratque eam interpretationem quam ipse excogitaverat. Quasi vero glossarii Abstrusa conditori tanta librorum copia praesto esse posset, tanta doctrinae antiquitus traditae ! Quasi vero tam doctus vir esset, tam laboriosus ut innumeros scriptores antiquos huius causa glossarii evolveret eodem modo quo apes, latum pervolantes campum, ex mille floribus mille particulas mellis extrahunt ! Immo tu lege ea quae alibi scripsi (St. Andrews University Publications XIII praef., p. VII ; English Society Publications VIII, p. 1 ; Bulletin Ducange I, p. 16) et disce quomodo et quam temere glossaria facta sint ; porro tu fontibus certis, dummodo ad eos glossae glossarii omnes satis apte referri possint, noli novos sine causa adicere, memor sapientis Gulielmi qui dixit : « Entia non sunt multiplicanda praeter necessitatem. »

Disce etiam glossas solere esse fertiles, et ex una glossa posse alias oriri. Noli igitur postulare pro unaquaque glossa suum proprium fontem. Velut, si incides in glossas duas, *Serit* : *seminat*, *Sevit* : *seminavit*, sic tecum disputato : Potuit sane glossarii conditor in versu Vergiliano praesentis temporis formam invenire, in altero versu perfecti ; idem tamen potuit nonnisi *serit* (*-is*, *-imus*, etc.) invenire et ipse ea mente novam glossam *Sevit* : *seminavit* addere ut sui discipuli intellegerent verbi coniugationem. Semper enim illud in memoria tenendum est, glossaria a monasteriorum praeceptoribus in usum discipulorum esse condita ; eos praeceptores ipsos et postea eos qui librariis praeerant multa refinxisse, multa in margine aut explicandi causa aut emendandi addidisse ; multas igitur glossas revera advenas esse et aut conditoribus ipsis aut subsequentibus correctoribus esse imputandas. Quae si tecum reputabis, concedes nos, si novem partes glossarii ad fontes proprios revocavimus, de tribus quoque quae restant partibus posse nostro iure esse securos, non minus quam arborum caesores qui, silvam centum arborum aggressi, postquam centum truncos reportaverunt, securi esse solent de rubis fruticibusque qui circa arborum pedes accreverunt.

Denique, quoniam speramus philologos hac editione adiutos nova reportaturos esse tropaea, et ex Abstrusa glossario aliquatenus Donatianum in Vergilii poemata commentum, ex Abolita glossario aliquatenus eas partes Festi de Significatu Verborum libri quae iam desiderantur esse restituturos, permitte mihi ut exponam quid de tota re sentiam. Sic enim mihi fingo glossaria duo esse orta.

Extitisse non post saeculum septimum Abstrusa credo, siquidem id glossarium iam scriptori hymni qui vocatur Altus et Aethico Histro praesto erat (Class. Quart. XVII, p. 198) et Aldhelmi tempore (cum Abolita Glossario) increbuerat (Engl. Phil. Soc. Publ. VIII). Isidoro nullam glossam refert acceptam, nam raras quae Isidorianae sunt, vel potius videntur esse, aut adiecit postea nescioquis aut revera ex eodem fonte (scholiis Vergilianis Donati, puta)

atque Isidorus conditor ipse sumpsit. Quomodo igitur extitit glossarium ? Sic mihi conicio, sic — dicent critici — somnior. Quemadmodum alii aliquot magistri Etymologias Isidori tamquam vastum glossarum thesaurum adhibuerunt, ita noster Scholia Vergiliana (a Servio aliena) adiit, thesaurum nihilo minus copiosum.Brevitati non nimis studuit, quippe qui non interpretationes tantum excerpserit, sed eis etiam scriptorum locos a scholiasta (Donato, puta) ad interpretationem illustrandam citatos adiecerit. Earum satis redundantium glossarum plurimas nobis conservavit ille glossariorum coadunator quem Ansileubum vocare solemus ; quamquam ne Ansileubus quidem dubitavit lacerare, comminuere, in tres vel quattuor glossulas unam glossam discindere, fragmenta discissa per longe diversas ingentis voluminis partes dissipare (cf. vol. I, praef.). Sed pristina ea satis ampla glossarum Abstrusa forma cui Ansileubus aliquatenus parcebat mox eandem fortunam est experta quam ipse Ansileubi in multis qui extant codicibus liber, qui non plenum Ansileubi glossarium sed epitomam eius exhibent, plerumque ita confectam ut, citationibus praetermissis, nonnisi interpretationes, et illae quidem saepe decurtatae et refictae appareant (cf. Palae. Lat. III, p. 23). Atqui hic vel ille codex in hac vel illa glossa vestigium amplioris formae casu felice conservavit ; neque minus felice casu *A* et *B* glossarii Abstrusa codices pleniorem eius glossam identidem exhibent, verbi gratia

(IN 254) Intrio : infundo, vel<ut> (Ter. Phorm. 318) « tute <hoc. intristi »>. (*A*).
Intrio : infundo. (*B*).

(Illud *intrio* ne Donato imputaveris sed conditori glossarii. Donatus, puto, scripserat — haud scio an ad Geo. 1, 46 — Intritum : infusum, et intristi : infudisti, etc. Nam Ansileubus (1) exhibet duas glossulas : *Intrio* : *infundo*, *Intritum* : *infusum*.)

In decurtandis interpretationibus saepe *A* non tam longe quam *B* processit :

(FA 41) Flamonium : honor pontificalis aput Gentiles, quo qui functus fuerit apicem optinet dignitatis et dicitur flaminalis. (*A*, *Ansil.*)
Flamonium : honor pontificalis aput Gentiles. (*B*).

(Illud *aput Gentiles* documento est conditorem Abstrusa glossarii magistrum fuisse monasterii.)

(AM 14) Amaracus : genus floris, unde et amaracinum unguentum fit. (*Ansil.*)
Amaracus : genus floris. (*AB*).

(Eandem decurtatam formam exhibent nostri duo codices.)

(1) Ansileubo praesto fuisse et codicem Abstrusa pleni et codicem Abstrusa epitomati constat. Credo eum sic duos testes adhibuisse ut breviori testimonio non totum alterum sed tantummodo partem desideratam adiecerit. Unde fit ut ex glossa *Ianitor* : *ostiarius vel custos ianuae* (*A*), pro qua erat in epitoma nonnisi *Ianitor* : *ostiarius* (*B*), hae duae apud Ansileubum glossulae emanaverint, *Ianitor* : *ostiarius*, *Ianitor* : *custos ianuae*. »

(IA 8) Ianiculum : mons est in urbe Roma, unde [Ianum vel] Ianuarius mensis nomen accepit. (*A*, *Ansil.*)
Ianiculum : mons est in urbe Roma. (*B*, ut vid.)

(Scriba archetypi Abstrusa scripserat *Ianuarius* per compendium *Ianu.* Corrector plenam vocem supra lineam vel in margine adposuerat.)

(FE 9) Foenix : avis regia, unde foenicium, id est miniatum, nomen accepit. (*B*, *Ansil.*)
Foenix : avis regia. (*A*).

(Rarum decurtatae formae in *A*, plenae in *B* exemplum.)

Ecce aliquot exempla fertilium glossarum :

(CA 115) Calathum : canistrum, id est cartallum.
(CA 118) Cartallum : canistrum.

(Si solam hanc haberemus, non illam, dubitaremus fontem in scholio Vergiliano quaerere.)

(LU 1) Lubricus : labilis, lenis, nitidus.
(LU 3) Lubricus : nitidus.
(LU 12) Lubricus : labilis vel lenis.
(LA 14) Labilis : lubricus.

(Ecce tergeminam prolem !)

(CA 119) Cancer : forceps aut ulcus.
(FO 16) Forceps : ulcus aut cancer. (!)

(Hanc si conareris vel ad fontem referre vel etiam explicare, haereres, nisi illa adesset.)

(UL 7-8) Ultimus : novissimus. Ulterius : amplius. (*Ansil.*)
Ulterius : novissimus vel amplius. (*A*)
Ulterius : novissimus. (*B*)

(Conflatio duarum glossarum archetypo Epitomae imputanda est.)

(FU 5) Fulvum : flavum aut rubeum.
(FA 45) Flavum : rubeum.

(Male intellecta erat vera glossa *Fulvum* : *aut flavum aut rubeum.*)

(GE 10) Gentis honos : <stemma,> generis nobilitas.
(ST 8) Stemma : generis nobilitas.

(Quis auderet alteram ad Aen. 4, 4 revocare, nisi viam prima monstraret ?)

(CU 34) Cudere : excludere, percutere, cudendo proferre vel incude facere.
(KA 9) Kadere : caedendo proferre.

(Semidoctus quidam, seu conditor ipse glossarii seu subsequente aevo corrector, quo derivativam glossam longius a principali amoveret, *ka-* pro *ca-* scripsit, neque intellexit verum lemma Cudere esse, non Cadere. Noli autem putare eum Kudere scripsisse, nam littera K nonnisi ante vocalem A adhiberi solet.)

Quid ? satisne lucide, si breviter, exposui quid de Abstrusa sentiam ? Audi nunc de Abolita ; sed prius unum hoc exemplum accipe discissae et disiectae Abstrusa glossae, et ex uno disce omnia :

(EQ 3-4) Equitatus : numerus equitum. Eques et equester : unum est.
(PE 8 ; 11) Peditatus : numerus peditum. Pedes et pedester : unum est.

Quae integra, non disiecta, steterunt in codice Abstrusa illo quem conditor glossarii Corp. adhibuit.

(Corp. A 332-3) [A]eques et equester unum sunt. [A]equitatus et peditatus : numerus equitum et peditum.

Infra dicam in praefatione mea altera de codice (*A*) iam memorato Abstrusa glossarii cuius in margines infertae sunt tot Abolita glossae quot locum ibi invenire potuerunt, et de Bavarica coadunatione (*Gloss. Monac.*) glossariorum cuius auxilio codicem Abolita glossarii proprium, nunc deperditum, quasi per transennam aspicere possumus. Hic praebebo exempla Festinarum Abolita glossarum, ut discas Festum nullo modo exscriptum esse in Abolita. Festus scripserat.

(160, 3) Nequinont pro nequeunt, ut solinunt ferinunt pro solent et feriunt, dicebant antiqui. Livius in Odissia « partim errant, nequinunt Graeciam redire ».

Quae conditor Abolita glossarii excerpsit, ea sunt in duas glossas discissa in *A*.

(NE 22) Nequinunt : pro nequeunt, ut <solinunt pro> solent.
« Nequi<n>unt Graeciam redire. »

(Quia duae partes ab eisdem litteris NE incipiunt, vicinae manebant.)
Paulus Festi epitomator haec habet.

(16, 23) Ausoniam appellavit Auson, Ulixi et Calypsus filius, eam primum partem Italiae, etc... deinde paulatim tota quoque Italia quae Appennino finitur dicta est Ausonia ab eodem duce, etc.

Ecce iterum duas glossas in *A*.

(AU 1) Ausonia Italia dicta.
(AB 15) Ab Ausone, Ulixis et Calypsus filio.

(Quia duae a diversis litteris incipiunt, subsequens corrector, qui strictiorem alphabeticam ordinationem imposuit, inclusit illam in capitulo AU, hanc in capitulo AB.)
Festus scripserat.

(256, 4) Profanum : quod non est sacrum. Livius... Plautus « sacrum an profanum habeas parvi penditur ».

Quae glossarii conditor excerpsit, discissa erant a librario Hispano, Hispanicam Latinitatem adhibente.

<Provanum : non sacrum.>
« Provanum aves, parvi pendetur. »

Quorum membrum prius ex *A* excidit.

(PRO 92) Provanum : aves partui perdetur.

(Saltem haec sunt in uno codice ex *A* descripto, nam in recentiore evanuit tota glossa.)
Festus scripserat.

(258, 20) Plutei dicebantur crates corio crudo intentae quae solebant opponi militibus opus facientibus et appellabantur militares. Nunc etiam tabulae quibus quid praesepitur eodem nomine dicuntur.

Quae excerpsit glossarii conditor satis servavit *A*.

(PL 11) Plutei : proprie crates corio contectae quae in opere faciendo hostibus obiciuntur.

(Illud *contectae* scripsitne conditor pro *intentae*, ut facilius intellectu ?)
Paulus habet

(38, 18) Carissam apud Lucilium vafrum significat.

Haec *A*.

(CA 17) Carissa lena est dupla.

(Sed ex glossario Abba, quod hanc glossam ab Abolita mutuatum est, discimus conditorem Abolita glossarii non *dupla* sed *vafra* scripsisse.)
Festus Verrio oblocutus erat.

(222, 6) Orcum quem dicimus ait Verrius ab antiquis dictum Urgum.. Sed nihil affert exemplorum ut ita esse credamus, nisi quod is deus nos maxime urgeat.

Obloquitur Paganis conditor Abolita.

(OR 32) Orcus secundum stultitiam Gentilium deus inferni dictus, ab urgendo mortem.

(Si recte haec reficta verba conditori ascribo.)
Festus scripserat

(226, 4) Petulantes, et petulci etiam, appellantur qui protervo impetu et crebro petunt laedendi alterius gratia. Virgilius in IV Georg. « neque oves haedique petulci floribus insultent »... Et Afranius in Ida « Nostrum in conventum aut consessum ludum lapsumque petulcum ». Interdum pro veloce usi videntur antiqui, ut hoc versu intelligi potest « Exilivit quasi petulcus quidam. pedibus convibravit ».

Quae excerpsit glossarii conditor, ea sic discissa et lacerata exhibet *A*.

(PE 52) Peticus (*immo* Petulcus) : qui amat petere aliquem.
(PE 53) Petilius (*immo* Petulans) : qui supra.
(PE 54) Petunt : adpetunt, invadunt.
(PE 56) Petulcum : lascivum.

(Si recte refero tertiam glossulam ad interpretationem supra illud Festi *petunt* scriptam, et quartam ad interpretationem supra illud Afranii *petulcum* scriptam.)

Quibus ex exemplis satis apparet reficta esse in usum monachorum studiosorum verba Festi, et codicem Festi a conditore Abolita glossarii adhibitum interpretationes inter lineas (vel in margine) appositas habuisse, quae a conditoris librariis in glossarium admissae sunt. Sicubi igitur Festus nonnisi etymologiam vocis praebuerat, suspicor codicis glossatorem saepe interpretationem eius vocis adiecisse. Sed hoc valde interest scire : Utrum ipse conditor verba Festi excerpsit, an excerpta in marginibus codicis a se adhibiti invenit ? Tu, lector, responde ; nam quid respondeam non habeo.

Vides, lector benevole, nobis, dum conamur glossas Abstrusa et Abolita ad fontes suos revocare, opus tam periculosae plenum aleae incidisse ut tu, dum legis, non minus cautus debeas esse quam benevolus. Nobis enim, fatemur,

quae placuerat prius sententia, ea saepe est nunc abiecta. Quin etiam glossas quas prius in hoc glossario incluseramus nunc illi vindicamus, ita ut glossarum prior numeratio nonnumquam sit turbata. Melius tamen visum est priorem numerationem obtinere, nequi in adnotationibus aliubi te ad id capitulum referentibus errores subsisterent. Hinc illud tam saepe scriptum « in numerando peccavimus ». Age, ignosce peccatoribus.

W.-M. Lindsay.

SIGLA

v cod. Vat. lat. 3321.
a cod. Casin. 439.
b cod. Vat. lat. 6018.
c cod. Par. lat. 2341.
d cod. Par. lat. 7961 (qui continet nonnisi BR 2-PRO 37).
A lectio codicibus *va* exhibita aut indicata.
B lectio codicibus *cd* exhibita aut indicata.
C lectio glossariorum quae ex Abstrusa materiam hauserunt.
A marg. lectio codicum *va* inter glossas Abolita.
Ansil. Liber Glossarum seu Glossarium Ansileubi (vide vol. I).
Gloss. Monac. coadunatio Bavarica glossariorum plurimorum cuius fragmenta eruta sunt ex involucris codicum Monacensium (cf. Goetz C. G. L. I, p. 302 ; apographum suum Goetz mihi transtulit).
Palae Lat. Lindsay, Palaeographia Latina.
Corp. Glossarium Latino-Anglum collegii Corporis Christi Cantabrig., ed Lindsay.
Abba glossarium Sangallense.
Arma vide vol. II.
Ancient Lore St Andrews University Publications XIII, ed. Lindsay et Thomson.
Gloss. Verg. glossarium Vergilianum (vel potius glossae ex Vergilii codice collectae) (ed. Goetz in C. G, L. IV, pp. 427-470).
Gloss. Bed.-Plac. glossarium ex Beda, Placido, etc., haustum (Vat. lat. 1469, ff. 162-223).

ABSTRUSA

EDIDIT

H.-J. THOMSON

PRAEFATIO

Hoc glossarium cum ante paucos annos tractarem (1) glossas Vergilianas permultas ei inesse ostendi easque cum Servi et Servi Danielis quem vocant commentariis et cum Adamnani quae fertur scholiorum sylloge artiore quodam vinculo coniunctas ; quoniam autem hi omnes magna ex parte Donatum referre viderentur pleniorem Donati scientiam e glossario sperari posse, cum praesertim Adamnani scholia non ultra Bucolica et Georgica haberemus, glossae autem ad omnia Vergili opera spectarent : porro inter glossarium Abstrusa et alia quaedam glossaria, praecipue magnum illum Librum Glossarum sive Ansileubi Glossarium (*Ansil.*), eam intercedere rationem ut in eis pleniorem et vetustiorem glossarum formam non raro inveniremus, multae autem quae a nostro evanuissent glossae in eis exstarent atque inde restituendae essent. Hoc igitur opus institui quo totum glossarium quam proxime pristinam formam ederem ; sed quod et alia glossaria iam eduntur et ipse Liber Glossarum typis ita imprimitur ut eiusmodi glossas facile agnoscas, consilium praecidi, cum satis esse videretur glossas quas in C. G. L. IV, pp. 3-198 habes ordinare, hic illic emendare, ad fontes quantum fieri posset referre ibique in primis Philargyri et Donati vestigia indagare.

De singulis glossari codicibus satis habes apud Goetzium (C. G. L. IV, praef.), nisi hoc adiciendum est codicem Vaticanum lat. 3321 (*v*) viros rei palaeographicae peritissimos saeculi octavi non septimi esse arbitrari. ex his quinque codicibus duo glossarium nostrum glossis Abolita contaminatum habent, eundem Vaticanum (*v*) dico et Casinensem 439 (*a*) ; duo merum exhibent, Parisienses 2341 (*c*) et 7691 (*d*) ; quintus partim huius partim illius est generis, Vaticanus 6018 (*b*), qui cum glossas multis locis licentius mutatas et interpolatas habeat fere neglegendus est, quamquam est ubi veram lectionem solus exhibeat, v. g. AE 15. quod ad ceteros attinet ea ratione egi quam si quis textus historiam accurate investigatam requirat vereor ne non comprobet ; quamquam enim ea quam dixi codicum distinctio per se fortuita est, tamen, quoniam in hac materia non nimia severitas est postulanda, brevitatis causa quae lectiones in codicibus contaminatis aut exhibentur aut indicantur *A* littera, quae in alteris *B* notavi ; neque curavi ut de codicum lacunis monerem. sin-

(1) *Journal of Philology*, 35, 257, ; *Ancient Lore in Medieval Latin Glossaries* (Lond., Milford), p. 46.

gula si desideras apud Goetzium (C. G. L. IV) praesto sunt. Habet hic illic *A* singulas glossas inter glossas Abstrusa scriptas quae in *B* non leguntur : tales utrum nostrae sint an ad glossas Abolita pertineant dubitandum est ; neve te fugiat testimonium *B* in initio et in fine glossari in uno codice (*c*) niti.

Restant duo testes a quibus verum quaeramus. primum enim illud in codicibus Vat. 3321 (*v*) et Cas. 439 (*a*) vix quemquam fugerit multas glossae quae nostri sunt glossari in eis partibus scriptas esse quae e glossario Abolita tractae sunt, multas etiam utroque esse relatas. omnibus quidem in codicibus eiusdem glossae duas formas, alteram corruptam emendatam alteram, non numquam invenimus : hoc Vaticani et Casinensis proprium est ut multo plures eiusmodi habeant et emendatas fere inter glossas Abolita referant, non paucas ibidem exhibeant quae suo loco omnino desunt ; quae res ita potest explicari si formas emendatas et glossas ordine praetermissas in codicis archetypi margine stetisse existimes. sicubi igitur vera lectio in eis partibus codicum Vat. et Cas. invenitur, id signo *A marg.* indicavi. deinde quod antea dixi huius glossari exemplarium vetustiorum et pleniorum vestigia in aliis glossariis, Amploniana dico et Affatim cum quibusdam aliis et praeter cetera Librum Glossarum (*Ansil.*), exstare, id satis iam certis documentis probatum est : quorum glossariorum quae vel in uno vel in pluribus leguntur *C* littera agnosces ; non quod unum aliquod nostri exemplar omnibus commune fuerit, sed in Goetzi Thesauro Glossarum Emendatarum (C. G. L. VI-VII) singula si velis reperire in promptu est ; ibi autem si quid deest id Libri Glossarum (*Ansil.*) esse scito, quoniam ex eo excerpta modo edidit Goetzius, ego pleno usus sum libro. varias lectiones ne sic quidem nisi potiores adnotavi ; glossas ita plerumque edidi ut in Thesauro Glossarum sunt emendatae, nisi quod aliter hic illic legendum existimavi, multis autem in locis pleniorem formam restitui.

Venio iam ad glossarum ordinem, in quo cum non inter se modo multum discordent codices sed ne in singulis quidem codicibus eadem ratio ad calcem servetur, quem potissimum sequamur decernendum est. namque pristina glossari forma nimirum ea fuit ut lemmata secundum primam cuiusque litteram digererentur ; mox in describendo duarum vel, ut multis in locis videmus, trium litterarum ratio habebatur, velut glossa IN 161 (Inopinatus : quod supra), quamquam ad glossam 163 (Improvidus) spectat, in INO seriem amota est. huc spectant illa quoque quae ad RI 2, 5, 8, 10 adnotata invenies Rig, Rin, Rim, Rit, quae quoniam codici Par. 2341 (*c*) cum Libro Glossarum (*Ansil.*) communia sunt in exemplari fuisse manifestum est. sed librarios suam quemque libidinem secutos partium seriem aliam alium effecisse apparet. velut lemmata a litteris PLE incipientia alio in codice sub PE, in alio sub PL leguntur, ab S incipientia cod. Par. 2341 (*c*) in series SA, SE, SI, SO, SV, SCA. SCE, etc., SPA, SPE, etc., STA, STE, etc., digesta habet. quae cum ita sint codicis Vaticani 3321 (*v*) ordinem, ut qui in universum proximus sit a pristino, plerumque sequi visum est ; nam in glossariis quoniam verum est Heracliteum illud πανtὰ ῥεῖ id fere optimum est quod vetustissimum. atque e glossis TRO 2 et 2a apparet in vetustioribus exemplis lemmata a TRO et TRI incipientia utraque sub TR stetisse, neque ut aliquibus in codicibus nunc

habemus TRO sub TO, TRI sub TI ; Vaticani autem in exemplari Pridem (PRI 15) sub PRI ultimum locum, Prunus (16) in PRV serie primum habuit, quae lemmata in codice Par. 2341 eodem ordine sub PV scripta sunt. tamen Parisiensis ordinem in F et G malui cum ex FI 18 et 24, ubi frivoli et ficti facta est confusio, verba a litteris FRI incipientia non ut in Vaticano sed in FI seriem relata esse videantur ; quod eo magis credendum est quod haud pauca a FR incipientia cod. Vat. neglexit, a FL fere tot inter glossas Abolita relatas habet, id est ex archetypi margine tractas. item si cod. Vat. in C. G. L. 81, 8-9 et 83, 4-5 spectabis, verba a GLA incipientia a GA serie in exemplari secreta non esse videbuntur.

Sequitur ut de glossari fontibus quaeramus, qui quot fuerint haud facile decernas : ceterum permultis glossis scholia Vergiliana subesse pro certo habeatur. qua de re pauca hic contra Wessnerum dicenda sunt, qui nuper de glossis Vergilianis fusius disputavit (C. G. L. I, p. 369), rem tamen ut opinor non penitus perspectam habet. ei quae de Servio, Servio Danielis, Scholiis Bernensibus scripsi non probavi ; quamquam in hac re ipse sibi vix constat, nam cum dixerit (p. 371) inter haec scholia Vergiliana et glossas Abstrusa necessitudinem quandam intercedere non posse negari, paulo post (p. 373) num ex consensu glossarum simplicium, ut ait, atque trivialium multum effici possit magnopere dubitat. « haud raro enim » inquit « aegre dicas quomodo verba poetae aliter explicari potuerint. » quod ad Scholia Bernensia attinet, id quidem minoris est momenti, quamquam glossas Baccare (BA 14), Cana mala (CA 113), Corylos (CO 208) paene cum ipsis Scholiorum Bernensium verbis forte congruere vix dicas, neque ullius negoti fuit Vergili verba aliter explicare. de Servio et Servio Danielis si quis hunc libellum perlegerit vix cum Wessnero dubitabit ; nam inter glossas, simplices illas quidem sed haud omnes triviales, et commentarios vetustos eam consensionem non raro inveniet quae nisi artiore necessitudine explicari non possit ; unde alias quoque glossas quibus in commentariis ut eos nunc habemus nihil respondet ad veteres interpretes referendas iure contendet. quod autem huius glossari glossas Vergilianas plerumque brevissimas atque simplicissimas esse Wessnerus dicit (p. 382), illa eum fugerunt, primum in glossariis conficiendis et describendis (excepto Libro Glossarum, qui sui generis est) maximum fuisse brevitatis studium ; deinde scholia ut in glossarum brevium formam redigerentur in partes fuisse dividenda, unde fit ut glossa Vergiliana non semper primo aspectu agnoscatur et ut glossae loco quam longissime seiunctae fraterno vinculo coniunctae esse reperiantur. quarum rerum vel unum sufficit exemplum, nam glossae FE 31 (Frendit : stridet dentibus) et 32 (Fresa : fracta, divisa) quin ex uno scholio tractae sint quis dubitet ? at utraque simplicissima est et brevissima, et illa quidem vel trivialis dici potest ; haec tamen neque cuiusvis est monachi et originem cum Servi Dan. ad Aen. 8, 230 scholio communem prae se fert. iam de verbis quae in Vergili versibus non legantur multa commentatores veteres disseruisse quis nescit ? quid quod ad Geo. 1, 165 Servius supellectilem « vasa de vimine... ut qualos, corbes et cetera » interpretatus de *corbis* genere feminino cum exemplo Tulliano loqui pergit ? quod ad Vergili interpretationem minime

opus erat. sed ut minora praetermittam, cum Ἄρειον πάγον, verbi causa, ad Geo. 1, 18, nebrides ad Geo. 4, 341, calones ad Aen. 1, 39, hostire ad Aen. 2, 156, carinare ad Aen. 8, 361 explicata inveniamus, glossas PA 8, NE 2, 3, KA 12, HO 13 ad scholia his similia referre non dubitamus ; porro alias, ut Casnar (KA 18), Percatapsat (PE 58), quae verba in commentariis quos habemus non leguntur, ad eundem fontem reducimus.

Ea sane Wessneri iudicio omni carent fundamento. sic enim contendit (p. 358), etsi apud Servium Danielis ad Aen. 8, 361 Enni versus ille « contra carinantes verba atque obscena profatus » laudetur, non Enni *carinantes* explicari sed *carinare*, cum scripserit scholiasta « carinare est obtrectare ». sed minimum talia valere debent, nam apud Servium Danielis ipsa Donati scholia plena exstare quis credit ? quae retractata esse plane scimus (1). neque omnes glossas ipsam Donati vocem referre dixerim praeter rem ex eo sumptam. quod autem, ut ait idem, apud Servium Danielis ad Aen. 2, 156 formae *hostit* nec vola est nec vestigium, id quidem omnino nihil refert ; nam quod scholiasta hostiam dictam esse scribit « quod dii per illam hostiantur, id est aequi et propitii reddantur, unde hostimentum aequationem », neque id sequitur Donatum eadem verba scripsisse, et videndum est illud de quo plura suo loco dicam, in glossario conficiendo plurima verba, partim brevitatis partim aequalitatis causa, ad hanc formam redacta esse.

Illud quoque animadvertendum est, cum a commentatoribus Vergilium interpretantibus aliorum scriptorum versus persaepe laudati sint et aliquando explicati, ex eis quoque glossas trahi potuisse : quod genus Wessnerus in Libro Glossarum agnoscit, nostro in glossario nusquam videtur suspicatus esse. at si ea quae de brevitatis studio dixi memoria tenes, cur virum doctum fefellerint facile intelleges. unam hic proferam glossam IN 202 (Inrequieta : semper vigilans), quam cum certo in ordine glossarum Vergilianarum (199-203) inveniatur, ex Ovidi versu Metam. 13, 730 « Scylla latus dextrum, laevum inrequieta Charybdis infestant » ad Aen. 3, 420 « dextrum Scylla latus, laevum implacata Charybdis obsidet » laudato venisse luce clarius est. itaque de glossa CE 66 (Caerula) vir doctus ne dubitet, qui « quid ad Vergilium » inquit « glossa Caerula, quam non ad Geo. 1, 236 sed ad nesciocuius auctoris verba *caerula nox* pertinere ipsa testis est ? » immo nesciocuius auctoris verba ad Geo. 1, 236 (vel alium aliquem Vergili versum) laudata. alia huiusmodi in adnotatis indicavi, quae hic praetereo. hoc monendum videtur tres poetas Lucanum, Statium, Iuvenalem non ante Servium laudatos esse Wessnerum non suo iure contendere. Donatus, inquit, quantum scimus Statium non curavit (C. G. L. I, p. 378. Cf. Teuffel, § 431, 3). at id prorsus non scit, neque scire potest ; neque est cur eos locos ubi illi poetae a Servio Dan. laudantur suspectos habeat, quoniam qua ratione egerit qui Servi commentario alterum illum inseruit satis iam intellegimus.

Denique haud scio an erret Goetzius qui Gnuegio glossas Terentianas glos-

(1) Vide *Ancient Lore*, p. 56 sq.

sario nostro inesse concedit, et quod glossae aliquae in utraque parte codicum contaminatorum exstant id ita explicare conatur ut simile esse utriusque glossarii fundamentum contendat, scilicet ex glossis Terentianis et Vergilianis compositum (C. G. L. I, p. 123). nam certam glossarum Terentianarum seriem nullam invenies ; et quoniam non dubium est quin Donatus, dum Vergilium interpretatur, Terentium saepissime laudaverit, inde venisse eas glossas, siquae ad Terentium spectare possunt, facilius suspiceris. quod non ideo labefactatur quia non semper eiusmodi glossa ad unum aliquem Vergili versum manifeste est referenda ; nam cur hic vel illic Terenti versus laudandus esset sexcentae esse poterant rationes ; ut si fingamus glossam ad verbum *militatum* adscriptam in Terenti Adelph. versu 385 qui apud Servium ad Aen. 2, 87 laudatur et inde in glossarium sumptam, ipsa glossa nobis, nisi Servium habeamus, a Vergili loco alienissima videatur.

Plurimas igitur glossas ad scholia Vergiliana ita referre non dubitavi ut scholii formam restituere hic illic auderem, saepius ut satis esse ducerem restituendi materiam praebere. hoc erat cur verba Festi, Noni, Isidori, versus Plauti, Terenti, aliorum ad glossas Vergilianas saepe adnotarem, illa quod Festus Noniusque talem servant doctrinam qualis Donato praesto fuit, Donatum autem inter fontes Isidori fuisse constat, hos quia scriptorum loci in scholiis Vergilianis saepe tractabantur quamvis rem a Vergilio alienam esse diceres.

Aliud quoque velim animadvertas, nam si librum perspexeris illud certe in lemmatibus te non fugerit verborum tertias plerumque positiones numeri singularis et praesentis saepissime temporis exhiberi, velut intra paucas glossas Abdicat, Absistit, Abit, Abstinet, Abutitur, Abominat, Abolet, Abnuit, Abrogatur, Abiurat, Abluit, Abhorret ; quae res cum fortuita dici vix possit sic statuendum est, ut in lexicis conficiendis primam nunc monstrare positionem moris est ita eis temporibus glossario tertiam maxime idoneam visam esse ; quamquam ne hic quidem certae ubique rationi serviebatur. quoties igitur eius modi glossam ad aliquem Vergili versum relatum videris neque apud Vergilium eandem verbi formam legeris, offensus ne sis.

Nolim quidem glossas Vergilianas omnes usque ad Donatum redire putes ; nam ut triviales praetermittam (quamquam ne apud Servium quidem desunt quae trivialia videantur), non potuit Donatus Sulpicium Severum laudare (v. TV 15). sed si quae veterum doctrinam exhibet, ibi fides haud incerta sit. neve illa sis oblitus, primum Donatum cum, ut ipse dicit, grammatico rudi ac nuper exorto viam monstrare ac manum porrigere vellet, non modo Vergilium interpretatum esse sed multa de rebus grammaticis in commentarium suum condidisse quae posteriores depromerent ; deinde ab ipso Donato esse aliquae inepte et sine iudicio scripta . velim autem legas quae priore in opusculo de tota re scripsi (*Ancient Lore*, pp. 56 sq.).

Ceterum glossis quam plurimis Vergiliano commentario addictis restant quas aliunde quaeramus necesse est. quarum fontes haud facile agnosci possunt. de quo id te ne fugiat in glossario non ita fuisse ut in scriptoris opere describendo ; hoc enim integrum summa cura servandum fuisse, illi contra, cum ad usum confectum esset, ne quid adderetur neve detraheretur nullam religionem prohi-

buisse ; quin etiam singulis glossis undecumque tractis et operi insertis utilius fieri potuisse (cf. Class. Quart. 15, 38-40). nullus est nostri codex quin aliquas sibi proprias habeat, neque dubito quin statim a principio glossae ex hoc vel illo fonte tractae glossario vel singulae vel cum paucis hoc modo adiectae sint. Eas advenas appello, non aborigines.

De uno quidem fonte nemo dubitabit, Biblia Sacra dico : illuc enim glossas LE 27 (Levigabis), MV 23 (Mundum muliebrem), NE 25 (Neomenia), NE 24 (Neophytus), PA 21 (Balteum, sc. tecti), CA 106 (Coenomyia) — quarum duae ultimae prae-Hieronymicam versionem prae se ferunt, — alias eiusmodi securus referas. et quoniam ea versio Graecas voces ex LXX sumptas habuisse multis in locis videtur (1), eo Graeca lemmata reduxi siquando cum septuaginta interpretum versione vel cum Novo Testamento congruunt, sicut AP 6 (Apodixin), AS 13 (Asotus) (2) ; nonnullis autem in glossis vulgatae verba interpretationis loco stant, velut Stricto pugione : evaginato gladio (ST 20), unde lemmata versionis Italae esse collegi. Eucherius cum vetere versione usus sit, eius verba hic illic perscripsi. neque pernegaverim id posse existimari aliquas glossas non ipsis Bibliis Sacris adscriptas sed ex opere aliquo Eucheri simili vel ex nominum aliquo indice qualis Hieronymi fertur tractas esse, velut HI 25 (Hir), LE 23 (Leviathan), OW 2 (Onesiphorus) ; sed veri similius mihi videtur ipsum Bibliorum Sacrorum glossatorem eos indices Hieronymi, Eucheri, aliorum adhibuisse, quoniam verba interpretationis aliquando conspirant cum Hieronymi vel Eucheri verbis, aliquando ab iis abhorrent.

Unde nisi ex Rufini Historia Ecclesiastica poterant provenire glossae AG 19 (Hagneuontes), BA 22 (Barcocabas), ST 42 (Stromateas), IN 400 (Infanticidii dapibus funestari) ? Atqui ultima nonnisi in codice *d* apparet, ceterae in fine capitulorum ; advenae igitur omnes, non aborigines.

Unde nisi ex Augustini Civitate Dei eae glossae (PI 17 ; SE 47 ; TI 7) quas ad AB 51 memoravi ? atque Augustinum quoque Isidori fontem fuisse monendum est, unde potest explicari quod cum Isidoro aliquae glossae etiam non Vergilianae necessitudine coniunctae videntur. ad eiusdem de Genesi ad litt. ipsa verba (*prudens, acutus*) quadrat (3) glossa CA 24 (Catus). Atqui non me fugit glossam SE 47 in fronte ferre advenae notam, nam in fine stat SE capituli extra litterarum ordinem.

Poteram sane alios scriptores memorare quorum inusitata verba hic illic in nostro glossario apparent. sed quis praestabit ea verba ex scholiis Vergilianis non revera provenisse ? itaque Lindsaio suadente malui de fontibus tam incertis hic tacere, mentionem eorum in apparatum criticum relegare. quin etiam cogitaveram de tractatiuncula De Affinitatibus a conditore glossari adhibita (cf. AB 15-6 ; LE 27), de grammatico opusculo unde trahi potuerint v. g. adiectiva illa cum nominum exemplis (cf. ad CA 76) vel pronominum

(1) Cf. *Euch. Inst.*, II, p. 149 W.

(2) Cf. SO, 38.

(3) Itidem ut quadrat ad Schol. Bern. Ecl. 7, 8 (*citius, velocius*) glossa OC 1 (Ocius), ad Schol. Bern. Geo. 1, 69 (*obsint, noceant*) glossa OF 4 (Officiant).

casus (cf. ad CU 7-13). quis tamen nescit affinitatis gradus saepe a scholiastis Vergilianis memorari, necnon res grammaticas ? quis nescit declinationem nominis aut pronominis, verbi coniugationem saepissime in glossariorum vel textu vel margine sive a conditoribus ipsis sive postea a correctoribus esse adpositas ?

Illud tamen necesse habeo te monere, aliquando glossas e glossis natas esse. quarum complura sunt genera ; aliquoties enim, ut in quibusdam videmus animalibus, parte glossae abscissa duae fiunt, ut in CI 19 (Circumscripsit), ubi vide quae adnotata sunt, vel in PRO 88 (Prodigium) quae glossa multa passa est cum primum duo lemmata faciant codices Vat. et Cas. (1), deinde membra disiecerint (2), caput autem alteri codices omnino amiserint ; vel pars iteratur, ut KA 9 (Cudere) e CV 34 ; vel lemmate et interpretatione inter se mutatis nova fit glossa, ut OR 5 (Originis confidentia) e GE 7 (Generis fiducia) ; vel emendata glossa recipitur neque corrupta tollitur, ut IN 160, 232 (Inolevit, Insolevit) ; vel uni verbi tempori alterum subicitur, ut AB 9, 10 (Abit, Abiit), CO 49, 50 (Coit, Coiit), quamquam haec quidem forsitan ex ipso fonte manent. eiusmodi glossas non sui iuris esse signo = indicavi.

Hoc ipso glossario usi esse, quod minime mirum est, posteriores glossatores aliqui videntur ; nam glossas Canonibus Ecclesiasticis adscriptas si cum nostris contendes hinc illarum nonnullas tractas esse, nisi fallor, existimabis (cf. ad CO 65) ; quod etiam de glossis Isonis qui vocatur ad Prudenti carmina adnotatis dici potest : sed nunc eis de rebus agendum non est. eodem usos esse Columbam et Aethicum Istrum scriptores iam antea docuit Lindsaius (Class. Quart. 17, 198).

Restat ut Goetzio viro doctissimo gratias agamus quod apographi codicum Parisiensium inspiciendi nobis comiter potestatem fecit. Lindsai praeceptoris nostri eiusdem et iudicis amicissimi, quo non suadente hortante impellente hoc opus quantulumcumque est vix absolutum esset, non castigante maculas paene innumerabiles haberet, tot et tanta sunt erga nos merita ut omnem gratiarum actionem praecurrant.

H.-J. THOMSON.

Scribebam Bangori Cambrensium
Mense Februario 1925.

(1) C. G. L. 147, 6 ; 151, 19.
(2) *Ibid.*, 149, 36 ; 150, 22.

ABSTRUSA

AB

Abstrusa : abscondita. 2. Abdicat : a se alienat vel respuit. 3. Abactus : ab actu remotus, <ablatus, expulsus>. 4. Abstem<i>us : sobrius. 5. Abrogare legem : tollere. 6. Absistit : longe est, desinit. 7. Abaso (?) : infi[r]ma domus. 8. Absurdum : infirmum, inconveniens. 9-10. Abit : discedit, –iit : discessit. 11. Abstinet : observat. 12-13. Abutitur : recusat, contemnit vel aspernit, Abutimur : recusamus. 14. Abusitatus : minus instructus scientia. 15. Abnepos : filius nepotis, <Pronepos : nepos nepotis>. 16. Abavus : pater <pro>avi. 17. Abigeius : qui seducit servum aut pecus alienum. 18. Ab imo : deiosum. 19. Abominat : negat quod suum est. 20. Abolet : tollit vel delet. 21. Abnuit : denegat, recusat. 22. Ab re : contra rationem. 23. Abrogatur : aufertur. 24. Abiurat : reprobat, abnegat. 25. Ab ineunte aetate : ab ipsis rudimentis infantiae. 26. Absolute : manifeste. 27. Abluit : mundat, lavat. (=EX 15 ?) 28. Abhorret : discrepat. 29. Abstrusum : inclusum vel occultum. 30. Abrumpit : incidit, rumpit. 31. Abducit : abstrahit, asportat. 32. Abreptus : raptus. 33. Abigit : minat, expellit. 34. Abdidit : abscondit, texit. 35. Abeunt : redeunt, vadunt. 36. Abest :

AB 1. cf. 29. Aen. 6, 7.|| 2. cf. A marg. aut Abol. (Abdicant : respuunt, repudiant).|| 3. abl. exp. *om. AB* : quasi novam glossam exhibet Ansil. (qui glossam Abact. ab ac. rem. Origeni ascribit ; sed apud Originem latinum non inveni). Isid. Et. 10, 20 (Ab. quod sit ab actu remotus).|| 2-3. una glossa (cf. Paul. Fest..21, 11 Abacti magistratus dicebantur qui coacti deposuerant imperium) ? cf. MA 14.|| 4. cf. 11 ; TE 13-15. Abste. abstinens (et Abste. sobrius) *Corp*. Isid. Et. 10, 11 (Abst. a temeto, id est vino, quasi abstinens a vino) ; Don. Andr. 229 (Temulenta vinulenta, hoc est ebriosa ; quia temetum vinum, unde abstemius sobrius).|| 5. ? cf. 41 ; AD 75 (Adrogat) ; DE 15 (Derogat) ; IN 200 (Inrogat) ; SU 29. (Subrogat) ; PRO 83 (Prorógat).|| 7. infima *EE* : infima (et infirma) *Corp.* : infirma *cett.* (quod ad illud infirmum in sequenti glossa fortasse est ascribendum) : infama *Abav.* an A base (Itala 3 Reg. 7, 9 ?) ? Hinc mire gloss . Aelfrici (W. W. 185, 21) Ab. infirmatorium, seoccra manna hus. Etiam Abbo Bell. Paris. 3, 55 (ābăso quo fuerit, sit hirudo frequens comitata) ! Nugatur Stowasser (Arch. lat. Lex. 12, 579).|| 11. cf. 4. cf. Itala Act. 21, 25 (observent se ; Vulg. abstineant se) ? cf. ad CE 1 (Caerimoniae) ?|| 12. cf. 45. Itala Luc. 7, 30 (abusi sunt). Hinc nimirum A marg. (Abutitur : contemnit).|| 14. instr. in sc. (et instr. sc.) *Ansil.* Utrum ea quae hic sequuntur in *a* (Abusus sapientia : minus intellegens) et alio loco in Asbest. (Abusus sapientia) revera glossae pars sint aegre dicas. Cf. PE 80 ?|| 15. Abn. qui natus est de pronepote *Corp.* cf. PRO 63 (Pr. n. n.). Immo Abn. n. n., Pron. f. n.|| 17. qui tollit s. *Corp.* cf. Schol. Aen. 8, 208 (Avertit erat proprium ' abegit '). cf. PL 4 et 12.|| 18. Aen. 5, 810.|| 19. Aen. 5, 531 (nec maximus omen abnuit (Aeneas). cf. 21.|| 20. vel del. *om. B.* cf. A marg. aut Abol. (Aboletur : deletur).|| 21. Aen. 5, 531 (cf. 19) ? cf. 38. cf. AD 33.|| 22. cf. ER 12 (E re).|| 23. cf. 41.|| 24. aut negat *A* (cf. ad 54).|| 27. cf. DI 36 ? cf. AD 39 ?|| 29. cf. ad 1.|| 32. asportatus *add. A marg.* cf. aut A marg. aut Abol. (Abreptus : raptu abductus, sublatus.)|| 33. Ital. menare, Fr. mener. cf. aut. A marg. aut Abol. (Abige : expelle).|| 34. Aen. 2, 553. cf. aut A marg. aut Abol. (Abdit : abscondit).|| 35. Aen. 3, 452.|| 36. cf. AF 2 (Afuturus : ab-

absens est. 37. Abis : recedis. 38. Abnueram : non receperam. 39. Ab stirpe : ab origine vel a genere. 40. Absono : absurdo vel praepropero (–postero). 41. Abrogat : demit, aufert. 42. Abitione : discessione. 43. <H>abitudo : habitus corporis vel custus (cul–) vestium. 44. Ablegatus : condemnatus. 45. Abusi : male usi. 46. Abusive : despecte. 47. Abstractae : abiectae (abac– ?) vel abductae. (Aen. 8, 263) 48. Abeuntibus : discedentibus. (Aen. 1, 196 ?) 49. A[b]spernatus : contemptus. 50. Abicit : proicit. 51. A<s>beston : Arcadiae lapis qui semel accensus non extinguitur. (Aug. Civ. 21,5) 52. [Abodos (?) : dementes.] 53. <Abibat :> abire coeptabat, ire incipiebat. (Aen. 2, 382) 54. Abiuratae : furatae. (Aen. 8, 263) 55. Abietem: genus ligni. 56. Ab origine : a genere (=39 ?) (Geo. 3, 48 ?) 57. Abolescit : de memoria excidit. (Aen. 7, 232, –et)

AC

Accola : alienus cultor aut novicius. (Aen. 7, 729 ?) 2. Acrocheria (–chir–) ligatura articulorum. 3. Acrae mentis : validae mentis. (Verg. ?) 4. Accipitrem : acceptorem. (Levit. 11, 16 ?) 5. Acedia : taedium animae. (Itala Sir. 29, 6 ?) 6. Acies : extensa militum inpugnatio. (Verg.) 7. Acerbum : inmaturum vel malum. 8. Acrimonia : saevitia. 9. A culmine : ab alto. (Aen. 2, 603 ?) 10. Acuto murice : saxis asperis. (Aen. 5, 205) 11. Accolae : vicini cultores. 12. Acalanthis : cardellus [alibi carduelis], avis螺 depribus adsueta. (Geo. 3, 338) 13. Accentus : sonus, inflammatio vel vociferatio. (?)

---

sens erit). Etiam A marg. aut Abol. (Abesto : absens esto Afuit : absens fuit).|| 37. Aen. 2, 675.|| 38. Aen. 10, 8 cf. 21.|| 39. cf. 56. Aen. 1, 626.|| 40. vel prospero *A* : *om. B.*|| 41. cf. 23. cf. ad 5.|| 43. cu. *om. AB.* Ex Schol. Aen. 1,315 (cf. Ter. Eun. 240) vel etiam 318 (cf. Don. ad, Eun. 315). cf. Paul. Fest. 90, 23 (habitudo habitus corporum).|| 46. vix –ae –ae. cf., puta Schol. Aen. 1, 43 (rates abusive naves). Vel cf. AD 42 ; Ansil. (<Adumbratum ?> : abusive quod non est perfectum, Abusive : despecte, Ab. : fastidiose, contemptibiliter.|| 45-6. cf. aut A marg. aut Abol. (Abutitur : male utitur, abusive utitur).|| 47. eiectae (*vel* el–) *AB* : abi– *A marg.* cf. 17. Vide tamen ne duae glossae sint confusae, (1) Abol. (Abstractae : abactae vel abductae), (2) Abstr. (Abstractae : electae).|| 49. i. e. passive, non active, cf. Prisc. II 379, 6 antiqui tam activa quam passiva significatione protulisse inveniuntur.|| 51. ex Aug. (asbeston Arcadiae lapidem propterea sic vocari quod accensus semel non possit extingui) mutuatus est Isid. Et. 16, 4, 4 et 2. Illud abestos potest fuisse vulgaris forma, ut spopondi pro spospondi, sempiternus pro semperternus, etc. Aliae huiusmodi glossae ex Aug. Civ. haustae sunt PI 17 (Pyrites), SE 47 (Selenites), TI 7 (Tylon).|| 52. *om. B. C.* Estne glossarii Abol. ? Apodos *Goetz* (cf. 40 ; 8) : Abulos *Buecheler*.|| 53. Vergilio ascribit Ansil.|| 54. Abiure *AB*. cf. 24. cf. aut A marg. aut Abol. (Abiurasse : intercepisse periurio. Abiurare : negare); Ansil. (Abiurare est rem creditam negare periurio), ex Schol. l. c.|| 55. *A marg.*, *B* : *om. A.*

AC 1. aut vicinus *B* (cf. 11), fort. recte (cf. IN 19). cf. ER 9 ?|| 2. palaestrae genus.|| 3. Vergilio ascribit Ansil.|| 4. in versu Levit. (non edetis acc.) accipitrem Vulg., acceptorem Ital. || 5. vel Acidia. vel animi. cf. AN 9.|| 6. Vergilio ascribit Ansil.|| 7. aliter Arma (Atrox : malus, Acerbus : inmaturus). vel dolore plenum *add. Ansil.* cf. aut A marg. aut Abol. (Acerbum : dolore plenum).|| 8. cf. 30.|| 11. cf. ad 1. cult. *om. A marg.* introitus *interp. AB*, unde colligo in archetypo fuisse Aditus : introitus (AD 54), Adcolae (vel Acc.) : vicini cultores. Sed potest Abolita glossarii esse Acc. vic. cul. si nostram glossam hab. Ansil. (Accolae : vicini, concives, adventicii).|| 12. –tus cardellus (*om. cett.*) *AB*. Italice ' cardello ' cf. Class. Phil. 13, 2 et 13.|| 13. infl., i. e. Accensus. vocif. : vocis concrepatio (*var. lect.*) *Ansil.*

14. Accitus : vocatus. 15. Accleta (athle-) : luctator. 16. Acatus : navicula vel <b>arca. 17. Ac veluti : quasi, quemadmodum. (Aen. 1, 148, etc.) 18. Accingunt : adparant, muniunt, armant. (Aen. 1, 210 ?) 19. Accisis : consumptis, circumcisis. (Aen. 7, 125) 20. Actutum : cito. 21. Acervus : cumulus [et dicitur acervus (-bus) crudus]. 22. Acies : acumen oculorum vel gladii. 23. Acerra : arca turaria. 24. Acri : arguto vel cito. 25. Acer : vehemens, crudelis. 26. Acrior : fortior. (= 32 ?) 27. Achivis : Graecis. (Aen. 10, 89, etc.) 28. Aconitum : genus veneni, ἀπὸ ἀκόνης, quod in Ponto de spuma Cerberi inventum est. (Geo. 2, 152) 29. Acheron : fluvius apud inferos. (Geo. 2, 492, etc) 30. Acrimoniosi : saevitiosi. (cf. 8) 31. Acrimoniosus : saevitiosus. (= 30) 32. Acriores : fortiores. [33. Acyrologia : <in>propria.] 34.-5. Academia : villa ubi tractabat Plato. -micus : philosophus. (Aug. Civ. 6, 2 ?) 36. Acro<a>mata : scenicorum carmina 37. Aculeo : ab acu deminutive. 38. Acumina : ingenia. 39. Acediatur : stomachatur. (Bibl. ?) 40. Acanthus : genus floris quo vestes inficiuntur. (Geo. 2, 119, etc.) 41. Ac : autem. 42. Actutum : cito. (=20) 43. Acciri : evocari. 44. Actos : exagitatos fatigatos. (Aen. 1, 240 ?)

AD

Adfatim : abunde, satis. 2. Adimit : tollit, negat. 3. Adipiscitur : consequitur impetrat. 4. Adficis : affligis [vel obiurgas]. 5. Adstruere : aedificare vel affirmare. (Verg. ?) 6. Adrogans : superbus. 7. Adio (-eo) : ingredior. 8. Adoritur : gignitur, nascitur. 9. Adeo : in tantum aut valde, maxime, satis. 10. Ad extollendum : ad laudandum. 11. Adlatum : adportatum vel adductum. 12. Adigebant : cogebant. 13. Adsolitum (-la- ?) : adlisum. (?) 14. Adsecula : domesticus. 15. -lae : pedisequi vel lenones. 16. Adtaminat : usurpat vel inquinat. (Itala Num. 6, 5 ?) 17. Adscivit : sociavit, coniunxit. 18. Adsectatores : imitatores. 19. Adit : intrat, interpellat. 20. Ad praestolandum : ad observandum vel sustinendum. 21.

---

14. an -os -os (Aen. 11, 235) ? evocatus (cf. 43) *Corp.*, *Amp.* II. cf. aut A marg. aut Abol. (Acciti : evocati, accersiti) ?|| 16. cf. ad LI 32-3.|| 18. cf. aut A marg. aut Abol. (Accingere : apparare)|| 19. cons. *om. AB.*|| 20. cf. 42.|| 21. et... cru. *om. AB.* cf. CU 1. cf. aut A marg. aut Abol. (Acervum : cumulum cuiuslibet rei).|| 22. Ac. exercitus, acumen gl., intuitus oculorum *Ansil.*|| 24. *om. A* (cf. 25).|| 25. velox *add. A.*|| 28. A. gen. ven. (*om. cett.*) *AB* quod in portu *C.* cf. Serv. (haec autem herba nata dicitur de spumis Cerberi... quae quia in saxis et cotibus nascitur aconitum dicitur ἀπὸ τῆς ἀκόνης) ; Schol. Bern. (herbae quaedam in Ponto sine terra in saxis natae) ; Brev. Exp.|| 32. cf. 26.|| 33. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?|| 34-5. villa *om. AB.* cf. Isid. Et. 8, 6, 11 (Academici appellati a villa Platonis Academia Athenarum, ubi idem Plato docebat).|| 37. cf. aut A marg. aut Abol. (Aculeum : peccatum), ex Itala 1 Cor. 15, 26 ?|| 38. ignea *AB.*|| 43. cf. 14.|| 44. Actus exagitatus *B.*

AD 1. cf. Serv. ad. Aen. 1, 123 (fatim enim abundanter dicimus ; unde et adfatim), etc.|| 2. detrahit aufert *add. Ansil.*|| 4. vel ob. *om. B, Ansil.* cf. aut A marg. aut Abol. (Adfligis : consumis). cf. 65.|| 5. vel firmare *A* : *om. B* : sive asserere *Ansil.* (ubi Vergilio ascribitur glossa A.: affirmare).|| 6. praesumptuosus tumidus *add. Ansil.* Hucine pertinet glossa Abba, etc. (Abrogans : humilis) ?|| 8. cf. 29.|| 9. ma. sa. *om. B.*|| 10. cf. ad 27.|| 11. vel addu.. *add. A marg.*|| 13. cf. Leid. (Assolatis : plane factis). An ex Itala 2 Reg. 17, 2 (ubi Vulg. desolatum) ?|| 14-5. vix cf. Fest. 20, 24 (Aquarioli dicebantur mulierum inpudicarum sordidi adseculae). cf. 18 ?|| 17. A. socium con. (*var. lect.* ?) *Ansil.* an Adsciverit (Aen. 11, 472 ; 12, 613) ?|| 18. cf. 14-5.|| 20. cf. ad 27. vel sust. *om. B*: ad suscitandum (*var. lect.* ?) *Ansil.*||

Adfectat : vult, desiderat. 22. Adfatim (–tor) : optime loquens. 23. –fabilis : delectabilis. 24. Adornat : plus quam ornat. 25. Adoptat : adfiliat. 26. Adserit : dicit, adfirmat. 27. Ad sciscitandum : ad interrogandum [28.]ad explorandum, ad inquirendum. (? Aen. 2, 114 *var. lect.* scitatum) 29. Adoritur : ingreditur. 30. Ad ulciscendum ad defendendum. 31. Adurit : incendit. 32. Adsentatur : adulatur. 33. Adnuit : consentit, favet, adquiescet (–it). 34. Adlegat : astruit. 35. A[d]versatur : detestatur, spernit. 36. Adegit ferrum : se ipsum interfecit. (Verg. ?) 37. Adventat : advenit. (=38) 38. –ntantes : advenientes. 39. Adluvione (ab– ?) : inundatione (mun– ?) sordium. 40. Adnititur : conatur, adiuvat. 41. Adolet : incendit, incensum ponit. (Verg.?) 42. Adumbrat : effingit, tegit. 43. Ade<n> : <aiden>, invisibilem locum, hoc est infernum. (? Itala Iob 7, 9, etc.) 44. Adest : post (praesto est). (=61) 45. Adcommoda[n]tius : utilius. 46. Administrat : procurat, praestat. 47. Adlicit : invitat, suadet [vel addet]. 48. Adtonitus : stupefactus, intentus. 49. Adscriptum : adiunctum. 50. Adiumentum : adiutorium, adminiculum vel auxilium. 51. Adqui (at–) : quin etiam, ideo, quin potius. 52. Adpendit : aestimat, pensat. 53. Adnitente : conante vel opitulante. 54-5. Aditus : introitus, –ire : introire, subire. 56. Adtollens : elevans, erigens. (Aen. 12, 703, etc.) 57. Adsumpta (ab–) : consumpta, finita. (Aen. 1, 555) 58. Adflarat : adspiraverat. (Aen. 1, 591) 59. Adflictus : malis oppressus. (Aen. 2, 92) 60. Adgrediuntur : circumdant. (Aen. 2, 463) 61. Adest : praesto est [aut subvenit]. (Verg.) 62. Aderit : veniet et subveniet [vel veniet ei]. (Aen. 3, 395) 63. Adgredior : aspiro vel incipio. (Verg. ?) 64. Adgredior : arripio vel incipio. (=63 ?) 65. Adficior taedio : consumor. 66. Adsignat : restituit, approbat (?). 67. Adclinatur : incumbit vel inclinatur. 68. Adiectio : adpositio. 69.

---

22. Adfatim *ABC* : Adfator *A marg.* Nam ' ad ' secundum grammaticos significat ' valde ' ; cf. 24.|| 25. cf. 116 ?|| 27. cf. 10, 20, 30.|| 29. cf. 8.|| 30. cf. ad 27.|| 31. cf. AM 4 (Ambu. inc.).|| 32. cf. aut. A marg. aut Abol. (Adulator : blandus adsen<ta>tor) et (Adsentari : adolari, consentire).|| 35. cf. AV 27.|| 36. Adicit *AB*. interficit *B*. Vergilio ascribit Ansil. An ex schol. ad Aen. 4, 660 ?|| 38. Rufino Hist. 1, 8, 1 ascribit Leid.|| 39. cf. CO 94 (Conluvione : collectione sordium). Adluvione *AB* : Abluvione *Ansil.*, *A marg.* : Alluvione *A marg.* sordis *AB* : sordium *Ansil.*, *A marg.* Ansil. etiam alteram (var. lect. ?) glossae formam exhibet (Ablutione : emundatione). ? cf. IN 124 (Inluvies) ; PRO 41 (Proluv.) ; DI 38 (Diluvium) ; 113 (Adluvium). ? cf. DE 2 (Delubra).|| 40. cf. AN 50.|| 42. tetigit *Ansil.* ? cf. Schol. Aen. 10, 541 (aut « ingenti umbra tegit » secundum usum accipiendum, id est insultatione eum opprimit et adumbrat, ut superatos dicimus « adumbratos »).|| 43. cf. AI 5.|| 45. cf. Suet. Nero 8.|| 47. Adiicit (Adicet, Adiecit) *AB*, unde illud « addet » post « suadet » (quasi « sive addet » ?). Allicit : invitat, suadet *Ansil.*, etc.|| 48. vix <stuporatus> stupef. (cf. ad ST 39).|| 49. cf. Suet. Vit. 14.|| 50. cf. 99 ; 82. cf. SU 44 ?|| 53. cf. Rufin. Hist. 10, 17.|| 54. intr. ingressus *A marg.* (*Abol.* ?).|| 54-5. ? cf. Schol. Aen. 6, 43 (« aditum » ab adeundo, per quem ingredimur). cf. ad AC 11.|| 56. Ex eodem fonte (scholio ?) Isid. Et. 10, 8 (Adtollens, quod se elevet et erigat).|| 57. Ads–. *AB* : Abs– *Ansil.* : Ass– *A marg.*|| 60. cf. Verg. l. c. (turrim... adgressi ferro circum.. convellimus).|| 61. cf. 44. aut sub. *add. Ansil.*|| 62. et *om. AB.* vel ven. ei (*var lect. pro* ven. et ?) *A* : *om. BC*. Vel refer hanc glossam ad Aen. 2, 662 (et praecedentem ad Aen. 2, 522 « adforet ») et sic intellige : hic veniet, alibi (Aen. 3, 395) subveniet.|| 63. cf. aut A marg. aut Abol. (Agg. : ingredior, inc.|| 65. cf. 105.|| 66. approbat *Ansil.* : aut probat *A* : *om. B.* : aut praebet *Goetz.* cf. Act. Apost. 9, 41.|| 67. *ita A* : Adcl. incu. *B* : Adclinatur incumbit, Adclinatus inclinatus *Ansil.*|| 69. cf. ST 14 (Stipulatur : testatur).

Adstipulatur : adtestatur. 70. Adigor : compellor. 71. Admisit : peccavit, permisit. 72. Adnitendum : adtentius conandum. 73. Adcommodata : utilis, opportuna. (Aen. 11, 522 –da) 74. Adsuissent : adnexuissent aut consuissent. 75. Adrogat : adscribit, deputat. 76. Adstrepit : obmurmurat (?). 77. Adfingitur : confingitur. 78. Adamans : valde amans. 79. Adamans : lapis durus qui ferro dividi non potest, nisi sanguine hircino dividi<tur>. (Aen. 6, 552) 80. Adultus : maturus. (Verg. ?) 81. Adsis placidus : propitius sis. (Aen. 4, 578) 82. Adiumenta : auxilia. 83. Adclivatum : obliquum, curvum. (Geo. 2, 276 –ive) 84. [Adfinis : proximus, propinquus.] 85. Adrumavit : rumorem attulit. (Ecl. 6, 54) 86. Adorti : adgressi vel conati. (Aen. 6, 397) 87. Adgressus : invectus inruit. (Ecl. 6, 18 ?) 88. Adglomerant : iungunt. (Aen. 2, 341) 89-90, Adolevit : crevit. (Aen. 12, 438 –verit), –ulti : iuvenes vel adulescentes. 91. Adempta : subtracta. (Aen. 9, 131) 92. Adero : praesens ero. (Aen. 4, 125) 93. Adruptis (ab–) : apertis. (Aen. 3, 199) 94. Adegit : coegit. (Aen. 6, 696, etc.) 95. Ademptis : sublatis. (Aen. 8, 320) 96. Adfore : adesse. (Aen. 9, 243, etc.) 97. Admonet : rogat. (Aen. 10, 153) 98. Adicias : addas. (Aen. 11, 354) 99. Adminiculum : adiutorium, auxilium. (=50 ?) 100. Adtollit : extollit. (Aen. 3, 552, etc.) 101. Adnixi : conati. (Verg. ?) 102. Adeste : adestote, subvenite, succurrite. 103-4. Adoreas : triumphorum laudes, –rat : triumphat (–antem ?) laudat. (Aen. 10, 677) 105. Adfectus : maceratus, caesus. 106. Adtestatur : testimonium dat. 107. Adpulit : adduxit, adportavit. (Aen. 1, 377 ?) 108. Adspectat : adspicit. 109. Aduncis

---

71. cf. aut A marg. aut Abol. (Admissum : peccatum vel receptum). || 75. cf. ad AB 5. || 76. obm. *AB* : omnibus murmurat *Ansil.* An <Fremit : > adst., ovibus mu. (Aen. 9, 59) ? || 77. Adfigitur configitur *Ansil.* (recte ?). || 78. cf. ad 22. || 79. la. du (*om. cett.*) *AB*. Ex Schol. l. c. (lapis est durissimus et tantae soliditatis ut nec ferro possit infringi ; quem hircino sanguine frangi dicunt), unde etiam Isid. Et. 16, 13, 2. || 80. cf. ad 89-90. || 81. Vergilio ascribit Ansil. || 82. cf. 50. || 83. Adclinatum *A marg.*, *Ansil.* (et Adglivatum). cf. aut A marg. aut Abol. (Adclive : oblique erectum). an <Adclive :> adclivatum (–natum ?), <id est> oblique erectum, curvum ? || 84. *om. B.* Estne aliena ? || 85. Vergilio ascribit Ansil. cf. Schol. l. c. ; Fest. 9, 7 (Adrumavit : rumorem fecit sive commurmuratus est ; quod verbum quidam a rumine, id est parte gutturis, putant deduci). || 86. *ita Ansil.* : Ado. adg. *AB* : Ado. con. econtra virtute *Amp.* II. || 89-90. cf. Fest. 5, 10 (Adolescit : a Graeco ἀλδήσκω, id est adcresco, venit ; unde fiunt adultus, adulescens... et exoletus, qui excessit olescendi, id est crescendi, modum ; et inolevit, id est crevit). cf. EX 33 (Exolescit) ; 76 (Exoletus) ; IN 160 (Inolevit) ; 232. || 93. Abr– *C*, *A marg.* : Adr. *AB*. || 96. vix –et –et. || 97. an Adm. et ro. ? cf. Schol. (partim rogat, partim admonet) ad Verg. l. c. (admonet immiscetque preces). || 99. Adm. adiut. *AB* : Amm. aux. *A marg.* : Adm. adiumentum aux. *Arma* : Adm. adium. adiut. *Abav.* : Adm. aux. adiut. *Abba* : Adm. adiut. subsidium *Ansil.* || 100. *ita B, Ansil.* (ubi Vergilio ascribitur) : *add.* id est laudat vel ornat (*ex* EX 17), aut cum invidia adtendit (*ex* 118) *A* || 102. *ita A marg.* : Adesto succurre *A* : –tote –ite *B* : Adeste adestote succurrite *Ansil.* cf. Verg. Catal. 12, 7. || 103-4. *ita Ansil.* : Adoreas triumphum laudes *A* : Adorat triumphat laudes (*vel* laudat) *B*. Duas igitur glossas exhibet Ansil., nonnisi unam nostri glossarii codices. Et duarum materiem praebet Schol. l. c. (adoro iuxta veteres, qui adorare adloqui dicebant ; nam ideo et adorea laus bellica quod omnes eum cum gratulatione adloquebantur qui in bello fortiter fecit). cf. 117. || 105. an taesus (cf. 65) ? || 106. i. e. adt. ab obt. differt ? –tantur t. dant *Ansil.* || 108. Aen. 1, 420, etc. || 109. an manibus (Geo. 2, 365 uncis m.) ?

naribus : curvis naribus. 110. Adlobrus (Allobrox) : Gallus, de Gallia. 111. Adspirat : favet. 112. Adeptus : consecutus. 113. Adluvium : ruina riparum ex aqua. 114. Adsultibus : adsumere (?) saltibus. (Aen. 5, 442) 115. Adrecti : erecti. (Aen. 1, 579 ?) 116. Adoptivus : loco fili receptus. 117. Adoreis : sacrificiis. 118. Adtollens : cum invidia adtendens. (Aen. 5, 278 ?) 119. Adpendix : socia, comes.

AE

Aequum : iustum. 2. Aequiperat : coaequat. 3. Aestus : procellae. 4. Aedes : domus vel templa. 5. Aequaevi : coaetanei. 6. Aether : aer superior aut caeli pars. 7. –th[e]ra : rota e<st> caeli. 8. Aerumna : labor vel miseria. 9. Aequora : maria aut campi ab aequalitate dicti. (Aen. 2, 69 ?) 10. [A]epulae : escae vel laetitiae (?). 11. Aemulatio : insectatio vel invidia. 12. Aedituus : ianitor vel custos aedis. 13. Aevo : tempore vel saeculo aut aetate. 14. Aegri : infirmi, vel tristes aut aegroti. (=EG 8) 15. Aenis nodis : aeneis vinculis. (Aen. 1, 295) 16. Aerarium : thesaurum publicum. 17, Aequor maris : planities. (Aen. 2, 780. etc.) 18. [A]erus : dominus. 19. Aemulus : invidens vel oblicus. 20. Aere : aeramentum (?). 21. Aetatula : aetas modica. 22. Aeque : similiter ; Lucanus (7, 17) « venerabilis aeque ». 23. Aestivolum (?) : aestiva tempora. 24. Aedicula : domus modica. 25. Aeneatores : tubicines. 26. A[e]geator : hortator. 27. Aeneadae : coniurati Aeneae. (Aen. 1, 157, etc.) 28. Aeolus : ventus quem regem ventorum appellant. (Verg. ?) 29. [A]epos : versus

---

110. cf. CI 38 (Cimber : Gallus, civis de Gallia).|| 111. cf. Schol. Aen. 2, 385 (Adsp. : favet, etc.)|| 112. Similem glossam (ex hoc glossario sumptam) Canonibus ascribit Leid. (Ad. : cons., indeptus). cf. aut A marg. aut Abol. (Adeptus : adsecutus vel adquisivit). || 113. cf. AL 37 (Alluvia : consumptio riparum ex aquis). cf. ad 39.|| 114. cf. Gloss. Verg. (Adsultibus : saltibus). Adsumere (*nov. lemma, sine interpretatione*) *Nettleship.* : an ad summa ?|| 115. cf. aut A marg. aut Abol. (Arrecti : erecti, extersi, excitati, eminentes.)|| 116 cf. 25 ?|| 117. cf. 103-4. Ex Schol. Aen. 7, 109 (adorea liba) ?|| 118. cf. ad 100 ; 56.|| 119. cf. Panegyr. 10, 3.

AE 1. cf. Schol. Bern. ad Ecl. 5, 4 (Aequum : iustum), quamquam sane tralaticia haec interpretatio est.|| 2. an coaequatur (cf. Schol. Bern. ad Ecl. 5, 48 Aequiperas : coaequaris, adsimulas).|| 5. –vum Aen. 2, 561 ; 5, 452. cf. 34.|| 6. cf. Schol. Aen. 1, 223 (proprium et perpetuum aetheri epitheton dedit quia omnibus superior est). cf. aut A marg. aut Abol. (Aethera : partes caeli superiores).|| 7. Aen. 3, 585 ; 12, 247.|| 9. cf. Schol. l.c. (aequora vero modo maria, alibi campos... dictum enim est ab aequalitate), quo scholio etiam Isid. in Etym. usus esse potest.|| 10. vel lae. *Ansil.* : *om. AB.*|| 11. cf. 19.|| 12. et ad alia scholia Vergiliana referri potest et ad Aen. 9, 645 (fidusque ad limina custos) in commento Servi (ædituus fuit ; quod, ut supra diximus, in ingenti honore apud maiores fuit, etc.). cf. ED 9 ; 15.|| 13. Ecl. 8, 27, etc.|| 14. Verius EG 8 (Aeger : dicitur animo tristis ; aegrotus corpore infirmus)).|| 15. nodis et vinculis unus cod. *b* habet.|| 17. *om. A.* Vergilio ascribit Ansil.|| 19. vel obl. *om. B* cf. EM 31 (Aemula : inimica, invidens). cf. aut A marg. aut Abol. (Aemulus : inimicus).|| 20. Hucine pertinet RA 4 (Ramenta : aeramenta) ?|| 21. cf. 24.|| 22. Lu. ve. æ. *om. AB.* Ex schol. Verg. (velut Aen. 3, 118) ubi hic locus Lucani laudatus est.|| 24. cf. ad 21.|| 25. Aliter Fest. 18, 26 (Aenatores cornicines dicuntur, id est cornu canentes). Aeneator forma recentior est.|| 26. Ex schol. Verg. (velut Geo. 4, 250 complebuntque foros), unde etiam Isid. Et. 19, 2, 4 (agea viae sunt, loca in navi per qua ad remiges hortator accedit. De qua Ennius « multa foro ponet et agea longa repletur »).|| 27. coniuratio *AB.* Vergilio ascribit Ansil.|| 29. quodipsi *A.* eorum *AB.* cf. ad CO 64 ?

heroicus quo ipso dicuntur gesta heroum. 30-1. Aether : caelum, –theria : caelestia. (Verg.) 32. Aegra : taediosa vel dolens. 33. Aequis oculis : aequo animo. (Aen. 4, 372) 34. Aequaevus : unius aetatis. 35. [A]ethica : ars moralis. (=ET 4) 36. [Aethiopes : gens solis ardori subdita.] (Verg. ?) 37. [<H>aesitans : dubitans].

AF

Affluit : abundat. 2. A[f]futurus : absens erit. 3. Affectio : voluntas. (=IN 2 ?) 4. Affectatores : appetitores. 5. Affectus : dilectionis teneritudo. 6. Affinitas : propinquitas. 7. Affligit : necat. 8. Afflictus : luctu et squalore confectus. 9. Afflictis rebus : perditis negotiis. (Aen. 1, 452.)

AG

Agon : certamen. 2. Agreste : ferum. 3. Aggeres : terrae congeries. (Verg.) 4. Agmen : multitudo. 5. Agnati : filii per viros. 6. Aggregat : congregat, acervat. 7. Agaso : domesticus. 8. <H>agiographa : sancta scriptura. 9. Agonia : alacritas, vigor. 10. Agonista : certator. 11. Agitatur : ventilatur vel movetur. 12. Age : incipe vel dic. 13. Agitare : agere. 14. Aginantes : explicantes (? est tricantes). 15. Agitat : agit aut cogitat. 16. Agit : portat. 17. Agagula : lenocinator. 18. Agetur : tractabitur. 19. <H>agneuontes : hi qui se sanctificant. (Rufin. Hist. 11, 23.)

AI

Ait : dixit. 2. –o : dico. 3. –n : aisne. 4. –n tandem : dicis vero. 5. Aiden : infernum. (= AD 43) 6. Aiunt : dicunt. 7. [–ebant : dicebant.]

AL

Alacer : velox, hilaris, gaudens. 2. Allegoria : similitudo. 3. Alias : aliter. 4. Alacrimonia : laetitia. 5. Almum : sanctum. 6. Alt℧uter : alter, ambo. 7. [Alteru-

---

30. Vergilio ascribit Ansil.|| 32. dolentia *A* (? Aen. 2, 566.) || 33. Vergilio ascribit Ansil. Hucine pertinet AN 10 (Animus aequus : ani. iustus) ?||34. cf. ad 5.|| 35-7. *om. B.* Possunt igitur 36 et 37 glossarii Abol. esse.|| 36. gens *om. A.*|| 37. an < Cunctans :> hae. du. (velut Aen. 4, 390–ntem)? cf. Ansil. (Cunctante<m> : dubitante<m>, haesitante<m>).

AF 1. cf. aut A marg. aut Abol. (Affluens : abundans).|| 2. cf. AB 36 (Abest : absens est). || 3. vel dilectio *add.* (*ex* 5 ?) *A.*|| 4. Potest sane alio ex fonte provenisse, sed potest glossa fuisse ad Schol. Aen. 3, 209 (adfec<ta>tores stupri). Adfectores *Aff.*, *Amp. II.*|| 5-6. A. d. t. vel propinquitas *AB* (!).|| 7. necat vel occidit *A marg.* Suet. Aug. 96 ?|| 8. luctus *AB.*|| 9. Vergilio ascribit Ansil.

AG 1. cf. 10 (Agonista : certator) ; ? 9 (Agonia) ; AN 4 (Antagonista : recertator, etc.)|| 3. Vergilio ascribit Ansil.|| 4. cf. aut A marg. aut Abol. (Agmina: multitudines).|| 6. congerat *B.* cf. CO 33.|| 8. Ex praef. Bibl. ? || 9. cf. ad 1.|| 10. cf. ad 1.|| 11. Aliter aut A marg. aut Abol. (Agitator : ventilator, gubernator, auriga); quae glossa, si revera est huius glossarii, aut ad Nahum. 2, 3 referri potest aut ad Aen. 2, 476.|| 12. cf. Schol. Bern. ad Ecl. 3, 52 (age : dic, propone quicquid velis, incipe dicere).|| 14. Ex Ital. 2 Cor. 2, 17 (ubi Vulg. cauponantes, LXX καπηλεύοντες) ? cf. Aff. (Acinari : tricari, in parvo morari) ; AA (Aginator : qui agit aliquid, id est negotiator aut tricator, morator vacuus).|| 15. cf. Schol. (disponite, cogitate) ad Aen. 2, 640 (vos agitate fugam) ?|| 18. Aen. 1, 574 ? || 19. Rufin. l. c. (hi quos appellabant ἁγνεύοντας, id est qui se castificant).

AI 7. *om. B.*

AL 1. gau. *om. AB.* cf. 4 ? cf. aut A marg. aut Abol. (Alacritatem : velocitatem). || 4. cf. 1 ?|| 5. cf. Schol. Ecl. 8, 17 (almum tria significat.. « alma parens », id est sancta) ? cf. 51.|| 7. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?

trum : invicem]. 8. Altercatur : contendit. 9. Allectat : spectat. 10. Alit : nutrit. (Verg.) 11-2. Ala : pars multitudinis <vel> exercitus, <id est equites ;> –aris : caballarius. 13. Allegat : insinuat, mittit. 14-6. Alget : infrig[i]dat, –sit : infrigduit, –sosus : frigorosus. 17. Alvus : venter. 18. Alveum : sinus fluminis. 19. Aliquatenus : aliquantum. 20. Alumni : filii vel servi ; ab alendo dicti. 21. Aliorsum : altera<m> in parte<m>. 22. Alburnum : albescentem aut exalbidum. (Geo. 3, 147) 23. Allegurrit (ablig-) : degustat. 24. Allecti : electi. 25. Alta mente : profundis sensibus. (Aen. 1, 26) 26. Altrices : nutrices vel educatrices. (Aen. 3, 273 –em). 27. Alioquin : siquo minus, quodsi non. 28. Alvearia : vasa apium. (Geo. 4, 34 ?) 29. Alternis agunt : non simul agunt [sed prius unus, postea alter]. (Verg.) 30. Alea : ludum tabulae ; a quodam mag<istr>o Alea nomine qui hoc ludum adinvenit. 31. Alites : aves aligerae. 32. Altilia : volatilia. 33. Almum : lignum ; id est verna. (Verg. ?) 34. Alternis : vicissim. (Verg.) 35. Alternanti : cogitanti. (Aen. 4, 287) 36. Aliquantulum : parvum. 37. Alluvia : consumptio riparum ex aquis. 38. Alitorem : nutritorem. 39. Alnos : nunc populos. (Ecl. 6, 63) 40. Alte subnixa : eminens. (Aen. 1, 506) 41. Alpes : montes Galliarum. 42. Altrinsecus : dextra laevaque. 43. Alienum aes : pecunia feneraticia. 44. Aliquantisper : aliquamdiu. 45. Alogia : convivium Graece. 46. Album praetoris : ubi conscripti sunt qui recitandi sunt ; tabula est et habet albis litteris iudices et senatores. 47. Allicula (ali– ?) : genus vestis. 48. Alumno : amatore sive filio. (Aen. 6, 877) 49. Album : cygneum.

---

8. add. aut A marg. aut Abol. (Altercatio : contentio).|| 9. expectat *A* (recte ?). Hanc glossam (ex hoc glossario sumptam) Canonibus ascribit Leid.|| 10. Vergilio ascribit Ansil. cf. ad 26 ; 31-2 ; 38.|| 11. A. pars multitudinum exercitus *Ansil.* : A. pars exercitus vel equitum *Abav.* : A. pars exercitus equitum *AA*. cf. aut A marg. aut Abol. (Cuneus : turba minor) ?|| 12. vel caballaris.|| 13. Similem glossam (ex hoc glossario sumptam ?) Canonibus (Allegare : insinuare, mittere) ascribit Leid. cf. RE 47 (Relegat) ? || 14-6. cf. aut A marg. aut Abol. (Algor : frigus).|| 15. frigduit *AB*.|| 18. cf. Schol. Bern. ad Geo. 3, 80 (Alvus : venter) ?|| 20. aut amatores *add.* (ex 48 ?) *A*|| 21. cf. Donat. Eun. 82 (aliorsum : in aliam partem, ut seorsum et retrorsum dicitur). || 23. cf. LI 19 (Ligurrit : summitatem degustat).|| 24. cf. Isid. Et. 10, 20 (Adlectus : quod sit palam electus).|| 26. cf. aut A marg. aut Abol. (Altrix : nutrix Hebraeorum), ex Exod. 2, 7. cf. Gloss. Verg., i. e. Abol. (Altricem : nutricem, educatricem). cf. 38 ?|| 29. Vergilio ascribit Ansil. sed... alter *om.* *AB*. cf. 34 ?|| 30. Ex eodem fonte (Schol. Verg. ?) Isid. Et. 18, 60 (alea, id est lusus tabulae, inventa a Graecis in otio Troiani belli a quodam milite Alea nomine). Nostram glossam (ex nostro glossario sumptam ?) Canonibus ascribit Leid. magistro *Nettleship* : vix magistratu (cf. IN 80).|| 31-2. una glossa ? Exhibet aut A marg. aut Abol. cognatas glossas (Aligerae : pinnatae, Altilia : studio saginata), quae si revera nostri glossarii (non Abol.) sunt, habes Alites : aves aligerae, id est pinnatae, Altitia : volatilia studio saginata.|| 31. aligerae *om.* *B*.|| 33. Francogallice « verne ». cf. Class. Quart. 11, 121.|| 34. cf. 29 ? Vergilio ascribit Ansil.|| 36. parum *AB*.|| 37. cf. AD 113 (Adluvium : ruina riparum ex aqua). cf. ad AD 39. cf. Isid. Et. 14, 8, 42 (Circumluvium : locus quem aqua circumluit ; adluvium : consumptio riparum ex aquis) ; Diff. 1, 40.|| 38. cf. 26 ? cf. aut A marg aut. Abol. (Altus : nutritus, pastus) et (Alumnus : nutritus).|| 39. Vergilio ascribit Ansil. cf. Serv. auct. l. c. (quidam alnos poetica consuetudine pro populis accipiunt) ; Schol. Bern. (alnos pro populos).|| 45. Aug. Ep. 9, p. 38, 10, etc.|| 48. Vergilio ascribit Ansil. *om.* *A*. amatores *B*. de amatore cf. Plaut. Most. 325 (ocellus meus, tuos sum alumnus, mel meum).

(=QUI 8) 50. Altum dolorem : infixum. (Aen. 1, 209) 51. Alma : sancta. (Aen. 2, 591 ?) 52. Alucinatio : lucis alienatio. 53. Alga : herba maris. 54. <Alcyones : aves marinae.>

AM

Ambiguum : dubium, instabilem. 2. Amendat : effugat aut longe mittit vel extra commendat. 3. Amnis : fluvius. 4. Amburit : incendit. 5-7. Ambit : circuit, –bitus : circuitus, –bages : circuitus verborum. 8–8ª. Amaenum (–oe–) : fertile, iocundum. Viridem (–retum) : [sive] arborum multitudo. (Aen. 6, 638) 9. Ammodum : valde. 10. Amicitur : tegitur aut velatur. 11. Ambroseus : quidam caelestis odor vel sapor. (Aen. 1, 403 ?) 12. Amisit : perdidit. (=25 ?) 13. Ambusta : combusta. (Aen. 12, 301) 14. Amaracus : genus floris, unde et amaracinum unguentum fit. (Aen. 1, 693) 15. Amplectitur : amplexat. 16. Amanet : extra manet. 17. <H>amata : catenata ; ab eo quod sunt hami. (1 Reg. 17, 5) 18. Amita : soror patris. 19. Amphibalus : birrus villosus. 20. Ambro : decoctor aut profusus. 21. Ambruimur (–buri–) : conburimur. 22. Amoliri : dissipare, <abducere>. 23. Ambigarium (–bifariam) : ex ambabus partibus. 24. Amoris pignus : affectionis vinculum. (Aen. 5, 538) 25. Amissam : perditam. (Aen. 2, 741 ?) 26. Ambustum : ex[a]ustum. 27. Amicit : vestit. 28. Amomum : odor herbae aut unguenti genus. (Ecl. 3, 89) 29. [Amictum : coopérimentum.] 30. [Amblygonium : optunsum angulum.]

AN

Anceps : dubius. 2. Antra : obscura loca. 3. Antibiblium : pignus codicis. 4. Antagonista : recertator, incitator, provocator. 5. Anathematus : abominatus. (? Ital. Tit. 1, 16) 6. Animadversio : sententia in malum data. 7. –vertit : intel-

---

51. cf. 5.|| 52. Ex schol. ad Aen. 12, 669 (« lux reddita menti ») perdito ?|| 53. Ecl. 7, 42, etc.|| 54. *A marg.* (*aut Abol.*) : *om. AB*. Estne decurtata forma glossae Ansil. (AL 80). ?

AM 1. inst. *C* : *om. AB*. Amb. du. incertum instabile *Arma*.|| 2. cf. Schol. Aen. 3, 50 (mandarat aphaeresis est, sive dixeris *commendarat* sive amandarat) ?|| 4. cf. AD 31 (Adurit : incendit). cf. ad 13 ?|| 7. vel anfractus (*ex* AN 45 ?) *add. A*.|| 8-8ª. Fusae sunt adnotationes ad Verg. l. c. (« amoena vireta »).|| 13. vel exusta (*ex* 26 ?) *add. A*. cf. Schol. l. c. (quidam ambustum proprie circumustum accipiunt, sed poetae indifferenter pro combusto utuntur). cf. 4 ? ; 21.|| 14. unde... fit *suppl. Ansil.* cf. Schol. l. c. (hic puer regius unguentarius fuit, qui casu lapsus dum ferret unguenta maiorem ex unguentorum confusione odorem creavit ; unde optima unguenta amaracina dicuntur; hic postea in herbam sampsucum versus est, quam nunc etiam amaracum dicunt).|| 16. –nat ex. –nat *A*.|| 19. –ballus *B*. Rectam formam amphimallum (ἀμφίμαλλον) posteriores cum ἀμφιβάλλειν, ἀμφίβολος contulerunt. || 20-8. glossarum ordo dubius est ; exhibui sicut est in cod. *c*.|| 21. cf. 13.|| 22. cf. Donat. Andr. 707 (amoliri dicuntur ea quae magna difficultate et molimine submoventur et tolluntur e medio) ; Schol. Aen. 2, 109 (hoc verbo « moliri » difficultatem rei ostendit) : Schol. Aen. 10, 477. abducere *add.* (ut vid.) *Ansil.* cf. Arma etc. (Amoliri : abducere); cf. aut A marg. aut Abol. (Amovere : abducere).|| 24. Vergilio ascribit Ansil.|| 25. cf. 12.|| 26. cf. 13.|| 29-30. *om. B*. Suntne glossarii Abol. ?|| 30. cf. Cassiod. de art. 6 (a. vero quod habet ob. a., in quo obtusus angulus fuerit).

AN 3. A. : codex datus pignus pro codice *Ansil.* (*plena glossa* ?)|| 4. cf. ad AG 1. inceptator *A* : incentator *B*.|| 5. Vulg. abominati.|| 6. *ita A marg.* : *om. A* : Ani. sent. *B* : Ani. sent. in reum dicta *Arma*, etc. (*recte* ?).|| 6-7. cf. Isid. Et. 5, 27, 37 (Animadversio enim est quando iudex reum punit ; et dicitur animadvertere, id est animum illuc advertere, inten-

lexit aut occidi iussit. 8. Anxiferis : maestificis. 9. Anediosus (ace–) : taediosus. 10. Animus aequus : animus iustus. 11-2. Ancilia : scuta, –cil : virga aurea. (Aen. 7, 188) 13. Angit : sollicitat aut stimulat aut taedio afficit. 14. Angit : consignat (–stringit ?) vel praefocat. 15-6. Annales : annos vel annua acta continentes. Ann<u>us : anni unius. 17. Antrum : spelunca sive spelaeum. 18. Angina : glandulae. 19. <Ferro> ancipite : gladio ex utraque parte acuto [aut duplici]. (Aen. 7, 525 ?) 20. Ancipites : dubii vel incerti [aut gladii bis acuti]. 21. Anabolagium (–di–) : palleum. (Itala Gen. 49, 11). 22. Anfractu : reflexu adeunti difficile. (Aen. 11, 522). 23-4. Annua : anni dies expleta. Anniversaria : quod supra. (Aen. 8, 173) 25. Antistes : sacerdos. 26. Angusto aestu : angusto freto. (Aen. 3, 419) 27. Animatus : animo firmatus. (? Geo, 3, 81 –mosum) 28. Anhelabundus : multum fatigatus. (? Geo. 3, 497 –hela) 29. Ante omnes : prae omnibus. (Aen. 4, 59 ?) 30. Animi impos : impatiens aut amens. (? Aen. 4, 300 inops a.) 31. Anastasis : resurrectio. 32. Anticipare : praevenire aut praecedere. 33. Anilia : fatuitas, amentia. 34. Annualia opera : singulorum annorum. 35. Antelucanum : ante lucem. (Sir. 24, 44 ?) 36. Antes : extremi ordines vinearum sive arborum. (Geo. 2, 417) 37. Anguis : serpens. 38. Anus : vetula. 39. Annare : natare. (Aen. 1, 538, etc.) 40. Anile : senectutis. 41. Annatentem (obnit– ?) : repugnantem. 42. Anagogen : superior sensus. (Bibl.) 43. Antestatus : testatus. 44. Anquirit : valde quaerit. 45. Anfractus : circuitus. 46. Anasceue : instructio. 47. Angit : paenitet. 48. Animum pascit : avocat, <oblectatur>. (Aen. 1, 464) 49. Ancillatur : famulatur, prosequitur. 50. Annit<itur> : incumbit. 51. Annavimus : adnavigavimus. (Aen. 1, 538). 52. Antiquabit : vacuabit. 53. [Andreas : virtus. (Bibl.)] 54. [Angit : contristat.] 55. Antiae : capilli quos mulieres promissos in capite conponunt.

---

dere utique ad puniendum reum).|| 9. cf. AC 5.|| 10. cf. AE 33.|| 12. vox Etrusca? cf. Lindsay, The Corpus Glossary, A 641.|| 13. afficitur *AB*.|| 14. cf. Schol. Geo. 3, 497 (angit autem bene ait, nam angina dicitur porcorum morbus qui occupat fauces ; Plautus « vellem me in anginam verti ut huic aniculae fauces praeoccuparem ». cf. 18.|| 15-6. cf. 34.|| 15. annorum capitulares *interp. A*. aut libri annua, etc. *C*. cf. ad DI 91 (Diaria).|| 18. cf. ad 14.|| 19-20. una glossa ?|| 19. aut dupl. *om. B C*.|| 20. vel inc. *om. AB*. aut gl. etc. *ex* 19 ?|| 22. Anfracta *B* per flexum *A* : pro luxu *B*. cf. Lindsay in editione Ansil., praef. 6 ; Varro L. L. 7, 15 (Anfractum est flexum... Accius « anfracta revisam »). cf. 45.|| 23-4. cf. Schol. l. c. (Annua quae differre nefas : anniversaria sacrificia, id est sollemnia, etc.); Schol. Geo. 1, 338 (Annua : anniversaria). cf. SO 14 (Sollemnia : annua).|| 27. Ex eodem scholio Isid. Et. 10, 7 (Animosus : quod sit animis et viribus plenus. Animatus : quasi animo auctus, quasi animo firmatus).|| 30. Vergilio ascribit Ansil. cf. EM 8 ; IN 182 ?|| 32. cf. aut A marg. aut Abol. (Anticipat : praeoccupat).|| 33. cf. 40 ; 38.|| 34. Annalia *B* ? cf. 15-6.|| 36. cf. 55 (Antiae). sive arb. *Ansil.* : *om. AB* (*recte* ?) cf. Schol. l. c. (Antes alii extremos vinearum ordines accipiunt, alii, etc... dicuntur autem antes a lapidibus eminentioribus); Fest. 15, 18 (Antes sunt extremi ordines vinearum ; unde etiam nomen trahunt antae, quae sunt latera ostiorum).|| 38. cf. ad 33.|| 40. cf. 33.|| 41. an <Luctantem :> ann. rep. (Aen. 11, 756) ?|| 42. Euch. Instr. p. 161, 9 (Anagogen : superior sensus). Hieronymo in Matth. 10, 9, 10 (secundum a.) ascribit Leid.|| 43-5. una glossa ?|| 44. an Adquirit (cf. ad AD 22) ?|| 45. cf. ad AM 7. cf. 22.|| 46. astructio *B*, *Ansil.* cf. CA 105 (Catasceue : destructio).|| 47. –gint –tent *AB*. cf. 13. || 48. advoc. *A* : voc. *B*. cf. OB 19 (Oblectatur : animum pascit).|| 50. cf. AD 40.|| 52. vel –vit.|| 53-4. *om. B*.|| 54. cf. 13.|| 55. cf. ad 36. cf. Pirie, Class. Quart. 19, 195.

AP

Apricitas : calor. 2. Apocrisis (-crus-) : depulsio. 3-4. Aprica : aestiva, calens. -cum : locus temperatus sine vento. 5. Aptus : utilis, necessarius. 6. Apodixen (-in) : ostensio. 7. Apricis : mansuetis. (Aen. 5, 128 ?) 8. Apex : summa potestas vel cacumen. 9. Apissimo (altis-) otio : largissima (long- ?) quiete. 10. Apparitores : oboedientes. 11. Apocrypha : recondita vel occulta sive remota. (Bibl.) 12. Aptare : componere vel reparare. 13. -tum : [fixum vel] compositum. 14. Apoliterium (apodyt-) : ubi ponuntur res lavantium. 15. Apostropham <id est> transitum fecit. 16. Apologia : excusatio. (Bibl.) 17. Apex : interdum distinctionis nota vel summa pars capitis. 18. Aqualiculum : ventriculum.

AR

Arcet : prohibet aut vetat. (=3 ?) 2. Argivi : Graeci. (Verg.) 3. Arceri : prohiberi. 4. Arguit : accusat. 5. -gutus : urbanus aut astutus. 6. Arbiter : iudex. 7. -trium : voluntas sive potestas. 8. Ardor : flamma. (Aen. 11, 786 ?) 9. Arduus : excelsus. 10. Ariolus : qui aras colit vel divinus. 11. Arithmeticus : numerarius. 12-5. Artus : membra. -tuatim : membratim. -tubus : membris. -tus decori : pulcra membra. 16. Arcessitus : venire compulsus. 17. Argumentum : argute inventum vel quod rei dubiæ fidem facit. 18. Arvina : adeps aut pinguedo. 19. <H>armonia : coniunctio vel consonantia. 20. Arcem : cacumen aut summitas. (Verg.) 21. -ces : edita aut excelsa loca. 22. Ardentes : fulgentes aut festinantes. (Aen. 7, 781 ?) 23. Aras : altaria. (Verg.) 24. Areopagitas : curiales. 25, Arva : terra. 26. Arbusta : arboreta. (Verg. ?) 27. Arcanum : secretum ; hoc est unde ceteri arceantur. 28. Arvína : caro pinguis ferina, vel mappa interius (-ioris ?) sanguinis. 29.

AP 1. cf. 3-4.|| 3. Aen. 6, 312 (terris apricis).|| 4. Apricus *A*.|| 7. Vergilio ascribit Ansil.|| 8. cf. 17. cf. AR 20 (Arcem) ?|| 9. Alt. o. long. qu. *A marg., Ansil.* Amplissimo *Landgraf*. Ex Schol. Aen. 6, 522 (« alta quies ») ?|| 10. cf. aut A marg. aut Abol. (Apparuit : paruit oboedivit). cf. ad PA 39.|| 11. Euch. Instr. p. 161, 8 (Ap. : rec. vel occ.) cf. PL 11 ?|| 12. Vergilio ascribit cognatas glossas Ansil. (Aptemus : componamus, Aptans : componens), ubi etiam alia (Aptat : praeparat).|| 13. fi. vel. *Ansil.* : *om. AB*.|| 14. Ex eodem fonte (Schol. Verg. ?) Isid. Et. 15, 2, 41 (Apodyterium : ubi lavantium vestimenta ponuntur, ab exuendo scilicet dictum, ἀποδύειν enim Graece exuere dicitur).|| 15. cf. Schol. Aen. 2, 56 ; 5, 123 ; Geo. 1, 215, etc. || 16. Euch. Instr. p. 161,9 (Ap. : exc., unde apologeticus appellatur), ex Ital. 1 Cor. 9, 3 ? || 17. cf. 8 ; VE 34.|| 18. cf. Isid. Et. 11, 1, 136 (aq. autem proprie porci est ; hinc ad ventrem translatio) ; Hieron. Ep. 66, 5.

AR 3. cf. 1.|| 4. cf. aut A marg. aut Abol. (Coarguit : valde accusat). cf. Schol. Aen. 11, 164 (arguerim alias indicaverim... alias accusaverim) ?|| 5. cf. 17.|| 10. cf. AU 11 (Augur : qui aves colit, qui per auspicia divinabat, etc.) ; HA 9a (Hariolus : divinus ab aris). vel div. *om. AB* ; sed hab. aut A marg. aut Abol. glossam (Ariolus : divinus). cf. 53 ?|| 11. cf. GE 16 (Geometra). ||17. rei *om. AB*. cf. 5. Ex eodem fonte (Schol. Aen. 7, 791 ?) Isid. Et. 6, 8, 16 (Argumentum vero dictum quasi argutum, vel quod sit argute factum ad conprobandas res) ; 18, 15, 5 (unde et dictum argumentum, id est argutum inventum).|| 18. cf. 28.|| 19. cf. 35. cf. CO 203 (Concentus) ?|| 20. Vergilio ascribit Ansil.|| 23. Vergilio ascribit Ansil.|| 24. cf. ad PA 8.|| 27. Ex eodem fonte (Schol. Aen. 1, 262 ?) Isid. Et. 20, 9, 2 (arca dicta quod arceat visum atque prohibeat ; hinc et arcivum ; hinc et arcanum, id est secretum unde ceteri arcentur). cf. 34.|| 28, cf. 18. pin. *om. AB* (!).|| 29. cf. Fest. 2 (Armillum : vas vinarium in sacris ; dictum quod armo, id est humero, deportetur). Ex Schol. Aen. **11**,

Armillum : vas[a] sacrorum. 30. Argolica : Graecanica. (Verg.) 31. Arcessit : vocat. 32. Argis : Graecis. (Aen. 1, 24 ? ; 7, 286 ?) 33. Arripit : apprehendit. 34. Arciva : armaria. 35. <H>armonia : ex multis vocabulis (vocibus ?) modulatio aptata. 36. Artum : angustum. 37. –tare : constringere. 38. Armitenens : armipotens. 39. Armiger : armiportitor. 40. Arida : ieiuna, sicca. 41. Armenta : pecuaria. 42. Aruspices : qui intendunt signa corporis. 43. ‹Articulatus : articulis compositus. 44-4ª. Armamentarium: locus ubi arma ponuntur <Armamentum : > armatura navium. 45. Artepta (–top–) : genus vasis ut pigella. 46. Archia (–che ?) : initium Graece. 47. Arridet : iocunditatem pollicetur. 48. Arrabonem : arram vel pignus. (Itala 2, Cor. 5, 5 ?) 49. <L>arvas : daemonas. 50. Argolici : Graeci. (Verg.) 51. Arctus : qui et Bootes, stella septentrionalis. (Aen. 6, 16 ?) 52. Arma : auxilia. (Aen. 11, 229 ?) 53. Aruspex : arae inspector. 54. Aries : machinamentum quo muri dissolvuntur. (Verg. ?)

AS

Astra : stellae. 2. Astrologi : qui intendunt signa caeli. 3. A<u>scultat : advertit intente. 4. Ascitus : adiunctus. 5. Aspernatur : despicit, detestatur, contemnit. 6. Asylum : confugii templum. (Aen. 2, 761) 7 Aspita (?) : ruina. 8. [A]spargere voces : multa narrare. (Aen. 2, 98) 9. Asper : tristis obscurus (austerus ?) aut rigidus, districtus. (Verg.) 10. [A]s<y>lum : spolium. 11. <H>astarium : ubi venduntur bona proscriptorum. 12. Asilum : quem Graeci oestrum, rustici tabanum appellant. (Geo. 3, 147) 13. Asotus : luxuriosus. (? Itala Prov. 7, 11) 14. Asur : superbus. (Bibl.) 15. Ast : verum. (Aen. 1, 46 ?) 16. [Asteriscos : stellas perlucentes (prael–).] (praef. Bibl.) 17. Ast illum : illum vero. (Aen. 3, 230) 18. Aspargine : asparsione. (Aen. 3, 534) 19. Ascitis ; quaesitis. (Aen. 11, 308) 20. Aspera hiemps : violenta tempestas. (Aen. 2, 110) 21. Ast illam : verum illam ; femininum est.

---

644 (« per armos ») ?|| 30. cf. 50.|| 32. –gi –ci *AB*. cf. Schol. Aen. 7, 286 ?|| 34. cf. ad 27. ||35. cf. ad 19. cf. Isid. Et. 3, 20, 2 (Harmonica est modulatio vocis et concordantia plurimorum vel coaptatio).|| 38. Armites *AB*. cf. OM 4 (Omniten<en>s : omnipotens), falsa emendatio huius glossae. Voxne Enniana in Schol. Aen. 7, 784 et 8, 299 (ubi Verg. « arma tenens ») citata an prava lectio im eisdem versibus ?|| 41. cf. ad PE 6-7.|| 42. cf. AS 2 (Astrologi : qui intendunt signa caeli) ; AV 8.|| 43. cf. 12-5 ? cf. Isid. Et. 11,1, 84 (artus.. quorum diminutiva sunt articuli, etc.)|| 44. Armamentum *AB*.|| 44ª. *om. A*.|| 45. cf. Hermen. (Pigella : θερμοφύλαξ).|| 47. *ita A marg.* : Arr. iocunditate (*vel* cum ioc.) pollet *ABC*. Ex Schol. Ecl. 4, 60 ?|| 48. –bone *AB*. vel pig. *om. B*.|| 49. cf. Schol. Aen. 6, 152 ?|| 50. cf. 30.|| 51. cf. Gloss. Verg., i. e. Abol. (Arcturum : septemtrionalem stellam), ex Aen. 3, 516.|| 53. cf. 10 ? cf. Schol. Aen. 4, 56 (dicendo autem « per aras » aruspicalem artem ostendit, etc.).

AS 2. cf. AR 42 (Aruspices : qui intendunt signa corporis).|| 3. de forma vulgari asc- cf. Caper gramm. 108, 6.|| 4. cf. 19 ?|| 5. cont. *om. B*.|| 6. an reliqua glossa est infra, 10 ([A] s<y>lum : spolium) ? cf. Schol. l. c.(Iunonis asylo : templo. Alii asylum ideo dictum.. quod fugienti illuc spolia non detraherentur ; σῦλα enim Graece aut furta aut spolia dicuntur).|| 7. vix cf. AR 18 (Arvina : adeps, etc.)|| 8. Vergilio ascribit Ansil.|| 9. Vergilio ascribit Ansil. tris. *om. AB* aridus (*pro* aut ri<gi>dus) *A* obs. pro obsterus (cf. obsculto pro ausculto) ?|| 10. cf. ad 6.|| 12. tabanum *interp. AB*. cf. Schol. l. c. (οἶστρος autem Graecum est, Latine asilus, vulgo tabanus vocatur).|| 13. LXX ἄσωτος.|| 14. *om. A*.|| 15. cf. 21 ; 17.|| 16. Hieronymo ascribit Ansil. *om. B* (potius igitur glossarii Abolita est).|| 19. cf. 4 ?|| 21. pars glossae 17. cf. 15.

AT

At tu : tu vero. 2. At : verum, ceterum. 3. Atroces : inmites, saevi, crudeles. 4. Atrum : nigrum. 5. Atratus : lugubris. 6. Atavi : antiqui. (Aen. 7, 474, etc.) 7. Atrox : ferox, perniciosus, ardens, crudelis. 8. Atomi : tenuissimi pulveres qui in radiis solis apparent, qui dividi non possunt ; Graece enim atomos indivisio, tomus divisio interpretatur. (Ecl. 6, 31.)

AV

Aurora : quae ante solem procedit. 2. Aurea : speciosa. 3. Aula : domus regia. 4. Avium : extra via<m>. (=37) 5. Aurora : matutinum tempus. 6. Avencat (aberun–) : eradicat. 7. Aulaeum : velum. 8. Augures : qui auguria intendunt. 9. Audax : temerarius. 10. Ausim : audacter. (?) 11 Augur : qui aves colit, qui per auspicia divinabat, <id est> avium voces. 12-3. Auget : crescit (!), ampliat. Auctio : crementum vel venditio. 14. <H>aurit : implet, aperit (aut ferit ?). (Verg.) 15. Auspicium : avis signum vel initium mensuum (?). 16. –catur : incipit. 17. Avirum (–itum) : anticum. (=33) 18. Auspicatus : adorsus. 19. Augustius : magnificentius, praeclarius. 20. Aucupatur : appetit, adipisci conatur. 21. Avertit ; distulit, abduxit. 22. Australis : meridiana pars. 23. Auctor : conscriptor, factor, adinventor. 24. Avellit : eradicat, extrahit. 25. Avulsio : ruptura, scissura. 26. Autumo : aestimo. 27. Aversor (–satur ?) : detestor (–tatur ?). 28. Augustior : felicior, praeclarior. 29. Auctoratum consuetudine : plurimorum auctoritate firmatum. 30. Ardeo : audaciam sumo. (Verg.) 31. Avortim (abortum) : conceptum inmaturi partus effusum. 32. Auceps : avium captor. 33. Avitum : antiquum. 34. Aurugo : morbus regius. 35. Aucta : cumulata, impleta. 36. Austris : ventis. (Geo. 1, 418, etc.) 37. Avia : secreta, extra via<m>. (Geo. 2, 328, etc.)38. Avertit:seperavit. 39. Audentior: praesumptior. 40. Audacter : audaciter. (=10 ?) 41. A[u]cta : ripa nemorosa. (Aen. 5, 613) 42. <H>ausi : percepi. (Aen. 4, 359) 43. Auctoritas : aliquibus meritis confirmata persona. 44. <H>austis : potastis (–atis ?). 45. Averni : in-

---

AT 1. Ecl. 5, 88, etc. || 3. crud. *om. B.*|| 7. ard. crud.*om. AB.*|| 8. qui div. etc. *om. AB.* cf. Schol. l. c. (corpus volunt esse atomos, id est quasdam minutissimas partes quae τομήν, id est sectionem, non recipiunt, unde et atomi dictae sunt ; quas Lucretius minutiores dixit esse illis corpusculis quae in infusis per fenestram radiis solis videmus) ; unde etiam Isid. Et. 13, 2, 4 (atomus ergo est quod dividi non potest, ut in geometria punctus ; nam tomos divisio dicitur Graece, atomos indivisio).

AV 6 cf. ER 19 (Eruncare). vix cf. 24 (Avellit : eradicat, extrahit).|| 8. cf. ad AR 42.|| 9-10. cf. Schol. Bern. Geo. 4, 565 ?|| 11. cf. AR 10 (Ariolus : qui aras colit). colligit *AB.* qui per etc. *om. AB.*|| 12. cf. aut A marg. aut Abcl. (Auctum : ampliatum).|| 14. Vergilio ascribit Ansil. cf. Schol. Verg. (Haurit : ferit) ad Geo. 3, 105 ; Aen. 5, 137 ; 10, 314. cf. HA 20 (Haurit : implet).|| 15. vel in. men. *om. AB.*|| 19. cf. 28.|| 20. cf. 32.|| 21. cf. ad 38.|| 24-5. una glossa ?|| 27. detestator *AC* : detestor *B.* cf. AD 35 (Aversatur : detestatur, spernit).|| 28. cf. 19.|| 30. Vergilio ascribit Ansil.|| 31. Avortum *A marg.* conceptus *AB.* effundit *B.* Praeter hanc gl. aliam hab Ansil. (Avortit : c. i. p. effudit), unde suspicor in BC Avortim in Avortit correctum fuisse.|| 32. cf. 20.|| 33. cf. 17.|| 34. Jerem. 30, 6.|| 37. Vergilio ascribit Ansil. cf. DE 112 (Devia : sine via) ; IN 283 (Invium).|| 38. Aen. 4, 389, etc. cf. 21 ? superavit *AB.*|| 38 cum 21. una gl. *C.*|| 39. Aen. 6, 95.|| 42. cf. Schol. l. c. (haurit enim pro percipit ponebant veteres).|| 43. cf. 23 ; 29.|| 44. Ausisti potasti *A* : Austis potatis *B* : Austis potatis inanitis *Amp. II* : Austis : opotatis *Corp.* cf. HA 19 (Hauritur : bibitur, potatur) ?|| 45. Ver-

ferni. (Verg.) 48. Auxesis : augmentum dictionis. 47. <Sub aetheris> axe : sub dio. (Aen. 8, 28) 48. Azymum : sincerum. (Bibl.)

BA

Baptismum : tinctio. (Bibl.) 2-3. Basilla (–ilia) : regina. –leus : imperator aut rex. 4. Bacchus : vinum vetus. (Geo. 4, 279). 5. Barathrum : profundum, vorago fundum carens. 6. Babylonia : confusio. (nom. Bibl.) 7. Bacchanalia : bacchatio vel furor. 8. Baccula (?) : vacca diminutive. 9. Basiliscus : serpens qui flatu suo quod adtingit incendit. (Psal. 90, 13 ?) 10. [Barbarismum : loquellae vitium]. 11. Bardus : stultus, ineptus. 12. Ballista : genus machinae unde excutiuntur sagittae. (1 Mac. 6, 20 ?) 13. Baubant : latrant. (Itala Isai. 56, 10 ?) 14. Baccane (–re) : herba iocundi o<do>ris. (Ecl. 4, 19) 15. Babiger : stultus. 16. Barbarica : auro ornata. (Aen. 2, 504 auro barbarico) 17. [Ba]capulus : in quo mortui efferuntur. 18. Baiulus : portitor. (2 Reg. 18, 22 ?) 19. Balbus : qui verba non explicit ; <Blaesus : qui verba> frangit. 20. Blatta : purpura. (Geo. 4, 243 ?) 21. Baxem (–ea) : calciamenti genus. (Itala Exod. 3, 5 ?) 22. Barcocabas : stella ; et Hebraeum est. (Rufin. Hist. 4, 6, 2.)

BE

Beatus : felix. 2. –atitas : beatitudo. 3. –at : beatificat. 4. –abis : beatum facies. 5. Beneficus : bene agens. (Luc. 22, 25 ?) 6-7. Belliger : vir fortis . –cosus : vir assiduus in bello. 8. –gerant : pugnant. 9. Bella cient : bella committunt. (Aen. 1, 541) 10-3. Bellum domesticum : intra domum. B. civile : civis contra civem vel intestinum. B. Italicum : b. Romanum. B. Punicum : b. Africum. (Verg.) 14. Bestiarius : venator bestiarum. (Itala 1. Cor. 4, 9) 15. Beryllus : genus lapidis pretiosi. 16. Blenones (blenni ?) : putidi, hircones (–cosi ?). 17. Belua : bestia aut fera. 18. Bene linguatus : eloquens. (=BI 7)

---

gilio ascribit Ansil.|| 47. cf. Schol. Veron. l. c. (Sub aetheris axe : sub dio. Accius in Philocteta « sub axe positum », etc.).

BA 4. cf. Schol. Bern. l. c. (Baccho : vetustissimo vino).|| 5. prof. *om. A.*|| 7. furor *interp. B.* || 8. *om. A.* cf. VU 7 (Vuccula : vacca diminutive). an Bucula (cf. aut A *marg.* aut Abol. Bucula ; vacca) ? an Vaccula ? cf. BU 1.|| 10. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?)|| 11. cf. ad BE 16. vix cf. Isid. Et. 10, 31 (Baburrus : stultus, ineptus).|| 14. cf. Schol. Bern. l. c. (Baccare : genus herbae florisve iucundi odoris).|| 15. Balbiger *A.*|| 16. aurea ornamenta *A* : auro aut ornamenta *B.* cf. barbaricarii. cf. Schol. l. c.|| 17. cf. Schol. Aen. 11, 64 (Feretrum : locus ubi mortui feruntur. Et est Graecum nomen ; nam Graece φέρτρον dicitur, unde per diaeresin feretrum fecit, dictum a ferendo. Nam Latine capulus dicitur), unde suspicari licet illud Bacapulus ad La(tine) Capulus referendum esse. cf. FE 18 ; KA 14.|| 19. expl. aut frangit *codd.* : Blessus qui verba frangit *A marg.* (*Abol.* ?). cf. Ansil. (Blaesum : balbum, verba frangentem). Ex Schol. Geo. 1, 272 (« balantum ») ? cf. Isid. Et. 10, 29 (Balbus a balando potius quam loquendo dictus ; verba enim non explicat. Inde et blaesus, quia verba frangit).|| 20. cf. Isid. Et. 12, 8, 7 (Blattae a colore nuncupatae, siquidem et conprehensae manum tingunt ; unde et blatteum colorem dicunt).|| 21. Vulg. calceamentum. || 22. cf. Rufin. (Barchochebas quidam, quod nomen significat stellam).

BE 7. cf. aut A marg. aut Abol. (Bellicosus : pugnandi cupidus) et (Bellicus : pugnandi cupidus).|| 9. cf. CI 5 (Ciere bellum).|| 11. Vergilio ascribit Ansil.|| 10-3. cf. IN 265 (Internicivum bellum).|| 15. pret. *om. AB.*|| 16. cf. BU 7 (Buccones) ; BA 11 (Bardus). Plaut. Bacch. 1088 (stulti, stolidi, fatui, fungi, bardi, blenni, buccones).

BI

Bistemiae (–toni–) : Troiae (Thraci–). 2. Bisulcum : utraque parte sulcatum, <id est> divisum ungula. 3-5. Bibliotheca : librorum repositio. –thecarius : qui codices rece<n>sat (–et). –pola : qui codices vendit. 6. Blitea : stulta. 7. Bilinguis : bifarius, <vel bene linguatus,> id est eloquens. (Aen. 1, 661 ?) 8. Bibulus : bibitor. 9. Biceps, bicipitis, : bis acutus. 10. Bifidum : biformem (–forem ?). 11. Biti : proficisci. 12. Bigamus : secundae uxoris maritus. 13. Bipinne : secure in utraque parte acuta. (Aen. 2, 479) 14. Bipedale : id est duorum pedum. 15. Biclinium : quasi bicellium, id est duae cellulae. 16. Bivium : iter duplex. (Aen. 9, 238 ?) 17. Bimatur (–na– ?) : duplicatur. 18. Bisulces porcus (–os ?) : fissis ungulis. 19-20. Bimaritus : iterum maritus. Bivira : secunda (–do ?) coniux. 21. Byrsum (–am) : corium bubulum. (Aen. 1, 367) 22. Bipatentibus : ianuis apertis. (Aen. 2, 330 ; 10, 5) 23. Bidento : fodio. 24. Bifores : duplices ianuae.

BO

Bootes : stella, id est Septentrio. (Geo. 1, 229) 2. Bosphorus : transitus Ponti in Asia. 3. Boreas : ventus Aquilo. 4. Boando : vociferando. 5. –are : sonare, strepere. 6. Boa : nomen serpentis. 7. Bovinatores : inconstantes. 9. Bona caduca : facultates quibus non succedit ullus heres. 10. Bombus : sonus aut vox. 11. Bortama (basterna) : tecta manualis. 12. Bootes : nomen stellae. (=1 ?)

BR

Brocca : labrosa. 2. Bravium (–bi–) : praemium vel palma victoriae. (1 Cor. 9, 24) 3. Brevi animo : pusillanimo. 4–5. Brutescunt : stulti fiunt. –tus : stolidus, indocilis. 6. Bruma : tempus hiemis. 7. Britannicae : flores qui in silva nascuntur.

BI 1. Vergilio ascribit Ansil. vix cf. Culex 252 (–ius rex) ; Ciris 165 (–is oris) ; Ovid. Trist. 1, 10, 48 (–as aquas).|| 2. div. ung. *A marg.* (*Abol.* ?). cf. 18 (Bisulces porcos : fissis ungulis.) cf. TRI 5 (Trisulco), ex Schol. Geo. 3, 439 ?|| 4. recensat *Ansil.* : resecat *AB* (–sec– pro –ces– ; errat igitur Birt, Glotta 14, 113) : secat *Corp.*, *Abav.*, etc. : servat *Aff.*|| 6 Plaut. Truc. 854. Post 3 *codd.*|| 7. bif. idem loq. *AB*. cf. BE 18 (Bene linguatus : eloquens). cf. aut A marg. aut Abol. (Bifarius : bilinguis).|| 9. Duae gl. (Bicipitis, Biceps) *codd.*, (quarum alteram bicapitis interp. B C.).|| 10. an Biforem bifidum (Aen. 9, 618) ? cf. aut A marg. aut Abol. (Bifidum : in duas partes fissum).|| 11. an –it –itur ?|| 12. cf. 19 (Bimaritus) ; 20 (Bivira) ; DE 46 (Digamus : secundae uxoris vir, id est duplicato matrimonio).|| 13. Vergilio ascribit Ansil. in ut. pa. ac. *om. AB*. An –em –rem –tam ? Schol. Aen. 11, 651 (bipennis autem dicitur quod ex utraque parte habeat aciem, quasi duas pennas quas veteres dicebant) ; unde etiam Isid. Et. 11, 1, 46, etc.|| 14. Suet. Aug. 43.|| 15. cf. Schol. Aen. 1, 698 ? Plaut. Bacch. 754.|| 17. –ur –ur *B* : –or –or *A*.|| 18. cf. ad 2. divisis *Abactor* (Bisulcum : divisis ungulis, ut porci ; quasi utrimque sulcatum).|| 19-20. cf. ad 12.|| 20. sec. uxor vel coni. *A*. cf. UN 4 (Unicuba) ?|| 22. cf. Schol. Aen. 10, 5.|| 23. Ex Schol. Geo. 2, 355 ?|| 24. Ovid. Met. 2, 4 (b. valvae).

BO 1. cf. 12.|| 2. Ex Schol. Geo. 3, 152 (transiit autem per mare angustum quod Bosphoron appellatum est).|| 3. Geo. 3, 278, etc.|| 4 sqq. Ex Schol. Geo. 3, 223 (reboant) ?|| 7. Vox Luciliana est. cf. Class. Rev. 31, 128.|| 9. cf. ad CA 20. cf. Ansil. (Bo. ca. facultas quae heredem non habet, Bo. ca. facultates quae non habent firmitatem).|| 10. Bomus *vel* Bonus *AB*. Ex Schol. Aen. 7, 23 ?|| 11. Ex Schol. Aen. 8, 666 ? tec. *scil.* lectica.

BR 2. vel –ria. an pal. <id est munus> victoriae ? cf. A marg. (Abol. ?) Brabium palma id est munus victoriae.|| 3. an pusillanimus (*vel* –mi, etc.) ?

BU

Bucula : iuvencula aut vitula. 2. Burritus (ba–) : vox beluae. 3. Burrus : rufus et niger. 4-5. Bustum : lignorum strues ubi corpora humana cremantur. –tuarius : qui corpora humana cremat. 6. Bubulci : pastores boum. (Ecl. 10, 19 *var. lect.*) 7. Buccones : stulti, rustici. 8. Burra : cloaca. (?) 9. Bustum : sepulcrum. 10. Buxeas (bax–) : calceos. (? Itala Exod. 12, 11) 11. Bucerum pecus : bubulum.

CA

Canit : praedicat (–it) vel cantat. (=CE 5) 2. Canities : senectus. (Aen. 10, 549 ?) 3. Cassum : vacuum vel inanem. (Aen. 2, 85 ?) 4. Capessit : libenter accipit. 5. Capessit : tenet aut capit. 6. Cavillatur : cum convicio iocatur vel ridet. 7-8. Caulae : ubi sunt advocati. –las : ovium cortes. (Aen. 9, 60) 9. Cachinnum : ridiculum. 10. Caulem : fruticem. (Aen. 12, 413) 11. Cabo : caballus. 12. Canum (con–): summa pars galeae. (=CO 225) 13. Capulum : spathae manubrium aut gladii. (Aen. 12, 734, etc.) 14. Caminus : fornax. 15. Caplosus (comp–) : illisus. 16. Caudex : robur vel radix. 17-17ª. [Capillascit : hoc quod et capillescit, quasi incipit capillos habere]. Capillatus : capillis porrectis. 18. Capite census : coronam qui in capite gerit. 19. Caducus : daemoniacus. 20. –cis : inanibus. 21. –cum : casurum. 22. Capax : continens. 23. –pedo : spatium inter parietes. 24. Catus : prudens vel acutus. 25. Cataplus : adventus navium. 26. Classes : navium multitudo. 27. Cancri : cancelli. 28. Castimonium : sanctimonium. 29. Callidus : subtilis sive astutus. 30. Candet : splen-

---

BU. *deest A.*|| 2 bel., i. e. elephantis.|| 3. Ex Schol. Aen. 2, 469 ? cf. 8 ?|| 5. post 6 *B.*|| 7. cf. BE 16 (Blenni). cf. GE 2 (Glebo) ?|| 8. Burra *vel* Bursa *BC.* An cuculla ? cf. Leid. (Byrrhus: cuculla brevis). cf. 3 ?|| 9. cf. Schol. Aen. 11, 850 (Bustum : hoc loco sepulchrum) ? cf. ad US 4 ?|| 10. Vulg. calciamenta. cf. Plaut. Men 391.|| 11. cf. Fest. 29, 6 (Bucerum pecus de bubus dicimus). Ex Schol. Aen. 3, 221 (« caprigenum pecus ») ?

CA 3. cf. aut A marg. aut Abol. (Cassum : inane, supervacuum) et (Incassum : inane ac <su>pervacuum).|| 4. cf. Abol. (Facessit : facit [dicit], libenter facit). Ex Schol. Aen. 1, 77 (« iussa capessere ») ?|| 6. an irridet ? an rodit (cf. Ansil. Cav. : mordet, rodit) ? aut tergiversatur *add.* (*ex* 108) *A*. cf. 75 (Cavillum : iocus cum convicio). cf. aut A marg. aut Abol. (Cavillatur : calumniam facit, Cavillator : mandrator).|| 7. cf. KA 11 (Kai : cancelli) ; CA 27 (Cancri : cancelli).|| 7-8. Ex Schol. l. c. (saepta ovium.. unde in sacris aedibus et in tribunalibus saepta quae turbas prohibent caulas vocamus).|| 10. Schol. l. c. (medium fruticem qui vulgo thyrsus dicitur).|| 11. Ex Schol. Geo. 3, 87 (« cavatque tellurem et solido graviter sonat ungula cornu ») ; unde etiam Isid. Et. 12, 1, 42 (Caballus ante cabo dictus propter quod gradiens ungula impressa terram, concavet.. inde et sonipes, quod pedibus sonat).|| 14. cf. Schol. Aen. 3, 580 (Caminis : fornacibus).|| 15. Compl- *et* Capl- *Abba.* Numer. 24, 10 (complosis manibus) ? cf. Amer. Journ. Phil. 38, 366.|| 17. hoc...hab. *om. codd.* (*praeter b*). Capillascit ca. po. *AB*: Capillatis ca. po. *C.* an <Crinitus : > capillatus ca. po. (Aen. 1,740) ? || 18. cf. Abba (Ca. ce. : qui de captivis sub corona vel sub hasta vendebatur). cf. aut A marg. aut Abol. (Capite census : taxatio possessionum) ?|| 19-21. cf. 77. (Caducarius) : BO 9 (Bona caduca). cf. DE 89 ?|| 21. an -co (Aen. 10, 622) ?|| 22. Ca. continens memoriae *Abba.* cf. KA 17 (Kapax : memoriosus.|| 23. cf. LO 3 (Longa intercapedine). int. pa. *om. AB.*|| 24. Aug. Gen. ad litt. 12, 8 (quid sit ca. et respondeo pr. vel ac.). cf. 29 ?|| 26. cf. Schol. Aen. 1, 39 (Classem ad invidiam posuit, ut pro una navi classem dicat.. aut revera unam navem significat, etc.)|| 27. cf. KA 11. cf. Fest. 40, 8 (Cancri dicebantur ab antiquis qui nunc per diminutionem cancelli, etc.). cf. 7 ?|| 29. cf. 24 ? cf. 68.

det, micat. 31. Candescit : nitescit. 32. Catechizat : inbuit. 32ª. –zatus : instructus. (Itala Gal. 6, 6 ?) 33. Catervatim : gregatim. 34. Cataclysmum : diluvium aut eversio. 35. Catalogus : iustorum (?) numerus. 36. Caterva : multitudo. 37. –varius : qui in catervis populi est. 38. Capessuntur : capiuntur. 39. Canora : cantu grata. (Culex 99 ?) 40. Caupo <vel copo> : negotiator. 41. Catasta : genus poenae est eculeo simile. 42. Cautum : scriptum. 43. Cantilena : cantici conpositio. 44. Capit : fruitur. 45. Carpit : concidit aut detrahit aut discerpit aut poma incidit. 45. Cassatus : effectu privatus. 47. Cantus : sonus. 48. Casum : lapsum aut ruinam. 49. Carere dolo : esse sine fraudibus. (?Aen. 244 c. dolis) 50. Charybdis : mare vertiginosum qui naves absorbet. (Verg.) 51. Carpitur : consumitur. 52. Candentes : candidi vel igniti. 53. Caucasus : mons Scythiae. (Verg.) 54. Cautes : aspera [vel] saxa in mari. (Verg.) 55 Cana (corna) : coma (po–) silvestria. (=CO 214) 56. Causarius : reus. 57. Cadaver : ab eo dicitur quod per mortem ceciderit. 58-9. Causatur : querellatur. –atio : querimonia. 60. Catus (cet–) : belua marina. (Aen. 5, 822) 61. Carbaso : lino (=67) 62. Catax : a coxa claudus. 63. Calixica (cassita) : exinanita. 64. Capessere : capere. (=38 ?) 65. Calles : semitae angustae. (Aen. 6, 443 ?) 66. Chalyps : fornax ferri. (!) (Aen. 10, 174 ?) 67. Carbasa : vela de carbaso, lino. (Verg.) 68. Callidus : versutus aut astutus. 69. Calce : fine. 70. Calidos latices : aquas calidas. (Aen. 6, 218) 71. Calamis : tibiis. (Ecl. 5, 48 ?) 72. Carchesia : genus poculorum (Geo. 4, 380 ; Aen. 5, 77) 73. Chaos : confusio rerum. 74. Carecta : loca carice plena. 75. Cavillum : iocus cum convicio. 76. Castrensis : subaudis ut honor aut dignitas. 77. Caducarius : quicumque fit heres in bona alicuius qui heredes non habet. 78. Campester fundus : qui in campo est. 79-80. Carpsit : discerpsit. –ptus : dis-

---

32ª. *om. B.* Similem glossam Canonibus ascribit Leid. (Catechizatur : inbuitur). cf. Euch. Instr. p. 160, 15 (Catechumenus : instructus).|| 34. cf. DI 38 (Diluvium : Graece cataclysmum, etc.)|| 35. an gestorum ?|| 36-7. cf. aut A marg. aut Abol. (Catervatus : multitudine circumdatus).|| 36. cf. 33. aut grex (*ex* 33) *add. A.*|| 38. cf. 64. an –unt –unt (Aen. 9, 366) ?|| 39. Vergilio ascribit Ansil. cf. 81 ?|| 40. cf. CO 140 (Copo : neg.).|| 45. cf. 80. cf. aut A marg. aut Abol. (Carpere : delegere).|| 46. cf. 63 ?|| 50. an m. v. <vel gurges> qui n. a. ? cf. Ansil. (Cha. : gurges in mare qui naves devorat) ; Isid. Et. 13, 18, 5 (Cha. dicta quod gurgitibus occultis naves obsorbeat ; est enim mare verticosum).|| 51. cf. Schol. Aen. 4, 2 (Carpitur : paulatim consumitur).|| 52. an –ntis (Aen. 8, 720) ? vel nitidi *A.*|| 53. cf. Schol. Aen. 4, 367 (Caucasus : mons Scythiae inhospitalis).|| 54. cf. Ansil. (Cau. : aspera in litoribus saxa, Cau. : aspera aut saxa in mari). Ex eodem scholio nimirum Isid. Et. 16, 3, 3 (Cautes : aspera saxa in mari, etc.). cf. SC 40 (Scrupea : saxa aspera) ?|| 57. cf. Schol. Aen. 6, 481 (Caduci : mortui ; a cadendo, unde et cadavera dicta) ; 11, 143 ; Hieron. Mat. 24, 28.|| 62. claudus *om. AB.* cf. Fest. 39, 10 (Catax : claudus) ; Nonius 25, 13 (Catax dicitur quem nunc coxonem vocant).|| 63. Classica *A marg.*|| 65. *om. A* ang. *om. B.* cf. ad CO 177.|| 67. de ca. li. *om. AB* (cf. 61). cf. Schol. Aen. 3, 357 (Carbasus : genus lini quod abusive plerumque pro velo ponitur.. in plurali haec carbasa).|| 68. cf. 29. cf. aut A marg. aut Abol. (Calliditas : astutia).|| 70. Vergilio ascribit Ansil.|| 71. tubis *AB.*|| 72. cf. Schol. Bern. Geo. 4, 380 (Carchesia : genus poculorum).|| 73. cf. Schol. Aen. 6, 265 (Chaos : elementorum confusio). cf. KA 21.|| 74. cf. Schol. l. c. (Carecta : loca caricis plena).|| 75. cf. 6. cf. aut A marg. aut Abol. (Cavillatio : iocus).|| 76. sub. ut *om. AB.* cf. CO 195 ; FA 36 ; LE 17 ; ME 16 ; NA 2 ; PA 10 ; PI 15 ; PO 4 ; VE 36. cf. aut A marg. aut Abol. (Ca : militaris).|| 77. cf. ad 19-21.|| 80. cf. 45.

cerptus, id est concisus, succisus. (Geo. 2, 501 ?) 81. <Fidibus> canoris : chordis. (Aen. 6, 120) 82. Classicus (–cum) : sonum in navibus aut in tubis. 83. Calculus : lapillus ; calx enim lapis est, unde et calculari dicitur, id est numerus (–os ?). (Geo. 2, 180 ?) 84. [Canterinum vel] canterium : equus castratus ; quem alii saumarium vocant. 85. Canicula : a cane dicta. 86. Cachinnus : tractus solutusque risus. 87. Catapota : genus calicis. 88. Cha<mae>leon : quasi humilis leo. (Levit. 11, 30) 89-9a. Calamaula : canna de qua canitur. –larius : ipse qui de canna canit. 90. Carystium : marmor. 91. Candys : vestis regia. 92. Captura : detentio. 93. Clangor : vox tubae. 94. Crapula : vini cibique indigestio. (Eccli. 37, 34 ?) 95. Clandestina : occulta. 96. Clam : occulte aut furtive vel absconse. 97. Claritudo : claritas. 98. Clancule : latenter. 99-100. Caries : vetustas. –iosum : vetustum. 101. Claret : patet, manifesta est. 102. Crapulatus : ebrius. (Psal. 77, 65 ?) 103. Crater : es<t> vas, id est qui unum cadum capit, id est urnas tres. 104. Claustra : clausurae. 105. Catasceue : destructio. 106. Casnomia (coenomyia) : musca venenosa. (Itala) 107. Casia : flores bene olentes unde unguentum fit. 108. Cavillantur : tergiversantur. 109. Callet : usitatissima habet. 110. Clavis (–vus) : manica temonis. 111. Crapula : cruditas sive conversatio (comessa–). 112. Crabro : vespa longa. 113. Cana mala : lanuginem habentia ; id est Cydonia. (Ecl. 2, 51) 114. Can<t>orum : prophetarum. 115. Calathum : canistrum, id est cartallum. (Ecl. 2, 46, etc.) 116. Calta : genus floris. (Ecl. 2, 50) 117. Caduceum : virga Mercurii. (Aen. 4, 242) 118. Cartallum : canistrum. (=115) 119. Cancer : forceps aut ulcus. 120. Cava trabe : navi. (Aen. 3, 191) 121. Castoreum : testiculi beluarum. (Geo. 1, 59 ?)

CE

Caerimoniae : observationes religionis.

---

81. cf. 39 ?|| 82. cf. Schol. Aen. 7, 637 (Classicum dicimus et tubam ipsam et sonum) ?|| 83. cf. Isid. Et. 10, 43 (Calculator : a calculis, id est lapillis minutis, quos antiqui in manu tenentes numeros conponebant) ; nimirum ex eodem scholio.|| 84. Spectatne illa forma saum– ad Gallicum glossatorem ? cf. Isid. Et. 20, 16, 5 (Sagma, *quae corrupte vulgo salma dicitur..* unde et caballus sagmarius, mula sagmaria).|| 85. cf. Schol. Aen. 3, 141 (Sirius stella.. canicula).|| 86. cf. CI 48 ?|| 89a. *om. AB.*|| 91. cf. Plac. (Candys : vestis regia).|| 94. cf. 102 ; 111.|| 95-6. cf. 98. cf. aut A marg. aut Abol. (Clanculum : idem occulte, Clamdestinum : occultum, dispositum).|| 97. cf. Fest. 51, 4 (Claritudinem : claritatem).|| 99-100. cf. Nonius 83,7 (Caries est vetustas... Lucilius.. « pedibus cariosis »).|| 101. –festat *B* : –festum est *C.* cf. Nonius 85, 20 (Claret : clara est vel clareat. Turpilius Paedio « cuius adventu insula hodie claret »).|| 102. cf. 94 ?|| 104. clausura *AB.*|| 105. cf. AN 46 (Anasceue : instructio).|| 106. cf. Euch. Instr. p. 157, 15 (Coenomyia non musca canina, ut quidam putant, in Psalmo accipienda est, sed musca omnimoda.)|| 107. bene *om. B.* cf. Schol. Bern. Geo. 2, 466 (Casia : herba est de qua fit unguentum) ? cf. ad CI 53.|| 109. Plaut. Most. 279 (perdocte cuncta callet).|| 110. manicae *A.*|| 111. sive co. *om. AB.* cf. ad 94.|| 112. cf. SC 7. ?|| 113. cf. scholia l. c. (mala dicit Cydonia) (id est lanuginem habentia). cf. LA 17.|| 114. an <Vatum : > ca. pr. (Aen. 8, 627, etc.)? cf. ad VA 25.|| 115. cf. 118.|| 116. Vergilio ascribit Ansil.|| 117. Vergilio ascribit Ansil. cf. Schol. l. c. (Virgam capit : id est caduceum, etc.)|| 119. Hinc male FO 16 (Forceps : ulcus aut can;er), et pessime Abba (Forceps : clusum carcer).|| 120. navi *om. B.*

CE 1. obs. vel religiones *AB.* aut sacra publica *add. A.* cf. Schol. Aen. 4, 303 (orgia apud Graecos dici sacra omnia, sicut apud Latinos caeremoniae dicuntur) ? cf. OR 7 (Orgia) ? Schol. Verg. exscripsit Isidorus (Et. 6, 19, 36) qui addit etymologiam (ibid. 37 eo quod ob-

2-2ª. Censor : iudex. –res : iudices. 3. Censent : statuit aut iubet vel definit. 4. Celeber : frequens, festinus (–ivus). 5. Cecinit : cantavit, <prae>dixit. 6. Cedit : consensit (–ntit ?), succumbit vel dimittit. 7. –do : succumbo vel locum do aut oboedio vel pareo. 8. Caeduntur : occiduntur aut truncantur. (Aen. 2, 266 ?) 9. Censuit : iudicavit, definivit, statuit, modum posuit. 10. Censura : decus vel pulchritudo. 11. Celer : velox. (Verg.) 12. Caelites : caelicolae. 13. Cernit : vidit, prospexit. 14. Caelites : deos. 15. Caeruli : nigri. 16. Caelitibus : diis. 17. Caelius (celsus) : excelsus. (=19) 18. Celsa : sublimia vel alta. 19. –sus : altus, excelsus. 20. Censeri : appellari, vocari. 21. Celebretur : agatur. 22. Ceu : quasi. 23. Caeleps : conubii expers. 24. Caeruleus : bestia marina ; <a> colore vero (cereo ?) appellatus. 25. Caesaries : coma capitis. 26. Cei : iudicatores. (?) 27. Caelibatus : sine uxore ; eo quod caeli digni sunt. 28. Crepidinem : summitatem riparum vel cuiuslibet alterius rei. 29. Censura : vindicta aut potestas. 30. Caelestibus : diis, qui caelum inhabitant. 31. Census : facultates vel iussus. 32. Censorius : ex censore. 33. Caespis : frutex. 34-5. Crebro : frequenter, –ber : frequens. 36. Chelys : cithara qua[e] canitur. 37. Crebrescunt : multiplicantur aut invalescunt aut innotescunt. (Aen. 3, 530) 38. Crepitus : sonus flammae. 39. –tans : resonans. 40. Celebre : sollemne. 41. Cerastae : serpentes cornutae. 42. Crepundia : insignia vel indicia quae expositis infantibus adhibentur. 43. Coetus : congregatio vel conventus. 44. Cessantem : tardantem, morantem, desinentem. 45. Cherubin : scientiae multitudo. (Bibl.) 46. Centrum : medium camerae sive caeli. 47. Caelicolae : dii caelestes <vel> qui caelum colunt. (=30 ?) 48. Cerebrosus : qui in cerebro habet vitium. 49. Celeberrimus : frequentissimus. 50. Ceres : frumentum aut panes. (Aen. 8, 181 ?) 51. Chelido : hirundo Graece. 52. Cercilus (?) : navicula.

---

servantes careant his rebus quibus se abstinuerunt). cf. AB 11 (Abstinet : observat) ?|| 2. *om. A*. cf. 32.|| 2ª. *om. B*.|| 3. vel def. *om. B*. cf. 9.|| 4. cf. 49 ; 60. cf. aut A marg. aut Abol. (Celebritas : conventus, frequentia).|| 5. cf. CA 1.|| 8. aut tr. *om. B*.|| 9. cf. 3.|| 10. cf. 29 ; 65. cf. Plac. (Censura animi est, non corporis ; ideo melius membrorum decorem aut pulchritudinem dicimus quam censuram ; tamen quia in usu censorium hominem dicimus pulchrum, sic potest et ad pulchritudinem referri).|| 11. Vergilio ascribit Ansil.|| 14. cf. 16.|| 16. cf. ad 30.|| 19. cf. EX 23.|| 23. cf. 27.|| 24. be. ma. *interp. B*. Caeruleus belua est in Nilo colore vero caerulei a cerae colore appellatus *Ansil.*|| 26. Cviri *Nettleship*.|| 27. cf. 23. cf. Fest. 38, 21 (Caelibem dictum existimant quod dignam caelo vitam agat), unde intellegis hanc etymologiam non ab initio Christianam fuisse.|| 29. cf. ad 10.|| 30. Aen. 1, 387, etc. cf. 16 (Caelitibus : diis) ? an <Caelicolis :> caelest. <vel caelit. ?> diis, etc. (Aen. 2, 592) ? cf. 47 (Caelicolae).|| 31. f. vel opes *A*. cf. aut A marg. aut Abol. (Capite census : taxatio possessionum).|| 32. cf. 2.|| 33. Cespitem : fruticem *A marg.*|| 35. vix cf. 4 (Celeber : frequens, etc.)|| 38. cf. aut A marg. aut Abol. (Crepor : sonus) ; Corp. etc. (Crepor est sonus catenae).|| 41. Cerastes –tes –tas *AB* : Cerastes serpens cornutus qui mordens ungulam equi cadet ascensor eius *Ansil.* (ex Genes. 49, 17). cf. Rufin. Hist. Monach. 448ª (cer. i. e. bestias quas cornutas vocant).|| 43. vel conv. *om. B*. Similem glossam Canonibus ascribit Leid. cf. Isid. Et. 6, 16, 13 (Coetus vero conventus est vel congregatio ; a coeundo, id est conveniendo in unum. Unde et conventum est nuncupatum, sicut conventus coetus, vel concilium a societate multorum in unum). cf. CO 66 (Conciliabulum) ?|| 45. cf. Hieron. Nom. Hebr.|| 47. *om. A*.|| 49. cf. ad 4.|| 52. –cilius *A* : an –cyllus (i. e. Cercyrus diminutive) ? cf. aut A marg. aut Abol. (Cercurus : genus navis) ; Nonius 533 (Cercyrus navis est Asiana pergrandis). cf. Class. Quart. 11, 190. cf. ad LI 32-3.

53-4. Cerasus : arbor. –sia : poma. 55. Creagras : tridentes. (2 Paral. 4, 11, etc.) 56. Cretus : generatus aut purgatus. 57. Crepusculum : initium diei vel noctis. 58. Cenodoxia : vana gloria. (Itala) 59. Coenobium : monasterium plurimorum. 60. Celebrat : frequentat. (Verg.) 61. Cemmerias (Cim–) silvas : obscuras. 62. Crebris : spissis. (Aen. 3, 127, etc.) 63. Cecropidae : Athenienses ; a rege Graecorum (eorum ?) Cecrope. (Aen. 6, 21) 64. Caenum : luti vorago. 65. Censura : vigor (ri– ?) vel severitas. 66. Caerula : nigra ; a cerae colore tractum puto ; est autem nox (?) pallore suffusa (?). (? Geo. 1, 236 –lea glacie) 67. Cedar : tenebrae aut maeror. (Bibl.)

CI

Ciet : movet, vocat, provocat, canit. 2. Citerius : <propius>, <ut> exterius, ulterius. 3. Citatim : cursim. 4. Cynthia : luna. 5. Ciere bellum : inire. (Aen. 1, 541 ?) 6. Civis patricius : senator maior (Verg.) 7. –vis Romanus : Romanus natus. 8. Citus : festinus, velox. (=FE 35) 9. Cilix : pirata. 10. Civicat : civem facit. 11-3. Circuit : gyrat. (=PE 88 ?) –cuitus : gyrus. –cuivit : gyravit. 14. Circulus : gyrus. (=12) 15. Circiter : id est plus minus. 16. Circulator : qui famam adportat per circulum. 17. Circa : iuxta. 19. Circumscripsit : conclusit, circumvenit, in praeiudicium misit. 20. Circumquaque : omni parte. 21. Circumluit : circum solvit aut fluit. 22. Circumfusa : circumdata. (Geo. 3, 368 ?) 23. Circumsaeptus : undique cinctus. (2 Mac. 10, 30 ?) 24. Circumscripta : deleta. 25. Citi : festinantes. 26. –tam : velocem. 27. Cicutientes (caec–) : lippientes. 28. Ciebo : vocabo. (Aen. 4, 122) 29. Cinxere : circumdederunt. (Verg.) 30. Circumscrib[s]it : concludit, in praeiudicium mittit. (=24) 31. –scriptorie : callide, subtile (subdole ?). 32. Ciebat : concitabat. (Verg.) 33. Cymbia : species poculorum. (Aen. 3, 66 ; 5, 267) 34. Cimbri : Galli. (Verg.) 35. Climacteri<c>a : naturae rei incerta perfugia vel auxilia.

53-4. cf. Schol. Bern. Geo. 2, 18 (arbor cerasus, pomum autem ceraseum dicitur), etc.|| 55. cf. Euch. Instr. p. 147, 13 (Creagrae in Paralipomenon : fuscinae ad carnes de caldariis proferendas; Graecum est).|| 57. cf. Schol. Aen. 2, 268 ?|| 58. iactantior seu va. gl. *Ansil.*|| 59. cf. Isid. Et. 15, 4, 6 (Monasterium unius monachi habitatio est.. Coenobium.· habitaculum plurimorum in commune viventium); Cassian. Inst. 2, 3, 2.|| 60. cf. ad 4. Vergilio ascribit Ansil.|| 61. an Cimmerios lucos : si. obs. (Culex 232) ?|| 63. Cecrope *om. B.* cf. Schol. l. c. (Cecropidae : Athenienses ; a rege Cecrope). cf. aut A marg. aut Abol. (Cecropia : Attica ; a rege Cecrope).|| 65. cf. ad 10.|| 66. puto, etc. *om. A.* nox *B* : vox (*et* nox) *Ansil.* : an vix ? an mox ? an nix ? suffusa *B* : sufflata *Ansil.* Prud. Cath. 2, 73 (nocte caerula) ?|| 67. cf. Euch. Inst. p. 141. 19.

CI 1. canit *om. AB.* cf. Aen. 2, 419 (movet) ; 3, 68 (vocat) ; 9, 766 (provocat) ; Geo. 4, 64 (canit).|| 2. cf. 55 (Citerius : propius). cf. 66 (Citro et Ultra). cf. aut A marg. aut Abol. (Citra : extra) et (Citimum : contra omnia proximum).|| 3. an < Raptim : > ci. cu. (Geo. 1, 409, etc.) ? cf. Abav. (Raptim : citatim) ; Abba, etc. (Raptim : cursim).|| 5. cf. BE 9 (Bella cient).|| 6. Vergilio ascribit Ansil. cf. PA 70.|| 8. Citatus FE 35.|| 9. Ex Schol. Geo. 4, 427 (Pompeius enim victis piratis Cilicibus, etc.) Cilix pirata latro maritimus *gl. Vat.* 1468 (conflat. ex Abstr. et Abol. ?).|| 12. circulus *add.* (*ex* 14 ?) *A*|| 16. adp. periculi *AB.* cf. RU 4 ?|| 19. cf. 30-1 ; 24. Circumvenit *nov. gl. AB.*|| 22. cf. ST 24 (Stipatus : circumdatus aut circumfusus) ? cf. aut A marg. aut Abol. (Circumfusa : circumiecta).|| 24. cf. ad 19.|| 29. circumdare *AB.*|| 34. Vergilio ascribit Ansil. cf. 38.|| 35. Acta Sebast. l. c. (nam futura dum penitus praevidere non possunt climactericas dicunt, id est naturae rei incerta profugia).||

(ps. -Ambr. Acta Sebast. 16, 56) 36. Cyclopea :... (ibid. 16, 79) 37. Climate : pars caeli. 38. Cimber : Gallus, civis de Gallia. (=34 ?) 39. Cybelus : mons Phrygiae. (Aen. 3,111) 40. Cisium : carpentum, <genus vehiculi ?>. (Verg. Catal. 10, 3 ?) 41. Ciamus : concinamus. 42. Chirographum : cautio. (Tob. 1, 17 ?) 43. Citeriore : interiore. 44. Cicutis : arundinibus aut herbis venenatis. (Ecl. 2, 36) 45. Cylindrus : lapis volubilis, <*semicolumnium* ?>. (Geo. 1, 178) 46. Civita<s> : frequentia. (?) 47. Cistas : corbes grandes. 48. Cinnus : tortio oris ; unde dictus est cachinnus. 49. Cierentur : vocarentur. (*Unde* ?) 50. Ciritat (qui-) : populum adloquitur. 51. Cisium : genus vehiculi. (=40 ?) 52. Cylindrum : semicolumnium. (=45 ?) 53. <Cytisus : quasi> citaxus : similis taxo. (Verg.) 54. Citerum : *aliquid exinde, ut* citharam. (?) 55. -terius : propius. (=2) 56. Cyparissus : cypressus ; Graecum est. (Verg. ?) 57. Clibanari<i> : quasi tunica ferrea <muniti>. 58. Cibaria : a cibo dicuntur generaliter. (Itala Gen. 43, 24 ?) 59. Cynocephali : homines sunt qui capita canina habent. 60-1. Cliens : amicus minor. -entela : officium domestici, id est clientis. 62. Crispans : concutiens, vibrans. (Aen. 1, 313 ; 12, 165) 63. Caristabat (corusca- ?) : fulgebat. 63a. Cristatus : cassidatus aut galeatus. (Aen. 1, 468) 64. Cylipsidra (clepsydra) : vas aquarium quam iudices habent propter horas nocturnas metiendas. 65. Clientes : amici vel servi. (=60 ?) 66. Citro : huc ad nos. ultra : a nobis ad alia. 67. Cytisum : frutectum. 68. Cygni : poetae. (Ecl. 9, 29) 69. Clivosum : inaequale. (Geo. 2, 212 ?) 70-1. Clipeare :

---

36. *om. A* : *post* 72 *B* : *hic invenisse vid. Ansil.* (Cyclopea : prefugia aut auxilia).An Cy. edacitas : avara comestio (cf. Act. Seb. « Cyclopeam edacitatem ») ? cf. gl. aut Abol. aut (*A marg.*) Abstr. (Edacitas : avara comestio).|| 37. cf. PL 2 (Plaga : caeli pars vel tractus) ? an <Quo sub caelo :> cl., parte cae. (Aen. 1, 331) ? cf. Schol. l. c. (Quo sub caelo : aut sub qua parte caeli aut etc.)|| 38. cf. AD 110 (Allobrox : Gallus, de Gallia).|| 39. Vergilio ascribit Ansil.|| 40. cf. 51 (Cisium : genus vehiculi).|| 41. cf. Gloss. Verg. (Ciemus : vocamus vel concitamus) ? || 45. cf. 52 (Cylindrum : semicolumnium). cf. Schol. l. c. (Cylindro : id est lapide tereti in modum columnae, qui a volubilitate nomen accepit).|| 46. Civica *Heraeus*. cf. UR 1 ? cf. aut A marg. aut Abol. (Celebritas : conventus, frequentia).|| 47. -ta *AB*. gr. *om AB*. an <Cophinos :> ci. co. gr. (Mat. 14, 20, etc.) ?|| 48. unde etc. *om. AB*. cf. CA 86.|| 50. cf. QUI 16-8 ; PL 28. cf. Donat. Ter. Ad. 155 (et hoc est quod veteres quiritari dicebant, Quirites conclamare).|| 53. cf. Ansil. (Citaxus : similis taxo, Cytisus : genus arboris, quasi citaxus), ubi sequitur pars glossae alienae (<Casia :> herba odorifera. Vergilius « vix humiles apibus casias roremque »). Inde fortasse colligendum est glossam de cytiso ex Schol. Geo. 2, 431, glossam autem de casia ex schol. Geo. 2, 466 provenisse.|| 54. ut citra *Buecheler*.|| 55. propitius *A* : proprius *B*.|| 57. -nar *A*. mun. *add. Goetz*. cf. Schol. Aen. 11, 770 (catafractum eum fuisse significat ; catafracti autem equites dicuntur qui et ipsi ferro muniti sunt et equos similiter munitos habent).|| 59. Ex Schol. Aen. 8, 698 (« latrator Anubis ») ? Isidorus Et. 11, 3, 15 (Cyn. appellantur eo quod canina capita habeant) non videtur ex Aug. Civ. 16,8 hausisse.|| 60-1. cf. 65.|| 63. cf. FU 15 (Fulsere : coruscavere) ? Crista- *AB* : Carista- *et* Karista -*Ansil*. 63-3a. unam gl. exhib. AB Ansil. (C. : cass. aut gal. fulgebat). Sed etiam haec hab. Ansil. : Ciristabat cassidatus aut galeatus, Cristatus galeatus cassidatus. Suspicor illud coruscabat ex versu aliquo poetae nesciocuius a Vergili scholiasta (? ad Aen., 1, 164 ; 2, 172) citato. || 64. aquarium *AB*.|| 66. cf. ad 2.|| 67. cf. Philarg. ad Ecl. 1, 78 (Cytisum : genus fruticis, etc.) ? cf. 53.|| 68. Schol. l. c. (Cygni : id est poetae). Interpolavit igitur Abba (C. : poetae dicti a suavitate cantionis).|| 69. -alem *A*.|| 70. -texere *A*. cf. Pacuv. ap. Non. 87, 22 (chlamyde contorta astu clipeat bracchium).

contegere. –peum : scutum. 72. Clinicus : paralyticus. (? Itala. Mat. 8, 6.)

CO

Cominus : proximus aut iuxta aut coram vel in praesenti. 2-4. Contio : convocatio populi. –tionatur dux : exercitum adloquitur. –tionarius : qui populum adloquitur. 5. Coercet : corrigit, prohibet. 6-8. Conmen[ta]tus : mentitus. –mentum : commune mendacium. –menta : astutiae, machinationes. 9. Comis : hilaris, bonus [compositus]. 10-11. Comptus : ornatus, <compositus>. –tum : compositum. 12. Coniectus in vinculis : missus. (? Itala Luc. 23, 19) 13. Copulatus : coniunctus. 14-5. Conexi : coniuncti. –nixi : conantes. 16. Concidit : ceoidit. 17. Conicere : aestimare [arbitrare]. 18. Concreta : conmixta vel coagulata. 19. Conplectitur : continetur [aut amplecti conatur]. 20. Congeries : congregatio. 21. Consiti : constipati vel condensi. 22. Contribuli (–les) : consanguinei ; quasi ex eadem tribu. 23. Coiciunt : iactant. 24. Coitio : genitura. 25. Confutatus : convictus vel confusus. 26. Comat : frondet. 27. Cornificina (car–) : macellum. 28. Consternatus : convictus aut prostratus. 29. Contagio : contaminatio criminum. 30. Compagines : iuncturae. (Itala Hebr. 4, 12 ?) 31. Consummat : complet, finit. 32. Conlatum : datum. 33. Congregat : acervat. (= AG 6) 34-5. Contra fas : c. ius divinum. Contra nefas : c. scelus. 36. Congiarium : donatio imperatoris. 37. Conlivum (collybum) : cermatium, <genus pecuniae>. 38. Contemnere : neglegenter agere. (=DE 5-6) 39. Contumelia : iniuria aut grave convicium. 40. Commodus : utilis, aptus, congruus. 41. Cohors : numerus militum sexcentorum. 42. Conticuit : tacuit. 43. Consecrat : sanctificat. 44. Concitus : festinus, incitatus. (Verg. ?) 45. Conpilat expoliat. 46. Compertus, : inventus. 47. Congruit : convenit. (=74) 48. Convexo : litore rotundo. (Aen. 1, 310) 49. Coit : <co>ambulat vel convenit. 50. Coiit : ambulavit. (=49) 51. Confectus : finitus aut debilitatus. 52. Competitor : amicus (?). 53. Conprimit : vincit, adumbrat. 54-5. Constans : animi firmus. –stantia : animi firmitas. 56. Conpendium : lucrum. 57. Concupiscit : rem alienam cupit. 58. Cognitor : curiosus, iudex, <quasi cognoscens ; unde cognitio iudicium>. 59. Conpulit : coegit. 60. Coniectura : ingenium (?), argumentum. 61. Confestim : statim, continuo, mox. 62. Conserit : interponit. 63. Conminiscitur :

CO 1. cf. aut A marg. aut Abol. (Co. : simul in se) ; Abba(Co. : prope, iuxta et simul in se). cf. 84 (Co. : prope, etc.) aut –in pr. *om. B.* ||2–4. cf. 197 ; 160 ; CI 50.|| 4. *om. B.* (propter homoeotel. ?).|| 6. cf. 102 (Conminisci : mentiri, confingere) ; 200 (Commenta : fraudes).|| 8. an ast. mach. fraudes (cf. 200 Commenta : fraudes) ?|| 10-11. cf. 174.|| 13. cf. 69 (Copula: coniunctio).|| 17. arb. *A* : *om. B.* cf. ad 99.|| 18. vel coag. *om. B.*|| 19. an continet ? aut amp. con. *A* : *om. B.*|| 20. cf. ST 41 ?|| 22. an Cons. cont. etc. (Aen. 12, 40 consanguinei Rutuli) ? cf. 169. ||25. vel conf. *A Ansil.* : *om. B.*|| 26. Schol. Aen. 3, 468 (est participium comantes nothum ; non enim est verbum como). At verbum como est apud Prud. (Cath. 8, 24), Paul. Nol. (21, 299).|| 29. Hucine spectat gl. aut Abol. aut A marg. (Contagies : contactus in culturis) ?|| 30. an cf. Schol. Aen. 1, 293 ?|| 36. Suet. Iul. 27.|| 37. cf. 189 (Conlibum : genus pecuniae). Suet. Aug. 4.|| 41. doctorum (*i. e.* DC torum) *A* : *om. B.*|| 45. Schol. Aen. 12, 121 multa de verbi pilare significatione dicit.|| 46. vel cognitus *add.* (ex 166 ?) *A.*|| 48. Vergilio ascribit Ansil.|| 51. cf. aut A marg. aut Abol. (Confectus : debilitatus vel male tractatus) ? || 52. an aemulus ? sed cf. 74-5.|| 54-5. cf. IN 11-2 (Inconstans, Inconstantia).|| 58. iudex *om. B.* Quae sequuntur ex 127-8 supplevi.|| 60. cf. aut A marg. aut Abol. (Coniecturae : argumentationes).|| 61. cont. mox *om. B.*

conmemorat[ur], recordatur aut confingit[ur]. 64. Comicus : qui comoedia<s> scribit. 65. Conmanipularius : conscius, collega. (? Itala Philipp. 2, 25) 66. Conciliabulum : ubi plures sui iuris sedent. (Itala Levit. 25, 31 ?) 67. Corymbus : cacumen. 68. Coalescit : conglutinat<ur> aut crescit. 69. Copula : coniunctio. 70. Conubium : matrimonium vel coniugium. (Verg.) 71. Conivoli : concordes, coniuncti. '72. Concunctatur : <con>-dubitat[ur]. 73. Conmentator praestantissimus : praecipuus disputator. 74-5. Conpetit : convenit, congruit. –tisse : convenisse. 76. Conmentum : molitum, machinatum. 77. Condixit : statuit, decrevit. 78-80. Conivet : consentit. –ventia' : consensio. –vere : consentire. 81. Coniti (–xi) : simul conati. (Aen. 5, 264 ?) 82. Corpulentus : corpore validus aut le<n>tis carnibus. 83. Convexa : extrema caeli. (Aen. 6, 750.) 84. Cominus : prope vel iuxta vel coram aut in praesenti. 85. Chroma : color. 85a. Cholera : humores. 86. Consequens : veri simile aut congruens. 87. Continuat : iungit. 88. Consulit : interrogat, providet aut parcit. 89. Conpactum : coniunctum. (Ephes. 4, 16 ?) 90. Conexum : coniunctum. (ibid. ?) 91. Conmerui : offendi. 92. Columen : salus. (Verg.) 93. Coniugatae : conexae, coniunctae. 94. Conluvione : collectione sordium. 95. Consulto : de providentia vel de industria. 96.–tores : provisores, interrogatores. 97. Conlustrare : ubique considerare. (Aen. 3, 651 ?) 98. Conducibilius : convenientius. 99. Coniectare : aestimare. 100. Conscivit : consensit, intulit. 101. –scisceret : inferret, inrogaret. 102. Conminisci : mentiri, confingere. 103. Concreti : conmixti, confusi [aut capillis hirsuti]. (Aen. 2, 277) 104. Conclave : interius cubiculum ; sed proprie domus sic appellatur. 105. Cometes : stella est noxia quae quasi comam habet, in cuius ortu pestilentia oritur. (Geo. 1, 488 ?) 106. Conflagravit : concremavit. 107. Consultat : consilium quaerit. 108. –lt<at>urus : interrogaturus. 109. –ltus : boni consilii perspicax, prudens. 110. –ltatur : interrogatur. 111. Concurrere : congredi, dimicare.

---

64. cf. HI 28 (Historicus : pantomimus qui historias scribit). cf. MI 5 ? ME 8-10 ? AE 29 ? Nostram glossam Donato (in Arte) ascribere videtur Leid.|| 65. Vulg. commilitonem. Glossam similem (Collega : conmanip. vel conscius) Canonibus ascribit Leid. ; unde videri potest Canonum glossator nostrum glossarium novisse. || 67. cf. 220. (Corymbata navis). I. e. aplustre ; cf. Val. Flacc. 1, 273 (auratis Argo reditura corymbis) etc. Ex schol. Ecl. 3, 29 ? cf. 227.|| 69. cf. 13.|| 70. Vergilio ascribit Ansil.|| 71. cf. 78-80. Aliter Festus 36, 30 (Conivoli : oculi sunt in angustum coacti coniventibus palpebris), 53, 21 (Conivola : occulta).|| 72. cf. 188 (Concunctatus : condubitavit). cf. CU 3-4 (Çunctatur, Cunctatus).|| 74. congr. *om. B.* cf. 47. ||78-80. cf. 71.|| 81. cf. 15 ? ||82. Ex eodem fonte (Schol. Aen. 6, 731) Isid. Et. 10, 58. a. l. c. *om. B.*|| 84. cf. 1. (Co. : proximus, etc.)|| 85-5a. Chr. colorum (i. e. color vel) umores *AB.*|| 85a. exhib. C.|| 88. cf. 95-6 ; 107 10. || 90. conpactum *add. A.* cf. 126.|| 91. cf. Schol. Aen. 4, 335 (*Promeritam*: *praestitisse* et bene gessisse... contra commeritus : qui aliquid delinquit ut alibi ipse Terentius « quid commerui ant peccavi, pater ? », id est quid male egi ?).|| 92. Vergilio ascribit Ansil. cf. ad 171.|| 93. vel –te.|| 94. cf. ad AD 39.|| 96. cf. ad 88. int. *om. B.*|| 98. cf. 223.|| 99. cf. 164 ; 17.|| 100. contempsit *A.* inrogavit *add.* (*ex* 101 ?) *A.*|| 102. cf. 6-8. cf. 63 (Conminiscitur) ; 200 (Commenta) ; EM 3 (Reminiscitur).|| 103. aut c. h. *om. B.* (cf. HI 22). versuti *A.*|| 104. sed prop. etc. *om. B.* cf. Donat. Eun. 583 (C. est superior locus in interioribus tectis, vel quod intra eum multa loca clausa sint, ut cubicula adhaerentia triclinio) ; Fest. 34, 8.|| 105. est noxia *om. AB.* in cuius etc. *om. AB.* || 107-10. cf. ad 88.|| 107. Consulit consilium quaerit, Consultat inculcat vel ardentius consilium quaerit *A bav.*|| 108. Consultaturus *A marg., Ansil.*|| 111. dim *om. AB.* cf. 117.

(? Geo. 1, 318, etc.) 112. Concilias : amicum facis. (Aen. 1, 79) 113. Conderet : faceret, constitueret. (Aen. 1, 5) 114. Conspexere : videre. (Aen. 1, 152) 115. Conticuere : conticuerunt, loqui cessaverunt. (Aen. 2, 1) 116. Conversi : mutati aut versati. (Aen. 2, 73) 117. Congredi : confligere. (Aen. 2, 397) 118. Conferti : conglobati, coadunati. (Aen. 2, 347) 119. Condebat : constituebat, aedificabat. (Aen. 1, 447) 120. Conduxerat : congregaverat. 121. Contraxerat : congregaverat. 122. Condita : reservata, reposita. (Aen. 3, 388) 123. Conterminalis : confinalis. 124. Conpatior : misereor. 125. Conparietici : consortes unius parietis. 126. Conexus : coniunctus. (= 90 ? 173 ? 127-8. Cognitor : iudex cognoscens. –nitio : iudicium (=58) 129. Comiter : benigne, humane. 130. Coloni : incolae [aut] peregrini (Aen. 1, 12 ?) 131. Coluisse : amasse, dilexisse. (Aen. 1, 16) 132. Corda : animos. (Aen. 1, 303 ?) 133-4. Copiam : facultatem, opportunitatem, abundantiam. –ias : abundantes delicias. 135. Convulsa : dissipata, disrupta, eversa,, (Aen. 2, 507 ?) 136. Cocytus : flumen apud inferos. (Verg. ?) 136a. [Coluber : serpens, ofis Graece.] 137-8. Compos : optatae felicitatis effectum consecutus, adsecutus vel victor. 139. Cornipes : equus. (= SO 26 ?) 140. Copo : negotiator. (=CA 40) 141. Commeminisse : reminisci vel recordari. 142-3. Comitium : locus ubi dantur honores. –tia : tempora honorum quando dantur, sed ubi sunt milites (?). 144. Confragosa : aspera loca. 145. Contumax : contemptor vel superbus. 146. –macia : gravis superbia. 147-8. Comesator : gulae ac ventri inmoderate deditus. –ationes : a comedendo satis. 149. –ationes : luxuriosa convivia cum meretricibus mixta. 150. –atur : turpiter convivatur. 151. Conprecantur : optant. 152. Comitate : benignitate, humanitate. 153. Conlacrimant : flent cum flente. 154. Constituit : simul cum illo instituit. 155. Consuadeto : persuade. 156. Convenustat : adornat. 157. Co[n]vinna : genus vehiculi. 158. Conmolunt : dentibus conminuunt. 159. Conmolestant : conspiranter molestant. 160. Conti<onat>us : orsus vel adlocutus. 161-2. Con-

---

113. fac. *om. AB.*|| 115. Conticuere *om. AB.*|| 117. dimicare *add.* (*ex* 111) *A.*|| 119. aedif. *om. AB.*|| 121. post 143 A (scil. ex ima archetypi margine). 120-1. una gl. (Cond. : contr. congr.) ? sed. cf. 89-90. || 125. un. par. *om. B.* cf. 194 (Conforaneus : unius fori).|| 129. cf. 152.|| 130. cf. IN 19 (Incola : advena peregrinus vel colonus); 196 (Inquilini); AC 1 (Accola : alienus cultor aut novicius). cf. Schol. l. c. (Coloni dicuntur cultores advenae).|| 131. diligere *A* : *om. B.*|| 130-1. etiam in alio archetypo vicinas fuisse testatur Amp. II. (<Coloni : incolae vel advenae>, Coluisse : amasse [vel advenae]).|| 133. ab. *om. AB.*|| 134. *om. A.* an divitias ?|| 136e. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?|| 137-8. una gl. AB : duae C (Compos, Consecutus). cf. aut A marg. aut Abol. (Victi conpos : victor aut voti adeptus effectum). cf. Schol. Ecl. 9, 5 (Nunc victi : id est voti impotes ; nam quo modo victores dicimus voti compotes.. sic victos econtrario voti impotes) ; Aen. 10, 409 (Victor : cui vota processerunt, voti compos).|| 139. Aen. 6, 591 ; 7, 779.|| 143. an lites ? Vide ne lateat alia pars eiusdem glossae in Abav. (Consularia ipsa centuriata quando fiunt [milites] consules).|| 144. an <Confrages> co. as. lo. ? cf. ad AN 22. cf. 198 ? loca *om. AB.*|| 147-8. cf. Isid. Et. 10, 58 (Comesor : a comedendo satis; est enim gulae ac ventri inmoderate deditus.|| 149. cf. aut A marg. aut Abol. (Comesationibus : luxuriosis conviviis). Canonibus ascribit Leid.|| 150. Proverb. 23, 20.|| 152. cf. 129.|| 157. cf. Schol. Lucan. 1, 426 (Co. : genus vehiculi cuius usum Galli primum invenerunt).|| 158. an <Frendunt :> co. de. co. (cf. ad FR 31) ? cf. Ansil. (Frendant : comminuant), Fresa : moluta).|| 160. cf. ad 2-4.|| 161-2. cf. 165. cf. Festus 33, 25 (Concinnare est apte conponere ; concinere enim convenire est)

cinnat : arte facit aut componit. –nnum : breviter arteque conpositum. 163. Conciliabant : dissidentes pacificabant. 164. Coniectio : coniectura vel aestimatio. 165. Concinit : <simul> cantat [aut consonat]. 166. Conperio : invenio, cognosco. 167. Conparcendo : saepius parcendo. 168. Consciscitur : constituitur. 169. Contribulibus : parentibus. (!) (1 Reg. 20, 6 ?) 170. Contiguum : proximum. 171. Columen : culmen ; unde et columnae dicuntur. 172. Contrahere : colligere. 173. Conexae : coniunctae. 174. Comit : componit (=11 ?) 175. Comitatus : secutus. 176. Coalitus : enutritus. 177. Concalluit : induruit. 178. Conluvium : conmixtio. 179. Conmentare (–ri) : conponere, adinvenire. 180. Conserimus : committimus. (Aen. 2, 398) 181. Conlocupletatus : ditatus. 182. Conclassare : adiungere classem. 183. Conmodat : praestat. 184. Conflixerunt : concertati sunt. 185. Conspicantur : intendunt, aspiciunt. 186. Conlidit : elidit. 187. Contentus : patiens. 188. Concunctatus : condubitavit. 189. Conlibum (collyb–) : genus pecuniae. (=37) 189a. [Cucurbita secundum Septuaginta ; reliqui hederam dixere.] 190. Convicium : sermo iniuriae aut inproperii. 191. Conmenticius : liber. (?) 192. [Conprehensus] : conprehensibilis, qui conprehendi potest. 193. Conforaneus : unius fori. 194. Consularia : ut ornamenta. 195. Consentaneus : a consentiendo dictus. 196-7. Contio : populi multitudo. Ergo contionatur : affatur. 198. Confragmentum : simul confragosum, ut mons. (?) 199. Conplodere :, repercutere. 200. Commenta : fraudes. 201. Contra foedus : contra pactum. 202. Concors : unius consensionis cor. 203. Concentus : simul cantus. 204. Consobrini : qui de singulis sororibus nascuntur. 205. Conquirentes (–que–) : causantes. (2 Mac. 4, 36 ?) 206. Coram : praesens, palam, ante eum. 207. Coortis : natis. 208. Coryl[l]os : Avellanas [vel] nuces. (Verg.) 209. Coacti : pro vocati, conpulsi. 210. –ta : collecta. (Ecl. 6, 31 ?) 211. Coarcuatio : concameratio, id est coniunctio arcuum. 212-3. Collegium : societas collegarum in uno honore positum. –g<i>arius : unus ex ipsis. 214. Corna : poma silvestria. (Geo. 2, 34) 215. Contractis : clausis. 216. Corcodillus : animal

---

Nonius 43, 19.|| 164. cf. 99.|| 165. cf. 203 (Concentus : simul cantus). aut cons. *A* : *om. B.* cf. 161-2.|| 166. cf. 46.|| 167. Panegyr. 12, 32.|| 169. cf. 22.|| 171. cf. Isid. Diff. 1, 111. cf. ad 92. cf. Donat. Phorm. 287. («Columen vero familiae». Columen : culmen. An columen columna, etc. ?)|| 173. cf. 126.|| 177. Congeluit *AB* : Concaluit *C*. induravit *A*. cf. CA 65 (Calles : semitae angustae), siquidem glossa provenit ex Schol. v. g. Aen. 4, 405 (Callis est semita tenuior, callo pecorum praedurata, unde et callum et callidos dicimus).|| 182. cf. Plac. (Conclassare : classem iungere).|| 188. cf. 72.|| 189a. Spectat ad Ionas 4,7. *Om. B.*|| 191. an <Pseudographum : > co. li. ? an Co. <mendacissimus. Conmentarius> li. ? an Co. <ut> li. ? cf. ad 192.|| 192. Conprehensus *om. BC* : ad 191 *A*. cf. IN 17 (Inconprehensibilis : qui conprehendi non potest).|| 193. cf. 125.|| 194. cf. ad CA 76.|| 195. dic. *om. AB*.|| 197. *om AB*. cf. 2-4, nisi quidem glossa Biblica est et ad librum qui Ecclesiastes vocatur spectat (Ergo Contionator : afiator).|| 198. cf. 144 ? Confraum– *AB*. ||200. cf. 8. cf. aut A marg. aut Abol. (Commentis : fraudibus). ||203. cf. 165. Schol. Bern. Geo. 1, 422 (Concentus : con et cantus, id est symfonia). cf. AR 19 (Harmonia) ?|| 206. pa. an. eum *om. B*.|| 208. Plenius Ansil. (Coryllos : Abellanas vel nuces, Corylus : arbor nucis Abellanae). cf. Philarg. Ecl. 1, 14 (Corylos : id est arbor nucis Avellanae et rustice dicitur *vel* Corylos : id est coryli et nuces Avellanae). ||209. conpulsi *om. B*.|| 210. Schol. Bern. l. c. (Coacta : collecta, coniuncta).|| 211. Vide ne ex Schol. Aen. 1, 505 provenerit. cf. Ansil. (Testudine[m] : concameratione[m]). || 214. cf. CA 55.

in Nilo est. (Levit. 11, 29 ?) 217. Cornicen : qui in cornu canit. 218. Choragio : pars est in ludis quando proverbia dicuntur. (?) 219. Colos : color conchyliatus. (?) 220. Corymbata navis.. 221. Conpotem : conpossessorem. 222. Comesset : comedisset. 223. Condecibile (–duc–) : con gruum. 224. Confisus : fiducia plenus. 225. Conum : summa pars galeae. (Aen. 3, 468) 226. Contorsit : emisit. (Aen. 2, 52) 227. Corymbi : hederarum bacae. (Ecl. 3, 39) 228. Concivit : excitavit. 228. Conixa : partu liberata. (Ecl. 1, 15) 230. Cloes (clu–) : polles.

CU

Cumulus : plenitudo aut acervus. 2. Cumba : navis. 3. Cunctatur : dubitat vel remoratur. 4. –tus : trepidatus. 5. Cunctus : omnis vel universus. 6. Culmen : altitudo, fastigium. 7-9. Cuinam : interrogatio de persona. –dam : alicui. –quam : alicui. 10-3. Cuiusque : cuiuscumque. –quam : alicuius. –cemodi : qualis, cuius spe<cie>i. –piam : alicuius vel cuiuscumque. 14. Cupidus : desiderans. 15. Curia : ubi ordo consilium init. 16. –rio : qui praenuntiat populo. 17. Cruor : sanguis currens. 18. Cruentatus : sanguinolentus. 19. Cundi (condy) : scyphus, patera. (Itala Gen. 44, 2) 20. Cunabula : initia vel rudimenta. 21. Cuneus : densus populus. (Geo. 2, 509) 22. Culpam piabunt : peccatum solvent. (Aen. 2, 140) 23. Culpatus : infamatus aut accusatus. 24. –po : vitupero. 25. Culice : tinea de allece quod in nave nascitur. (*Unde* ?) 26. Cum : quando. 27. Curiones : festa officia. 28. Curusco (cor–) : micanti vel relucenti. (Verg.) 29-30. Cuthurno (coth–) : supercilio aut fastu. –no (–nus) : genus calciamenti. (Verg.) 31. Curulis sella : a curru, quia equi de curru currules dicuntur, velocissimi vero ad currendum ; a sedendo sellares dicuntur. 32. Culleus : tunica ex sparto in modum aeronis facta, quae liniebatur pice et bitumine, in qua includebantur parricidae cum simia, serpente et gallo ; insuta mittebantur in mare ut contendentibus inter se ipsis animantibus homo maioribus poenis afficeretur. 33. Cruminis : sacculis. 34. Cudere : excludere, percutere, cedendo (cud–) proferre vel aliquid <incude ?> facere. 35. Culinae : coquinae.

DA

Dammula aut damma : caprea agrestis. (Verg. ?) 2. Dator : adtributor. (Aen. 1, 734) 3. Dabit : consecrabit. (Aen. 10,

---

217. cf. TI 4 (Tibicen : qui in tibia canit). Plenamne glossam exhibet Ansil. (Liticen : cornicen qui in cornu canit) ? cf. aut Abol. aut A marg. (Litinices : cornices) et (Cornicines : qui cum cornibus cantant *vel* –nicen.. cantat). || 218. Expectes Chorus, a quo choragium, pars est in ludis quando deverbia non dicuntur. Ex Schol. Aen. 1, 499 ? || 219. cf. AA (Colos : color non verus). vix cf. LA 2 (Labos). || 220. cf. ad 67. || 223. cf. 98. Plaut. Trin. 25, etc. || 224. A marg. || 225. cf. CA 12. || 227. cf. ad 67. Philarg. l. c. (Corymbos : id est bacas hederarum). || 230. Cl. pluvia *AB*.

CU 1. cf. AC 21. || 2. cf. ad LI 32-3 ? || 3. vel rem. *om. B*. Aliter Ansil. (Cunctator : dubitator, Cunctatus : remoratus vel dubitans). cf. CO 72. || 6. fast. *om. AB*. || 7-13. cf. QUAE 3-7 ; US 7-8 ; UT 7-9 || 13. vel cu. *om. B*. || 15. Hieronymo Mat. 14, 11 ascribit Leid. || 16. cf. 27. || 17. sanguinis *B*. cur. *om. AB*. cf. 12 (Tabes : cruor sanguinis) ? || 19. cf. Euch. Inst. p. 148, 5 (Condi in Genesi poculum vel scyphum). || 20. cf. Philarg. Ecl. 4, 23 (Cunabula : initia) ? || 27. cf. 16. festa *om. AB*. || 31. veloc. etc. *om. AB*. Ex Schol. Aen. 11, 334 ? || 32. afficiebatur *AB*. || 34. de illo excludere cf. Hyskell (Class. Phil. 13, 401). cf. KA 9. Ex Schol. Aen. 1, 174 ; 6, 847 ; Geo. 1, 275 ? || 35. *om. A*. : *sine interp. B* : Culinae facere (*ex* 34) *A marg.*

DA 2. Vergilio ascribit Ansil.

826 ?) 4. Dracontia : gemma ex cerebro serpentis. 5-6. Danus : fenus, id est lucrum, Graece. -nus (-nista) : fenerator. 6. Dapes : escae. 7. Dapsilis : profusus. 8. Daticius : dediticius. (=DE 93 ?)

DE

Deverticulum : ubi divertitur. 2. Delubra : templa ; et ideo quia in ingressu ipso lacus (lo- ?) aquae fiebat ubi se sacerdotes sacrificaturi purificabant ; et a diluendo, id est lavando, delubra dicta sunt. 3. Deinceps : exinde. 4. Descivit : pedem retraxit. 5-6. Desidescere : neglegenter agere. Desitiscere (?): contemnere. 7. Degladiandi : deoccidendi. 8. Dedecet : non decet. 9. Deligit : eligit. 10. Decernit : statuit. (=19 ?) 11. Decidit : ruit. (Aen. 5, 517) 12. Deformis : foedae formae. (Geo. 4, 478 ?) 13. Densum : spissum. 14. Detestabilis : extra testimonium bonum qui est. 15. Derogat : detrahit. 16. Defuit : absens fuit. 17. Dein : deinde. 18. Dehinc : deinde vel post haec. 19. Decretum : statutum [praeceptum]. 20. Deliberat : cogitat, retractat. 21. Devitat : spernit. (Bibl. ?) 22. Devinctus : ligatus. 23. Deposcit : valde rogat, deprecatur. 24. Deliquit : peccavit. 25. Derelictus : solus dimissus. 26. Decens : pulcher. 27. Desaevit : ab iracundia lenitur. (Aen. 4, 52 ?) 28. Detrudit : excludit, eminat, propellit. 29. -trusus : inclusus (excl- ?). 30. Demum : iterum, postmodum. 31. Defaecatum : liquidum, purum, extersum. 32. Delibutus : profusus. (=52 ?) 33. Desit (-fit) : deest. (Ecl. 2, 22 ?) 34. Defetiscit : dissolvitur, evanescit. 35. Defrudat : defraudat vel minuit. 36. Defatigat : fatigat, lassat. 37. Defluxit : dilapsa (de-) est. (?Aen. 1, 404 ; 11, 501) 38. Defecit : lassatus est aut mortuus. 39. Defendit : excusat.

---

4. serp. *om. AB.*|| 5. *om. AB* (sed cf. FE 8).|| 5-6. Danisae fenerare Graece *add. Ansil.*|| 7. profundus vel profusus *A*.

DE 1. cf. 120 (Deverticulum : de via in via deflectio) ; DI 76 (Deversorium : receptaculum aut hospitale), omnes ex Schol. Aen. 9, 379 («divortia nota ») haustas. cf. Serv. auct. l, c. (Divortia : viae in diversa tendentes, hoc est ad diverticula viae militaris ; Terentius « ubi ad ipsum veni diverticulum ». Diverticula autem sunt semitae transversae, quae sunt a latere viae militaris) ; Donat. Eun. 635 (Diverticulum est ubi iter de via flectitur ; et proprie, quia diverticula dicuntur in via domicilia ad quae de itinere divertendum est). Addas si placeat DI 11 (Divortium); ; 4 (Discidium).|| 2. te. idolorum *Ansil.* cf. aut A marg. aut Abol. (Delubrum : templum idolorum) et ideo etc. *om. AB*, sed cf. aut A marg. aut Abol. (Deluit lavit). cf. Schol. Aen. 2, 225 (alii, ut Cincius, dicunt delubrum esse locum ante templum ubi aqua currit ; a diluendo) ; cf. ad AD 39 ?|| 4. cf. aut A marg. aut Abol. (Descivisset : pedem retraxisset).|| 5. cf. 110. (Desidiosus : neglegens).|| 5-6. an Desidescere negl. ag., cont. (cf. CO 38 Cont. negl. ag.) ? an Desid. negl. ag., Despicere cont. (cf. Ansil. Despicere cont. ; cf. aut A marg. aut Abol. Despicere cont. spernere) ?|| 6. *post.* 8 *AB.*|| 11. Vergilio ascribit Ansil.|| 14. cf. 120 ?|| 15. cf. ad AB 5.|| 17. *om. A* (propter homoeotel. ?). || 19. cf. 10 ; 43. praec. *om. B.*|| 23. dep. *om. B.* cf. Schol. Aen. 1, 106 (Dehiscens : valde hiscens ; de enim augentis est ut in Terentio « deamo te, Syre »); Donat. Eun. 331 (Deierare : valde iurare ut « demiror » et « deamo te, Syre »). cf. 108. cf. ad 27.|| 24. cf. LI 25 (Li[n]quit : peccavit aut dimisit).|| 25. so. *om. B.*|| 27. cf. Schol. Aen. 10,569 ((Desaevit autem hic valde saevit, alias saevire desinit).|| 30. po. *om. B.*|| 32. *A marg.*|| 34. cf. Schol. Geo. 1,180 (ne victa fatiscat in pulverem, id est dissolvatur) ?|| 35. vel min. *om. B.* cf. Schol. Geo. 2, 93 (defrutum dictum est quod defraudatur et quasi fraudem patitur) ? Plenius Ansil. (Defrudat : defraudat, minuit quod frui debuit, Defrudatur : defraudatur vel minuitur).|| 36. flagellat *AB* : fatigat *A marg.*|| 37. dilapsus *A*. cf. DI 32 ?

vindicat. 40. Degit : consistit, demoratur. 41. Degener : qui de genere optimo nascitur et inhoneste vivit. 42. Degredi (di– ?) : egredi. 43. Degre<ta> (–cre–) : praecepta, statuta. 44. Degerit (di–) : ordinate distribuit. 45. Dedunt se : subcumbunt aut arma tradunt. 46. Digamus : secundus uxoris vir ; id est duplicato matrimonio. 47. Delibat : degustat aut sanguinem detrahit aut tenui sermone praestringit. 48. Delinitus (–len–) : deplacatus. 49-50. Delituit : latuit, oblituit. –tescit : latet. 51. [D]elevati : de terra levati. 52. Delibutus : delicatus, unctus, perfusus. 53. Deliquium : defectum. 54. Delectum : electio. 55. Delicias : puer in deliciis amatus a domino. (Ecl. 2, 2). 56. Demiror : despicio. 57. Demit : detrahit aut minuit. 58. De more : ex consuetudine. 59. Demoverat (di– ?) : separaverat. (Aen. 3, 589, etc.) 60. Demsi : deduxi, deminui. 61. Demensum (–messum) : incisum. (Aen. 11, 68) 62. Denuntiat : protestatur (praet– ?) aut praedicit. (Aen. 3, 366) 63. Denundinat (–ntiat) : omnibus notum facit aut divulgat. (= PRO 67-8). 64. Denuo : iterato, iterum. 65. Denus : nomen pecuniae, unde nummus denarius dicitur. 66-7. Deplere : evacuare. –plet : evacuat, exinanit. 68. Dependit : solvit, reddit aut diligit (?). 69. Depromit : profert. 70. Deperiebat : turpi amore diligebat. (? Itala 2 Reg. 13, 2) 71. Depretiatus : vilis effectus. (Itala Ierem. 22, 28) 72. Depopulat : <debellat,> vacuat, evertit. (? Itala Ierem. 47, 4) 73. Depalata : manifestata, devoluta (?). 74. Depeculatus : pecoribus depraedatus. 75. Depectio : pacis confoederatio. 76. Decipula : laqueus, <ut> muscipula. (Bibl. ?) 77. Decolor : deformis. (Aen. 8, 326 ?) 78. Deduc : detrahe, minue, persequere (pro–). 79. Dehiscens : aperiens, patefaciens. (Aen. 8, 243) 80. Deductio : disputatio, vel demptio. 81-2. Decerno : diiudico, definio. –nunt : statuunt, definiunt. (Aen. 7, 525 ?) 83. Decidat (–ce–) : cadat. (Geo. 1, 222, dec. stella) 84. –cessit : obiit, esse desinuit. 85. De[po]pulatio (–pal–) : designatio. 86. Debellat : vacuat, evertit. (=72) 87. Deditus : intentus, subditus. 88. Devaricat (di–) : prae[o]bit (–bet). (Itala Ezech. 16, 25)

---

40. cf. 95 ?|| 41. Ex eodem fonte (Schol. Aen. 2,549 ?) Isid. Et. 10, 73 (Degener : aut ignobilis, aut quod sit impari genere, aut si dum sit genere optimo natus inhoneste tamen vivit).|| 43. cf. 19.|| 44. cf. aut A marg. aut Abol. Degestat : degeritur).|| 45. cf. ad 92-3.|| 46. cf. BI 12. id est, etc. *om. AB.* An Itala 1 Tim. 3, 2 (Vulg. unius uxoris virum) ? cf. Tertull. Uxor. 1, 7 (Paulus... digamos non sinit praesidere). cf. MO 19.|| 47. tenuem sermonem *B.* perstr. *A.*|| 51. Relevati *Nettleship.*|| 52. del. *om. B.* cf. 32 ; DI 34.|| 53. defunctum *A.* cf. Schol. Aen. 4, 390 (more antiquo sicut delinquere pro deficere... Gellius annalium deliquium solis et deliquionem dicit quod Vergilius « defectus solis varios »).|| 56. cf. 27 ; 66-7 ?|| 60. Ter. Ad. 736 demsi metum omnem (ad Aen. 2, 775 curas his demere dictis) ?|| 61. cf. aut A marg. aut Abol. (Demensus : mensuravit).|| 62. detestatur *A marg.* praedicat (*et* –cit) *Ansil.*|| 63. Denuntiat *Ansil.* : Denundinat *AB.* aut div. *om. B.* cf. DI 79 (Divulgat : omnibus notum facit).|| 64. iterum *om. AB.*|| 65. cf. Ansil. (Desnas : denas) ?|| 66-7. cf. ad 56.|| 68. an deligit ?|| 70. cf. 129. an <Ardebat :> dep. etc. (Ecl. 2, 1) ?|| 72. cf. 86 (Debellat). Depopulatur vastat debellat *A marg.*|| 73. an develata ? an divulgata ? an devellat (*ad* 72) ? cf. 85. cf. aut A marg. aut Abol. (Depalata : devoluta, designata, delinita) et (Depalatus fur : inventus).|| 74. cf. ad PE 2-4. pecor. *om. AB.*|| 75. cf. 131. cf. ad PA 4-5.|| 76. musc. *om. AB.*|| 78. Ter. Eun. 538 (ad Aen. 6, 397) ?|| 80. cf. 78. pers. *om. B.*|| 83. Vergilio ascribit Ansil. cf. ad 89.|| 85. inter 72 et 73 ponend. Divulatio *et* Devolatio *A marg.*|| 87. 2 Paral. 26, 10 ? cf. ad 92-3 ?|| 88. Itala l. c. divaricasti, Vulg. divisisti.

89. Decidentibus : morientibus, [a]ut pomis aut foliis de arboribus cadentibus. 90. Deiudicat (di–) : discutit, discernit. 91. Dedecoratio : inhonestatio, dehonestatio. (Itala 1 Cor. 15, 43 ?) 92-3. Deditio : traditio spontanea. –ticius : si barbarus tradat se Romanis. 94. Dedita opera : mala (valde ?) data. 95. Degit : agit, vivit. 96. Despicabilis : despectus, contemptibilis. 97. Desiluit : descendit. (? Aen. 10, 453, 11, 500) 98. Despuendo : reiciendo. 99. Desiste : desine vel cessa. (Aen. 12, 60 ?) 100. Despiciens : deorsum · aspiciens aut contemptui habens. 101. Destituit : disturbavit. 102. Desi<i>t : desinuit, cessavit. 103. Despuit : rennuit, refellit. 104. Desipiscit : infatuatur vel delerat. 105. Decertat : pugnat, proelio dimicat, vincet (–it). 106. Destinatum : deputatum. 107. Desituata (–signata) : delini<a>ta forma. 108. Despondet : valde promittit. 109. Desiderantissimus : qui desideratur. (Itala Philipp. 4, 1) 110. Desidiosus : neglegens. 110a. [Dediticius : pro obside datus.] 111. Derivatum : deminutum. (?) 112. Devia : sine via. 113. Devoto : adcuso. (Itala Marc. 14, 71 ?) 114. Deriguit : obstipuit. (Aen. 3, 308) 115. Devota : debita exsolvens etiam non promissa. (Exod. 35, 21, etc.) 116. De vertice : de summitate, de cacumine. (Aen. 2, 308, etc.) 117. Declinat : derelinquit [aut vitat]. 118. Dextra : prospera, sive virtus. 119. Detestatus : abominatus aliquid. 120. Deverticulum : de via in viam deflectio. 121. Derectum : rectius ordinatum. 122. Detractat : retractat aut recusat. 123. Determinat : definit. 124. Detrimentum : damnum alicuius rei. 125. Decachinnantem : deridentem. (*Unde* ?) 126. Demonitiones : superstitiones. (?) 127. Destituit : disturbavit. (=101) 128. Deperit : inhonesto amore aestuàns inlecebrare nititur. 129. Deierare : iurare. 130. Dep<ec>iscor : transigo.

---

89. aut ramis aut fol. *AB*. An confusio decid-, deced– glossam ad 83-4 revocat ? An <Caducis :> decid. etc. (cf. CA 20) ?|| 91. inhonesta *A* : inhonestius *B*.|| 92. cf. aut A marg. aut Abol. (Dediti : traditi) et (Dedere : tradere, deputare).|| 93. cf. Laistner (Journ. Rom. Stud. 11, 267).|| 92-3. cf. 45; 87 ; 111 ; DA 8.|| 94. mala *AB* : valde *C*. cf. Class. Quart. 11, 125. cf. ad 23.|| 95. cf. 40 ? cf. aut A marg. aut Abol. (Degunt : vivunt, versantur).|| 96. cf. 100.|| 98. Estne pars posterior glossae EX 20 (Exscreat : proicit) ?|| 100. Ex eodem fonte (Schol. Aen. 1, 224 ? cf. ad SU 92) Isidorus Et. 10, 76 (Despiciens : eo quod deorsum aspiciat vel contemptui habeat). an asp. ut cont. ?|| 101. cf. 127. Suet. Aug. 65 ? An huc revocanda glossa AA (Restituam : denuo statuam), ex Geo. 2, 272 (–ant) fortasse hausta ?|| 102. Desivit *et* Disivit sive Desiit *A marg.* : desinit *A*.|| 103. Despicuit *A*.|| 104. vel del. *om. B*.|| 105. vin. *om. B*. Decerta : pugna, proeliare, vince *Ansil.*|| 106. vix Philipp. 3, 14.|| 107. Designita delinita sive deformata *Ansil.*|| 108. cf. ad 23.|| 110. cf. 5.|| 110a. *om. B*. Estne glossarii Abol. ?|| 111. deminuatum *A* : an deminatum ?|| 112. cf. ad AV 37. inaccessa et difficillima *add. Ansil.* Expectes Invia (cf. IN 283). Melius Abba (Devium : extra viam).|| 115. an Devotus ? cf. IN 55 (Indevotus : debitor inofficiosus).|| 116. Vergilio ascribit Ansil.|| 117. aut vi. *A* : *om. B*.|| 119. cf. 14 ; TE 43 (Testatur) ? An <Exsecratus :> det. etc. cf. EX 69 (Exsecratur : detestatur, horret).|| 120. cf. ad 1.|| 121. apertum (*i.e.* Detectum : ap.) *add. A*.|| 123. disiungit *add. Ansil.* cf. A marg. aut Abol. (Det. : disiungit).|| 126. Daemonizationes *Aff.*|| 128. aest. *om. B*. inl. nit. *om. AB*. cf. 70.|| 129. cf. aut A marg. aut Abol. (Deieratis : sancte iuratis) ; Ansil. (Deiera : quicumque maiestati iurat). cf. Eugraph. Eun. 36 (Dei. : sancte iurare). Expectes Dei. valde iur. (cf. ad 23) cf. PE 14.|| 130. cf. aut A marg. aut Abol. (Dep<ec>isci : pactione transigere) ; Ansil. (Dep<ec>isci : pacisci).

DI

Dialogus : disputatio. 2. Dilargus : multum donans. 3. Difficulter : tarde. 4. Discidium : separatio. 5. Dirimit : separat, dividit. 6-7. Diribere : dinumerare. –ribitorium : locus contubernii (?). 8. Diathec[a]e : testamenta (–tum ?). (Bibl.) 9. Diluculo : ante mane. (Exod. 8, 20 ?) 10. Disseptus : divisus. 11-12. Divortium : separatio aut repudium. Discrimen : separatio aut periculum. 13. Divus : imperator qui post mortem ut deus habetur. 14. Dicat : dedicat, id est consecrat. (=25 ?) 15. Dimicat : certat[ur], pugnat. 16. Dilectum: carum. 17. Disceptat : disputat. [18. Discrepat : dissipat. (?)] 19. Dicto audiens : cito audiens. 20. Dictitat : frequenter dicit. 21. Diminuit : confregit. 22. Dispendio : damno. 23. Dirus : atrox, crudelis, terribilis. 23a. Discretum : divisum, separatum. 23b. Diabolus : criminator. (Bibl.) 23c. Dicio : potestas. 24. Discretum (–cerptum) : devastatum aut ab arbore detractum. 25. Dicatis : consecratis. (Aen. 5, 60.) 26. Dictatura : honor est super consulatum. 27-8. Diffidit : non credit. –dere : desperare. 29. Differentior : eminentior. (Hebr. 1, 4) 30. Diffitentur : negant. 31. Digesta : discripta. 32. Dilabitur : defluit. 33. Diluit : purgat, defendit. 34. Dilibuitur (de–) : unguitur unguento. (=DE 52 ?) 35. Diluvium : Graece cataclysmum, Latine tempestas. (Aen. 7, 228) 36. Dilatum : aliquid recens in posterum dimissum. 37. Dimetiar : dividam. (Psal. 107, 8 ?) 38. Dimolire (de–) : dissipare. 39. Dindyma : mysteria. (=98 ?) 40. Direpti : separati, divisi. 41-2. Disceptatores : iudices. –tatio : alteroatio, contentio, examen [dimicatio]. 43. Distracti : divisi aut venditi. 44. Discriminat : intersecat, disiungit. 45. Dispicatis : decoriatis, inruptis. (Rufin. 8, 9, 2 ; 11, 24) 46. Dispensat : disponit, moderatur, distribuit. 47. Discolor : dissimilis. 48. Distinguit : seiungit [aut variat]. 49. Disiecit : dispersit, disiunxit. (? Aen. 1, 43 ; Geo. 1, 283) 50. Dissice : disperge, effuga, discute. (? Aen. 1, 70 ; 7, 339.) 51-2. Disciscit (de–) : dissentit, discrepat. –civit : dissensit. 53. Dispar : dissimilis. 54. Discrimina : labores, pericula. (Aen. 1, 204) 55. Disparilitas : dissimilitudo. 56. Dissultant : resonant. (Aen. 8, 240 ; 12, 923) 57. Disiectas : disparsas aut distantes. (Aen. 2, 608) [58.] Disiunctas : longe separatas. 59. Dispectus (de–) : fastiditus, contemptus. 60. Dissiluisse : aperuisse, crepasse. (Aen. 3, 416) 61. Dispendia : detrimenta. 62. Dispu-

---

DI 1. Adde 94 (Dialecticus : ipse qui disputat).|| 4. cf. 11 ?||6. in fine capituli exhibent codd. Huc transposui.|| 11. Div. sep. discidium (cf. 4) *Ansil.* cf. ad DE 1 (Deverticulum).|| 13. cf. Schol. Aen. 12, 139 (Deos aeternos dicimus, divos vero qui ex hominibus fiunt) ; 6,72 (Divi genus : Caesaris, qui factus est deus).|| 14. cf. aut A marg. aut Abol. (Dicavit : consecravit).|| 15. cf. DE 105 ? cert. *om. B.*|| 18. *hab. A* : *om. B.* An prava lectio ? an vera continuatio (<quasi> discerptat <i. e.> dissipat) ? an aliena glossa (cf. (Discerpunt : dissipant *Ansil.*) ?|| 19. an <Oboediens : > etc. ?|| 23. atrox *om. B.* cf. 93 (Dirum: atrox, crudele).|| 23a-23c. *om. B.* (propter homoeoarch. ?) 23b. cf. Euch. Inst. p. 155, 17 ; etc.|| 25. cf. 14.|| 26. cf. PRAE 28 (Praetores : honoris secundi sunt <a> consulibus).|| 32. Del– *A marg.* cf. DE 37 ?|| 35. Vergilio ascribit Ansil. cf. CA 34.||38. Dem. *A marg.*|| 40. div. *om. AB.*|| 42. dim. *om. B.*|| 44. Aen. 11, 144 ? cf. ad. 72.|| 45. discor. *B.* : discor. *et* decor. *Ansil.* disruptis *A marg.* Similem glossam (Dispicatis : disruptis) Rufino ascribit Leid.|| 46. Dispendet *A* : –dat *B* : –sat *A marg.*|| 47. Aen. 6, 204 ?|| 48. aut var. *A* : *om. B.*|| 52. cf. A marg. (Descivit : dissensit, disiunxit).|| 53. cf. 55. cf. aut A marg. aut Abol. (Disparile : dispar, dissimile).|| 54. Eadem gl. est in Gloss. Verg. (i. e. Abol.).|| 55. cf. 53.|| 56. *hab. d A marg.* : *om. cett.* In marg. archetypi erat.|| 57. Disiunctus *A* (*corr. A marg.*)

tat : tractat, aestimat. 63. Distantia : inaequalitas. 64. -tat : separat<ur>, aut meritis seiungitur. 65. Distracta : elongata aut vendita. 66. Disciverunt (de-) : discesserunt, recesserunt. (Itala 2, Esdr. 9, 26) 67. Distentio : occupatio (Itala Eccle. 5, 13 ?) 68. Discipulati : edocti. 69. Dispescit : disiungit, secernit. 70. Dyscolus : difficilis. (=94) 71 Dissidet: discordat, dissentit. 72. Discerniculum : ornamentum capitis virginalis ex auro. 73-4. Dissonat : per diversa sonat. Disserenat : in diversum serenat. 75. Dispalatum : diffugatum (divulgatum), <ubique disseminatum>. 76. Diversorium. (de-) : receptaculum aut hospitale. 77 Divulgat : omnibus notum facit. (=DE 63) 78. Divexum (de-) : descensum pronum. (Geo. 3, 524 ?) 79. Dividere : discernere, separare. 80. Divellimur : in duas partes dividimur. (Aen. 2, 434) 81. Divulgatum : ubique disseminatum. (=75) 82. Divinior : divinitate refertior. 83. Diuturnum : multi temporis. 84. Divale : divinum. 85. Diversum : non consentiens. 86. Diverberat : diiungit. (?Aen. 5, 503 ; 9, 411) 87. Diurnum : unius diei. 88. Digrediens : discedens. (Aen. 3, 492 ?) 89. Dique : de[n]ique. (Verg.) 90. Dipsas : serpens intolerabilis. (Deut. 8, 15) 91. Diaria : a civo (-bo ?) sed unius diei. 92. Dialecticus : ipse qui disputat. 93. Dirum : atrox, crudele. 94. Dyscolis : mor[al]ibus [vel] difficilioribus. (1 Petr. 2, 18) 95. Dispunctores : debitorum expositores. 96. Dindyma : sacra, mysteria. (Aen. 10, 252.)

DO

Docilis : sequax vel ingeniosus. -ctor : qui docet. 3. Donec : quamdiu. (=DU 6) 4. Dogma : doctrina. (Bibl. ?) 5. Dorcas : caprea[s]. (Act. Apost. 9, 36) 6. Doris : mare, vel mater Nereidum, aut nympha. (Ecl. 10, 5) 7. Domata : moenia vel superiores domos. (Ierem. 19, 13, etc.) 8. Documenta : exempla. 9. Dorica : Graeca. (Aen. 2, 27; 6, 88) 10. Domuerunt : vicerunt.

---

64. aut etc. *om. B.*|| 65. Francogallice ' éloigner '.|| 67. Disturio *AB* : -tentio *C A marg.*|| 69. disiu. *om. AB.* cf. Fest. 63, 25 (Dispescere est proprie pecus a pastione deducere; ut compescere *una pascere et in uno loco continere*).|| 71. dissentit *om. B.*|| 72. D. or. cap. (*cett. om.*) *AB* : D. or. cap. virg. (*cett. om.*) *A marg.* cf. Schol. Aen. 11, 144 (Discriminat: id est dividit ; unde et discrimen capitis muliebris dicitur ex eo quod caput auro discernat). cf. 44. Discerniculum ex Lucilio (30, 58) citat Nonius (35).|| 73-4. Si ex Schol. Aen. 11, 381 (Distinet.. proprie extra tenet; nam dis separatio est, unde et diduco et distraho dicimus), cf. Ansil. (Dis : discurre).|| 75. cf. 81 (Divulgatum : ub. diss.)|| 76. cf. ad DE 1 hospitalitas *A.*|| 77. omn. *om. AB.*|| 82. referentior *A* : refert *B* : refertio *A marg.*|| 83. cf. 87 (Diurnum : unius diei).|| 87. cf. 83. cf. aut A marg. aut Abol. (Di. : cotidianum).|| 88. descendens *AB.*|| 89. Eadem glossa cum eodem errore in Gloss. Verg. (i. e. Abol.).|| 91. a[d] cibo sed *c* : actio sed *Abba.* cf. Isid. Et. 1, 44, 1-3 (Genus historiae triplex est. Ephemeris namque appellatur unius diei gestio. Hos apud nos diarium vocatur. Nam quod Latini diurnum Graeci ephemerida dicunt. Annales sunt res singulorum annorum, etc.) cf. EF 19. (Efemerides : rationes) ; EP 2 (Ephemeris) ; AN 15-6 (Annales : .. annua acta continentes, etc.). Vel cf. EP 7 (Epimenia).|| 92. est altera pars glossae 1 (Dialogus : disputatio).|| 93. cf. 23.|| 94. cf. 70.|| 95. -rem *A* : -re *B.* Sine interp. *AB.* an seposi. ?|| 96. cf. 39.

DO 1. vel ing. *om. B.*|| 1-2. sequax *et* qui docet *transmutaverunt locum in codd.*|| 4. vel regula *add. A.*|| 6. cf. Scholl. l. c. (D. mater Nympharum est, quam pro mari posuit. Vel Doris Oceani filia, coniunx Nerei) (Doris : id est dea maris, id est mater Nympharum. Doris : Nympha maritima; ex nomine itaque eius mare appellatur, etc.).|| 10. an <Domuere : > do. vi. (Aen. 2, 198) ?

DU

Dubium : incertum. 2. Duco : acceptum habeo. (Aen. 5, 385 ?) 3. Dumosa : spinosa, aut loca silvestria. (Verg.) 4. –mos : spinas. (Verg.) 5. Duum : duorum rationis est, duum euphoniae. 6. Dum : donec, quamdiu. 7-7a. Duellio : rebellis. –ll[i]um : bellum. 8. Dumtaxat : sine praeiudicio, tamen, utique. 9. Dudum : olim, iam antea. 10. Ducere : deponere. 11. Ductare : ducere.

EA, EC

Eatenus : ea ratione aut tenuiter. 2. Eadem : ipsa illa. 3. E contra : e diverso. (=ER 10) 4-5. Ecquis : aliquis.–quando : aliquando.

ED

Edax : vorax. 2. Edentat : dentes excludit. 3. Edicit : foras dicit ; unde edicta dicuntur. 4. Edissere : enarra. (Aen. 2, 149) 5. Edito : alto. 6. Edissertat : ut non sit aliquid desertum. (!) 7. Editus : natus, aut eminens. 8. –didit : peperit, aut scripsit. 9. Aeditui : ianitores. (=AE 12) 10. Edisserit : explanat, scribit. 11-12. Educere : eligere (–cere). proferre, liberare. –care : instituere, enutrire. 13 Edita : roborata. 14. Edisserabo : explanabo. 15. Aeditui : s<ive> custodes aedis. (=AE 12) 16. Edicta : publicata. (=3) 17. Edulio : manducatione. (Levit. 7, 18 ?) 18. –lia : alimenta apta ad manducandum.

EF

Efficax : expeditus. 2. –caces : omnia expedientes. 3. Ephebi : adulescentes. (2 Macc. 4, 12 ?) 4. Effigies : imago. 5. Ephebus : inberbis. 6. Efficit : perficit. 7. Effundere : spargere. 8. Efferunt : asportant. 9. Effossa : subversa. 10. Efferre pedem : proficisci. (Aen. 2, 657) 11. Effluit : largiter fluit. 12-14. Effeta : sterilis, sine fetu. [–fera : quod supra.] –fetae : sine effectu. (Aen. 5, 396) 15. Effugium (–gam ?) : qui de bello ad alteram partem transfugit. 16. Effigiem : simulacrum.

DU 3. cf. Schol. Bern. Ecl. 1, 76 (Dumosa : spinosa).|| 5. an Deum deorum, etc. ? Duas gl. exhibet AB (Duum : duorum, Duum euphoniae) quarum priorem om. A (add. A marg.)|| 6. cf. DO 3.|| 7-7 a. Plenamne glossae formam exhib. Amp. II (Duellio : rebellis ; quia antiqui duellum bellum dicebant eo quod geratur a duabus partibus sibi contrariis) ? cf. Corp. (Duellum : bellum dixerunt quia ex utraque parte geritur). cf. Fest. 58, 20 (Duellum : bellum ; videlicet quod duabus partibus de victoria contendentibus dimicatur, etc.) ? ||8. utique *om. B.*|| 9. iam dudum *B.*

EA 1. aut tenuitate *Ansil.* : an aut tenore ? : vix aut taliter (cf. QUA 14).|| 2. Eatenus *AB* : Eadem *A marg.* ipsa ratione *A*.

EC 3. cf. ER 10. (E regione.)

ED 2. cf. EV 2 (Evirat) ; 7 (Eviscеratus) ; 12 (Eviratus). Ex Plaut. Rud. 662 ad Aen. 5, 805 (exanimata) ? Cf. ad EM 26 ?|| 3. cf. 16 (Edicta : publicata). cf. PRAE 4 ?|| 4. cf. 6 ; 10 ; 14. enarrare *AB*.|| 6. cf. 4.|| 7. cf. 13.|| 9. cf. 15.|| 10. cf. 4.|| 11-12. Unam gl. exhib. ABC Educare (*vel* –cere), *sine* enutrire ; duas gl. (utramque sub lemm. Educere) A marg cf. Schol. Aen. 9, 673 (Eduxit quidam pro educavit volunt intellegi).|| 13 . cf. 7.|| 14. cf. 4.|| 15. cf. 9.|| 18. ap. ad ma. *om. A* (*non A marg.*) *B*. cf. aut A marg. aut Abol. (Ed. : quae manducantur).

EF 3. cf. 5 ; EP 6.|| 6. cf. aut Abol. aut A marg. (Efficacia : sapientia vel perfectio) || 8. an Auf–?|| 12. cf. EP 5 (Exparta : partu vacua). sine fructu aut sine effectu *A*.|| 14. affectu *AB* : vix fetu. cf. aut A marg. aut. Abol. (Effectu : fructu).|| 15. cf. Schol. Aen. 2, 140 (Dicendo effugia verbo sacrorum usus est, nam etc.) ?

17. Effulgens : splendens. 18. Effuncare (erun–) : radicitus eruere. (=ER 19) 19. Ephemerides : rationes. 20. Effata : locuta. (Verg.)

EG

Egerimus : tollimus. 2. Egressus : foras exiens. 3. Egregius : summus, magnus. 4. Egerate (eie–) : execrate. 5. Egone : ego ergo. (=ME 13 ?) 6. Egestuosus (–tosus ?) : miseriis pressus. 7. –gestas : ab eo quod egere conpellat. 8-9. Aeger : dicitur animo tristis ; aegrotus corpore infirmus. –taticius : qui frequenter aegrotat. 10. Egregium : gloriosum aut praecipuum. 11. Eglogam : elogium. 12. Egomet : ego ipsa. (Verg. ?)

EI

Eierare : dispernere, detestare. 2. Eiectat : ructat. (Aen. 5, 470 ?) 3. Eiulatus : ploratus aut planctus.

EL

Elactare : a lacte tollere. 2. Elicit : exprimit, excludit, expressit. 3. Elementa : ut aqua, ignis, aer, terra. 4. Elegans : speciosus [peritus]. 5. Elinguis : mutus. 6. Elogium : ordo criminum vel vitiorum. 7. Elucubratum : vigilia elaboratum. 8. Eluens : lavans. 9. Elabitur : effugit. 10. Elucet : praefulget. 11. Elatos : gloriantes. (Rom. 1, 30) 12. –tus : tumidus, superbia inflatus, aut honore sublimatus. 13. Elephans : elephantum. 14. Eleganter : ab eligendo. 15. Elicere : producere vel excutere. 16. Elogiis : carminibus vel criminibus (crim. vel carm.) malis.

EM

Emax : tenuis, macer, aut qui amat emere aliquid. 2. Emporium : locus super mare. 3. <R>eminiscitur : in memoriam reducit. 4. Em : admiratio. 5-6. Eminet : altum est. –nentissimus : altissimus. 7. Emancipat : manu mittit. 8. Empos (im–) : inpatiens, amens. (=AN 30) 9. Emersit : surrexit vel contigit. 10. Eminentia : celsitudo. 11. Emicat : splendet, exilit. 12. [Embolismo : bissexto, in mense duas lunas.] 13. Emicuit : effulsit aut magnus extitit. (Aen. 2, 175 ?) 14. Eminus : in parte procul, non longe. (Aen. 10, 346 ?) 15. Emolumentum : lucrum vel usuram. 16. Emensus : perambulavit. (Aen. 11, 244 ?) 17. Emarcuit : elanguit (Bibl. ?) 18. Emereor : compl[ac]eo. (=21) 19. Emanat : ebullit.

---

18. cf. AV 6. (Aberuncat). || 19. an rat. <unius diei> (cf. ad DI 91) ?

EG 1. cf. Schol. Aen. 6, 514 ? || 4. cf. EI 1. || 7. Aen. 6, 276 (turpis E.) ? || 8. cf. Schol. Aen 1, 108 ? || 9. cf. ad IA 5. || 11. eulogia (*vel* –am) *A*.

EI 1. cf. EG 4. || 2.. cf. aut A marg. aut Abol. (Eiectat : emittit, eructat.)

EL 1. cf. Schol. Ecl. 1, 21 (Depellere : .. a lacte removere) ? || 2. an <Elicuit : > expressit ? cf. 15. || 3. cf. aut A marg. aut Abol. (El. : naturae genus). cf. Schol. Bern. Geo. 2, 329 (quattuor elementis, igni, humore, terra, aere) ? || 4. per *om. B.* cf. 14. || 5. cf. ad EM 26. || 7. vigilate lab. *Ansil.* || 12. aut hon. subl. *om. A.* cf. SU 19 ? || 13. an Elephantus ? an dens elephantum ?

EM 1. cf. Keller Volkset. 153. cf. 22. cf. aut A marg. aut Abol. (Emacitas : macritudo). || 2. cf. 25. || 3. cf. ad CO 102 ? || 4. cf. HE 27 (Heus : vocatio). cf. HA 1 ? EN 3 ? || 5-6. cf. 10. 9. cf. EN 12 ? || 10. cf. 5-6 ? an Em. <excellentia> ce. (cf. EX 30) ? || 11. Aen. 6, 5 ? || 12. *om. B.* Duas gl. exhib. A. || 14. magnificus ext. *A.* cf. EN 11 (Enituit : effulsit aut magnus extitit). || 15. sive zelum (!) *add. Ansil.* (i. e. Aemulationem). Ecclesi. 4, 9 ? || 16. cf. Schol. Bern. Geo. 1, 450 (Emenso : .. ut dicimus emensam viam quam perambulaverimus). || 18. cf. ad CO 91 ?

20-1. Emerita arma : victricia. –tus miles : qui iam conplevit militiam ; quia merere militare dicitur. 22. Emacitas : emendi aviditas. 23. Emulcens : oblectans. 24. Ementitur : valde mentitur. 25. Emporium : locus ubi negotiationes exercentur. 26. Emortuus : ex parte mortuus. 27. Eumenidum : Furiarum. (Verg.) 28. Emoti : evulsi. (Aen. 2, 493 ?) 29. Emancipare : e manu tradere. 30. Aemula : inimica, invidens. 31. Eminulis : modice eminentibus. 32. Emphis (?) : terroribus, conviciis.

EN

Aenigmata : similitudines aut imagines. (Numer. 12, 8 ?) 2. Enervis : sine virtute. 3. En : ecce. 4. Ennica (ethnica) : adultera. (Itala ?) 5. Encaenia : initia vel dedicationes. (Ioan. 10, 22) 6. Enormis : sine mensura. 7. Enixe : adtente. 8. Enphyteutici : possessores non veri. 9. Ensis : gladius. 10. Enucleatum : exsculptum, elimatum, expolitum. 11. Enituit : effulsit aut magnus extitit. (=EM 13.) 12. Enisus est : elaboravit, adiuvit. 13. Enormatae : cui addi minuive non potest. 14. Ennici (ethnici) : idolorum cultores: (Mat. 5, 47, etc.) 15. Ensicium : a secando ab ense. 16. Enodis : sine nodo. 17. <H>endecasyllabus : versus undecim syllabarum. 18. Enochilis (enchelys) : piscis stagneus, id est anguilla. 19. Enixius : districtius. 20. Enim : vero. 21. Enitet : splendet. 22. Aenigma : obscura intellegentia (1 Cor. 13, 12)

EO

Eo usque : in tantum. 2-3. Eoo (–um) : orientem solem. (Verg.) –o : orientali aut matutino. (Verg.) 4. Eou (aevum ?): aetas vel tempus. 5. Eous : lux. (Verg.)

EP

Epigramma : titulus. 2. Ephemeris : adbreviatio rerum, id est breve. 3-4. Epitaphium : carmen mortuorum. –thalamium : carmen nuptiarum. 5. Expartа : partu vacua. 6. Ephebus : adulescens sine barba. (=EF 3 ; 5 ?) 7. Epimenia : xenia quae dantur per singulos menses. 8. Epilogus : novissima pars controversiae quae preces tantum habet. 9. Epulaticius : qui epulis dat operam. 10. <H>epteris : septem. (=EX 113).

---

20. cf. FE 21 (Feriata arma) ?|| 22. cf. 1.|| 24. cf. ad 26.|| 25. cf. 2.|| 26. cf. Schol. Geo. 2, 65 (Edurae : quasi non durae, ut paulo post « enodes trunci », id est sine nodis ; ut e modo minuentis non augentis habeat significationem) ; Geo. 4, 145 (e praepositio adimit significationem et adicit). cf. ad ED 2 ? cf. EN 2 ; 6 ; 16 ; EX 4 ; 19 ; 70-1 ; EQ 5.|| 30. cf. AE 19. cf. aut A marg. aut Abol. (Aemulus : inimicus, Aemulatio : zelus).|| 31. Prud. Perist. 3,122 ? modice *A marg. C. om. A. B.*

EN 1. –tudo *A*. –go *AB*.|| 2. cf. ad EM 26. Fortasse addend. (ex A marg. aut Abol.) enervatus, emollitus.|| 3. cf. EM 4 ?|| 4. cf. 14.|| 5. cf. Euch. Inst. p. 154, 15 (Incaenia : novae aedificationis observatio vel dedicatio).|| 6. cf. ad EM 26.|| 7. vix –ae (Aen. 3, 327 !).|| 10. sculptum *AB*. –liatum *AB*.|| 12. cf. EM 9 ?|| 15. Isicium, vulgo esicium, hic ensicium quasi ensi-sicium.|| 16. cf. ad EM 26. cf. Schol. Bern. Geo. 2, 78 (Enodis : sine nodo).|| 17. decem *AB*. cf. PE 44, quae glossa huius glossae est altera pars.|| 21. cf. aut A marg. aut Abol. (Enitescit : splendescit) ?

EO 2-3. cf. 5.|| 3. *om. B.*

EP 2. cf. EF 19. cf. ad DI 91.|| 4. post 9 *A*. cf. Schol. Ecl. 5, 14 (significat autem cantaturum se epicedion et epitaphion) ?|| 5. cf. EF 12 (Effeta). sic A marg., C : Epartua patula aqua *AB*.|| 7. cf. DI 91 (Diaria) ?|| 8. cf. PRO 45 (Prologus : sequentis operis praefatio) ?

EQ

Aequiperat : aequat. 2. Equus Pegasus alatus, pinnatus. 3-4. Equitatus : numerus equitum ; <aequitas : > iustitia. Eques et equester : unum est. 5. Equotus (evitatus) : occisus, vita privatus. 6. Equidem : ego quidem.

ER

Ergastulum : carcer vel locus ubi damnati marmora secant vel aliquid operantur ; quod Latine metallum dicitur. 2. Erebum : profundum [infernum]. (Verg.) 3-6. Eruli (erili) : domini. –rus : dominus. –ri : domini. –rile : dominicum. (Aen. 7, 490 ?) 7. Erga : iuxta, circa. 8. Aerumna : calamitas vel miseria aut labor. 9. Ergata : vicinus aut operator. (?) (Itala ?) 10. E regione, e latere : e contra <e diverso>. 11. Eruunt : evellent (–unt). 12. E re : de re, conveniens rei. 13. Eridanus : fluvius. (Verg.) 14. Ermana (aerumna) : calamitas. (=8) 15. Erebum : infernum. (Verg.) 16. Error : oblivio. 17. E regione : e contra (=10) 18. Erga : aput. 19. Eruncare : radicitus eruere.

ES

Essedum : vehiculum. 2. Esitabant : commendabant (comedeb–) aut <Haesitabant : > dubitabant. 3. Esto : etsi putaveris. (?) 4-5. Este : imperantis modus est temporis praesentis pluraliter dictum. –tote : similiter de futuro. (? Aen. 6, 194, etc.) 6-7. Esu : manducatione, –ui : manducationi. 8. Esto : concedo [adquiesco]. 9. Estidram (est hydra) : quam veteres canapum (?) nominarunt. (=EX 103).

ET

Aethiopes : homines nigri. 2. Etum (?) : sonum. 3. Aetna : mons Siciliae semper occultis ignibus ardens et nonnumquam flammarum globos evomens. (Geo. 1, 472-3, etc.) 4. Ethica : ars moralis ; <logica : rationalis ; physica : naturalis>.

EV

Eucharistia : gratia. (Itala) 2. Evirat : exanimat, evacuat, castrat. 3. Evangelizat : adnuntiat. (Luc. 1, 19, etc.) 4. Eruenda :

EQ 1. adsimulat *add. A marg.*|| 2. cf. Schol. Aen. 5, 118 (Chimaeram... hanc ille Pegaso equo qui volabat occidit).|| 3-4. cf. PE 8 et 11 (Peditatus : numerus peditum. Pedes et pedester unum est). Eques et equester unum sunt, equitatus et peditatus numerus equitum et peditum *Corp.* || 3. Equitas *AB.*|| 4. un. sunt *Corp.* (sed cf. MO 2 ; PL 14).|| 5. Evit– *A marg.* occisus *A marg.* : *om. AB.* cf. ad EM 26.|| 6. cf. Schol. Geo. 1, 193 (Equidem .. multi pro ego accipiunt, id est ego quidem) ; Schol. Bern. Ecl. 1, 11 (Non equidem : non ego quidem).

ER 1. Rufin. Hist. 5, 1, 27 ; Iuv. 6, 151.|| 2. inf. *om. B.* cf. 15.|| 3-6. Sic fere puta scriptum esse scholium : Mensae erili, id est domini, nam erus eri dominus domini, unde erile dominicum. Cf. Serv. l. c. (nove dixit, nam erum nonnisi dominum dicimus).|| 7. cf. 18 (Erga : aput). circa *om. B.*|| 8. cf. 14.|| 9. officinus (in gl. <Accola : > Colonus : vicinus) coni. Warren. cf. AC 1. Sed forsitan scripserit indoctus nescioquis de praep. erga cogitans (cf. 7) Erg. vicinus operator.|| 10. cf. 17 ; EC 3 (E contra : e diverso).|| 12. cf. AB 22 (Ab re).|| 15. cf. 2 ; HE 14 . cf. Schol. Bern. Geo. 4, 471 (Erebi : inferni).|| 18. cf. 7.|| 19. cf. EF 18.

ES 1. cf. 66.|| 3. cf. 8. an id si ?|| 8. cf. 3. adquiesco *om. B.*

ET 2. Eutum *A* : ἦχον *Nettleship* : <acc>entum *Housman.*|| 4. log. rat. ex LO 2 inserui ; phys. nat. suo loco hab. C. cf. TE 32 ?

EV 1. *om. A.* cf. Euch. Inst. p. 160, 17 (Euch. : gr.)|| 2. cf. ad 7. exinanit *Schlutter* : <Evitat :> exanimat *Housman* : effeminat *alii.* cas. *om. B* :

tollenda. 5. Everrit : traxit. 6. Euripus : piscina longa. 7. Evisceratus : exinanitus. 8-9. Evehit : elevat, deportat. –vexit : elevavit, deportavit. 10. Eurousion (hetero–) : alterius creaturae. 11. E vestigio : statim. 12. Eviratus : effeminatus ; <quia> effeminatorum nulla virilitas.

EX

Excidium : expugnatio. 2. Eximius : nobilis [pulcher]. 3. Explodere[m] : excludere[m]. (=118) 4. Excors : sine corde, a consilio alienus. 5. Exilis : tenuis. 6. Exordium : principium, initium. 7. Exuviae : vestes mortuorum. (=MA 22). 8. Ex aequo : aequaliter. 9. Exomologesin : preces vel confessio. 10. Exprodita (–plo– ?) : exclusa. 11. Exemplum : similitudo. 12. Exaestuat : fluctuat. (Verg. ?) 13. Exstat : superat, eminet. (Verg. ?) 14. Exsumptuabit (–vit) : pauperabit (–vit). (?Itala Luc. 15, 13) 15. Expiat : abluit, mundat. 16. Explorat : auscultat, inquirit. 17. Extollit : laudat, ornat. 18. Ex inproviso : ex insperato. 19. Exornatus : valde ornatus. 20. Excreat : proicit. 21. Explanat : exaequat, aequalem facit. 22. Expers : alienus vel extraneus ab aliqua re. 23. Excelsus : altus. (= CE 19 ?) 24. Excanduit : in iracundiam exilivit. 25. Exstirpat : exterminat. 26. Excubat : observat, adsistit, invigilat. 27. –biae : vigiliaę vel officium. 28. Expungit : consummat, explet. 29. Exemptus : eductus, extractus. 30. Excellentia : celsitudo. (=EM 10 ?) 31. Exerati (–rciti) : exercitati. 32. Experientia : experimentum. 33. Exolescit : evanescit. 34. Expertia : ignara, stolida. 35. Ex sententia : ex voto, feliciter. 36. Exerati : exerciti. (=31). 37. Exosum : odibilem, odiosum. 38. Externus : extraneus, alienus. 39. Exserta : exporrecta, elevata. (Aen. 11, 649) 40. Exterminati : extra terminos facti. 41. Expositus : abiectus, aut in medio positus. 42. Extravium (–arium) : extraneum. (=45 ?) 43. Extemplo : mox, statim. 44. Exactus : fugatus, exspoliatus (?), extenuatus (?). 45. Extern<a>vit : extraneum fecit. 46. Experitur : probat et scit. 47. Ex <s>cidit : evertit. 48. Extulit : prae-

---

5. cf. VE 29 (Verrunt : trahunt).|| 6. cf. Suet. Iul. 39.|| 7. cf. ad ED 2. an Eviratus ? exanimatus *add. A*. cf. aut A marg. aut Abol. (Eviratio : enervatio, exinanitio).|| 8-9. deportat –avit *om. B*.|| 10. cf. HO 4 et 6 (Homousion, Homœusion). *om. B*.|| 12. eff. nu. vi. *om. B.* : sub lemm. Effeminatorum hab. A. cf. ad ED 2.

EX 2. pul. *om. B*. cf. 85.|| 3. cf. ad 118-9. Exproderem *Ansil.*|| 4. a cons. al. *om. B*. cf. ad EM 26.|| 6. pr. *om. AB*. cf. Schol. Bern. Ecl. 6, 33 (Exordia : principia) ?|| 9. Tertull. de patient. 15 ; quo revocaverim Isid. Et. 6, 19, 75 (Exomologesis Graeco vocabulo dicitur, quod Latine confessio interpretatur) ; nam e Tertull. provenerunt Isid. Et. 6, 19, 76 et 79. –gesem *AB*.|| 10. cf. 118-9.|| 11. an <Paradigma :> ex. sim. ?|| 15. cf. 87 ? cf. AB 27 ?|| 17. cf. 117. cf. ad AD 100. honorat *C* (*recte* ?).|| 19. cf. ad EM 26. cf. Schol. Aen. 8, 610 (Egelido: id est nimium gelido).|| 20. an pro. <despuendo reiciendo> (cf. DE 98) ? cf. Plac. (Excrementum : quod in aliqua re superexcrescit, etc. Excreamentum vero quod expuimus vel excreamus habetur, etc.) ? Execrat *A*. || 21. aeq. fa. *om. B* : sub lemm. Exaequat hab. A. || 24. an <Exarsit :> exc. etc. (ex Verg.) ? cf. Ansil. (Exarsit : excanduit). || 25. cf. 40)?|| 27. vel off. *om. B* : officia vigiliarum *C*.|| 31. cf. 36.|| 32. cf. 105 ? cf. Schol. Bern. Geo. 1, 4 (Cicero dixit : proprie si quaeratur nihil interest, sed imperiti sic discernunt.. ut experientiam dicant actum rei, experimentum rem ipsam).|| 33. cf. aut A marg. aut Abol. (Exolescit : deficit).|| 37. odibile *B*. odiosum *om. AB*. cf. 62 ; OS 1.|| 39. Vergilio ascribit Ansil.|| 40. cf. 25 ?|| 44. an exsiliatus externatus ?|| 45. an <Exegit :> ext. etc. ?|| 47. cf. A marg. aut Abol. (Excidium : eversio *et* ev. civitatis) ?

tulit, erexit, elevavit, in sublime tulit. 49. Excludit : elicit aut sculpit. 50. Expediunt : educunt, proferunt. (Aen. 1, 178 ?) 51. Experti : probati, edocti. 52. Exempta : sublata [tulta]. (? Aen. 1, 216 ; 8, 184) 53. Exacta : arte qualibet peracta, explorata. (Aen. 1, 309) 54. Exsertae : evidenter perspicuae. (Aen. 1, 492) 55. Exuit : deposuit aut exspoliavit. 56. Exhaustus : consumptus, inanis. 57. Extuberat : tumet, exstat. 58-9. Exitium : mors [vel periculum]. –tiale : mortiferum, mortale. (Aen. 2, 31 ; 6, 511) 60. Exoptat : desiderat. (? Aen. 2, 138 –ptatum) 61. Exutus vinculis : nexu liberatus. (Aen. 2, 153 –tas vinclis) 62. Exoticum (–osum) : odibile. (=37) 63. Excisa : disrupta. (Aen. 2, 481) 64-5. Exul : patria pulsus, in exilium trusus. Extorris : quod supra. 66. Exeda (esse–) : basterna<e>. (Geo. 3, 204) 67. Extremum : summam cutem aut novissimum. (Exod. 29, 20 ?) 68. Exilium : damnationem. 69. Exsecratur : detestatur, horret. 70-1. Exsanguis : sine sanguine aut pallidus. –animis : sine anima. 71. Exprobrat : inproperat, iniuriis agit. 73. Experior : certior reddor. (Verg.) 74. Exigua : modica, perparva. 75. Exaggerat : grandefacit. 76. Exoletus : vanus, solutus. 77. Extrudo : depello. 78. Exvito (ev– ?) : deverto, devito. (?) 79. Exhortatur : provocat, consolatur. 80. Exsinuat : examplat, exaperit. 81. [Exaltemeron (Hexaem– ?) librum unum conposuit.] 82. Explicitus : expeditus. (=101) 83. Exceptoria : cisterna<e>. (Eccl. 39, 22) 84. Examussim : ex toto. 85. Eximius : magnificus, praecipuus, nobilis, decorus. 86. Expungitur (–fun– ?) : efficit, peragit. 87. Expiatur : supplicio purgatur. 88. Examen : iudicium, discussio. 89 Exsequitur : insistit negotio. 90. –secutus est : obtinuit causam. 91. Exculentus (esc–) : escae nimium inportunus. 92. Extrusa : longe ducta. 93. Experrecti : expergefacti. 94. Exsequiae : prosecutio funeris. 95. Exanclandi : peragendi. 96. Excivisset : produxisset, excitatum venire fecisset. 97. Exedendos : devorandos. 98. Expromere : proferre. 99. Exhalantem : exspirantem, emittentem. (Aen. 2, 562) 100-1. Expedior : liberor. –ditus : explicitus, liber. 102. Exta : fibras pectorum (ieco–). (Verg. ?) 103. <Belua Lernae :> Excetra plena malitia, hoc est ira (hydra) quam veteres canapum (?) nominarunt. (Aen. 6, 287) 104. Exhaustum : perfectum. 105. Experientia : efficacia, sapientia. 106. Exedra : absida ; id est locus subselliorum. (4 Reg. 23, 11, etc.) 107. Expilatores : alienae hereditatis subversores. 108. Excanet : praecanet. (?) 109. Exfretat (?) : navigat. 110. Excitur : evocatur. 110a. Excudit : fabricat, excutit. 111. Extimus : extremus. 112. Exodium : cantio in theatris ludicra et scurrilis. 113. <H>exeris : navis sex ordinum ; <Hepteris : septem>. 114. Exhalat : exs-

---

49. Exculit *B.* cf. Hyskell, Class. Phil. 13, 401.|| 52. tulta *om. B.*|| 53. ar. qu. *om. AB.*|| 57. Prud. Perist. 10, 117.|| 58. vel per. *om. B.*|| 59. mortale *om. B* : periculosum *C (recte ?)*|| 62. an Exoticum : < alienum. Exosum : > od. ?|| 66. cf. 1.|| 70-1. cf. ad EM 26 ?|| 73. Vergilio ascribit Ansil.|| 76. Excolitus *A* : Exolutus *B.* cf. ad AD 89-90.|| 80. Prud. Perist. 11, 226 ?|| 81. *om. B.* Estne glossarii Abol. ? Exalteron *Ansil.*|| 85. cf. 2. praec. etc. *om. B.*|| 87. cf. 15. ? –atus –atus *A.*|| 88. iudicio *B.*|| 91. cf. TE 15 ? cf. FE 2 ?|| 95. Panegyr. 10, 23 ?|| 96. perdux. *AB.*|| 97. –dus –dus *B.*|| 98. cf. aut A marg. aut Abol. (Exprompsit : protulit).|| 99. em. *om. AB.*|| 101. cf. 82.|| 102. an fibras, <partes> iec. ? cf. Schol. Geo. 1, 120 (unde et iocineris extremae partes fibrae a nonnullis appellantur) ; Schol. Bern. ibid. (fibrae summae partes iecorum sunt). cf. 116 ; FI 1.|| 103. cf. ES 9. cf. Schol. l. c. (hydram dicit.. sed Latine excetra dicitur).|| 105. cf. 32.|| 107. Placido ascribit Ansil.|| 108. –vet –vet *Amp. II.* vix cf. 24.|| 110a. Excludit *A marg.* cf. 49.|| 113. cf. EP 10.

pirat, redolet. 115. Exsortes : alieni vel alienae. 116. Expuncta : exacta. [id est fibras pectoris. (=102)] 117. Extollit : laudat, ornat. (=17) 118. Exprodere (–plo–) : excludere. 119. –plosus : excussus (–clusus ?). 120. Exvolutus : ex[s]utus, nudatus.

FA

Fabor : loquar. (Aen. 1, 261) 1a. <Favor> : clamor, adsensus. 2. Favisor : fautor vel favens. 3. Fabulo : fabulas conponens. 4. Favonius : ventus occidentalis. 5-6. Fabre factum : ornate conpositum. –bre : artificiose. 7. Favonius <ventus> ... dicitur etiam solis radius qui nonnumquam vitro aut argento repercussus vagi ac tremuli fulgoris simula (aem–) claritate resplendet. 8. Facundus : eloquens. 9. Factitat : frequenter facit. 10. Facetus : urbanus, eloquens, affabilis. 11. –tias : iocos. 12-14. Factio : coniuratio. –tiosus : fallax, deceptor, saepe faciens. –tionarius : quod supra. 15. Factitetur : fiat. 16. Facto opus sit : fieri conveniat. (Judic. 19, 30 ?) 17. Fascinat : qui adulando inpedit, laudando decipit. 18. Facessunt : faciunt, recedunt. 19. -at : desinat, cesset. 20. Facem : flammam, ignem. 21. Facetior : hilarior, gratiosus. 22-3. Falera<e> : ornamenta equorum. –ratis : ornatis aut ficticiis. 24. Flagitium : factum malum, aut spurcitia. 25-6. Flagrum : incendium. –grat : ardet. 27. Flabrum : aurae incitamentum. 28. Flagitat : rogat. 29. Fallere : mentire [vel decipere]. 30. Falanx : exercitus. 31. Falsus sum : circumventus aut deceptus sum. 32. Faleras : adulatoria verba. 33. Falernum : vinum. (Geo. 2, 96 ?) 34-6. Falanx : legio lingua Macedonum. –nges : multitudines. –ngarius : ut gladius. 37. Falarica : genus hastae grandis. (Aen. 9, 705) 39. Falca (fulcra) : lectorum ornamenta. (= FU 16 ?) 40. Flabris : ventis temrantibus. (Geo. 3, 199 lenibus fl.) 41-3. Flamonium : honor pontificalis aput Gentiles, quo qui functus fuerit apicem optinet dignitatis et dicitur flaminalis. –minicus (?) : locus in urbe. –men Dialis : sacerdos Iovis. (Aen. 8, 664 ?) 44. Flagra : incendia, flagella. 45. Flavum :

---

116. exacta *om. AB.*|| 118-9. cf. 3 ; 10 ; SU 82 (Supplodi : excludi).|| 119. exsutus *A* (cf. 120) : *interp. om. B.*

FA 2. cf. Schol. Aen. 5, 343 (Auris : favoribus ; unde et aurarii dicuntur favisores). || 3. Aug. Haeres. 88. (fabulones .. id est qui fabulas vanas easdemque longas contexunt).|| 5. ornatum *A*.|| 7. cf. Z 5 (Zephyrus : Favonius ventus). ac remolli *AB.* simulata *A*. vide Class. Quart. 14, 186. lacunam indicavi.|| 8. cf. aut A marg. aut Abol. (Facundia : eloquentia). || 9. cf. IM 1 ? cf. 15 ? cf. ad 18-19 ? cf. MI 6 ? 15 ? SC 81 ?|| 14 *om. B.* post 46 (!) *A.* quod supra *A* : qui praeest *Amp. II* : qst *AA.* In archetypo erat Q. S. vel aliquid eiusmodi (cf. Journ. Phil. 34, 272). an Factionarius : saepe faciens<coniur.> ? cf. IA 5.|| 15. cf. 9 ?|| 16. sine interp. *B.* cf. FI 8.|| 17. cf. 80 ?|| 18-9. cf. Schol. Aen. 4, 298 (Facessunt frequentativum est.. alias discedit significat, ut Terentius « haec hinc facessat. ») ; 9, 44 (hic faciunt ; alias discedunt, ut « illa hinc facessat »). cf. aut A marg. aut Abol. (Facessat : facit aut praestat).|| 20. ig. *om. AB.*|| 22-3. cf. 32. cf. Schol. Aen. 5, 310 (Phaleris : equorum ornamentis) ; Donat. Phorm. 500 (Faleratis dictis : honestis atque ornatis).|| 23. infra hab. *A.*|| 25-6. cf. 63-4 (cf. Schol. 1, 436) ?|| 29. vel dec. *om. B.* cf. 31 ?|| 30. cf. ad 34-6.|| 31. Falsosum circumventum aut deceptum *AB.*|| 32. cf. ad 22-3.|| 34. hab. A marg. : om. AB. Potest igitur glossarii Abol. esse ; sed habet ipsa verba scholiastae.|| 34-6. cf. 30. (F. : exercitus). cf. Schol. Aen. 2, 254 (Falanx : lingua Macedonum legio.) (significat totum exercitum).|| 35. Aen. 6, 489 ?|| 36. cf. ad CA 76.|| 37. arte (*vel* arcae) *AB.*|| 38. non est ; in numerando peccavimus.|| 39. *om. B.*|| 41. Flammonius *AB.* quo etc. *om. B.*|| 42. Flaminius circus *Goetz.*|| 43. Flamen Martialis sacerdos Martis ; Flamen Quirinalis sacerdos Quirini *add. C.*

rubeum. (=FU 5 !) 46. Famulari : servire. 47-8. Familiaris : amicus [peculiaris vel amabilis]. –ritas : amicitia. 49. Famelicus : indigus. 50. Fanereas (fu–) : mortiferas. (Aen. 7, 337); 11, 148). 51-2. Fanum : templum ; a Faunis dictum. –naticus : templi minister. 53. Fandi : loquendi aut iusti. (Aen. 1, 543 ?) 54. Fanti : loquenti. (Aen. 6, 46) 55. Fandum : iustum, praedicandum. (=53 ?) 56. Fari : loqui. 57-8. Farcit : implet. –rtum : impletum. 59. Framea : <romphea ? > gladius versatilis, id est bis acutus. (Bibl.) 60. Fratruelis : materterae filius. (Affin.) 61. Fratria : fratris uxor. (ib.) 62. Farus : cenatorium, turris speculatoria. 63-4. Fraglat (–rat) : redolet, spirat. –antem : odorantem. 65. Fariolus : vates. 66. Farmacopola : medicamenti venditor. (=PA 43) 67. Fragor : strepitus. 68. Framea : romphea, gladius versatilis. (=59 ?) 69. Farra : frumenta. (Geo. 1, 108) 70-1. Fas : licentia. F. est : iustum est, convenit. 72. Fastigium : altitudo. 74. Fasta (–sces) : honores. (Verg. ?) 75. Fastigia : excelsae sedes. 76. –dia : arrogantia. 77. Fassus : confessus. 78. Fasces : honores. (=74). 79. Fastos : libri consulatus. 80. Fascinat : gravat. (Ecl. 3, 103 ?) 81. Fatiscit : dissolvitur, evanescit. (Geo. 2, 249. ?) 82. Fatur : loquitur. 83. [–tus : locutus.] (=86 ?) 84. Fatidicus : mathematicus, divinus. 85. [Fatum : dictum.] (=86 ?) 86. Fata : dicta, locuta. 87. Fato mortuus est aut facio. (?) 88. Fatidica : divina. (Verg.) 89. –dicum ensem : divinum gladium. (Aen. 8, 621 –tiferum e.) 90. Fatiscunt : feriendo dissipantur. (Verg.) 91. Faustus : clemens, benignus, felix. 92. Favet : consentit aut opitulatur. 93. [Faxis : facias, feceris.] 94. –it : faciat.

FE

Fecundus : fructuosus, copiosus. 2. Faeculentus : faece plenus. 3-4. Foedus ictum : pax facta. (Aen. 12, 314). –deravit : pacificavit. 5. Felle : iracundia. (Aen. 8, 220) 6. Flegethon : flumen aput inferos ; sed

47. pec. vel am. *om. B.*|| 51. a F. dic. *om. AB.* cf. Schol. Geo. 1, 10 (Cincius et Cassius aiunt ab Evandro Faunum deum appellatum, ideoque aedes sacras fauna[s] primo appellatas, postea fana dicta ; et ex eo qui futura praecinerent fanaticos dici).|| 52. cf. LI 29 ?|| 59. cf. 68.|| 62. Suet. Tib. 74 ? spec. *om. A.*|| 63-4. cf. 25-6 ?|| 63. aestuat *add. A.* 64. ardentem *add. A marg.*|| 65. cf. Schol. Aen. 7, 695 (Faliscos Halesus condidit ; hi autem immutato H in F Falisci dicti sunt.. nam posteritas in multis nominibus F pro H posuit) ; Donat. Phorm. 708 (dictus hariolus quasi fariolus, a fari ; scilicet H pro F, ut et F pro H, in multis locutionibus mutabantur).|| 68. vers. *om. B.* cf. Euch. Inst. 146, 23 (Rhomphaea gladium in Latino sonat, nam ubi in Genesi dicitur gladius flammeus atque versatilis in Graeco rhomphaea ponitur. Framea hastae longissimae sunt.. quidam ita etiam gladios significari putant). cf. RO 8 ; RU 8 ; 5. cf. Isid. Et. 18, 6, 3 (Framea vero gladius ex utraque parte acutus ; ipsa est et romphaea).|| 69. *om. a c* : *hab. A marg., d.* Estne aliena ?|| 72. *om. A.*|| 73. non est ; in numerando peccavimus.|| 74. cf. 78.|| 75. an aedes ? cf. aut A marg. aut Abol. (Fa. : summae partes aedificiorum).|| 79. Fastus *AB.* libri *om. A.*|| 80. cf. 17 ? Farcinat *Goetz.*|| 83. *om. B.*|| 85. *om. B.*|| 86. cf. Schol. Aen. 2, 54 (Fata modo participium est, <modo nomen> hoc est quae dii locuntur), || 87. Vergilio ascribere videtur Ansil. An Fato <scil.> mortuus est, <id est> a[ut] Fato (Aen. 7, 50) ? Vel cf. Ansil. (Fato concessit : mortuus est).|| 89. ensem *om. AB.*|| 90. dissipant *A* (marg.) *B.*|| 91-2. cf. Non. 426, 15 (Faustum quasi a favendo dictum, ac per hoc prosperum et propitium.|| 92. cf. SU 45 ? || 93. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?|| 94. cf. aut A marg. aut Abol. (Faxo : facio) ?

FE 2. cf. EX 91 ?|| 3. Vergilio ascribit Ansil.|| 4. cf. aut A marg. aut Abol. (Foederatus : pacificus).|| 5. Vergilio ascribit Ansil.

hoc poetae aiunt. (Verg.) 7. Femine : femora (-re). (Aen. 10, 788) 8. Fenus : lucrum, usura. (=DA 5) 9. Foenix : avis regia ; unde fọenicium, id est miniatum, nomen accepit. 10. Fenile : locus ubi fenum ponitur. (Geo. 3, 321) 11. Ferascit : ferum facit (fit ?) 12. Ferculum : vasculum aut discum. 13. Fere : admodum, prope. 14. -rme : plus minus. 15. Feraces : fertiles. 16. Ferox : asper, inmitis. 17. -rus : inplacabilis, inmitis. 18. Feretrum : lectum funebre, id est locellum. 19. Fero : tolero. (=26 ?) 20. Fretus : confidens. (=34) 20a. <Fetus ?> plenus, instructus. 21. Feriata arma : sopitis bellis recondita. 22. Fervida : inquieta, concitata. (Aen. 7, 24 ?) 23. Feralia : luctuosa. 24. Feretrius : fertilis. 25. Feriae : cessationes ab operibus aut dies festi. 26. Ferat : adnuntiet aut toleret. (Aen. 10, 150 ?) 27. Fretum : mare angustum. 28. Frequentia : multitudo aut adsiduitas. 29. Frenat : regit, coercet, corrigit. 30. Fremit : perstrepit, rugit. 31-2. Frendit : stridet dentibus. Fresa : fracta, divisa. 33. Fertur : dicitur. 34. Fretus : ausus, inpavidus aut confidens. 35. Festinus : citatus, velox. 36. Festus : laetus. 37. Fescennina : canticum nuptiale. 38. Feta : fecunda, plena. (Verg.)

FI

Fibras : viscera vel iocinora. 2-3. Fibus (Phoe-) : sol. -be[a] : luna. 4-5. Fidiculae : chordae citharae. -cula (-cen) : citharoedus. 6. Fidus : amicus fidelis, certus. (? Aen. 1, 188, etc. f. Achates) 7. Fiduciarius : qui rem aliquam fiduciatam accipit. 8. Fieri conveniat. (= FA 16 !) 9. Filargyria : avaritia aut amor pecuniae. (? Itala 1, Tim. 6, 10) 10. Fimum : stercus animalium. 11. Fi[n]ctus : formatus. 12. Fingens : componens. 13. Finitimi : vicini. 14. Fio : efficior. 15. Friget : torpet. 16-8. Frivolum : turpem vel vanum. -la : vasa fictilia. -lus : men-

---

7. Femina *C.*|| 8. Canonibus ascribit Leid.|| 9. unde etc. *om. A.* cf. PE 36 ; PO 6.|| 11. an Efferascit ? vix Ferocit. (cf. Fest. 81, 22 Ferocit apud Catonem : ferociter agit). Haec glossa cum 3 fusa est in Ansil.|| 15. Schol. Bern. Geo. 4, 114 (Feraces : fertiles).|| 18. cf. ad BA 17 (Capulus).|| 19. vel recipio *add. A.*|| 20a. cf. 38.|| 21, cf. 25 ; EM 20.|| 22. cf. ad 27.|| 24. Aliter Festus 81, 16 (Feretrius Iuppiter dictus a ferendo, quod pacem ferre putaretur etc.). an Fer... <Ferax :> fertilis (cf. 15) ? cf. aut A marg. aut Abol. (Fertilis : fructuosus, uber) ?|| 25. cf. 21.|| 26. cf. 19.|| 27. an cum 22 coniungend. ? cf. Isid. Et. 13, 18, 2 (Fretum autem appellatum quod ibi semper mare ferveat ; nam fretum est angustum et quasi fervens mare, ab undarum fervore nominatum.. freta dicta Varro it quasi fervida, id est ferventia et motum fervoris habentia). cf. Aen. 3, 127 (freta concita).|| 31. de. *om. B.* cf. Schol. Aen. 8, 230 (nam et frendere significat dentibus frangere. ..frendere ergo quoquo modo frangere, ut « fresa faba » fracta).|| 33. hab. B, A marg. Eadem gl. in gloss. Verg. (i. e. Abol.).|| 34. cf. 20.|| 35. cf. CI 8.|| 36. Festivus *C.* iocularis *add. A.* cf. Schol. Geo. 2, 527 (omnes dies quasi festos agit, id est laetos). cf. FI 22 ?|| 37. cf. Schol. Aen. 7, 695 (Fescennium oppidum est ubi nuptialia inventa sunt carmina).|| 38. Vergilio ascribit Ansil. Sequitur in *B* FE (scil. in fine verborum a FE incipientium).

FI 1. cf. ad EX 102 (Exta).|| 2-3. cf. PE 1. cf. Schol. Bern. Geo. 1, 431 (Phoebe autem lunam dicit, ut solem Phoebum) ; Serv. Aen. 10, 216 (Phoebe : luna ; sicut sol Phoebus, etc.)|| 4-5. cf. aut A marg. aut Abol. (Fides : citharae, Fidicina : citharistria).|| 6. ce. *om. B.* cf. IN 89. cf. aut A marg. aut Abol. (Fidelis : de servo fideli ; unde hoc vocabulo censentur bene creduli Christiani) ; altera pars huius gl. (cf. Donat. Phorm. 76. Fidus est amicus ; fidelis servus) ?|| 9. cf. Cassian. Inst. 5, 1.|| 16-8. cf. Fest. 80, 9 (Frivola sunt proprie vasa fictilia quassa ; unde dicta verba frivola, quae minus sunt fide subnixa) ; Isid. Et. 9, 7, 26

dax, fictus <callidus>. 19. Frigia : Troiana. (Verg.) 20. Frigent : frigidae sunt. (Aen. 5, 396 ?) 21. Fistulor : sibilo. 22. Fitialis (festa–) dies : sollemnis. 23. Fixum : inmobile, stabilitum. 24. Fictus : mendax, callidus. (=18).

FO

Foliatum : curvatum. 2. Floralis ager optimus. 3. Fomes : incendium ; vel radix, *origo* vel *firmitas*. 4. Fortuitum : subitus casus. 5-5a. Fore : futurum. Forte (–ret) : [vel] esse<t>. 6. Formido : metus vel timor. 7. Fortasse : forte. 8. Fores : introitum (–us), ianuae. 9. Forte : casu, fortuitu. 10. Forsan : fortasse. 11. Fori : mediae partes navium, id est sedilia nautarum. (Verg.) 12. Formidolosus : timidus, pavens. 13. Frondatur (–tor) : purgatur (–tor). (Ecl. 1, 56) 14. Fornicem : arcum plateae. 15. Fors : casus, fortuna. 16. Forceps : ulcus aut cancer. (=CA 119 !) 17. Fornix : camera. 18. Fosforos : lucem ferens. (Verg. ?) 19-21. Fotus : recreatus vel refectus, aut amplexus. –tum : refectum, calefactum. –vet : reficit, calefacit. (Aen. 1, 692 ?)

FU

Fucata : mendaciis subornata. 2-3. –cos : vermiculos unde vestes tinguntur. –catum : tinctum, coloratum. 5. Fulvo : flavo, aut rubeo. (Aen. 1, 275 ?) 6. Fulmine ictus : percussus. 7. Fulvus : rufus. 8. Fluvidus : inpetosus (–tuosus ?). 9. Fluit : solvitur. 10. Flus (flos) : decus, ornamenta. (Aen. 8, 500 ?) 11. Fluenta : aquae. (Verg.) 12. Fulcit : substituit, firmat. 13-13a. Fugitivus : interdum qui fugit. –varius : <qui> assidue. 14. Fulv[id]a : rubea. 15. Fulsere : corusca<ve>re. (Aen. 4, 167) 16. Fulcra : cubilia, lecti ornamenta. (Aen. 6, 604 ?) 17. Fulmentum : adminiculum, fulcimentum. 18. Functus : gerens, agens, usus vel consecutus. 19-19a. Funeratus : sepultus [aut] <Funeraticius> locus : obscurus. 20. Funebre : luctuosum. 21. Funus : ela-

---

(Frivolus est velut quassae mentis et fluxae nec stabilis ; proprie autem frivola vocantur fictilia vasa inutilia).|| 18. call. ex 23 inserui.|| 19. Vergilio ascribit Ansil.|| 21. sibilor *AB*. (sifilor cod. v ; Francogallice « siffler »).|| 22. Festialis *C* : festus *add. A*. cf. FE 36 ?|| 23. *A marg.*

FO 1. vix cf. Isid. Et. 19, 34, 13 (linguati, quos nos foliatos vocamus).|| 2. scil. apibus (Geo. 4, 30) ?|| 3. cf. Schol. Aen. 1, 176 (fomites.. quod foveant ignem) ?|| 4. cf. 9.|| 5-5a. cf. Schol. Geo. 1, 260 (male quidam forent esse praesentis temporis volunt... licet revera fore tantum futuri sit temporis ; nam foret et praeteritum et praesens et futurum complectitur) ; 2 ; 439. (forent pro essent). cf. aut A marg. aut Abol. (Forent : essent).|| 6. met. vel *om. B.*|| 7. an Fo. forte <an sit> (posterior pars glossae 10)) ? || 8. ian. *om. B.* vix cf. Schol. Aen. 1, 449 (ianua autem est primus domus ingressus... cetera intra ianuam ostia vocantur, sive valvae sunt sive fores).|| 9. vix Forte casu ; Fortuitu subito casu (cf. 4).|| 10. cf. ad 7. cf. Schol. Aen. 1, 203 ?|| 11. Vergilio ascribit Ansil.|| 12. pav. *om. AB.* cf. ad VA 3-4. cf. Isid. Et. 10, 102 (F. cum sit timidus, et timendum significat).|| 14. cf. Schol. Aen. 6, 631 (Fornice : arcu. Cicero « videt ad ipsum fornicem Fabianum ».) ?|| 17. cf. 14 ? || 19. ref. aut am. *om. B.*

FU 2. unde verme tinctum *AB*.|| 5. cf. FA 45. fla. (Aen. 11, 776) ; rub. (Aen, 7, 76). cf. 7 ; 14. cf. GA 15.|| 7. cf. 5.|| 8. an <Rapidus torrens : > fluvius inp. ?|| 12. cf. 17. || 13a. *om. AB.*|| 14. Fulva. *Ansil.*|| 16. cf. FA 39. aut ornam. *B* : orn. *hoc loco om. A.* lectorum ornamenta FE 39 ; an lectorum aut cubilium orn. ?|| 17. cf. 12.|| 18. us. vel co. *om. B.* cf. Schol. Aen. 6, 83 (nam dicimus functos officio qui officia debita complerunt ; unde et honoribus functos). cf. 25 ?|| 19-19a. Funeraticius locus *C.* aut loc. *om. A.* obscurus *om. B.*|| 20. cf.

tio defuncti. 22. –nebris : funeri deputatus, <qui> funus curat, <id est> defunctum sepelit aut planctum celebrat. 23. –nus imaginarium : tumulus sine cadavere. 24. Funestus : crudelis vel lugubris. 25. Functio : exsolutio tributorum. 26. Fundat humo : prosternat, occidat. (Aen. 1, 193) 27. Fructurus : fruiturus. 28-30. Frugi : modeste (–tus), temperate (–tus). –galitas : temperantia. –galis : temperatae vitae homo. 31. Frustra : inaniter, sine causa. 32. Funiculum : cubitum mensura. (1 Paral. 16, 18 ?) 33. Furfuraculum : tenebra[s] (tere–). 34. Furor : irati animositas. 35. Furva : fusca. 36. Furentes : cum impetu ruentes, id est lymphatici. 37. Furvum : nigrum. 38. –rtivum amorem : adulterium. (Aen. 4, 171) 39. Frustratur : eluditur aut eludit. 40. Futtilis : inutilis, inanis aut fluctuans. (Aen. 11, 339 ?)

GA

Galeros : calamaucos pelliceos. (Aen. 7, 688) 2. Gallicinium : cantus gallorum. 3. Glarea : <a>stricta, glutinosa. 4. Gladiatores : qui in spectaculis mutua se caede trucidant. 5. Glaber : calvus, lenis, levis, tener. 6-8. Ganeo : tabernio. –nea : taberna. –neo [vel ganea] : glutto aut comestor. 9. Gannit (?) : muttit. 10. Ganeos : luxuriosos. 11. Gnarus : doctus, perfectus. 12. –avus : fortis, agilis. 13. Garos : liquamen Graece. 14-14 a. Gabbaros : insulsos, barbaros ; unde gabbares : mortuorum condita corpora. 15. Glauca (?) : flava aut rubea. 16. Galbaneos : <galbanum est> genus medicamenti, id est lacte ferulae. (Geo. 4, 264) 17-9. Garrit : iocatur, verbosatur, perstrepit. –rrulitates : verbositates. –rrulus : verbosus, loquax. 20. Grassator : praedo, vastator aut homicida. 21. Grandaevus : longaevus, senior, antiquus. (Verg. ?) 22. Gratuitum : gratis datum. 23. Grandenatus : ex nobile natus. 24. Gratificatur : largitur. 25. Grates : gratias. 26. Graditur : ambulat. 27. Graviter : vehementer

---

Isid. Diff. 235 (Funebre : luctuosum. Funestum : quod ex funere constat, etc.)? Funebrem *AB*.|| 22. Funus curat *nov. lemm. A B C*. cf. Ter. Andr. 108 (curabat una funus).|| 23. an cf. Euch. Instr. p. 149, 20 (In Regum cenotaphia quae Graece μορφώματα) ? an cf. Schol. Aen. 6, 510 (Funeris umbris : sepulturae meae umbris ; nam funus illic esse non potuit ubi ne cadaver quidem fuerat) ?|| 24. vel lug. *om. B*.|| 25. cf. 18 ?|| 33. i. e. Perforaculum ?|| 35. cf. Schol. Geo. 3, 407 (fur autem a furvo dictus est, id est nigro ; nam noctis utitur tempore. Horatius « quam paene furvae regna Proserpinae ») ; Iuv. 12, 104 (furva gente).|| 37-8. cf. Schol. Aen. 2, 18 (nam et furtum ideo dicitur quod magis per tenebras admittatur ; unde fures, qui quasi per furvum tempus, hoc est nigrum, aliquid subripiunt).|| 39. Frustratus *AB*.|| 40. aut fl. *om. A*. cf. aut A marg. aut Abol. (Futtiles : leves, inanes).

GA 1. pell. *om. AB*. An pilleos ? cf. Schol. l. c. (Galerus genus est pillei) ; Abol. (Galerum : pilleum pastoralem de iunco factum) ; ps. –Plac. (Galerum : pilleum pastoralem) ; contra Isid. Et. 18, 14, 1 (Cassis de lammina est ; galea de corio. Nam galerus corium dicitur).|| 2. cf. Schol. Aen. 3, 587 (Gallicinium : quo galli cantant) ; 2, 268.|| 3. glutinore *AB* : glutinatiosa *A marg.*|| 5. cf. LE 26 (Levis : lenis, inbarbis) ; IN 169 (Inpubes : lenis, inbarbis) 8. Ganeon sive Ganeo *C* : an Ganeo vel Ganeus (cf. 10) ?|| 9. immo Garrit. cf. 17.|| 10. an Ganeosos ?|| 13. Graece *om. AB*.|| 14. vel –lsus –rus. inclusos *Ansil.* condīta (cum longa). In codd. Augustini div. Serm. 120, 12 verba « gabbaras ea vocant » (Migne p. 1605) non leguntur. || 15. Glava *B* : immo Fulva (FU 5). cf. Schol. Geo. 3, 83 (glaucus autem caeruleus est color, id est subviridis albo mixtus et quasi clarior).|| 16. lac *C*.|| 18. –tas –tas *C*. Ex Itala (cf. Aug. Quaest Hebr. 1, 69 pro ἀδολεσχεῖν quidam interpretati sunt garrulitatem) ?|| 19. Geo. 4, 30 (garrula hirundo) ?|| 20. cf. 29.|| 21. lo. *om. B*.|| 23. Grandenatum *B*.|| 24. cf. 32.||

aut moleste. 28. Gratatur : gratulatur. 29. Grassabantur : latrocinabantur. (*Unde* ?) 30. Gravi cura : magno amore. (Aen. 4, 1) 31. Grammaticus : doctor liberalium litterarum. 32. Gratificatur : gratiam praestat. 33. Gastrimargia : ventris ingluvies. (Itala ?) 34. Gaza : opes, divitiae. 35. Galatea : nunc (Ecl. 1, 31) Gallia.

GE

Gleba : caespes durus cum herba levatur (–tus). 2. –bo : <rusticus,> arator. 3. Gemino (–num) : simile, par, duplex. 4. –nat : iterat. (? Geo., 2, 509 –atus) 5. [Gemit : qui corporis laborem habet.] 6. Genuinum : naturale, de genere tractum. 7. Generis fiducia : originis confidentia. (Aen. 1, 132) 8. Generosus : nobilis, honestus. 9. –ralis : ad omnes pertinens. 10. Gentis honos : <stemma> generis nobilitas. (Aen. 4, 4) 11. Genitura : saeculi posteritas. 12-12a. Genialis lecti : coniugalis. [aut] 12a. <Genialis> homo : gratus. (Aen. 6, 603 ?) 13. Genae : vultus, maxillae. 14. Geniculationibus : adorationibus. 15. Genesis : fatum, decretum. (Bibl. ?) 16. Geometra : subputandi arte peritus. 17. Gerulus : portitor, aut suasor negotii. 18. –la : nutrix, conportatrix. (Ruth 4, 16 ?) 19 –20. Gerebat : portabat, aut faciebat. –rit : agit, aut portat. 21. Gestatur : portatur. 22-4. Gestit : vult, cupit aut optat. –tiens : gaudens. –tus : motus corporis. 25-6. Geta : Gothus. –tae : Gothi. (Verg. ?)

GI

Gignitur : nascitur. –nit : [nascitur] generat. 3-4. Gliscere : crescere. –cit : ardescit. (Aen. 12, 9 ?) 5. Gymnasium : locus ubi athletae nudi exercitantur ; gymnos enim nudus dicitur ; gymnasia exercitatio. 6. Gynaeceum : textrinum.

GO

Globus : rotundus acervus aut volumen, vel agmen. –bat : acervat. (Verg. ?) 3. Glomerantur : congregantur. (Verg. ?) 4. Glossema : interpretatio sermonum.

---

28. cf. Schol. Aen. 5, 40 (quidam gratatur non gratulatur sed laetatur accipiunt).|| 29. cf. 20.|| 32. cf. 24.|| 33. cf. Cassian Inst. 5, 23, 1 (triplex natura est gastrimargiae... alia quae tantummodo ventris ingluvie.. [gaudet).|| 34. Gaze *AB*. opes *om. B*. cf. Schol. Aen. 1, 119 (Gaza Persicus sermo est et significat divitias.. gazas, id est opes, etc.)|| 35. Huc adde gl. Ansil. (MA 801, Vergilio ascriptam) Amaryllis : Romam antiqui ita appellari voluerunt. cf. ad Abol. (GA 12). *A marg.* : *om. AB*.

GE 2. ru. *om. AB*. Ex prava glossae forma (Glebo : rustice arator) provenit Amp. I. (Gl. : arator lingua Gallica) ; unde colligit Lindsay, Corpus Glossary s. v., glossarium Abstr. in Gallia scriptum fuisse. || 3. similem *A*.|| 5. *om. B*. Estne glossarii Abol. ?|| 6. nat. gen. *interp. B*.|| 7. cf. OR 5.|| 10. cf. ST 8 (Stemma : generis nobilitas).|| 12a. Genialis homo : gratus *C*.|| 16. cf. AR 11.|| 17. cf. 12 (Genialis) ? cf. Fest. 84, 16 (Geniales deos :.. geniales dicti a gerendo, quia plurimum posse putabantur ; quos postea gerulos appellarunt). ? cf. RU 4 (Rumigerulus) ; Ansil. (Famigerulus : famam nuntians ; sic enim dicimus, ut rumigerulus).|| 18. conportans *A*.|| 19. aut fac. *om. A*.|| 22-4. cf. Schol. Geo. 1, 387 (Gestire : laetitiam suam corporis habitu significare ; nam ut homines verbis laetitiam suam exprimunt, ita aves corporis gestu) ; Donat. Eun. 555 (Gestire est sensum corporis gestu indicare ; quod magis animalium est mutorum. Vergilius « et studio incassum videas gestire lavandi ») ; Fest. 84, 1 1 (Gestus) ; 85, 13 (Gestit).

GI 3-4. Est praeterea in *A* (cod. *v*) Ghscit : crescit.

GU

Gurgustia : loca tabernarum tenebrosa ubi convivia turpia fiunt. 2. –ges : locus altus in mari vel in flumine. (Verg. ?) 3. Gurdus : ineptus, inutilis. 4. Grumulus : ag<g>er tractus.

HA

Have : salutatio. (Matth. 26, 49 ?) 2-3. Habile : aptum vel compositum. –lis : ad habendum commodus. 4. Hactenus : huc usque. 5-7. Halat : oscitatur, vel olet. –litus : aura, flatus. –lantes : redolentes. (Geo. 4, 109) 8. <C>halyb[e]s : ferrum. (Verg.) 9. <Hilaris> : iocundus. 9 a. Hariolus : divinus ab aris. (=AR 10) 10. Haud procul : non longe. 11. H. difficulter : non tarde. 12. H. sanus : non sanus. 13. H. frustra : non sine causa. 14. H. longe : non longe 15. H. dubie : sine dubio. 16. H. grandis : non grandis. 17. H. secus : non aliter. 18. H. : non. 19. Hauritur : bibitur, potatur. 20. Haurit : implet (=AU 14) 21-2. Hausit : bibit. –stum : bibitionem. 23. [H]audax : fortis.

HE

Herus : dominus. (=ER 5) 2-3. Hebes : stupidus aut amens, <morio>. –betatus : obtunsus. 4. Herculaneus : eunuchus. 5. [H]eccui : alicui. 6. Haec secum : haec intra se. (Aen. 1, 37) 7. Helies (hebes) : morio. (=2) 8-9. Heluo : vorax, insatiabilis [vel luxuriosus]. –luantes : avide comedentes. 10-11. Heroes : viri fortes. –ros : vir fortis. 12-3. Heroum : antiquorum, vel iuvenum. –roicas : antiquas. 14. [H]Erebi : inferni. 15. Heremum : desertum inaccessum. (Bibl. ?) 16. Haeret : stupet. (Verg. ?) 17-9. Herma (!) : castratio. (=18) –maphroditus : castratus. –maphroditum (–tus) : sexum utrumque habens. 20. Haeresis : doctrina ; ab haerendo. (Bibl. ?) 21. Hercule : vere, id est iuratio. 22. Heruicas (–roi–) : antiquas. (=13). 23. Hesperia : <Hi>spania. 24. Haesitat : dubitat, cogitat. 25-6. Hesperias : occiduae partes. –ridum : <Hi>spanorum. 27. Heus : vocatio.

HI

Hiat : aperit<ur>, invadit (?). –atus ter-

GU 1-2. cf. aut Abol. aut A marg. (Gurgustiolum : angusta habitatio et latens ; *tractum a gurgite*). Aliter Fest. 88, 6 (Gurgustium : genus habitationis angustum ; *a curculione dictum*).|| 3. an <Hebes : > gu, etc. ? Nam similem glossam hab. aut A marg. aut Abol. (Hebes : gurdus).|| 4. cf. Ansil. (Grumulus :agger, < conger>ies, congregatio cuiusque rei sive monticulus rotundus).

HA 1. Matth. 26, 49 ? An cf. ad EM 4 (Em : admiratio) ?|| 3. cf. TE 28 (Tenilis : qui teneri potest) ?|| 5. vix Halat : olet, Hiat, oscitatur. cf. Meyer-Lübke, Roman. Etym. Wörterb. s. v. oscitare. cf. Schol. l. c. (ipse alibi « sertisque recentibus halant », id est olent), etc. || 9-9a. Hareolus iocundus *AB* : Har. ioc. vel div. ab aris *C*.|| 9. vix Hilariolus.|| 17. cf. NO 9.|| 19. post. 11 *AB*. cf. AU 44 ?

HE 2. morio ex 7 inserui.|| 4. cf. Schol. Aen. 3, 63 (Manibus.. dicuntur κατὰ ἀντίφρασιν. similiter etiam Eumenidas dicimus, Parcas, bellum, lucum) ; Isid. Et. 1, 37, 24 (hoc tropo et nani Athlantes et caeci videntes et vulgo Aethiopes argentei appellantur) ; Hieronym. Epist. 40, 2 ; etc. cf. PA 38.|| 8. vel lux. *om. B*.|| 10-11. Herosvi viri fortes *A*. cf. Schol. Bern. Ecl. 4, 35 (Heroas : fortes viros) ; Serv. Aen. 1, 196 (Heros : vir fortis, etc.)|| 13. cf. 22. cf. Cic. Tusc. 5, 3, 7.|| 14. cf. ad ER 15.|| 17. abbreviatio glossae male divisae. (Herma : proditus, castratus). Hinc Aethicus Ister 6, 5 (hermasque et omnem ignominiam).|| 21. cf. ad EM 4.|| 23. cf. Schol. Aen. 1, 530 (Hesperiae duae sunt, una quae Hispania dicitur, etc.). cf. 25-6.|| 25-6. cf. ad 23.|| 27. cf. ad EM 4. cf. Schol. Aen. 1, 321 (Heus nunc adverbium vocantis est).

HI 1. an Hi. ap. patet (cf. 9)? an Hi. ap., Hiavit patuit (cf. Hiavit : patuit *Ansil.*) ?|| 2.

rae : patefactio terrae. 3. Hiantes : ampliantes, vel os aperientes. 4. Hyacinthus: flos purpureus. 5. Hydrinis : serpentinis. (*Unde* ?) 6. [Hibisco : herba mollis.] (Ecl. 2, 30) 7. Hyades : tres stellas. 8. Hianio (unio) : margarita pretiosa. 9. [Hiat : patet.] (=1 ?) 10. Hyblaeus : flos aut floribus. (?) (Ecl. 1, 54) 11. Hiberno sidere : hiemis tempore. (Aen. 4, 309) 12. Hiberia : <Hi>spania. 13. [H]icterici : hydropici. 14. Hydroplasmus : quas cantio componit organi. (?) 15. Hydromantes : qui ex aqua divinant. 16. Hiems : tempus vel tempestas. 17. Hifonia (iro–) : dissimulatio. (=HO 10 ?) 18. Hilaritate<m> : gaudium. 19. [H]ilico : statim vel confestim, sine mora. 20-1. Hymenaeos : nuptias. –men : nuptiae vel carmen nuptiale. (Verg.) 22. Hirsutus : capillis concretus. (Verg.) 23-4. Hirsi (–ti) : hirsuti. –tus : asperatus. (Verg.) 25. Hir : quod interpretatur vigil. (1 Paralip. 4, 15) 26-7. Hiscit : aperitur aut incidit. –cere : desinere (?). 28. Historicus : pantomimus qui historias scribit. 29. Hispida : spinosa, senticosa. 30. [Hi]scinditur : dividitur. 31 Hisco[r] : os aperio, loquor. (Aen. 3, 314 ?) 32. Hispidus : asper vel pilosus. (Aen. 10, 210 ?) 33. Hy[s]dris : colubris. (Aen. 7, 447 ; 753) 34. Histrio : historiam motu corporis significans. 35. [H]isdem : his[istis]. 36. Hiscere : loqui. 37. Hiulcus : pastor. (?)

HO

Holitor : horti sive olerum cultor. 2. Homullus : non grandis homo. 3. Hominisne (–nesne) : numquid hominis. (Aen. 1, 308) 4-6. Homousion : unius substantiae. [–m<o>ios : similis vel aequalis.] –moeusion : similis substantiae. (Bibl. ?) 7. Honos : honor. (=LA 2) 8. Horrificum : horrendum. (Aen. 12, 851 ?) 9. –rret : expavescit. 10. Horonia (iro–) : inrisiva dictio aliud dicens aliud significans, sic laudans ut eam vituperare intellegas. 11. Horror : pavor, aut fastidium. 12. Horridum : hirtum, incultum 13. Hostit : aequat. 14. Hosticus et hostilis unum est.

---

an <Chasma :> hi. te. etc. (cf. De Bruyne, Rev. Bened. 30, 400) ?|| 5. an Hydris serpentibus (=33) ?|| 6. in uno cod. *d.*|| 9. *om. B.*|| 10. floridus *AB*. an Hyblaeus flos, <Hyblaeis> floribus ?|| 14. qui *A* : quo aquas *Buecheler*. H. cantio aquae quae organa comp. *Goetz.*|| 15. cf. Schol. Aen. 3, 359 (Varro autem quattuor genera divinationum dicit, terram aerem aquam ignem : geomantis, aeromantis, pyromantis, hydromantis).|| 16. Hiemes *AB*. cf. Schol. Aen. 1, 122 (Hiems duas res significat, aut tempus aut vim venti per quam oritur tempestas).|| 19. s. m. *om. B.*|| 22. cf. ad CO 103.|| 26-7. cf. Schol. Aen. 1, 123 (Hiscere autem aperiri). incīdit ; cf. Ansil. (Hiscere : findere, aperire ; Statius « olor cupit hiscere ripam »). an incipit <loqui> ?|| 28. Noli emendare Histrio (cf. 34). cf. ad CO 64 (Comicus : qui comoedias scribit). cf. MI 5. vix Historicus pant. (i. e. qui historias mythologicas agit), Historicus (i. e. rerum gestarum scriptor) qui hi. scr.|| 29. cf. 32.|| 30. Hisciditur *A* : Hiscitur *B.*|| 31. cf. Schol. l. c. (Hisco : hic loquor).|| 33. *A marg.* Higris *B*. an co. <serpentibus> (cf. 5) ?|| 34. cf. 28. adsignans *A marg.* cf. Isid. Et. 18, 48 (Dicti autem histriones.. quod perplexas historiis fabulas exprimerent, quasi historiones).|| 35. istis *om. B.*|| 36. cf. 31.|| 37. Hiticus *A marg.* (*gl. om. A.*) : Iollas *Buecheler* : Subulcus *Warren.* apertus *Goetz* : an patens ? Hi. pastor aut secus (?) *Ansil.*

HO 1. cf. OL 4 (Olitores : hortulani).|| 4-6. cf. EU 10 (Heterousion). cf. Euch. Instr. p. 159, 22 (Omousion : unius substantiae. Omooeusion : similis substantiae).|| 5. *om. B.*|| 10. cf. HI 17 (Ironia : dissimulatio) ? *A marg.*, *B* : *om. A*. cf. Schol. Aen. 4, 93 (Egregiam vero laudem : ironia est.. et ironia est cum aliud verba, aliud continet sensus).|| 12. –dam –tam –tam *B*. cf. Aen. 4, 251 (horrida barba).|| 13. cf. aut A marg. aut Abol. (Ho. : ae., adplanat). cf.

HU

Humus : terra. 4. Humi nitens : ambulans, repeans. (Aen. 3,360 ?) 3 Humatus : sepultus. (Verg. ?)

IA

Iaculatur : iactat. (Verg. ?) 2. Iactet : glorietur, magnificet. (Ecl. 6, 73 ; Aen. 1, 140) 3. Iactatus : vexatus vel proiectus. (Verg. ?) 4. Iactura : damnum, vel mortalitas. (Act. Apost. 27, 21 ?) 5. –urarius : qui frequenter patitur iacturam. 6-7. Iacit : mittit vel iactat. –ctum : missum. 8. Ianiculum : mons est in urbe Roma ; unde [Ianum vel] Ianuarius mensis nomen accepit. (Aen. 8, 358 ?) 9. Ianitor : ostiarius vel custos ianuae. 10. Iam tunc : iam ex illo tempore. 11-2. Iam olim : ante paululum. Iamdudum : iampridem ante hoc.

IC, ID

Ictum : impetum. 2. Idemtidem : iterum. 3. Id : hoc 4. Idolatria : idolorum cultura. 5. –lum : ex dolum (–lo) nomen accepit, quod diabolus creaturae cultum divini honoris invexit. 6. Idiota : ignarus, ignorans. (Bibl. ?) 7. Idcirco : ideo propterea.

IE, IG

Ieiuna : sterilis, infructuosa. (Geo. 2, 212 ?) 2. Ignipotens : Vulcanus, qui potentiam habet ignis. (Verg.) 3. Ignarus : inscius, ignorans. (=ID 6 ?) 4. Ignita : ignea. 5. Ignobilis : sine dignitate. 6. Ignominiosus : qui damnatur et de exilio revocatur. 7. Ignavus : tardus, piger. 8. Ignis edax : universa consumens. (Aen. 2. 758) 9. Igitur : ergo vel inde, itaque 10. Ignovit : concessit, mitigavit.

IL

Illi<n>c : inde. 2. Iliaci : Troiani. (Verg.) 3. Ilicet : interire (licet ire), velociter.

IM

Imperitat : frequenter imperat. (Aen. 12, 719) 2. Imus : novissimus. 3. Imber : pluvia. 4. Immolat : ad sacrificium occidit.

IN

Inabstinenter : inpatienter. 2. In affectione :

Schol. Aen. 2, 156 (Hostia vero victima ; et dicta quod dii per illam hostiantur, id est aequi et propitii reddantur ; unde hostimentum aequationem) ; Fest. 334, 14 (nam et hostire pro aequare posuerunt) ; Non. 3, 29 (hostire.. id est aequa reddere), etc.

HU 1. cf. UM 3.|| 2. cf. NI 23.|| 3. cf. aut A marg. aut Abol. (Humare : in terra recondere). cf. 1.

IA 2. Vergilio ascribit Ansil.|| 5. cf. FA 13-4. (Factionarius : saepe faciens <coniurationem>) ; EG 9 (Aegrotaticius : qui frequenter aegrotat) ; PE 95 (Perpessicius : qui frequenter aliquid patitur).|| 6. vel iac. *om. B.*|| 8. *om. c.* : unde etc. *om. d.* (*recte* ?) an a Iano no. acc. unde Ianuarius m. no. acc. ?|| 9. ost. *interp. B.*

ID 4-5. cf. Isid. Et. 8, 11, 11 ; 14 (Idolatria idolorum servitus sive cultura interpretatur.. quidam vero Latini ignorantes Graece inperite dicunt idolum ex dolo sumpsisse nomen, quod diabolus creaturae cultum divini nominis invexit).|| 6. cf. IG 3.|| 7. pr. *om. B.*

IG 6. damnatur et *om. AB.*|| 7. an <Iners :> ign. etc. ? cf. aut A marg. aut Abol. (Iners : piger vel tardus).|| 9. vel etc. *om. B.*

IL 3. *om. c.* : I. perdita res est *d.* cf. Schol. Aen. 2, 424 (Ilicet : confestim, mox.. ilicet, hoc est ire licet).

IM 1. *A marg.* (inp–). cf. ad FA 9 (Factitat) ?

in voluntate. 3. Inaccessas : invias [insinuas] (? Aen. 7, 11 –os) 4. Inbuit : initiat. 5. Inblemata (emb–) : ornamenta vasorum. 6. Inbecillis : languidus vel delibis. 7. Incompti : incompositi. (Geo. 2, 386 ?) 8. Incestus : qui commiscitur cum sorore, filia vel cognata. 9. Incunctanter : indubitanter. 10. Incommodum : damnum. 11. Inconstans : animi debilis. 12. –ntia : animi nulla virtus. 13. Incaluit : valde ferbuit. 14. Incentivum : inritamentum. 15. Incusat : obiurgat, corripit, increpat aut in crimine vocat. 16. Inconscriptus (incircum– ?) : termino carens. 17. Inconprehensibilis : qui conprehendi non potest. 18. Inculcat : insinuat, infundit. 19. Incola : advena peregrinus vel colonus. 20. Inconsequenter : inrationabiliter. 21. Incommodum : dispendium sempiternum. 22. Incrementum : accessio vel profectus. 23. Incessere : inquietare, molestare, aut redarguere. 24. Incessit : ingressa est. 25. Inconcessus : inlicitus. (Aen. 1, 651 –os) 26. Inclemens : inmisericors. 27. Inclytus : invictus, gloriosus aut sublimatus 28. Increbrescit : innotescit, infrequentat. 29. Incedens : ambulans. 30. Incentiva : incitamenta aut inflammationes. 31. Inclementia : feritas. 32. Inclyta : invicta vel gloriosa. 33. Incestat : polluit. 34. Incesserat : intraverat. 36. Incontemptum : non contemptum. 36. Increpitus : increpatus. 37. Inconditus : inordinatus. 38. Incomptus : incompositus. (=7) 39. Incultus : neglectus vel desertus. 40. Indoluit : multum doluit. 41. Indultum : donatum. 42. Indutiae : dilationes. 43. Indens : inserens, vel demonstrans (?). 44. Indemnem : sine damno. 45. In discrimine : in periculo. 46. Indicium : documentum. (Verg.) 47. Indeptus : consecutus vel potitus. 48. Indigena : civis vel inde loco natus. 49. Indubitatim : non dubie. 50. Inditur : inseritur. 51. Indigestum : inconpositum, inperfectum. 52-3. Indole : ingenio [se], aut bonae spei. –lentia : ingeniositas. 54. Industria : studium, vigilantia vel doctrina. 55. Indevotus : debitor inofficiosus. 56. Indocilis : brutus, stolidus vel stultus. 57. Indubiae (–ie ?) : non dubiae (–ie ?) 58. Indagine : investigatione. 59. India : gens Orientalis. 60. Indipiscitur : adipiscitur. 61. Indifferens : paratus sin dilatione. 62. Indagat : investigat [vel inquirit]. 63. Ineptum : inutile [vel stultum]. 64. Inedia : tenuitas, fastidium. 65. Inexpiabile : quod non potest mundari. 66. Iners : neglegens, sine arte. 67. Inexorabilis : qui nullis precibus flectitur. 68. Ineffabile : quod non potest explicari sermone. 69. Inaestimabilis : aestimationem excedens. 70. Inergumina (energumena) : daemoniaca. (Itala ?) 71. Inaequalis : infirmus. 72. Ineluctabile : insuperabile vel invincibile. 73. Inexperta : ignorata. (=76 ?) 74.

IN 3. cf. Schol. Aen. 8, 195 (Inaccessam : quaeritur quis hoc ante Vergilium dixerit) ? || 6. vel deb. *om. B.*|| 10. cf. 21.|| 7. cf. 38.|| 11-2. cf. CO 54-5.|| 13. cf. 40 ; 149.|| 14. cf. 30 (incitament–).|| 16. Incircumscr. *A marg.* (*aut Abol.*). cf. 238 (Interminabilis : t. c.) ; 259 (Intermina : insuperabilis aut t. c.).|| 17. cf. CO 192.|| 19. cf. AC 1 ; CO 130. vel col. *om. B.*|| 21. cf. 10.|| 24. ingressus *A.*|| 27. cf. 32. aut sub. *om. AB.*|| 28. infr. *om. B.*|| 30. cf. 14 (inritament–).|| 32. cf. 27.|| 35. –ti –ti *B.*|| 38. cf. 177 ?|| 40. cf. 13.|| 46. Vergilio ascribit Ansil.|| 48. vel etc *om. B.* cf. Schol. Aen. 8, 314 (Indigenae : id est inde geniti). cf. Aen. 12, 823.|| 49. cf. 57. (Indubie : non dubie). cf. Schol. Aen. 8, 404 (Indubitare : quis ante hunc ?) ?|| 52. *A marg.* bona spes *B.* cf. Schol. Aen. 10, 826 (Indoles autem est proprie imago quaedam virtutis futurae). cf. SP 28 ?|| 55. cf. DE 115.|| 56. cf. ST 29.|| 57. cf. 49.|| 58. cf. 62.|| 62. vel inq. *om. B.*|| 63. vel st. *om. B.*|| 66. cf. Schol. Ecl. 8, 24 (Inertes ... id est otiosos, sine arte) ?|| 68. qui *AB.* cf. 65 : 221.|| 71. cf. 176 (Inpar : inaequalis) ?|| 72. vel inv. *om. B.*

Ineunt : committunt. (Aen. 5, 114 ?) 75. Innexas : ligatas. (=154) 76. Inexplorata : inexperta, <ignorata ?>. 77. Inefficax : segnis vel hebes aut stupidus. 79. In extasi : abreptus a sensibus corporis et subreptus in Deum, [a]ut ubi a Deo ad hominem revocatus est aut (ait) « ego dixi in extasi ». (? Itala Act. 22, 17) 80. Infula : qua utuntur magni (magistratus) et sacerdotes. (Verg ?) 81. Infestus : inruens vel molestus. 82. Infensus : inportunus vel iratus. 83. Infersisti : intulisti. (*Unde* ?) 84. Infitiare (–ri) : crimen inferre, aut negare. 85. Infamis : sine honore. 86. Infandum : execrabile et non loquendum. 87. Infit : dicit. 88. Infans : ineloquens. 89. Infidus : infidelis vel incertus. 90. Informis : nondum formatus. 91. Infringit : transgreditur aut contra placitum venit. 92. In furias : in furorem. 93. Inferiae : sepulturae debitae. (Verg. ?) 94. Infligere : inpremere vel infigere. 95. Infrenes (–is) : inreverens vel praeceps. 96. Inf<i>ens : dicens. 97. Inferet : qui intro feret. 98. Influctuat : aestuat vel fatigatur. 99. Informem : incompositum vel foedum. 100. [Infanticidis (–dii) dapibus funestari :..] (Rufin. Hist. 4, 7, 11) 101. Infucatis : sinceris vel puris. 102. Infrendere : saevire vel minari. 103. Infrequens : inofficiosus. 10. –ntia : raritas. 105. Infitiatur : negat. (=84 ?) 106. [In]fitiale (fe–) ius : [infandum nec dicendum]. (=114) 107. Infatua : non fatua, salsa ; aut fatuum effice. (2 Reg. 15, 31) 108. Inflixit : perduxit aut vicit. 109. Infensus : iratus vel offensus. 110. Infaustum : infelicem. 111. Inflexuosus : qui non flectitur. 112. Infitetur : non fatetur, negat. 113. Infectus : non factus : infusus veneno aut quacumque re. 114. Infandum : <execrabile, non loquendum> nec dicendum. 115. Inhibitus : prohibitus. 116-7. Iniit : coepit, inchoavit. Iniit consilium : cepit consilium. (3 Reg. 12, 6) 118. Innititur : incumbit. (=152) 119. Inhibere : retinere vel cohibere. 120. Inhiare : satis avide concupiscere [vel intendere]. 121. In id ipsum : in rem ipsam. 122. In ius vocat : in causam vel in potestatem aut in iudicium. 123. Inlectus : seductus. 124. Inluvies : sordes vel squalor [aut humor]. (Geo. 3, 561 ?) 125. Inlabi : infundi. (= 138 ?) 126-8. Inliciunt : inlicita persuadent. –lectant : quod supra. –lecebra : dulcedinis inlicitae delectatio. 129. Inlibatus : intactus vel intemeratus. (Aen. 1, 256 ?) 130. Inlaudatus : vituperatione dignus. (Geo. 3, 5) 131. Inlabere : infundere, influe[re]. (Aen. 3, 89) 132. Inletalis : immortalis. 133. In laevum : in sinistra parte. 134 Inlepidum : insuave. 135. Inlaetabilis : semper tristis. (Aen. 3, 707 ; 12, 619)

---

76. –to –to *B*. cf. 73.|| 78. non est ; in numerando peccavimus.|| 79. subr. in domino *B*.|| 80. et *om*. *A*.|| 82. vel ir. *om*. *B*. cf. 109.|| 83. cf. Plac. (Infersisti : replesti, Infercis : reples). Ex Itala ?|| 84. cf. 105.|| 87. cf. 96 ; VE 43.|| 89. cf. FI 6 ?|| 90. cf. Schol. Aen. 3, 247 (Informes ursi : vel magni vel qui tempore quo nascuntur forma carent) ? || 92. furore *AB*.|| 95. vel pr. *om*. *B*.|| 96. cf. 87.|| 97 int. vertet *AB*.|| 98. an Fl. (Aen. 8, 19) ?|| 100. in uno cod. *d*. (sine interp.)|| 105. cf. 112.|| 106. Duae glossae in A marg. (Infandum : execrabile, non loquendum, Infitiale ius :..). cf. NE 16 ? PA 71 ?|| 107. *om*. *B*. Infantia *A*. efficit *A*.|| 109. cf. 82.|| 112. cf. 105.|| 114. cf. ad 106.|| 118. cf. 1.|| 120. vel int. *om*. *B*. || 121. in ipsa re *Ansil*. : in se ipsum vel in ipsa re *A* : in se ipsum *B*.|| 122. aut in iud. *om*. *B*.|| 124. *ita A* ; sordes (*om*. *cett*.) *B* : morbus, sordes, sq., inmunditia *Ansil*. Vide ne illud humor nihil sit nisi interpretatio vocis inundatio (i. e. inmunditia *prave script*.). cf. AD 39 ; CO 94 ?|| 128. cf. LE 4.|| 129. vel int. *om*. *B*. cf. Ansil. (Libavit : tetigit ; at contra intactum inlibatum dicitur) cf. PA 51.|| 131. cf. 125 ; 138.|| 132. cf. 135. (Inlaetabilis) ?|| 122. In laeva *A*. sinistram in partem *Ansil*. an <Laevam :> in l. etc. (Aen. 3, 563) ?|| 136-7. non sunt ; in numerando peccavimus.

138. Inlabitur : infunditur vel descendit (=131 ?) 139. Inlacrimavit : in fletum erupit. 140. Inlustrem : gloriosum vel nobilem. 141. Inmensum : magnum , ingens. 142. Inmitis : non placabilis. 143. Inmendat : depravat. 144. Inmarcescibilem : incorruptum vel sempiternum. 145. Inmaturus : inconsideratus. 146. Inmania : ingentia, horrenda. 147. –nitas : feritas. 148. Inmolat : victimam fundit aut sacrificio deum honorat. 14?. Inmunit : valde munit. 150. Inmensus : qui omnem modum metiendi transcendit. 151. Innoxius : innocens. 152. Innititur : incumbit. 153. Innuba : innupta. 154. Innexas : ligatas. 155. –nectit : inligat, involvit. 156. Inolevi : cohaesi [vel crevi]. 157-8. Inops : pauper vel mendicus. –pia : paupertas. 159. Inhospita : inhabitabilis (Aen. 4, 41 ?) 160. Inolevit : invaluit, inhaesit. 161. Inobservata : contempta, neglecta. 162. Inpetrat : accipit. 163. Inprovidus : incautus, inopinatus. 164. Inpollutus : incontaminatus. 165. Inprecatur : optat. 166-7. Inpenetrabili : inaccessibili. In penetrali : in interiori. (Aen. 4, 504 ?) 168. In promptu : in aperto. 169. Inpubes : lenis (–vis ?), inbarbis. 170. Inplexa : innexa vel incorporata. 171. In promptu est : in propatulo vel in manifesto. 172. Inpulerit : adegerit vel coegerit. (Aen. 1,11 ?) 173. Inposuit : superposuit. 174. In praeceps : in praecipitio riparum. (? Aen. 9, 815 pr.) 175. Inpopularis : inusitata. 176. Inpar : inaequalis. 177. Inpolitus : inperitus, aut asper, inconpositus. 178. Inpertio : dono, tribuo, largio. 179. Inplicisceret : inplicaret. 180. Inpotens animo : elatus prosperitate. 181. Inprobe : insolenter, inpudenter. 182. Inpotens : plus quam potens vel nihil potens. 183. Inpopulabile : inlaesum. (*Unde* ?) 184. In procinctu : in apparatu. 185. Inpune : sine vindicta, inlaesus, sine poena. 186. Inpendium : erogatio. 187. Inprobus : inportunus, 188. Inpos : pusillanimis. 189. Inquis : dicis. 190. –quam : dico, dixi. 191. –quit : dicit, dixit. 192. –quiunt : dicunt. 193. –quiens : dicens. 194. –quimus : dicimus. 195. –quisti : dixisti. 196. Inquilini : coloni condicionales. 197. Inquies : sine quiete. 198. Inrogavit : intulit. 199. Inrigat : infundit. 200. Inrogat : infert. (=198 ?) 201. Inrita : sine effectu, vel sine causa. 202 Inrequieta : semper vigilans. 203. Inrumpit : festinus ingreditur. 204. Inremeabile : non repetendum, non reambulandum. (Aen. 5, 591) 205. Instigat : hortatur vel inritat. 206. Insignis :

---

138. vel desc. *om. B.* desc vel. influit *Ansil.*|| 141. ingens. *om. AB.*|| 143. cf. ME 17 ?|| 144. –cibile *B.* vel semp. *om. B.* an -tam –nam (1 Petr. 5, 4 –lem coronam)?||. 148. an <molam> in vi fu. ut sa. de. honoret ?|| 149. cf. ad 13.|| 152. cf. 118.|| 155. inv. *om. B.*|| 156. –sit –vit *A* (cf. 160). vel cr. *om. B.*|| 157. vel me. *om. B.*|| 160. cf. 232 (ubi A add. vel increvit). cf. ad AD 89-90.|| 16. Vide ne Ovidius Fast. 3, 111 (inobservata sidera) in schol. (puta) Geo. 4, 212 citatus sit.|| 163. *ita C* : Inopinatus quod supra *AB* (ante 162).|| 167. in *om. AB.* || 168. –tum –tum *AB.* cf. 171 ?|| 169. cf. LE 26.|| 171. prompta *AB.*|| 172. vel co. *om. B.*|| 176. cf. 71 (Inaequalis : infirmus) ?|| 179. –cisseret *AB.* Ex poeta vetere nescioquo ad Aen. 1, 660 (ossibus implicet ignem) laudato ?|| 180. Vergilio ascribit Ansil. cf. ad 182 : 188.|| 181. inpud. *om. AB.*|| 182. vel n. p. *om. B.* (ad 180 hab. A) cf. Schol. Aen. 1, 502 (Inpotens et satis et minus et nihil potens significat).|| 184. cf. PRO 15.|| 185. s. poe. *om. B.*|| 187. cf. Schol. Bern. Ecl. 8, 49 (Inprobus : inopportunus) ?|| 188. cf. ad 180 ; AN 30 (Animi impos).|| 190. *om. B.* (propter homoeon ?) || 196. post 192 *AB.* condicioni *AB.* cf. ad CO 130.|| 197. post. 193 *AB.*|| 198. cf. 200.|| 199. Aen. 1, 692.|| 200. cf. 199 ? cf. ad AB 5 ?|| 201. Aen. 2, 459.|| 202. Ex Ovidio Met. 13, 730 ad Aen. 3, 420 citato (cf. Praef.).|| 203. Aen. 4, 645.|| 205. cf. ST 28 ? Ins.. incitat vel inr. *A marg.* (aut. Abol.). vel inr. *om. B.*

clarus, altus, nobilis, decorus. 207. Insontem : innocentem. (? Aen. 2, 84 ; 10, 630) 208. Insudandum : sudore quaerendum. 209. Inscendit : ascendit [vel conscendit]. 210. Insimulat : criminatur vel accusat. 211. Insignior : sublimior, [nobilis]. 212-3. Insignibus : magnificis, aut indiciis. –nia : ornamenta aut indicia, vel praecipua. 214. Inscientia : inperitia. 215. Insignem pietate : valde pium. (Aen. 1, 10) 216. Insuper : adhuc, super. 217. Insinuat : ingerit, commendat. 218. Insultat : qui de alterius iniuria gaudet. 219-20. Insontes : innocentes. –ns : innocens. (=207 ?) 221. Insignificabile : quod significari non potest. 222. Insuadibile : incredibile. (Itala. Zach. 7, 12 ?) 223. Insita : inserta. 224. Insequi : persequi vel insectari. 225. –sectatur : insidiose persequitur. 226. Instinctu : inpulsu. 227. Insultare : insolenter invadere. (Geo. 3, 117 ?) 228. Insignit : ornat. 229. Instat : urguet, imminet. 230. Instrumentum : quod instruat. 231. Insitum : inseminatum. 232. In[s]olevit : invaluit, inhaesit. (=160) 223. Instar : similitudo. 234. Insomnia : vigilia. 235. –nis : sine somno. 236. –nem : pervigilem. 237 Interiit : periit. 238. Interminabilis : termino carens. (=259 ?) 239. Intemeratus : integer. 240. Intentant : inferunt, <intendunt>. (Aen. 1, 91 ?) 241. Intempesta nocte : media nocte. (Aen. 3, 587 ?) 242. Interpres : internuntius. (Aen. 3, 359 ?) 243. Intentat : obicit, inpingit, opponit. 244. Internicionem : mortem, interitum. 245. In tegumentis : in operimentis. 246. Intentant : intendunt. (=240) 247. Intendens : porrigens. 248-9. Intimus : interior amicus. –ma : interiora. 250-2. Interfatur : interloquitur. –fabor : interloquar. –fatus : interlocutus. (Aen. 1, 386 ?) 253. Interdum : subinde vel aliquotiens. 254. Intrio (!) : infundo, vel(ut) (Ter. Ph. 318) «tute <hoc intristi> ». 256. Intimavit : commendavit. 256. –mat : indicat vel notum facit. 257. Interstinximus : interposuimus. 258. Interpolatus : interfoedatus varieque maculatus, sive per intervalla fuscatus. 259. Intermina : insuperabilis aut termino carens. 260. Inturbatus : interritus. 261. Interdiu : per diem. 263. Intextus : infabricatus. 263. Interlitus : interlinitus. 264. Intemperies : intemperantia, inmoderatio. 265. Internici<v>um bellum : in quo omnes pereunt nullo remanente. 266. Intento visu : intento oculo. 267. Intercaluit : intermittit. (?) 268. Interpolis vestis : quae ex vetusta fit quasi nova. 269. Intermina (–media) : internuntia obiecta mediatrix. 270. Invitat : vocat. 271. Invehit : inportat. 272. Inundat : plenum est. (Verg. ?) 273. Inumbratur : occultatur vel obscuratur. 274. Invocat : in se vocat. 275. Invisere : requirere aut videre. 276. Invasum : pervasum. 277. Invidentia : invidia. 278. Inveni viam : inveni rationem. (Aen. 4, 478) 279.

---

207. cf. 219-20.|| 209. vel co. *om.* *B.*|| 211. nob *om.* *B.*|| 212-3. cf. Schol. Aen. 10, 539 (Probus insignibus albis dicit legendum) ; Aen. 8, 506.|| 214. cf. aut A marg. aut Abol. (In. : rusticitas, inp.).|| 215. Vergilio ascribit Ansil.|| 218. cf. Schol. Aen. 2, 330 (Insultare est in alienum dolorem, exsultare vere gaudere).|| 221. cf. ad 68.|| 223. –tam –tam *A* : –tum. –tum *B.* cf. 231 (Insitum : inseminatum). cf. Schol. Geo. 2, 33 (insitas arbores dicimus, insertas vero causas aut fabulas) ?|| 226. –tum –sum *AB.*|| 228. cf. 212-3 ?|| 230. cf. LE 10 ?|| 231. cf. ad 223.|| 232. vel increvit *add.* *A.*|| 236. –ne –le *AB.*|| 238. cf. ad 16.|| 240. cf. 248 ; 243.|| 241. cf. NO 1.|| 245. cf. aut A marg. aut Abol. (In tegumentis : opertoriis).|| 254. infundo *interp.* *B.*|| 257. –stri– *AB.*|| 258. infoed. *A.* cf. 268 ?|| 259. cf. 238.|| 264. Ex Schol. Aen. 10, 184 ?|| 265. cf. BE 10-3 ?|| 267. an Intercalat ?|| 268. cf. 258 ?|| 273. –tus *Ansil.* vel obs. *om.* *B.*|| 279. vim manu *A.* intulit *B.* cf. UN 12 (Unca manu : curva manu) ; VO 6 (Vola). Vide ne ad Aen. 3, 233 (pedibus circumvolat uncis) sic fere scriptum sit scholium : — Circumvolat : involat ; vola enim proprie manus vel palma

Inuncavit : <unca> manu adprehendit vel in manu abstulit. 280. Invicem se cavillantes : invicem se inridentes. 281. Invexit : intulit vel inportavit. 282. Invergit : fundit. (Aen. 6, 244 ?) 283. Invium : quod adiri non potest. 284. Invisus : odiosus vel ab invidia zelatus. 285. Inulti : non vindicati. (Aen. 2, 670 ?

IS, IT

Istic : hic 2. Item : iterum. (=5 ?) 3. Itero : repeto. 4. Ita : sic. 5. Itemque : iterumque.

IU

Iura : leges, decreta ; a[ut] iustitia tractum. 2. Iubar : solis radius, vel stella quae ante solem apparet. 3. Iuvat : delectat, vel libet. 4. Iuris consultus : iuris peritus. 5. Iusiurandum : iuratio. 6. Iustitium : luctus publicus. 7. Iuga : capita montium.

KA

Kana fides : antiqua fides. (Aen. 1, 292) 2. Kapessas : incipias. 3. Kamenae <dulces : dulces> Musae. (Verg. Catal. 5, 12) 4. Kalliope : una ex novem Musis. (Verg.) 5. Karmina : dicta. 6-7. Kasses : retia. –ssiculum : reticulum. 8. Kalibem (chaly–) ; ferrum ; generis feminini Lucanus (6, 547) « insertam manibus chalybem ». 9. Kadere (cu–) : cedendo (cu–) proferre. (=CU 34) 10. Karistia (Cha–) : dies festus inter cognatos. 11. Kavi (caulae) : cancelli. 12. Kalones : galeariae militum. 13. Kadentia : conlapsa. 14-14a. <Kapulus> : in quo mortui deferuntur (eff–). (=BA 17). Kaltulum : vestitum detritum seu linteum. 15. Kavernae : concavas petras. 16. Karinantes : inludentes vel inridentes. 17. Kapax : memoriosus. 18. Kanser (casnar) : senex. 19 Kappadinarius (cupped–) : voluptarius. 20. Kadere : fluere vel deficere. 21. Kaos (cha–) : prima elementorum confusio, vel inferni inferiora. 22. Casus : fortuita pericula.

LA

Labes : eversio[nes] aut morbus aut aegritudo aut interitus. 2. Labos : labor ; si-

---

est. «... incuncavit», unca manu, id est curva manu, adprehendit vel manu inlata abstulit. cf. AD 109 ?|| 280. cf. KA 16 ?|| 282. infundit *B*.|| 283. cf. ad AV 37 || 284. Invidus *A*.

IT 2-5 (hab. B ; errat Corp. Gl. Lat.)

IU 1. cf. Isid. Et. 5, 3, 1 (Ius autem dictum quia iustum).|| 2. cf. Schol. Aen. 4, 130 (Proprie iubar Lucifer dicitur.. Alii iubar solem, alii splendorem siderum dicunt).

KA 2. Apud Ciceronem (cf. Abol. CA 13).|| 3. Duas glossas hab. C (Kamena : dulcis, Kamenae : Musae).|| 6-7. cf. aut A marg. aut Abol. (Casses : retia leporum, Cassiculo : reticulo). cf. Fest. 41, 19 (Cassiculum : reticulum ; a cassibus per deminutionem dictum) ; ps. Plac. (Cassiculo : reticulo ; <a> cassibus).|| 8. ferrum *interp. AB*. Ex Schol. Aen. 8, 446 (« vulnificusque chalybs ») ?|| 10. cf. PA 57 (Parentalia).|| 11. Cavi *Ansil.* : Kai *AB*. cf. ad KA 7. Noli cum Thurneyseno (Kelto-Rom. 54), Holdero (Altcelt. Sprachschatz, s. v. caion) vocem Gallicam expiscari.|| 12. galliae *AB* : gallearum *A marg.* (i. e. galearii ?). Cf. Schol. Aen. 6, 1 ; 1, 39.|| 14a. Plaut. Epid. 231 Rectius ps.-Plac. (Caltulum : cinguli genus ; a colore dictum) ; unde Isid. Et. 19, 33,4 (!).|| 15. vix partes (cf. Ansil. Cavernas : partes cavas) cum Abol. (Cavernas : concavas equi partes) ex Aen. 2, 19.|| 16. cf. Schol. Aen. 8, 361 (Carinare autem est obtrectare ; Ennius « contra carinantes verba atque obscena profatos »). cf. IN 280 ?|| 17. cf. ad CA 22.|| 18. cf. Fest. 41, 18 (Casnar : senex Oscorum lingua) ; ps. -Plac. (Casnari : seni Oscorum lingua. Casnar : senex). Cf. etiam Fest. 222, 25 (Casmenas dicebant pro Camenis, etc. ?)|| 19. Kapedo pro cupido. Ansil. (Kapedo : cupiditas, ardor, aviditas). cf. Ter. Eun. 256 (cuppedinarii omnes).|| 21. cf. ad CA 73.||

LA 1. cf. 44.|| 2. cf. HO 7. vix cf CO 219 (Colos).

cut honos honor. 3. Labrusca : uva quae in saepibus nascitur. (Ecl. 5, 7) 4. Labyrinthus : domus Minotauri cuiusdam monstri, sic perflexa (-plexa) ut intrare tantum, non exire liceat. (Aen. 5, 588.) 5-6. Lacessit : provocat vel iniuriis agit. –ssire : provocare aut inritare. 7-8. Lacertus : brachium. (=TE 38 !) –ti : mur[ic]es in brachiis. 9. Lacuna : collectio aquarum. 10. Lampades : faces vel candelae. 11. Lautumiae : carceres apud Syracusas, ubi est mons excavatus. 12. Lacerna : stola vel vestis. 13. Lamia: genus monstri seu ales ferox, simile pardo. (Isai. 34, 14) 14-6. Lanius : <qui> laniat. –ncinat : vellicat. –nista : magister gladiatorum. 17. Lanugo : prima capillatio in barba ; a similitudine lanarum. (Aen. 10, 324 ?) 18. Lambit : lingit. 19. Lancinata cute : osculis mordacibus laceratum. (*Unde* ?) 20. Lacunaria : pendentia luminaria. (Aen. 1, 726) 21. Lancinaverunt : lacesserunt. 22. Lanigeras : oves ; quod lanas gerunt. (Aen. 3, 642 ?) 23. Lanternae : arculae sunt vitro clausae intra quas ponuntur cicindelia aut lucernae quas circumferunt ad praebendum lumen quod venti flatus adire non potest. 24. Lapicedina : locus ubi lapides caedunt. (4 Reg. 22, 6 ?) 25. Laquearia : ornamenta tectorum. 26. Lar : domus. (Geo. 3, 344, etc.) 27. Largus : munificus vel humanus. 28-9. Larvalis : daemoniosa. –va : umbra, aut maleficus [vel] incantator. 30. Largiuscule : largius. 31. Lascivus : mollissimi actus homo. 32. Latebras : locus occultus ; a latendo. 33. Lautitiae : munditiae. 34-6. Latices : aquae, qui et nymphae. –ticum : aquarum. –tex : aqua ; quia latet in venis. 37-8. Lati<n>um : per syncopen Latinorum. –ni : Romani ; unde et lingua Latina. (Aen. 1, 6) 39. Latrinae : secessus publicus. (4 Reg. 10, 27) 40. Lavitur (–bi–) : solvitur aut cadit aut fugit. 41. Lavilis (–bi–) : lubricus. (=LI 1) 42. Laverna : ferramenta latronum.(?) 43. Lautumia : custodia vel catenae. 44. Lavescit (–be–) : fortunam perdit. 45. Laverna : dea furum. 46. Laureatus : coronatus. (=PA 19 ?) 47. Lautus : lotus. 48. Lausantes (laps–) : labentes.

---

3. cf. Philarg. l. c. (Labrusca : quod in labris ruris, id est in saepibus nascitur).|| 5. iniurias *A*.|| 7-8. cf. Isid. Et. 11, 1, 117 (Lacerti sive mures.. appellantur a nomine similium animalium, etc.).|| 9. cf. 20.|| 11. cf. Schol. Aen. 3, 500 ?cf. 43 ||12. cf. ad 14-6.|| 13. Saeva vel ferox *interp. A.* (*marg.*), *B*. cf. Niedermann, Contrib. 13.|| 14-6. cf. 12; 19 ; 21. cf. Fest. 105, 4 (Lacerare dividere, comminuere est ; ex quo dictus est lanius, qui discindendo lacerat pecora ; lacinia.. lacerna, etc.).|| 17. cf. ad CA 113.|| 19, 21. cf. ad 14-6.|| 20. cf. Schol. l. c. (Laquearia : principaliter lacus dicitur.. diminutio lacunar facit.. inde fit alia diminutio lacunarium et per antistoichon laquearium) ; Isid. Et. 20, 10, 4 (Lacunaria : pendentia lumina). cf. 9 ; 25.|| 22. oves *interp. A B*.|| 23. aut cicendelia *Ansil.* : cicidelicam *A* : *om. B*. unde et ad portandum facile ubique circumcaeduntur *add. A*. Plenius Ansil. (Lant. : arc. sunt vit. cl. in qua lu. aut cic. ; ventorum flatus adire non possunt ; unde et ad praebendum lumen facile ubique circumferuntur). cf. Schol. Aen. 1, 727 (alii funalia appellarunt quod in cicendula lucet, etc.) ? cf. LI 31 (Lychni : cicindelia, lucernae).|| 25. cf. ad 20.|| 26 cf. aut A marg. aut Abol. (Lares : domus).|| 32. an locos occultos ?|| 33. Latiae *AB* : an Lautia ? cf. Schol. Aen. 8, 361. cf. 47 ?|| 34. qui et nym. *om. B* : qui et nym. aquarum (cf. 35) *AA* : an qui et lymphae (cf. LI 34) ?|| 34-6. cf. Schol. Aen. 1, 686 (Latex proprie aqua est ab eo quod intra terrae venas lateat).|| 37. per syn. *om. AB*.|| 38. unde etc. *om. B*.|| 40. *A marg.*|| 42. Lav. dea furum aut latr. *Goetz.* (vel). cf. 45.|| 43. cf. 11.|| 44. cf. 1 ; 40 : 48-9.|| 45. an fu. <aut latronum> (ex 42) ? cf. 50.|| 47. cf. 33 ?|| 48. cf. ad 44. lavantes *AB*. Rufin. Hist. 8, 1, 7.

49. Lavina (–bi–) : lapsum inferens. 50. Laverna : latro aut qui filios alienos educit. (?

LE

Lebetas : ollas. 2. Lecticalis : qui lecticulos (–cas ?) facit. 3. –ca : qua consules portantur. 4. <Il>lecebra : seductio vel occulta blanditio. 5. Legat : testamento donat. 6. Legio : numerus militum ; a legendo. Legio : sex milia sexcenti. 7. –gio Martia : numerus militum quasi Marti consecratus. 8. Legale : ex lege ; sicut ex imperio imperiale. 9. Lenta : languida. 10. Lenimentum : species quae lenit, ut lima. 11. Lenocinatur : turpi adulatione famulatur. 12. –cinium : uxoris meretricatio mariti consensu. 13. Lepidus : iocundus vel pulcher. 14 -porem : gratiam, suavitatem. 15. Leptis : filius fratris. 16-7. Lerna : locus ubi fuit hydra serpens qui multa capita habuit. –naeus : ut anguis in Lerna natus. (Verg.) 18. Laesus : offensus. 19. Letifer : mortis inlator. (Aen. 3, 139 ; 10, 169) 20. Lethargus : vitium quo comprimuntur aegri ad falsum somnum. 21. Laeti : alacres vel gaudentes. 22. Lethe : flumen apud inferos. (Verg. ?) 23. Laeva : sinistra vel contraria. (Geo. 4, 7 ?) 24. Levamen : requies. (Aen. 3, 709 ?) 25. Levis : lenis , inbarbis (=IN 169) 26. Levigabis : linibis vel dealbabis. (Deut. 27, 2) 27. Levir : mariti frater. 28. Lexa (luxu) : luxuria. (Verg. ?)

LI

Libat : fundit vel sacrificat. 2. –bare : degustare aut minuere. 3. Libis (lebes) : olla aenea. 4. Liberalia : dies festi. 5. –lis : libenter donans. (=7) 6-6a. Liber : qui natus est. –bertus : qui fit. 7. Liberalitas : donatio quae fit a divitibus ; unde dicitur liberalis, <id> est ab eo quod <libenter> donat. 8. Liburna : <b>arca aut navis 9. Lictores : apparitores qui ante iudices fasces ferunt. 10. –tor : apparitor vel percussor. 11. Licitator : suasor, provocator, aut conductor. 12-3. Licentiosus : cui multa licent. –osa maiorum mancipia : quibus multa licent. 14. Licitaretur : cum augmenti (–to) pretio (–tii) distraheret. 15. –tatur : paciscitur aut de pretio contendit[ur]. 16-7. Licitatio : quotiens aliquid venditur et emptores super se augmentum faciunt. –tione : proposita venditione. 18. Lictor : imperium aut potestas. (?) 19. Ligurrit :

---

49. cf. 1 ; LU 1. cf. Isid. Et. 16, 1,4 (Labina : eo quod ambulantibus lapsum inferat ;.. a labe). cf. Aug. in Psal. 36, etc.|| 50. Expectes La. dea latronum aut eorum qui fi. al. seducunt. cf. AB 17 (Abigeius) ; PL 4 et 12 (Plagiarius) ? Mire etiam Ansil. (Laverna : gladiator sive fur).

LE 1. an ol. <aeneas> (cf. LI 3) ?|| 2. lectulos *Ansil.*|| 3. vix cf. CU 31 (Curulis sella) ; LI 8 (Liburna).|| 5. –ntum *AB.*|| 6. mi. sunt *B.*|| 7. post 10 *AB.*|| 10. qui lenitur lima *AB.* cf. IN 230 (Instrumentum : quod instruat) ?|| 12. cf. NI 13 (Ninnarus : morio cuius uxor moechatur et ipse tacet) ? cf. Iuv. 1, 55 ?|| 13. Lepos *AB.*|| 17. vix Le. ang. : in Le. na. (cf. ad CA 76), ex Aen. 8, 300.|| 20. cf. LI 45 (Lethargicus : somnolentus). Ex Schol. Geo. 1, 78 (Lethaeo somno) ; Geo. 1 124 (veterno) ?|| 24. vel co. *om. B.*|| 25. cf. GA 5 ?|| 28. luxuriosus *interp. AB.* Luxu : luxuria, Luxus : luxuriosus *A marg.* (aut Abol.).

LI 1. vel sa. *om. B.*|| 1-2. cf. Schol. Geo. 4, 54 (hic libant degustant ; alibi defundunt). cf. ad IN 129 ?|| 3. cf. ad LE 1.|| 6a. *om. AB.*|| 7 libenter e 5 inserui.|| 8. Vergilio ascribit Ansil. cf. ad 32-3.|| 10. vel pe. *om. B.*|| 13. Fuitne hic locus scriptoris nesciocuius in Schol. ad Aen. 6, 502 citatus ? cf. VE 40 ?|| 15. Licitetur *A* : Licetur *B.*|| 16. *A marg.*|| 19. cf. 2 ? cf. AL 23. –tate *AB.*

summitatem degustat. 20. Limatur : acuitur vel politur. 21. Limitatio : certo firmoque limite. 22. Ligustra et vaccinia : florum genera crocei coloris. (!). (Ecl. 2, 18) 23. Limbo : circuitus chlamydis vel circuitus cuiuscumque rei, aut ora maris (?). 25-6. Li[n]quit : peccavit, aut dimisit. Linquet : dimittet. 27. Linquunt : relinquunt. (Verg. ?) 28-9. Lymphatica : aquatica. –cus : quasi fanaticus, qui ex aqua divinat. (!) 30. Li[n]quuntur : defendunt<ur> (–fun–) vel defluunt. (Geo. 2, 187 ; Aen. 3, 28) 31. Lini (lychni) : cicindelia, lucernae. 32-3. Limbus (lem–) : navicula non grandis. –bunculus : quod supra. (Geo. 1, 201 ?) 34. Lymphis : aquae late diffusae. 35-6. Liniamenta : similitudines. –tum : directum. 37. Lymphatus : furiosus. (Aen. 7, 377 ?) 38. Liquitur : fluit aut exprimitur. (Geo. 1, 44 ; Aen. 9, 813) 39. Liquet : apparet, patet vel manifestum est. 40-1. [Lira : sulci infimus ductus lira dicitur]. –rantes : arantes. 42-3. Lituus : tuba. –uorum : tubarum. 44. Litat : sacrificat vel immolat. 45. Lithargicus (le–) : somnolentus. 46. Lynx : bestia varii coloris. (Verg. ?) 47. Livido (–bi–) : cupiditas, voluptas. 48-9. Livyca (–by–) : Afra sive Maura. –vys (–bys) : Afer. 50. Livitinae (–bi–) : popinae. (?) 51. Lixa : aqua dicebant antiqui ; unde et elixare dicitur. <Et lixa dicitur> militis.

LO

Locant : collocant, stabiliunt, aut [in] mercede deducunt. 2. Logica : rationalis. 3. Longa intercapedine : longo intervallo, longo interstitio. 4. Longo intervallo : ex longo tempore ; sed a locis tractum est ; inter murum et fossatum locus in medio intervallum dicitur ; hoc iam translatum est et ad tempus.

LU

Lubricus : labilis, lenis (–vis ?), nitidus. 2. Luculentus : lingua clarus, disertus. 3. Lubricus : nitidus. (=1) 4. Luculenter : magnifice vel clare. 5. –tum : splendidum. 6. –tior : lucidior vel clarior. 7. Lucus : locus amoenus ubi multae arbores sunt. 8. Luctamina : inquietudines animae, vel certamina. 9. Lucar : erogatio quae solebat in lucis fieri. 10. Luteola : crocei coloris. (Ecl. 2, 50) 11. Lucar : vectigal. (=9 ?) 12. [Lubricus : labilis vel lenis.] (=1). 13. Ludibrium :

---

21. an Limite secto (Geo. 2, 278) ? an Limitata c. f. l. <terminata> ? cf. aut A marg. aut Abol. (Limitata : terminata).|| 22. cf. Philarg. l. c. (Ligustra.. id est flores vel herba. Vaccinia... genus floris crocei coloris vel nigrae).|| 23. an aut ornamentum ?|| 24. non est ; in numerando peccavimus.|| 25. cf. DE 24 (Deliquit : peccavit).|| 28. aqua *AB*.|| 29. cf. 37 ; unde fortasse conficta est. cf. FA 52 (Fanaticus) ? cf. LU 21 (Lunatica) ?|| 31. cf. ad LA 23.|| 32-3. cf, Synonyma ap. Ansil. (Lembus : le[m]nunculus, barca, scapha, cumba, liburna, acatus, myoparon). cf. AC 16 (Acatus : navicula vel barca) ; CU 2 (Cumba : navis) ; LI 8 (Liburna : barca aut navis) ; MI 18 (Myoparon : scapha aut navicula) ; SC 9 (Scapha : navicula parva). cf. aut A marg. aut Abol. (Cercurus : genus navis).|| 34. cf. LA 36 (Latex : aqua ; quia latet in venis) ?|| 36. cf. Amp. II (Liniamentum : si ducas in directum in calamo). vix Lineatum.|| 37. cf. 29. cf. aut A marg. aut Abol. (Li. : bacchatus).|| 40. *om. B*. Estne glossarii Abol. ? cf. Schol. Aen. 1, 97 (cum primo agri arantur, quando duri sunt, proscindi dicuntur ; cum iterantur, obfringi ; cum tertiantur, lirari).|| 45. cf. LE 20.|| 50. Libidine *Ansil.* ||51. militis *conieci* (cf. aut A marg. aut Abol. Lixa : servus militis) : an vilis (*vel* habilis) *A* : inutile *B*.

LO 1. an conducunt ?|| 2. cf. ad ET 4.|| 3. *om. A*. cf. CA 23.|| 4. foss. cf. ad VA 12.

LU 1. cf. 3 ; 12 ; LA 41.|| 2. cf. 4-6.|| 8. vel ce. *om. B*.|| 9. cf. 11.|| 12. *om. B*.|| 13. cf. ad 16-7.

dedecus. 14. Ludificatur : inluditur. 15. Ludi : ludus publicus. 16-7. Ludicra : quae in ludis geruntur, turpia vel inania. L. : inania. 18-9. Luit : solvit, lavat, vel expendit. –itio : iuris verbum. 20. Lumine torvo : diro ac truculento vultu. (Aen. 3, 677) 21. Lunatica : quod fit plenilunio. 22-3. Lupanar : locus turpis. –naria : mulier enim <in>cesta lupa dicta, <id> est meretrix, de qua hoc vocabulum sumptum est. 24. Lupatis : frenis. (Geo. 3, 208) 25-6. Luridos : pallore deformes. –dum : sordidum. 27. Lustratum : circuitum. 28. Lustra ferarum : cubilia. (Geo. 2, 471 ;A. 3, 646) 29. Lustrum : quinquennium. 30. Lussus : frater mariti.

MA

Mandit : <manducat > comedit. 2. Magnificus : magna faciens. 3. Machinatur : parat, instruit machinis <id est> argumentis. (Prov. 6, 14 ?) 4. Macula : turpitudo. 5-6. Macte : magis aucte. M. : maior facte. 7. Madet : umidum est. 8. Magnanimus : magn<i> animi, magnae virtutis. 9. Magnificentia (muni–) : munera vel datum. 10. Magnifice : sollemniter vel praeclare. 11. Magnis modis (votis ?) : magnis precibus. 12. Magnanimitas : fortitudo animi. 13. Magnes : lapis qui ferrum rapit. 14. Magistratum abdicat : id est exspoliat vel exuit. 15. Malivola (mandibula) : mola dentium. 16. Malacia : mollities, Graecum est. (? Itala Deut. 28, 56) 17. Mala gramina : herba venenosa. (Aen. 2, 471) 18. Magalia : mappalia, id est <pastoralia> tabernacula. (Aen. 1, 421) 19. Malus : extremitas arborum navis. (Verg.) 20. Malas : maxillas. 21. Manes : inferna vel sepulchra favillasti (–asque) maiorum. (Aen. 3, 565, etc.) 22-3. Manubiae : spolia quae manu detrahitur, id est <exuviae>, vestes mortuorum. M. : res de praeda collectae vel praeda de hostibus facta. 24-6. Mandit : manducat. (=1) M. : commasticat. Mansa : manducata vel comesta. 27. Mancipare : quasi manu trahere. 28. Manda (men–) : deceptio vel fraus. (=ME 17) 29-30. Manipulosus : <manipulatim>directus. –lus : numerus militum brevis ; unde et manipuli dicti fasces cremiorum quod manu capiantur . 31. Manuale : orarium. (Itala Exod. 39, 15) 32. Manat : fluit. 33. Manifestum : visibile vel certum. 34. Manticulare : fraudare vel furto decipere. (Verg.) 35. Mancipio : quod manu capit et subdit. 36. Mapalia : pastoralia tabernacula.

16-7. cf. Schol. Aen. 12, 764. (Ludicra praemia : vilia, digna ludo) (Haec apud antiquos ludibria dicebantur, non ut nunc in mala significatione). cf. 13 ; ad SP 10.|| 19. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?|| 21. cf. ad LI 29 ?|| 23. incesta *om. A.* de qua etc. *om. B.* cf. Schol. Aen. 1, 273 (meretrices lupas vocamus ; unde et lupanaria).|| 25. –dus p. –mis *B.*

MA 1. post 25 *B.* cf. 24-6.|| 2-3. post 7 *B.*|| 3. argumentum *ABC* (sed Machinis argumentis *A marg.*). Machinamentum parat : instruit machinis argumentum *Ansil.* cf. MO 5 (Molitur : parat, instruit, etc.)|| 5. magis autem *AB.* cf. Schol. Aen. 9, 641 (Macte : magis aucte).|| 8. mag. an. *om. A.* cf. Isid. Et. 10, 167 (Magnanimis : ab eo quod sit magni animi et magnae virtutis). cf. 12.|| 9. cf. MU 18-21.|| 14. cf. ad AB 2-3.|| 15. cf. CO 158 ?|| 16. mollitiem Vulg.|| 17. cf. Schol. l. c. (venenatis herbis).|| 18. cf. 36.|| 19. Vergilio ascribit Ansil.|| 22-3. cf. EX 7 (Exuviae : vestes mortuorum). cf. Non. 138 (Manubias : manus exuvias) ; 432 ; Schol. Aen. 4, 93 ; 11,79.|| 27. Expectes capere (cf. 35). An tradere (cf. EM 29 Emancipare : e manu tradere) ?|| 34. Vergilio ascribit Ansil. Quin etiam eadem glossa (hinc sumpta ?)in Gloss. Verg. apparet. Ex Schol. Geo. 4, 377 potest provenire, siquidem revera Festus (118,17) hanc vocem cum voce mantelum consociavit.|| 35. cf. 27. cf. Isid. Et. 9, 4, 45 (Mancipium est quidquid manu capi subdique potest, ut homo equus ovis).|| 36. cf. Schol. Bern. Geo. 3, 340 (Mapalia : casae pastorales). cf. TE 22 ?

(=18) 37. Marsuppium : sacculum pecuniae. (Prov. 1, 14 ?) 38-40. Marcidus : languidus aut ariditati proximus. –cet : languet aut arescit. –cescit : quod supra. 41. Mares : masculi. 42. Mastigia : male serve aut serve nequam. (?Itala Matth. 18, 32) 43. –giae : taureae, flagella. 44. Mas : masculus. (=41) 45. Matus : tristis. 46. Maurusia gens : Maurorum. (Aen. 4, 206) 47. Maximus : maior.

ME

Mecenas (Myc–) : regiones (?). 2. Meat : manat, decurrit, proficiscitur. 3. Medetur : sanat vel curat. 4. Meditullium : in medio campi eminens locus. 5. Mediocris : iustus ; eo quod medium teneat. 6. Meditantem : exercentem. (Aen. 10, 455 ?) 7. Melotes : pelles (–is) ovium sordida[e]. (Itala) 8-10. Melos : cantio carminum. –lopoeos : quasi carminis factor. –licus : poeta carminum quae scribuntur ad lyram. 11. Memora : dic aut indica aut refer. (Aen. 1, 8) 12. –rat : dicit. 13. Mene : me ergo. 14. Mensum : mensuratum. 15. Mens<tr>ui : mens<u>ales. 16. –struum : subaudis tempus, unius mensis. 17. Menda : deceptio vel fraus (Itala Joh. 1, 47 ?) 18. Maenalias : pastorales. (Ecl. 8, 21 –os) 19. Moenia : aedificia murorum. 20. Meritoria : loca tabernarum ubi adulteria committuntur. 21-2. Mercedarius : qui dat mercedem pro labore sibi inpenso. –de : operis conpensatione. (Geo. 2, 62, etc.) 23. Meram : puram. 24. Mercimonia : conmercia. 25. Menstrua : a mense dicta, id est tricensimaria. (Geo. 1, 353 ?) 26. Messum : secatum. 27. Meticulosus : timidus vel metu plenus. 28. Metit : secat. (=26 ?) 29. Meta (–ra) : pura (=23) 30. Metalla : aurum, argentum, aes, ferrum et marmor. 31-3. Metarum : finium. –tatores : mansionum praeparatores. –tari : constituere vel locare.

MI

Micipsa : rex fuit Numidarum. 2. Micans : lucens. 3. Militaris opinator : id est vetus miles. 4. Milesiae : amatoria gesta. 5. Mimologus : qui mimos docet. 6. Minitatur : frequenter minatur. 7. Minicius :

---

39. an delend. Marcet (prava scriptura pro Marcescit) ?|| 41. cf. 44. cf. Schol. Bern. Geo. 3, 64 (Mares : masculos) ?|| 42. serve nequam Vulg.|| 45. cf. Petron. 41.|| 46. Vergilio ascribit Ansil.

ME 1. an <Agamemnonias Mycenas:> My. Agamemnonis (*vel* My. regnum Agamemnonis) (Aen. 6, 838) ?|| 4. cf. Fest. 110, 28 (Meditullium.. ab eo quod est tellus).|| 7. sord. *om. AB*. cf. Euch. Inst. p. 157, 1 (Melotes in Regnorum pellis simplex). Etiam Vulg. Hebr. 11, 37 (in melotis).|| 13. cf. EG 5. cf. Schol. Aen. 1, 37 (Mene : ne non vacat, significat enim ergo).|| 14. cf. 26 (Messum) ? cf. ad 31-3 ?|| 15-6. cf. 25 ?|| 16. cf. ad CA 76.|| 17. cf. MA 28. cf. IN 143 (Inmendat : depravat) ?|| 20. Iuv. 3, 234.|| 21. an Mercedonius ? cf. Fest. 111 (Mercedonios dixerunt a mercedem solvendo. Mercedituum : mercennarium ; quod mercede se tueatur).|| 22. Vergilio ascribit Ansil.|| 21-2. Mercennarius : qui accipit mercedem post laborem *add. Aff.* etc.|| 23. vel –ra (cf. 29).|| 25. cf. 15-6 ?|| 26. cf. 28. cf. 14 ?|| 29. *om. A*.|| 31-3. cf. Schol. Geo. 2, 274 (Metabere : eliges. Et longe alia significatio est metor metaris, unde Lucanus « Hesperios audax veniam metator in agros », et alia metior metiris ; illud enim metatus sum, hoc mensus sum facit). (Metabere : verbum de castris locandis ; metatio est, etc.) ; Fest. 110, 18 (Metari castra dicuntur quod metis deriguntur). cf. VI 9 (Viocurus et cistifer nomina sunt metatorum). cf. 14 ?

MI 3. cf. OP 25 (Opinatores : aestimatores vel † arte † militares).|| 5. cf. HI 28 (Historicus : pantomimus qui historias scribit).|| 6. cf. ad FA 9 ?|| 7. an Myricas : tamaricium (cf. ad 8)?

ericius. (?) 8. Myricae : tamarices. 9. Minotaurus : monstrum quod capite taurino [hab]et cetera pars corporis homo fuit. (Aen. 6, 26) 10. Mirum admodum : valde mirum, supra modum. 11. Mysterium : occulta praefiguratio. (Marc. 4, 11 ?) 12. Misericordia : cordis miseria. 13. Miscellaneum : commixticium. 14. Missicius : qui militiam exivit. 15. Missitat (muss– ?) : qui frequenter mittit (mutt–?). 16. Misellus : miser [vel] minor. 17. Mitram : coronam vel mitellam vel capitis ornamenta. 18. Myoparon : scapha aut navicula. 19. Mitificat : mitigat.

MO

Modulant : librant. 2. –destus et moderatus [et placidus] unum est. 3. Moles : magnitudo vel vastitas. 4. Modo : tantum. 5-6. Molitur : parat, instruit, disponit, conatur. –limine : conatu. 7. –limur : [paramus] statuimus vel fabricamus aut cogitamus. (Aen. 3, 6 ?) 8-9. Molibus : saxis, aut <moles : > machinae. (Aen. 5, 439) 10. Moliri : cogitare vel conari. 11. Mollis : effeminatus, vel qui barbam non habet. 12. Molossus : canis. (Geo. 3, 405) 13. Mollia : blanda. (Verg.) 14. Momentum : stilus in quo momentana exaequatur ; quia cito admodum inclinatur si aequaliter non pensetur vocabulum sumpsit. (Isai. 40, 15 ?) 15. Monstrum : deformitas membrorum. 16. Monarchia : unius principatus. 17. –nacosmum:genus vehiculi quod ab uno iumento ducitur. 18. –nopolium : statio ubi una res venditur. 19. –nogamus : unius uxoris vir. (? Itala 1 Tim. 3, 2) 20. Monumenta : posteritatis memoria<m> continentia vel res memoriae signatas. 21-2. Morus : arbor. –ra : poma. 23. Moretur : differat. 24. Morigerare : mores portare [vel mores facere]. 25. Mos : consuetudo. 26. Motilum (mu–) : sine cornibus aut semitruncum. 27. Motilat (mu– ?) placitum : violat, abiurat. 28. Mox : statim. (=CO 61 ?)

MU

Mucro : gladius aut caput gladii. 2. Mulcet : producit. 3. Mulcatores : peremptores. 4. Multatur : a bono separatur. 5. Multa vi : magna virtute. (Aen. 1, 271, etc.) 6. Mulcavit : vinxit, ligavit. 7. Multatus : condemnatus. 8. Mulcet : oblectat. 9-10. Mulcat : pugnis vel calcibus caedit. –care : calcare, vexare. 11-2. Multa : condemnatio. –tat : condemnat. 13 Mulciber : ignis quod omnia mulceat ; ipse dicitur Vulcanus. (Aen. 8, 724) 14. Multare : condemnare. 15. Mulcere : placare, lenire vel delectare. 16-7. Munuscula : dona modica. –nus : donum (Ecl. 4,

---

8. cf. Schol. Ecl. 4, 2 (Myricae : quod vulgo tamaricium dicitur) ; Ecl. 8, 54 (Myricae : quam tamaricem vulgo dicunt).|| 9. caput taurinum habebat *C*.|| 10. an <Nimirum : > etc. (cf. NI 10) ?|| 12. cf. Isid. Et. 10, 164.|| 14. cf. Schol. Aen. 12, 844 ?|| 15. cf. MU 35 (Muttit : murmurat). cf. ad FA 9 ?|| 18. cf. ad LI 32-3.

MO 2. et plac. *om. B*. cf. ad EQ 4.|| 5. pa. in. *om. A*. cf. MA 3. cf. aut A marg. aut Abol. (Molitio : dispositio).|| 7. pa. *om. B*.|| 8-8a. cf. Schol. l. c. (Qui molibus urbem : aut celsam molibus aut quae molibus oppugnatur).|| 13. Vergilio ascribit Ansil. cf. Schol. Aen. 12, 25 (Haud mollia : vera.. falsa enim plena solent esse blanditiis).|| 14. exaeq. *om. A B*.. si.. pens. *om. AB*.|| 16. Monarchia un. pr. *cum* Monomachia pugna singularis *coniung. C*.|| 19. cf. ad DE 46 (Digamus : secundus uxoris vir ; id est duplicato matrimonio).|| 24. vel mo. fac. *om. B*. an Mo. mores patere (*i. e.* pati) ?|| 27. an Mutat ? aut iurat *A marg.* : *om. AB* : aut iura *Buecheler*. cf. MU 36 ?|| 28. *om. A*.

MU 2. cf. 13.|| 3-4. cf. Schol. Aen. 11, 839 (mulcari enim proprie verberibus dicimus) ? cf. 6-7 ; 9-10 ; 11-2.|| 7. cf. 11-12 ; 14.|| 8. cf. 15.|| 13. cf. Donat. Hec. 65 (Mulciber : quod omnia mulceat).|| 14. cf. ad 7.|| 16. –culum *AB*. donum modicum *A*.

18 ?) 18-21. Munificentia : publicum opus, id est donatio. –nifex : munerarius <qui munera dat>. –nia : officia. –nifex : munus facit, id est officium aliquod. 22. Munerarius : qui munera dat. (=19) 23. Mundum muliebrem : linteamina muliebria. (Esth 2, 3) 24. Murmur populi : seditionis exordium. (Num. 11, 1 ?) 25-6. Murice : genus purpurae. –rex : regalis purpura. (Aen. 4, 262, etc.) 27. Murgiso : callidus murmurator vel fallax. 28-30. Mussitat : murmurat. M. : prae timore [murmurat sive] dubitat. –tanter : leniter. 31. Mausoleum : monumentum. (2 Paralip. 35, 24 ?) 32. Musicum : dulce carmen. (Eccli. 32, 7) 33. Muscosi fontes : herbis mollium frondium. (Ecl. 7, 45) 34. Mutarat (matu–) : adcelerat. 35. Muti[la]t : murmurat. 36. Mutilare : debilitare.

NA

Navita : nauta. 2. Navigabilis : ut pontus. 3. Navarchus : navis magister. (? Ital. Act. Apost. 27, 11) 4. Nam (num) : numquid. (=NU 9) 5-6. Nandi : natandi. –ntes : natantes. 7-9. Nanctus : inventus. N. occasionem : adeptus. –ciscitur : adipiscitur vel potitur. 10. Nardum : genus odoris optimi. (Bibl.) 11. Nat : natat. 12. Navales res : ad navem pertinentes. 13-4. Navantes : operam dantes. –vat operam dat. 15-7. Navit : strenue agit. –vare : studiose agere, imp ere. –viter : studiose. 18-9. Navat : cogit conpellit, adcelerat. –vus : celer, industriosus.

NE

Nebulo : latro vel mendax. 2-3. Nebris : corium cervi. N. Dianae : corium Dianae ; qui<a> eum cervo pingitur. 4-5. Nectar : genus odoris. –tareus : odorifer. (Verg. Cul. 241 ?) 6. Nectare : melle. (Geo. 4, 164, etc.) 7. –tar : i<d est> dulcedo suavitas. (Verg.) 8. Necessitudo : adfinitas ; id est uxor aut filii. 9. Nectit : conligat. 10. Necopinans : nec sperans. 11. Ne credite : nolite credere. (Aen. 2, 48 ?) 12. Ne[c] quis : ne[c] aliquis. 13. Nec quidquam : nec modicum. 14. Ne[c]-quidquam : sine causa. 15. Necne : vel non. 16. Nefandus : nec dicendus. (=18 ?) 17. Nefarius : sceleratus. (=20) 18. Nefandi : iniqui nec dicendi. (Aen. 1, 543 ?) 19-20. Nefas : scelus vel crimen. –farii : criminatores vel scelerati. 21. Nemirum

---

18-21. cf. Schol. Aen. 12, 520 ? cf. MA 9 (Munificentia : munera vel datum). cf. aut A marg. aut Abol. (Munificus : honorificus, magnificus) et (Munificentia : munerum datus).|| 19. qui. mu. dat ex 22 inserui.|| 21. officio *AB*. aliquo *A*.|| 27. de Drance (Aen. 11, 378) ?|| 28-30. cf. Schol. Aen. 11, 345 (Mussant modo verentur vel timent significat, alias dubitant.. interdum susurrant, ut de apibus dixit ; et proprie mussare est obmurmurare etc.).|| 28. cf. aut A marg. aut Abol. (Mussitantes : murmurantes).|| 29. dubitat *C* : murmurat (ex 28 ?) *AB* : murmurat sive dubitat. *Ansil.* i. e. in archetypo murmurat fuerat in dubitat correctum.|| 33. mollibus *AB*.|| 35. cf. MI 15 (Mussitat qui frequenter muttit).

NA 1. cf. Schol. Geo. 1, 137 (Navita : pro nauta ; sicut Mavors pro Mars) ?|| 2. cf. ad CA 76.|| 5-6. cf. 11.|| 7. vix inventu. Nam passive usurpatur a nonnullis scriptoribus. Na. : inventus sive usus *Ansil.*|| 9. aut invenit *add.* (ex 7 ?) *A*.|| 11. cf. 5-6.|| 12. an <Navalia :> na. etc. ? cf. Schol. Aen. 11, 329 (Navalia : hoc loco ipsae res navales sunt, id est pix cera funes vela et alia huiusmodi).|| 13-9. Ex Schol. Aen. 1, 435, etc. ?|| 15. an Naviter : strenue (*del.* agit) ?|| 19. cf. aut A marg. aut Abol. (Navus : inpiger, strenuus, obsequens).

NE 1. cf. aut A marg. aut Abol. (Nebulones : praestigiorum nebulis inducentes).|| 2-3. cf. Schol. Geo. 4, 342 (Pictis incinctae pellibus : nebridas habentes, etc.).|| 12. cf. 85. cf. aut A marg. aut Abol. (Nequid : ne tale aliquid. Nequam : ne aliquem. Necui : ne alicui).|| 16. cf. IN 106 ?|| 18. cf. FA 53 (Fandi).

(ni–) : profecto vel sine dubio. (=NI 10) 22. Nemora : silvas. (Verg.) 23. Nempe : certe ; sed gravi pronuntiatione. 24· Neophytus : rudis, novellus. (1 Tim. 3, 6) 25. Neomenia : kalendae, novilunium. (Bibl.) 26. Neoterici : minores, novicii. (? Itala 1, Tim. 5,1) 27. Nepos : prodigus, eversor. 28. Nequeunt : non possunt, vel deficiunt. 29. –queo : non possum. 30. –quivi : non potui. 31. –quivit : non potuit. (=33 ?) 32. –quit : non potest. 33. –quiverunt : non potuerunt. 34. –quitur : non potest fieri. 35. Nequa : ne ali<qu>a. 36. Nequa : non. 37. Nereia : nympha marina. (Aen. 9, 102 ?) 38. Neriosus : resistens, fortis aut nimium constans. 39. Neve : neque, vel non. 40-1. Neuter : neque iste neque ille. –trum : neque hoc neque illud. 42. Naevus : macula. (? Itala Exod. 12,5) 43. Neuter : nemo nostrum (?). 44-6. Nexa : coniuncta, ligata. –ae : ligatae, iugatae. –us : ligatura. 47. Nex : mors aut supplicium.

NI

Nibata (–va–) aqua : ex nivibus facta. 2. Nibarus (?) : splendidus. 3. Nicromantia (nec–) : quotiens anima ab inferis revocatur. 4. Nidore : odore. (Geo. 3, 415 ?). 5. Nihilominus : nihil minus, sic quoque. 6. Nihil interesse : nihil differre vel distare. 7. Nilicola : Aegyptius. 8-9. Nympha : virgo caelestis vel numen aquae. N. : dea aquarum. 10. Nimirum : valde mirum, vel sine dubio, profecto. 11-2. Nimquid (num–) : non (num) aliquid. –quis : non (num) aliquis. (=NU 6-7) 13. Ninnarus : morio cuius uxor moechatur et ipse tacet. 14-4a. Ni quis : nisi quis ; ni[si] : non. 15-6. Nisu : conamine vel conatu. –sus : conatus aut molitus. 17. Nitura (nat–) : genitura. 18-19. Nitens : nitidus. (=21 ?) –tet : splendet vel lucet. 20. Nititur : laborat. (=TE 24 ?) 21-2. Nitentem : candidum vel nitidum. –tor : splendor, candor. 23. Nitens : ambulans. (=HU 2) 24. Nixus : curvus aut pronus aut incumbens. 25. Nixae : munitae.

NO

Nocte intempesta : media nocte. (=IN 241) 2. Nocentissimus : sceleratissimus. 3. Nomenculator : id est nominum calator ; calare dicebant antiqui, id est clamare.

---

23. certe *BC* : recte vel certe *A* (i. e. prava scriptura et emendata). cf. Lindsay, Early Latin Verse s. v.|| 24. niv. *om. AB*. cf. Isid. Et. 7, 14,6 (Ne. Graece, Latine novellus et rudis fidelis).|| 25. cf. Euch. Inst. p. 154, 22 (Ne. hoc est quod apud nos kalendae sed... Ne. nova luna accipi potest).|| 27. cf. PRO 19.|| 36. cf. Schol. Aen. 3, 453 (Nequa : pro non aut nulla).|| 37. Nereis *B* : Neredia *vel* Nereida *A* : Nerei *Ansil.*|| 38. aut etc. *om. AB*. cf. Suet. Tib. 1 (Neronis.. quo significatur lingua Sabina fortis ac strenuus). An ex schol. Aen. 9, 102 ? Nam certe Lenaeo Graeco nomini Donatus (ap. Serv. Geo. 2, 4) Latinam etymologiam dare non timuit.|| 40. cf. Isid. Et. 10, 187 (Neuter : neque ille neque iste ; quasi diceret ne uterque). cf. aut A marg. aut Abol. (Neuter : nemo e duobus. Neutrubi : in nulla parte). cf. ad CU 7-13 ?|| 44-6. cf. NI 25. cf. aut A marg. aut Abol. (Nectere : ligare).

NI 2. Nivarius *Goetz* : an Nitidus ?|| 3. cf. HI 15 (Hydromantes)|| 4. cf. aut A marg. aut Abol. (Nitore quod nitidum est) ?|| 7. Prud. Psych. 655.|| 9. cf. ad LA 34 ?|| 10. cf. NE 21. cf. MI 10 (Mirum admodum : valde mirum, supra modum).|| 13. ipse *om. AB*. cf. ad LE 12 ? Fuitne persona in Atellana ?|| 14-4a. Ex Schol. Aen. 3, 686 ?|| 20. an lab., conatur ? cf. aut A marg. aut Abol. (N. : conatur).|| 22. can. *om. AB*.|| 23. ante 22 *AB*.|| 25. cf. Schol. Aen. 1, 448 (multi nixae legunt, non nexae). cf. NE 44-6.

NO 3. cf. Fest. 251, 25 (Procalare : provocare ; ex Graeco καλεῖν, id est vocare. Unde kalendae, calumnia, calones et caculae et calatores).

4. Non dubium : verum. 5. Nonnulli : aliquanti vel aliqui. 6. Nonnumquam : interdum vel aliquando. 7. Non nescio : non ignoro. 8. Nonne : numquid non. 9. Non secus : [non] simile. 10. Norma : mensura aut regula, vel aequitas [modus]. 11-2. Norunt : noverunt. –ram : noveram. (Verg.) 13. Noscit : discit vel agnoscit. 14. –scere : cognoscere, considerare. 15. Nothi: generis incesti ex adultero et adultera nati. 16. Novales : campos vel silvas nuper satas. (Verg.) 17-20. Noxia : mala. –xialis : nocivus. –xius : nocens. –xa : crimen aut peccatum vel culpa.

NU

Nuptum veniens : nuptura adveniens. 2. Nugas : inutilis. 3. Nuit : adnuit aut promisit, nutu dedit. 4. Nullus : nemo. 5. Numen : maiestas vel iussio. 6-9. Numquis : numquid aliquis. –quid : numquid aliquid. –quidnam : num quid ideo. Num : numquid. 10. Nummularius : nummorum praerogator. (Matth. 21, 12 ?) 11. Nudipedalia : nudo pede deambulatio Iudaeorum est. (Jerem. 2, 25 ?) 12. Nunc : modo. 13. Nuncupat : nominat vel vocat. 14. Nundinatio : quasi propositio. 15. Nuper : recenti tempore vel modo. 15. Nuptant : nubunt. 17. Nurus (–tus ?) : potestas deifica. 18-9. Nuscit (nes–) : no<n> scit. –cibant : non sciebant. 20. Nusciosus (–citiosus ?) : qui plus vespere videt. 21. Nutat : titubat, tremulat. (=VA 3).

OB

Ob : propter (=9 ?) 2. Obcipit : incipit. 3. Obducta : obposita aut contracta. 4. Obest : contrarium est. 5. Obeundi : fugiendi (fungendi ?). 6. Obeunt : circumeunt. 7. Obeunda : exsequenda. 8. Obaeratus : subaeratus vel circumfusus pecunia <aliena>. 9. Ob hoc : propter hoc. 10. Obficiens : repugnans, obstinatum. 11-4. Obiectat : obicit. –ant : obiciunt aut opponunt. –antur : obponuntur. Obices : qui opponuntur. 15-7. Obit : moritur. –iit : mortuus est. –itus : mors. 18. Obolus : exiguus pecuniae numerus. (Bibl. ?) 19. Obiectatur (oblec–) : amicum (animum) pascit. (=AN 48) 20 <Munus ?> Obire : ingere (?) vel ultro largire. 21. Obiter : simul ; <quasi> in iter ubi non est iter. 22. Obicem : oppositionem. 23. Obiurgat : ad vicem litiganti<s> redarguit. 24. Oblato : offerto.

---

5. cf. aut A marg. aut Abol. (Nonnihil : aliquantum, plurimum. Nonnumquam : aliquotiens. Nonnullus : aliquis).|| 9. cf. HA 17.|| 10. mo. *om. B.*|| 13. dicit vel ignos. *AB* : agnos. *A marg.*|| 14. cognos. *om. AB.*|| 17-20. cf. Schol. Aen. 1, 41 (Noxam : pro noxiam. Et hoc interest inter noxam et noxiam quod noxia culpa est, noxa autem poena). (Quidam noxa quae nocuit, noxia id quod nocitum accipiunt).

NU 1. cf. Schol. Aen. 2, 114 (alii scitatum legunt, etc.) ?|| 3. nutum *AB.*|| 5. cf. 17 ?|| 6-7. cf. NI 11-2.|| 11. sine interp. *AB.* cf. Hieron. ad Galat. 4, 8.|| 13. vel voc. *om. B.* : nomen voc. *Ansil.*|| 15. vel mo. *om. B.* || 17. Nerus *C* (cf. NE 38 ?) : an <Numen : > nutus (cf. 5) ? cf. Fest. 178, 9 (Numen quasi nutus dei ac potestas...).|| 19. noscebant *interp. AB.*|| 20. cf. Fest. 176, 15 (Nuscitiosum.. Aelius Stilo qui plus videret vesperi quam meridie).

OB 1. Harum gl. complures ad unum scholium reicere potes. cf. Schol. Aen. 1, 233 (Ob enim veteres pro iuxta ponebant ; Plautus in Milite « nunc scio mihi ob oculos caliginem obstitisse ». Potest tamen et ante intelligi. Aut ob propter ; Terentius « quodnam ob factum ? » Aut ob circum ; ut « Turni se pestis ob ora. »... Significat ob et contra, ut obstat et obloquitur.) 2. cf. aut A marg. aut Abol. (Occepit : incepit).|| 9. cf. 1.|| 13-4. i. e. Obices : qui obiectantur. id est obponuntur. cf. 22.|| 20. iungere *vel* ingredere *Ansil.* : an sibi ingerere ? an inire ? an fungi ? an ingredi ?|| 21. Crux philologica ab antiquis temporibus. cf. Charis. p. 209, 12.|| 22. cf. 11-4.|| 24-5. una gl. *AB* (*recte* ?).

25. Obficio (off–) : beneficio. 26. Oblatrat : obstrepit. 27. Obliso : fracto. 28. Obliteratum : deletum vel oblitum. 29. Oblogare (–ro–) : contradicere aut contra legem venire. 30. Oblicum : <in> gyrum aut curvum vel de angulo in angulum ductio. 31. Obliqua : non recta. 32. Oblectat ; delectationem infundit. 33. Oblegat : circummittit. 34. Obluctor : contra luctor. 35. Obliqui : non recto itinere gradientes. 36. Obumbrare : obtegere. 37. Obnititur : obsistit. 38-9. Obnu<b>erat : obtexerat. –nu<b>it : operit. 40. Obnitere : resiste[re]. 41-2. Obniti : conare. –nixae : conatae. (Aen. 4, 406) 43-4. Obnubet (–it ?) : obteget. –nu<p>tus veste : circumdatus veste. 45. Obortis : subito natis. (Verg. ?) 46. Obnubit [veste] : circumdedit veste. (Verg.) 47. Obpetere : obcumbere aut mori. (Aen. 1, 96, etc. ?) 48. Obplet : complet. 49. Obpanso : obiecto vel extenso. 50. Obprobrium : maius crimen. 51. Obpet <i>it : obiit. (Aen. 11, 268 ?) 52. Obpigneravit : dato pignore conligavit. 53. Obnixius : firmius vel intentius aut totis viribus. 54. Obsecundat : obsequitur. 56. Obsecrat : rogat. 56. –cro : adiuro. 57. Obstinat : opponit. 58. Obstinatio : mentis duritia aut intentio. 59. Obstrepit : impedit. 60. Obstipum : oblicum, contrapositum. 61. Obsita : obsepta vel circumdata. (Aen. 7, 790 ?) 62. Obnoxius : subditus vel obligatus. 63. Obsit (–dit) : includit. 64. Obscura persona :vilis vel despicabilis. 65. Obstupida: amens vel mente turbata. 66. Obsoletatus : inquinatus. 67. Obseptus : circumdatus ; a sepe tractum est. (=61 ?) 68. Obscenus : turpis aut sordidus. 69. Obsillagis (?) : Marsus. 70. Obstinatus : pervicax, pertinax, obstrictus, obduratus. 71. Obtio : electio. 72. Obtemperat : obedit. 73. Obtrectans : resistens. 74. Obtendit : obicit, opponit. 75. Ob<s>trepit : obturbat. 76. Obtruncat : occidit vel interficit. (Verg. ?) 77. Obtorpuit : obstipuit vel infrigidavit. 78. Obtatius : optabilius.

OC

Ocius : citius vel velocius. 2. Occursare : saepius occurrere. 3. Occipitium : posterior pars vel summitas capitis. 4. Occentare : contra canere. 5. Occupavisset : occupasset. (?) 6. Occultum ignem : absconsum amorem. (Aen. 1, 688) 7. Ocreas : tibialia. 8-9. Occulit (–et ?): occultavit (–bit ?) vel abscondit. ([–cultum : absconditum.] (=6 ?) 10. Occubuit : interiit, mortuus est. 11. Occulendum : occultandum.

---

26. cf. 59 ; 75. Prud. Perist. 10, 913.|| 27. Prud. Psych. 331.|| 29. cf. ad AB 5. leges *AB*: legem *A marg.*|| 30. ductio *om. AB.*|| 31. cf. 35.|| 33. vel Obligat. circumnectit *Nettleship.*|| 37. cf. 40. (resist–).|| 38-9. cf. 43-4 ; 46 ; OM 1. cf. Schol. Aen. 11, 77 ?|| 46. Vergilio ascribit Ansil. cf. ad 38-9.|| 47. cf. 51 ?|| 49. an –um (=OP 29 ?)|| 51. cf. OP 15 (Oppetiit : occidit).|| 53. Obnoxius *AB.*|| 57. cf. 70.|| 59. cf. 26.|| 60. cf. Fest. 210, 11 (Obstipum : oblicum, etc.) || 61. obsecta *AB.* cf. 67.|| 64. vel des. *om. B.*|| 65. Fueratne Plautus (Mil. 1254) in scholio ad Aen. 4, 404 laudatus ?|| 66. –tur –tur *Abba.* cf. Ansil. (Obsoleta veritas : mendaciorum sordibus inquinata), unde suspicio oritur glossam revera Obsoletus esse et ad Italam redire.|| 69. Obsilla regis *C* : an Psylla regis ? Obscura glossa quae ex scholio ad Aen. 7, 750 potest provenire. Certe subest aliqua forma vocis Psyllus. (cf. Lindsay, Corpus Glossary, p. 206).|| 70. obstr. obd. *om. B.*|| 75. cf. 26.

OC 1. cf. Schol. Bern. Ecl. 7, 8 (Ocius : citius, velocius) ?|| 2. Ecl. 9, 25 ?|| 3. posteris vel *AB.*|| 4. cf. Fest. 190, 33 (Occentassit antiqui dicebant quod nunc convicium fecerint dicimus, etc.)|| cf. 8-9.|| 7. Aen. 7, 634 ; 8, 624 ; 1 Reg. 17, 6.|| 8. occ. vel *om. B.*|| 9. *om. B.*|| 11. tegendum aut recondendum *interp. d* : *interp. caret c.*

OD, OE

<H>odoeporicum : itinerarium, viatorium. 2. Oenotri : antiqui cultores Italiae. (Aen. 1, 532). 3. [<Th>oerias (–eo–) : ad divinitatem.] (=TE 32).

OF

Offendit : inpegit vel laesit. 2-3. Officit : inficit aut obest. –cere : tinguere aut nocere. [–ciant : obsint vel noceant]. 5. Offibulare : concludere vel circumdare.

OL

Olympum : caelum vel mare (?). 2. Olim : antiquitus vel aliquando. 3. <H>olocausta : sacrificia. (Bibl.) 4. Olitores : hortulani. (=HO 1 ?) 5. Olli : illi aut cui (?) aut tunc.

OM, ON

Omnita (obnu<p>ta ?) : obvoluta. 2. Omni opere : omni virtute. 3. Omnimodis : omnino. 4. Omniten<en>s : omnipotens. (=AR 38 ?) 5. Omenstrum (?) : auguria maiora. 6. Omen : augurium. 7. Omittit : ignoscit aut praetermittit aut redarguit. 8. Omina : auguria. (=6) 9. Omentum : mappa ventris. 10. Onesiphorus : lucrum ferens. (2 Tim. 1, 16.)

OP

Opulentus : abundans. –ta : abundantia. (Aen. 8. 475 ?) 3. Opimus : pinguis, semper copiosus. (=17 ?) 4-5. Opulentum : divitem. Opes : divitiae. 6. Opacum : obscurum aut humidum vel umbrosum. (Aen. 8, 107) 7. Opaco : tectura (–ro). (Aen. 8, 211) 8. Opem : auxilium. 9. Opperimentum : expectatio. 10. Oppessulatis : clausis : a pessulis dictum. 11-3. Opperientes : expectantes. –ritur : expectat aut observat. –riens : expectans. 14. Operit : cooperit vel obvelat. 15. Oppetit : occidit. (=OB 51 ? 47 ?) 16. Opportunus : necessarius. 17. Opima : pinguia vel fecunda. 18. Oppilat : obdurat (–tu–) vel occludit. (Psal. 106, 42) 19-20. Oppidum : urbem vel municipium, aut civitas modica. –da : municipia vel castella. 21. –do : obiter (?) aut omnino. 22-3. Opinio : aestimatio. –nor : aestimo, aut nisi fallor. 23. Opiliones : pastores ovium. (Ecl. 10, 19 ?) 25. Opinatores : aestimatores, vel arte (?) militares. 26. Opitulatur : auxiliatur aut sustentat. 27. Ope-

---

OD 1. cf. Hieron. Ep. 108, 8.

OE 3. *om. B.*

OF 4. *om. B.* cf. Schol. Bern. Geo. 1, 69 (Officiant : obsint, noceant). || 5. ante 1 *B.* vel circ. *A marg.* : *om. AB.*

OL 1. Expectes c. vel montem. || 5. cf. Schol. Aen. 4, 105 (Olli modo tunc.. alias olli illi significat).

OM 1. Omita *A.* cf. ad OB 38-9. || 5. Omentrum *AB.* An Omen : monstrum, etc. ? An Ostentum, mo. : aug. ma. (cf. OS 5) ?

OP 1. *om. A.* || 2. –lentia *B* (Aen. 7, 262 ?) || 5. cf. ad 8. || 8. cf. 5 (Opes : divitiae) ? cf. Schol. Aen. 1, 601 (opes : divitias... opem. : auxilium) ? || 9. cf. 11-3. || 12. aut observat *om. AB.* (cf. ad 14). cf. PRAE 1 (Praestolatur : observat aut expectat). || 14. obv. *Ansil.* : observat *AB* (ex 12). || 17. cf. 3. || 19. aut civ. mod. *om. B.* || 19-21. cf. Schol. Aen. 9, 608 ; Fest. 201, 9. || 24. ovium *om. B.* || 25. cf. MI 3 (Militaris opinator : id est vetus miles). an Op. : aest. veteres mil. ? an <Militares> Op. : aest. vel actae militiae ? cf. 22-3 ; unde patet illud Opinator q. v. aestimator ab illo Op. q. v. vetus miles alienum esse. || 26. cf. 30. || 27. carmina in uno cod. legitur, quod revocat mentem ad. Horat. C. 4. 2, 31.

rosa : ingentia certamina. (?) 28. Operae pretium : necessarium, vel laboris pretium. 29. Oppansum velum : in scaena quod undique panditur. (Exod. 27, 21) 30. Opitulante : auxiliante. 31. Opobalsamum : lacrima balsami. 32. Optutu : inmobili visu. (Aen. 1, 495, etc.) 33. Optunsa : stulta vel stolida. (Aen. 1, 567.)

OR

Ora : vultus, vel fines (–is). 2. <H>orama : visus somni ; Graecum est (? Itala Gen. 15, 1) 3. Orbita : strata. (Geo. 3, 293 ?) 4. Orsus : loqui coepit. (Verg.) 5. Originis <confidentia> : generis fiducia. (=GE 7) 6. Oraculum : divinum eloquium. 7. Orgia : mysteria vel nocturna cura (sacra ?) aut initia. (Verg.) 8. Orion : stella est. 9-10. Ortus : natus. Oriundus : natus. 11. Orbus : qui filios amittit. 12. Ores(–is) :finibus vel regionibus. (Verg. ?) 13. [Ornos : genus est ligni.] (Verg. ?)

OS, OV

Osurum (–orem) : odiosum. 2. Ostentat : iactat, videri procura, ; aut multa ostendit. 3. Ostrum : purpura. (Verg.) 4. Osores : <odiosi>, odio semper habentes. (=1 ?) 5. Ostentum : monstrum. 6. Os : vultum aut faciem. 7. Osores : odiosi. (=4) 8-9. Ovans : exultans, gaudens. –ntes : gaudentes. (Verg.)

PA

Pabulator : pastor qui praebet pabula. 2-3. Pacificus : pacatus factus. –catus : pacem tenens. 4. Paciscere : gratiam redintegrare. 5. –ctum : conventum. 6. Pactorium : planta[to]rium. 7. Padus : fluvius. (Verg.) 8. <Areo>pagus : collegium curiae <Martis> ; <Areopagitae : curiales>. 9-10. Paganus : ab eo quod pagum colat. –nicius : ut cultus. 11. Pangit : palum figit, aut citharam tangit. 12. Palaestra : luctatorium ubi athletae

---

28. vel la. pr. *om. B.*|| 29. cf. OB 49.|| 31. cf. Philarg. Geo. 2, 119 (Opobalsamum dicit ; in India quaedam arbores sunt ex quibus lacrimae emanant quod opobalsamum dicitur).|| 33. Obtusa *A*.

OR 1. cf. OS 6 (Os : vultum aut faciem).|| 2. Gr. est *om. B.*|| 5. Vergilio ascribit Ansil.|| 9-10. i. e. Ortus : oriundus, natus.|| 11. cf. Isid. Diff. 408 (O. est qui filios amittit, caecus est qui oculos perdit), unde conicere ausim scholium ad Aen. 11, 216 sic fere esse scriptum : Parentibus orbi : orbus proprie est qui filios amittit, hic qui parentes ; et Ovidius (Met. 14, 189) « luminis orbus », id est caecus, qui oculos (–lum ?) perdidit. Cf. ad PE 17 ?|| 13. om. codd. praeter *d* ; interp. (quae ibi quoque deest) hab. sub Osanna *v*.

OS 1. cf. EX 37 (Exosum : odibilem, odiosum) ; PE 100 (Perosum : odiosum)? cf. 4.|| 4. odiosi ex 7 sumpsi.|| 5. cf. PRO 20 (Prodigium : monstrum).

PA 2. vix pacatum faciens.|| 4-6. cf. 11 (Pangit); 32 (Pangit carmina) ; PE 53 (Pepigit : pactum posuit). Serv. Aen. 11, 133 (Pepigere dies : pacti sunt ; nam ab eo quod est paciscor et pepigit et pactus sum facit). Et sic, puto, scholiasta noster: Paciscere est gr. red.; unde « pepigit foedera » (Aen. 10, 902) pactum i. e. conventum posuit ; pangit est palum figit aut citharam tangit, pangitur plantatur ; unde pactorium plant. et pangit carmina, i. e. iungit. Cf. Fest. 235,5.|| 8. Fortasse post Martis addenda est gl. truncata quam hab. aut A marg. aut Abol. (qui Ares Graece dicitur). cf. AR 24 (Areopagitas : curiales). Cf. Schol. Geo. 1, 18 (ut Mars et Neptunus de hac re iudicium apud Athenas experirentur ; unde locus ubi iudices sederunt Ἄρειος πάγος, iudices Atheniensium Ἀρεοπαγῖται appellantur).|| 9. cf. Schol. Geo. 2, 382 ?|| 10. cf. ad CA 76.|| 11. cf. ad 4-6.|| 12. luctatorum *AB*.

se exercent. (Verg. ?) 13-4. Palpo :foveo aut blandio, aut pertracto. pat : blanditur aut manu contractat. 15. Paliurus : genus frutecti est. (Ecl. 5, 39) 16-8. Palabundi : vagi, errantes.-lantes : sparsi, per diversa fugientes. –lantes : gaudentes (?). (Verg.) 19-20. Palmatus : laureatus vel coronatus. –mas : manus, vel victorias. 21. Palteum (bal–) : murum, vel fastigium. (Itala Deut. 22,8) 22. Pantheos : deus qui in se omnes habet significationes ; quasi omnium deus. 23. Panditur : aperitur. (=25 ?) 24. Panovium <custos> : pastoralis deus. (Geo. 1, 17) 25. Panduntur : aperiuntur. 26. Panthera : retia <maior>. 27. Pannica (Puni–) terra transita, Africa (–cana ?). (?) 28. Panniceum (–cia) : genus vestis. 29. Pandum : flexum, curvum. (Geo. 2, 194 ?) 30. Pan : Incubus. 31. Pancra : rapina. 32. Pangit carmina : iungit. 33. Pandectes : omnia ferens, et Veterum (–tus) et Novum Testamentum. (Bibl.) 34. Parsimonia : frugalitas vel temperantia. 35. Participat : inpertit, multis communicat. 36. Par<a>bata : cupidus. (? Itala Iacob. 2, 9) 37. Parasituli : buccellarii. 38. Parcas : Fata sunt <cata> antifrasin, Clotho, Lachesis, Atropos. 39. Pare[s]t : constat. 40. Parumper : valde modicum. 41. Parasceve : cena pura, id est praeparatio quae fit pro sabbato. (Matth. 27, 62) 42. Paret : obsequitur. (=56) 43. Pharmacopola : medicamenti venditor. 44. Partubus : partus effusionibus. 45. Parentia : a parendo, oboedientia. 46-7. Parilitas : aequalitas. –lis : aequalis. 48. Parsurus : parciturus. 49. Parta : adquisita aut parata. (Aen. 2, 784) 50. Pargitur (pang–) : plantatur. 51. Parcissime libavit : tenuiter conprehendit. 52. Participandis consiliis : communiter conferendis eo quod (aequa) parte electionis. 53. –titur : dividit[ur]. 54-5. Parma : genus scuti. –mula : quod supra. (Verg. ?) 56-7. Parentat : umbris vel tumulis mortuorum frequenter paret, id est obsequitur vel ministrat. –talia : dies festus Paganorum. 58. Paradionium (–zo–) : prope balteum. 59-60. Parthus : civis de Parthia. –thicus : negotiator ipse. (Verg. ?) 51. Pa<t>rat : perficit

---

16. vagi *om. AB.*|| 18. an vagantes.|| 19. cf. LA 36.|| 21. Deut. l. c. balteum tecti. cf. 58 ?|| 22. *A marg.* cf. Schol. Ecl. 2, 31 (Pan deus.. id est omne, etc.) ?|| 24. om. codd. praeter *d b.*|| 26. cf. Varro L. L. 5, 100. Ex Schol. Aen. 4, 131 ? Altera pars glossae est TE 27 (Tendicula : quasi retia quae tenditur leporibus vel avibus). cf. ad KA 6-7 ?|| 27. Punica terra Africana *A marg.* (aut Abol.) : Punica terra Africa *AA*. An <Punica regna :> Pu. te. tr., Africana (Aen. 1, 338) ? cf. PE 41 (Poeni : Afri). An Pu. te. : transit ad Africam (Prud. Perist. 13, 1 ; scil. poeta transit, quoniam in hoc hymno primo Africanam tangit martyrem) ? || 28. cf. Isid. Et. 19, 22, 24 (Pannucia nuncupata quod sit diversis pannis obsuta).|| 30. cf. Schol Aen. 6, 775 (Inuus autem Latine appellatur, Graece Πάν, item 'Εφιάλτης Graece, Latine Incubo). cf. SI 10.|| 31. cf. Nonius 59, s. v. Inpancrare.|| 21. cf. ad 4-6.|| 35. inp. *A marg.*, *C* : *om. B.* cf. 52-3 ?|| 37. cf. SA 37 (Satellites) ? buccellatarii *A.*|| 38. *A marg.* sunt etc. *om. A B.* cf. Schol. Aen. 1, 22 (dictae sunt Parcae κατὰ ἀντίφρασιν quod nulli parcant... Nomina Parcarum Clotho, Lachesis, Atropos). cf. ad HE 4.|| 39. cf. 42 ; 45 ; 56-7. AP 10 (Apparitores : oboedientes) ? cf. Schol. Aen. 1, 118 (aliud est parere et aliud apparere ; parere enim est oboedire) ; 10, 76 (parent autem est peritissime agnoscuntur.. Parent : apparent ac patent).|| 40. cf. Schol. Aen. 6, 382 (Parumper : paulatim.. alii parumper valde parum volunt), cf. PE 102 ?|| 42. cf. ad 39.|| 45. cf. ad 39. cf. 56-7.|| 48. Ex Schol. Aen. 1, 144 ?|| 49. cf. Schol. l. c. (Parta : an parata an adquisita armis ?).|| 50. cf. ad 4-6.|| 51. Ex scriptore laudato ad Aen. 1, 256 (cf. IN 129) ?|| 52. cf. 35 ? conferendum *AB.* eo quod etc. *om. AB.*|| 53. cf. 83. (Partiliter : divise).|| 56-7. cf. ad 39 ?|| 58. cf. 21 ?

vel admittit. (=69 ?) 62. Pascha : passio ; Graecum est. (Bibl.) 63. Pastophorium : atrium templi vel sacrarium (Itala Ezech.) 64. Pastinantes : plantantes. 65. Passo capillo : soluto crine. 66. [Passim : dispersi et sine modum.] 67. Patera : fiala ; a potando. (Verg.) 68. Patriarcha : patrum princeps. (Bibl.) 69. Patrantes : admittentes. (Deuter. 4, 25 ?) 70. Patricii : senatores antiquae familiae. 71. Pater patratus : sacerdos [vel] praepositus, <id est> pater foederum conficiendorum quando pax fit cum barbaris. 72. Patescunt : aperiuntur vel deteguntur. (Aen. 2, 309) 73. Patrissat : patri similis fit. 74. Patibulum : crux vel stipites. (Genes. 40, 22 ?) 75. Patricida et parricida : id est qui parentes occidit. 76-7. Patruelis : filius patrui vel filia. –ruus : frater patris. 78. Patuit : adparuit. 79. Patrabant : perpetrabant aut faciebant. 80-2. Patulum : amplum vel diffusum. –lae : patentes. –lum : patentem. 83. Pa<r>tiliter : [patenter vel] divise. 84. Pausa : requies. 85. Pauxillum : paululum. 86. Paulisper : aliquantisper vel aliquantulum.

PE

Phoebe : luna. (=FI 3) 2-4. Peculatus : furatus de peculio publico. –lator : rerum publicarum fur. (=4 ?) –lator : qui pecuniam publicam furat. 5. Pectit : pectinat. 6-7. Pecuarius : armentarius. –cua : armenta. 8. Peditatus : numerus peditum. (=11) 8e. <Paedopoiia> : propagatio filiorum aut nepotum. (? Itala 4 Mac. 17, 6) 9. Pedetemptim : caute ; quasi pede temptans. 10. Pedatum carcerem. (?) 11. Ped[it]es et pedester unum est. <Pedidatus : numerus peditum>. 12. Paedore : sordium inundatione. 13. Paedagogum : eruditorem nutritoremve puerorum. (Bibl. ?) 14. Peierat : male iurat. 16. Paedor[a] : aurium sordes. 17. Pegaso (?) : homo iocularis. 18. Pelex (caelebs ?) : sine filiis. 19. Pelex : sollicitatrix anima (thalami) maritalium ; a pelicando dicta. 20. Pellecti : inlece-

---

62. Melius Isid. Et. 6, 17, 11 (Paschae autem vocabulum non Graecum sed Hebraeum est, nec a passione... sed a transitu) ; Euch. Inst. p. 154, 1 ; Hieron. Matth. 26, 1.|| 63. cf. Euch. Inst. p. 149, 15 (item in Ezechielis extrema parte in visione civitatis in veteri translatione habet pastophoria, in nova gazophylacia, id est cellulas parvas).|| 66. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?|| 67. patendo *C.* cf. Isid. Et. 20, 5, 2 (vel quod in ipsis potare solemus vel quod patentes sunt). cf. aut A marg. aut Abol. Patera : regium poculum cf. Ansil. (Pa. : re. po., fiala ; Pa. : regalis fiala). Vide SC 6.|| 69. cf. 61 ? 79 ?|| 70. cf. CI 6 (Civis patricius : senator maior). || 71. Pater patrum *AB.* pater fidem quasi nov. lem. *AB.*|| 71. cf. IN 106 (Fetiale ius) : Corp. etc. (Fetialis : pacis sacerdos Fetialis corona : sacerdotalis) ? cf. Schol. Aen. 9, 53 ; 10, 14 ; 1, 62.|| 73. cf. VI 30 (Virissat). cf. Ter. Ad. 564 (patrissas ; abi, virum te iudico) ?|| 79. cf. ad 69.|| 80. vel –lam. ||80-2. cf. Schol. Ecl. 1, 1 (Patulae : patulum dicimus quod patet naturaliter, ut nares, arbor.)|| 83. cf. 53.

PE 2-4. cf. DE 74 (Depeculatus : pecoribus depraedatus). cf. Schol. Ecl. 1, 32 ; Fest. 232.|| 2. pub. *om. AB.*|| 3. Pecula *AB.* fur *om. AB.*|| 4. post 8 *A* : post 6 *B.*|| 6-7. cf. AR 41 (Armenta : pecuaria) ? cf. Schol. Geo. 3, 64 (Pecuaria : ab eo quod est pecuare venit ; nam pecua .. ab eo quod est pecu venit) ? interp. *om. AB.*|| 9. cf. Donat. Phorm. 552 (Pedetemptim : caute ; a pedibus et temptando).|| 10. cf. 12 ?|| 11. cf. 8. cf. ad EQ 3-4. || 12. cf. 16.|| 13, nut. *om. AB.*|| 14. male *om. AB.* cf. DE 129 (Deierare : <valde> iurare). Ex Schol. Aen. 2, 195 ?|| 15. non est ; in numerando peccavimus.|| 10. cf. 12.|| 17. cf. SA 39 ?|| 18. cf. Gloss. Verg. (Peleps : sine filiis), glossa hinc sumpta ? cf. aut A marg. aut Abol. (Caeleps : sine uxore). Expectes Orbus (cf. ad OR 11).|| 19. cf. Fest. 225, 9 (Pellicator : qui pellicit ad fraudem).|| 19-24. cf. Schol. Aen. 2, 90 ; Geo. 4, 443. Cf. 104.

brati vel seducti. 21. Pellacem : dolosum vel fallacem. 22. Pellexit : in fraudem induxit. 23. Pellector : persuasor vel incitator. 24. Pelices : concubinae. 25. Pelle : expelle. (Aen. 2, 784 ; 5,812) 26. Pela (pi–) : iacula vel tela. (Verg. ?) 27. Pellvenis (pellis aenis) <squamis> : lorica. (Aen. 11, 770) 28. Pelorum : promuntorium. (Aen. 3, 411 ; 687) 29. [Pelasgae : Graecae.] (Aen. 2, 106) 30. Penuria : fames aut inopia aut necessitas. 31. Paenula : lacerna vel stola. 32. Pentomen (perit–) : circumcisio. (? Itala Galat. 2, 9) 33. Penum : cellarium. 34. Pensitat : librat. 35. Pendeo : faveo vel blandior. 36. Phoeniceo : rubeo. (Ecl. 7, 32) 37. Pensum (pessum) : pessimum. (=107 ?) 38. Paene : prope vel iuxta. 39. Penis : natura, pudenda. 40. Pensio : pretium vel exsolutio. 41. Poeni : Afri. (Verg.) 42. Pensiculatores : libratores. 43. Penetralibus : interiora domus vel templi. (Verg.) 44. Pentametrum : versus quinque syllabarum (!). 45. Penes : aput. 46. Pensationes : librationes. 47. Penitissima : interiora. 48. Paenitudo : paenitentia. 49. [P<o>enigenam (–ram ?) : p<o>enam sumentem.] 50. Pernox : pervigil. (Geo. 3, 20 ?) 51. Peplum : stolam vel pallium quo matronae utuntur ; est item peplum textum ingens in modum navalis veli quod in templi arcem subvehitur. (Aen. 1, 480) 52. Pepulit : amovit, reppulit. 53. Pepigit : pactum posuit. 54. Perpetuum : sempiternum. 55. Perpetitur : patitur vel tolerat. 56. Perplexa : <multis>conligata<modis>. 57. Perculit : proturbavit, aut iactavit, vel prostravit. (Aen. 5, 374) 58. Percatapsat : valde caedit. 59. Perniciosus : qui dat operam ut perdat aliquem ; unde et pernicies dicitur. 60. Pertinax : qui se vehementius tenet ne consentiat. 61-2. Perfidus : qui semel fidem fregit. –diosus : qui semper. 53. Percussus : permotus aut pertractus (prostratus ?). 64-5. Perduellis : hostis vel bellator. –ium : rebellatio. 66-7. Pernix : velox. (=77 ?) –citas : velocitas. 68-9. Pertinax : inpudens. –vicacia : praestans inpudentia. 70. Peresum : comestum vel exinanitum. 71. Perte[n]sum : taediosum vel permolestum. 72. Percellit : percutit vel [per]evellit. 73. Perperum : perversum. 74. Pernoscimus : peragnoscimus. 75. Perniciosum : valde nocivum. 76, Perpetiendum : tolerandum. 77. Pernicibus : celerissimis, velocibus. (Aen. 4, 180 ; 11, 718) 78. Perpendit : aequavit vel aestimavit. 79. Percontatur : interrogat. 80. Peritus : scientia plenus. 81. Percitum : celerem aut permotum. 82. Perfungitur officii (–cio) : munus complet. 83

---

22. Similiter Fest. 225, 11 (Pellexit : in fraudem induxit). || 29. Estne glossarii Abolita ? || 31. cf. Euch. Inst. p. 156, 19 (Penula in Apostolo Latinum est ; est autem quasi lacerna descendentibus clavis). || 33. cf. Schol. Aen. 1, 704 ? || 34. cf. 42 ; 46. || 36. cf. FE 9. || 37. Pessum : profundum aut pessimum *Ansil.* || 40. cf. Fest. 229 (Pendere poenas). || 41. cf. ad PA 27. || 42. cf. ad 34. || 43. interior *AB*. cf. 47. || 44. Prior pars est EN 17 (Hendecasyllabus : versus undecim syllabarum). || 46. cf. ad 34. || 47. cf, 43. || 49. *hab. A marg., d : om. cett.* Ex Schol. Aen. 7, 773. (ubi aliter Servius) ? vix Pennigeram pennam sum. (Prud. Symm. 2, 33). || 50. cf. Austin, Class. Quart. 19, 93, qui addit (ex Ab Abs.) Luna pernocte : quae lucet tota nocte (Ov. Met. 7, 268). || 51. quo etc. *om. AB.* || 52. expellit *add.* (ex 25 ?) *B.* || 53. cf. ad PA 4-6. || 56. conlig. *interp. AB.* Perflexa m. c. m. *A marg.* : Perplexa m. m. c. *et* Perfelexa m. c. m. *Ansil.* || 58. Ex Schol., puta, Aen. 1, 478 ? cf. PA 13-4 (Palpo, Palpat) ? || 59. cf. 75. || 60. cf. 68-9 ? || 63. prostractus *Ansil.* : perfractus *Nettleship.* cf. aut A marg. aut Abol. (Perculsus : permotus, perterritus). || 68-9. cf. 103 (Pervicacia : contumacia). cf. 60 ? || 71 cf. 100 (Perosum) ? || cf. TE 23 (Tensus : taesus). || 73. cf. 93. (Perperam : prave vel perverse). || 75. cf. 59. 77. cf. 66-7 ; 84-5. || 80. cf. AB 14 (Abusitatus : minus instructus scientia) ? || 81. per momentum *AB.* || 82. cf. 90 ?

Perlustrat : pervidet. 84-5. Pernicius : velocius. –citer : velociter. 86. Perfugium : auxilium, latebras, receptaculum. 87. Persolla : persona vilis. 88. Peragrat : circuit, gyrat inquirendo. (Verg.) 89. Pergenuat : genibus pergit. 90. Perfunctorie : imaginarie, leviter aut transitorie. 91. Perlata : tolerata. 92. Perendie : post crastina. 93. Perperam : prave vel perverse. 94-5. [Perpessus : passus aut sustinuit.] –pessicius : qui frequenter aliquid patitur. 96. Peristromata : tegmina accubitus. 97. Percita : concita. 98. Perdocilis : valde docilis. 99. Pervium : perplanum. 100. Perosum : odiosum. 101. Perspicuum : manifestum vel clarum aut lucidum. 102. Perexiguum : valde parum. 103. Pervicacia : contumacia. 104. Persuastri<ces> : persuasione<s>. 105. [Persentiscere : ..] 106-7. Pessum : deorsum vel praecipitium, id est perditum. Pessum <dat>a : praecipitata vel confracta. 108-10. Petulci : petentes vel hilares. –lans : lascivus ; a petendo. –lanter : inpudenter.

PH, PI

Philippeos : solidos. 2. Piaculum : crimen aut aliquid impie in templis aut in sepulchris commissum. 3. Piabunt : expiabunt. (Aen. 6, 379) 4. –abilem : grandem. 5. Pictiones (pyctonices ?) : qui vincunt in pyctarum certamine. 6. Piget : pudet, poenitet, taedet. 7. Pigridae (picrides) : quasi lactucae. (Itala Exod. 12, 8) 8. Pilum : unde contunditur quidquid in pila tunditur. 9. Pisi (parapsis ?) : gabata vel patina. (Matth. 23, 25 etc.) 10. Pilos : contos. 11. Pila : hasta <Romana, gaesa Gallorum, sarissae Macedonum>. 12. Phylacteria : carmina. (Matth. 23, 5) 13. Pilo : hasta. (=11 ?) 14. Pinnirapos : sectatores gladiatores ; quod pinnis (–as) rapiant. 15. Piraticus : subaudis ut caster (!). 16. Pyra : ara lignis altioribus conposita ; quae cum adhuc non ardet rogus dicitur, cum vero ardet pyra dicitur ; pyr enim Graece dicitur ; ubi corpora mortuorum conburebant. (Verg.) 17. Pyrites : lapis Persicus qui in tenentis manu si vementius prematur adurit ; propter quod ab igne nomen accepit. (Aug. Civ. 21, 5) 18. Pisilla (pu–) : parvula (Bibl. ?) 19. <E>pisema : specular (–la ?). 20. Piste (pyctae) : quibus raduntur capita et caedunt se corio crudo. 21. Pistrix : belua marina. 22. Pithecus :

84-5. cf. ad 77.|| 86. Synonymis Ciceronis ascribit Ansil. Cf. PRAE 22 ? || 87. cf. Plaut. Curc. 192. cf. MI 16 ?|| 88. inq. *om. AB.* cf. CI 11. cf. Schol. Aen. 4, 72 (Peragrare enim est circumire inquirendo).|| 93. cf. 73.|| 94. *A marg.* : *om. B.*|| 95. cf. ad IA 5.|| 96. gemina (*om.* acc.) *AB.*|| 100. cf. ad OS 1. cf. aut A marg. aut Abol. (Perosum : odibile).|| 102 : cf. PA 40?|| 103. cf. ad 68-9.|| 104. Persuastra *vel* –suasura *A.* cf. Plaut. Ba. probri perlecebrae et persuastrices. Ex eodem scholio atque 18-24 ?|| 105. in uno cod. *d*, ibi autem sine interp. cf. PRAE 71. Cf. Ter. Haut. 916.|| 106-7. cf. aut A marg. aut Abol. (Pessum : praeceps. Pessumdatus :praecipitatus).||107. cf. 37.||108-10. cf. Schol. Geo. 4, 10 (Petulci : id est salitores vel petulantes exsultatione). (Petulci : lascivi, exultantes ; et petulci dicti ab appetendo).

PI 4. an –le –de (Ov. Fast. 3, 289 –le fulmen) ?|| 5. vincuntur *B.* cf. 20 (Pyctae).|| 6. poen. taed. *om. AB.*|| 8. cf. Isid. Et. 4, 11, 5 (Pilum autem est unde contunditur quidquid in pila mittitur) ; ex Schol. Aen. 9, 4 ?|| 9. Parapsis *A marg.* Noli emendare Pyxis (cf. 23).|| 11. Gaesa et Sarissae suo utramque loco hab. *C.* cf. Schol. Aen. 7, 664 (Pilum proprie est hasta Romana, ut gaesa Gallorum, sarissae Macedonum). cf. 13.|| 14. cf. Iuv. 3, 158.|| 15. cf. aut A marg. aut Abol. (Pirata : latro maritimus). cf. ad CA 76.|| 16. cum ve. ar. p. dic. *om. AB.* cf. Schol. Aen. 6, 177 ; 11, 185. cf. ad RO 1.|| 17. cf. ad AB 52.|| 19. speluncar *A.* cf. Gundermann, Berl. Phil. Woch. 21, 982. Effisematis specularibus *A marg.* : Pisema specula phylacteria *Ansil.* Ex 1 Macch. 14, 48 ?|| 20. cf. 5.|| 21. cf. PRI 5. (Pristis) cf. Schol.

monstrum vel simia. 23. Pyxides : vasa modica argentea vel lignea in similitudine capsellae.

PL

Placidam quietem : lenem somnum. (Aen. 1, 691) 2. Plaga : caeli pars vel tractus. (Verg.) 3. Plaudit : manus conponit. 4. Plagiarius : qui inducit pueros et sollicitat servos alienos. (1 Tim. 1, 10 ?) 5. Plangoribus : planctibus. (Verg.) 6. Placentem (–tae) : dulcia ; eo quod placeant edenti. 7. Plantario : horto vel pomario. (Dan. 2, 41 ?) 8. Platea : via spatiosa. (? Dan. 9, 25, etc.) 9. Plausum : laetitiae indicium. 10. Plaustrum : reda vel carrum vel vehiculum. 11. Plastographis : falsis scriptis. (*Unde* ?) 12. Plagiarius : abigeiator, qui mancipium vel pecus alienum seducendo distrahit. 13. Planus : aequalis vel mag[n]us. 14. Plausile et plausibile unum est. 15. Plaustrit : quod de plaustro sonat. 16. Plangor : plangentium vox. 17-8. Platanus : genus arborum. –taneto : ubi sunt multae arbores platani. 19-21. Plerique : aliquanti vel nonnulli. –raeque : aliquantae. –rumque : aliquotiens vel adsidue. 22. Plebicola : amans cives. 23. Plebs urbana : populus Romanus. 24. Plebeius : homo sine dignitate. 25-6. Plectitur : decollatur. –tere : punire. 27. Plectrum : quo chordae tanguntur. 28. Plebiscitat : plebem alloquitur. 29. Pliades : stellae ; apo tu plistu, id est a pluralitate, dictae sunt. (Geo. 1, 138 ; 4, 233) 30. Plodere : repercutere. 31. Plaustrum : vehiculum (=10).

PO

Poculum : calix vel scyphus, vel omne vas in quo bibendi est consuetudo. 2-4. Poetria : poeta femina. –esis : materia totius carminis in quo poeta versatur. –eticus : subaudis liber vel cantus. 5. P[o]enates : dii quasi domestici. (Verg.) 6. Phoenicentaurus (–copterus) : avis quae quasi purpureas pinnas habet. 7 Poema : carmen est quando (quod) poetae conscribunt. 10. Potitur : fruitur [vel adquirit]. (=56 ?) 11-3. Polum : caelum vel sphaera. –lo : caelo. –lus : orbis. 14-5. Pollens : potens [vel abundans]. –llet : excellit vel praefulget aut viget. 16-7. Polluit : inquinavit. –uto :

Aen. 3, 427 (si navem intellegas haec pistris, huius pistris facit ; si de belua, haec pistrix, huius pistricis facit).|| 23. cf. Iuv. 13, 25 ?

PL 1. lenem *om. AB.*|| 2. Vergilio ascribit Ansil. cf. CI 37 ? vel vulnus *add. A.*|| 3. cf. 9.|| 4. cf. 12 ?|| 5. cf. 16.|| 6. cf. Schol. Aen. 7, 109 (liba autem sunt placentae de farre, quae alii liba dicunt eo quod libeant et placeant) ; unde etiam Isid. Et. 20, 2, 17 (placentae sunt quae fiant de farre, quae alii liba dicunt, eo quod libeant et placeant).|| 9. cf. 3. cf. aut A marg. aut Abol. (Plaudit : sonum facit. Plausus : favor) ?|| 10. cf. 31 ; 15.|| 11. cf. AP 11 (Apocrypha) ?|| 12. cf. 4 ? cf. AB 17.|| 13. vel ma. *om. B.* Pl. magus, Pl. aeq. aut seductor *Ansil.*|| 14. cf. ad EQ 4. Ex Schol. Aen. 10, 481 (penetrabile pro penetrale) ?|| 15. Ex Schol. Geo. 3, 536 ?|| 16. cf. 5.|| 22. Eadem gl. (hinc sumpta ?) in Gloss. Verg. An cf. Schol. Aen. 6, 818 (Valerius Publicola) ?|| 24. cf. aut A marg. aut Abol. (Plebeium : rusticum vel de plebe). || 28. cf. CI 50.|| 29. *A marg.* : *om. A* : stellae *interp. B.* cf. Isid. Et. 3, 71, 13 (Pliades a pluralitate dictae, quia pluralitatem Graeci ἀπὸ τοῦ πλείστου appellant). Aliter Serv. Geo. 1, 138 (ἀπὸ τοῦ πλέειν).

PO 1. cf. Isid. Et. 20, 5, 1 (Poculum a potando nominatum ; est enim omne vas in quo bibendi est consuetudo).|| 3. cf. 7.|| 4. cf. ad CA 76.|| 6. cf. ad FE 9. cf. Iuv. 11, 139 ?|| 7. cf 3.|| 8-9. non sunt ; in numerando peccavimus.|| 10. vel adg. *om. B.*|| 11-2. cf. aut A marg. aut Abol. (Poli : caeli).|| 14. vel ab. *om. B.*|| 15. aut vi. *om. B.*|| 17. –tio –tio A.

inquinato. 18. Polumum (pulvinum ?) : locus sacrorum. 19-21. Politem (pollinctum ?) : ubi cadavera ponuntur ; Graecum est. –linctus : [in]sepultus. –linctores : inhumatores ossuum cadaverum sepultores. 22-3. Pomarium : locus ubi sunt poma. –merium (–metum) : ipse locus arborum. 24. [Pompas : obsequia funeris.] 25. Pontifex : sacerdos maior. 26. Pontum : mare. (=31 ?) 27-8. Pontus : provincia. –ticus : civis exinde. 29. Pompulentus : pompa plenus. 30. Pons : iter super fluvium, id est ponte. 31. [Ponti : maris.] 32-3. Populatus : exspoliatus, vastatus. –lantes : quassantes (vastantes ?). 34-5. Popularis : populo semper inmixtus. –laritates : populorum congregationes. 36. Poplites : genuum flexura. 37. Portendit : futura significat ; quasi porro tendit. 38. Portuosus locus : abundans portibus. 39. Porro : autem, aut longe, aut deinde. 40. Porphyrissa : purpurea ; Graecum est. 41-3. Portentum : signum aliquod. –ndi : significandi (–cari). –nta : signa vel mirabilia. 44. [<Porgite> : porrigite, propinate.] 45. Postliminium : qui post captivitatem revertitur ad iura quae amiserat. 46. Posthumus : post mortem patris natus. 47. Post[p]ridie : altera die. 48. Postcrastinat : differt. (=PRO 14) 49. Postulaticius : ille qui postulatur. 50-1. Posteri : postea nati. –ritas : generatio subsequens. 52. Posco : peto vel interrogo. 53. Posuere : constituere. (Geo. 2, 383, etc.) 54. Potis es : potes. 55-7. Potiendi : fruendi. –titur : fruitur, adipiscitur. –tior : fruor, aut superior vel melior. 58. Potissimus : potior vel optimus.

PR<O>

Probabilis : doctus. 2. Probus : bonus, optimus vel iustus. 3. Problemata : quaestiones. 4-5. Procul dubio : longe a dubitatione. Procul : longe. 6. Proceres : ornatus aedificiorum. 7. Procaciter : intemperanter. 8. Pronubante : adsistente. 9. Pronostra (–ros–) : ante nostra (ros–). 10. Procax : audax vel frontosus aut inportunus. 11. Procerus : longus aut largus. (Ecl. 6, 63 –as) 12. Proceres : primates viri electi aut principes. 13. Procella : pluvia cum tempestate. 14. Pro-

---

18. an lectus (cf. PU 14 Pulvinus : lectus) ? Polubrum : lacus sa. *Nettleship.* an lotio ?|| 21. inhumatorum *AB*. ossa *A*. cadavera sepultorum *AB*. Ex Schol. Aen. 9, 487 ?|| 22-3. cf. Isid. Diff. 465 (Pomerium est ubi poma ponuntur ; pometum est ubi poma nascuntur). Ex Schol. Geo. 3, 533 ; Aen. 12, 199 ? cf. SP 24.|| 24. cf. 29. *om. B.*|| 25. cf. ad VA 24-5.|| 26. cf. 31.|| 27-8. cf. SC 27-8 (Scythia : provincia. –tha : civis exinde).|| 29. cf. 24.|| 30. Illud ponte nihil de glossarii origine docet. (cf. Lindsay, Class. Quart. 11, 121).|| 31. cf. 26. *om. B.*|| 32. vast. *om. AB.*|| 32-3. Ex Schol. Aen. 6, 496 ; 4, 403 ? cf. aut A marg. aut Abol. (Populatus : praedavit vel devastavit. Populatio : devastatio).|| 37. cf. Schol. Aen. 7, 256 (Portendi : porro tendi). cf. 41-3.|| 38. an <Opportunus : > po. lo. etc. ? cf. Schol. Aen. 11, 305.|| 41-3. cf. 37.|| 44. *om. B.* cf. Schol. Aen. 8, 274 (Porgite dextris : id est propinate mutuo).|| 45. cf. Fest. 244, 9.|| 46. Ex Schol. Aen. 6, 673 ?|| 47. cf. PRI 10-11.|| 54. an P. est potest ? cf. ad 58.|| 56. cf. 10. cf. aut A marg. aut Abol. (Potiebatur : fruebatur).|| 58. potior es *interp. B.* cf. 54 (Potis es). cf. Schol. Aen. 3, 671 (Potis autem nomen est.. et nomen esse docet ratio conparationis ; nam in superlativo potissimus facit). cf. aut A marg. aut Abol. (Potius : melins).

PRO 2. opt. vel ius. *om. B.* cf. 61.|| 5. *om. A.* cf. 18 ?|| 6. Procanus *AB* : –ceris *C.* cf. ad 12.|| 8. cf. 64.|| 9. cf. Frank, Riv. Filol. 53, 105.|| 12. cf. 6. cf. Schol. Aen. 1, 740 (Proceres autem secundum Varronem principes civitatis dicuntur quia eminent in ea, sicut in aedificiis mutuli quidam, hoc est capita trabium, quae proceres nominantur). cf. Lindsay, Corpus Glossary, p. 207.|| 13. cf. Schol. Aen. 1, 85 (Procella est vis venti cum pluvia).|| 14. cf. PO 48.

crastinat : differt. 15. Procinctum : apparatum. (=IN 184) 16-7. Procacitas : inpudentia. –cos : nuptiarum petitores. 18. Procul o procul : longe, longius. (Aen. 6, 258) 19. Prodigus : perditus in feminis, aut eversor, aut persona turpis. 20. Prodigium : monstrum. 21. –giis : signis. 22-3. Prodidit : decepit vel supplantavit. –ditor : supplantator, traditor vel deceptor. 24. Productio : eductio, disciplina. 25. Profligatio : adflictio. 26. –gare : celerius consummare aut perficere vel coadunare. 27. –gavit : erogavit. 28. Profugus : porro fugatus vel fugitivus. 29-30. Profanus : qui sacrum <profanat, id est> polluit, vel inmundus. –fanat : polluit. 31. Profanum : inlicitum. (Genes. 43, 32 ?) 32. Profundum : altum vel demersum. 33. Profatur : loquitur. 34. Profitetur : spondet. 35. Progenitores : avi vel proavi. 36. Progreditur : procedit. (Verg.) 37. Prohibe : remove. (Aen. 1, 525) 38. Proinde : pro ea re. 39. Prolati (prae–) : nobiles. 40. Prolata : donata. 41. Proluvies : squalor vel sordes. 42. Prolatanda : differenda vel dilatanda. 43. Proles : filius vel filia. 44. –lem : stirpem. 45. Prologus : sequentis operis praefatio. 46. Promptuarium : cellarium. (Itala Gen. 43, 30 ?) 47. –tuaria : cubicula inferiora vel thesaurum. (Itala Deut. 32, 34 ?) 48. Promunturia : rupes <prominentes, id est rupes montium super alios eminentes>. 49. Promurale : murum ante murum. 50. Promulgat : profert, promit. (=55 ?) 51. Prominentes : rupes montium super alios eminentes. (=48) 52-4. Promit : ostendit. –mit : germinat. –munt : proferunt. 55. Promulgata : prolata, deprompta. 56. Promeretur : impetrat. 57. Promoveor : honore donor. (=101) 58. Promite : proferte vel expedite. (Aen. 5, 191) 59. Pro nefas : scelus, contra fas. 60. Pronum : praeceps. 61. Pronus (–bus) : bonus. (=2) 62. Proni : praecipites vel inclines. 63. Pronepos : nepos nepotis. 64. Pronuba : quae nuptiarum auxilium dat. (Aen. 4, 166 ; 7, 319). 65. Propago : origo. 66. Propola : vendenda proponens. 67-8. Propalat : manifestat, <denuntiat> vel divulgat. –latum : omnibus notum factum. 69. Propago : posteritas. 70. Properat : festinat. 71. –re : velociter vel festinato. 72. –rum : festinum. 73. Propediem : alia die. 74. Propitiatur : placatur. 75-7. Pro pudor : confusio. Propudiosum : pudendum. –diose : turpiter. 78. Propter : iuxta. 79. Problema : parabola. (Iudic. 14, 12) 80. Prorogatum : prolongatum. 81. Proruere : expellere. 82. Prorumpit : floruit (proruit). 83. Prorogat : extendit aut prolongat. 84. Prorsus : plane, [etiam aut] proculdubio. 85. Prosequitur : deducit aut causam exponit. 86. Prostibula[ta] : meretrix quae prostat. 87. Prospec-

---

16-7. cf. Schol. Aen. 1, 536 (Procax proprie petax est ; nam procare est petere, unde et proci petitores dicuntur. (Isid. Et. 10, 214 petitores nuptiarum.. procacibus : inpudentibus).|| 18. o pr. *om. A.*|| 19. cf. NE 27 (Nepos : prodigus, eversor) ?|| 20. cf. OS 5 (Ostentum : monstrum).|| 28. cf. Schol. Aen. 1, 2 (Profugus : quasi porro fugatus).|| 29. prof. ex 30 inserui.|| 32. inmers. *B.*|| 35. cf. Isid. Et. 9, 5, 28 (Proavi, atavi, qui et progenitores appellantur quasi porro generantes).|| 36. Vergilio ascribit Ansil.|| 37. –bet –bet *B.*|| 41. cf. ad AD 39.|| 45. cf. EP 8 ?|| 48. prom. etc. ex 51 inserui.|| 49. cf. Isid. Et. 15, 2, 21 (Promurale vero eo quod sit pro munitione muri ; est enim murus proximus ante murum).|| 55. cf. 50.|| 57. vix Provehor (cf. 99).|| 60. cf. 62.|| 63. cf. ad AB 15.|| 64. cf. 8. (Pronubante). cf. ad UN 4 ? || 65. cf. 69.|| 67. den. e DE 63 (Denundinat) inserui.|| 69. cf. 65.|| 72. cf. Schol. Aen. 12, 85 (Properi : festini ; et erit nominativus hic properus) ?|| 73. cf. PRI 10-11 ?|| 74. –tor –tor *B.*|| 80. Porrogatum *A.* an Pror. : porro rogatum, prol. (cf. 28) ? cf. 83.|| 82. vix Prorupit : floruit.|| 83. expendit *AB.* cf. ad AB 5.|| 86. –bula *C.* cf. Fest. 252, 14 (Prosedas meretrices Plautus appellat quae ante stabula sedeant ; eaedem et prostibula).

tat : desuper aspicit. (=89) 88. Prodigium : <portentum>, novum aliquid pro signo natum vel factum. 89. Prospicit : <prospectat.> desuper aspicit aut ante providet. 90. Prosapia : genus vel progenies. 91. Protervus : pessimus vel perversus aut temerarius. 92. Protexere (prae-) : cooperire. 93. Protinus : inprimis vel celerius. 94. Proterit : pedibus terit. 95. Pro vi<ri> li portione : quisque pro se. 96. Proventus : eventus bonus. 97. Proverbium : similitudo aut parabola vel conparatio. 98. Provulgavit : inpressit. (?) 99. Provexit : promovit. 100. Provectus : auctus, cumulatus. 101. Provehor : <promoveor>, honore donor.

PRI, PRU

Princeps : prior. 2. Primivirgius : caballarius : quod prima est militia eius in virgis. (?) 3. Primores : primarii vel electi. 4. Primipilares : numerus est militiae primo probatus. 5. Pristis : navis. (Aen. 5, 116) 6. Privilegium : propria praesumptio vel privata lex. 7. Prisca : antiqua. 8. Primordium : initium. 9. Pristinum : priorem. 10. Pridem : ante [aut olim]. 11: Pridie : ante diem. 12. Primordiali die : primo saeculi die. 13. Privatim : proprie. 14. Privignus : ante natus. 15-6. Prunus : arbor. -num et -na : poma.

PR<A>E

Praestolatur : observat aut expectat. -lare : expectare [aut speculare]. 3. Praefatus : ante locutus. 4. Praedicit : qui futura nuntiat. 5. Praefectus : praepositus. 6. Praecipuus : primus vel nobilis. 7. Praeceps : passibus, vel temerarius. (Aen. 3, 598 ?) 8. Praesagat : divinat aut futura adnuntiat. 9. Praerogans : ante inpendens. 10. Praecordia : interiores partes. 11. Prevignus (pri-) : ante natus. (=PRI 14) 12. Praespectans (per- ?) : intuens. 13. Praesertim : praeterea vel maxime. 14 . Praecalidum : plus quam calidum. 15. Praetendit : obponit vel plectit aut ponit. 16. Praevius : praecedens. 17. Praedictus : supra dictus vel ante dictus. 18-9. Praecellit : excelsior cunctis est. -sidet : quod supra. 20. Praetervolo : velociter praetereo. 21. Praestantior : significantior. 22. Praesidium : perfugium vel auxilium. 23-4. Praesules iudices ; ab eo quod praesunt iudicio. -sul : iudex. (=23) 25. Pretio : poena. 26. Praestigiae : doli, insidiae. 27. Praenimio : valido aut multo. 28. Praetores : honoris secundi sunt <a> consulibus.

---

88. Prosignum nat. vel fact. *AB*. plenam gl. hab. A marg. et s. v. Prodigium et s. v. Portentum, necnon Prodigium : novum aliquid aut portentum.|| 89. cf. 87. cf. RE 76-7.|| 91. post 92 *A*.|| 95. cf. Schol. Aen. 12, 552 (Pro se quisque : pro qualitate virium suarum) ?|| 101 prom. ex 57 inserui.

PRI 2. vix clavarius. cf. Landgraf Arch. lat. Lexikogr. 9, 409.|| 5. cf. ad PI 21.|| 8. cf. 12. ||10. aut ol. *om. B*.|| 11. cf. PO 47 ? PRO 73 ?|| 12. cf. 8.|| 14. cf. Fest. 252, 24 (Privignus dictus quod antequam mater secundo nuberet est progenitus ; pri enim antiqui pro prae dixerunt) ; Isid. Et. 9. 6, 21 (Privignus dici putatur quasi privigenus, quia prius natus ; unde et vulgo ante natus).

PRAE 1. cf. OP 12 (Opperitur : expectat aut observat).|| 2. aut spec. *om. B*. Praestolare est opperire *Ansil.*|| 4. cf. ED 3 (Edicit) ?|| 8. cf. 4 ?|| 9. cf. 35.|| 14. quam *om. AB* : *hab. A marg.*|| 18. est *om. AB*.|| 18-9. cf. 75 ?|| 20. cf. 57 ?|| 22. cf. PER 86 (Perfugium : auxilium, etc.) ?|| 23. cf. 75 (Praesules : iudices praesidentes).|| 25. cf. Schol. Aen. 12, 352 (Pretio : modo poenam significat).|| 27. an valde multo (cf. Charis. p. 235, 12, qui citat Aen. 10, 748 « praedurum ») ?|| 28. hon. *om. AB*. cf. DI 26 (Dictatura : honor est super consulatum). cf. 31.

29-30. Praeconio : laude. –nium : praedicatio alicuius rei. 31. Praetor : qui civilibus praeest negotiis. 32. Praes : ab eo quod est praedes, id est fideiussores. 33. Praestruxit : praeordinavit. 34. Praefecit : praeposuit. 35. Praerogativa : beneficium ante oblatum ; quod si reddideris iam non est praerogativa. 36. Praeiudicatus : ante iudicatus. 37-8. Praeterfluit : iuxta fluit. –meat : quod supra. 39-40. Praeproperum : ante factum quod erat postea faciendum. –re : inordinate, perverse [vel festine]. 41. Praeterfluit : praeterit. 42. Praescriptum : praestitutum. 43. Praeopimus : praepinguis vel copiosus. 44. Praerogativa : excellentia meritorum. 45. Praestigiis : fantasiis vel circumventionibus. (*Unde* ?) 46. Premit : prohibet aut refrenat. 47. Praevertit : qui cursu velociori ambulat. (Verg. ?) 48. Praeruptis : excissae rupis extrema. (Geo. 2, 156 ?) 49. Pressant : premunt vel exprimunt. 50-2. Praepes : praecursor vel velox. –peti : velocissimo vel celeriori. –cursor : praecedens. 53. Praestantior : sublimior vel praeclarior. 54. Praedulce : nimium dulce. (Aen. 11, 155) 55. Praepollit (–et) : supereminet vel supersplendet. 56. Praecelsum : perquam excelsum. 57. Praeterbolare (–terlabere) : praeter vade. (Aen. 3, 478) 58. Praecipue : plus quam optime vel maxime aut eximie. 59. Praepositus : subiectorum famulorum ordinator vel rector. 60-1. Praelatus : antepositus. –to : ampliori. (Aen. 5, 541 ?) 62-3. Praesagium : indicium futurorum vel sign[or]um. –gus : praescius futurorum. 64. Prae foribus : ante ostium. 65. Praefa[ri]tur : praeloquitur. 66. Praestrinxerim (–strux–) : praemunierim. (*Unde* ?) 67. Praedonaverat : sibi addixerat aut sibi iudicaverat. (*Unde* ?) 68. Praepollens : plus quam magnus. 69. Praecoqua : celere maturans vel temporanea. (Numer. 13, 21, etc. ?) 70. Praepedientem : inpedientem. 71. Praesentiscat (per–) : ex toto sentiat. 72. Praedem : fideiussorem. 73. Praestigiarentur : ludificarentur. (*Unde* ?) 74. Praecinat : canat vel cantet. 75. Praesules : iudices praesidentes. 76. Praeiudicium : causae inpedimentum. 77. Praeproperum : <praecipitantem> ante tempus festinantem. 78. Praecipitantem : festinantem. (=77)

PU

Pubertas : adultior aetas. 2. –bescit : ad nuptialem transit aetatem. 3. –bescere : iuvenescere vel crescere. 4. –bentes : crescentes vel florentes. (Aen. 4, 514 ?) 5. –berat : crescit. 6. Pube tenus : prope genitalia, circa pudenda. (Aen. 3, 427) 7-9. Puerperium : primus partus. P. : infans in utero formatus. –pera : primi

---

31. cf. QUAE 17 (Quaestor : consiliarius qui pecuniam publicam praerogat) ?|| 32. cf. 72. (Praedem : fideiussorem).|| 35. cf. 9.|| 36. –tis a. –tis *B.*|| 37. Praeterluit *AB.* cf. 41.|| 39. cf. Abba (Praepostera : perversa in posterum quod ante debuit) ?|| 40. vel fest. *om. B.* cf. 77.|| 41. cf. 37.|| 42. praestitutio *B.* Praescriptio *C.*|| 43. cf. Isid. Et. 10, 208 (Praeopimus : prae ceteris opibus copiosus).|| 51. celerior *AB.*|| 52. post 47 *A.* Vergilio ascribit Ansil.|| 53. cf. aut A marg. aut Abol. (Caelestior : praestantior).|| 56. cf. Abol. (Praecelsa : perquam excelsa).|| 59. cf. Isid. Et. 10, 205 (Praepositus appellatus eo quod sit subiectorum ac famulantium ordinator vel rector). cf. 60-1 ?|| 60. ante 59 *A.*|| 62-3. cf. SA 6-8 ? cf. Schol. Aen. 10, 177 (Praesagi fulminis : praesagi futura denuntiantis.. alii non ipsum fulmen praesagum accipiunt, sed eos praesagos qui inde futura praedicunt) ?|| 64. an < Foribus :> prae f. etc. (Aen. 1, 505) ?|| 65. Praefabitur *B.*|| 67. iuraverat *A.* vix cf. 61.|| 71. Pers. *A marg.* cf. PE 105.|| 72. cf. 32.|| 74. an Rec. ?|| 75. cf. 23.|| 76. cf. aut A marg. aut Abol. (Praeiudicavit : argumentum opposuit) ?|| 77. praecip. e 78 inserui. cf. 40.

PU 6. cir. pud. *om. B.*|| 7-10. cf. Schol. Aen. 3, 339 (Puer : filius ; quia Graeci παῖδας

partus puella. 10. Puer : filius Graece. 11. Pugillares : tabulae. 12-4. Pulvinaria : caerimonia vel religiones. –nar : templum. –nus : lectus. 15. Pullati : nigri, qui in luctu vestibus nigris utuntur. 16. Purgat : innocentem probat. 17-8. Purulentum : putridum. Pus : corruptus humor vel sanies. 19. Pugilem : percussorem. 20. Puerperium : aetas puerilis.

QUA

Qualitas : quale sit. 2. Quamobrem : propter quam rem, <qua de re>. 3. Qua de re : quod supra. (=2) 4. Quamquam : quamvis. 5. Quampridem : iam (quam ?) olim. 6. Quaquaversum : qualibet ex parte. 7. Quantocius : celerius vel citius. 8. Quandoque : quandocumque. 9. Quantitas : quantum sit. 10. Quapropter : quid ergo. 11. Quassum : quomodo. 12. Quassatis : conlisis vel vexatis. 13. Quasdam : aliquas. 14. Quatenus : qua ratione vel qua liter aut pro eo quod aut quousque. 15. Quatitur : concutitur. 16. Quantocuique (quoto–) : cuicumque de numero. 17. Quatit : concutit.

QU(A)E

Queo : possum. –eamus : possimus. 3-4. Quemdam : aliquem. –quam : aliquem. 5-6. Quemque : *quemcumque*. –piam : quemcumque. 7. Quemnam : interrogatio de persona feminae. 8. Quaerentem : interrogantem. (Aen. 2, 287 ?) 9. Querimoniae : querellae graves. 10. Queror : iniurias meas indico. 11. Querella : questibus (–tus ?) vel clamor. 12. Quaerenti : interroganti. (Aen. 1, 370 ?) 13. Quaestus : lucra vel querella. 14. Quaeso : rogo. 15. Quae sententia : quod consilium. (Aen. 5, 748) 16. Queunt : possunt. 17. Quaestor : consiliarius qui pecuniam publicam praerogat. 18. Quaestio : examinatio. 19. Quaestuarius : qui quaestu corporis vivit.

QUI

Quibusque : quibuscumque. 2. Quisque : quisquis, quicumque. 3. Quidni : hoc magis, hoc potius. 4. Quiddam : aliquid. 5. Quidve : vel quid. 6. Quid nisi : porro, quid deinde. 7. Quid differt : quid interest vel quid obest (ab– ?). 8. Quigneum (cyg–) : album. (Verg. Catal. 9, 27) 9-10. Quinni : quid non. (=10) Q. : quod (quid) non aut quare non. 11. Quin etiam ; quin

---

etiam filios dicunt) ; 4, 94 ; Donat. Andr. 400 (an puerum pro quolibet sexu, ut Graeci παῖδας ?) ; 490. (Puerpera : πρωτοτόκος, et non quod puerum sed quod filium (?) puerpera dicta ; et apud veteres puer puellus, puera puella) ; Isid. Et. 11, 2, 14 (Puerperae sunt quae annis puerilibus pariant.. et dictae puerperae vel quod primo partu gravantur vel quod primum pueros pariunt) ; Hieron. Ierem. 4, 31 (Puerpera.. quae primos pariat fetus). cf. 20.|| 12-4. cf. PO 18. cf. Schol. Geo. 3, 533 (Pulvinaria pro templis ponimus, cum sint proprie lectuli qui sterni in templis plerisque consuerunt) ?|| 15. an < Pulli :> ni. Pullati : qui etc. ? cf. Schol. Bern. Geo. 3, 389 (Pullis : nigris ; unde dicimus pullas vestes, id est nigras). cf. TO 1 (Toga pulla).|| 19. *om. A.*|| 20. cf. 7-9.

QUA 1. cf. 9.|| 2. cf. 3.|| 3. an <Quare :> qua etc. ?|| 9. cf. 1.|| 12. An Quassatam <ventis> conlisam vel vexatam (Aen. 1, 551) ? An e scriptore nescioquo in Schol. ad Aen. 1, 551 (vel 4, 53 etc.) laudato ?|| 14. cf. EA 1.|| 16. Quoto- *C.*|| 17. cf. 15.

QU(A)E 1. cf. 16 ; QUI 24.|| 3-7. cf. ad CU 7-13.|| 7. cf. TA 14.|| 9. Similem gl. (Querimoniam : querellam gravem) Canonibus ascribit Leid.|| 10. vel querellam depono *add. A.*|| 11. questus *C* (cf. 13)|| 15. quo consilio *AB*. Vergilio ascribit Leid.|| 17. cf. PRAE 31. cf. SU 62 ʾ

QUI 7. Q. refert *A marg.*|| 8. Vergilio ascribit Ansil. cf. AL 49.|| 9. cf. ad QUO 2.|| 11 vel Quin : etiam ; quin aliq. etc. An <Quin :> quinetiam ; quin aliq. etc. (Aen. 1, 279) ? cf.

aliquando significat etiam, ergo, quod, quia, immo aut vero. 12. Cynici : philosophi sunt a canibus vitam ducentes ; pilos (cynos) enim Graece canis tiitur. 13. Quintilis : nomen mensis Iulii. 14. Quippe: maxime aut certe. 15. Quippiam: modicum. 16-7. Quirites : populi (–lus ?) Romani (–nus ?). –tium : Romanorum. 18. Quiritat : quaerit. (?) 19. [Quique : quicumque.] 20. Quis : quibus. 20ᵃ. Quisquis : quicumque. 21. Quis : quantus, quam magnus. (Aen. 9, 36, etc.) 22. Quisquam : aliquis. 23. Quisquilias : purgamenta, sive tegumenta de summitatibus corticibusque pomorum. (Amos 8, 6 ?) 24. Quivi : potui.

QUO, QUU

Quocirca : pro qua re vel ideo. 2. Quod ni : quod nisi. 3. Quodam modo : quadam ratione. 4. Quominus : aliter. 5. Quondam : aliquando. 6. Quorsum : in quam partem [sive tegumenta]. 7. Quorsus : quousque. 8. Quurulis (cur–) sella : in qua purpurati sedent. 9. Quur (cur) : quare.

RA

Racemus : modicus ramusculus cum uvis. 2. [Radiat : micat vel inluminat.] 3. Ramentum : pulvis qui raditur de aliqua specie. 4. –ta : aeramenta. 5. Rapt<at>us: diu tractus. 6. Rapidus : velox. 7. Rancet : rancidum est. 8. [Ramnus : spinarum genus.] (Psal. 56, 10) 9. Rapax : praedo. 10. Rarescunt : pauci fiunt, patefiunt. (Aen. 3, 411 –ent) 11. [Rarimantes (rimantes) : <quae>ritantes.] 12. Rastri : ligones. 13-4. Rati : arbitrati. –tus : arbitratus. 15-6. Ratum : acceptum. (=16) –tum habuit : acceptum habuit. 17. –ti sunt :arbitrati sunt vel aestimaverunt.

RE

Rectum : firmum. 2. Receptaculum : habitaculum. 3. Recens :nuper, ipso tempore. 4. Recenset : numerat aut religit vel recognoscit. 5. Recludit : aperit. 6. Reciprocum : invicem redditum aut receptum. 7-8. Reciperandi, recuperandi. –das, recuperandas. (!) 9. Recinunt : cantant vel cantanti respondent. 10.

Ansil. (Quin potius : quin modo cur non ; alias immo, ut « quin age siquid habes », ; alias ideo, ut « quin protinus omnia perlegerent oculis ») , ex schol. Ecl. 2, 71 (« quin tu aliquid saltem potius »).|| 12. Pinici *A*. cf. Isid. Etym. 8, 6, 14.|| 13. Ex Schol. Ecl. 4, 12 ? quia quintus est a Martio qui est caput anni aput Hebraeos *add. Ansil.*|| 18. cf. aut A marg. aut Abol. (Quaeritat : quaerit). Vix Quir. queritur.|| 19. *om. B.* cf. 1-2.|| 21. cf. Schol. l. c. (Quis : id est quantus). Vergilio ascribit Ansil.|| 23. prug. corticibus pom. *interp. AB.* (sed cf. QUO 6). cf. Hieron Matth. 13, 45-6.|| 24. cf. ad QUE 1.

QUO 2. an Quidni ? cf. aut A marg. aut Abol. (Quidni : quid nisi). cf. QUI 9.|| 6. cf. QUI 23. Noli igitur emendare <Corium :> teg. Error archetypi est etiam in Aff.

RA 2. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?|| 4. Vide ne fuerit correctio ad AE 20 (Aere : aeramentum) adscripta. cf. aut A marg. aut Abol. (Rafimenta : interamenta).|| 5. cf. Schol. Aen. 2, 272 (Raptatus : id est tractus) ?|| 8. *om. B.* Estne glossarii Abol. ? cf. Euch. Inst. p. 146, 21 (Ramnus in Psalterio non rubus est sed spinarum genus sentibus permolestum).|| 10. patef. *om. AB.*|| 11. *om. B.* Estne glossarii Abol. ? Rarimantes rimantes (sine interp.), i. e. scriptura prava et emendata *Ansil.* (recte ?) : Rari nantes natantes *Nettleship*. (Aen. 1, 118)|| 12. cf. aut A marg. aut Abol. (Rastro : ligone).|| 15. cf. aut A marg. aut Abol. (Rata : acceptabilia).

RE 1. cf. RA 15 ?

Recussum : repercussum. 11. Recursat : percurrit. 12. Recusso : concusso. 13. Recuperavit : recepit vel reparavit. 14. Recidiva : ex ruinis renascentia. (Aen. 4, 344) 15. Recursat : denuo tractat aut recurrit. 16. Redarguit : convincit aut de reatu arguit. 17. Redamat : amantem mutuo diligit. 18. Redhibet : inpensam sibi gratiam reddit. 19-20. Redimitus : coronatus. –miri : coronari. 21. –miculum : ornamentum. 22. Redinsertavit : denuo inseruit. 23. Redolet : odores spargit. 24. Reditus : reversio aut praestatio. 25. Reduces : salvos vel incolumes reversos. (Aen. 1, 390, etc.) 26. Redundant : exuberant. 27-8. Redivivus : qui redit ad quod fuit. –va : denuo vitae reddita vel renascentia. 29. Redigitur : revocatur. 30. Rediviva : renascentia. (=28) 31. Refectus : relevatus. 32. Refercit : replet aut constipat. 33. Refellit : dissolvit aut redarguit. 34-5. Referserunt : repleverunt. –fertum : repletum. 36. Refocillavit : refecit aut humanitate fovit. (Iudic. 15, 19 ?) 37. Reformans : restituens. 38. Refindit : rescindit aut diminutat. 39. Referes : renuntiabis. (Aen. 2, 547) 40. Refert : interest. 41. Refragatur : dissentit [aut demutat]. 42. Refutat : reprobat. 43. Regnum : imperium. 44. Regressus : reversus. 45. Relictus : dimissus. 46. Relabitur : recurrit, revertitur. 47. Relegat : exilio dat. 48. [Relativum : dum unus nominatur, alius demonstratur.] 49-50. Reminiscitur : recordatur. –cor : recordor. 51. Remulcens : replacans. (Aen. 11, 812 ?) 52. Remur : arbitramur. 53. Renidit (–et) : splendit (–et). (=55) 54. Rennuit : recusavit. 55. Renidet : splendet aut olet. 56. Reor : arbitror aut aestimo. (=UT 5 ?) 57. Reboare : resonare. 58. Repetit : recognoscit aut reposcit. 59. Repedat : revertitur aut redit. (2 Mac. 3, 35 ?) 60. Rependens : conpensans. (Aen. 1, 239 ?) 61. Repagula : inpedimentum aditus <vel> introitus, vel retinacula. 62. Repensat : vicem reddit. 63. Repetens : replicans, retexens. (Aen. 1, 372 ?) 64. Replicat : revolvit. 65-6. Repentinum : subitaneum. –nte : subito vel statim. 67. Repens : natans. 68-9. Repertorem : inventorem. –tor : inventor aut auctor. 70. Repperit : invenit. 71. Reposcit : repetit. (=58 ?) 72. Rependens : retribuens. 73-4. Reris : arbitraris. –ri : aestimare. 75. Resipiscit : amissam recipit sapientiam. (? 2 Tim. 2, 26 –ant) 76-7. Respicit : retro aspicit. –spectat : respicit vel expectat. 78-9. Resipi<sci>t : intellegit vel iterum sapit. –pi[sc]it : intellexit. 80. Resides : otiosi vel pigri. 81. Resultat : reluctatur vel contradicit. 82. Reserat : patefacit. 83. Restantia : remanentia vel residua. 84. Reticulata : cancellata. 85. Retentat : retinet. 86. Retibet (redhi–) : reddit. (= 18?) 87. Retorridus : igneus vel horridus (to– ?). 88. Retexit : aperit (–ruit ?). 89. Retractat : recogitat vel discutit. 90-2. Revehit : reportat. –vectat : reportat. –vexit : reportavit. 93. Reviso : repeto vel reco-

---

11. cf. 15 (recurrit). || 12. cf. 10. || 14. cf. 27-8. || 15. cf. 11. || 16. cf. 33 ? || 18. cf. 80. || 23. *A marg.* : Rediredolet dolores sp. *AB.* || 24. i. e. Reditus. Redditus ? An praesentatio (cf. Ansil. Reddita : praesentata) ? || 27-8. cf. 14 ; 30. || 32. cf. 34-5. || 33. cf. 16. || 38. aut dim. *om. B.* cf. 41. || 41. cf. ad 38. || 41-2. una glossa ? || 47. cf. ad AL 13 ? || 48. *om. B.* Estne glossarii Abol. ? || 56. cf. 52 ; 73-4. cf. 52. || 58. cf. 71. || 60. Vergilio ascribit Ansil. cf. Schol. l. c. (Rependens : conpensans). cf. 72 ; 62. || 63. Replicans repetens vel retexens *A marg.* || 72. cf. 60. || 73-4. cf. 56. || 75. Similem glossam (hinc sumptam) Canonibus ascribit Leid. (Resipiscant : am. recipiant sap.). cf. 78-9. || 76-7. cf. PRO 87 ; 89. || 80. cf. Schol. Aen. 1, 722 (Resides sane milites otiosi et pigri dicuntur). || 81. reluctat *AB.* cf. Abba (Resiliunt : reluctant). || 87. Ret. ign., satis <t>orridus *Corp.* Ret. ign. vel [non] valde currens (torr–) *Abav.* || 87. Ex Schol. Aen. 12, 35 ? || 92. *A marg.*

gnosco. 94. –sam : repetam vel revidebo. 95. –sit : visitat aut requirit. 96. Revinxit : post tergum ligavit. 97. –nctum : conligatum. 98. Rebiam (–bar) : putabam.

RI

Rictus : extensio oris. 2. Riget : friget an (aut ?) infrigidat. 3. –gentem : splendentem. (Aen. 1, 648) 4. Rhinoceros : animal est in Nilo flumine. (Bibl. ?) 5. Ringitur : irascitur aut indignatur. 6. Rimatur : quaerit. 7. –maris : scrutaris. 8. –mas : fissuras. 9. Rite : studiose vel firmiter. 10. Ritu[m] : more aut consuetudine ; a moribus tractum. (?) 11. Rivales : duo qui unam habent uxorem.

RO

Rogus : lignorum strues ardens. 2-3. Robur : fortitudo. –bustus : fortis aut validus. 4. Rogatu meo : me rogante. 5. Rogitans : saepe interrogans. (Aen. 1, 750 ?) 6. Roganti : interroganti. (Aen. 2, 149 ?) 7. Romulea : Romana. 8. Rhomphea : gladius. (=FA 68 ?) 9. Rostra : prima pars navis. 10. Rosea : purpurea aut pulchra. (Aen. 1, 402 ?)

RU

Rubrum : rubicundum. 2. Rufatus sanguine : cruentatus. (*Unde* ?) 3. Rufata (romphaea) : gladii (–dius). (=RO 8) 4. Rumigerulus : timoris opinionem portans. 5. Rupa (romphaea) : ex utraque parte acuta. 6. Rursum : iterum. 7. Ruribus : terris. 8. Rura : agri vel villa. 9. Rusticus : rus colens. 10. Rus eamus : ad villam eamus. 11-3. Rutilat : rubro fulgore emicat. –lantior : splendidior. –lantius : splendidius. (Verg.) 14. Ruunt : procidunt aut cadunt.

SA

Saviatur : osculatur. 2. Sacer : consecratus. 3. Sacrata sede : religioso loco. (Aen. 1, 681) 4. Sacratius : sollemnius aut devotius. 5. Sacella : loca sacra. 6-8. Sagax : cautus vel vigilans. –gacior : cautior sensu. –gacius : cautius. 9. Saltem : vel nunc vel aliquando vel certe. (Ecl. 2, 71 ?) 10-11. Salum : mare. (Aen. 1, 537 ; 2, 209). –lo mersis : profundo summersis. 12-3. Salsus : sapiens aut ordinatus aut temperatus. Sale conditus : quod supra ; in Apostolo (Coloss. 4, 6) « ut sermo tuus sit semper in gratia, <sale> conditus ». 14. Sales : urbanitas. 15-6. Salebrosus : asper. –bra<e> : loca lutosa. 17. Saltus : silva vel mons. 18. Saliuncula : salices ;

97, –to –to *A*.||

RI 2. cf. aut A marg. aut Abol. (Rigor rigiditas est vel stupor <f>rigoris).|| 4. seq. in *B* RIG (scil. ad finem verborum a RIG –incipientium pertinens).|| 5. cf. 1 ? cf. Ter. Phorm. 341. seq. in *B* RIN (cf. ad 4).|| 6. cf. Schol. Bern. Geo. 1, 384 (Rimantur:quaerunt)?||8. seq. in *B* RIM (cf. ad 4)|| 10. Ritum morem consuetudinem etc. *Ansil.* seq. in *B* RIT (cf. ad 4).|| 11. duo viri qui *Ansil.*

RO 1. cf. Schol. Aen. 11, 185 (Pyra est lignorum congeries ; rogus cum iam ardere coeperit dicitur). cf. ad PI 16. cf. ST 41 (Strues : congregatio lignorum) ?|| 5. saepe *om AB*.

RU 2. vel Ruf. : sa. cru. (ex 3 concocta ?)|| 3. cf. 5.|| 4. cf. Ansil. (Famigerulus :famam nuntians, sic enim dicimus et rumigerulus). cf. CI 16 ?|| 5. cavata *AB*. cf. ad FA 68.|| 9. cf. TRA 2.|| 14. aut ca. *om. B*.

SA 5. cf. Schol. Ecl. 3, 9 (Sacello : id est in loco sacro).|| 6-8. cf. PRAE 62-3.|| 7. Ov. Met. 11, 599 ?|| 9. vel ce. *om.B.*|| 12. ornatus *B*.|| 13. in Ap. etc. *om. AB* ; *hab. Ansil.* (s v. Sale cond, una cum interp. 12 ; gl. 12 quoque suo loco hab Ansil.).|| 16. cultosa *AB*.|| 18. cf. Schol. Geo. 2, 110 (Salicti : virgulti species ; eo quod salit et surgit cito) ; et simili ex

ab eo quod velociter crescunt. 19. Salpicta : tubicinator. (Itala ?) 20. Sancit : statuit aut sanctum facit aut condit aut dicit. 21. –nxit : iussit vel definivit. 22-4. Sambucus : saltator. –cistria : qui (quae) in cithara rustica canit. –cinarius : ipse qui dicit. (Dan. 3, 5, etc. ?) 25. Sapa : <va>ppa ; quasi dulcacidum vinum. 26-7. Sario : circumfodio. –ri<ri> : sarculo laxari. (? Isai. 7, 25 ; 28, 24) 28. Sarga : non idoneus cuiuslibet artis. 29-31. Sat est : sufficit aut satis est. Satius : melius. Sat : sufficit. 32. Satagit : deliberat vel cogitat. (Bibl. ?) 33. Satis : consequens. 34. Sata : messis. (Verg. ?) 35. –tor : arator. 36. S<t>atera : iugum. (Bibl. ?) 37. Satellites : ministri malorum fautores ac socii. (Bibl. ?) 38. Satrapae : praefecti Persarum. (Bibl. ?) 39. Saetigeri : cilicio vestiti ioculares. 40. Sauciari : vulnerari.

SC

Sceptrum : virga regalis. 2. Scyphi : calices, fialae. 3. Scapus : summitas aut cacumen. 4. Scandit : ascendit. (=8 ?) 5. Scabrosus : asper. 6. Scyphum : calicem regium ; quod et pateram vocant. 7. Scabrones (crabro–) : vespae longiora crura habentes. 8. Scandunt : ascendunt. (Aen. 2, 401) 9. Scapha : navicula parva. 10. Scabrum : asperum, nodosum. 11. Scenopegia : casa vel tabernaculum. (Bibl.) 12-3. Scena : theatri locus aut ludus mimicus. –nici : ludo dediti. 14-5. Scaeva : sinistra. –vi : sinistri vel perversi. 16-7. Scatet : ebullit vel effervet. –tebra : aquarum emanantia ; id est ortus aquarum. (Geo. 1, 110 ?) 18. Scelera : flagitia vel crimina. 19. Scyllae : saxa latentia in mare. 20-1. Sciscitatur : interrogat[ur] aut consulit. –tare (–ri) : interrogare. 22. Scitissime : scientissime. 23. Schisma : dissensio. (Bibl.) 24. Scissum : ruptum. 25. Scindit : dividit. 26. Scite : erudite aut eleganter. 27-8. Scythia : provincia. –tha : civis exinde. 29. Scius : doctus. 30. Scipiones : virgae consulum [ornatae]. 31. Scriptitat : frequenter scribit. 32. Scurrula : publicus inpostor. 33. Sconna (scena) sponsus (suspensa) : <ubi scenici ludunt>. 34. Scoria : sordes metallorum. (Bibl.) 35 . Scordiscum : corium crudum. 36-7. Scortum : meretrix. –rtator : mere-

---

scholio Isid. Et. 17, 7, 47 (salix dicta quod celeriter saliat, hoc est velociter crescat). cf. Fest. 440, 5 (Salicem Verrius virgulti genus, non arboris, dicit et ridicule interpretatur dictam quod ea celeritate crescat ut salire videatur).|| 20.-1. Ex Schol. Aen. 12, 200 ?|| 21. vel def. *om. B.*|| 25. cf. Varr. ap. Non. 551, 20 (sapam appellabant quod de musto ad mediam partem decoxerat). cf. ad DE 35 ?|| 30. vel utilius *add. A.*|| 33. competens *Nettleship.* An (omisso lemmate) sa. co. interpretatio est ?|| 36 cf. SC 3 (Scapus : summitas aut cacumen) ?|| 37. cf. PA 37 ?|| 38. Francogallice « jongleurs. » cf. PE 17 (Pegaso : homo iocularis) ?

SC 1. cf. 30 ?|| 3. cf. SA 36 (Statera : iugum) ?|| 4. Aen. 2, 237 ?|| 6. quod etc. *om. AB.* cf. ad PA 67 (Patera : regium poculum). Ex Schol. Aen. 1, 730 ; 8, 278 ?|| 7. cf. CA 112 ?|| 8. Vergilio ascribit Ansil.|| 9. cf. ad LI 32-3.|| 11. immo Scenopegia ab eo quod est scena, i. e. ca. vel tab. cf. Euch. Instr. p. 154, 12 (Scenopegia : cum tabernacula a Iudaeis figuntur ob memoriam tabernaculorum, σκηνή enim Graece tabernaculum dicitur. Haec Iudaeorum solemnitas Septembri mense celebratur).|| 12-3. cf. 33.|| 14-5. cf. Schol. Aen. 3, 351 (Scaeva porta dicta est non a pugnis ante se factis scaevis, id est malis.. nec ab itinere ingressis scaevo, id est sinistro). Ex simili scholio Isid. Et. 10, 253 (Scaevus : sinister atque perversus, ἀπὸ τοῦ σκαιοῦ) ? cf. SE 45 (Scaevum : sinistrum aut malum).|| 19. cf. Schol. Aen. 3, 420 (Scyllam Sallustius saxum esse dicit). cf. ad SI 28 (Syrtes : scopuli eminentes supra dorsum maris).|| 22. cf. 26.|| 27-8. cf. PO 27-8.|| 30. orn. *om. AB.* cf. 1 ?|| 31. cf. ad FA 9.|| 32. cf. 41.|| 33. Scena suspensa vel ubi scenici ludunt *C.* cf. 12-3.|| 36. vel adulterium

tricium amator. 38-9. Scrupulum : sollicitudinem vel suspicationem.–losa: suspecta. 40. Scrupea : saxa aspera. (=ST 36 ?) 41. Scurra : quasi parasitus publicus qui non deserit cenas publicas. 42. Scriba librarius qui pertinet ad libros et chartas publicas. 43. Scrupulator (–tur ?) : sollicitator (–tur ?)

SE

Secus : aliter. 2. Secernit : separat. 3. Sector : usurpator. 4. Secutus : imitatus. 5. Sectatus : secutus. 6. Secundis : prosperis. 7. Secundarent : in bonum converterent. (Aen. 3, 36) 8. Secreti : electi. 9. Secordes : stulti <vel stolidi> vel fatui. 10. Sequester : susceptor pigneris. 11-3. Sedulus : obsequens, officiosus. –dulitas : blanda officiositas. –dulo curet : sollicite agat. 14. Sedare : placare. 15. Sed tum : sed tunc. 16. Segnis : neglegens, piger aut lentus. 17. –nities : tarditas torporis. 18. Semicinctium : quod dimidium cingat. (Act. Apost. 19, 12) 19. Segnibus : pigris. 20. Sensim : molliter vel leniter <aut paulatim>. 21. Senta : sordida. (Aen. 6, 462) 22. Sentes : spinae. 23. Senium : senectutem. 24. Sententia : decretum aut consilium. 25. Sensit : intellexit. 26. Sententiosus : integre iudicans. 27. Seorsum : separatim. 28-9. Saepit : munit. –psit : circumdedit. 30. Seponit : sequestrat. 31. Series : ordo vel tempus longum. 32-3. Serit : dicit aut seminat. –ruit : dixit aut seminavit. 34-5. Serpit : natat aut penetrat. S. : invalescit aut crescit. 36. Serenus : laetus aut placidus. 37. Sertum : coronam ex floribus factam. 38. Sererent : dicerent. (*Unde* ?) 39. Seria : modesta vel gravis. 40-2. Severus : veridicus. S. : instructus (strictus) vel inremissus. –veritas : integritas iudicii vel districtio aut rigor. 43-4. Saevitia : crudelitas, iracundia. –vit : furit vel fremit aut insanit. 45. S<ca>evum : sinistrum aut malum. 46. Selenites : lapis Persicus cuius candor cum luna crescere atque decrescere. (Aug. Civ. 21, 5)

SI

Sicarius : latro. –ca : gladius. 3. Sidus : stella. –dera : caeli luminaria. 5-7. Signanter : evidenter aut expresse. –nificantius : expressius. –nat : exprimit. 8. Signifer : auctor (du–?) vel qui signa fert. 9. Signum : indicium. 10. Silanus (–os ?) :

---

add. A. || 38-40. cf. 43. cf. Schol. Aen. 6, 238 (Scrupea : lapillosa ; nam scrupus proprie est lapillus brevis qui pressus sollicitudinem creat ; unde etiam scrupulus dictus est).|| 40. cf. CA 54 (Cautes : aspera [vel] saxa in mari) ? cf. Lindsay, Class. Quart. 17, 199.|| 41. cf. 32. cf. Plaut. Trin. 202 (urbani adsidui cives quos scurras vocant).

SE 1. cf. aut A marg. aut Abol. (Sequius : obliquius aut longe aliter. Sequius : secus).|| 6. vix cf. SP 8.|| 9. Socordes *A marg.* vel stol. *A marg.* : *om. AB.* cf. Fest. 374. 17.|| 10. cf. Schol. Aen. 11, 133 ?|| 17. vix corporis : an torpor (cf. Ansil. Segnities : tarditas, torpor, pigritia) ?|| 20. aut pau. ad 25 hab. *A.* : *om. B.*|| 26. cf. 42 ?|| 30 cf. aut Abol. aut A marg. (Segregat : sequestrat) ?|| 33. immo Seruit di., Sevit, sem.|| 38. cf. 32-3.|| 40. cf. TE 49 (Tetricus: obscurus aut severus) ?|| 42. cf. 26 ? vel dist. etc. *om. B.*|| 43. crud. *om. AB.*|| 45. cf. ad SC 14-5.|| 46. Aug. l. c. (In eadem Perside gigni etiam lapidem selenitem cuius interiorem candorem. cum luna crescere atque deficere). Ex eodem fonte Isid. Et. 16, 4, 6 (selenites, qui Latine lunaris interpetatur, eo quod interiorem eius candorem cum luna crescere atque deficere aiunt, gignitur in Persida). cf. ad AB 52.

SI 1. publicus *add. B.* cf. Abav. etc. (latro in media urbe).|| 2. acutissimus *add. A marg.*|| 1-2. Sicarius : latro qui gladio sica interimit hominem *Ansil.* (ex Act. Apost. 21, 38 ?). ||3. resplendens *add. A marg.*|| 4. vel Si. cae. : lu.|| 10. Silanos *Ansil.* tubus *Aff.* vix Silvanus : Incubus (cf. PA 80 Pan : Incubus). Ex Schol. Ecl. 6, 14 ?

tubos. 11-2. Simultates : lites vel dissensiones. –tas : dolus aut lis. 13. Simulacrum : imaginem aut similitudinem. 14-5. Singultum (–tim) : qui loquitur per gluttuos. –gillatim : per singulas vices. 16. Sine discrimine : sine periculo. 17. [Synonyma : cognominabilia.] 18. Sine cavillatione : sine argumento. 19. Syngrapha : cautio vel scriptio. 20. Sin : si non. 21. Sinistrum : adversum vel contrarium. 22. Sine mente : sine voluntate. 23. Sine : permitte. 24. –nunt : permittunt. 25. Siquidem : si tamen. 26. Siqua : si aliqua aut quaecumque. 27. Siquo minus : si aliter quam dico. 28. Syrtes : scopuli(!)eminentes supra dorsum maris. 29-31. Sistit : statuit aut exhibuit (–bet). –to : exhibeo aut statuo. –titur : statuitur. 32. Situm : senectutem. 33-4. Siti : positi. –tus : positus aut positio aut conpositiones. 35. Si non quiverit : si non potuerit. (Levit. 5, 11.)

SO

Sobrinus : qui de sorore nascitur. 2. Socius : amicus. 3. Sophisma : conmentum vel confictio aut figmentum, eo quod fingitur. 5-8. Sophia : sapientia. –phistica : argumentosa vel callida. –phistice : argute vel captiose. –phista : peritus. 9. Solamen : solacium vel consolationem. 10. –latur : consolatur. 11-2. Sollers : ingeniosus aut astutus vel cautus. –lertia : astutia vel vigilantia. 13. Sollemne : religiose. 14. –mnia : annua. 15. Solidum : firmum. 16. Solistitium : solis statio ; quia dicitur ipsa dies uno momento quasi sol<e stante> crescere. 17. Solum : terra. 18. Soles : dies. (Verg.) 19-20. Somnium : quod dormimus. <In>somnium : quod videmus. 21-2. Sons : nocens. –ntes : nocentes. 23-4. Sonoras : bene sonantes. Sonores (–ras) : sono graves. (Aen. 1, 53) 25-6. [Sonipes : equus pedibus sonans.] S. : equus ; velut cornipes. (Verg.) 27. Sopor : levis somnus. 28-30. Sopitum : sedatum vel repressum aut extinctum. –pit : extinguit, vel cooperit quod ardebat. –pitum : somno gravatum. 31. Sortitur : adipiscitur. 32. Sors : condicio vel eventus. 33. –rtes : fata. 34. <Con>-sortium : coniugium. 35.5[a]. Sorte electus : qui sorte eligitur. <Sortilegus : qui dat sortem.> 36. Sororius : sororis filius. 37. Sortilegus : qui dat sortem. (=35[a]) 38. Sorec : dilectam (–ta ?) ; sicut est in Esaia. (Iudic. 16, 4) 39. Sospes : incolumis vel sanus aut salvus.

---

17. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?|| 22. cf. Schol. Aen. 5, 56 (Sine mente, sine numine divum : sine voluntate et sine auctoritate).|| 28. em. *om. AB.* cf. SC 19 (Scyllae : saxa latentia in mare). Ex Schol. Aen. 7, 302 («quid Syrtes aut Scylla mihi ») ?|| 32. vel vetustatem *add. A.* An Situ : senectute. (Aen. 7, 452) ?|| 32-4. cf. Schol. Aen. 3, 451 ?|| 35. *om. A.* : Siverit potuerit *B.*

SO 1 cf. 36.|| 4. non est ; in numerando peccavimus. || 5-8. cf. 3.|| 7. sophistice Eccli. 37, 23.|| 13. Sollemnem *A* (Aen. 8, 102 ?).|| 14. cf. ad AN 23-4.|| 15. fi. vel fortem *A* : validum, firmum *C.*|| 16. solis statio *om. AB.* dic. in ipso die *A.* cf. Philarg. Ecl. 7, 47 (Solstitium : quia circa horam sextam sol stat) ; Isid. Et. 5, 34, 1 (quasi solis statio, quod tunc sole stante crescant dies vel noctes).|| 18. Vergilio ascribit Ansil. cf. TRE 3 (Tres soles : tres dies).|| 19. Somnum *A.* cf. Schol. Aen. 5, 840 (Somnum : ipsum deum.. somnium : quod dormimus ; insomnium : quod videmus in somnis) ; Isid. Diff. 1, 542 (Somnus : quo dormimus ; somnium : quod dormientes videmus).|| 24. Sonoras *Ansil.* soni *A marg.* : somno *AB* : sono *Ansil.* vix Sonores soni graves (Aen. 9, 651).|| 25. *om. B.* Estne glossarii Abol. ?)|| 26. ve. co. *A marg.* : vel co. *Ansil.* : *om. A B.* cf. CO 139 (Cornipes : equus).|| 29. ardet *A.*|| 28-9. Aen. 8, 743.|| 30. Aen. 1, 680.|| 34. cf. Hieron. Mat. 19, 4.|| 36. cf. 1.|| 38. cf. Hieron. nom. Hebr. (et in Iudic. et in Isai.) S. electa, optima. Isai. 5, 2 (ἐφύτευσα ἄμπελον σωρήκ. LXX, plantavit eam electam Vulg.)

SP

Spatiatur : deambulat. 2. Sphera : pila ingens. 3. Specimen : indicium vel signum. 4. Spectat : videt. 5. Specum (–cu ?) : speluncam (–ca ?). 6-7. Spernit : contemnit. Spretus : contemptus. 8. Sperate (spir–) secundi : prosperi flate. (Aen. 3, 529) 9. Spectabilior : sublimior. 10. Spectacula : ubi omnium visui publica praebetur inspectio. 11. Speculantem : observantem. 12. Spectabant : suspicabant. 13. Spectatus : probatus. 14. Sperno : fastidio. 15. Spiramine sancto : Spiritu sancto. 16. Spirae : nodi s<unt> quibus se ligant serpentes. (Verg. –ris) 17. Spirat : flat aut miratur (?). 18. [Spondet : promittit.] 19. Speculatio : inspectio. (=10 ?) 20. Spopondit : pollicitus est aut promisit. 21. Sponda : lectum. (Aen. 1, 698) 22-3. Sponte : voluntate. (=SU 1 ?) –taneus : voluntarius. 24. Spoliaria : exteriores balnearum cellulae. 25. Spurius : qui ex matre nobile et patre infimo nascitur 26. Spurcitia : inmunditia. 27. Spurius : meretricius. 28. Specimen : signum futurae virtutis.

SQ

Squalentem : sordidum (–dam ?). (? Aen. 2, 277, etc.) 2-4. Squalor : horror aut egestas aut ariditas. S. : inquinatio. –let sordet.

ST

Statio : ab stando. 2. Strata via : munita. 3. Strages : occisiones. 4. Stragula[t] : varia[t]. 5. Strepitum : tumultum. 6. Strenua : fortis. 7. Sterquilinium : scopiliarum acervus. 8. Stemma : generis nobilitas. (=GE 10) 9-10. Sternit : interficit aut occidit. [–nimus : occidimus.] (Aen. 2, 385) 11. Ster<nu>menta : sternutationes. 12. Sterillum (spir– ?) : barba de capra iocai (?). 13. Stigmata : signa vel cicatrices aut puncta. (Bibl. ?) 14. Stipulatur : testatur. (=AD 69 ?) 15. Stirp[i]s : origo vel radix. 16-7. Stipem : modicitatem. –p[it]es : modicitates. –p[i]s : modicus (–citas). 19. Styx : vorago. (Verg.) 20. Stricto pugione : evaginato gladio. (? Itala Act. 16, 27) 21. Stridor : strepitus. 22-3. Stipat : congerit, densat. –pant : congregant. 24. –patus :

SP 2. fiala *AB*. cf. 16 ?|| 3. cf. 28 (Specimen : signum futurae virtutis). Geo. 2, 241 ?|| 5. Specu spelunca *C*.|| 6. cf. TE 16 ?|| 9. an <Maior :> sp. su. (Aen. 6, 49 ; 1, 545) ?|| 10. ubi omnia publicis visibus provetur *AB*. spatio *B* : *om*. *A*. cf. Isid. Et. 18, 16, 1 (dicta autem spectacula eo quod hominibus publica ibi praebeatur inspectio : haec et ludicra nuncupata, quod in ludis gerantur). cf. LU 16. Nostram glossam Canonibus ascribit Leid. cf. 19.|| 12. an Suspectabant (cf. SU 92) ?|| 15. cf. Iuvenc. 1,250 (sancto Spiramine).|| 16. cf. Schol. Aen. 2, 217 (Spiris : nodis) ?|| 17. an minatur ? an <Stupet :> mir. (=ST 38) ?|| 18. cf. 20. *om*. *B*.|| 24. cf. Gloss. Verg. (Spoliarium : locus ubi spolia ponuntur). cf. ad PO 22-3.|| 25. Eodem ex fonte (Schol. Aen. 11, 340 ?) Isid. Et. 9, 5, 24 (Spurius : qui de matre nobili et patre ignobili nascitur). cf. 27 ?|| 27. vix cf. Ansil. (Mamzer : meretricis filius), ex Deuteron. 23-2.|| 28. cf. ad 3. *om*. *A*. vix cf. IN 52.

ST 1. cf. Schol. Geo. 4, 8 (Sedes statioque : .. aliud a sedendo, aliud a stando dicitur) ?|| 2. vel Str. : vi. mu.|| 4. cf. Isid. Et. 19, 26, 1 (Stragulum vestis est discolor quod manu artificis diversa verietate distinguitur.. de quo Salomon « stragulam vestem sibi fecit »). vix cf. 42 (Stromateas).|| 7. vide Meyer-Lübke, Roman. Etym. Worterb. s. v. scopilia.|| 10. *om*. *B*. || 12. an vocatur (cf. Fest. 446, 6 Spirillum vocari ait Opillus Aurelius caprae barbam)? an πόκαι ? Ex Schol. Geo. 3. 111 ?|| 17. mendicitates *C*.|| 19-20. *A marg*.|| 20. Act. l. c. evag. gl. Vulg.|| 24. an Stipata (Aen. 4, 544, etc.) ? cf. CI 22 (Circumfusa : circumdata).||

circumdatus aut circumfusus. 25. Stilo ligneo : sude exacuta. 26. Stridunt : sonant. (Verg.?) 27. Stica : tunica. (?) 28. Stimulat : agitat, instigat, incitat, monet, urget. 29. Stolidus : stultus. (=IN 56 ?) 30. Stoltomalus (stul–) : stultus et malus est. 31. Strophula : inpostura. 32. Stropham : variatim et semet invicem continentem. 33-4. Stropha : argumentum suffugii. S. : fraus aut nequitia. 35. Strophium : pallium virginale. 36. Scrupea : aspera, prominentibus saxis cacuminata (ac– ?). 37. Stuprum : virginitatis perditio. 38. Stupet : miratur. 39 Stuperatus (!) : stupefactus. (=AD 48) 40. Studia in contraria : in diversas partes. (Aen. 2, 39) 41. Strues : congregatio lignorum. (=RO 1 ?) 42. Stromateas : tamquam opus varie contextum. (Rufin. Hist. 6, 13, 1)

SU

Sua sponte : sua voluntate. (Verg.) 2. Suavium : osculum ; a suavitate. 3. Subactis : devictis vel edomitis. (Aen. 1, 266 ?) 4. Sub astra : sub caelo. (Aen. 2, 460 ; 5, 853) 5. Subcubuit : victus est. 6. Subcentor : subsequens cantor. 7. Sub dicione : sub potestate. 8. Subsidium : refugium vel tutamen. 9. Sub divo : in rore (ru–?), sub patenti caelo. (Verg. ?) 10. Subdolus : subtilis. 11. Sub aequa libra : sub librato iudicio. 12. Subegit : coegit. 13. Subfectus : subrogatus. 14. Subinde : frequenter. 15. Subit : succedit. 16. Subicio : respondeo, addo, vel subiectum facio. 17. –ciunt : subponunt. (Verg. ?) 18. Subiit : intravit. 19. Sublimatus : exaltatus. 20. Sublatum : subtractum. 21. Sublegit : subtrahit vel colligit 22. Subnixa : subiecta vel supposita, sed melius suffulta vel subfirmata. (Aen. 3, 402) 23. Suboles : filii. 24. Subpeditantia : quae facultas subpeditat. 25. –ditabat : pendebat aut praestabat. 26. Subplex : preces fundens. 27. Subparent : suppleant aut parent. 28. Subprimit : abscondit aut occultat. 29. Subrogat : substituit. (=46 ?) 30-1. Subrigens : erigens. –rige caput : humilia te. 32. Substitit : paulatim stetit. (Verg. ?) 33. Subnixi : circumdati. 34. Subsedit : succedendo possedit vel paulum resedit. (Aen. 11, 268) 35. Substituit : in locum decedentis constituit. (=49) 36. Subtexunt : obponunt aut obiciunt. 37. Subtrectatur (subiec–) : substituitur. 38. Su[b]trinum : locus ubi suuntur aliquae species. 39. Successor : subsequenter

---

25. vix cf. Columella 11, 3, 53 (ligneo stilo).|| 27. an Sticha ? an Serica ? an <ru> stica (lemmate omisso). (cf. 35) ? cf. SU 81 ?|| 28. inc. *om. B.* ur. *om. B.*|| 32. varium et semet in diversa vertentem *Ansil.* an variatum.. continens (pars gl. 35) ? an Strophio <serto>variato.. continente (Verg. Copa 32) ?|| 35. cf. 32 (Strophium) ? 27 (rustica tunica) ?|| 36. cf. SC 40. acuminata *a.*|| 38. cf. ad SP 17.|| 39. Stuporatus *A.* cf. Ansil. (Attonitus : stuperatus *vel* stupefa<c>tus) ; Ampl. II (Adtonitus : stupore defixus, stupefactus). Habes igitur nil nisi pravam scripturam et emendatam. || 41. vix cf. CO 20 (Congeries : congregatio).|| 42. Ruf. l. c. (Στρωματέας autem nos possumus intellegere tamquam opus varie contextum) ; 6, 14, 6 (Stromateas : id est laciniosa quaedam et varia diversitate contextos) Cf. aut Abol. aut A marg. (Histromatheas : opus varium sive laciniosa vel varia diversitate contextum).

SU 1. Vergilio ascribit Ansil. cf. SP 22-3 ?|| 2. cf. Schol. Aen. 1, 256 (sciendum osculum religionis esse, savium voluptatis) ?|| 6. subsequenter cantans *A marg.*|| 7. an <Dicione :> sub d. etc. (Aen. 1, 622) ?|| 8. A marg. : Subdiu ref. vel certamen *AB.*|| 11 an <Aequato examine :> sub ae. etc. (Aen. 12, 725) ? an <Libramine aequo :> sub ae. etc. (Prud. Perist. 10, 1134) ?|| 13. cf. 46. Subsecutus *A.*|| 14. Francogallice « souvent ».|| 19. Ezech. 31, 10 ? cf. EL 12 ?|| 22. sed melius etc. *om. AB.*|| 29. *A marg.* : Subrigat subsistit *AB.*|| 34-5. paul. –Subst. *om. c.*|| 34. paul. sedit *AB.*

obtinens locum. 40. Successu : eventu. 41. Succenturiatus : accinctus (adiunctus ?). 42. Sucus : virtus. 43. Sudum : serenum post pluviam. 44-5. Suffragium : auxilium vel adminiculum aut interventum. –gatur : opitulatur aut favet. 46. Suffecit : subrogavit aut substituit. 47. Suffraginatus : praecisis cruribus. 48-9. Sufficit : subministrat. –fectus : substitutus in locum decedentis. 50. Suggestu : suggestione. 51. Suggillavit : gulae manum iniecit. 52. –illet : condemnet. (Luc. 18, 5 ?) 53-4. Suillae : porcinae. –inum : porcinum. 55. Sulcatur : dividitur. 56-8. Sumit : accipit. –mpsit : accepit. –mite : accipite vel arripite. (Aen. 2, 104 ?) 59-60. Summissus : inclinatus. –i : supplices. 61. Summatim : quod dicimus partibus aut per singulas summas. 62. Sumptuarius : qui erogat sumptus. 63. Suppetium : refugium. 64. Suppeo rogo (sub pectore) : in animo. (Aen. 1, 36 ?) 65. Superstitio : superflua aut superva<cua> institutionis observantia. 66. –titiosus : falsus religiosus aut idolorum cultor. 67. Superbo : claro, edito. 68. Supercilio : typho vel fastidio aut superbia. 69. Supremo : novissimo aut summo. 70. –mum : excelsum. 71. Suppellex : omnia utensilia domus. 72. Superba : crudelia. 73. Supplicia : poenas. 74. Supero : ascendo. (Aen. 2, 303 ?) 75-6. Superstiti (–tes) : vivi filii. –stes : supervivens filius. 77. Supremus : altissimus vel novissimus. (=69 ?) 78. Supplicat : rogat. 79. Supervacuus : non necessarius. (=65 ?) 80. Superat : restat. (Aen. 12, 639 ?) 81. Superaria : vestis quae superinduitur. 82. Supplodi : excludi. 83-5. Suscenset : inputat vel irascitur. –sus : culpatus. –set : detrahit aut culpat. 86. Suspiritu : suspirio. 87. Suspendio : suspensio vel strangulaticius. 88-9. Suspicitur (–catur ?) : suspicit aut veneratur. –ciendo : sursum aspiciendo. 90-1. Suspensi : solliciti vel suspecti. (Aen. 2, 114 ?) –sum : sollicitum vel suspectum. 92. Suspectant : aspiciunt (sus–) ? 93. Suspicienter : venerabiliter. 94. Suspensa : sollicita. (=91 ?) 95. Sustentata : tolerata.

---

41. –atur accingitur *v.* Ter. Phorm. 230 (hic ero subcenturiatus siquid deficias).|| 43. post pl. *om. AB.* cf. Schol. Geo. 4, 77 (Sudum : serenum post pluvias).|| 44. cf. AD 50 ?|| 45. cf. FA 92 ?|| 46. cf. 13, 29, 49, quae gl. fortasse ceterarum origo est.|| 48-9. cf. Schol. Geo. 3, 65 (Suffice : subministra ; unde etiam suffectos consules dicimus) ; 2, 424 (Sufficit : subministrat).|| 51. *A marg.* (Suggilluit). gl. etymologica.|| 52. post 56 codd.|| 55. cf. ad TRI 5.|| 59-60. cf. Schol. Aen. 3, 93 (Summissi : inclinati. Utrum corpore an anima ? an quia supplices rogamus ? an, quod verum est, inclinati ?).|| 61. quod dic., per *om. AB.*|| 62. cf. QUAE 17 ?|| 63. –petitum *AB.*|| 64. Sub pectore *A marg., Abba* : Suppeorore *Ansil.* Pleniorem gl. Vergilio ascribit Ansil. (Sub pectore : id est in animo. Vergilius « interea et tacitum vivit sub pectore vulnus. »). cf. 78 ?|| 65. cf. 79 ? Ex eodem fonte (Schol. Aen. 8, 187 ?) Isid. Et. 8, 3, 6 (Superstitio dicta quod sit superflua aut superinstituta observatio).|| 69. cf. 77.|| 70. cf. Schol. Bern. Geo. 4, 460 (Supremos : excelsos) ?|| 78. cf. 26 ? cf. 64 ?|| 81. an <Suppara : quasi> supe., ve. etc. ? cf. Abol. (Suppara :.. tunica quae et subucula dicitur). cf. ST 27 ?|| 82. *om. A.* cf. ad EX 118.|| 83. vel ir. *om. B.*|| 87. vix strangulatio (cf. restio=qui restim frequentat, etc.). Suspendium suspensio, Suspendio strangulaticius *Nettleship.*|| 88. an [Suspicitur] Suspicit : veneratur ? an Suspicit : sursum aspicit aut ven. (cf. aut A marg. aut Abol. Suspicit : superiorem partem aspicit vel veneratur) ?|| 90-1. suspectus=suspicans. cf. Rönsch, Itala und Vulgata 339.|| 92. an <sursum> asp. (cf. 89) ? cf. Schol. Aen. 1, 224 (Despiciens : deorsum aspiciens : sicut suspiciens : sursum aspiciens). cf. DE 100.|| 93. cf. 89-90.

TA

Tabes : macies. 2. Tagax : furunculus. 3-4. Talio : vicissitudo. –lione : facti repensatione simili. 5. Talia : eiusmodi. 6. Thalamus : cubiculus sponsi et sponsae. 7. Talatrum : colafus in (a ?) talo. 8. Tam sera : tam tarde. (Aen. 2, 373 ?) 9. Tam nefas : tam detestabile factum. (Aen. 2, 658 ; 4, 306 tantum) 10. Tam clara : tam manifesta. (? Aen. 2, 589 ; 9, 19) 11. Tamquam :sicut. 12. Tames (–bes) : cruor sanguinis. (?)13. Tandem : aliquando. 14. Tantocius : tam (tanto ?) citius. 15. Tantillus : <tam ?> modicus. 16. Tantisper : interim vel ita demum. 17-8. <Tantundem : > tantummodo, quantum et illud. Tantidem : quod supra. 19. Tauro<mi>nia : civitas est.

TE

Taedet : taediatur. T. : taedio adficitur. 3. Taedae : lampades. (Verg. ?) 4. Tegit : celat. 5. Tegmine : velamine. (Aen. 1, 323 ?) 6-7. Tellus : terra.–uris : terrae. 8. Teluerunt (tuler–) : genuerunt aut educaverunt. (Aen. 1, 605) 9. Teloneum : quasi omnium litorum (?) fiscalis conductio. 10-11. Temere : propere aut violenter. –ritas : violentia, praesumptio. 12. –rari : pollui. 13-15. Temetum : vinum. –mulentia : ebrietas. –mulentus : voracitati simul et ebrietati deditus. 16-7. Temnis : contemnis. (Aen. 1, 665 ?) –pserunt : contempserunt. 18. Temptare : scrutare (–ri) vel perquirere. 19. Thema : materia. 20. Tempóra : vicina fronti et auribus loca. 21-2. Tentoria : tabernacula ; a tendendo ; id est papiliones. –rium : casa militaris vel tabernaculum, 23. Tensus : taesus. (=PE 71 !) 24. Tendit : nititur, laborat vel conatur. 25. –dunt : pertendunt aut perseverant. 26. Tensa : genus vehiculi. 27. Tendicula : quasi retia quae tenditur leporibus aut avibus. 28. Tenilis : qui teneri potest. 29. Tenuere : tenuerunt vel possederunt. (Verg.) 30. Teneritas : teneritudo. 31. Tenus : usque vel iuxta. 32. Theoria[s] : ad divinitatem extendens. 33-4. Terminatum : finitum. <Ex>terminati : exsulati. 35. Tergiversatur : eludit aut frustratur. 36-6a. Tergum, terga : dorsum. Tergus, terg<or>a : coria. 37. Terse : nitide aut erudite. 38-9. Teretes lacerti :

TA 2. cf. Fest. 492, 4 (Tagax : furunculus ; a tangendo, etc.)|| 4. sim. *om. AB.*|| 7. Talastrum (*vel* –us) *AB.* cf. ad VI 2. cf. Suet. Tib. 68.|| 9. Vergilio ascribit Ansil. facta *AB.*|| 12. Tabes. *Ansil.* cf. Plac. (Tabes : orbor sanguinis). vix Tama rubor. sanguis *Abav.* cf. 1 ? cf. CU 17 (Cruor : sanguis currens) ?|| 14. cf. QUA 7 (Quantocius : celerius vel citius).|| 18. *A marg.*|| 19. cf. Schol. Aen. 3, 420 (Charybdis sorbet universa et secundum Sallustium ea circa Tauromenitanum egerit litus).

TE 8. Tulerunt : genuerunt et docuerunt. *Ansil.* vix Te tul.|| 9. Vide ne gl. etymologica sit, Telonium (i. e. tell– omnium !) : qu. om. tellurium f. c.|| 10. praes. *om. AB.*|| 11. cf. 30 ?|| 13-4. cf. ad AB 4.|| 15. an <Esculentus et>tem. (cf. EX 91) ? cf. VI 19 (Vinolentus : qui et satis bibit et difficile inebriatur).|| 21. pap. *interp. AB.* cf. MA 18 ; 36 ?|| 23. vix Tensus : tentus (cf. 26).|| 24. cf. NI 20.|| 27. cf. ad PA 26.|| 28. cf. HA 3 (Habilis) ? TRI 7 (Tritile) ?|| 29. Vergilio ascribit Ansil. vel poss. *om. B.* cf. Ansil. (Ten. : cursu possedere), ex Aen. 1, 12.|| 30. an Tem –tem– (cf. 11)|| 31. cf. PU 6 (Pube tenus) ? VE 44 (Verbo tenus) ? QUA 14 (Quatenus) ?|| 32. an Theorica (cf. ad ET 4) vel <Theoretica : > theorias etc. ?|| 34. an Ext. extra terminos facti exs. (cf. EX 40 Exterminati : extra terminos facti) ? an <Extorres: > ext. exs. (cf. Abba Extorris : exterminatus, extra terminos) ?|| 36-6a. cf. Schol. Aen. 1, 211 (Tergus tergoris, unde et tergora, corium significat ; tergum vero tergi dorsum significat).|| 38. cf. LA 7.|| 39. teres enim etc. *om. AB.* cf. Schol. Aen. 6, 207 (Teretis truncos : teres est rotundum aliquid cum proceritate ut.. Horatius.. « teretesque suras » etc.). Ter.

pulcra simul et fortia brachia. –retes : rotundi ; teres enim est aliquid rotundum cum proceritate, ut columna. 40. Terret : terrorem inponit. 41. –rrificant : timorem incutiunt. (Aen. 4, 210 ?) 42. Terribola (?) : formidolosus vel timidus. 43-5. Testatur : testibus praesentibus loquitur. –tatione : denuntiatione. –tor : iuro aut invoco. 46-8. Testudo : coniunctio scutorum. T. : quam vulgo golaiam vocant. T. : glarea, id est pavimentum. 49. Tetricus : obscurus (?) aut severus. 50-1. Teter : niger. –trum : obscurum vel putridum. 52. Te[t]rimentum : nutrimentum. 53. Tetrachordum : cithara cum quattuor chordis. 54. Tetrarcha : qui quartam partem regni tenet.

TI

Thiasi[s] : laudes virginum. (Aen. 7, 581 ?) 2. Tiaras : genus palliorum (pilleo–) aput Persas. 3-5. Tibia : symphonia. (=5 !) –bicen : qui in tibia canit. –bicines : plures in symphonia cantantes. 6. Tiberis : a Thybro rege. 7. Tylon : insula in India ubi omnium generum arborum folia numquam cadunt. 8. Typum : forma vel similitudo. 9. Typho : draco. 10. Tiro : ignarus vel novus. 11. Tyrannus : indebitum usurpans imperium. 12. [Titulus : indicium, signum.] (=15 ?) 13. Titan : sol. (Verg.) 14. –nes : filii Terrae principes. 15. Titulis : significationibus vel indiciis.

TO

Toga pulla : toga nigra. T. palmata : quae palmas habet. 3. Tolor (?) : hasta. 4. Tollere : erigere. 5. Tholum : culmen tecti. (Aen. 9, 408 ?) 6. Tongillatim (–gilia–) : singillatim (?). 7. Thorax : lorica. 8-9. Torpet : frigidum est. –por : frigdor, stupor animi vel corporis. 10. Torrere : cremare, vel siccare. 11. Torvus : asper vultu aut minax. 12. Torus : accubitus vel lectus. 13. Torrens : fluvius conceptus a

---

trunci : rotundi *Abba.*|| 42. cf. Ansil. (Terribilis : pavendus, timendus, formidabilis, Terribola : formidolosa). cf. ad FO 12 ?|| 43-5. cf. DE 119 (Detestatus) ? cf. Schol. Aen. 2, 155 (Testor : modo iuro, alibi testificor) ?|| 43. i. e. per se hoc significat.|| 48. Aliam vocis significationem servat Philox. (Testudo manus : χειρὸς τὸ ἐπάνω).|| 49. an austerus (sed cf. 51) ? cf. Schol. Aen. 7, 713 ?|| 50. vel pu. *om. B.*|| 52. i. e. nu. flammae, fomites.

TI 1. cf. Schol. Ecl. 5, 30 (Bacchi thiasos : id est coetus virginum sive puerorum bacchantium).|| 4. cf. ad CO 217 (Cornicen : qui in cornu canit).|| 5. in sy. ca. *om. AB.* cf. Schol. Aen. 11, 737 (Curva tibia : symphoniacorum).|| 6. cf. Schol. Aen. 3, 500 (Thybrim : fluvium ; pro quo regem ipsum posuit Thybrim, qui in hunc cecidit fluvium et ei nomen dedit).|| 7. cf. Aug. Civ. 21, 5 (T. Indiae insulam eo praeferri ceteris terris quod omnis arbor quae in ea gignitur numquam nudatur tegmine foliorum) ; Isid. Et. 14, 3, 5 (India.. habens.. insulam T. quoque arboribus foliam numquam carentem) ; 6, 13 (Tiles : insula Indiae, virens omni tempore folia). cf. ad AB 52 (nisi quidem haec notitia ex Schol. Geo. 2, 122 provenit). || 9. cf. Gloss. Verg. (Tyfum : ignem flans), ex Aen. 9, 716 (Typhoeo).|| 10. cf. VE 60 (Veteranus : anticus, vetustus).|| 12. *om. B.*|| 14. i. e. primi natu. cf. Schol. Aen. 6, 580 (Genus antiquum Terrae : id est primum ; Titanas enim contra Saturnum genuit, Gigantes postea contra Iovem). Quod tamen male intellexerunt derivativa glossaria, v. g. Abba (Titanes : principes) ; cf. A marg. (Titanes : principes).

TO 1. cf. PU 15.|| 2. cf. Schol. Aen. 11, 334 (Palmata dicitur toga quam merebantur hi qui reportassent de hostibus palmam).|| 3. Tolar *B.* Telorum : hastarum *Nettleship.*|| 6. Aliter Abol. (Tongiliatim loqui : pravis verbis ; a Tongilio parasito, qui hoc invenerat risus aucupium, ut salutanti convicium responderet, maledicentem blandissime salutaret), nimirum ex Festo.|| 9. frigidor *A.*|| 10. cf. ad 13 ; 15.|| 11. cf. 18.|| 12. vel le. *om. B.*|| 13. cf. Schol. Aen. 2, 305 (Torrens : fluvius qui aestate siccatur) ? cf. 10 ?

pluviis. 14. Tori : lacerti brachiorum. 15. Torris : fustis ustus in foco. 16. Toreumata : vasa quae in torno facta sunt. 17. Torquet : convertit. 18. Torva : vultu aspera. 19. Torridis : aestuosis. 20. Tos (tot) : tantos.

TRA

Tragoedia : luctuosae relationes. 2. Tra<n>-stri : sedilia nautarum, sive medias partes navium. 3. Tranquillus : placidus vel lenis. 4. Traicitur : transfertur vel inseritur. 5-6. Trames : via. –mite : semita [e]. (Verg. ?) 7. Transscribit : per scripturam tradit. 8. Trapeta : molae olivariae. 9. Trans : per medium, ut « trans fluvium ». 10. Tradux : propago, vel origo aut radix.

TRE

Trepudio (tri–) : exulto. 2. Threnis (–us) : lamentatio. (Bibl. ?) 3. Tres soles : tres dies. (Aen. 3, 203).

TRI

Tripudium : hilaritas, exultatio. –diantes : gaudentes. 3-4, Triumphum : gaudium. –phalis dies : gaudii dies. 5. Trisulco : trifario. 7. Tritile : quod teri potest. 8. –tor : ab eo quod est tritura. 9. Tribunalia : cathedrae.

TRO

Tropaeum : signum victoriae. –aea : triumphorum tituli. 2a. Trivia : luna. (Verg.) 3. Thronus : excelsa sedes. 4. Tropus : mensura dictionis.

TRU

Trudit : cludit (?). –usus : inclusus. 3-4. Trutinat : perpendit. –na : statera. 5. Truncus : sine capite. 6. Trux : dirus aut terribilis. 7. Trunca : sine pedibus (Geo. 4, 310) 8. Truculentus : saevus vel iratus aut inmitis aut ferox.

---

15. cf. 10 ?|| 16. cf. Philarg. Geo. 2, 449 (Torno : torno fiunt vasa) ? cf. aut A marg. aut Abol. (Toreumata : quae torno rasa sunt).|| 18. vultus *AB*. cf. 11.|| 20. Tot : tantus *Ansil.* cf. Ansil. (Tot : tanta ; tot ad numerum refertur ; Terentius « tot peccata in hac re ostendis »). In nostra glossa vocis antiquae interpretatio vox recentior est (Italice « tanti »).

TRA 1. cf. aut A marg. aut Abol. (Tragoedia : composita fabula) ?|| 2. sive etc. *om. AB*. Ad Rostra (RO 9 Rostra : prima pars navis) melius resonet Trastra (cf. Aen. 5, 136 et 143 ; 10, 295 et 306) cf. aut A marg. aut Abol. (Puppis : posterior pars navis).|| 3. vel plenus *AB*.|| 5. cf. Gloss. Verg. i. e. Abol. (Trames : via transversa).|| 7. perscribitur *A*.|| 8. olive *AB*. cf. Schol. Bern. Geo. 2, 519 (Trapetis : molis olivariis) ; Serv. ibid. (Tr. : molis olivaribus).|| 10. origo aut *om. B*.

TRE 1. cf. TRI 1-2.|| 3. Vergilio ascribit Ansil. cf. SO 18.

TRI 1. exult. om. *AB*. cf. TRE 1.|| 3-4. cf. Prud. Perist. 4, 78 et 5,2.|| 5. cf. BI 2 (Bisulcum), 10 (Bifidum), 18 (Bisulces porcus), SU 55 (Sulcatur). Plenius disseruisse scholiastam (puta ad Geo. 3, 439) cum tribus Ovidi versibus : Ib. 469 (telo trisulco), Met. 9, 65 (linguam bisulcam), Met. 14, 303 (bifidos pedes) crede.|| 7. cf. ad TE 28.|| 9. cf. TRO 3 ?

TRO 3. cf. TRI 9 ?

TRU 1-2. cf. Ansil. (Truditur : excluditur ; nove, ut Donatus, Trudit : inclusit, alias processit , Truditur : cluditur, Trudunt : includent), unde fortasse colligendum est Donatum dixisse hoc verbum proprie inclusionis significationem habere, sed in hoc Vergilii versu (puta Geo. 2, 31) exclusionis.|| 5. cf. 7.

TU

Tugurium : cellula parva ; a tegendo, quasi tegurium. 2. Tumultus : seditio. 3. Tum : de praesenti (?), eo tempore, <tunc vel deinde>. 4-5. Tumulum : sepulcrum. –lus : locus qui tumet. 6. Tunsa pectora : aut verberata. (Aen. 11, 37) 7. Tune : numquid tu vel tu vero. 8. Tunc : vel [aut] deinde. 9-11. Turma : certus numerus equitum. –ma : ordo.– malis : ordinalis. 12. Turbo : venti vorago (vortigo ?). 13. Turificatus : purgatus. 14. Turget : crescere incipit. 15. Turrita : in modum turris facta, ut (Sulp. Sev. Dial. 2, 8, 4) « politissimis saxis moles turrita surrexit ».

VA

Vafer : <versipellis> callidus vel artificiosus. 2. –frum : varium, multiformem. 3. Vacillat : nutat, titubat, tremulat. 4-8. Vadem : fideiussorem. (=7) –dimonium : sponsionem officii. –datur : promittit, pollicetur, fidem dicit. –dimonium facit : <vadem, id est> fideiussorem, dat. –dimonia : iudicia sunt unde (?) apud iudicem per fideiussorem vadere licet. 9-10. Vagatur : ubique gressu instabile circumfertur. –gus : exerrans. 11. Vagitus : sonus. 12. Vallum : fossatum, gyrum. 13. –llavit : circumdedit. (Eccle. 9, 14 ?) 14. Valus (–rus) : qui genibus iunctis ambulat. 15-7. Valitant : valent, id est sani sunt. –tudinarius : qui frequenter aegrotat. –tudo : fortitudo, aut virium diminutio. 18. Valteum (bal–) : lorum. 19. Varicat : divertit aut ... ambulat. (Itala Deut. 9, 16 ?) 20. Variegata : variata. 21. Vas : fideiussor. (=4) 22. Vastitas : solitudo. 23. –stum : inmensum vel grande. 24-5. Vaticinium : prophetia. –tes : propheta aut poeta. 26. Ubertim : abunde. 27. Ubique : omni loco.

VE

Vecordia : stultitia. –cors : ineptus cordis. 3-5. Vector : portator. –ctatur : pro voluntate portatur. –ctus : portatus. 6. Vectes : serae. 7. Vectigal : tributum fiscale. 8. Vehitur : portatur. 9. Vehemens : ferox. 10. Vehiculum : currus, raeda vel carrus. 11. Vellere : eradicare. 12. Veluti : quomodo. 13. Velificat : navigat. 14-6. Venit : venditur. –neo : vendor. –num : venditio. 17-8. Venalicium : quidquid vendi potest. –ciarius : qui vendit. 19. Venditantibus : vendere volentibus aut venale offerentibus. (*Unde* ?) 20-3. Venustavit : ornavit.

TU 1. quasi teg. *om. AB.* cf. Isid. Et. 15, 12, 2 (Tugurium : casula.. ad tegimen sui, quasi tegurium), ex Schol. Ecl. 1, 68 ?|| 3. an <non> de pr. ? tunc etc. ex 8 inserui.|| 4-5. cf. Schol Aen. 2, 713 (Tumulus : modo terra tumens, alias sepulcrum.)|| 5. Tumus *AB.*|| 6. Vergilio ascribit Ansil.|| 7. cf. EG 5 ?|| 8. vix velut d. cf. 3.|| 9. Turmas *AB.* eq. om. *AB.*|| 12. cf.. Ansil. (Turbo : proprie tempestatis vertigo est) cf. aut A marg. aut Abol. (Vertex : vorago aquae).|| 15. *sic Ansil.* : *om. A.* : *interp. om. B.*

VA 1. Vabra *AB.* versip. e VE 37 inserui.|| 2. an [Vafrum] Varium : mult. (sed cf. 1 versipellis).|| 3. cf. NU 21. cf. aut A marg. aut Abol. (Titubat : vacillat).|| 7. vadem. i. e. e 4 inserui, cf. 21.|| 12. de foss. (cf. LO 4), vide Meyer-Lübke, Roman. Etym. Wörterb. s. v. ||15-7. cf. ad VE 3-4 ?|| 20. an <Stragula :> var. var. (cf. ST 4) ? an <Maculosa> (Aen. 1,523) ?|| 25. Ex eodem fonte (Schol. Aen. 2, 122 ?) Isid. Diff. 1, 451 (Pontifex tantum summum sacerdotem significat ; vates autem plura significat, aut sacerdotes aut poetas aut prophetas) ? cf. CA 11 *b* ?

VE 3-5. cf. Schol. Aen. 4, 72 (nam cum vector sit proprie qui vehit, invenimus etiam eum vectorem dici qui vehitur... tale est et formidolosus ; cum sit timidus, et timendum significat). cf. ad FO 12. cf. VA 15-7.|| 4. cf. 8.|| 11. edificare *AB.* cf. AV 24 (Avellit : eradicat, extrahit)? || 18. *om. AB.*

-stus : formonsus ; quasi a Venere dictus. -stum : decorum vel ornatum. -stas : facundia vel eloquentia, aut pulchritudo. 24. Ventrale : quod solum ventrem operit. 25. Veneramur : colimus vel honoramus. 26. Vepres : virgulta[e] spinosa[e]. 27. Versutus : astutus ; qui in omnibus versatur. 28. Vertigo : tempestas ; a vertendo. 29. Verrunt : trahunt. 30-1. Vergentia loca : humilia. -git : inclinat aut fundit. 32. Versis : mutatis aut retro conversis. (Verg.) 33. Verteret : everteret aut converteret. (Aen. 1, 20 ?) 34. Vertex : summitas capitis. 35. Vertitur : volvitur. 36. Vernus : subaudis ut dies. 37. Versipellis : callidus vel artificiosus. (=VA 1) 38-40. Verna : vernaculus, servus in domo natus. -naculum : proprium. -naculae familiaritatis : intimae libertatis. 41. Vernat : laetatur. 42. Verbena : sacrae frondes, ut laurus, olea, myrtus ; poeta autem... alibi verbenae inveni. (Aen. 12, 120) 43 Verba infit : in verba prorumpit. 44. Verbo tenus : verbi gratia vel causa. 45. Vestibu/um : introitum. 46. Vestiarius : qui vestibus praeest. 47. -stiplica : femina quae vestes plicat. 48. Vesta: quasi numen ignis quae celebratur Romae. 49. Vesticeps : pubescens. (Verg.) 50-1. Vesanus : minus sanus. -na : male sana. 52-3. Vesperescit : sero fit. -perascit : ad occasum declinat. 54-5. -perum : serum. -per : stęlla quae noctem nuntiat. 56-7. -pertilio (-tinus) : serotinus. -pertilio : avis nocturna. 58. Vespillo : sepulcrorum violator. 59. Vescitur : manducat. 60. Veteranus : anticus, vetustus. 61. -rator : callidus infitiator, id est criminator ; quasi diu hoc egerit.

VI

Viaticum : sumptus in via. (Deuteron. 15, 14, etc. ?) 2-3. Vibex : pugna (plaga ?). -bices : caesae (?) plagarum. 4-5. Vibrat : fulget vel micat aut concutit. -brantibus : torquentibus aut concutientibus. (Aen. 2, 211 ?) 6. Viburnus (-na) : genera sunt virgultorum humilium. (Ecl. 1, 25) 7. Vibrantia iacula : fulgentia. 8. Vicatim : per singulas (-os) vices (-os). 9. Vicorum

---

24. Ventralem *AB.*|| 26. virgulae *Ansil.*|| 29. cf. EV 5 (Everrit ; traxit).|| 31. cf. IN 282 (Invergit : fundit).|| 32. Vergilio ascribit Ansil. cf. Schol. Aen. 1, 391 (Versis Aquilonibus : aut.. mutatis ventis, aut quia.. adversus ante Aquilo coepit esse prosperrimus).|| 34. cf. AP 17 (Apex) ?|| 36. cf. ad CA 76.|| 40. *sine interp. AB.* Spectat ad pleniorem formam glossae **VI 27 (cf.** Ansil. VI 262). ||42. ut lau. etc. *om AB.* Hic solum sing. num. utitur Verg. cf. l. Schol. l. c. (Verbena proprie est herba sacra sumpta de loco sacro Capitolii.. abusive tamen iam verbenas vocamus frondes sacratas, ut est laurus, oliva vel myrtus).|| 43. in *om. AB.* Quasi fit in verba ! cf. IN 87 ; 96. cf. Fest. 100, 3.|| 44. cf. TE 31 ?|| 47. cf. Leo, Mélanges Boissier p. 355.||49. Vergilio ascribit Ansil. cf. Schol. Aen. 6, 645 (Longam autem vestem aut citharoedi habitum dicit aut longam barbam ; nam e contrario inberbes investes vocamus) ; 8, 659 ;Fest. 506, 1 (Vesticeps : puer qui iam vestitus est pubertate econtra investis qui necdum pubertate vestitus est).|| 52-3. Itidem (ex eodem scholio Vergiliano ?) Isid. Diff. 1, 608.|| 52. fecit *A B.*|| 58. cf. Fest. 506, 16 (Vespae et vespillones dicuntur qui funerandis corporibus officium gerunt ; non a minutis illis volucribus, sed quia vespertino tempore eos efferunt qui funebri pompa duci propter inopiam nequeunt. Hi etiam vespulae vocantur). Noli mutare illud viol. (cf. Fulg. Serm. 2).|| 60. cf. TI 11 (Tiro).|| 61. cf. Fest. 507, 7 ; Donat. Andr. 457.

VI 1. cf. UT 1 ?|| 2. an a pugno plaga (cf. TA 7 Talatrum : colaphus a talo) ? an a virga plaga (cf. Abol. aut A marg. Vi. : plaga ex virga) ?|| 3. Vi. vestigia plagarum *A marg.* (aut Abol.), *Ansil.*|| 4-5. cf. 7.|| 8. cf. 33.|| 9. pars glossae ME 32 (Metatores : mansionum praeparatores) ? Hinc, ni fallor, Not. Tiron. 36, 94-5. (Viocurus Cestifer) ; unde illa Scaligeri sane mirae formae glossa (Viocurus et statim cestifer). Lege igitur apud Martial. 5, 17, 4

(viocurus) et cistifer nomina sunt metallorum (–ato-). 10-11. Vigebat : viribus valebat. –gentes : virtute pleni. 12-13. Vigil : custos nocturnus. –giles : urbis custodes. 14-15. Vilicus : actor ; quasi a villa. –cat : officium vilici agit. 16-17. Vinciri : ligari. –culum : ligatura. 18. Vineas : machinamentorum genera quae fiunt in modum turrium ac rotis ducuntur, in quibus ascendunt milites et muros expugnant. 20. Violenta : valida. 21. U[i]ret (–it) : cremat vel torquet. 22. Viribus : conatibus. 23. Viritim : singillatim. 24. Virule (!) : venenum. (=25) 25-6. Virus : venenum. –rulenta : venenata. 27. Vir : a virtute nomen accepit, ut Varro docet, sicut mulier a mollitie. 28. Viriosi : viribus subnixi. 29. Viriliter : fortiter. (=30 ?) 30. Virissat : viriliter sapit. 31. Viriosus : austerus. 32. Virago : femina quae est ut vir. 33. Viri[a]tim : per singulos viros. 34. Vis : violentia ; a virtute. 35. Viscera vitalia : id est circumfusa cordis loca quibus anima continetur. 36-8. Visentes : videntes. –sendi : videndi. –sere : videre.

UL

Ulnae : brachia. (=2 ?) 1a. <Umbrae :> inferi. (Verg.) 2. Ulnis : brachiis. (Isai. 49, 22 ?) 3. Ultor : [iudex vel] vindex. 4-5. Ultro : interius, vel voluntarie. U. citro : intus et foris, longe et prope. 6. Ultuire : vindicare, ulcisci. 7-8. Ultimus : novissimus. –terius : amplius. 9. Ulciscitur : defendit. 10. Ultra : adhuc amplius. 11-2. Uligo : humor aut limus. –ginosus : humidus. 13. Ultro : a nobis ad aliam partem. 14-6. Ultio : vindicta. –tus est : vindicavit, defendit. –ciscens : vindicans.

UM

Umbo : media pars scuti. –bones : scuti protectione<s> (proiect–). 3. <H>umus : terra. (=HU 1) 4. Umquam : aliquando.

UN

Una : simul, pariter. 2. Unitum : unum effectum. 3. Unitionem (umbonem ?) : mediam partem. (=UM 1 ?) 4. Unicuba[m]

---

cistifero (non Cistibero); cf. Class. Quart. 1926. cf. aut A marg. aut Abol. (Viocorus : nomen aliquod appell<ativum>.)|| 19. pars glossae TE 15 (Temulentus) ? Itidem Isid. Et. 10, 281 (Vinolentus : qui et satis bibit et difficile inebriatur).|| 21. Uret *A marg.*|| 23. cf. 33.|| 24. Nimirum coeperat scribere Virulenta.|| 26. an <Mala :> vir. ven. (Aen. 2, 471) ?|| 27. *A* : *marg.* : ut Varro etc. *om. B.* Ex eodem fonte (Scholio Vergiliano ?) Isid. Et. 10, 274 (Vir : a virtute) ; 11, 2, 18 (Mulier : a mollitie ; tamquam mollier).|| Pleniorem glossae formam servavit Ansil. VI 262. ||28. cf. 31.|| 30. cf. PA 73 (Patrissat) ? an viriliter. <id est fortiter> sa. (cf. 29) ?|| 32. cf. Schol. Aen. 12, 468 (Virago : mulier quae virile implet officium.. quae viri animum habet) ?|| 33. Vide ne sit nil nisi gl. 8 (Vicatim) male emendata. Sed cf. 23.|| 34. cf. Schol. Geo. 1, 198 (Vis humana : possibilitas.. aut certe multitudo ; tamen verius est ut vis quasi violentia sit ... sic enim Donatus sensit). cf. aut A marg. aut Abol. (Vim : aliter virtutem, violentiam, aliter multidinem vel abundantiam).|| 35. Ex eodem fonte (Scholio, puta, ad Aen. 1, 211) Isid. Et. 11, 1, 116 (Viscera non tantum intestina dicimus, sed quidquid sub corio est.. item viscera vitalia, id est circumfusa cordis loca, quasi viscora, eo quod ibi vita, id est anima, continetur). id est quae ci. co an. cont. (*om.* loca quibus) *AB*.

UL 3. cf. 14-6 ; 6 ; 9.|| 7-8. Ulterius : novissimus vel amplius *AB* (vel amp. *om. B.*).

UM 1-2. cf. UN 3.

UN 2. cf. 7.|| 4. cf. Schol. Aen. 4, 166 (Varro pronubam dicit quae ante nupsit et quae uni tantum nupta est) ? cf. BI 20 ; PRO 64.

unius viri uxor. 5. Unde : a quo vel ideo. 6. Unguine : unctione aut adipe. (Geo. 3, 450) 7. Unit : unum facit. (=2 ?) 8-12. Unco : curvo. –cus : ancora. –ci : curvi. –cat : curvat. –ca manu : curva manu. (=IN 279 ?)

VO

Voethema<ta> (boe–) : adiutoria ; Graecum est. (2Mac. 15,8) 2. Volubiles : <qui> quidquid vident desiderant. 3. Volucer : Cupido. 4-5. Volutans : cogitans. –lvere : cogitare. 6. Vola : manu[m] vel palma [vel manu inlata]. 7. Vorax : sorbens. 8. –rat : gluttit. 9. Vorri (?) : edaces. 10. Vosmet : vosmet ipsos. 11-14. Votum : voluntate promissum. –tivum : quod promissum est votis. Vovet : promittit. –vit : promisit.

UR

Urbs : aedificium civitatis. 2. Urna : mensura unde ducuntur sortes ; quasi quartarium est. 3. –na<s> : sepulcra.

US

Ussit : incendit. Usta : combusta. Ussitat (usti– ?) : conburit. 4. Ustrina : locus ubi conburuntur corpora. 5. Usurpat : inlicite utitur. 6. Usuri : usui habituri. 7-8. Uspiam : [alicui vel] alicubi. Usquam : alicubi.

UT

Utensilia : viatici sumptus vel usibus necessaria. (Bibl. ?) 2-3. Utitur : fruitur. –tuntur : fruuntur. 4. Uterque : ambo. 5. Ut reor : ut arbitror. 6. Utrosque : ambos. 7-9. Utrumque : et hoc et illud. Utriusque: et huius et illius. Utrubique : et ibi et ibi.

VU

Uvidus : udus. 2. Vubulcus (bu–) : pastor boum. 3. Vulgatum : omnibus patefactum. 4. Vulgus : populus diversus vel vilis. 5-6. Vultuosus (–os ?) : vultibus tristis. –tus : quo ostenditur animi voluntas. 7. Vuccula (?) : vacca diminutive. (=BA 8)

X

Xristicola (Chr–) : fides expressa. (?) 2. Xystarches : athletarum princeps. 3. Xanctum (–nthum) bibissent : pro de Xancto. (Aen. 1, 473) 4. Xenia : dona, praemia. (Bibl. ?)

Y

<H>ymnus : laus sancta. (Bibl. ?) 2.

8-12. cf. AD 109.

VO 1. LXX (adiutoria Vulg.)|| 3. cf. Ovid. A. A. 2, 98 (deum volucrem) ; Pont. 3, 3, 65 (puero volucri) || 5. *A marg.* dividant add. Ansil. cf. A marg. aut Abol. (Volutare : cogitationem repetere).|| 6. cf. ad IN 279.

UR 1 cf. CI 46 ?

US 3. an Ustulat ?|| 4. pecora *AB.* cf. Schol. Aen. 11, 201 (ubi homo combustus est, nisi ibidem humatus fuerit, non esse ibi bustum sed ustrinum) ; 6, 216 (Varro tamen dicit pyras ideo cupresso circumdari, propter gravem ustrinae odorem). cf BU 9 ?|| 7-8. cf. ad CU 7-13.

UT 1. cf. VI 1 ? vel us. nec. *om. AB.*|| 5. cf. RE 56.|| 7-9. cf. ad CU 7–13.

VU 1. Vividus *A marg.* : Urcius *B.*|| 2. cf. Isid. Et. 10, 263 (Subulcus : porcorum pastor ; sicut bubulcus : a cura boum), nimirum ex Schol. Ecl. 10, 19.|| 3. Vulgare *BC.* patefacere *C.*|| 4. vel vil. *om. AB.*

XYZ. *deficit A.*

X 2. Tertull. Mart. 3. ut laetaremus pr. B.|| 3 sancto *B.*

<H>ypocrisis : simulatio. (Bibl. ?) 3. <H>ymnus : laus. (=1 ?) 4. Yphoticeuae (apothecae) : domus vel argisteria.

Z

Zibinarum aculeis : lancearum. (? Itala Iudic. 1, 15) 2. Zephyrus : nomen venti. (=5 ?) 3. Zacynthus : insula Achaiae. (Aen. 3, 279) 4. Zaccheus : humanum genus. (Luc. 19, 5) 5. Zephyrus : Favonius ventus. 6. Zonae : cinctoriae. 7. Zephyrus : ventus. (=9 ?) 8. Zozia (-dia) : signa. 9. Zephyris felicibus : prosperis ventis. (Aen. 3, 120) 10. Zacynthus : insula. (=3)

Y 3. cf. Isid. Et. 6, 19, 17 (Hymnus : canticum laudantium ; quod de Graeco in Latinum laus interpretatur).|| 4. de arg. cf. Ansil. (Argisteria : stationes, nundinae, popinae).

Z 1. LXX.|| 3. ins. acage *B*. cf. 10.|| 4. cf. Isid. Alleg. Script. 226 (Zacchaeus gentilis est populus).|| 5. prima pars glossae FA 7 ? cf. 2 ; 7.|| 6. cinctore *B*.|| 8. cf. Schol. Geo. 1, 238 (Signorum ordo : Zodiacum dicit ; quem nos Signiferum dicimus). cf. aut A marg. aut Abol. (Zodiacum : Signiferum).

ABOLITA

EDIDIT

W.-M. LINDSAY

PRAEFATIO

Da mihi, lector, veniam hoc glossarium in lucem proferenti, tam saevam Fortunam expertum, velut Deiphobum

laniatum corpore toto,

et

lacerum crudeliter ora,
Ora manusque ambas populataque tempora raptis
Auribus et truncas inhonesto volnere naris.

Aliorum sane glossariorum editores possunt codices, duos saltem vel tres, eorum glossariorum proprios citare, ego ne unum quidem. Huic enim glossario nonnisi precariam in marginibus alieni codicis habitationem concessit Fortuna, quippe quod saeculo, puta, octavo ineunte (1) aut exeunte septimo, in margines Hispani (2) libri, in quo Abstrusa transcriptum erat, ita sit admissum ut, cum ii iam magna ex parte correctionibus et variis lectionibus ad Abstrusa pertinentibus occupati essent, glossarum Abolita iacturam aliquatenus esse factam appareat. Ex Hispania liber in Italiam (2) venit, ubi ita transcriptus est ut inter glossas Abstrusa et glossas marginales (partim Abstrusa, partim Abolita) omne discrimen evanuerit. Qua ex transcriptione confusa (*A*) provenerunt duo nostri testes, *v* (Vat. lat. 3321, c. ann. 750 Romae, ni fallor, exaratus ; cuius apographum Goetz in Corp. Gloss. Lat. IV, pp.3-198 publici iuris fecit), *a* (Casin. 439, saec. X exaratus ; cf. Loew, Benev. Script., p. 350).

Erant profecto alibi codices Abolita proprii ; certe in Bavaria, ubi tempore Caroli Magni coadunatio grandis plurimorum glossariorum per monasteria eius regionis disseminabatur, glossarum manipulis singulorum glossariorum suo quoque fontis indiculo in margine posito signatis. Nam in hac coadunatione (*Gloss. Monac.*) glossis Abolita siglum *L* adscriptum est, glossis autem Abstrusa siglum *V* (cf. Goetz, Corp. Gloss. Lat. I, p. 302). Eheu ! ne Bavaricis quidem libris pepercit Fortuna. Ad unum omnes concipilati sunt et in scidulas invo-

(1) Prioris saeculi indicium illud quod Goetz dubitanter (Corp. Gloss. Lat. I, p. 125), confidenter Wessner (ibid., p. 313) ex codice Matritensi eruerunt nihil est nisi probatio pennae, male a Goetzii discipulo intellecta, *filius gloriosissimus*, etc. (in quae verba liber quem glossarium sequitur desierat).
(2) Cf. Journ. Phil. 34, 268.

lucris novorum codicum aptas redacti. Quibus ex involucris nuper eruit aliquot scidulas Gul. Meyer, sed tam misere habitas ut earum testimonium in hac editione raro audeam citare. Satis sit semel in praefatione haec proferre, tamquam specimen portionum siglo *L* signatarum :

(1) (Cf. infra TRI 5).
Tracula est telum ponderis.
Trama tumor crure et duritia et indentione ruorum ex lassitudine.

* * * * * *

Ecce novam glossam Festinam (cf. Fest. 495, 12 *Tama*; Class. Quart. 20,103) in *A* praetermissam !

(2) (Cf. infra TU 16 sqq.).
Tuccitum : bubula conticla apud alpinos gallos.
Tumultuario : subito.
Tuburcinati propitiati.
Tuere : visio.
Tuburcinatus : hic propinatus, alibi turbatus.
Turturilla : ita dictum locus in quo corruptele fiebant.
Tubas : sonitus.
Tumultus : concitatio populi.
Turma : multitudo.
Tutela : custodia.
Turbine : tempestate.
Turbilum : ubi incenditur.

(3) (Cf. infra VA 10 sqq.).
Vastos : fluctus magnas undas.
Vadum : fortem.
Vallus : paulus.
Vasto : deserto.
Vasti rupes : magni scopoli.
Valla : manus cave in medio unde involare dicitur.
Vastus : profundus.
Valgis : in foras tumentibus.
Vatia : diversis plantis.
Vatamvibi...nam perdicae duae sunt inter se colligatae quae aserem sustinent proverbium sequitur vibi...

Ecce et novas glossas (in *A* praetermissas) et novam glossarum dispositionem, qua cohaerent inter se Vergilianae glossae (*Vastos fluctus*, *Validum*, *Vallos*, *Vasto*, *Vastae rupes*), cohaerent inter se Festinae (*Vola*, *Vastus* ?; *Valgis*, *Vatia*, *Varam vibia*) !

Nam miseri nostri et attenuati glossarum Abolita libri, *v* et *a*, nimis longe aberraverunt a pristina glossarum dispositione, et *v* quidem (cf. infra ad IM capitulum) longius quam *a*. O utinam, velut in glossario Arma (vol. II), ipsam pristinam dispositionem, secundum primam glossae cuiusque litteram, haberemus ! Utinam saltem proxime ab ea remotam, per AB- si non per A- ! Sed cum v. g. in capitulo CA glossae a CLA, CRA incipientes fuissent inclusae, in capitulo FA glossae incipientes a FLA, FRA (sic in CE glossae a CLE, CRE, etc.), strictior alphabetica reordinatio omnimodam turbationem intulit. Dolemus ; sed dolentes agimus Fortunae gratias quod non eo turbationis quo glossarium Abstrusa Abolita glossarium pervenerit ; nam hodie quoque aliqua-

tenus suum sibi locum obtinent glossae Festinae, Terentianae, Vergilianae. (Vergilianas ex eodem codice atque *Gloss. Verg.* provenisse docuit Weir, Bulletin Ducange 1, 111.)

Et Apuleianae ? Equidem vix pro explorato habeo Apuleïanas inesse glossas. Facile sane hanc vel illam Apuleio referre potuissem, nam hic scriptor miram copiam vocabulorum, et priscorum et recentiorum, exhibet. Frustra tamen quaesivi tam certa indicia huius fontis quam trium aliorum quos modo dixi. De qua re tu, lector, vide ea quae alibi scripsi (Journ. Phil. 34,275), perpende quanti valeant sigla huius fontis in meo libro posita, tum dato iudicium.

Neque possum dicere utrum aborigines sint an advenae eae interpretationes nominum Graecorum (*GRAEC.*) et Hebraeorum (*nom. Bibl.*) quae in *A* erant. Profecto si in aliquo Abolita codice, velut in codice unico (*Corp.*) glossarii Latino-Angli qui est in Corporis Christi apud Cantabrigienses collegio, Interpretatio Nominum eiusmodi ipsis Abolita glossis praecessisset, praemissae glossae in ipsum glossarium facillimam viam postea invenirent. Illud unum affirmo, eas Graecas voces partim ex Sacra Scriptura, partim ex Arte Rhetorica,. partim ex Arte Grammatica etc. provenisse, neque pro serio documento Graecae doctrinae esse habendas.

His quidem temporibus, doctrinae infaustis, cum a grandiore libro et ampliore praefatione me abstinere sim coactus, permittes, lector, ut intra fines glossarii *A* maneam et testimonium codicum *v*, *a* saepissime ex Libro Glossarum (*Ansil.*), rarius ex aliis glossariis corrigam. Profecto, si ea vera sunt quae in praefatione vol. I dixi, glossas Ansileubi siglo « De Glossis » notatas ex Abstrusa et Abolita neque ullo alio glossario esse haustas, possim meo iure glossario Abolita assignare omnes quae glossario Abstrusa non assignandae videntur ; porro, si recte disputavi de glossariis Corp., EE, Amplon. I, II (English Society Publications, VIII), ex iis quoque lexicis novas multas glossario Abolita vindicare possim, ne de aliis glossarum collectionibus ex Abolita et Abstrusa haustis dicam (Gloss. Monac., Affatim — quod glossam, quam modo memoravi, Vergilianam *Validum* ex Abolita sumptam servavit —, Abba vel Sangallensi, Abavus, Ab Absens, etc.). Malo tamen te hic monere hanc collectionem, quae in *v a* est, non esse plenam, et de ea re quae virorum doctorum maxime interest, de Festinis Abolita glossis extra hos duos codices servatis, in vol. II meae editionis Festi fusius disputare.

Malo etiam, quamquam aliquantum temporis in codicibus *v* et *a* scrutandis impendi, hic de iis tacere, te potius ad ea quae Goetz scripsit (Corp. Gloss. Lat. IV praef .) et ea quae ipse addidi (Journ. Phil. 34, 267-270) referre. Varias eorum lectiones plenius exhibet Goetz (C. G. L. IV, p. 4-198). Breviter, sed, spero, non obscure praefatus sum. Lector, vale.

W.-M. LINDSAY.

ABOLITA

AB

[Abolita : abstersa, deleta.] 2. [Abutitur : contemnit.] 3. [Abige : expelle.] 4. <Amnestia ?> : abolitio <id est> deletio gestorum. (GRAEC.) 5. Ab oris : a finibus. (=SU 21 ?) 6. [Abesto : absens esto.] 7. [Abdicant : respuunt, repudiant.) 8. [Abstrusurus : occultaturus aut absconsurus.] 9. Abditum : absconditum. (Aen. 9, 579 *-ta* fem.) 10. [Abstrusum : remotum, latens.] 11. [Abdicat ; repudiat, expellit, alienat.] (=7 ?)

Aborigines : convenae originis obliti. (Fest. 17, 19) 13. Abnuit : negat, non consentit. 14. Abolere : oblivisci, neglegere. (Aen. 4, 497 ?) 15. <Ausonia Italia dicta> ab Axonio (Ausone) Olixis (Ul–) et Calypsis (–us) filio. (Fest. 16, 23) 16. Abiugat : dissolvit. (Fest. ?) 17. [Habilem : aptum.] 18. Abscedit : discedit. (=22 ?) 19. [Abutitur : male utitur, abusive utitur.] 20. [Abiurasse : intercepisse periurio.]

[Absurdum : dispar.] 22. [Aberit : discedit.] (?) 23. Abeas : discedas. 24. Abest : deest. 25. Abstraxit : sequestravit. (Andr. 519 ?) 26. Abdidit <se> : recepit <se>. (Hec. 175 ?) 27. Abstraxit se : revocavit se. (?Hec. 297 *-xi me*) 27a. [Abodos (?) : dementes.]

[Abiurare : negare.] 29. Abolere : abstergere. (Aen. 1, 720, etc.) 30. [Abruptis : apertis.] (Aen. 3, 199) 31. [Abortis (ob–) : subito natis.] 32. Abducere : separare. (Aen. 10,79, etc. ?) 33. Abhorrere : adversum esse. 34. Abreptus : raptu abductus, sublatus.

35. Abennezer : lapis adiutorii. (nom. Bibl.) 36. Absonum : non simile sono. 37. Abiectus : iactatus. 38. Absurdum : stultum. 39. Abductus : ab isto loco duc-

---

AB 1. *om. a.* Et potest esse conflata ex 29 et 41.|| 2. ex Abstr. (AB 12) ?|| 3. –ce *v.* ex Abstr. (AB 33) ?|| 4. cf. Ansil. (Amnestia : oblivio).|| 5. cf. Gloss. Verg. (Ab oris : a regionibus, a finibus). cf. OR 6.|| 6. ex Abstr. (AB 36) ? Glossa quae sequitur in codd. ((Abietem : genus ligni) est Abstr. (AB 55).|| 7. ex Abstr. (AB 2) ?|| 8. *om. a.*|| 9. –ta –ta *Ansil.*, sed cf. Gloss. Verg. (<Abditum :> absconditum, absconsum, celatum).|| 9-10. *una gl.* ?|| 10. *om. a.*|| 11. *om. a.*|| 12. *om. a.* obliti *Arma, AA* : oblitae *Abav.* : *om. v.*|| 13. non *Ansil., Arma* : on *a* : autem *vel* aut *v* : vel *Abav.* Estne aliena, ex Abstr. (AB 21 Abnuit) et Abol. (AN 9 Annuit) conflata ? Estne Festina (cf. Fest. 25, 17) ?|| 14. cf. Gloss. Verg. (Ab. : neglegenter agere vel obl.) cf. 29 ?|| 15. addidi ex AU 1.|| 16 Abiugassere : abiugare, dissolvere *AA.* (conflat. ex Abol. et ps. –Plac. ?). Abiurat *A.*|| 17. ex Abstr. (HA 2 Habile) ? sed cf. Gloss Verg. (Habilis : aptus, utilis).|| 19. ex Abstr. (AB 45-6) ? Sequitur in codd. glossa Abstr. (AD 39).|| 20. Pertinetne ad Abstr. (AB 54) ?|| 21. distans *Ansil.* cf. ad 36.|| 22. cf. 18 (Abscedit). an Ab. discedet ? an Abit (ex 23 vel ex Abstr. AB 9) ?|| 27a. cf. ad DE 6 ; Abstr. AB 52.|| 28. Pertinetne ad Abstr. (AB 24 ; 54) ? Abiurgare *A.*|| 30. ex Abstr. (AD 93) ?|| 31. ex Abstr. (OB 45) ?|| 33. an ave– ?|| 34. an Abreptas (Aen. 1, 108) ? cf. Ansil. AA. Aff. (Abreptas : cum impetu ablatas, *vel* impetu raptas). Estne aliena (cf. Abstr. AB 32 Abreptus : raptus) ?|| 36. Estne altera pars glossae 21 (vel 38) ? vix ex Abstr. (AB 40) Absono : absurdo vel praepostero.|| 37. Aen. 10, 736 (–um) ? Abiectus : longe iactatus vel proiectus *Ansil.*|| 38. cf. ad 36.|| 39. an Abductis (Geo. 1, 507) ?

tus. 40. Abdicatum : exclusum, exheredatum. 41. [Aboletur : deletur.] 42. Abnexus (adn–) : adligatus.

AC

[Acciti : evocati, accersiti.] 2. Aconita : genus herbae venenatae. (Geo. 2, 152) 3. Actutum : celeriter, paulo, <sine mora>. (Aen. 9, 255) 4. Accensi : irati, concitati. (Aen. 9, 788) 5. [Accolae : vicini cultores.] 6. Acutum : acuminatum. 7. Ac si : tamquam, quasi. 8. Acanthus : flos. (Verg.) 9. Aciare : ferrum durum. 10. [Aculeum : peccatum (punctum ?).] 11. [Accingere : apparare.] 12. [Acervum : cumulum cuiuslibet rei.] [Accipe : audi.] 14. Accipio : adquiesco. 15. Acturum (–tutum): pariter, planus (?), sine mora. (=3 ?) 16. Achates : genus lapidis. 17. Acnonitus (acoenonetus) : qui nulli communicat. (GRAEC.) 17ª. Actuarius : acta qui facit. 18. Accentu : impetu. 19. [Acerbum : dolore plenum.] Acti : coacti, conpulsi. (Aen. 1, 32) 21. Accisam : ex omni parte praecisam. (Aen. 2, 627) 22. Acrior : molestior. 23. Accingor : munior. (Aen. 2, 671) 24. Accierat : convocaverat. (Aen. 5, 107) 25. Acta : secessus amoenus. (Aen. 5, 613) 26. Accelerat : adpropinquat, celeriter venit. (Aen. 5, 675) 27. <H>actenus : usque hac. (Aen. 6, 163) 28. Accidit : evenit. 29. Accersit : evocat. (=1 ?) 30. Acceptum : gratum. 31. Acoluthus : subdiaconus. (GRAEC.) 32. [Acyrologia : <in>propria.] (GRAEC.)

AD

[Adeptus : adsecutus vel adquisivit.] 2. Adcelerat : adpropiat, festinat. (= AC 26 ?) 3. [Adulator : blandus adsen<ta>tor.] Adorea : genus frumenti. 5. –reum : farris genus. (Fest. 3, 19) 6. Adiugat : coniungit. (Fest.) 7. Adtrectavit : adtaminavit. (Fest.) 8. Adrum[in]avit : rumorem adtollit (–tulit). (Fest. 9, 7 *rum. fecit*). [Aditus : introitus, ingressus.] 10. Adyta : viscera inferiora. 11. Adparuit : advenit. 12. Adipiscitur : adsequitur,

---

40. excl. edatum *A*.|| 41. ex Abstr. (AB 20) ?

AC 1. cf. 29 ; AD 51. Aen. 7, 642. Pertinetne ad Abstr. (AC 14) Accitus, (AC 43) Acciri ?|| 2. vix ex Abstr. (AC 28).|| 3. addidi ex 15. Huic glossae praecessit in archetypo AV 5.|| 5. cult. *om. A*. cf. ad Abstr. AC 11.|| 8. cf. Gloss. Verg. (Ac. : genus floris iucundi).|| 9. an <Chalybs :> ac. f. d. (Verg.) ? –arium *v* (*non Ansil.*).|| 10. pecc. *etiam Ansil.* (Itala 1 Cor. 15, 26 ?) Estne glossarii Abstr. (AC 37) ?|| 11. ex Abstr. (AC 18) ?|| 12. Pertinetne ad Abstr. (AC 21) ? cf. Ansil. (Acervus : monticulus cuiusque rei).|| 13. Acc. au. cognosce *AA*. cf. Ansil. (Da : dic ; sicut e contrario accipe pro audi), ex «Abstr.»|| 15. an paulo (cf. 3) ?|| 16. ge. margaritae vel la. *Ansil.* Sequitur in codd. glossa Abstr. (AU 41) Acta.|| 17. an quia ? an –catur ? cf. Bibl. Sap. 14 21 ?|| 18 –tum –tum *Ansil.*|| 19. cf. ad Abstr. (AC 7).|| 20. Actis A : Actus *AA* : Actae *Ansil.* coactis *A* : coactus *vel* -tis *AA* : coactae *Ansil.* conpulsi *vel* –sae *A* : conpulsus *AA* : conpulsae *Ansil.* cf. Plac. (Acti : coacti, conpulsi).|| 22. an <Multo>ac. (Aen. 2, 662) ?|| 25. litoris sec. am. *Gloss. Verg.* : accessus am. *Ansil.*|| 26. cf. AD 2.|| 31. cf. Ampl. II (Ac. calicem gestat subsequens subdiacono).|| 32. cf. ad Abstr. (AC 33).

AD 1. cf. ad Abstr. (AD 112).|| 3. cf. ad Abstr. (AD 32). adsentur *Arma* : adsertor *A*, *Ansil.*|| 7. cf. 77.|| 8. cf. CO 8. Ex Abstr. (AD 85) ? Veri similius est glossam nostram cum aliena glossa esse conflatam. An <Adrumavit : quasi> adrumin. etc. ?|| 9. cf. ad Abstr. (AD 54).|| 10. inf. *etiam Ansil.* mysteria interiora (cf. 20) *Nettleship*. Vide ne sit glossa ficticia, a conditore glossarii ex verbis male scriptis et male intellectis facta. cf. Aff. (Adytis : interioribus partibus secretis).|| 11. *om. v* (*non Ansil.*) propter homoeotel.

invenit. (=1 ?) 13. [Admissum : peccatum vel receptum.] 14. A[d]verruncat : avertit, alienat. (Fest. 511, 15 ?) 15. Adfari : adloqui. (=82 ?) 16. Ad[s]portat : adicit, adfert. 17. Adclive : oblique erectum. (Geo. 2, 276) 18. Adfectat: temptat, appetit (Geo. 4, 562) 19. Adesum : exile, tenue. 20. Adyta : interiora aedis, templi. (Aen. 2, 115 etc. *-tis*) 21. Advectus : adportatus. (Aen. 3, 108) 21[a]. <Advecta : adportata.> (Aen. 5, 864)

Adsuetudine : consuetudine. 23. -tus : consuetus. 24. Admonitu : admonitione 25. Adoream : laudem bellicam. 26. Adqui (at-) : itaque, ideoque. 27. -in : certum est. 28. Adversum : e diverso. 29. Adfectare : appetere. (=18 ?) 30. Adprime : perfecte. 31. Adimere : auferre, tollere. (=39 ?) 32. Adauctus (?) : adcommodatus.

Adfinitatem : coniunctionem vel amicitiam. (Andr. 247, etc. ?) 33a. <Adfinis : proximus, propinquus.> 34. Ad rastros : fossores. (Haut. 931) 35. Adeo ad eum : vado ad eum. (Andr. 315) 36. Aduncus : incurvus. (Haut. 1062) 37. Adprime : utiliter. (Hec. 247) 38. Ademit : abstulit. (Hec. 817 *-mi*) 39. Adfectus : adflictus. (Hec. 325, etc.) 40. Adsensi : consensi. (= 58) 41. Advertere : intellegere. 42. Adfligis : consumis. 43. Adibo[r] : adgrediar. (Eun. 557, etc.) 44. Adductus : ex<h>ibitus. (Eun. 623) 45. Adsentari : adolari, consentire. 46. Adludit : appetit. (Eun. 424)

Adinaton (-dyn-) : inpossibile. (GRAEC.) 48. Adteson (?) : neutruti. (GRAEC.) 49. Adtaforos (adiaphoros) : communis. (GRAEC.)

Aditalis : qui a[u]dit <domesticus>. (?) 51. Adcertio (-sio ?) : evocatio. (=AC 29 ?) 52. Adoriri : incipere, ordiri, conari. 53. <Adstipulandi : > adipiscendi, consequendi. 54. Adolemus : turificamus. (Aen. 3, 547) 55. Adorta : adsumpta (?). (Aen. 7, 386) 56. Adhibe : iunge. (Aen. 8, 56) 57. Adforet : adesset, venerit. (Aen. 6, 35, etc.) 58. Adsensere : consenserunt. (Aen. 2, 130) 59. Adversas : contrapositas. (Aen. 1, 420) 60. Adflictis rebus : [perditis negotiis.] (Aen. 1, 452) 61. Adtollentem : elato capite minantem. (Aen. 2, 381) 62. Adtrectare : contingere. (Aen. 2, 719) 63. Advena : peregrinus, hospes. 64. [Ademit (-dim-) : tollit.] (Aen. 4,244). 65. Adigit : compellit. (Aen. 6,696, etc.). 66. Adsertor : confirmator. 67. Adfuit, praesens fuit. (Aen. 10, 143) 68. Adsiduae : multitu-

---

13. vel intromissum *Ansil.* cf. ad Abstr. (AB 71.)|| 14. Adruncat *v* : adfuncat *a.* evertit *A*. laniat *a* : dilaniat *v*. In archetypo lemma male scriptum et correctum esse indicant AA (Abaruncit, Adtruncat, Altruncat), Arma (Averangit), Abba (Averricat), etc.|| 16. Verius fortasse Arma (Asportat : abducit, aufert, avehit, exportat). cf. Thes. Gloss. s. v. Asp-.|| 17. cf. ad Abstr. (AB 83).|| 18. cf. AF 4. cf. 29.|| 20. Adytis templorum interioribus *Gloss. Verg.* cf. ad 10. Glossa quae sequitur in codd. (Adreptus : raptus, asportatus) est Abstr. (AB 32).|| 21[a] addidi ex derivativis glossariis.|| 21-1[a]. cf. 79.|| 28. vix Av-. Conditori glossarii etymologiam imputato. cf. 59.|| 30. cf. 37 ? || 32. an Aptus ? an Adaptatus ? an Adiunctus. ?|| 34. Ter. l. c. (ad rastros res redit).|| 33[a] cf. ad Abstr. (AD 84.)|| 40. cf. 45 ?|| 41. vix ex Abstr. (AN 7).|| 42. cf. ad Abstr. (AD 4.)|| 44. Advectus *A*.|| 45. cf. ad Abstr. (AD 32).|| 48. an Atheton ?|| 50. Aditalis *Amp. II* : Adit (*sic*) *Ansil.* : Aditialis *A*. dom. *add. Ansil.*|| 51. Accersione provocatione *Arma* : Accersitio (*vel* -rtio) vocatio *Abba.* Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (AF 7).|| 53. Adstipulandi : adip. cons. *Arma.* cf. AA (Adstipulatur : adipiscitur, consequitur).|| 55. Verg. l. c. (maius adorta nefas).|| 57. videret *A* : advenerit (*vel* adviveret) *Ansil.*|| 58. cf. 40.|| 60. Aliena est interpretatio, ex Abstr. (AF 9) sumpta, sed lemma, ni fallor, nostri est glossarii.|| 64. ex Abstr. (AD 2) ?|| 65. post 83 *v.*|| 68. Pertinetne ad Aen. 8, 55 (Hi bellum *adsidue* ducunt) ?

do. (?) 69. Adluvies : locus caenosus vel morbus. (? Geo. 3, 561 *inlu–*) 70. –luit : perfundit. (Aen. 8, 149) 71. <? Acrius :> adidius (avid–), desiderantique (–ntius ?). (Aen. 9, 791) 72. [Adtonitus : stupefactus.] (Aen. 12, 610, etc.) 73. Adpulsus : adplicitus. 74. Adnixus : incumbens. (Verg.) 75. Adstans : inante stans. (Aen. 10, 885, etc.) 76. Adsciscit : adiungit. (Verg. ? Fest. ?) 77. Adtrectat : cum pollutione tangit. (Aen. 2, 719) 78. Adclinis : resupinus. (Aen. 10, 835) 79. Advexit : adportavit. (=21 ?) 80. Adgerat (agg–) : adcumulat. (Aen. 11, 79, etc.) 81. Adstitit : inante stetit. (Verg.) 82. Adfatus : adlocutus. (Verg.) 83. Adlapsa : caute veniens. (Aen. 12, 319) 84. Adsecula : cliens, susceptus. 85. Adergo (a tergo) : post dorsum. (Aen. 12, 292, etc.)

AE

Aevum : tempus longinquum (=8 ; 15) 2. Aethera : partes caeli superiores. (Geo. 1, 409 etc.) 3. A[e]thon : mons. (Geo. 1,332) 4. [A]eoas : orientalis. (Geo. 2, 115) 5. –oi : Orientis . 6. Aeolus : rex ventorum. (Aen. 1, 52) 7. Aen[e]um : aereum tissum (vasum ?). (Aen. 1, 213, etc.) 8. Aevum : aetas longa. 9. Aesculus : genus arboris. 10. Aenatores : cornicines, <qui cum cornibus cantant.> (Fest. 18, 26) 11. [Ae]brutus : stultus, stupidus. 12 Aegre : vix, moleste, ingrate. 13. <Aestus: calor.> 13a. –tuat : calorem patitur, sudat. 14. Aepas (Eoas) : orientalis. (=4) 15. [Aetas : tempus.] 16. Aequipero, : comparo, aequo.
[A] egens : mendicus. (Phorm. 357, etc.) 18. Aediculae : hospitiola. (Phorm. 663) 19. Aegritudo : tristitia, anxietas (Phorm. 750) 20 Aedes : aedificia. (Phorm . 753) 21. Aesolum (aesculus) : genus arboris· (=9) 22. Aequ<a>evus : eiusdem aetatis. –qualis : unius aetatis.

AF

Affatu : eloquio. (Aen. 4, 284) 2. [Affluens . abundans.] 3. Afflata : adusta, inspirata. (Aen. 6, 50) 4. Affectat : temptat. (≐AD 18) 5. Affatim : [statim, continuo] abundanter. (Fest. ?) 6. Affecta : addicta vel adtenuata. (Fest. 2, 21) 7. [Af[f]uit : absens fuit.]

AG

[Agmina : multitudines.] 2. Agricola : rusticus. 3. Agnatos : propinquos 4. Aggeres : arietes murorum alterius (–tioris) generis.

---

69. scen- *A*. morbosus *a* : obscurum (i. e. scribae ?) *v*.|| 72. ex Abstr. (AD 48) ?|| 73. cf. AP 12. an <Adactus : >adpu. adpl. (Aen. 9, 431) ?|| 75. cf. 81.|| 76. cf. Corp. etc. (Adsciscere : adsumere) ; Fest. 13, 22 (Adsciscere est adiungere vel adsumere).|| 77. cf. 7.|| 80. cf. AG 6.|| 81. cf. 75.|| 82. cf. 15.

AE 1. tempus *scripsi* : iter (*pro* item ?) *A*. Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (EQ 1).|| 2. cf. ad Abstr. (AE 6).|| 4. cf. 14 ; EO 1.|| 6. vix ex Abstr. (AE 28).|| 7. Aenum : tirsum (i. e. thyrsum ?) *et* Aena : vasa aerea. *Ansil.*|| 8. cf. 1.|| 9. cf. 21.|| 10. addidi ex CO 186. Aeneatores : cornicines, liticines, id est cornu vel calamo canentes *AA* (cf. ad Corp. A 347). Aliter Abstr. (AE 25 Aeneatores : tubicines).|| 11. vix Hebes br. (cf. EU 21 Hebes : gurdus).|| 12. cf. EG 3. vis *A*.|| 13. *hab. Arma* : *om. A*.|| 15. ex Abstr. (EO 4 Aevum : aetas vel tempus) ?|| 22. Aequibus *A*.|| 23. formae vel meriti *add. Aff.* (*male*).

AF 1. cf. Gloss. Verg. (Affato : conloquium).|| 2. ex Abstr. (AF 1) ?|| 5. i. e. Aff. : ab., St. : co. Conflat etiam Arma (Adfatim : saltem et abundanter. cf. ad Corp. A 213).|| 6. A. in valetudinis periculum adducta *AA* (cf. Fest. quasi ad extremum periculum adducta).|| 7. cf. ad Abstr. (AB 36).

AG 1. ex Abstr. (AG 4) ?|| 4. ar. i. q. Anglice « buttresses ».|| 6. cf. AD 80.

(Aen. 10, 24 ?) 5. Agitavimus : persecuti sumus. (Aen, 2 421) 6. Aggerat : grandefacit. 7. [Aggredior : ingredior, incipio.] Agrippa : qui in pedibus (-des ?) nascitur. (Fest.) 9. Agonotheta : praemii indultor. (GRAEC.) 10. Agasone : equitione (equisone). (Met. 6, 18) 11. Aggregat : congregat. (? Met. 9, 24 *-ata*). 12. [Agger : monticulus vel congeries.] 13. Aegrum : nigrum. (?) 14. Agonia : hostia. (Fest. 9, 16 et 26) 15. Agina : ictus vel qua trutinae prespicitur (persp. pensio ?). (Fest. 9, 12) 16. [Agmenta] admenta : hastarum. (Aen. 9, 665 ?) 17. Aggerem : vallum vel viam publicam.

AL

Altum : mare vel praeclarum aut caelum. (=20 ?) 2. Algor : frigus. (=14) 3. Altrix : nutrix. (=16) 4. Alacer : fortis, expeditus, velox. (=17) 5 Altercatio : contentio (=25) 6. [Algones (-lcyo-) : aves marinae.] 7. Alfa : initium. (GRAEC. ?) 8. Halant : spirant. (=HA 4) 9. [Aligerae : pinnatae.] 10. Albet : splendet. (?Aen. 12, 36 *-ent*) 11. [Alacritatem : velocitatem.] 12. [Altilia : studio saginata.] 13. Altaria : arae in altitudinem instructae divinorum... (Fest. 27 1) 14. [Alma : sancta, clara, vel lucida candida] 15. [Algor frigus.] 16. [Altrix . nutrix Hebraeorum.] (Bibl. Exod. 2, 7) 17. Alacer : fortis, <expeditus, velox>. 18. Alternum : unum. 19. [Altus nutritus, pastus.] 20. Alto : mari, pelago, <aut caelo>. (Verg.) 21. Alendum nutriendum. (Aen. 3, 50) 22. Alternanti : dubitanti, interiecte agenti. (Aen. 4, 287) 23. Aliorsum : alio more. (Eun. 82 ?) 24. Alienavit : alienos fecit. (Haut. 979) 25. [Altercatio : contentio.] 26. Alveum : profundum. (Verg. ?) 27. [Alae : equites.] (Verg.) 28. Alvus : venter. (Verg.) 29. Alipedes : equi veloces. (Aen. 7, 277) 30. Alternatur : variatur. 31. [Alumnus : nutritus.] 32. Almus : clarus. (=14 ?) 33. [Altor : nutritor.] (=16 ?) 34. [Alidit (abdit) : abscondit.]

AM

[Amminiculum (adm-) : auxilium.] 2 [Amovere (amoliri ?) : abducere.] 3.

---

7. cf. ad Abstr. (AD 63-4).|| 12. ex Abstr. (AG 3) ?|| 13. an anigrum (cf. Fest. 6, 10 Aegrum ex Graeco ἀνιγρόν appellatur) ? an Atrum ? an Taetrum ?|| 16. an Adm. : agimenta ha. (cf. Fest. 11, 3 quibus, *ut mitti possint*, vinciuntur iacula) ? an Adm. : ligamenta ha. (ex AM 5) ?

AL 1-5. Mira duplicatio glossarum. Eheu! quantum mutata est forma quam habemus glossarii ab illa quam conditor fecit.|| 6. cf. ad Abstr. (AL 54).|| 9. cf. ad Abstr. (AL 31-2).|| 11. cf. ad Abstr. (AL 1).|| 12 cf. ad Abstr. AL 31-2.|| 13 an div. <dis superis faciendorum gratia> ? cf. Fest. l. c. (Altaria ab altitudine sunt dicta, quod antiqui diis superis in aedificiis a terra exaltatis sacra faciebant, etc.).|| 14. ex Abstr. (AL 51) ? ex Fest. 6, 28 ? cf. Gloss. Monac. (Lux alma : clara, candida).|| 16. cf. ad Abstr. (AL 14-6). Vide ne aliena glossam veram eiecerit. cf. Gloss. Verg. (Altricem : nutricem, educatricem), ex Aen. 3, 273. cf. ad Abstr. (AL 26). cf. 3.|| 17. addidi ex 4.|| 18. vinum *Aff.* (i. e. binum).|| 19. cf. ad Abstr. (AL 10) ? cf. Fest. 7, 5 ?|| 20. addidi ex 1. an Alto mari : pelago ?|| 21. vel adiuvandum *add. Gloss. Verg.*|| 22. int. ag. *om. Gloss. Verg.*|| 23. Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (AP 9).|| 25. cf. ad Abstr. (AL 8) ? cf. Fest. 6, 26 (Altercatio : iurgatio) ?|| 27. Aloae *A.* cf. Gloss. Verg. (Ale : equestri sive ventus) ? cf. Abstr. (AL 12) ?|| 28. *om. a* (*non Gloss. Verg.*). cf. Abstr. (AL 17). || 29. cf. HA 11.|| 31. cf. ad Abstr (AL 38).|| 32. *om. v.* splendidus *add. Ansil.*|| 33. ex Abstr. (AL 38) ?|| 31-2. (cum 14) cf. Fest. 6, 28 sqq. (Alma : sancta, sive pulchra ; vel alens, ab alendo scilicet.. Altus : ab alendo dictus, etc.) ?|| 34. cf. ad Abstr. (AB 34).

AM 1. ex Abstr. (AD 50 ; 99) ?|| 2. Amoliri *Arma* etc. : Amovere *A.* cf. ad Abstr. (AM 22).

Ambigit : dubitat. 4. Amites : fustes auoupales. (Fest. 19, 17) 5. Amentum : ligamentum hastae. (Fest. 11, 3) 6. Ambrones : devoratores. (Fest. 15, 29)

Amolimini : migrate. (Andr. 707) 8. Amfractibus : circumflexionibus. (Met. 6, 25) 9. Ambitio : cupiditas. 10. Ambulacrum : spatio ad ambulandum (sp. ambulandi ?). 11. Amoena : voluptuosa. 12. Aemulus : inimicus. (Aen. 6, 173) 13. Aemulatio : zelus. 14. Amfitrite : mare. 15. Amatores rivales : duo qui amant unam ; quasi de uno rivo bibunt. (Fest. ?) 16. Amens : qui mentem non habet.

Ambiguas : dubias, figuratas. (Aen. 2, 99 ?) 18. Ambientibus : circumvenientibus. 19. Amnueram (abn–) : contradixeram (Aen. 10, 8 ?) 20. Amore pio : sancto et honesto. (Aen. 5, 296)

AN

[Anticipat : praeoccupat.] 2. Animadvertit : vidit, adtendit. 3. [–versio : sententia in reum data (dicta ?).] 4. Antae : regimen parietum. (Fest. 15, 19) 5. Anclare : haurire. (Fest. 10, 16) 6. Antiae : capilli quos mulieres in capite conponunt ; ab eo quod ante pendeant, id est ante eant.

Ant[h]anaclastum : (Aen. 1, 5) « multa mala passus ». (?) (GRAEC.) 8. Annuet (–it ?) oculo : oculo ostendit. 9. Anfractum : iter difficile, tortuosum. 10. Annuit : consentit. (Met. 5, 5 ?) 11. Antistites : principes. (Met. 9, 10) 12. Angiportus : aedium materia (mac–) [vel aediculae]. (Met. 9, 25) 13. Animaequi[s] : patientes. 14. An : numquid. 15. Anitio : senectute.

Andros insula est. (Andr. 17 ; 36) 16. Angentibus : ab angina quae fauces occupat. 17. Animadvertite : adtendite, audite. (Andr. 8, etc.) 18. –rtenda : vindicanda. (Andr. 156) 19. Angiportum : androna biforium, vel callem.

Anna : gratia (nom. Bibl.) 21. Antithesis : contrapositum. (GRAEC.) 22. Anxius : tristis. 22a. Angor : tristitia. 22.b –git : contristat. 23. Andreas : virtus. (nom. Bibl.) 24. Antifrasis : cum dicimus abundare quod non est et acidum quod dulce est, denuntiantes (ren– ?) naturae. (GRAEC. ?) 25. Anathema : perditio . (GRAEC.) 26. Analogia : similitudo. (GRAEC.) 26a Anagogia (–alog– ?) :

---

5. ha. *om. A*. cf. ad AG 16.|| 7. Amolemi *a* : *om. v*.|| 8. cf. AN 9 ?|| 10. Amblacum *A*. sp. ambulandi *Ansil.* : deambulatorium, id est sp. ambulandi *AA*.|| 12-3. vix ex Abstr. (EM 31).|| 12. Aem. adversans ini. *Gloss. Verg.* (in serie AE-).|| 18. Amb. : circumdantibus *et* Ambire : circumvenire *Ansil.*

AN 1. cf. ad Abstr. (AN 32).|| 3. cf. ad Abstr. (AN 6).|| 4. An. : destines parietum, quod Graeci παραστάδες dicunt *Ansil.*|| 6. Interpretatio Festina est interpolata ex interpretatione Donatiana (Abstr. AN 55 capilli quos mulieres promissos in capite conponunt). cf. Pirie, Class. Quart. 19, 195. cap. amissi (*lege* ante missi ?) vel cincinni *AA* ab eo etc. *om. v.* ante eant *Gloss. Bed.-Plac* : ante antemne *a*.|| 7. *om. v.* an Antanaclasis ?|| 8. Vide ne nil sit nisi interpretatio adscripta ad Fest. 26, 14 (Adnictat :... oculo adnuit). Noli revocare ad Bibl. Prov. 10, 10, nisi revera est glossarii Abstr.|| 9. vix cf. Abstr. (AN 22), ex Aen. 11, 522. cf. AM 8 ?|| 10. an ex Abstr. (AD 33).|| 12. vel aed. *om. Ansil.*|| 13. Aniques *A*,|| 16. cf. AA (Angentibus : constringentibus, Angit : constringit, strangulat, Angina : synanche, strangulatio). cf. Fest. 7, 20 ?|| 19. ex Festo ? ex Terentio ? Illud callem Hispaniae Latinitatem redolet. bif. *scripsi* : viformium *A*. : naviforium (cf. ad Corp. A 621) codex Anglicus habuisse videtur, nisi quidem verba Festi in glossario nostro erant (Fest. 16, 11 Angiportus : .. quod sit angustus portus, id est aditus in portum).|| 22b, 23. cf. ad Abstr. (AN 53-4.|| 24. denuntiant *a* : denuntiamus *v*.|| 25. qui caret Deum *add. a*.|| 26-6a. una gl. (Anal. sim. <quasi> Anag. i. e. reg. etc.) ?

regula artium ad loquendum. 27. Anacef[i]al[e]osis : recapitulatio. (GRAEC.) 28. Antismos (ast–) : concinnitas. (GRAEC.) 29. Antonomasia : quae pro vice nominis ponitur. (GRAEC.) 30. Anapaestus : <ex duabus brevibus>. (GRAEC.) 30a. Anfimacrus : ex utraque longus. (GRAEC.) 30b. Anfibrachys : ex utraque brevis. (GRAEC.) 31. Anfibolia : dubia dictio. (GRAEC.) 32. Analogia : proportio. (GRAEC.)

AP

[Appulit : adduxit, apportavit.] (=12 ?) 2. Apage sis : recede ; sic sanus sis. 3. Apparuit : paruit, oboedivit. 4. Apostatare : retro ire, praevaricare. (GRAEC. ?) 5. Aplustria : ornamenta navis. (Fest. 9, 10) 6. <Al>apiciosus : calvus. (Fest. ?) 7. Aposiopesis : suspensa locutio. (GRAEC.) 8. Appetebant : appropinquabant. (? Met. 3, 27 *–am*) 9. Apisci : adipisci. (Ter.) 10. Apagete : aperite. (Eun. 904 !) 11. Apostates (hypothesis ?) : expositio dicitur ; unde et thesauri a positione dicuntur. (GRAEC.) 12. Appulit : <advexit>, applicuit, <apportavit>. (Aen. 1, 377, etc.) 13. Apex : summitas verticis vel montis. 14. Apopla (hexapla ?) : Scriptura. (GRAEC.) 15. Apoplanes[c]is : anticipatio. (GRAEC.) 16. Apoliten (Apheliotes) : Subsolanus. (GRAEC.) 17. Aparc<t>ias : Septemtrion. (GRAEC.) 18. Apostrofos : recessio. (GRAEC.)

AQ

Aquil[e]um : fuscum, subnigrum. (Fest. 20, 7) 2. –lo : ventus. (Fest. 20, 14) 3. Aequiloquus : iusta sive recta loquens.

AR

Archelaus : agnoscens leo interpretatur. (nom. Bibl.) 2. Arces : aedificia, moenia. (Verg.) 3. Arcana : secreta. (Verg.) 4. Arduum : altum, difficile. (=25) 5. Aruns : aruspex. (Aen. 11, 759) 6. Arpos : in Apulia ; civitas Turni. (Aen. 11, 250) 7. Arma proprie dicuntur ab armis. (Fest. 3, 24) 7a. Arcem : civitatem[cacumen, summitas.] (Aen. 1, 424) 8. Argis : Graecis. (Aen. 1, 285) 9. Armiger : armiportitor. (Aen. 2, 477) 10. Arct<ur>um : [qui et Bootes] stella septemtrionalis. (Aen. 3, 516) 11. [Arma : auxilium.] (Aen.

---

29. *ita Ansil.* : Antonoma : pronomen *A*.|| 30-30b. Anapestis ex ut. longus, Anfim. ex ut. vrebis, Anfib. (*om. v*) *A*.

AP 1. ex Abstr. (AD 107). vix cf. Gloss. Verg. (Appulit : advexit, applicavit, adminavit). adduxit *A*, *Ansil.* : advexit *Aff.* etc.|| 3. cf. ad Abstr. (PA 39) ?|| 5. immo –stra. post 7 *a* : orn. *AA* : ortamenta *a* : armamenta *v*, *Ansil.*|| 10. *om. a*. 11. *om. v* (*non AA*).|| 12. cf. AD 73? cf. ad 1.|| 13. *om. v*. cf. Gloss. Verg. (Arcx : summitas urbis vel montis); Ansil. (Arx : summa pars urbis aut altitudo montis, Apex : summitas verticis vel montis); AA (Apex : summitas verticis vel montis).|| 14. *Post hanc glossam deficit v usque ad BU* 1. *Quas glossas confirmat Ansil. eas indicavi, ut codicis a testimonium corroboretur.*|| 16-17. cf. Apul. Mund. 13.

AQ 1. subni. *Corp.* etc. : ni. *a*, *Ansil.*, *AA*.|| 2. Aq. : ventus dexter, Aq. : ventus sep temtrionalis *Ansil.*

AR 1. Tres glossae quae sequuntur in cod. *a* sunt ex Euch. Form. (47, 22 ; 50, 6 ; 51, 19). || 2. (et Ansil.)|| 3. –num –tum *a* (*non Ansil.*) cf. Gloss. Verg. (Arcana : secreta, recondita). cf. 18.|| 4. (et Ansil.)|| 7. cf. Fest. l. c. (ab armis, id est humeris, dependentia, etc.).|| 7a. cf. ad MO 11. cac. su. (ex Abstr. AR 20) *seclusi.*|| 8. Arui graeci *a* (non Ansil.) cf. Gloss. Verg. (Argis : Graecis, Achivis). Eadem glossa fortuito est in Abstr. (AR 32).|| 9. (et Ansil.).|| 10. Artus *a* (*non Ansil*). qui et Bo. *seclusi* (cf. Abstr. AR 51). cf. Gloss. Verg. (Arcturum : septemtrionalem stellam.|| 11. –lia *a* (non Ansil.). cf. Abstr. (AR 52).

3, 597, etc.) 12. Arces (–tes) : argutia. (Aen. 4, 493, etc.) 13. Arctos : Septemtrio. (Aen. 6, 16, etc.)

Artum : angustum, strictum. 15. Armillum; vas vinarium. (Fest. 2, 12 ? Met. 6, 22, etc. ?) 16. Artus : propria (–ie) iuventus (iunctus ? iunctura ?), Arta (arthra) : membra: (Fest. 19,8) 17. Aret : ab ariditate. 18. Arcanum : occultum, secretum, mysticum, apertum. (Fest. ?)

Arce (–te) : artificiose. (Aen. 1, 639, etc.) 20. Arduus : laboriosus. 21. Aridum : inhumatum (–mectum ?) 22. Arcessat : evocat, invitat. 23. Arripio : corripio. 24. Artus : proprie iuventus vel membra. (=16 !) 25. Arduum : altum, difficile. 26. Artabit : conligabit. 27. Arietat : percutit. 28. Arci[s]tes : sagittarius (–os). (Fest. 19, 10). 29. Arguit : culpat. 30. Ardulio (–dal–) : acutus cum malignitate. (Fest. ?) 31. Arces : summitas aedificii. (Fest. ?) 32. Ars : ingenium.

Arcebis : prohibebis. (Geo. 3, 155) 34. Arvinae : pinguedines (–is ?). 35. Arva[s] : agros [solum, terra<m>]. (Verg.) 36. Arrecti : erecti, extersi, excitati, eminentes. (Verg.) 37. Arguta : loquax. (Verg.) 38. Argutum : tremulum. (Geo. 3 80 ?) 39. Argue : evince. (Aen. 11, 384) 40 Aruspicia (ausp– ?) : auguratio. 41. Arithmetica : numerorum ratio. (GRAEC.) 42. Arsis : e<le>vatio (elatio ?). (GRAEC.) 43. Ar<c>turus : stella Bootes. (GRAEC.) 44. Art<h>ron : articulos (–us). (GRAEC.) 45. Ar<rh>enicon : masculinum. (GRAEC.)

AS

Astipulatur : adsentit. 2. Ast illum : illum autem. (Aen. 3, 330 etc.) 3. Aspernanda : reicienda. (Aen. 11, 106) 4. Astu : astutia. (Aen. 11, 704) 5. A stirpe : ab origine. (Verg.)

Astute : callide, argumentose. (Andr. 183 etc. ?) 7. Astus : fraus. 8. Asciterium (–cet–) : monasterium. (GRAEC.) 9. Astrologus : aestimator siderum. (GRAEC.) 10-1. Astronomia : astrorum nomina. Astrologia : lex astrorum. (GRAEC.) 12. Astrum : stella, sidus. (GRAEC. ?) 13. Ascites Graece, Latine aqua plenus. (GRAEC.) 14. Aufertice (aphaeret–) : ablativus. (GRAEC.)

AT

Ater : niger. (Verg.) 2. Atrox : saevum, cru-

---

13. –ton *a*. cf. Gloss. Verg. (Arctos : Septemtrio, Gelidas Arctos : Septentriones); Ansil (Arctos Latine Septemtrio dicitur).|| 14. Anctum *Arma* secretum *a* (*non Arma, Aff.* etc.)|| 15. (et Ansil.)|| 16. proprie iunctura *Arma*. cf. 24.|| 17. Arcet *a* (*non Ansil.*) : an Area (Fest. 10, 10) ?|| 18. (et Ansil.).|| 23. Arripere corripere *Ansil.*|| 25. cf. 4.|| 26. –vit–vit *a* (*non Ansil.*)|| 27. (et Ansil.)|| 28. (et Ansil.). Arcister in eo glossario quo usus est Aldhelmus fuisse videtur (cf. ad Corp. A 810).|| 29. (et Ansil.).|| 30. actis *a* (*non Ansil.*).|| 31. Artis *a* (*non Ansil.*). an <Arx,> arcis ? an Arcus (Fest. 14, 18) ? cf. Ansil. (Arces : summa aedificia, moenia. Arces : aedificia munita ; ab arcendis hostibus dicta).|| 32. cf. Ansil. (Ars : ingenium vel summa pars), i. e. 31-2.|| 33. (et Ansil.).|| 35. sc. te. *om. Ansil.* (cum Gloss. Verg.). cf. Abstr. SO 17 ?|| 36. (et Ansil.). cf. ad Abstr. (AR 115)|| 37. loquiaex femininum est *a* (non Ansil., ubi tamen altera glossa sequitur, Argutum : loquax).|| 39. (et Ansil.)|| 40. Auspicia auguria *Ampl. II* etc. : –cium –rium *Ansil.*|| 43. cf. 10 ?|| 44. cf. 16 ?

AS 1. (et Ansil.).|| 2. (et Ansil.). vix ex Abstr. (AS 17 ; 21).|| 3. –am –am *Ansil.*|| 4. Asta *a* : Astus *Ansil.*|| 5. Ab *Ansil.* (cum Gloss. Verg.). Similis glossa fortuito est in Abstr. (AB 39)|| 7. (et Ansil.). cum 6 coniungenda ?|| 9. sid. existimator *a* (*non Ansil.*).|| 10. Astronomi qui stellarum nomina vocant *Ansil.* Aliter EE, Astronomia : lex astrorum (ex Hieron. Ill. 73), Astrologia : ratio siderum.|| 13. cf. Y 6 (Hydropicus : aqua plenus).|| 13. cf. Corp. interp. 12 (Afer<e>tice : ablativus).

AT 1. (et Ansil.) cf. Gloss. Verg. (Ater : taeter niger). vix ex Abstr. (AT 4). vix ex 4.|| 2.

dele. (Verg.) 3. Attollens : elevans. (Verg.) 4. Atris : nigris, obscuris. (Verg.)

Attica<m> : Atheniense<m>. (Andr. 221 ?) 6. <Aulaeum : genus curtinarum ; ex aula> Attali regis primum allatum est. (Fest.) 7. Atribux : senex atris buccis. (Fest. ? Phorm. ?) 8. Attat : vox vel sermo stupen<ti>s. (Eun. 727 ?) 9. At dum : quamdiu. (Eun. 728) 10. Atqui : revera, immo. (Eun. 740 etc.) 11. Athenas : a nomen (–mine) Venervae (Min–) dicti (–tas) <? quia Graeco vocabulo Athenam veteres dicunt> (Fest. ?) 12 Athanatos Graece : Latine immortalis. (GRAEC.) 13. A<ca>talecton : ubi versus legitimo fine concluditur. (GRAEC.)

AU

Ausonia : Italia dicta <ab Ausone Ulixis et Calypsus filio.> (Fest. 16, 23) 2. Augustum : amplificatum. 3. [Autum : ipsud.] 4. Austrum : Africum. (Verg.) 5. Avium : secretum aut longe semotum (subm–). (Aen. 9, 58) 6. Avitum : ab avis relictum. (? Aen. 7, 169 –to) 7. Audet, ausus sum (est). (=15 ?) 8. Avehit : exportat. (=AD 16 ?) 9. Autumat : aestimat, dicit, nominat. (=23 ?) 10. Avellit : expellit. 11. ... aut submotum longe. (=5 var. lect.) 12. [Auctum : ampliatum.] 13. Avertere : prohibere.

Auribus plautis : placidis (flacci–) et ingentibus. (Fest. 258,1) 15. Ausim : ausus sum (sim). (Fest. ?) 16. Aventes : cupientes vel gaudentes. (Fest. 13, 17) 17. Audacissime : confidentissime. (Phorm. 561) 18. Aucupium : lucrum. (Eun. 247) 19. Aufugit : abscedit. 20. Aulaea : cortina regia. 21. Avulsa : abstracta vel eradicata. 22. Auctius : amplius vel uberius. (=CU 11 ?) 23. Autumabam : aestimabam (exist– ?)

Haurit : audit vel vorat. (Verg.) 25. Austri : nimbi [aliter venti]. (Verg.) 26. Augurans : ominans. 27. Avus : pater patris. (Aen. 7, 56) 28. Avitus : avi locus. (Aen. 7, 169) 29. Avexit : secum adduxit (abd–), asportavit. (Aen. 7, 197 ve–) 30. Auspiciis : indiciis vel potestate. (Aen. 7, 257)

31. Aullas : quas ollas dicimus. (Fest. 21, 30) 32. Auspicia : portenta, prodigia. (Fest. ?) 33. Augustum : sanctum, religiosum, venerabilem. (Fest. ?)

–vum *ex* –vus *a*. –lem *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Atrox : saeva, crudelis, ferox, inmitis). vix ex Abstr. (AT 3 ; 7) || 3. cf. Gloss. Verg. (Adt. : el.). vix ex Abstr. (AD 56). || 4. ob. ni. *a* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (At. : ni., ob.). || 6. *addidi.* Auleam : genus curtinarum adtale regis adlatum *Arma.* cf. AU 20 ? cf. Abstr. (AU 7 Aulaeum : velum) ? || 7. cf. Auson. 415, 9 (canus, comosus, hispidus, trux. atribux, Terentianus Phormio). || 11. addidi ex QUI 24.

AU 1. addidi ex AB 15. || 2. Aviustrum *a* (*non Ansil.*) : cf. 33 ? || Glossa quae sequitur in cod. est Abstr. (AU 31). || 3. ipsud i. e. idem, quod supra. vix cf. 12. vix Αὐτό ! vix Avium (glossae 5 inemendata forma ; cf. 11) ? an tota gl. delenda ? || 5. sec. alonge *a* (*non Ansil*). subm. (var. lect. in archetypo ; cf. 11) *Arma*, etc. In archetypo (cf. ad Arma A 417-8) huic glossae successit AC 3 vel 15 ex Aen. 9, 255. || 6. Av. duabis adrel. *a* (*non Aff.*). || 7. aus. est vel praesumit *Ansil.* cf. Aff. (Audet : confidit vel ausus est). || 8. (et Ansil.). || 9. nom. *om. Ansil.* || 10. cf. 21 ? || 12. (et Ansil.). ex Abstr. (AU 12 Auget :.. ampliat) ? || 13. (et Ansil.) || 15. cf. Ansil. (Ausim : ausus sum, Ausim : ausus sum, audeo.) || 17. : cf. Ansil. (Audacter : confidenter) ? || 20. (et Ansil.). cf. AT 6 ? cf. Abba (Aulaeum et aulaea : stragulum, genus cortinae regalis). || 21. (et Ansil.). || 22. operius *Ansil.* || 23. aest. *Ansil.* : exist. *a.* || 24. vel forit *Ansil.* (ubi etiam Aurit : vel otit !) : vel oret *a.* || 25. al. ven. (ex Abstr. AU 36 ?) *om. Ansil.* || 26. (et Ampl. II etc.) Augurant (*omissa interpr.*) *Ansil.* an Augurat ominat (Aen. 7, 273) ? || 27. (et Ansil.). || 29. an <Vexit :> av. etc. ? || 30. in initiis *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Auspicit : potestate). || 31. Aulas *Pauli codd.* ; sed mecum crede Plautum aullas scripsisse. || 33. cf.

BA

[Barbarismum : loquellae vitium.] (GRAEC ?) 2. Balantes : oves, bibentes (bid–). (Verg.) 3. Bacchatur : furit, discurrit, latrocinatur. (Verg.)

Baucalem :gillonem ubi infusa fit. 5. Bascaudas : conc<h>as aereas. 6. Barrit elephans cum vocem emittit (dat ?). (Fest. 27, 19) 7. Bacc<h>i latex: vinum. (Fest. ?) 8. Barritus : clamor elephantis. (Fest.) 9. Barrum (bu–) : rufum. (Fest. 28, 9 ; 33,5)

Balteum : cingulum. (=CI 22 ?) 11. Bases (–is) : sessio columnae. 12. Bacue (?): clamare. 13. Brachylogia : brevis dictio. (GRAEC.)

BE

Bellum : pugnam. (Verg.) 2. Bellantes : dimicantes. 3. [Bellicosus : pugnandi cupidus.] 4. Beaedi (Boeoti) : Thebani. (Met. 3, 16 ?) 5. Benigno : grato. (? Met. 9, 33 *–um*) 6. Beluae : bestiae marinae (–ris ?). (Met. 11, 25) 7. Benigne : sine difficultate (Hec. 768 ?) 8. [Bellicus : pugnandi cupidus.] (=3) 9. Bersabee : puteus septimus. (nom. Bibl.) 10. Bethsamis (–es) : : domus solis. (nom. Bibl.)

BI

Bipertit : in duas partes dividit. 2. Byssum : sericum tortum. (GRAEC. ?) 3. Bimatus : idemque (qui) <duorum annorum est ?>. 4. Bidentad (–tal) extra portam Capent (–penam). (Fest.)

Biremis : duorum remorum. (Aen. 1, 182) 6. Bibulam : humoris avidam. (Aen. 6, 227)

Bipallum (–alium) : ferramentum rusticum. 8. [Bibolatio : designatio.] (=DI 45)

[Blaesus : qui verba frangit.] 10. Blasphemia : detractio. (GRAEC. ?) 11-12. Blas (–ax) : stultus. Blat[t]erat : stulte loquitur. (Fest. 30, 27) 13. [Bifarius : bilinguis.] 14. Bigenes (–er) : de duorum generibus natus. (Fest. 30, 23) 15. [Bipinnis : bis acutam (–ta).] 16. Bidubium (bividuam) : quae post duos maritos biduatur. (Fest.) 17. [Bivium : duae viae.] 18. [Bifidum : in duas partes fissum.] 19. Bicerra vestis : guffa.

---

2. cf. Ansil. (Augustum : amplificatum, Au. : sanctum, venerabilem, Au : sanctum, religiosum ; apud Romanos nomen imperii est).

BA 1. cf. ad Abstr. (BA 10).|| 2. vib. *a.* (*non Ansil.*). Alibi Ansil. etc. (Bidentes oves balantes). Noli revocare illud bib. ad Geo. 1, 272 (balantumque gregem *fluvio mersare salubri*).|| 3. cf. Ansil. (Ba : fu. vel disc., Ba. : fu. disc. cum ira). cf. Gloss. Verg. (Ba. : fu.).|| 4. (et Ansil.). cf. Cassian. Inst. 4, 16,1 (gillonem fictilem quem illi baucalem nuncupant). Ex eodem fonte atque DI 110 (Diolco) ? inf. nomen est.|| 5. (et Ansil.)|| 6. vo. em. *Ansil.* : voce dat *a.* cf. 8.|| 7. (et Ansil.).|| 8. Ba. : vox elephanti *Ansil.*|| 10. (et Ansil.). cf. CI 22.|| 12. Bacuae : clamore *Ansil.* (etiam Boare : clamare vel sonare). an Barrire ?|| 13. Brachiol. *Ansil.* : Brattol. *a.* cf. Ansil. (Macrologia : longa oratio Graece).

BE 1. –na *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Be. : pugnam, proelium).|| 2. (et Ansil.).|| 3. cf. ad Abstr. (BE 7) ? cf. 8. Be. : belligerandi cu. *Ansil.*|| 6. –inae *Ansil.* : –is *a.*

BI 1. (et Ansil.).|| 2. (et Ansil.).|| 3. cf. Ampl. II (Bimatus vel trimatus : puer duorum vel trium annorum).|| 6. aviditatem *a* (*non Ansil.*)|| 9-12. erant, ni fallor, in capitulo BA in exemplari.|| 9. cf. ad Abstr. (BA 19). –ssus *a* (*non Ansil.*).|| 10. (et Ansil.). 11. (et Ansil.). cum 12 coniungit Ampl. II.|| 12. elo. *Ansil.*|| 13. (et Ansil.) cf. Fest. 128, 11 ? ex Abstr. (BI 7 Bil. : bif. etc.) ?|| 14. vix Bigeneres.. natos. cf. Ansil. (Bigentes : duobus gen. natura, Bigens : de duabus gentibus natus).|| 15. ex Abstr. (BI 13, ex Aen. 2, 479) ?|| 17 ex Abstr. (BI 16 ?) Bib. : du. vidue *a* (*non Ansil.*)|| 18. ex Abstr. (BI 10) ? fixum *a* (*non Ansil.*).|| 19. rufa *a* (*non Ansil.*).

BO, BR, etc.

Boia : id est catena. (Fest. 32, 6 ?). 2. Bov<i>nator tricat insidiosus. (?) (Fest.) 3. Bombus : sonus tu nidus. 4. Bovestrura (?) : busta rubentia. 5. Boatus : vox plena, sive mugitus boum. 6. Brattea : tenuis auri lamina. (Aen. 6, 209) 7. Beneventus (–um) dicitur quasi bene inventa vel bene habens, id est fertili terra seu opulentissima. (Fest. 31, 17) 8. Bulimus : fames magna. (Fest. 29, 17) 9. [Bravium (brab–) : palma, id est manus (mu–) victoriae.] (GRAEC. ?)

****

BU

****

Burgos : castra. (Fest.) 2. [Bucula : vacca.] 3. Brucus : lucustas. (GRAEC. ?) 4. Bullantes aquae : exundant<es>. 5. Bustantes : funestantes, sepelientes. 6. Buceriae : armenta. (Fest.) 7. Bursa : corium. 8. Bullae : ornamenta regalium puerorum vel equorum vel camelorum.

CA

[Cassum : inane, supervacuum.] 2. [Casses : retia leporum.] 3. Cautes : saxa ingentia. 4. [Caeleps : sine uxore.] 5. Calles : viae in silvis aut semitae. 6. [Calumniatur (cavillatur ?) : calumniam facit.] (=76 ?) 7. Cassabundus : instabilis, vacillans. (Fest. 41, 22 ?) 8-9. Capulum : manubrium gladii. Ca. : ubi mortui efferuntur. (Fest. 53, 26 ?) 10. Caniles (?) : ex farina et aqua coquitur. (Fest.) 11. Calvitur : moratur. (Fest.) 12. Caesit : cecid<er>it. (Fest.) 13-14. Capessas : incirias (–cipias) ; ut Ciceso (–ero). –ssere : incipere vel adimplere. (Fest.) 15. Capsit : aperit (cep–). (Fest.) 16. Cardens (capides ? –dines ?) : vasa pretiva (festi– ?) Saliorum <eo quod manu capiantur>. 17. Caris<s>a lena est dupla (vafra ?). (Fest. 38, 18) 18. Canier (ganeus ?) : leno. (Fest.) 19. Canic<a>e : recremeo (–menta ?). (Fest.)

BO 2. an Bovinator tricosus (Lucil. 417) : insidiosus ? cf. Class. Rev. 31, 128 (ubi hanc gl. neglexi). cf. Gloss. Monac. (Bompinator : trico, *ut vid.*).|| 3. ex Fest. 27, 12 (Bombizatio)? cf. 5 ?|| 4. Ad Fest. 29,7 revocanda ? Vide ne sit Rogus pyra busta rubentia (cf. ad Abstr. RO 1).|| 5. (et Ansil.). cf. 3 ? Ad Fest. 27, 14-5 revocanda ?|| 6. cf. Gloss. Verg. (Br. : tenuis au. la.) .–eo *a* (*non Ansil.*). ten. *om. a.*|| 9. ex Abstr. (BR 2) ? Br. : genus palmae victoriae. *Ansil. Post hanc glossam deficit a usque ad CO* 60.

BU. *v denuo legitur.*|| 2. cf. ad Abstr. (BA 8).|| 4. cf. Ampl. II etc. (Bu. : a. cum exundant, id est bullas emittunt).|| 7. ex Aen. 1, 367 ?|| 8. cf. Bibl. Iudic. 8, 21 (bullas, quibus colla regalium camelorum decorari solent). Vide ne post reg. cetera sint delenda.

CA 1. cf. IN 59. cf. ad Abstr. (CA 3).|| 2. cf. 55. cf. ad Abstr. (KA 6). cf. Corp. etc. (Ca. : retia minuta). vix cf. glossam Orosianam (?) in Corp. (A 589), EE (Andapila : retia ursorum). cf. ad Abstr. (PA 26) ? reda *v* (*non Ansil.*).|| 4. cf. ad Abstr. (PE 18) ? cf. CE 42 (vir s. u.).|| 5. aut sem. *om. Arma.* cf. Ansil. (Calles : viae in silvis, Ca. : semitae in silvis factae).|| 6. vel <Cavillatur :> calumniatur, cal. fa. sed cf. ad 76.|| 7. cf. 58. Post 8 in cod.|| 8. –luis *v* (*non Ansil.*). vix ex Aen. 2, 553 etc. (cf. Gloss. Verg. Capulo tenus : usque ad capulum ; capulum autem est gladii manubrium). vix ex Abstr. (CA 13 Capulum : spathae manubrium aut gladii ; BA 17 [BA]capulus : in quo mortui efferuntur).|| 10. Teganites *Heraeus* : Caniceus (scil. panis) *Nettleship*. vix cf. Comptum *Festi codd.* 35, 18.|| 11. cf. 63.|| 13. vix ex Abstr. (KA 2)|| 16. addidi ex Abba. Capidines *Abba.* : Candes *Corp.* etc. : Capides *Festi codd.* 42, 1. va. fictilia *Corp.* etc.|| 17. Ca. : vafra *Abba.*|| 18. Cariel le. *Corp.* etc. : Cariet le. *et* Ganei lenones *Ansil.*|| 19. cf. Nonius 88,17 (Canicas veteres furfures esse voluerunt ; Lucilius, etc.).

20. Cas[i]nar : senex. (Fest. 41, 18) 21. Calones : gal[l]earum (–rii) militum. (Fest.) 22. Cavet : devitat. (=74 ?) 23. Catax: aut clox aut (a coxa) clodus. (Fest. 39, 10) 24. Calvitium : calvum.

Cana fides : antiqua [fides]. (Aen. 1, 292) 25. Casus : periculum, eventus. (Aen. 1, 382) 26. Capis : accipis. (Aen. 1, 387 *carp–*) 27. Calent : fervent. (Aen. 1, 417) 28. Carinae : medium navium. (Aen 2, 23) 29. Calc<h>as : divini (–nandi ?) peritus. (Aen. 2, 182) 30. Cadentia sidera: declivia, occidentia. (Aen. 4 81) 31. Capta : viduata. (Aen. 4, 84) 32. Cavo robore : equo ligneo. (Aen. 2, 260) 33. Carmina[e] : litterae. (Aen. 6, 74 ?) 34. Carmen : laus. (Aen. 8, 287 ?) 35. Cancum (cyaneum ?) : inter nigrum <viridemque colorem>. 36. Cautum : sollicitum [navis]. 37. Cari parentes : carissimi patres. (Aen. 1, 646, etc.) 38. C<h>aus (–os) : prima rerum confusio in qua mund<us> ante discretione<m> latebat. (Aen. 4, 510 etc.) 39. Calumnia : accusatio <falsa>. 40. Callidus : durus, malitiosus. 41. Clamitat : clamat saepius. (=69 ?) 42. Classem : navem. (Verg.) 43. Caulas : septa ovium, id est (idem ? item ?) casae pastorum. (Aen. 9, 60) 44. Cano : carmine meo refero. (Verg.) 45. Catervatus : multitudine[m] circumdatus. 46. Cantus dedere : cantaverunt. (Aen. 1, 398) 47. Camera : fornix curva. (Aen 1, 405).

Causor : accuso [r] aut queror. 49. Crapula : nausia vel comesatio. (Met. 7, 12; 8, 13) 50. Caperratum supercilium : triste s<upercilium>. (Met. 9, 10) 51. Carc<h>es[s]ium est in summo malo na<vis>. (Met. 11, 16)

Canuam canistrum translatum. (Fest. 57,8) 53. [Camba : cavis.] (?) 54. Caliendrum : quo capillos (–us) mulieris convenit in ornamentum ad occipitium. (Fest.) 55. Cassiculo : reticulo. (Fest. 41, 19) 56. Catella : diminutive catena ; ut asinus et diminutive asellus et unus, ullus. (Fest.) 57. Claudere : claudicare. 58. (Cas<s> abundae :saepius cadendae (–ntes). (Fest. 14, 22) 59. Carbunculi : gemmae ; hos Graeci spinteres vocant. 60-1. Callens : sciens vel intellegens. –eat : noverit vel callide sciat. (Fest.) 62. Cantil<en>a : antiqua contentione. (Fest.) 63. Calveris : frustratus fueris. (Fest.) 64. Caracutium : vehiculum altissimarum rotarum capsique devexi quo solo in Campania

---

20. vix ex Abstr. (KA 18).|| 21. vix ex Abstr. (KA 12) || 23. vix ex Abstr. (CA 62), sed fortasse inde reficta. cf. Fest. l. c. (Catax : claudus). Glossa quae sequitur est ex Abstr. (CO 1).|| 25. cf. Gloss. Verg. (Ca. fi. : an., in senectu permanens). Reficta ex Abstr. (KA 1. Ca. fi. ; an. fi.) ?|| 28. cf. RO 8 ?|| 30. Cand. *v.* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Cad. : occ. iaculantia).|| 32. cf. Gloss. Verg. (Ca. ro. : e. l.).|| 33. Camenae *Buecheler.*|| 35. Caneum : int. ni. viridemque colorem *Ansil.* an Caeruleum (Aen. 8, 713) ?|| 36. ita et Ansil. cf. 51.|| 38. cf. Gloss. Verg. (Chaos : pr. omnium re. co. vel confusa caligo).|| 39. acc. fa *Ansil., Ampl. II, Arma, AA.*|| 40. dirus *v* (non Abba, Aff. etc.).|| 41. saepe clamat *Ansil.*|| 42. cf. Gloss. Verg. (Cl. na. posuit vel multitudinem navium). Glossa quae praecedit in cod. est Abstr. (CA 63).|| 45. an <Stipatus : > cat. etc. ? cf. ad Abstr. CA 36-7.|| 46. dederunt *v*, sed etiam emendatam formam in archetypo fuisse docet Ansil. (Ca. dederunt : ca., Ca. dedere : quod supra).|| 47. pro <Testudo templi :> ca. etc. cf. Gloss. Verg. (Ca. : testudo templi).|| 48. Causatur queritur *Arma.* aut vereor *Ansil.* Vix ex Abstr. (CA 58).|| 49. an vel com. *delend.* (ex Abstr. CA 111) ? Cr. nausia post vinum *Arma.*|| 52. tr. *scil.* in pompa (vix *scil.* ex Graeco).|| 53. Ita et Ansil. Si vera lectio est Cumba navis, glossa aliena est (Abstr. CU 2). vix Campa : curvus (Fest. 38, 15).|| 55. vix ex Abstr. (KA 7). cf. 2 ?|| 58. cf. 7.|| 62. an cantione (sed cf. Fest. 192, 36 querella) ?|| 63. cf. 11.|| 64. Hinc nimirum Isid. Et. 20, 12, 3 (Caracutium : vehiculum altissimarum rotarum, quasi carrum acutum. Capsus : carruca undique contecta ; quasi capsa). Cf. Loewe, Rhein. Mus. 34, 491 ; sed mi-

pro (per) arenas silvae Gallinariae verebantur (vehe–? fere –?) antequam lapide ste<r>nerentur. (Fest.) 65. Capronae : hic (Lucil. 288) medios inter tempora capillos ; proprie vero equorum iubae quae inminent ita dictae quod sin (quod sint in ? quasi in ?) caput pronae. (Fest. 42,4) 66. Calabrum : genus versuum malorum quasi colobon vel iocularium. (Fest.) 67. Capit : sumit. (=71 ?) 68. Ca<r>tipulum (–bul–) : mensa quadrata quae in atriis ponitur. (Fest.)

Clamitans : frequenter clamat (–mans ?) (Andr. 144, etc.) 70. Capio : intelligo. (=73 ?) 71. –ptat : capit. (Andr. 170 *–ptet*) 72. Cautionem (–tio est) : cavendum. (Andr. 400 etc.) 73. Captans : intelligere cupiens. (Phorm. 869) 74. Cavet : vitat. (Phorm. 993 etc.) 75. Carpit : vellit. (Adel. 591 ?)

[Cavillatur : calumniam facit.] 77. C<r>–abrones : girgalos (?), vespas maiores <in> arboribus. 78. Chaldaei : feroces. (nom. Bibl.) 79. [Cacumen : vertex.] 80. Candit (–et) : fulgit. 81. [Clanculum : idem (?) occulte.] 82. [Clamdestinum : occultum, dispositum.] 83. [Calliditas : astutia.] 84. Cava cornea (concha) : bucina. (Aen. 6, 171) 85. Canon : consuetudo. (GRAEC. ?) 86. [Cavillatio : iocus.] 87. Charismata : gratiarum donationes. (GRAEC.) 88. Carecto : papyrione[m]. 89. Capite census : taxatio possessionum. 90. [Cavillatur (–or ?) : mand<r>atur.] 91. Capitolinus. : Capitolio serviens. (Apol. 61 ?) 92. [Castrenses : militares.] 93. [Carpere : detegere (–leg–).]

Carmina : cantilena vel musica. (Ecl. 1, 77 etc.) 95. Cantu : prece. (Geo. 1,293) 96. <? Caducas :> casuros (–as), cadentes. (Geo. 1, 368) 97. Canet (–it) : respondet. (Geo. 2, 417 ?) 98. Casus : fortuita pericula. (Aen. 1, 754) 99. Cavernas : concavas petras (partes). (Aen. 2, 19) 100. Cardo : summa pars ostii. (Aen. 2, 480) 101. Carpere : consumere. (Aen. 4, 32) 102. Castigat : verbis corrigit. (Aen. 5, 387 ; 6, 567) 103. Capite absolutus : capitis periculo liberatus.

CE

Ceruc<h>i : lineae in arbore navis. (Fest. ?

---

rare mecum editores Isidorianae etymologiae obsecutos carracutium (duplicata littera R) scripsisse.|| 65. quasi a capite pronae *Fest.* an Capronae <ut Lucilius « fluitare capronas »> ? Vix ex Apul. Flor. 3 (promulsis caproneis) ; nam breviores glossae conveniunt Apuleio Terentio Vergilio, longiores Festo.|| 66. an vel colurum ? cf. Lindsay, Early Latin Verse p. 294.|| 71. an capit <sumit> (cf. 67) ?|| 74. cf. 22.|| 76. cf. ad Abstr. (CA 6). cf. 6. Cavillator : calumniator *Ansil.* : Cavillator : qui calumniam fecit *Arma*, cf. 90.|| 77. cf. Niedermann, Contrib. 3. an a cabonibus <dictos> (cf. Isid. Eym. 12, 8, 4) ?|| 79. an <Arx :> ce. ve. (ex Abstr. AR 20) ?|| 81. an Cl. : id est oc. (cf. Gloss. Verg. Cl. : occultum) ? an sunt 81-2 alienae (cf. ad Abstr. CA 95-6) ?|| 83. ex Abstr. CA 68 ? Callitas –tias *v* (*non Ansil.*).|| 84. cf. Gloss. Verg. (Cava conca : bucina).|| 86. cf. ad Abstr. CA 75. An cum SA 15 sic coniungend. Ca. : io., satira, et ut melius intellegi possit, acuminata ? quocus *v* (*non Ansil.*). Cavillatus io. cum turpitudine *Ansil.*|| 88. Pertinetne ad Abstr. (ex Exod. 12, 3) ?|| 89. cf. CE 9-10. cf. ad Abstr. (CA 18 ; CE 31) ? Glossa quae praecedit in cod. est Abstr. (CA 15).|| 90. cf. ad Abstr. (CA 6). Cabillator mandrator, calumniator *Abav.*(cf. ad 76) : Caulator mandrator *Heraeus.*|| 91. deserviens *Corp.* etc.|| 92. –es *etiam Ansil.* ex Abstr. (CA 76) ?|| 93. cf. Ansil. (Ca. deicere, Ca. : degere), ex Verg. Estne aliena, ex Abstr. (CA 45) ? cf. 101 ?|| 96. cf. Abstr. (CA 21 Caducum : casurum) ?|| 97. –it –it *Ansil.*|| 98. –lum *v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Ca. : fortuna vel fortuita pericula).|| 99. cf. Gloss. Verg. (Ca. : co. equi partes). Reficta est ex Abstr. (KA 15).|| 100. cf. Gloss. Verg. (Ca. : extrema pars valvae).|| 101. cf. 93 ?|| 103. –lutae *v* : –luto *Ansil.*

CE 1. Caerulae *v.* Ceruci : linea de arbore *et* Ceruci : lineae in malo navis *Ansil.*

GRAEC. ?) 2. Caelicolae : caelestes. (Verg.) 3. Caerulus : viridis vel glaucus. (=CI 10) 4. [Celebritas : conventus, frequentia.] 5. Cercurum : genus navis. (Fest. ? GRAEC. ?) 6. [Cecropia : Etica (Att–), regiacae (a rege Cecrope).]

Cedo : dic[o] quaeso. 8. Cespes : terra cum gramine incisa. (Fest. 39,6 ? Ecl. 1, 68 etc. ?) 9-10. Censetur : dicetur (?). –nsum : debitum patrimoniorum. (=CA 89 ?) 11. Cere[ri]s messis. (Aen. 1, 177) 12. Cernis (*vel* –es) : vides. (Aen. 1,365; 258) 13. Centum pro multis posuit. (Aen. 1, 416) 14. Caeca : nigra, occulta. (Aen. 1, 536) 15. Celerare fuga<m> : maturius fugere. (Aen. 1, 357 etc.) 16. Cetari <i> : liquaminari. (Eun. 257) 17-8. Coepit : initiavit, <Cepit : > tenuit. (Aen. 1, 521 ?) 19. Caeci furore : ira excitati. (Aen. 2, 244) 20. Certos : exploratores. (Aen. 1, 576) 21. Caelata : sculpta aut depicta. (Aen. 1, 640) 22. Certare : contendere, dimicare. (Aen. 2, 30) 23. C<a> esis custodibus : cesis (occisis ?) sacerdotibus. (Aen. 2, 166) 24. Caecae fores : occultae ianuae. (Aen. 2, 453) 25. Caeco igni : occulto amore. (Aen. 4, 2) 26. Caeduntur vigiles : in<ter>ficiuntur. (Aen. 2, 266) 27. Certati<m> : concertamine (cum ce.). (Aen. 2, 628) 28. Cessisse : recessisse. (Aen. 3, 121) 29. Cecidit : ruit. (Aen. 3, 2) 30. <?Caelicolae:> caelites, caelestes. (? Aen. 3, 21, etc.) 31. Caeco Mar<t>e : nocturno bello. (Aen. 2, 335) 32. Cerere<m> : pane<m> um (vel) tri[c]ticum (frumentum ?). (Aen. 7, 113 etc.) 33. Caelestior : praestantior. 34. Censeo : decerno, aestimo.

Creperis : dubiis. (=DE 27 *–rae* ?) 36. Creterrae : crateres. (Fest. 46, 22) 37-8. Cernuat : praecipitat se. –nuus : in cervice praeceps. (Fest. ?) 39. Cetra : genus scuti Marsici (Mauri ?) vel scutum sine ligno. (Fest. ?) 40. Cetus (comtus ?) mulie<b>res : capillus (–os) ad fronte<m>. (Fest. ?)

Censet : aestimat, iudicat. 42. [Caeleps : vir sine uxore.] (=CA 4) 43. Certat : pugnat. 44. Caerimonia : leges divinas vel constituta sacrificiorum. 45. Cerealai arma : pistoria. (Aen. 1, 177) 46. C<h>elidris : serpentibus. (Geo. 2, 214) 47. Cle

---

2. cf. Gloss. Verg. (Cael. : di caelestes). cf. 30.|| 3. glaues *v*.|| 4. ex Abstr. (ad CE 4 ; CI 46) ? frequentorum *v* (*non Ansil.*)|| 5. Estne aliena (cf. ad Abstr. CE 52) ?|| 6. ex Abstr. (ad CE 63) ? || 7. qu. *Ansil.* : *om. v.* an <Da :> etc. (Ecl. 1, 18) ?|| 8. to. aut grammine *v*. inc. *Ansil.* : *om. v.* cf. Gloss. Verg. (Ce. : herba cum terra sua obscissa), ex alio Vergilii versu ?|| 9. cf. ad 34.|| 12. –nes *v* (cf. Gloss. Verg. Cernes : videbis), praespicis (pro– ?), vides *Ansil.*|| 14. cf. Gloss. Verg. (Cae : occ., obscura, tenebrosa.)|| 15. fuga celerius fu. *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Ce. fugam : ma. fu.). || 17-8. una gl. in cod.|| 20. cf. Gloss. Verg. (Certos : veraces) ? cf. 60 ?|| 23. cf. 61 (Caesis : occisis). cf. Gloss. Verg). Censis cu. : occisis).|| 24. cf. Gloss. Verg. (Cae. fo. : occ. ia. et absconditae). Cae. fo. secretae aut occ. ia. *Ansil.* : Cae. fo. occulti introitus *AA*. ||25. cf. Gloss. Verg. (Cae. carpitur ig. : occ. am. consumitur). Cae. igne occ. vel stulto am. *Ansil.* (*non AA*).|| 28. cf. Gloss. Verg. (Cersisse : successisse).||30. Duae gl. (Celitis : caelestis, Caelit : caelestes) *v*. cf. ad 2. Estne aliena (cf. Abstr. CE 12 ; 16 ; 30 ; 47) ?|| 31. Cae. mare nocturna (*ex* –no) pugna *Ansil.*|| 32. cf. Gloss. Verg. (Cerere : panem vel frumentum). Cerere : frumentum *Ansil.*|| 33. an <Praesentior :> etc. (Aen. 12, 345) ? an est aliena (Abstr. PRAE 53 Praestantior : sublimior vel praeclarior) ?|| 34. Si ad 9 revocas, lege ibi Censetur decernitur ; si et hanc et illam ad Abstr. (CE 9 Censuit : iudicavit, etc.), potius Censetur : iudicatur. cf. 41.|| 36. post 37 in cod.|| 39. cf. Isid. Etym. 18, 12,5 (Ce. : scutum loreum sine ligno, quo utuntur Afri et Mauri) ; ex eodem fonte, ni fallor, Festo. Si tamen verus fons est Schol. Aen. 7, 732, glossa Abstr. glossario est adiudicanda.|| 41. cf. ad 34.|| 44. legis divinae *v* (*non Ansil.*). || 45. ita etiam Ansil. Aliter Gloss. Verg. (Ce. ar. : instrumenta pi.).

pit subripit. (Fest.) 48. Clementer : benigne. 49. Clerus : sors. (GRAEC. ?) Celebrare : colere. 51. Caeleps inves<tis>: innupta (–tus). (Met. 5, 28) 52. Cerebrum : narium altitudo. (Met. 9, 40 ?) 53. Cementum (comm–) : mendacium cogitatum. (Met. 10, 28 ?) 54. Ceterum : nam. (Met. 11, 29 ?) 55. Celeuma : canticum nautarum. (GRAEC. ?) 56. [Crepor : sonus.] 57. Coeptis : incoatis. 58. Cessare : vacare, quiescere. 59. Certa : firma vel placida (–ta). 60. –ti : securi. 61. Caesis : occisis. (=23)

CI

Cixit (?) : iudicio (–um ?) expertus vel litem in iudicio passus. 2. [Citra : extra.] (=16) 3-4. Cicus (–ur) : placidus, mansuetus. Cicunre (–urare) : mansue[te] facere. (Fest. 95, 24 ?) 5. Circumfusa : circumiecta. (Geo. 3, 368, etc. ?) 6. Cis : citra vel post. 7. Circum tempora : iuxta frontem. (? Ecl. 6, 63 *t. c.*) 8. Circumspexit : contra undique versus. (Aen. 2, 68 ?) 9. Circumfusa : undique veniens. (Aen. 2, 64 ?)
Ciruleus (caer–) : viridis vel glaucus. (Met. 2, 9 ?) 11. Circumforaneus (–eis) : cir<c>a fara (fo–) ductis. (Met. 3,2) 12. Citimum : contra omnia proximum. (Socr. 8 ?) 13. Circumlocutiones : obscuritates. (Apol. 33 ?) 14. Circumspectat : sollicitus est. (Eun. 291 ?) 15. Cicatrix : livor. (Eun. 482 ?) 16. [Citra : extra.] (=2)
Ciclades.(Cy–) : insulae in mari. (Aen. 3, 127) 18. Cripitanti (crep–) : sonanti. (Aen. 7, 74) 19. Circumlitus : unctus. 20. Citra te : sine te. 21. Circumfundimur : circumvallamur. (Aen. 2, 383) 22. Cingula : baltea qua cingimur. (Aen. 9, 360) 23. Crepido : ripa fluminis. (Aen. 10, 653) 24. Circiter : proxime vel prope. 25. Clitri (cla–) : ligna volubilia in caveis. 26. Clivus : ascensus.

CO

[Conticuere : tacuerunt.] (=62 ; 80) 2. Conclav<i>s : locus conclusus. (=169) 3. Consentiens : conveniens. (=81 ?) 4. [Coniecturae : argumentationes.] 5. Contagio : coinquinatio. (=67 ?) 6. [Communis (comminus) : simul in se.]
Commulcat : conculcat, conturbat. (Fest.) 8. Conrumant : contio ubi vo... (?) (Fest.) 9. Consum : granum ex alto. (?) 10. Consuetio : consuetudo. (Fest. 53, 15) 11-3. Confarrata : consociata. –rraciter (–rratur) : consociatur. –rrati : qui una copula sunt alligati. (Fest.) 14. Contemnalis (comtionalis) senex : emptus, manu[m] missus et tutor auctor factus. (Fest.)
Coniecta : collecta. 16. Consultum : responsum. 17. Coercere : emendare. 18. Conmenticius : mendacissimus. 19. [Coarguit : valde accusat.] 20. Colatoria : liquatoria. (Geo. 2, 242) 21. Contundet : de-

---

51. cf. Ampl. II (Cel. : ...investis, innupta).|| 53. cf. CO 79 ; 211 ; 225.|| 56. cf. Corp. etc. Creporem (crepor est ? crepor <ferri> ?) : sonus catenae. Estne aliena (cf. Abstr. CE 38) ?|| 60. cf. ad 20 ?

CI 2. cf. 6 ? ex Abstr. (CI 2) ?|| 5. cf. 9 ? circungecta *v* (*non Ansil.*). Estne pars gl. Abstr. (CI 23) ?|| 6. cf. 2 ? cf. Abstr. (CI 2 ; 55 ; 66) ?|| 9. an <circumiecta,> un. ve. (cf. 5) ?|| 12. Ci. citra o. p. *Abba* etc. Estne aliena (cf. ad Abstr. CI 2) ?|| 22. Cingulum : balteum quo cingitur *Ansil.* cf. BA 10 ?|| 24. an <Circa: > ci. etc. (Aen. 11, 197) ?

CO 3. an Consentaneum ?|| 4. ex Abstr. (CO 60) ? cf. 15 ?|| 6. cf. ad Abstr. (CO 1).|| 7. cf. 82.|| 8. cf. AD 8. an Conruma contio : ubi vo. ?|| 10. Consueti *v* (*non Ansil.*).|| 11. –fars– *v* : –ferr– *Ansil.*|| 14. an C. s.: .. <« comtionalis senex> emptu's, manumissu's et tutor auctor factu's » (ex oratione, puta, Catonis) ? cf. Journ. Phil. 34, 281. || 15. an Conlecta ? an Coniecta [collecta] : <coniecturae, argumentationes> (cf. 4) ?|| 17. Coercet cohercerct em. *v* (*non Ansil.*).|| 19. cf. ad Abstr. (AR 4) Arguit : accusat.

bella<bi>t. (Aen. 1, 264) 22. Condunt : abscondunt. (Aen. 2, 24) 23. Condet : construet. (Aen. 1, 276) 24. Consilium : voluntatem. (Aen. 1, 281) 25. Conveniunt : respondent, agitant. (Aen. 1, 361) 26. Conponit (–et) : finibit, explicabit. (Aen. 1, 374) 27. Convulsae <undis> : fluctibus laceratae. (Aen. 1, 383) 28. Contingere : contaminare. (Aen. 1, 413) 29. Collem : monticulum. (Aen. 1, 419) 30. Compar : aequalis. (Aen. 1. 475) 31. Congressis : dimicantibus. (Aen. 1, 475) 32. Conspexit : contra aspexit. (Aen. 1, 487) 33. Concurrens : consentiens. (Aen. 1, 493) 34. Cognomine : appellatione. (Aen. 1, 530) 35. Consedere (–sid–) : [de]sedere. (Aen. 1, 572) 36. Considunt : sidunt. (Aen. 5, 136) 37. Cogunt : compellunt. (Aen. 1, 563) 38. Compellat : adloquitur. (Aen. 1, 581) 39. Convexa : declivia vel declinata. (Aen. 1, 608) 40. Convulsit : excitavit. (Aen. 1, 662 ?) 41. Contexit : tegit, contegit. (Aen. 2, 112) 42. Conpressus : prohibitus. (Aen. 2, 73) 43. Conversi animi : mutati animi vel... (versati ?). (Aen. 2, 73) 44. Consanguineus : proximus. (Aen. 2, 86) 45. Corrip<u>ere : exoccupaverunt. (Aen. 2, 167) 46. Coriscae (–rus–) : crispae aut resplendentes. (Aen. 2, 172) 47. Confusus : perturbatus. (Aen. 2, 736) 48. Congeritur : congregatur. (Aen. 2, 766) 49. Coinus (corn–) : arboris genus. (Aen. 3, 22) 50. Convellere : confringere. (Aen. 3, 31) 51. Continere : pace conterere. (Aen. 2, 593) 52. Confectus : debilitatus vel male tractatus. (Aen. 3, 590) 53. Conversuri(–sari ?) : converti. 54. Confossus : contrucidatus. (Aen. 9 445 ?) 55. Coalescit : concrescit. (Aen. 10, 452 ?) 56. Conducit : prode est, iuvat. (Aen. 11, 844 ?) 57. Conventum : compositum, concinnatum. (Aen. 12, 184 ?) 58. Commemorabo[r] : recordabor, <in mente habebo>. (Aen. 11, 264 ?) 60. Coeunt : concurrunt. (Aen. 7, 582 ?) 61. Conpilavit : intervertit. 62. [Conticuere : conticuerunt.] (Aen. 9, 237) 63. Coruscus : splendidus. (Aen. 9, 678 ?) 64. Considere : sistere, sedere, inhabitare. (Aen. 11, 323) 65. Conpilo : everto, expolio.

Corax : corvus. (GRAEC. ?) 67. Contagium : ab eo quod inquinet quidquid attingit. 68. Comesum : manducatum. 69. Condensantes : constipantes, adplicantes. (*Unde* ?) 70. Conmercantur : merces coemunt. (=93) 71. Cottidianitas : adsiduitas. (*Unde* ?) 72. Constuduit : simul cum eo studuit. (*Unde* ?) 73. Conpetentes dicuntur simul petentes. 74. Contius (–mt)–) : ornatius. 75. Concursant : in unum conveniunt. 76. Concinnat : artificiose confingit. 77. Conamur : appetimus. 78. Commotus : iratus. 79. Commentum : excogitatum. (=CE 53 ?) 80. [Conticuere : tacuerunt.] (=1) 81. Consentaneum : conveniens habitum. (=3 ?) 82. Commulcat : conculcat vel conturbat. (=7) 83. Cont<u>em<i>ni : adverti-

---

23. post 24 in cod.|| 28. cf. 127. attam. *v.* (*non Ansil.*).|| 35. sedere *Ansil.* cf. 238 (Consedete : sedete). cf. 64 ?|| 38. cf. Gloss. Verg. (Compellare : adloqui, Compellat : adloquitur).|| 41. Co. : tetigit, contingit *v* (*non Ansil.*).|| 49. Cornus : species arboris *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Cornus : arbor ingens ; *lege* arboris genus).|| 50. confi. *v.* (*non Ansil.*).|| 51. Contine *v* (*non Ansil.*). an Contine : parce conterere (Aen. 3, 41) ?|| 52. vix ex Abstr. (CO 51).|| 53. Conversuiri *Ansil.*|| 58. supplevi ex 90.|| 59. non est. In numerando peccavimus.|| 60. *ab hac glossa accedit a.* Conveunt *A* (*non Ansil.*). Co. conc. conveniunt *Ansil.* : Coet convenit *AA*.|| 62. ex Abstr. (CO 115) ? cf. 1 ; 80.|| 64. cf. 35 ; 238.|| 67. ab eo quo *Ansil.* : ab eaque *a* : ab aequae *v.* –nat *A.* cf. 5. Estne pars glossae 216 ? An cont. : <morbus>, ab eo etc. (cf. 185) ?|| 69. cf. LO 1 ?|| 77. appetimur *A.*|| 80. Conti evete *v*: Conti *a.*|| 81. aptum *Ampl. II* etc. an Cons. <consentiens> conv. etc. (cf. 3) ?|| 82. vel *om. Ansil.* conculcatum conturbatum (–us *v*) *A.*|| 83. avert. *A* (*non Ansil.*).

mini. 84. Conectitur : coniungitur. 85. Conperimus : scimus. 86. Conciderunt : ruerunt. 87. Condet : reponet. 88. Contusionibus : plagarum afflictionibus. 89. Conluvione : inmunditia. 90. Conmemorabo[r] : recordabor, in mente habebo. (=58) 91. Convulsa : divulsa, dissipata, disrupta, eversa. 92. Comitium : imperii adeptio.

Conmercantur : merces coemunt. (? Apol. 32. *merc.*) 94. Commodum: ipsum quod eodem tempore. (Met. 1, 24 ; 5, 8) 95 Continantur: congrediuntur. (Met. 1, 24; 5, 31) 96. Concipilas sent (capula–?): minutatim concidissent. (Met. 9, 2 *compil.*) 97. Comitialis mor[i] bus : quod vulgo caducia dicitur ; ideo comitialis dictus quod in comitio primum nescioquis hoc morbo arreptus sit vel cadutus (–cus ?). (Apol. 49) 98. [Copia: abundantia vel facultas.] (Apol. 20 ?) 99. Confertos : coangustatos. (Flor. 17 ?) 100. Concipilabo : concidam minutatim. (Met. 7, 18 ?) 101. Conducere : expedire. 102. Confarreatis nuptiis : multis modis nuptiae fiunt ; usu, si anno verbi gratia cum viro, licet sine legitimis sollemnitatibus, fieret ; vel manuum (in manum ?) conventione[m], cum in filiae locum, maritus in patris venit, ut si quis prior fuerit defunctus, locum hereditatis iustum alteri faciat : fratre (farre), cum per pontificem maximum e<t> Diale< m> flaminem per fruges et molam salsam coniunguntur, ex quibus nuptiis patrimi et matrimi nascuntur. 103. Congerronem : conpopi<n>onem et nugatorem. (Met. 5, 26 ?) 104. Coegi : collegi. 105. Congermanescere : coniungi[er]. (Met. 2, 10 ?) 106. Conlutiones (–lud–) studiis intentas : studentes famulas nominavit. (« Apul. » ?) 110. Coercentibus : reprimentibus. 111. Cot<h>urnus : superb<i>a, gloria. (Apol. 37 ?) 112. Coluber : ab eo quod colit umbras. 113. Compos : particeps, consors vel perfectus votis. 114. Confidentiae : audaciae.

Concrepuit : sonuit. 116. Conmeare : ambulare, venire. 117. Conparare : procurare. 118. Coniecit : impulit. (Andr. 602) 119. Commodiorem : utiliorem. (Andr. 844) 120. Confutare : confundere. 121. Contra : <e> contrario. (=138) 122. Conperisse : agnovisse. 123. Contendebant : currebant, festinabant, volebant, cupiebant. 124. Contemplare : aestimare. 125. Consumat : expendat. (Andr. 160) 126. Confore : convenire aut adfuturum esse. (Andr. 167) 127. Contaminare : contingere. (Haut. 17) 128. Conperire : agnoscere. (Haut. 121) 129. Convenit : concordat. (Haut. 165) 130. Conicıat : mittat, persuad<e>at. (Haut. 292) 131. Commentum : concinnatum. 132. Consulis : consilium habe [n]s. (Haut. 437) 133. Conveniam : admoneam. 134. Concurrunt : in unum veniunt. 135. Conmunicatum : consultum. 136. Coeptat : inchoat. 137. Conparit (–et) : provideat vel coaequet. (Eun. 355) 138. Contra : e contrario. (Eun. 444) 139. Conciliatus : conparatus. (Eun. 669) 140. Ccnvecti : congregati. 141. Conlo

---

87. reponeret *v.*|| 88. vix cf. CI 15 (Cicatrix).|| 93. cf. 70.|| 96. –pul– *v* : Capillassent *Arma, AA* : Capul –*Ampl.* II. cf. 100.|| 97. an caduca dic. (cf. Isid. Etym. 4, 7, 5. haec passio et caduca vocatur) ? vel cad. *om. v.* (*recte* ?).|| 98. ex Abstr. (CO 133) ?|| 100. –pul –*v.*|| 102. *om. v* (qui codex longiores glossas saepe omittit). Eiecit, ni fallor, breviorem nescioquam ad Apul. Met. 10 29 adscriptam. Eadem omnia, nisi quod tempus verborum praesens in praeteritum convertitur, sunt in schol. Servii aucti (i. e. Donati ?) ad Geo. 1, 31. Pertinetne igitur ad glossarium Abstr. ? Si pertinet, cur non in Ansil. apparet ? Veri similius est Festinam esse, et totum locum Festinum a Donato esse exscriptum.|| 103. combionem *a* : an combibonem ?|| 106. fabulas *v.*|| 112. cf. Isid. Et. 12, 4, 2 (Colubrum ab eo dictum quod colat umbras).|| 119. –res –res *a.*|| 122. cf. 128 ?|| 123. concurr. *a.*|| 125. –dant *v.*|| 127. cf. 23.|| 128. cf. 122 ?|| 129. post 127 *v.*|| 133. cf, 153.|| 138. cf. 121.

cavit : coniunxit. 142. Conlocatum : coniunctum. (Phorm. 759. –*am*) 143. Commotus : excitatus. 144. Consumet (–it) : devorat. 145. Conrivalem : aemulum. 146. Conroborare : firmare. 147. Concivisse : concitavisse. (Hec. 313) 148. Consulere : prospicere. 149. Confecit : ad[d]icit. 150. Copidinarii (cupped–) : tabernarii ; a coppodio (cupped– ?) appellati. (Eun. 256) 151. Conmeat : venit. (Hec. 175.) 152. Conplusculos : pluriores. (Hec. 177) 153. Convenit : admonit (advenit), adfuit. (Hec. 191) 154. Conbedens : adquiescens, migrans. (Hec. 224) 155. Conrumpat : vitiet. (Hec. 248). 156. Conminiscentur : confingent. (Hec. 333) 157. Commodum : iustum vel continuum. (Hec. 481, 585) 158. Contersurum (–cessurum) : migraturum (–ram ?) (Hec. 629) 159. Concludit : convincit. (Hec. 702) 160. Consulendi : prospiciendi. (Hec. 746) 161. Comesandum : comedendum. 162. Contrivi diem : consumpsi diem. (Hec. 815) 163. Comi : communi, bono. (Hec. 837) 164. [Contumelia : inuria.] 165. Colacem : fallacem, furacem, circumventorem. (Eun. 25) 166. Condicione : lege. (Eun. 102 *lege*) 167. Concentum : organa. 168. Cognatum : propinquum. (Eun. 148 ; 327) 169. Conclavus (–vis) : locus conclusus. (Eun. 583) 170. Concinentium : consonantium.

171. [Consulit : consilium petit.] 172. Comis (–es ?) : socius ; a comitando dictus. 173. Contuitus : contemplatus. 174. Confertum : collectum, plenum. 175. Conpotor : pariter bibens. 176. [Consolat : consilium dat.] 177. Contra fas : contra licentiam. 178. [Colina (cul-) : coquina.] 179. Coiit : concubuit. 180. Conticuimus : tacuimus. 181. Corruit : cadit. 182. Condensum : frondosum. 183. Coniectura : similitudo. 184. Cooritur : simul nascitur. 185. Contagium : morbus. (=67 ?) 186. Cornicines : qui cum cornibus cantant. (= AE 10 ?) 187. Conflictum : certamen. 188. Conplices : conscii. 189. Coartata : constricta. 190. Conpererant : cognoverant. 191. Conicit : consimilat. 192. [Curricula : spatia cursus.] (=CU 8) Cunabula : initia infantum. (Verg. ?) 194. Consors : socius vel particeps. 195. Coniecta : inmissa. (Aen. 4. 69 ; 12, 362) 196. Conglobatio : congregatio. 197. Constipati : condensati. 198. Confossum : vulneratum. 199. Commissum : creditum. 200. Coruscis : fulgentibus. 201. Croccitus : clamor corvi. 202. [Comitur : componitur.] 203. Congesta : conportata. 204. Controversia : certamen. 205. Conquestus : querellans. 206. Copuletur : iungatur. 207. Congestio : conportatio. 208. C<h>oraula : mimus. 209. Commeare : simul ambulare. 210. Convescitur : pariter comedit. 211. [Commentis : fraudibus.] 212. Congruens : conveniens. 213-3a. Cola (–lon) : dictio longa, Comma : brevis. 214. Confisus : fiducia plenus, prae-

---

147 Convic. *A*.|| 153. ammonuit *a*.|| 164. ex Abstr. (CO 39) ?|| 167. cf. 170.|| 169. cf. 2.|| 170. cf. 167. Concinnan– *Aff*. (*non Ansil.*). || 171. Consuluit : consilium petiit *Abba*. cf. ad 176.|| 175. cf. Ter. Andr. 232 (–trix).|| 176. Consulat *Ansil*. (*recte* ?) : an Consultat ? Suntne 176 et 171 alienae (cf. Abstr. CO 107) ?|| 177. licentia *A* (*non Ansil.*).|| 178. Coxilina *v* (*non Ansil.*). Ex Abstr. (CU 35) ?|| 179. Coiet *Ansil*. : Coget *A*.|| 186. Cornicenes *v* : Cornicen *a*. cornis *a*. cantat *a*. Cf. ad Abstr. (CO 217). cf. LI 8 ?|| 188. consocii *a* (*non Ansil.*).|| 190. cf. 221.|| 191. Conecit *v* (*non Ansil.*). consiliat *a* (*non Ansil.*).|| 192. *om. v*.|| 193. Curricula *Ansil*. (ubi sequitur CU 8). cf. Gloss. Verg. (Cunabula : initia vel quibus infantes involvunt). cf. IN 11 (Incunabula : initia infantiae).|| 195. cf. Gloss. Verg (Co. : in).|| 197. *om. v*.|| 199. cf. DE 11.|| 202. ex Abstr. (CO 11) ?|| 203. Coniesta *v* : Coniecta *a*. cf. 207.|| 205. –lla *a* (*non Ansil.*).|| 211. cf. CE 53 ? cf. ad Abstr. (CO 200).|| 213-3a. an <Per cola et commata :> col. etc. ?

sumens. 215. Conperendinat : differt in aliam (postcrastinam ?) diem. 216. Contactus : inquinatus, contagie[s] contactus ; in culturis. 217. Convocat : multos in unum colligit. 218. Comisatio (comitas) : bonitas, innocentia. 219. Convulsa : eruta, praesens (percussa ?). (Aen. 2, 507 ; 3, 414).

Consolatores : confortatores. 221. [Conperio : cognosco.] (=190 ?) 222. Conivere : capitis motu adquiescere. 223. Conperendinatio : dilatio vel decrastinatio (re– ?) 224. Confertos : densos, in unum collectos. 225. Conminiscuntur : excogitant. 226. Conectit : inlegit (–ligat), conligat. 227. Conminisci : simulare. 228. Conlustrat : circuit. 229. [Comesationibus : luxuriosis conviviis.] 230. Conplexabuntur : conplectentur.

Concretos : conglobatos, consolidatos. (Aen. 2, 277) 232. Confoederatio : coniunctio a pactionibus omnibus. 233. Conpulsatio : conpugnatio. 234. Convellere : avellere, abstrahere. (Aen. 3, 24) 235. Cohibet : continet, retinet. (Aen. 3, 424) 236. Confunditur : miscetur. (Aen. 3, 696) 237, Conlapsa : cadentia. (Aen. 4, 391) 238. *Consedite* (–sid–) : sedete. (Aen. 4, 573) 239. Congerere : construere. (Aen. 6, 178) 240. –ritur : conportatur. (Aen. 2, 766) 241. Conduntur : servantur. (Aen. 7, 303) 242. Corripiunt : adprehendunt. 243-3a. Chorus : multitudo, <Corus : modii X>. (Geo. 4, 460) 244. Constituit : fixit. 245. Confluere : conruere. (Geo. 4, 558) 246. Conpellare : adloqui, interpellare. (Verg.) 247. Confligunt : contendunt. (Verg.) 248. Convolvens : involvens. (Geo. 3, 426) 249. Coruscae : fulminis coruscantis. (Aen. 2, 172) 250. Contundet : domabit. (Aen. 1, 264) 251. Coniux : maritus ; a coniunctione. (Aen. 1, 343) 252. Commota : concitata. (Aen. 1, 360) 253. Corripuere : invasere. (Aen. 1, 418) 254. Collem : editum, montem altum. (Aen. 1, 419) 255. Coloni : incolae, inhabitantes. (Verg.) 256. Convectant : conportant. (Aen. 4, 405) 257. –ctare : conportare. (Aen. 7, 749). 258. Contemplator : speculator. (Geo. 1, 187) 259. Coge : in unum collige. (Geo. 3, 169 ?) 260. Conveniat : oporteat. (Geo. 1, 255) 261. Cornipex –es) : equus. (Verg.)

CU

Curae : sollicitudo, cogitationes. (=21 ?)

---

215. Co. dit. in al. di. *v* : Co. in poscra. di. dif. *a* : Conperendina qui post cra. di. dif. *Ansil.* cf. 223.|| 216. *om. a.* Duae gl. (Contac. : inq., Contag. etc.) *v.* cf. Ansil. (Contac. : inq., Contagia : morbida ; a contingendo, Contagies : cont. in cul.). cf. ad Abstr. (CO 29) ? cf. 5 ; 67 (cuius glossae est fortasse pars). || 217. *om. a.*|| 219. cf. Gloss. Verg. (Con. : dissoluta vel percussa).|| 221. ex Abstr. (CO 166 Conperio : invenio, cognosco) ?|| 222. Inter duas Apuleianas gl. *Arma.* Post 225 *a.*|| 223. cf. 215.|| 224. *om. v.* condensos *a* (*non Ansil.*)|| 225. cf. ad CE 53.|| 229. cf. ad Abstr. (CO 149).|| 231. cf. Gloss. Verg. (Co. sanguine : cong.).|| 232. pactis *v.*|| 233. Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. CU 29-30.|| 238. cf. 35 ; 64. Consedete *v, Ansil.*|| 240. cf. Gloss. Verg. (Co. : co.).|| 242. –pitur *v.* conpre. *a.*|| 243. supplevi ex MO 9. cf. Gloss. Verg. (Corus : modii X). ||246. –oquere *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Co. : adloqui).|| 247. *om. a.* cf. Gloss. Verg. (Co : concertant).|| 249. flum. *a.*|| 250. donavit *a.* cf. Gloss. Verg. (Co. : domabit).|| 251. a coniuge *a.*|| 252. Commata *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Co. : perturbata).|| 253. Corr. *Ansil.* : Corrupere *v* : Corrumpere *a.*|| 254. ante 253 *a.* ed. <locum> *Goetz.*|| 255. habitantes *v* (*non Ansil.*) : habitatores *AA* (*recte* ?). cf. Gloss. Verg. (Co. : inc. habitatores). Noli attrahere ad Abstr. (CO 130).|| 256. *om. a.* –ntes –ntes *v* (*non Ansil.*).|| 257. componere *a* (*non Ansil.*)|| 258. –tur –tur *A* (*non Ansil.*).|| 260. *om. v* (*non Ansil.*).|| 261. cf. Gloss. Verg. (Cornipes equus vel sonipes). cf. ad SE 3 (Senipex). Noli attrahere ad Abstr. (CO 139).

CU 1. Glossa quae praecedit in codd. est Abstr. (CI 4). Curas *Ansil.* vel –nis : cognitiones *a.*

2. Curriculum : certum temporis cursum. (=8 ? 16 ?) 3. [Cudit : fabricat, excutit.]

Culpam : peccatum. (Aen. 2, 140) 4. Curvis carinis : concavis navibus. (Aen. 2, 179) 6. Culmine : altitudine [vel salus]. (Aen. 2, 290) 7. Cubile : lectum vel stratum. (Aen. 3, 324).

Curricula : temporum annorumque cursus vel spatia. 9. Cui re : quare, unde etiam cur. 10. [Cuneus : turba minor.] 11. Cumulatius : amplius, uberius. (=AU 22 ?)

Cultus : vestitus, ornatus. (Verg.) 13. Cuditur : inpellitur. percutitur. 14. Culmum : arista. 15. [Culmen : acervus.] 16. [Curriculis (-us ? -um?) : certum tempus.] (=2) 17. Crura : coxa. 18. Cunctantem : cogitantem, dubitantem. 19. Cupit : quaerit, desiderat. 20. Cumulata : superflua, plena. 21. Curis : cogitationibus. 22. Culmina : summae partes aedium. 23. Cuspide : hasta. 24. Cumta (com-) : adunata (-dom-). 25. Cursu (-sum ?) : iter. 26. Cumulat : onerat.

DA

Dat iura : imperat. (Geo. 4, 562) 2. Dapibus : epulis. (Aen. 1, 210) 3. Danai : Graeci. (Aen. 2, 108)

Daticius : pro filiis datus. 5. David : manu fortis. (nom. Bibl.) 6. Damascus : fortitudo. (nom. Bibl.) 7. Dat venum : vendit. (=VE 1 ?)

DE

Dependere : pro alio satisfacere. (=72 ?) 2. De<h>iscet : patescet. (Aen. 5, 142) 3. [Deluit (di-) : lavit.] 4. [Degunt : vivunt, versantur.] 5. [Dediti : traditi.] 6. Dementes : sine mente. 7. Depromit : eicit foras. 8. Demit : tollit. 9. [Descendit (?) : aperit.] 10. Desidia : pigritia. 11. Depositum : creditum, commendatum. 12. Dedecus : scelus. 13. Dexter : propitius. 14. [Deorsum : de susum iosum.] 15. Defert : deportat. (=17 ?) 16. Devectus : adportatus. 17. Delatus : deportatus. 18. Desipientes : insipientes. 19. -pere : de sapientia exire.

Delibare : deminuere. (Met. 6, 20) 21. Decipulum : deceptionem. (Met. 8, 5 etc. ?) 22 De dimenso tuo : vel ab eo quod in mense uno acceperit vel a me[n]tiendo dictum. (? Phorm. 43 *suo*) 23. Dextimus : dexter. (Fest. 65, 5 ?) 24. Depegisse : defixisse (Fest.) 25. Deliquium lunae : quod Graeci eclypsin vocant. (Fest. 64, 15)

---

3. ex Abstr. (CU 34) ?|| 4. vix ex Abstr. (CU 22).|| 6. ex Abstr. CO 92 (Columen : salus); etiam Abstr. CU 6 (Culmen : altitudo, fastigium) ?|| 7. str. *Ansil.* : secretum in corde A (!).|| 8. cf. CO 192.|| 9. Culere *Ansil.* : Culine *A.* q̃u. un. e. quur *Ansil.* : facere *A.*|| 10. ita etiam Ansil. cf. ad Abstr. (AL 11) ? cf. AA (Cuneos : turmas, multitudines. Cuneos : agmina seu tirones, multitudines).|| 12. cf. Gloss. Verg. (Cultum : habitum, vestitum, ornatum). || 13. cf. 3 ?|| 14. an -mus ?an -tam ?|| 15. an Cumulus (Abstr. CU 1) ?)|| 16. *om. v.*|| 17. *om. v.*|| 21. cf. 1.|| 23. -dem *v.*|| 24. cf. Gloss. Verg. (Cumtae comae : compositae comae) ?

DA 2. cf. Gloss. Verg. (Da. : ep., escis, cibis).|| 3. cf. Gloss. Verg. (Da. : Gr.).|| 4. an Adoptaticius (Fest. 16,17) ?

DE. In hoc et sequente capitulo inveterata illa inter de-, di- confusio multas iterationes intulit, primam glossarii dispositionem plerumque delevit. Diversum ordinem indicat Gloss. Monac. (v. g. 26. 25. 27. 29), qui in DI capitulo exhibet 114-5 etc.|| 1. Def. *A* (*non Ansil.*).|| 2. fatiscit *Abav.* -it -it *A* (*non Ansil.*) cf. Gloss. Verg. (Deiscet : patescet). cf. 9 ?|| 3. ex Abstr. (DE 2) ?|| 4. ex Abstr. (DE 95) ?|| 5. ex Abstr. (DE 92) ?|| 6. Dementes *etiam Ansil.* Estne pars glossae AB 27[a] (Avides ?) et ad Fest. 22, 3 revocanda ? cf. Ansil. (Amentes : sine mente, id est dementes).|| 9. an Dehiscit ex Abstr. (DE 79) ? an Discindit ?|| 11. cf. CO 199.|| 14. ex Abstr. (AB 18 Ab imo : deiosum) ?|| 16-7. una gl. ?|| 22 a ment. dict. *interp. v.* cf. 41 ?|| 24. cf. ps. -Plac. (Dep. : def. etc.)

26. Despondit: hic (Plaut. Men. 35 ?) in defectionem dedit. (Fest.) 27. Decrepiti : qui iam dubii vitae mortisque sunt ; unde res dubiae creperes (-rae) vocantur ; unde et crepiti quorum funera crepitu et clangore fumile (familiae) iam concla<man>tur. (Fest. 62, 22) 28. Despcsin : steriles (Desposynus : heriles ?). (GRAEC. ?)
Dep<ec>isci : pactione transigere. (Phorm. 166) 30. Denarrabo : explanabo. (Phorm. 944) 31. De<h>ortare (-ri) : dissuadere. (Phorm. 910 ?) 32. Demulceri (-re): exosculari. (Haut. 762) 33. [Dedere : tradere, deputare.] (=40) 34. Decrevit : constituit, deliberat. (=77 ?) 35. Decesse[re] : locum dare. (Haut. 32) 36. Devincto : ligato, ammoto. 37. -ncimini : obligamini. (Haut. 394) 38. Deterrimum : facilem (Andr. 835). 39. Desiderata : exoptata. 40. Dedo : humilio, deputo, obligo, trado. 41. [Demensus : mensuravit.] 42. Deputat : abdicet. (Hec. 477 ?)
43. [Deiectum (disiec-) : dispersum.] 44. Demolitur (am- ?): exterminatur. 45. Desinantes : cessantes. 46. [Depalata : devoluta (?), designata, delini<a>ta.] 49. Delictus(-cus ?): ver[r]uclatus quem dicunt. (Fest. ?) 50. Decedens : discedens. 51. Decus : decore<m> vel ornamentum.
Deturbare : depellere. (Verg. ?) 54. Deligunt (-git ?) : eligunt (-git ?). 55. Delius : Apollo. (Verg.) 56. [Depalatus fur : inventus.] 57. [Derivat : separat.] 58. Delos : insula. (Verg.) 59. Decerpserit : dissipaverit. (Aen. 6, 141) 60. Decorant : ornant. (Aen. 6, 217) 61. Desinere : desistere, cessare. (Aen. 6, 376) 62. Decus : dignitas, honor. (Aen. 7, 473) 63. Deinceps : postea [non fiat]. 64. Desiderium : voluntatem. (Verg. ?)
Declinavit : peccavit. 66. [Delinquent : peccant.] 67. Depressit : tribulavit. 68. Dedicat : consecrat. 69 Depone : exhonora. 70. Decorus : speciosus. 71. Destitutus : derelictus. 72. Dependit : pro alio reddit aut solvit.
Detrudunt : abigunt, depellunt. (Aen. 1, 145) 74. Deperire : perire. 76. Despiculare (dis- ?) : sagittare. (*Unde* ?)

---

26. hic *om. Gloss. Monac.*|| 27. unde res etc. *om. v.* cf. 92 ; CE 35. vix un. res dubia crepera res vocatur. cf. ps.-Plac. (Creperae res : incertae dubiaeque ; unde et crepusculum).|| 28. -lis *a.*|| 29. Depisci : pacisci *Ansil.* vix ex Abstr. (DE 130 Dep<ec>iscor : transigo.)|| 33. cf. ad Abstr. (DE 92).|| 35. Decedere : spatium dare *Ansil., AA.*|| 36. amoto *a.*|| 41. cf. 22 ? cf. ad Abstr. (DE 61) ?|| 43. ex Abstr. (DI 57) ? || 44. Demolitus : exterritus *Ansil.*|| 45. an glossa (Festina (63, 28 Desivare : desinere) ? vix ex Abstr. CE 44 (Cessantem : ... desinentem).|| 46. cf. 56. cf. Abstr. DE 73.|| 47-8. non sunt ; in numerando peccavimus.|| 49. *om. a.* verrucolatus *v* : verruculato *Ansil.* : veruclatum *Abba.* Nimirum veruculum ori agni adligabatur. Noli igitur huc attrahere Colum. 7, 6, 2 (caper cui binae verruculae dependent optimus habetur). Del. : depulsus vel ver. quod dicitur *Abav.*|| 50. *om. a* (*non Ansil.*).|| 51. Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (DI 38).|| 52. non est ; in numerando peccavimus.|| 53. cf. Gloss. Verg. (Deturbat : expellit).|| 54. -unt -unt *A* : -it -it *Ansil.*|| 56 . cf. ad 46.|| 57. cf. ps.-Plac. (Diribita : digesta vel separata). cf. Abstr. (DI 5 Dirimit : separat, dividit).|| 61. cf. Gloss. Verg. (Desinit : desistit).|| 62. cf. Gloss. Verg. (Decus : ornamentum, dignitas). Glossa quae sequitur in *v* est DI 13.|| 62 cf. DI 14 ?|| 63. posteaquam n. f. (fiant *v*) *A* (*non Ansil.*) an <Post :> deinceps p. n. f. (Aen. 1, 136) ?|| 64. cf. Gloss. Verg. (De. : votum vel affectum) ?|| 66. Delinquit : peccat *Ansil.* : an Delinquentes : peccantes ? Estne aliena, ex Abstr. (DE 24 Deliquit : peccavit) ?|| 69. *ita Ansil.* : -net -ret (*ex* -re *v*) *A.* an exonera (Ecl. 9, 62) ?|| 71. cf. 89 ?|| 72. cf. 1 ; 119. alio (dativo casu ?). Glossae quae sequuntur in codd. sunt Abstr. (DI 32 et 77).|| 73. cf. DU 7. cf. Gloss. Verg. (Det. : dep.).|| 74. cf. 95 ?|| 75. non est ; in numerando peccavimus.|| 76. Disp. *Ansil.* : Deisp. *v* : Desp. *a.* an <Figere : > etc. ?

77. Decrevit : constituit. (Aen. 4, 475) 78. Decusserat : detraxerat. (Aen. 5, 260) 79. Deverberat (div–) : percussit. (Aen. 5, 503) 80. Demens : infelix. (Aen. 6, 172 ; 590) 81. Densentur : stipentur. (Aen. 7, 794) 82. Decolor a<e>tas : non similis, desidia debilitata. (Aen. 8, 326) 83. Deflexit : transvertit. (Aen. 10, 331) 84. Despectus : spretus, contemptus. (Ecl. 2, 19) 85. Deductum : tenue, gracile, subtile. (Ecl. 6, 5) 86. Deducere : deponere impellunt vel ruinam faciunt. (Ecl. 6, 71) 87. Desueta : non adsueta. (Aen. 1, 722 ; 2, 509) 88. Densae : in unum collectae. (Aen. 2, 517 *cond.*) 89. Deserta : derelicta. (Aen. 4, 330) 90. Dedignata : non dignata. (Aen. 4, 536) 91. Destrue : everte.

Decrepitus : valde senex. (=27 ?) 93. Deterius : peius. 94. [Degestat : degerit[ur].] 95. [Devolatio (?) : designatio.] (=DI 46) 98. [Deieratis : sancte iuratis.] 99. Desiduus : desidiosus, ignavus. 100. Delubrum : [simulacrum vel] timphanum (templum, fanum). (Verg.) 101. Degere : vitam agere. 102. [Depopulatur : vastat, debellat.] 103. Demum : consequenter. 104. [Decavit (dic–) : consecravit.] 105. [Determinat : disiungit.] 106. Denset : densius coacervat. 107. Defunctorie : opere levi transitorie. 108. Deprecatus es : rennuisti aut rogasti. 109. Dextra laevaque : utraque parte. 110. Depopulare : vastare, expoliare. 111. [Delubrum : templum idolorum.] 112. [Descivit : desensit (diss–), disiunxit.] 113. Decretum : placitum vel iudicium. 114. Derivat : detrahit, deducit. 115. Detestabilis : pessimus, teterrimus. 116. Deciduum : quod cito decidit. 117. Defessus : perinfirmus. 118. Desecabuntur : occiduntur, conciduntur. (*Unde* ?) 119. Dependere : pro alio solvere. (=72 ?) 120. Deterimi (decermina ?) sunt proprie stercora (?) ex frumento quae excernuntur. (Fest. 63, 19).

DI

Dicto parens : obediens. (=53 ?) 2. Dicatur (dictator ?) : inperitur (–rator ?). (=35 ?) 3. Disclusum : divisum, fatens (pa– ?). 4. Diutinum : diuturnum. (=101) 5. Discrepans : non conveniens. (=55 ?) 6. [Dyscolis : indisciplinatis.] (GRAEC. ?)

---

77. *om. a.* cf. 34.|| 82. des. (abl. casu). Duae gl. (Decoloratas ! Desidia) in codd. Nec minus stulte Ansil. (Decoloratus : non similis, Desidiae : debilitati) quasi Dec. non similis desidiae, id est deb. !|| 83. conv. *a* (*non Ansil.*)|| 84. cf. Gloss. Verg. (De. : con.)|| 89. –tam –tam *v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (De. : desolatas). cf. 71 ?|| 91. an <Dissice :> etc. (Aen. 7, 339) ?|| 94. Deie– deie– *v* (*non Ansil.*). an Dig. dig. ? cf. ad Abstr. (DE 44).|| 95. Glossa quae praecedit in codd. est Abstr. (DE 70). Ea quae sequitur est Abstr. (DE 91).|| 96-7. non sunt ; in numerando peccavimus.|| 98. *om. a.* cf. ad Abstr. (DE 129).|| 99. Desiduum *v.* : –dium *a* : –dus *Ansil.* cf. 116 ?|| 100 post 101 *a.* De templum fanum *AA.* sim. vel *om. a, AA.* Cf. Gloss. Verg. (Delubra : fana, templa) ; Ansil. (Delubra : phana, De. : simulacra).|| 102. cf. 110 ? cf. ad Abstr. (DE 72).|| 103. *om. a* (*non Ansil.*).|| 104. ex Abstr. (DI 14 ; 25) ? *om. v.* Dicabit devovit consecrabit *Ansil.*|| 105. ex Abstr. (DE 123) ? cf. DI 63.|| 107. vel –riae –riae : –rium -rium *Abba.*|| 108. rogatus es (*om.* aut) *a* (*non Ansil.*) an re. abrogasti ?|| 110. *om. a.* spol. *Ansil.* cf. 102 ?|| 111. –bra –pla *Ansil.* ex Abstr. (DE 2) ?|| 112. ex Abstr. (DI 52 ?)|| 113. *om. a.* De. statum pl. vel iu. *Ansil.*|| 114. –het –cet *A* (non Ansil.).|| 115. tet. pe. *v* (*non Ansil.*). an deterrimus ?|| 116. –dium *a, Ansil.* quod *om. A.* descendit *A.* cf. 99 ?|| 117. semper inf. *Ansil.*|| 118. post 119 *a.* –abantur *a* (*non Ansil.*).|| 120. *om. a.* an excerpuntur (cf. Fest. decerpuntur) ? cf. Apul. Met. 1,6 (qualia solent Fortunae decermina stipes in triviis erogare) ?

DI 1 . cf. OB 9.|| 2. inpertitur *a.*|| 3. fa. *om. Ansil.*|| 6. *om. v.* –is –is *ex* –us –us *a.* cf. Abstr. (DI 94) ?

7. Dissipat : disturbat. 8. [Divortium : discidium.] 9. [Dispicere (de–) : contemnere, spernere.] 11. Disoricare (–stri–) : consummare. (*Unde* ?) 12. Diffisus : desperans. (=99) 13. [Descivisset : pedem retraxisset.] 14. Dignitas : nobilitas. 15. Distitit (de–) : cessavit. (=96) 16. Disserit : exponit. 17. Divellit : dirumpit. 18. Dilapidat : erogat. (Phorm. 898 ?) 19. Digessit : ordinavit, exposuit. (= 111) 20. Dispectare (de– ?) : dispicere (de– ?). (Aen. 1, 396 ?)

Didascalus : doctor. (GRAEC.) 22. Dispensat : remunerat, erogat. 23. Di Penates : di domestici. 24. Dionys[i]us : Liber pater. (GRAEC. ?) 25-6. Disus (dirus) : inmanis. Dira : mala horrida. 27. Dirutum : destructum. 28. Diaetas : domos. (GRAEC. ?)

[Diu[tu]rnum : cotidianum.] 30. Diutinum : abundantissimum. (Verg. ?) 31-2. Diripit : vastat, devovet. (Verg.) –piebat : vastabat. (Verg.) 33. [Dispensat : disponit, moderatur, gubernat.] 34. Diadema : vitta capitis regis. (GRAEC. ?) 35. Dictator : imperator. 36. Digredi : egredi. 37. Discriminator : discretor. 38. Discrimine : distantia aut periculum (–lo). (Aen. 1, 574) 39. Dictu mirabile : mirificum. (Aen. 3, 26) 40. Discernere : dividere, separare. (Aen. 3, 201) 41. Diriguit (de–) : obstipuit. (Aen. 3, 260 ; 308) 42. Dissoluisse (–sil–) : in<h>iasse, crepuisse. (Aen. 3, 416) 43. [Dirimo : divido.]

Dissero : declaro. (=60) 45. [Divulatio : (?): designatio.] 46. Distituit (de–) : disturbavit aut deseruit. 47. Disoeduerunt : dissenserunt (discess–), recesserunt. 48. Dissologia : duplex locutio. (GRAEC.) 49. Diligit : eligit amare. 51. [Dipsadis (–des) : genus serpentium.] (GRAEC. ?) 52. [Dispensat : disponit, moderatur, distribuit.] (=33)

Dicto parens : praecepto obediens. (Aen. 1, 695 ; 11, 242) 54. Dialectici : genus philosophorum. (Verg. ?) 55. Discrepat : non convenit. (Aen. 10, 434 ?) 56. [Disparile : dispar dissimile.], 57. Distinguntur : variantur. 58. Dicionem : condicionem. 59. Discrimen : diiudicatio aut periculum. (=38).

Dissero : declaro. (Apol. 73 ?) 61. Dividiae erant : discordiae vel molestiae. (? Apol. 28 *d. fuit*) 62. Differ[en]tissima : plenissima. 63. [Disterminat : disiungit.] (= DE 105). 64. Dispiscitur (–pesc–) : dividitur. (Flor. 15 ?) 65. Diribitores : divisores ; et diribitores dicebantur qui suffragia populi divisa in loculos tributim separabant. (Met. 2, 19 ?) 66. Disploso : percusso. (Verg. ?) 67. Difficile : durum. 68. Dissignat : ordinat, distribuit. (Met. 8,

---

8. ex Abstr. (DI 11) ?|| 9. cf. ad Abstr. (DE 6).|| 10. non est ; in numerando peccavimus.|| 13. Discidisse pe. detraxisse *v.* ex Abstr. (DE 4) ? cf. Apul. Apol. 74 (descivisse) ? ||14. cf. DE 62 ?|| 18-9. Dil. er. ordinat. (*om. cett.*) *a.*|| 20. despicere *a* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Despectare : desuper intendere).|| 28. –mus *Ansil.* : –mum *a.* cf. Z 4-5.|| 29. cf. ad Abstr. (DI 87).|| 30. cf. Gloss. Verg. (Diutinum : uberrimum, multum).|| 31. cf. Gloss. Verg. (Dir. : va. debellat separat).|| 32. cf. Gloss. Verg. (Vastabat : dir. debellabat), ex Aen. 1, 622 etc.|| 33. cf. 52. ex Abstr. (DI 46) ?|| 35. cf. 2. Di. censor vel inp. *Ansil.*|| 38. cf. Gloss. Verg. (Discrimine : differentium, periculo). vix ex Abstr. (DI 12 Discrimen : separatio aut per.). cf. 59.|| 41. Dirib. *A* (*non Ansil.*). vix ex Abstr. (DE 114 Deriguit : obs.). cf. Gloss. Verg. (Deriguit : obst.).|| 42. cf. 78 ? inaniasse *a.*|| 43. ex Abstr. (DI 5)|| 45. cf. DE 96. ex Abstr. (DE 85 Depopulatio : designatio).|| 46. disser. *A* (*non Ansil.*).|| 47. an Discess. : disced., recess. ?|| 50. non est ; in numerando peccavimus.|| 51. ex Abstr. (DI 90) ?|| 53. cf. OB 9. cf. Gloss. Verg. (Di. pa. : pr. ob.). cf. 1 ?|| 54. cf. Gloss. Verg (–cus : disputator vel ge. phi.). || 55. Dis. dissentit n. c. *et* Dis. discordat n. c. *Ansil.* cf. 5.|| 56. cf. 100. disparsum *A* (*non Ansil.*). ex Abstr. (DI 55) ?|| 60. cf. 44.|| 61. an Div. <fuit :> erat etc. ? mol. erant *v.*|| 63. *om. a* (*non Ansil.*)|| 64. *om. v.*|| 65. locos *v.*|| 66. cf. Gloss. Verg. (Di. : repulso). –sa –sa *a.*|| 68.

28 ?) 69. Disertus : prudens. 70. Dilapidare : evertere. (Apol. 75 ?)
Dissimili : discrepanti. 72. Disparamur (disep–?) : disiungimur, separamur. 73. Dirivare (de–) : deducere, transferre. 74. Dirarum : miserarum. (Verg. ?) 75. Disciscitur (de–) : dissentitur. 76. Diremtum : disiunctum. 77. Diverticulis : diversoriis sive hospitiis. (Verg. ?) 78. Dissiluisse : contremuisse. 79. Divum : deorum. (Verg.) 80. Dissultant : resonant. (Aen. 8, 240) 81. Distulerant : disparserant. (Aen. 8, 643) 82. Divae : Musae. (Verg.) 83. Dispositione : foedere. (?) 84. Dicta : responsa. (Verg.) 85. Digerit : disponit. (Aen. 2, 182, etc.) 86. Dilecta (de–) : electa. (Verg. ?) 87. Disce : cognosce. (Verg.) 88. Ditissimus : dives, locuples. (Aen. 1, 343) 89. Distendunt : implent. (Aen. 1, 433) 90. Dispulerat : distraxerat. (Aen. 1, 512) 91. Dimoverat : deduxerat, (Verg.)
Diffisus : desperatus (–rans ?).(=99) 93. Dispondi (de–) : promisi. (Andr. 102) 94. Discessio : separatio. (Andr. 568) 95. Dispicit (de–) : de alto aspici[e]t. (Andr. 622) 96. Destitit : cessavit. (Andr. 660) 97. Disperii : responde (despondi). (Adel. 355 etc.) 99. Diffisus : desperans. 100. Disparile : dissimile. (=56) 101. Diutinum : diuturnum. (=4) 102. Dispulit : dispersit. 103. Diruit : evertit. 104. Destituere : deserere. 105. Dissimulavit : distulit. 106-6a. Ditatur : dives fit. –tus : dives factus. 107. Dilatat : differet. 108. Discoforum : discum ferens. (GRAEC. ?) 109. Ditiore : divitiore. 110. Diolco : nomen loci. 111. Digestum : ordinatum, expositum.

DO

Donum : munus. (Verg. ?) 2. Donaria : loca donorum. (Geo. 3, 533 ?) 3. Dolosus : callidus, [in]sensatus, malitiosus, insidiosus. 4. Documentum : quo[d] docetur ignorans. 5. Dolos : fraudes. 6. Dolabra : ascia lapidaria. 7. Doxa ; gloria, claritas. (GRAEC.)

DU

Ducitur : trahitur. 2. Ductores : duces. (Verg. ?) 3. Dunt (?) : dant, tribuunt. (Verg. ?) 4. Durus : patiens, rigidus, contumax. 5. Duellio : perditis (?). (Fest. ?) 6. Dumis : [locis silvestribus, sive spinae.] 7. Dutrudunt (detr–) : abigunt,

---

distr. *om. a.*|| 72. –mus *Ansil.* : Disep. *v.* sep. *om. a.* an <Divellimur :> etc. ? cf. Gloss. Verg. (Divellimur : separamur), ex Aen. 2, 434.|| 76. Diremtum *Ansil.* : Direptum *v* : Disreptum *a.*|| 77. cf. Gloss. Verg. (Diversorium : diverticulum).|| 78. cf. 42 ? Dissolu. *A* (*non Ansil.*).|| 83. –onem *v* : –o *a.* fovere *Ansil.* cf. 85 ?|| 85. cf. Gloss. Verg. (Dig. : in numerum ordinat, Dig. : ordinat, disponit). || 89. cf. Gloss. Verg. (Dist. : replent). || 90. cf. Gloss. Verg. (Disp. : disiecerat). –ant –ant *a* (*non Ansil.*).|| 94. –ssi *a* : –ssis *v.* speratio *a.*|| 96. cf. 15.|| 98. non est ; in numerando peccavimus.|| 99. cf. 12 ; 92.|| 104. Distuere *v* : Destruere *a* (*non Ansil.*).|| 106-6a. Ditur div. fac. *a.*|| 107. Dilatat : differt, id est cum attollentia (indolentia ?) offerre *Ansil.*|| 108. cf. Hieron. praef. Dan.|| 110. cf. e. g. Pallad. Lausiac. 73 (vidimus etiam alium quoque in Diolco).|| 111. cf. 19.

DO 1. cf. Gloss. Verg. (Donis opulentum : muneribus plenum) ?|| 3. *pro* insens. *hab.* fraudulentus *Ansil.* an c. id est se. ?

DU 3. cf. Gloss. Verg. (Dunt : dant, tribuunt). Duunt *Corp.* etc. vix refict. ex glossa Terentiana (Duint : dent, tribuant). vix glossa Festina (Danunt : dant, tribuunt).|| 4. Drusus *Ansil.* (recte ? gl. Festina ?). impat. *A* (*non Ansil.*)||. 5. Duelio *A* (*non Ansil.*). perduellis *Nettleship.* vix ex Abstr. (DU 7 Duellio : rebellis).|| 6. ex Abstr. (DU 3-4 Dumosa : spinosa aut loca silvestria. Dumos : spinas). Videtur vera glossa Vergiliana ab hac aliena eiecta esse. cf. Ansil. (Dumis : locis si., Dumis : spina in qua nascitur morum silvestre, id est rubus). cf. Gloss. Verg. (Dumis : spinis).

depellunt. (=DE 73) 8. Duces : comites. 9. Duodecennes : duodecim annorum.

EB, EC

Ebiones : pauperes. 2-2a. Ebrius : ad tempus multum bibens. –iosus : semper multum bibens. 3. E: de. (=ED 6) 4. Eculeum : genus poenae. (= EQ 1) 5. E conspectu : de conspectu. (? Aen. 1, 34, etc.)

ED

Aedificia : fabricae ; ab aedibus nominata. 2. [Edulia : quae manducantur.] 3. [Educere (–care ?) : instituere, enutrire.] 4. Edentem : manducantem. 5. Edurum : satis durum. (Geo. 4, 145) 6. E : de. (=EB 3) 7. Edico : admoneo. 8. Edacitas : avara comestio.

EF

[Effeminat : evirat.] (=12 ?) 2. Effera : crudelis. (Verg. ?) 3. Efficacia : sapientia vel perfectio.] 4. Effe[c]tos : lasscs, defatigatos. 5. [Efisematis (epi–) : specularibus.] 6. [Effectu : fructu.] 7. [Effeminatorum nulla virilitas.] 8. Effrenatus : inmoderatus, arreptus. 9. Effeminata : exfimata (?). 10. Effutare (–tire): mentiri, diffamare. 11. [Efebus (eph–) : inbarbis, id est puer sine barba.] (GRAEC. ?) 12 [Effeminatus : mollis, eviratus.] Effatus : elocutus. (Verg.) 14. Efflagitat : petit, exposcit. (Aen. 12, 759) 15. Efferus : ferus (–rox), inmansuetus. (Verg.) 16. Effut<ir>e : vane loqui[s] sine effectu. 17. Effeta : languidinaerba (languida, enervata). (Verg.) 18. Effigies : formata vel facta. 19. Effetum : vacuum 20. Effrenis : sine freno praeceps.

EG

Egent : indigent, necesse habent. 2. Egregius : nobilis, magnus. (Verg. ?) 3. Aegre : ingrate, moleste. (=AE 12)

EI

[Eiectat : emittit, eructat.] (Aen. 5, 470 ?) 2. E<l>icit : provocat, educit. (Geo. 1, 109 ?) 3. Eiciendus : expellendus. (Eun. 222 ?) 4. Eiulantes : ululantes. (Met. 3, 8 ?) 5. Eidem : ipsi. 6. Eierat : iurat.

EL

[Eligere : instituere.] (?) (=ED 3 ?) 2. Eligit (fl–) : affligit. 3. <H>elluo : comesator. (Haut. 1033) 4. Elogium (eul– ?) :

EB 2-2a. cf. Isid. Diff. 205 (Ebrius ad tempus multum bibit. Ebriosus semper multum bibit), ex Festo ?|| 3. cf. 5 ?

ED 2. ex Abstr. (ED 18) ? *om. a* (*non Ansil.*) cf. 15 ?|| 3. cf. ad Abstr. (ED 11-2).|| 8. amara *A* (*non Ansil.*).

EF 2. vix ex Abstr. (EF 13).|| 3. cf. ad Abstr. (EF 6). sap. vel quod spiritus a perf. *v.* (ex signo « quod supra » ?) || 4 fat. *a* (*non Ansil.*)|| 5. cf. ad Abstr. (PI 19). Effise. *v* : Efesi. *a* : Fisi. *Ansil.*|| 6. cf. ad Abstr. (EF 14). –tus –tus *Ansil.*|| 7. cf. 12. cf. ad Abstr. (EV 12).|| 8. inm. praeceps arr. *Ansil.* : inm. indomitus vel abruptus *AA*.|| 9. stimata *A* (*non Ansil.*): septus stimata *AA*.|| 11. ex Abstr. (EF 3 ; 5 ; EP 6) ? Ef. pu.Ep. pu. inb. *A* (*non Ansil.*).|| 12. cf. 1 ; 7. cf. ad Abstr. (EV 12).|| 15. ferox inm. *Ampl. II* etc. cf. Gloss. Verg. (Effera : ferox). cf. 2 ?|| 17. enervata languida *Corp.* etc. cf. Gloss. Verg. (Effetae : exhaustae, explicatae).|| 19. Effectum *v* (*non Ansil.*).|| 20. perceps *A* (*non Ansil.*).

EG 2. cf. Gloss. Verg. (Egregiam : magnam, praeclaram) ?

EI 1. cf. ad Abstr. (EI 2). eminuit *A* (*non Ansil.*).|| 2. Elicit *Ansil.*|| 6. *om. v.* Eierat iurat seu valde iurat *AA* : Eierat iurat *Abav.*

EL 1. ex Abstr. (ED 11-2) ?|| 2. vix Elidit.|| 4. cf. 9 ; EV 18 ? Elogium eloquium fama

bona fama. (GRAEC. ?) 5. Ellum <confidens> : multum confidens. (Andr. 855 !) 6. Eludere : circumvenire. (Phorm. 885) 7. Elatum : publicatum. (Phorm. 958) 8. [Elementum : naturae genus.] 9. Elogium : responsum. (GRAEC. ?) 10. Eluvies : liquores quando aliquo funduntur. (Met. 1, 7 ?) 11. Elinguis : sine lingua, sermonem non habens. (Flor. 110 ?)

EM

Emergere : exsurgere, exsuperare. 2. Ementitur : simulat, confingit. (Apol. 17 ?) 3. Eminet : extat, excellit. (=6 ?) 4. Emancipat : iuris proprii dominum statuit. 5. [Emacitas : marcitudo (macri–).] 6. Eminentior : excelsior, excellentior.

Emersurum : liberaturum. (Andr. 562) 8. Emergat : exeat. (Eun. 555) 9. Emunxit : extersit. (Phorm. 682) 10. Emolumentum : fructum laboris. 11-3. Aemulatio : imitatio, inimicitia. –lus : inimicus, imitator. –lari : imitari.

EN

[Enitescit : splendescit.] 2. Enixa : parturiens sive partu liberata. (Verg.) 3. Enormis : ingens supra modum. 4. [Enervatus, emollitus.)] 5. Enuntiat : nuntiat.

Enumquam : ecquando. (Phorm. 348 etc. ?) 7. Enecare : infocare. (Eun. 554 ?) 8. [Enixus : generans vel creatus (cona– ?)].

EO

Eois (–as) : orientalis. (=AE 4). 2. E<h>odum ad me : veni ad me. (Andr. 184) 3. Eo veni : propterea veni. 4. Eo propterea. (=3 ?) 5. Eone : numquid propterea. (Andr. 620) 6. Eo magis : ideo plus. (Adel. 698) 7-7a. <H>eus : vox clamantis. Eu : vox respondentis. (Phorm. 398.)

EP

Epilogus : postremus. (GRAEC.) 2. Episcopin : superintendere. (GRAEC.) 3. Epitoma : adbreviatio. (GRAEC.) 4. Ephemerides : libri in quibus cotidiani actus scribi solebant. (GRAEC. ?) 5. 5. Epotata : ebibita. (=HA 14) 6. [Epactes : id est adiectiones lunares secundum Graecos in ciclo annorum decem et novem.] (GRAEC. ?)

EQ

Equuleus : genus tormenti. (Met. 10, 10 ?) 2. Aequoris : maris. (Ecl. 8, 17 etc.) 3. Aequora placat : fluctus maris mitigat. (Aen. 1, 142)

ER

Errantem : vagantem. 2. Eruet : evertet. (Aen. 6, 838 ?) 3. Erciscendae : evocandae, [in] devidendae (div–). (Met. 6,

---

Ansil. cf. AA (Eloquitur : bene loquitur).|| 8. cf. Abstr. (EL 3) ?|| 9. cf. 4 ? Elogium (*vel* Eologium *vel* Eulogium) responsum divinum *Ansil.*|| 11. Elingues *v* (*non Ansil.*).

EM 3. existat *A* (*non Ansil.*).|| 5. Emac. *v* : Emarc. *a*, *Ansil.* cf. ad Abstr. (EM 1).|| 11-3. cf. ad Abstr. (EM 30) ?|| 12. *om. v.* cf. Gloss. Verg. (Aemulans : adversans, inimicus) ?

EN 1. Pertinetne ad Abstr. (EN 21) ? Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (IN 32).|| 2. si. pa. li. *om. v.* cf. Gloss. Verg. (En. : partu levata vel oppressa). 4. Estne altera pars glossae Abstr. (EN 2 Enervis : sine virtute) ?|| 8. *om. v.*

EO 4. Eo vado vel pr. *v.*|| 7. Eous *a* (et paulo inferius Eus : vox inclamantis). An addend. (ex HE 1) Heu : interiectio dolentis ?

EP 1. Praecesserat, puta, Prologus : primus sermo.|| 4. –mirides librum qu. *A* (*non Ansil.*). || 6. *om. v.*

EQ 1. cf. EB 4. Glossa quae paulo ante stat in codd. (Equatus) est Abstr. (EQ 5).

ER 1. Malim aliquid huiusmodi <Palantes :> errantes, vagantes. (Aen. 11, 734 ; 12, 615. cf. Ansil. (Palantes : errantes, vagi, diversi). cf. 4 ?

129 ?) 4. Erronei : errantes. (Plat. 1, 10 ?) 5. [Eruatio (evira- ?) : enervatio, exinanitio.] 6. Eruderans : purgans rudera. 7. Ergo : causa. 8. Erumpere : publicare. (Eun. 550) 9. Eroniam (ir–) : inrisionem. (GRAEC.) 10. Eruditus : doctus, litteratus. 11. E<t>rusci : Tusci. (Verg.) 12. Erebi : inferni. (Verg.) 13. [Era : domina.] (Hec. 335) 14. Erga me : circa me. (Hec. 486) 15. <H>aeresis : secta. (GRAEC.) 16. <H>ermula : statua sine manibus. 17. Erga id : circa hoc. 18. Egregium : optimum.

ES, ET

Essentia : natura, substantia. 2. Ethan : inportunus (nom. Bibl.)

EU, etc.

Euntis : ire volentis. (Aen. 2, 111) 2. Everterint : subverterint. (Aen. 2, 5 *eruerint*) 3. Evado : ascendo. (Aen. 2, 458) 4. Europa, Asia : sive (sine) Africa. (Aen. 1, 385) 5. Aetheria plaga : de parte caeli. (Aen. 1, 394) 6. Equidem ego (scio) : ego scio. (Andr. 659 ?) 7. Etiam atque etiam : iterum etiam. 8. Eumenidum : Furiarum. (Verg.) 9. Eviscerat : excomedit, evacuat. (Aen. 11, 723) 10. Eurus : venti nomen. (Verg.) 11. Electrum : aurum et argentum in uno coctum. 12. Evadas : per (pro) exeas, erumpas. (Andr. 127) 13. Evomet : [d]egeret. (Ter. ?) 14. <H>ebetudo : fatuitas. 15. Evocat : invitat, 16. Euge : laetus (–tantis ?) ; alibi « va », sed hoc duabus partibus Donatus, sive in bona sive in mala. (GRAEC. ?) 17. Evellere : excludere (recl- ?). 18. Evangelium : bonum nuntium. (GRAEC.) 19-9a. <H>eu[ci]s : adverbium rogantis, Euge : laudatio sive salutatio. (Verg.) 20. Evitat : declinat. (=22 ?) 21. [Evis (hebes) : gurdus.] 22. Evitans : declinans.

EX

Extudit : tundendo extorsit. (=132) 2, Examinat : aequaliter iudicat. 3. Exsortes : qui extra sortem sunt. (Aen. 5, 534) 4. Exosus : odio habitus. (Aen. 5, 687) 5. Exiierat (eviscerat) : excomedit. (=EU 9) 6. Excidium : periculum. (Aen. 5, 626) 7. Exciti : evocati, excitati. (Aen. 7, 642 *acciti*). 8. Ex<h>alat : an<h>el<it>um mittit. (Aen. 7, 84) 9. Exuberat : exundat, superfluit. (Aen. 7, 465) 10. Exim : ex hoc, deinde. (Aen. 7, 341 etc.) 11. Exta : praecordia hostiarum. (Aen. 8, 183) 12. Eximia : magnifica. (Aen. 7, 496) 13. Exercita : sollicita mirabiliter. (Aen. 5,

---

4. –nei *etiam Ansil.*|| 5. Pertinetne ad Abstr. (EV 7) ?|| 12. Eribi *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Erebum : tenebrosum infernum).|| 13. *om. v.*|| 17-8. Er. id erga h., Egr. opt *Ansil.* : Er. id. vacuum (*scil.* in exemplari), Egr. c. h. *A.*|| 17. cf. 14.

ET 2. Glossa quae praecedit in codd. est Abstr. (EX 91).

EU . In hoc capitulum ordinator glossarii glossas aliquot extra ordinem proprium admisit.|| 1. cf. Gloss. Verg. (Euntes : ire volentes).|| 2. cf. Gloss. Verg. (Eruerint : ev.).|| 4. vix cf. Gloss. Verg. (Europa : una de tribus partibus orbis).|| 5. cf. Gloss. Verg. (Aeth. pl. : pars caeli).|| 7. it. et. *om. v.* an delend. atque (Aen. 6, 485) ?|| 8. vix aliena est, ex Abstr. (EM 27). cf. Gloss. Verg. (Eumenides : Furiae).|| 9. cf. EX 5. –det *A*. evac. *om. A* (*non Ansil.*). || 8. vix aliena est, ex Abstr. (EM 27). cf. Gloss. Verg. (Eumenides : Furiae).|| 9. cf. EX 5. –det *A*. evac. *om. A* (*non Ansil.*).|| 10. cf. Gloss. Verg. (Eu. : Subsolanus ventus).|| 13. dig. *a.*|| 16. Spectatne ad Bibl. Iob. 39, 25 ? Don. (scil. in Arte), cf. Pompeius Gramm. 97, 36. va *om. a.* duas partes *v.* an Eu. laudatio (cf. 19a) ?|| 17. excl. *etiam Ansil.*|| 19. cf. Gloss. Verg. (Euge : laudatio).|| 21. cf. ad Abstr. (GU 3).

EX 3. Exor. *A* (*non Ansil.*). sortes *v.*|| 5. Exegerat *a.*|| 10. cf. 38 ; 77 ; 117.|| 12. cf. 39.|| 13. cf. 107a (ubi mirabiliter so.). so. mirabilis *A* : multipliciter so. *Ansil.* : miserabiliter so.

779) 14. Ex<s>ors : sine sorte. (Aen. 5, 534 etc.) 15. Externi : extranei. (Aen. 6, 94 etc.) 16. Exessus : aridus, tenuis, exilis. (Aen. 8, 418) 17. Exuviae : spolia. (Aen. 9, 307 etc.) 18. Expiare : emundare. 19. Expers : ignarus, inscius. (Aen. 10, 752) 20 Ex<s>ilit : effulsit aut magnus extitit. 21. Extenta : extensa. (Aen. 7, 226.)

Exercere : facere. 23. Ex<s>equar : agam. 24. Expromere : publicare. 25. Extimare (aest–) : credere, arbitrare. 26. Extrita : humida. (?) 27. Extrudit : longe abire facit. (Haut. 589 ?) 28. Explere : [finire] satiare. (Haut. 129) 29. Exponendus : iactandus. (Haut. 650) 30. Expolitus : splendidus. (Haut. 289) 31. Experiundo : probando. (Haut. 331) 32. Extraho : depello. (Phorm. 181 ?) 33. Exta : intestina. 34. Exornatum : deformatum. (Haut. 950)

Exules : peregrini. 36. Exolevit : corruptus est. 37. Execratio : maledictio. 38. Ex hoc : deinde. (=10) 39. Eximia : magnifica [vel] amodo (admodum ?) (=12) 40. Exparta : partu vacua. 41. Exanimat : occidit. 42. Exspes : sine spe. 43. Exper[tu]s : ignarus, inscius. (=19) 44. [Exolescit : deficit.] 45. Ex <h> aur<i>ent : consument. 46. [Exprompsit : protulit.] 47-8. Exper<giscen>s : evigilans. Expergi<sci>mini : evigilate. (Apol. 25) 49. Exacerbabit : afflictabit. 50. Ex<s>a<c>rat<a>e. : execrat <a> e (? Met. 10, 28 *excetrae*). 51. Extenta : extensa. (=21) 52. [Excidium : eversio.] (=150 ?) 53. Exanclasti : ex<h>austi. (Met. 1, 16) 54. Exoliscere : est in duritiam verti gratiamque aetatis amittere. (Met. 9, 32) 55. Expetere : male evenire. 56. Expostulat : queritur. (Apul. ?) 57. Expertes : extra partem notitiae, id est inscius (–ii ?). (Flor. 9) 58. Expertus : usu peritus, probatus. (Flor. 9).

Ex sententia : ex voluntate. (Ter. ?) 60. Excessit : exiit, excidit. (Hec. 347) 61. Expuit : reiecit. (Eun. 406) 62. Exanimatus : timore percussus, turbatus. (Andr. 131 ; Hec. 825) 63-3a. Exoro te : optineo te. –randus : optinendus. (Andr. 167) 64. Exprompta : exquisita, parata. (Andr. 723) 65. [Expulit : eiecit.] (=61 ?) 66. Excessis : discedas. (Andr. 760) 67. Exedent : comedent. (Haut. 462). 68. Ex animo : libenter. (Adel. 72) 69. Excruciat : consumat (–it). (Phorm. 187) 70. Edoce[t] : bene doce[t]. (Phorm. 540). 71. Exordiar : incipiam. (Hec. 362) 72. Exorere : exsurge[re]. (Hec. 213) 73. Expedit : liberat, exsolvet (–it). (Hec. 297) 74. Exercitatum : instructum. (Hec. 407) 75. Exegat (–ig–) : transegat. (Hec. 490) 76. Exorta : nata. (Hec. 632) 77. Ex hoc : inde, postea. (=10) 78. Expurgat : exuet (–it).

Corp. etc. : vix so., miserabilis.|| 14. cf. Gloss. Verg. (Exortem : si. so., extra sortem). Excors *v* : Exsortis *Ansil.*|| 15. vix ex Abstr. (EX 38).|| 16. cf. 97 ? Qui Vergilium adnotavit usurpavit illud Isidori Et. 10, 19 (Exesus : quia percomesus ; est enim ar., ten., exi.) ; nisi quidem haec gl. revera ad Abstr. pertinet.|| 17. cf. 91.|| 18. an <Lustrare :> etc. (cf. LU 17) ? cf. ad 89 ?|| 19. cf. 43.|| 20. manu *v* (*non Ansil.*). aut exilivit *add. Ansil.*|| 21. cf. 51.|| 28. fin. *v* : *om. a, Ansil.*|| 31. –iunt deprobant *A* (*non Ansil.*).|| 39. vel am. *om. a* (*recte* ?). || 40. cf. Varro R. R. 2, 5, 7 || 44. cf. ad Abstr. (EX 33) ?|| 45. Exaurent *etiam Ansil.*|| 46. cf. ad Abstr. (EX 98).|| 47. Expers *etiam Ansil.*|| 49. –avit *a* (*non Ansil.*), aflecavit (apl. *a*) *A*.|| 50. cf. ad 149. Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (EX 39).|| 52. cf. ad Abstr. (EX 47).–dit *v* : –dio (*corr.* –dia) *a* (*non Ansil.*).|| 55. venire *v*.|| 57. artem *a* : partes *v*.|| 57-8. Apul. l. c. (experti propter beneficium, expertes propter exemplum).|| 61. cf. 65.|| 62. cf. 142.|| 63. cf. OR 9 ?|| 65. *om. a.*|| 66. Exc. disce sis di. *v*.|| 70. *om. v.* : cum 71 continuat *a* (Exordiar : incipiat edocet bene dicit). cf. Corp. etc. (Edocit : bene docit). Illud –cit ad –ce per notam scriptum refero.|| 76. cf. 106.|| 78. Expurget excuset *Heraeus*.

(Hec. 742 *-et*) 79. Expetit : rogat. (Hec. 727) 80. Exhonorare (exoner-) : liberare. (Phorm. 843) 81. Excerpit : sequestrat. (Phorm. 698 *-is*) 82. Exploratus : secretus, opportunus. (Eun. 603) 83. Excalpere : exquirere, adtingere. (Eun. 712) 84. Exul : extraneus. 85. Excruciat : contristat, contorquet. (Phorm. 187) 86. Expedi : eloquere, explica. (Phorm. 197)

Extasis : timor. (GRAEC.) 88. Ex inproviso : de occulto aut non ante visum. 89. [Expiatum : purgatum.] 90. Exorsum : incipiens loqui. 91. Exuviae : spolia quae occiso hosti tolluntur. 92. Excita : excitata. (Aen. 7, 376 ?) 93. Exemptum : excussum foras. (Aen. 8, 184 ?) 94-5. Exerit : aperit. -rtum : nudatum. (? Aen. 11, 803 *-am*) 96. Ex inproviso : desubito. 97. Exesum : excomestum. (=116 ?) 98. Exertus : nudus vel apertus. (Verg.) 99. Exaestuans : exardescens. 100 Exuberans : adfluens, abundans. 101. Exolescere : delere (-ri) vel de memoria exire.

Exhausta : evacuata. 103. Exaequat : aequalem facit. 104. Exorsus : loqui coepit. 105. Expromit : aperit. 106. Exortus : natus. (Verg. ?) 107. Exanimem : sine anima, id est mortuum. (Aen. 1, 484, etc.) 107a. Exercita : mirabiliter sollicita. (=13) 108. Expiabilis : inmundus. 109. Exoritur : exsurgit. (Aen. 2, 313) 110. Exultat : exilit vel excrescit. (Aen. 11, 491 etc.) 111. Excidit : prolapsa est. (Aen. 12, 424) 112. Expendisse : exsolvisse. (Aen. 2, 229) 113. Excidunt : praecidunt. (Aen. 1, 429) 114. Exemit : tulit vel extraxit. (Aen. 6, 746) 115. Extruis : moliris. (Aen. 4, 267) 116. Exesa : consumpta, comesta. (Aen. 8, 418) 117. Exim : deinde. (=10) 118. Exorsus : locutus. (Verg.) 19. Exturbat : expellit. 120. Exemplar : forma. 121. Expendet : extimat. 122. Ex alto : de caelo. (Verg.) 123. Extruimus : sternimus (!). (Aen. 3, 224) 124. Extinctus : consumptus. (Aen. 4, 322) 125. Exoriare : nascere. (Aen. 4, 625) 126. Ex ossibus : ex genere. (Aen. 4, 625) 127. Exure : incende. (Aen. 7, 431 etc.) 128. Ex illo : ex tunc. (Aen. 8, 268 etc.) 129. Expediam : dicam, explicabo, narrabo. (Aen. 11, 315 etc.) 130. Expectare : sperare. (Ecl. 7, 34) 131. Experiuntur : exercent. (Geo. 4, 157) 132. Extudit : produxit. (Geo. 4, 315) 133. Ex imo : a fundamentis. (Aen. 2, 625) 134. Exer[ci]tantem : ostendentem. (Aen. 3, 425) 135. Exue : expone (*corr.* depone). (Aen. 4, 319) 136. Experta : temptata. (Aen. 4, 550 ?) 137. Excier[i]at : vocaverat. (Aen. 5, 107) 138. Excretos : segregatos. (Geo. 3, 398) 139. Expedi<as : exponas ?>. (Aen. 8, 50) 140. Externus : extraneus. (Aen. 7, 68) 141. Exposcunt : repetunt vel desiderant. (Aen. 9, 193) 142. [Exanimatus : perterritus.] (=62 ?) 143. Exasperatus : inritatus. 144. Extrudit : expellit.

---

83. post 84 *a.* exquer. *v* : extinguere *a.*|| 84. cf. 140 ?|| 85. contor. *om. a.*|| 86. Expedit el. expoliare *a.* cf. 139 ?|| 88. viso *a.* cf. 96 ?|| 89. cf. 18 ? ex Abstr. (EX 87) ?|| 90. cf. 104.|| 91. cf. ad IN 99.|| 95. nud. vel apertum *v* (*non Ansil.*). cf. 98.|| 97. Exesesum *A* (*non Ansil.*) cf. 16 ?|| 98. vel paratus *A* (*non Ansil.*). cf. 94-5. cf. Gloss. Verg. (Exertae : nudatae vel prolatae).|| 102. cf. Gloss. Verg. (Exh. : explicata) ?|| 104. cf. 90.|| 106. cf. 76 ? cf. Gloss. Verg. (Exortam : natam, procreatam).|| 107-7a. *om. v.*|| 107. Exanime mort. *a* : Exanimum s. a. i. e. m. *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Exanimem : sine anima).|| 108. Ex Aen. 2, 163 (impius Tydides) ?|| 123. quasi Struimus. externimus *A.* aedificamus *add. v* (*non Ansil.*).|| 125. an nascare ? cf. Gloss. Verg. (Ex. : exoriaris, nascaris).|| 129. Expendiam *A.* explicem narrem *Ansil.*|| 134. -erci- *etiam Ansil.*|| 135. Ex. exp. *a* : Ex. exp. induae *v* : Ex. exp., Ex. depone *Ansil.*|| 139. cf., 86 ? Expedias exponas *Ansil.* (huc referend. ?) : Expedi : dic *a* cf. Gloss. Verg. (Expediunt : proferunt). an Expediam dicam (Aen. 7, 40) ?|| 140. cf. Gloss. Verg. (Externum : extraneum. extra torrem). vix cf. Abstr. (EX 38).|| 141. vel des. *om. a.*|| 142. *om. v.*|| 144. -et -et *A* (*non Ansil.*).

Experibere : probabis. (Haut. 824) 146. Ex unis : ex singularibus. (Andr. 674) 147. Excarnificat : excruciat. (Haut. 813 –*as*) 148. Expiabat : exigebat. 149. Exeratae (?) : execratae. (=50) 150. Excidium : eversio civitatis. (Verg. ?) 151. Exoptatam : desideratam. (Haut. 408 ?) 152-2ª. Excursus : profectus. –currere : proficisci. 153. Exisse : recessisse.

FA

Fallit : decipit, circumvenit. (=25) 2. [Facessat (–it) : facit aut praestat (recedit ?).] 3. [Falanges (phal–) : ordo militum.] 4. [Fattiles (fu–) : leves, inanes, inconstantes.] 5. [Facundia : eloquentia.] 6. Famulus : servus, minister. (=20) 7. [Facitus. (–cet–) : : citatus, eloquens.] 8. [Faxo : facio.] (=9ª ?)

Facessit dicit<ur ?> facit, libenter facit. (Fest. 77, 3 ?) 10. Facilis : utilis, inpiger. (Fest. ?)

Fax : facula. (Verg. ?) 12. Fatus : locutus. (Verg.) 13. Fatuus : vanus, insipiens, stultus, inprudens. 14. Farre : farina. (Aen. 5, 745 ?) 15. Fastus : fastidium, superbiam. (Aen. 3, 326) 16. Fama : opinione, aestimatione. (Verg. ?) 17. Faucibus siccis : fame aridis. (Aen. 2, 358) 18. Fastigia : summae partes aedificiorum. 19. Fatescunt : aperiunt. (Aen. 9, 809) 20. Famulum : servum, ministrum. (Aen. 11, 34) 23. Falcitat : putat, secat. [Faxis : facias, feceris.] 25. Fallet : decipiet, cursu (circum) veniet. 26-7. Fastidium : superbia, contemptus [dispectus]. (=15 ?) Fastigium : culmen, altitudo, sublimitas. 28. Fassa (fe–) : fatigata. 29. Fas : rationabile. 30. [Fautor : consentiens.] 31. Fastidium : nausia. 32. Falcones : qui pollices pedum intro curvos habent. (Fest. 78, 17) 33. [Fateri : confiteri.] 34. Fabulones : inventores fabularum. 35. Fartilem : plenum ; unde fartores <qui aves saginant>. (Met. 6, 31 ?) 36. Famigerabilis : famae devulgatae. (Met. 9,5) 37. Facessere : abire vel discedere. (Met. 9, 22 ? Verg. ? 38. Farsores : qui aves saginant. (=35)

---

148. Expiabat *etiam Ansil.* : Exposcebat *Goetz* : an Explebat ? an Expetebat ?‖ 149. vix cf. Abstr. (EX 31 ; 36).‖ 150. cf. ad 52. cf. Gloss. Vert. (Exc. Libyae : ev. Africae).

FA 2. ex Abstr. (FA 18 Facessunt : faciunt, recedunt) ?‖ 3. ex Abstr. (FA 34 ; 30 ; 35 Falanges : multitudines, Falanx : exercitus, Falanx : legio lingua Macedonum) ? cf. Ansil. (Falanx : id est exercitus, alias legio, alibi militum multitudo, alibi ordo militum).‖ 4. inc. *om. a.* Estne aliena, ex Abstr. (FU 40) ?‖ 7. ex Abstr. (FA 10) ?‖ 8. ex Abstr. (FA 94 Faxit : faciat) ?‖ 9. Fac. dicta *Nettleship*. cf. Abstr. (CA 4 Capessit : libenter accipit). Duas gl. hab. *a* (Facessit : dicit facit, Faxit : libenter facit), vix recte. An facit <et> lib. fa. ? cf. Ansil. (Facessit : dicit, Facessit : plus facit <ut Capessit :> plus capit) ; AA (Facessit : plus facit).‖ 11. cf. Gloss. Verg, (Faces : faculae, lampades).‖ 12. cf. Gloss. Verg. (Fatur : loquitur) ?‖ 15. –bia *a.* cf. Gloss. Verg. (Fastus : fastidium superbia). cf. 26.‖ 16. –nes·–nes *v* (*non Ansil.*).‖ 18. vix cf. Abstr. (FA 75).‖ 19. cf. Gloss. Verg. (Fatiscunt solvuntur) ?‖ 21-2. non sunt ; in numerando peccavimus.‖ 23. an <Falce premit :> fa. etc. (Geo. 1, 157) ? Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (FA 39).‖ 24. cf. Abstr. (FA 94 Faxit : faciat) ?‖ 25. cf. 1 ; 41. c. v. *om. a.*‖ 26. disp. (i. e. desp.) *om. a.*‖ 28. Fassa *v* : Farra *a* : Fessa *Ansil.*‖ 30. ex Abstr. (FA 2) ?‖ 31. –siam *v* (*non Ansil.*). an nau. <satietas> (ex 40) ?‖ 33. ex Abstr. (FA 77) ?‖ 34. cf. Abstr. FA 3 ? fabulorum *A* (*non Ansil.*) hoc est malorum *add. v.*‖ 35. supplevi ex 38. Vix cf. Abstr. (FA 57-8.). Farc. *v.* : Fast. *a.* fat. *a.*‖ 37. ire vel *a.* cf. Gloss. Verg. (Facessunt : discedunt, abeunt), ex Aen. 9, 45 ?‖ 38. cf. Gloss. Monac. (Lani quoqui fartores piscatores (Eun. 256) : hi sunt cupidinari qui et fartores dicimus qualia farciunt ; AA (Lani coqui piscatores fartores (Eun. 256) : hi sunt cuppidinarii quos et farsores dicimus qui altilia faciunt ut in meliori usu sagina pinguescant, seu fartores),

39. Facinora : scelera. (Flor. 7 ?) 40. Fastidium : satietas. (=31 ?) 41. Fallit : circumvenit. (=25) 42. Facile : aptum, bonum. 43. Fantasma (pha–) : visio vana. (GRAEC.)

FE

Foede : turpiter. 2. –dare : detegere. (Aen. 2, 55) 3. –davit : turpes fecit. (Aen. 2, 286) 4. –dant : coinquinant. 5. Feres : extolles. (Aen. 1, 259 ?) 6. Feretrum : lectus defuncti. 7. Feralia : tristia, lugubria. 8. [Fertilis : fructuosus, uber.] 9. Fessis : fatigatis. 10. Fecunda : partu frequens. 11. Fervidus : iracundus. 12. [Foederatus : pacificus]. 13. Ferme : fere, aliquotiens. 14. Foedera : amicitia. (Verg. ?) 15. Feralia : Parentalia. (Fest. ?) 16. Ferocibant : in ferociam ibant. (Fest. 81, 22) 17. Fedria (Phae–) (adulescens. (!) (Eun. ; Phorm.) 18. [Ferme : prope.] 19. Fedicula (fid–) : genus tormentorum. 20. Fesis (physis) : natura. (GRAEC.) 21. Fercula : missoria. 22. [Feniceum (phoen–) : coccineum.]

Ferunt : clamant, dicent (–unt). (Verg. ?) 24. Feroces : barbarus (–os). (Aen. 1, 263) 25. Fervet : celebratur. (Aen. 1, 436) 26. Feret : adferet. (Aen. 1, 463) 27. Fessi : fatigati. (Aen. 2, 109 etc.) 28. Febea (Phoeb–) lampade : solis radio[s]. (Aen. 4, 6)

FI

Fisicis (physice) : secundum nationem unius, hoc est animalis. (GRAEC.) 2. Fidibus : c<h>ordis. (Verg.) 3. Fibris : venis vel radicibus sive visceribus. 4-5. Ficto : simulato. Fi[n]ctum : perfectum. 6. Fidens : confidens. 7. Fidissima : certissima. (Verg.) 8. Fida : tuta. 9. Fixus : immobilis, stabilis. 10. Ficti : falsi. 11. Fidifragus : refraga fidei 12. [Fid[i]es : citharae.] (= 24 ?) 13. Fibrae : venae iecoris. 14. Finitimus : proximus. 15. [Firme (fer–) : prope.] (= FE 19). 16-7. Finis : terminus. –nitimum : fine coniunctum. 18. Fictum : falsum. (=10) 19. Fibrae : partes iecoris. (= 13 ?) 20. Fibria (?) : inania. 21. Figura : persona. 22. [Fidelis : de servo fideli ; unde hoc vocabulo consentur bene credulae Christianae.] 23. Fidilla (fit–) : cibi genus ex farre vel olera (–re ?), pultes cum larido in sacris Gentilium. 24. [Fidicina : citharistria.] (Ter. ?) 25. Fidus : praesumens.

---

ex Fest. ? cf. ad LA 37.|| 39. cf. Ansil. (Fac. : facta, sc., peccata).|| 43. *om. a* (*non Ansil.*).

FE. Has glossas modo non omnes *om. a.* 1-2. an Foedare : foede, id est turpiter, detegere ? cf. AA (Foedare : turpius detegere).|| 7. lu. tr. *Ansil.* : tristitia lu. *v.* vix cf. Gloss. Verg. (Feralia carmina : luctuosa cantu), ex Aen. 4, 462 (–li –mine).|| 8. cf. ad Abstr. (FE 24) ?|| 12. cf. ad Abstr. (FE 4). –ratus *Ansil. AA* : –rans *v.*|| 16. in ferocio ibant *v* : in ferociam bibant *gloss. Leid.* 67 *E.*|| 18. ex Abstr. (FE 13-4) ?|| 20. cf. FI 1 ?|| 21. an <Lances :> etc. (Geo. 2, 394) ? cf. Abba (Lances : missoria).|| 22. ex Abstr. (FE 9) ? Fenium coccinum *v* (*non Ansil.*).|| 24. cf. Gloss. Verg. (Fe : barbaros, indomitos).|| 28. cf. FI 25 .

FI 1. an sec. naturam (cf. FE 20) ?|| 2. cf. Gloss. Verg. (Fi. : co.). post 3 *a.*|| 6. cf. Gloss. Verg. (Fidit : confidit) ?||.7. cf. Gloss. Verg. (Fi. : verissima, ce.).|| 10. cf. 18.|| 11. Foedi fragus refragus foederis *Landgraf.* Sed cf. Fest. 74,5 (Foedus appellatum. quia in foedere interponatur fides). refragator *Heraeus.* Sed vide ne versus Ennianus a Festo citatus subsit et illud refraga eiusdem formae atque perfuga, legirupa fuerit.|| 12. ex Abstr. (FI 4-5) ?|| 13. cf. 19.|| 14. *om. a.*cf. Gloss. Verg. (Finitimi : accolae, vicini, proximi) ?|| 16-7. an Finitimum : fine, id est termino, coniunctum ? cf. 14. ?||18. *om. v.*||19. artes iec. vel legoris *A* (*non Ansil.*).|| 20. Fibri *A* (*non Ansil.*) : an Fibrae ? an interanea ?|| 21. cf. Gloss. Verg. (Fig. : forma) ?|| 22. se. fidelis *v.* ce. be. ch. cr. *v* : censuitur be. crudelis servi (*pro* creduli Christiani) *Ansil.* cf. ad Abstr. (FI 6).|| 23. vel ol. etc. *om. v.*|| 24. cf. ad Abstr. (FI 4-5) ?

FL

Fleuma : diffusio sanguinis. (GRAEC. ?) 2. Fluxum : fluens, vanum, dubium, molle. 3. Flammea : virginitas. (?) 4. Faustum : prosperum . 5. Flagrantia : ardentia. 6. Flamine : flatu ventorum. (Aen. 4, 241) 7. Flagitia[e] : spurcitiae. 8. Flagrat : redolet, spirat, aestuat. 9. Flabellum : venticapium. (Eun. 595) 10. Flagris : flagellis. (Met. 10, 24 ?) 11. Flocci pend[e]o : non satis curo. (Eun. 411) 12. Flocci fe<ce>rim : non contempserim. (Eun. 303) 13. Flagrantes : olentes, ardentes. (=FR 5) 14. Flebilis lacrimosus. 15. Flexilis : lenta. (? Aen. 5, 559 masc. gen.) 16. Floccim (?) : fortuitum (-to), subitaneo casu. (Fest. ?)

FO

Fomes : astula minuta. (Aen. 1, 176 ?) 2. Formidat : timet, nutat. 3. Fomenta : adiutoria. 4. [Forent : essent.] 5. Fomites : incrementum, initium. 6. Fomenta : medicina. 7. Fornice : saxum cavum excisum. (? Aen. 10, 806 *f. saxi*) 8. Fornum (-rn-) : calidum. (Fest.) 9. Frondescit : virescit. 10. Fortuito : ex eventu. 11. Fota : curata. 12. Fomes : nutrimentum. 13. F[o]enore : commercio. (Apol. 20 ?) 14. Fovendis : amandis. (Met. 11, 25 ?) 15. Fomenta : nutrimenta. (=12 ?) 16. Fovet : blanditur, adiuvat. (Verg. ?) 17. Fotum : molliter sustentatum. 18. Forte : iam (?). 19. Fortunati : felices, beati. (Verg.) 20. Fores : valvae.

FU

Fucus : genus animalis apis similis. (Geo. 4, 168; Aen. 1,435) 2. Fusis : fugatis, prostratis, <occisis>. 3. Furibundus : valde iratus. 4. Fungitur : paret, obsequitur. 5. Funesta : scelesta, crudelis. 6. Fundus : fortuna. 7. Fusum : solidatum. (?)
Funditus : <a> fundamenta (-to). (Andr. 244) 9. Fuere : fuerunt. (Andr. 810) 10. Fugitant : vitant. (Adel. 872) 11. Fugo (fucus) : inpostura, vitium. (Eun. 589) 12. Furcifer : in furca damnan<d>e. (Eun. 798 etc.) 13. Fortunatior : felicior. (Eun. 1031)
Frusta : frustella vel particulas modicas. (Met. 9, 32 ?) 15. Frust<r>antes : adnullantes vel evacuantes. 16. [Fucata : tincta.] 17. Fulta : sustentata. 18. Fulicae : genus avis. (Geo. 1, 363) 19. Funestare :

FL 1. i. e. phlegma. Flemina (Fest. 79, 14) *Nettleship*. offusio *a*.|| 2. dub. *etiam AA*. mollem *A* cf. Ansil. (Fluxum : molle, Fluxus : fluens, vanus vel mollis).|| 3. cf. Aff. (Flammeum : maforte virginale).|| 4. *om. v*.|| 5. *om. v*. -tius -tius *Ansil*. cf. AA (Flagrantius : ardentius vel cupidius, Flagrantia : ardentia).|| 6. cf. Gloss. Verg. (Fl. : fl.).|| 12. *om. v (non AA.)*.|| 13. *om. v (non AA)*.|| 14. *om. a (non Ansil.)*|| 15. *om. a*. le. sive molia *v (non Ansil.)*. cf. Gloss. Verg. (Flexile : lentum).|| 16. *etiam AA*. cf. Ansil. (Flocci : fortuita). Flocci : nihili, Fortuitum : sub. ca. *Loewe*.

FO 1. cf. Gloss. Verg. (Fomite : astula ; eo quod ignem foveat).|| 3. Fomitem adiutorium *A (non Ansil.)*.|| 4. cf. ad Abstr. (FO 5a).|| 7. -um *etiam Ansil. AA*.|| 8. *Ab hac gl. usque ad FU* 59 *deficit v*. Quas glossas confirmat Ansil. eas indicavi, ut codicis *a* testimonium corroboretur.|| 10. (et Ansil.)|| 11. (et Ansil.).|| 12. (et Ansil.).|| 13 (et Ansil.).|| 14. (et Ansil.)|| 15. (et Ansil.)|| 16. bl. *om. Ansil*. cf. Gloss. Verg. (Fo : amplectitur, ad., nutrit).|| 17. mollitum *a (non Ansil.)*. cf. FU 17 ? || 18. cf. Gloss. Verg. (Forte : casu, Forte sua : ut fieri solet) ?|| 19. -tus -lix -tus *a (non Ansil.)* cf. Gloss. Verg. (Fortunati : felices, beati).|| 20 (et Ansil.).

FU 1. ap. sim. *Ansil*. : *om. a*. cf. Gloss. Verg. (Fu. : animal apis simile).|| 2. occ. *addidi ex* 44.|| 3. cf. 43. ir. *vel* iracundus *Ansil*.|| 4. patet *vel* patitur *Ansil*.|| 6. (et Ansil.) cf. 45.|| 7. (et Ansil.).|| 8. (et Ansil.). cf. 49.|| 9. (et Ansil.).|| 14. mod. *Ansil*. : *om. a*.|| 15. (et Ansil.).|| 16. (et Ansil.). ex Abstr. (FU 4) ?|| 17. (et Ansil.). cf. 55 (-tum -tum). cf. FO 17.|| 19. (et

polluere. 20. Fulcienda : munienda. 21. Furtum: secretum. 22. -tim occulte.
23. Fumidus : igneus. (Aen. 9, 75 etc.) 24. Fusa : iacentia. (Aen. 9, 536) 25. Funda : fundibalum. (Aen. 9, 536) 26. Fluere : [cadere], deficere. (Aen. 2, 169) 27. Fluentes : diffusos, dimissos. (Aen. 1, 320) 28. Fuga : cursu. (Aen. 5, 658 etc.) 29. Fundabat: statuebat. (Aen. 6, 4) 30. Frustratur : laboris fructu vacuatur. (Aen. 6, 493) 31. Frutectum : arborum contextus. (Met. 4, 1 ?)
Fruitio : adeptio. 34. -tur : desiderato utitur. 35. [Frundator: putator.] 36. Frugi : parci an (aut) avari. (Haut. 580) 37. Frugalior : parcior, avarior.. (Haut. 681) 38. Frustrare : circumvenire, decipere. 39. -stratus est : fefelsit (-llit), elusit. (Adel. 621 *-tast*) 40. Fruitur : lucratur, possidet.
Frugis (-es) : frumenta. (Verg.) 42. Frugilitas : hereditas sive substantia. (Fest. ?) 43. Furibundus : iratus. (=3) 44. Fusis : facacis (fugatis), prostratis, occisis. (=2) 45. Fundos : possessiones. (=6 ?) 46. [Fungit : persolvit, agit.] 47-7a. Functus : usus vel ministerio <usus ?>. -ngitur : profitetur amministrat (aut min. ?). 48. Fundare : fundamenta ponere. 49. Funditus : a fundamento. (=8) 50. Fugus (-cus) : circumventio. 51. Funus : cadaver defuncti. 52. Funebre : funeris instrumentum mortuo necessarium. 53. Fuscis : nigris.
Fungier : fungi. (Fest. ?) 55. Fulcrum (-ltum) : sustentatum. (=17) 56. Funesta : scelerata ; ut funere polluta, id est in mortua (-uo ?) coinquinata. (Fest. ?) 57. Fulmen : fulgus (-ur) vel iacula . (Fest. ?) 58-8a. Fultum (-lvum) : rubeum vel mundissimum. Furva : obscura vel nigra. (Fest. ?)

FR

Fracti : consumpti, debilitati vel fatigati, contusi. (Aen. 2, 13 ?) 2. Frangimur : vincimur. (Aen. 7, 594) 3. Frustra : sine causa. (Verg.) 4. Fretus : i<m>motus. 5. Fragrantes (fl-) : ardentes. (=FL 13) 6. [Fraternus : fratris filius.] 7. Fragor : murmur. 8. Fraga : poma agrestia. (Ecl. 3, 92) 9. Frenare : regere, coercere. (Aen. 1, 523) 10. Fremebant : clamabant. (Aen. 1, 559 etc.) 11. Freniculus (-os) : ulcera circum rustrum (ro-) quae iumentis fiunt asperitate frenorum. (Fest.)

GA

Garrit : subtiliter murmurat. (Andr. 556 *gannit*) 2. Ganeo. : gu[i]losus, p[r]opi-

---

Ansil.).|| 20. (et Ansil.).|| 21. (et Ansil.)|| 23. (Et Ansil.).|| 24. (et Ansil.).|| 25. (et Ansil.).|| 26. ca. *om. Ansil.*|| 30. *ita Ansil.* : Frustratus labor infructuosus *a, AA*.|| 31. Frutectum *a AA* : -cta *Ansil.* || 32. non est ; in numerando peccavimus.|| 33. (et Ansil.).|| 35. Fundatur *a* : Frundatur *vel* Frunditur *Ansil.* putatur *a* : putatur *vel* ponatur *Ansil.* cf. Abstr. (FO 13), ex Ecl. 1,56.|| 38. ante 37 in cod.|| 41. cf. Gloss. Verg. (Fruges : frumentum.)|| 45. -do -io *a* : -dus -iones *Ansil.*|| 46. pers. *Ansil.* : *om. a.* ex Abstr. (FU 18 ; 25) ?|| 48. (et Ansil.)|| 52. mo. nec. *om. Ansil.*|| 53. (et Ansil.)|| 55. -lcrum *etiam Ansil.*|| 56. cf. Ansil. (Funesta : scelerata, Funestare : polluere, Funestum : funere coinquinatum).

FR *Has glossas om. a, ex capitulis aliis, ni fallor, huc congregavit v.*|| 2. Hanc glossam sequitur in Ansil. glossa ex Aen. 7, 590 (Inlisa) sumpta et in *A* praetermissa.|| 3. cf. Gloss. Verg. (Fr. : s. c.) || 6. Estne aliena ? Glossas de affinitate permultas habet Abstr.|| 7. vix cf. Gloss. Verg. (Fr. : tempestas).|| 9. cf. Gloss. Verg. (Frenat : regit, cohibet).|| 11. Frenusculi *Isid.* (Etym. 4, 8, 18 ulc. circa rictum oris etc.)

GA 1. cf. 11.|| 2. cf. Gloss. Verg. (Gulosus : propinator, tabernio). Graneo gulosus propugnator *Ansil.* : Ganeo tabernarius gulosus propinator *AA*.

nator. (Haut. 1034) 3. Garro : garrulus, verbosus. (Haut. 1033 *gerro*)

Gaza : xenia multa. (Aen. 5, 409 ?) 5. Gantes (-ges) : nomen fluvii. (Verg. ?) 6. Galerum : palleum (pi-) pastoralem de iunco. (Aen. 7, 688) 7. Gnarus : sciens, peritus. 8. Gaza : lingua Persarum divitiae. (= TRO 3)

Ganeo : ab eo quod gan<e>um dicitur proprie receptaculum luxuriosum sub terra. (Fest. 85, 17) 10. Gavisum : gratulaturum. (Andr. 964)? 11. Garrit : delerat loquens. 12. [Galatea : nunc Gallia.]

GE

Gaetulus : Maurus. -lia : Mauritania. (Aen. 4, 326) 3. Generatus : profectus. (Aen. 5, 61) 4. Geminae : duae. (Aen. 6, 893 etc.) 5. Gentes superbae : Afros dicit qui Car<thaginem> incolunt. (Aen. 1, 523) 6. Gener (germen) : initium f<l>oris.

Genio : hic convivio (? Phorm. 44 *-ium*) 8. Gerro : neglegens (Haut. 1033) 9 [Geritur : agitur.] 10 Gestiunt : requirunt (Met. 2, 8 ?)

Gaetulis Sirtibus (Sy-) : A<f>ricanis lit[e]oribus. (Aen. 5, 51 ; 192) 12. Gelidus tremor : qui frigidus (-os) facit. (Aen. 6, 54) 13 [Gessit : egit.] (=23 ?) 14. Gessimus : portavimus. (Aen. 2, 90) 15. Geminos Triones : duos Septemtriones. (Aen. 3, 516) 16. Gemitum : strepitum. (Aen. 3, 555) 17. Gerens : portans. (Verg.) 18. Germani : ex uno germine nati. (Aen. 4, 501 etc.) 19. Gemens : flens. (Aen. 5, 869 etc.)

Gemesius (gymnasium) : exicitius (exercitium). (GRAEC.) 21. Gelboe : decursus. (nom. Bibl.) 22. Gedeon : circuens in utero. (nom. Bibl.) 23. Gesserit : egerit.

GI

Gimnasia (gy-) : palaestrici ; id est at<h>letarum. (GRAEC.) 2. Gilvus : color in equo medius inter rufum et album. (Geo. 3, 83)

GL

Glauca : flava aut rubea. (Geo. 2, 13) 2. Glomerare : condensare, in unum colligere. (Geo. 3, 117 etc.) 3. Globum : multitudinem. (Verg.) 4. Glubit : excoriat. 5. Glomerat : convolvit. 6. Globosus : rotundus. (Apol. 4 ?) 7. Gloria : claritas. (=15) 8. Glomerare manus : colligere multitudinem. (Aen. 2, 315 etc.) 9. Globa : iunctura (=10) 10. Glomeratur : adiungitur ; <a> globo tracto (-tum).

---

6. de iun. *Ansil.* : *om. A* : de iun. factum *AA*.|| 7. inscius *A* : isciens *vel* scitus *Ansil.* cf. GN 2 (Gn. : doctus, scius).|| 8. div. *Ansil.* : *om. A*.|| 11. cf. 1.|| 12. *Ab hac glossa usque ad IN* 104 *deficit a.* nunc rubea (*pro* Glauca : rubea ?) *add. v* (*non Ansil.*). Galatia *Goetz.* Sed, ni fallor, haec gl. cum gl. gemella (Ansil. MA 801 Amaryllis : Romam antiqui ita appellari voluerunt ; cf. AA. Galatea : Mantua) spectat ad Ecl. 1, 31 (Postquam nos Amaryllis habet, Galatea reliquit) et glossarii Abstr. revera est (GA 35).

GE 5. cf. Gloss. Verg. (Gen. sup. : Af. di. qui Carthaginem inc.).|| 6. cf. 18 ?|| 9. ex Abstr. (GE 20-1) ?|| 13. ex Abstr. (GE 20) ?|| 15. cf. Gloss. Verg. (Geminosque Tr. : du. Sept.).|| 18. Vide ne glossa Vergiliana glossae Festinae decesserit (cf. Fest. 84, 8 Germen.. unde et germani, quasi eadem stirpe geniti).|| 19. cf. ad Abstr. (GE 5).|| 20. Gymnasium exercitium Graece *Ansil.* cf. GI 1. Vix Abstr. (GI 5).

GI 1. cf. GE 20.

GL 1. cf. ad GA 12.|| 3. cf. 11.|| 6. -um -um *v* (*non Ansil.*).|| 9. -ba -ra *Ansil.* : -bam -ram *v*. Glossa ficta est a nescioquo qui sequentem glossam sic intellexerat, Glomeratur : a iunctura globo tractum. Cadit igitur eius auctoritas (cf. Berl. Phil. Woch. 21, 984 ; Wien. Stud. 25, 100).|| 10. cf. 13-4.|| 11. cf. 3.

11. Globus : collectio multorum. 12. <Globos flammarum :> glubatis (globatos) ignis. (Geo. 1, 473 ; Aen. 3, 574) 13. Glomerat : adiungit. (=10) 14. Glomeramur : adiungimur. (=10 ?) 15. Gloria : <a> clarus et claritate. (Fest. ?)

GN

Gnavus : strenuus, sollers. 2. Gnarus : doctus, scius.

GR

Graios : Graecos. (Aen. 2, 148) 2. Gratuita : sine pretio data. 3. Gramina : herba vel fena viridissima. 4. Gregatim : globatim. (Met. 7, 11) 5. Gregalis : vilis, popularis. (Met. 7, 15 *-arius*) 6. Graiae : Graecae. 7. Grassator : latro, depraedator. (Met. 7, 7 etc.) 8. Gratantium : gratulantium. (Met. 8, 2 *-tulantium*) 9. Gremio fovet : qui sinu[m] sustinet. (Met. 10, 35 *refov-*) 10. Gradatim : a partibus. (Met. 10, 18 etc.)

Graviter commotus : vehementer iratus. (Aen. 1, 126) 12. Gressu<m> dirigebat : iter tendebat. (Aen. 1, 410 ?) 13. Gremia (cr-) : siccamina lignorum.(Fest ?). 14. Gra[n]dum grandis [alibi gradeius (graderis)]. (Fest.) 15. Grafic[a]e : picturarae (-rate). (Fest. ?) 16. Gratia : donum. 17. Gremium : sinum. (=9 ?) 18. Gressus : ambulatio. 19. Grex : multitudo. 20. -galis : mediocris. 21. -garius homo : dux. 22. G<y>ros : orbis, circulus. (GRAEC. ?)

GU

Gurgu<s>tium : domus pauperis. 2. Gurgitem : magnitudo (-dinem) vel cumulum undarum. 3. -ges : mare vel collectio aquae. (Verg.) 4. Gurgu<s>tiolum : angusta <h>abitatio et latens ; tractum a gurgite. (? Met. 1, 23 etc.)

HA

Has : stas. (=24 ?) 2. Haud segnes : non tarde. (Aen. 11, 64) 3. Habile : quod apte habetur vel utilis (-le). (Aen. 11, 555 *-lem*). 4-4a. Halant : spirant. alias (Alunt) : reficiunt. (Aen. 1, 417) 5. Haud minus : non minus. (Aen. 11, 755 etc.) 6. Habitum : cultum. (Aen. 1, 315) 7. Hautias : non alienantes. (?) 8. Hasse (gazae) : divitiae, facultates. (Verg. ?) 9. Haus (Chaos) : profundum. (Verg.) 10. Harundo : sagitta vel canna. (=LE 5 ?) 11. [H]alipedes : equi veloces. (=AL 29) 12. Haurit : exinanet (-it) vel bibet (-it). (Verg.) 13. Haud secus : <non>

---

12. Globatis signis *Gundermann.*|| 15. cf. 7.

GN 1. solens *v* (*non Ansil.*) cf. NA 3.|| 2. cf. GA 7.

GR 1. cf. Gloss. Verg. (Grai : Graeci, Danai, Achivi) ?|| 2. pr. da. *Ansil.* : pretia *v.*|| 7. depr. *Ansil.* : pr. *v.*|| 11. cf. Gloss. Verg. (Gr. com. : veh. ir.).|| 12. cf. Ansil. (Gressum ad moenia tendit : ad Carthaginem dirigit).|| 14. interpretationem male eiecit mala emendatio.|| 15. vix Graphice : pictura (GRAEC.).|| 22. urbis *Ansil.*

GU 1-2. cf. 4. Neque negaverim has tres gl. Festinas esse posse quamvis Festi epitomator dicat (88, 6) gurgustium a gurgulione dictum. Quis enim nescit varias interpretationes saepe in uno loco saepe in diversis locis Festum proferre quarum nonnisi unam eligere soleat Paulus Diaconus ? 2. Gurgite magnitudine et cumulum un. *Ansil.*|| 3. cf. Gloss. Verg. (Gu. : ma. vel flumen praeruptum).

HA 2. cf. Gloss. Verg. (Haud segnis : impiger).|| 3. cf. Gloss. Verg. (Habilis : aptus, utilis). ||4, cf. Gloss. Verg. (Halant : olent, spirant).|| 6. cf. Gloss. Verg. (Ha. : cu.).||7. an Haut alia est : non aliena est (Aen. 10, 456) ?|| 8. Hase *Ansil.*|| 9. -dus *v* (*non Ansil.*). vix cf. HI 10 (Hiatus : profundus).|| 12. Hauriet ex. (*om.* vel bi.) *v* (*non Ansil.*)|| 13. cf. HE 10.

aliter [indiciis]. (Verg.) 14. Hausta : epotata, <ebibita>.

Halucinares (–is) : nugares (–is). 16. Habilior : delectatior. (Eun. 315 *–itior*) 17. Habesme (–ne) : nonquid (num–) habes. (Eun. 674) 18. Haud ospicato (aus–) : sine ospicio, id est quodaut (quodam) infurcunio (–fort–). (Andr. 807) 19. Habitudo : habitus vel compositus (–tio). (Eun. 242) 20-1. Ha[u] rospex (–rus–) : qui de cantu[s] avium auspicatur. (Phorm. 709) Hariolus : qui volatus avium offuat (observat ?). (Phorm. 708) 22. Hancine : stam vero (Ter.) 23. Hanc : stam (=22 ?) 24. Hascine : us (has) vero, [hasce] has autem. (Ter.) 25. Habet (–bita) : dicta. (Andr. 809).

HE

Heu : interiectio dolentis. 2. He<re>dium : praediolum. (Fest. 89,1), 3. Herosis (–roicis) <instrumentis> : viribus vel (virilibus) armis. (Aen. 1, 1) 4. Haec ubi dicta : postquam <haec> dicta. (Aen. 1, 81) 5. Haesitavit (–bit) : dubitavit. (? Aen. 1, 672 *cessabit*) 6. Haemorr<h>ois : genus serpentis. (GRAEC.)

Hebet : tremit, deficit, stupet. 8. Hestreones (histrio–) : scenici[s]. (Apol. 13 *–nis*) 9. Heluo : gulosus adsumptor. (abs–). (Apol. 57 ; 59) 10. Hebenum : genus ligni Indici. (Apol. 61) 11. Herugo (hirudo) : sanguisuca (–ga). 12. Heiulantia corda : maerentia pectora. (Aen. 1, 197 *mae. pec.*)

HI

[Hiulcum : patens apertura.] 2. [Hispidus : pilosus, setosus, squalidus.] (=31 ?) 3. Histispidem : aruspices. (=HO 12 *Hostispices*) 4. Himenaeon (Hy–) : canticum novum. (GRAEC. ? Verg. ?) 5. Hinc atque inde : dextra atque sinistra. 6. Hiems : hibernum, tempestas. (Aen. 1, 122) 7. Hic cursus : haec navigatio. (Aen. 1,534) 8. Hilie (hyle ?) satus : in silva natus. (Verg.) 9. Hilaris : apud se gaudens. (Verg.) 10. Hiatus : profundus. (=12 ?) 11. His vocibus usa est : ita locuta est. (Aen. 1, 64) 12. Hiatibus : profunditatibus. (Aen. 6, 576) 13. [Hiat : patet.] 14. Hinc iam : iam ex hoc. (Aen. 2, 148) 15. Hilidri (chelydri ?) : serpentes aquatici. (Verg.)

[Hilitor (hol–) : <h>ortic<o>la.] (=HO 9) 17. Histris (hystrix) : quadrupes spinosus. (GRAEC. ?) 18. Hirtos (–us) : setosus. 19. Hiatum : fessura (fi–). 20. –tus : apertura terrae. (=1?) 21. Hirsutum : asperum, villosum. 22. Hilaritudo : hilaritas. 23. Hiscine : ergo illis. 25. [Hi]stromatus

---

cf. Gloss. Verg. (Haud al. : haud se., non al.).|| 14. supplevi ex EP 5. Hauta aeputata *v* (*non Ansil.*). an Exhausta (Verg.) ?|| 24. Hascine : has autem (*om. cett.*) *Ansil.* Duas glossas exhibet *v* (Hascine, Hasce), cf. 22 ; HI 23 ; HO 21 ; HU 5 ; IA 14 , IL 3.

HE 1. cf. ad EO 7.|| 2. pie divium (*pro* praediulum ?) *v* : praesidium (*corr.* praedium) *Ansil.* : herediolum *AA* : pr. parvulum *Paul. Fest.*|| 3-4. ita et Ansil. Emendavi ex Gloss. Verg.|| 6. ser. gen. *Ansil.*|| 8. an sc. <saltatores> (cf. HI 27) ? cf. Abstr. (HI 34)|| 10. cf. HA 13. Ind. *om. v* (*non Abba*). Glossa quae sequitur in cod. est Abstr. (ER 8).

HI 1. cf. ad Abstr. (HI 37). pa. vel pertusa *v* (*non Ansil.*). cf. 20 ? || 2. ex Abstr. (HI 32) ? –um retrorsum –um *v* (*non Ansil.*). cf. 30 ?|| 3. vix Extispices.|| 4. quasi Hymnon neon ! an ca. bonum ? cf. Gloss. Verg. (Hymenaeum : canticum bonum nuptiale.)|| 6. cf. Gloss. Verg. (Hi. : ivernum, tem., bruma). Italice « inverno ».|| 7. cf. Gloss. Verg. (H. c. : h. n.).|| 8. <Hylaeus :> hyle na. (Aen. 8, 294) *Goetz* : an <Hylas : forsitan> hyle sa. (cf. IL 2) ? cf. Gloss. Verg. (Hyle sa. : in si. genitus).|| 9. cf. Gloss. Verg. (Hi. : ap. se gau.).|| 11. usa est sic *Ansil.* ; usae ita *v.* cf. Gloss. Verg. (H. v. u. e. : i. l. e.).|| 13. cf. ad Abstr. (HI 9).|| 14. iam (*alt.*) *om. v* (*non Ansil.*).|| 15. vix Hydri (cf. Y 5).|| 16. ex Abstr. (HO 1) ?|| 17. Histrix *Ansil.* –pedi –si *v.*|| 19. cf. Ansil. (Hi. : fiss. terrae, Hi. : fiss. profundi).|| 21. villutum *v* (*non Ansil.*).|| 23. cf. ad HA 24.|| 24. non est ; in numerando peccavimus.|| 25. cf. ST 6.

(–is): commentarii scientiae. (GRAEC.) 26. [[Hi]stromat[h]eas (–eus) : opus varium sive laciniosa seu varia diversitate contextum.] 27. Histriones : saltatores. (=HE 8 ?) 28. Histriones : praepositi meretricum.

Hialoa (hiul–): soluta vel aperta. (Geo. 2, 353) 30. Hispida : setis horrida vel pilosa. (Aen. 10, 210) 31. Hic : ste. 32. Hicine (huncine) : istum <vero>. (=HU 5) 33. [H]imitantur : sequuntur. (Aen. 11, 894)

HO

Homuncio : non grandis formae homo. (Eun. 591 ? Met. 9,7 ?) 2. Horrisonos : cum horrore sonantes. (Aen. 6, 573 *–no*) 3. Horrescit : expavescit vel pertimescit. (Aen. 6, 710 etc.) 4. Honoratum : honoribus plenum. (Aen. 5, 50) 5. Hortamur : suademus. 6. Homiscit (horresc–) : pertimescit. (=3)

Hostia : victima, immolatio, sacrificium. 8. Hostit : aequat, adplanat. (Fest. 334, 14; 416, 5) 9. [Holitor : horticula (–cola).] (=HI 16).

Honor : dignitas vel pulchritudo. (Verg. ?) 11. Hortamur : instigamus vel provocamur (–mus). (Aen. 2, 74 etc.) 12. Hostispices : aruspices. (=HI 3) 13. [H]onera : pondera. 14. Horror : peccatum. 15. Horribile : infinitum. 16. Horno : hoc anno.

Hosce modo. (?) 18. Honestum : utilem vel decorum. (Hec. 151 etc.) 19. Horsum : ad nos, stat (stac) curte (parte). (Hec. 450 etc.) 20. Honorem : sacrificium. (Verg.) 21. Hocine : hoc vero. (Ter. ?)

HU

[Humare : in terra recondere.] 2. Humandus : terra tegendus. (Verg.) 3. Humano : pio. 4. Huiuscemodi : huius modi, istius modi. 5. Hun<c>ine : istum vero.

IA, etc.

[Iamdudum : paulo ante, quam primo.] 2. Iaculis : hastis, missilibus. 3. Iactas : extolles (–is ?). 4. Iaspis : genus lapidis. 5. Iacit : aspargit. (=11 ?) 6. Iam pridem : iam olim. (Verg.) 7. Iactatum : expulsum. 8. Iactitantem : frequenter iactantem. 9. Iam tum : ex illo tempore. (Aen. 1, 18 etc.) 10. Iaculatus est : iactavit. (Aen. 2, 276) 11. Iactabat : aspargebat aut ingerebat. (Aen. 2, 459 *–ant*) 12. Iacula : missilia, id est lanceae et sagittae. (Verg.?) 13. Ibidem : in ipso loco. 14. <H>icine ergo ste vel non (num) ste. 15. Iconisma : figura vel imago. (GRAEC.)

---

26. cf. ad Abstr. (ST 42). cf. ST 7.|| 30. satis *v.* sordida (*om.* vel pi.) *Ansil.* cf. 2 ?

HO 3. cf. 6.|| 5. suadimur vel su. *v* (*non Ansil.*). cf. 11 ?|| 6. post 7 in cod.|| 7-8. coniungend. ? cf. ad Abstr. (HO 13) || 10. cf. Gloss. Verg. (Ho. : pu., verecundia) ? cf. 20 ?|| 11. cf. Gloss. Verg. (Ho. : provocamus, inst.). || 14. pe. *etiam Ansil.* an plicatum (Apol. 4 capillus... horrore implexus atque impeditus) ?|| 15. inf. *etiam Ansil.*|| 16. cf. AA (Hornum : ligni genus vel <hunc> annum).|| 17. sine interp. in cod. An <Sicine :> hocce modo ? An cf. Ter. Haut. 752 etc. (hosce aliquot dies) ? An cf. HU 4 ?|| 20. cf. Gloss. Verg. (Ho. : sa., pulchritudinem). cf. 10 ?|| 21. cf. ad HA 24.

HU 1. cf. ad Abstr. (HU 3).|| 2. cf. Gloss. Verg. (Humandum : humo tegendum vel sepeliendum, Humo : terra).|| 4. *an addend.* (ex HO 17) hoce modo ?|| 5. cf. ad HA 24.

IA 1. ex Abstr. (IA 11-2) ?|| 2. missivilibus *v* (*non Ansil.*).|| 3. –es *etiam Ansil.*|| 6. cf. Gloss. Verg. (Iampr. : iam ol.).|| 8. lactantem *v.* Iactitant fr. iactant *Ansil.*|| 9. cf. Gloss. Verg. (Iam tum : ex il. te.). || 10. vix ex Abstr. (IA 1).|| 11. sparg. aut *Ansil.* : asp. an *v.* vel erogabat *add. v.*|| 12. lancea aut sagitta *Ansil.*|| 14. cf. ad HA 24.|| 15. sine pectore *add. AA.*

ID

Identidem : ipse ille. 2. Idem : ipse. 3. Idiota : rusticus, indoctus. (GRAEC.) 4. Idioma : proprietas. (GRAEC.) 5. Ididit (indit) : imponit. 6. Identidem : ipsum. 7. I<n>defessa : infatigabilis.

IG

Ignarum : nescientem, inscientem. 2. –ros : neglegentes. 3. Ignavum : inertem vel pigrum. 4. Ignitior : ardentior. 5. Igitur : statim, continuo. 6. Ignoscens : indulgens.

IL

Ilicet : scilicet. (Verg.) 2. Ilas : forsitan. (=HI 8 ?) 3. Illancine[m] : illam ergo. (Haut. 751)

IM

Imo pectore : intimo animo. (Aen. 1, 371) 2. Immolatores mulierum : stupratores. (*Unde* ?) 3. Impia : crudelia. 4. Impetibile : improbum, sebum (saevum). (Apol. 85 ?)

IN

Inpacta : inpulsa. 2. Incongruus : inconveniens. 3. Inlatum : inportatum. 4. Inmanis : grandis. 5. Insolitus : inconsuetus. 6. Incolumis : sanus. 7. Indago : ordo. 8 Intempestivum : intemperatum. (=22) 9. Intentat : minus (–as) facit (? Intentant : minantur). (Aen. 1, 91 ?) 10. Insolens : inportunus. 11. Incunabula : initia infantiae. 12. Inprecor : intente rogo. 13. Inolescere : crescere. 14. Inexpertum : non probatum. 15. I<n> nervom : in cataracta<m>. (!) (Phorm. 325) 16. Inliciendus : inducendus. 17. Inermis : sine armis. (Verg.) 18. Intestinum : domesticum.

Intuere (–ri) : videre, aspicere. 19[a]. –tuitus sum : aspexi. (Met. 2, 8) 20. Iners : piger vel tardus. (Met. 7, 23) 21. Investis : sine barba. (Met. 5, 28) 22. Intempestivum : intemperatum. (Met. 9, 28) 23. Instruit : componit vel docet. (Met. 9, 37) 24. Inmune : vacuum vel sine munere. 25. Inretitus : suasus vel captus. 26. Infrendens : dentibus stridens. 27. Inrepit : subrepit. 28. Inlapsa : ingrediens. 29. Infra : subtus. 30. Incestus : adulterium in parentes. 31. Inperitat : frequenter imperat. 32. Interiectus : interpositus. (Flor. 3, etc. ?) 33. Incentor : suasor. 34. Instaurat : redintegrat. (Met. 3, 9) 35. Ingluvies : gula vel guttur. (Met. 5, 17) 36 [Insuetare (–sult–): insolenter invade<re>.] (Met. 7, 22 ?)

ID 1. ip. vel il. *Ansil.* aut ipsum *add.* (ex 6) *v*.|| 2. post. 3 in cod.|| 6. cf. 1.

IG 1. ne. vel sc. *v*. an Ign. ne., Gnarum sc. ? An cum 3 coniungend. ?|| 2. Gnarus *v* (*non Ansil.*).|| 3. post IN 292 in *a*.|| 4. Ig. ard. sive argutus, Ignitus ardentior *Ansil.*|| 5. Ignitior (cf. 4) *v*.

IL 1. cf. Gloss. Verg. (Il. : continuo, sc.).|| 2. Ilas (*vel* –ar) *Ansil.* : Ilias *A*.|| 3. cf. ad HA 24.

IM. Glossarum ab IM incipientium alteram collectionem, ex IN capitulo extractam, in fine capitis (sed ante IU capitulum) collocavit *v*. Eas praetermitto.

IN 1. Inpagata *v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Inlisa : saxo inpacta, Inlisa : inpulsa), ex Aen. 5, 206)|| 7. ordo *etiam Ansil.* (? *scil.* corona, ut Lact. Plac. ad Theb. 2, 553 indago est cum silvam venantum corona vallat etc.) : an odoro ?|| 9. –tat m. f. *v* : –tant minantur *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Intentant : denuntiant, minantur).|| 11. infantia *v* (*non Ansil.*). cf. CO 193.|| 12. rogat *v* (*non Ansil.*). || 13. Incl. *v* (*non Ansil.*) || 15. chataracta (*vel* –tur–) *Ansil.* Noli in catastam mutare.|| 16. Inlivendos *v* (*non Ansil.*).|| 17. cf. Gloss. Verg. (In. : s. a.).|| 19. vid. *Ansil.* : *om. v*. cf. 92. (Intuitur : inspicit vel videt).|| 20. cf. 239 ?|| 21. –bam *v* (*non Ansil.*). cf. 77 (Inbarbis : nondum barbatus).|| 22. cf. 8.|| 24. Inmunis *v* (*non Ansil.*): 35. cf. 93.|| 36. ex Abstr. (IN 227) ?

37. Indecorem : foedum, inhonestum. 38. Individuum : quod solvi non potest aut separari. 39. Inviolatus : integer, intactus. 40. Inlexit : persuasit vel induxit. (= 162) 41. Intestabilis : sine fide et testimonio.

Intercapido : interiectum temporis. 43. Inprovisus : non ante visus sed subito. 44. Inpotens : per potentiam invalidus. 45. Inplorat : cum fletu invocat. (Fest. 67, 13) 46. Inbelles : qui pugnare non possunt. 47. [Inedia : famis, ieiunia, tenuitas.] 48. Incuria : neglegentia. (Fest. 95, 18 ?) 49. Incusat : vitiat (?), exprob<r>at. 50. Inculce (infulae) : vit<t>ae sacerdotum. 51. [Inscientia : rusticitas, imperitia.] 52. Inpo[ri]s : pauper vel inops. 53. Inmoderatus : levis, inpatiens, absque modo. 54. Induperator : imperator. (=73) 55. Innuba : quae nulli nubet (–it ?). 56. Innixus : conans vel incurvus. 57. Indoles : progenies, incrementi (–tum). (? Fest. 94, 12 ; 402, 21). 58. Inclu[s]tum : sanctum vel praeclarum. 59. [Incassum : inanem, supervacuum.] (=CA 1) 60. Indutiae : belli intervallum, pax bello manente.

Inbia (?) : in inmunditia. 62. Inpendet : supereminet. 63. Inferiae : quae Manibus destinantur. 64. Inenodabile : quod solvi non potest. (Apol. 4 ?) 65. [Infensus : iratus vel infestus.] (Apol. 66 ?) 66. Inglori[os]us : sine gloria. (=147)

Insogat (instigat) : incitat vel inritat.] Fest. 99,4 ?) 68. Insulae sunt quem (quae) non iunguntur communibus parietibus cum vicinis. (Fest. 98, 31) 69. Insupare : inicere. (Fest. 99, 14) 70. Insitum : ab inserendo [ut in mari natum maturius]. (Fest. 99, 8) 71. Indagatores : investigatores. 72. Incertum (–st–) <adulterium> : quod cum propinqua committitur. 73. Induperatur (–or ?) : imperatur. (Fest. ?)

Incessum : gressum. 75. Inmitis : atrox, sine misericordia. (Verg. ?) 76. Infula : vitta sacerdotalis. (=50 ?) 77. Inbarbis (–er–) : nondum barbatus. 78. Inclamant : vocant. (Met. 8, 21 ?) 79. Incircumscriptus : termino carens. 80. Incutit : in[d]icit, ingerit. (Met. 8, 28 ?) 81. Incelebre : desertum. 82. In continenti : in proximo vel in cohaerenti. (*Unde* ?) 83. Incassum : infructuosum, inaniter. 84. Incestum adulterium : quod cum propinquo (–qua) committitur. (=72) 85. Inceptum : designatum. (=290) 86. Incautum : securum. 87. [Indolis (–es) : filius boni (–nae) spei.] 88. Indoles : origo. 89. Index : demonstrator.

Indulge : largire. (Geo. 2, 277 ?) 91. Indignans : furens. (Aen. 1,55 ?) 92. Intuitur : inspicit vel videt. (Haut. 403 ?) 93. Ingluvies : spatium ovile (gulae) vel gutturis. (Haut. 295 ?) 94. Inc<h>oat : incipit. 95. Insomnis : qui dormire non potest. 96. Innixus : incumbens. 97. Iniecit : misit. 98. Intemperantia : levitas vel audacia. 99. Induviae : indumen-

---

39. int. int. *Ansil.* : intactum vel incontaminatus *v*.|| 40. cf. 162 (per., inlusit).|| 41. Inextimab. s. fine et t. *v* (*non Ansil.*).|| 43. –sum –sum *v* (*non Ansil.*). cf. 282 ?|| 44. an cum 52-3 coniungend. (Inpos. : p. i., Inpotens : p. p. inv. inmod. etc.) ?|| 47. cf. Abstr. (IN 64) ?|| 49. an vitio dat ? an vituperat ?|| 50. cf. 76 ?|| 51. cf. Abstr. (IN 214). Intantia *v* (*non Ansil.*)|| 52. Inops pau sine ope *Aff.*|| 53. cf. ad 44. ab. mo. *Ansil.* : inmoderatus *v*.|| 55. qui *v*, *Ansil.*|| 59. inane hac pervac. *v* (*non Ansil.*).|| 60. belli inter bellum (*vel* interdum) *Ansil.* : vel intervallo *v*. pax *om*. *v*.|| 61. Inpia inmunda *Landgraf*.|| 62. Inpendit *Ansil.* : In penis det *v*. supermittit *v*.|| 65. ex Abstr. (IN 82) ?|| 67. ex Abstr. (IN 205) ?|| 68. cf. ad 70.|| 70. ut inseminatum ma. *Goetz* : ut immature natum ma. *Buecheler*. Vide tamen ne haec verba glossae 68 continuanda sint.|| 72. cf. 84. –qua *etiam Ansil.*|| 75. cf. Gloss. Verg. (Inm. : at.)?|| 76. vix ex Abstr. (IN 80)|| 77. cf. 21.|| 79. an <Aoristos :> : inc. t. c. (GRAEC.) ?|| 86. insec. *Ansil.*|| 87. cf. Abstr. (IN 52) ?|| 91. cf. Gloss. Verg. (Indignantes : furentes).|| 92. cf. 19.|| 93. cf. 35.|| 94. cf. 152.|| 99. cf. EX 91

tum. 100. Indiffatigatus (-defa-) : non victus. 101. Insolens : inp[r]udens. 102. In capessendo : in accipiendo. (Flor. 17 ?) 103. Inspexit : circumspexit. 104. Inlustrior : clarior vel melior. 104. Infalso : non falso. (*Unde* ?) 106. Inferciunt : inplent, cumulant. 107. Infinitus : non finitus [aut fine carens]. 108. In filira (philyra) : in tilia. (*Unde* ?) 109. Infamatum : infamem, turpem, abiectum. (Met. 6, 23) 110. Infortunio : infelicitate. (Met. 8, 1) 111. Infecta : non facta, vel tincta. (Met. 8, 1) 112. Infesti : invidentes. (Met. 8, 14) 113. Infet (-it) : infatur, hoc est dicere incipit. (Met. 8, 28)

[In] exaimeron (Hexaemeron) : sex dierum. (GRAEC.) 115. Inhabitabile : desertum. 116. Incentiva cupiditatis : ignavia. (*Unde* ?) 117. Incursus : eventus. 118 Invitabilis : beneficus. (*Unde* ?) 119. Inprudenter : inportune. 120. Inhians : intente aspiciens. 121. Infusum : destinatum.(?) 122. Indulge : da operam, da veniam, praesta aut ignosce. 123. Indespicare (-depisc- ?) : adsequere. (*Unde* ?) 124. Indutiae : in diem certum vel (belli) dilatio. 125. Indiligenter : neglegenter. (=132 ?) 126. Indutia (?) : utilitas. 127. Indicium : signum. 128. -cat : ostendit. 129. Indiget : necesse habet. 130. Inedia : stupor dentium. 131. Indignum : inaequale. 132. Indiligentem : neglegentem. (=125 ?) 133. In extasi : invitus vel coactus. (?) 134. Inexplorato : incerto. 135. Inhumatus : insepultus. (=241) 136. Ineptus : ignavus vel stultus. (Haut. 577 ?) 137. Ineunda : incipienda. (Haut. 674 ?)

Ineluctabile tempus : quod effugi non potest vel vitari. (Aen. 2, 324) 139. Integer sanguinis : plenus iuventute. (Aen. 2, 638) 140. Inremeabilis : inrevertibilis. (Aen. 5, 591 etc.) 141. In nebus (-mus) : in silvis (-as). (Aen. 6, 473 etc.) 141ª. [Iners : piger, vel fatuus, inefficax, vel sine arte, inertia pressus.] 142. Inguen : inguinem. (Aen. 10, 589 ?) 143. Ingruit : imminet, inruit. (Geo. 2, 410) 144. Incultus : informis. (Geo. 2, 415). 145. Ingentia : grandia. (Geo. 2, 412) 146. Ingratus : invitus. (Geo. 3, 98) 147. Inglorius : sine gloria. (Geo. 4, 94) 148. Ingruit : instat, imminet. (Aen. 2, 301) 149. Ingeminat : iterat. (Aen. 2, 770) 150. Iugiter : perseveranter. (=IU 7). 151. Inhumane : impi[a]e. (Haut. 1046 ?) 152. Inchoat : incipit. (=94) 153. Iniussa : non iussa. (Ecl. 6, 9 etc. ?)

Inimicus : hostis, odibilis. 155. [Iniquus : iniustus.] Iniurius : iniquus, iniustus. (Met. 11, 6 ?) 156. Inlustrat : inluminat, visitat vel honore sublimat. (Met. 11, 27 ?) 157. [Inletabilis : sempiternus.] (?) 158. Inliciens : sollicitans. 159. Inlece-

---

(Exuviae) ? cf. Isid. Et. 12, 4, 47 (exuviae et induviae : quia exuuntur et induuntur).|| 101. cf. ad 191 ? an Insciens (cf. 192) ?|| 104. cf. 163.|| 105. *rursus accedit a.*|| 107. aut f. c. *om. a.*|| 113. post 110 *a.*|| 114 -41. *om. a.* (hoc saltem loco ; nam pleraque huius capituli folia amisit)- Sane hae glossae concinnitatem ordinis violant, ita tamen ut novum in ordinem a scriba codicis *v* plus minus sint redactae. Vide igitur ne pleraeque (vix enim universae) alienae sint. || 116. Inc. : cupiditas, accensio *Ansil.*|| 118. cf. Aul. Gell. 13, 11, 4 (Varro.. sermones.. habendos censet.. iucundos atque invitabiles).|| 120. int. aspicit *v* : int. adtendens *Ansil.*|| 121. Infixum *Nettleship.* destillatum *Housman.*|| 122. cf. 255 ?|| 123. Indipiscere *Goetz.*|| 125. cf. 132.|| 126. Industria *Nettleship.*|| 130. Inertia *v* (*non Ansil.*). cf. ad Corp. (I 267).|| 134. cf. 177.|| 138. potes *v* (*non Ansil.*). cf. 268.|| 139. cf. 197. -gro sannegni *v* : an -gro sanguine ?|| 140. -alibus inredibilibus *v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Inr. : inr.)|| 141ª *om a* cf. 239 ?|| 142. -ent-ine *A* (*non Ansil.*)|| 143. Ingruet imm. irruet *a* (*non Ansil.*) cf. 148 ; 232.|| 144. In. infirmus *a, Ansil.* : Ingultos infirmos (*ex* -us) *v.*|| 146. Ingratis *a.*|| 147. cf. 66.|| 148. post. 149 *v.* -uet *A* (*non Ansil.*). cf. 143.|| 149. cf. 246 || 157. ex Abstr. (IN 135 Inlaetabilis : semper tristis ; IN 132 Inletalis : inmortalis) ?|| 158-9. una gl. ?|| 159. addelect. inceste

bris : voluptatibus ; a delectatione inliciente. (Apol. 12 ?) 160. Inlustrius : clarius. (Apol. 83) 161-2. Inlicet (-it) : persuadet. -lexit : persuasit, inlusit. (=40) 163. Inlustrior : clarior, melior. (=104) 164. Imminebat : instabat. (Met. 10, 28 ?)

In mente est : in animo est. (Adel. 528 ?) 166. Inmerito : iniuste, indigne. (Adel. 616 ?) 167. Inmerentem : innocentem. 168. Innotuit : in notitiam venit. 169. In nervum : in flagellum vel in malum. (Phorm. 696 etc. ?) 170. Inopinato : inprudente. 171. Incesta : inlicita. 172. Inconsulti : non moniti. (Aen. 3, 452 ?) 173. Inprovisus : inspiratus (-sper-), inperitus (Met. 9, 15 ?) 174. Inpertivit : largitus est. (Apol. 97 ?) 175. Inpiger : paratus, oboediens. (=303?) 176. Inperitus : nihil sciens. 177. [Inploratu : inspiratu. (?)] 178. Inpetibile : improbum, saevum. (= IM 4)

In proclivi : in prono. (Andr. 710) 180. Inp[r]udens : inhonestus, inverecundus. (Andr. 710) 181. Inpotens : inpatiens, inprudens. (Andr. 879 etc.) 182. Inpense : magno opere. (Adel. 993 etc.) 183. Inpertitur : veneratur, salu<t>at. (Eun. 271) 184. Inpluvium : tectum. (Eun. 589 etc.) 185. Insidiae : doli, modestiae (mol-), fraudes. 186. Instituit : docet, iussit. 187. Insolentia : novitate. (? Apol. 9 *-tiam*) 188. In scirpo : iunco palustri. (Andr. 941) 189. Insimulat qui ficto crimine accusat. (Haut. 204) 190. Instare : insistere, perdurare. (Haut. 895 etc.) 191. Insolens : insolitus. 192. Inscientiam : inprudentiam. (Haut. 630) 193. Inscitum : ignorantem. (Hec. 740) 194. Inscientia : inperitia, ignorantia. 195. Instigat : suadet. (? Phorm. 186 etc.) 196 Inter legendum : in lectione. 197. Integer sanguinis : plenus iuventute. (=139) 198. Intemeratum : integrum. (Flor. 16 ?) 199. [Integumentis (*vel* In teg.) : opertoriis.] (? Met. 8, 5 *teg.*) 200. Inter epulandum : inter convivia, epulas. 201. Interula : tunica interior. (Met. 8, 9 ?) 202. Interibi pro interea. (Apol. 73 ?) 203. Intervenit : supervenit. (Andr. 732 etc. ?) 204. Intertrimento : damno. (Haut. 448) 205. Integratio : renovatio. (Andr. 555) 206. Intercedere : intervenire. (Adel. 349 etc.) 207. Intercoepit (-cipit) : interea cognoscit. (Eun. 80). 208 Intendit : adfirmat, protendit. (Eun. 525) 209. Interdicit : vetat. (Phorm. 708)

Integer : inpollutus, incontaminatus. 211. Interfata : interlocuta. (Aen. 1, 386) 212. In te : adversum te, contra te. (Aen. 1, 231 etc.) 213. Intemerata : intacta, inpolluta. (Aen. 2, 143 etc.) 214. Infitiae : negationes. (Adel. 339 ?) 215. Insaciabilis (-sat-) : qui saciari non potest. (Met. 7, 17 ?) 216. Instaurat : reparat. (Met. 11, 16, etc. ?) 217. Internuntii : qui inter partes nuntia ferunt. (? Plat.

---

a : a delectationibus inlicientes *v*.|| 160. cf. 163.|| 164. -bit -vit *v*.|| 169. vel in ma. *om. a*.|| 173. cf. ad 176.|| 176. Estne pars extrema glossae 173 ?|| 177. -tu -tu *a* : -tum -tum *v* : -to insperto (*pro* inexperto ?) *Ansil.* : an Inproviso insperato (cf. 173)? an Inexplorato inexperto (ex Abstr. IN 76)? an Inexplorato incerto (=134)?||178. inprobus tuum *v*.|| 185. doli *Ansil.* : *om. A*.|| 186. ius. deliberavit vel do. *v* (*non Ansil., ut vid.*).|| 188. palude (*pro*-dis ?) *v*.|| 191. (cum 187) ex Andr. 907 ? cf. 101 ?|| 192. cf. 101 ?|| 194. Inscitia *v* (*non Ansil.*), ex Eun. 1071. etc. ?|| 196. cf. 200. || 197. -guine *a*.|| 198. vel. Int. int. (*duo lemmata*). cf. Apul. l. c. (integrum et intemeratum).|| 199. Interg. *A*. in op. *Ansil.* : operaturus *A*. an ex Abstr. (IN 245 In teg. : in operimentis) ?|| 200. *om. a* (hoc saltem loco : *hab. Ansil.* cf. 196.|| 207. in re agnoscit *a*.|| 211. cf. Gloss. Verg. (-tus -tus) ?|| 212. cf. Gloss. Verg. (In te : con. te, adv. te).|| 213. cf. Gloss. Verg. (Intacta : inpoll., indominata) ?|| 214. Inv. *A* : Infitite *Ansil.* negotiat. *A*.|| 215. Insoc. (*vel* Insauc.) q. soc. (*vel* sauc.) n. p. *A* (*non Ansil.*).||217. nuntii adferunt *v* : afferunt (*om.* nu.) *Ansil.*

1, 16 *-ntia*) 218. In postero : postera. (Apol. 91 ?) 219. Invehere : lacessire [vel insidiare]. (Plat. 2, 11 ?) 220. Inurere : inprimere. 221. [Inva] invasio. (?) 222. Invisus : odiosus aut invidia zelatus. 223. Inventaria : facilis ad inveniendas res. (*Unde* ?) 224, Investem : inberbem. (Met. 5, 28) 225. Invehitur : fertur aut verbis mordacibus stimulatur.

In vado : in securo. (Andr. 845) 227. Invenustus : ingratus. (Andr. 245) 228. Inveniundis : investigandis. (Hec. 821) 229. Involare : in volam, id est in manum, includere. (Fest. ?) 230. Invia : incerta, aspera. 231. Ingluvies : horrida voracitatis nimietas. 232. Ingruere : inminere. (=143 ?) 233. Inpendens : imminens. 234. Indagare : inquirere. 235-6. Incursantibus : incurrentibus. -cursant : superveniunt. 237. Intristi : parasti. (Phorm. 318) 238. Incessi : invasi. 239. Inergia (en-) affectus : laesus. (?). 240. In<h>alantes : perolentes.

Inhumata : insepulta. (Aen. 11, 22 etc.) 242. Incassum : sine causa, inanem, superfluum. (Aen. 3, 345) 243. Interluit : perfundit. (Aen. 3, 419) 244. In abruptum : in profundum. (Aen. 3, 422) 245. Infabricata : inconposita. (Aen. 4, 400) 246. Ingeminant : iterant. (Aen. 4, 531) 247. Ingeminans : iterato vocans. (Aen. 2, 770) 248. Incendit : excitavit. 249. Invalidus : vitiosus. (Aen. 6, 114) 250. Iugum : collum. (Aen. 6, 804) 251. Instaurare : renovare. (Aen. 7, 146) 252. Incudis : massa ferri librata. (Aen. 7, 629) 253. Inopina : inspirata (-sper-) vel inprovisa. (Aen. 8, 476) 254. Inexpletus : insatiabilis. (Aen. 8, 559) 255. Indulgere : operam dare. (Aen. 9, 615) 256. Inglorius : non pugnans. (Aen. 9, 713) 257. Innabant : natabant. (Aen. 10, 222) 258. Innocuae : inlaesae. (Aen. 10, 302) 259. Inextricabilem : inexplicabilem. 260. Indiscreta : non separata. (Aen. 10, 392) 261. Ingravat : exaggerat. (Aen. 11, 220) 262. Inpellite : provocate. (Aen. 11, 278) 263. Industrios : provisores. 264. Infecunda : sterilis. 265. Incondita : inconposita. 266. In commune : in medium. (? Aen. 11, 335 *in med.*) 267. Inprovida : sine providentia. (Aen. 2, 100) 268. Ineluctabile : quod non evaditur. (Aen. 2, 324 ; 8, 334) 169. Inruimus : cum impetu invadimus. (Aen. 2, 383) 270. Induitur : operitur. (Aen. 2, 393) 271. Invitis : nolentibus. (Aen. 2, 402) 272. Insidiis : fraude pugnandi sive dolosis (dolis ?) implacata (-plic- ?). (Aen. 2, 421) 273. In occasu : in interitu. (Aen. 2, 432) 274. Incomitata : sine comitibus. (Aen. 2, 456) 275. In praecipiti : in alto et in abrupto. (Aen. 2, 460) 276. Inbelle : debile. (Aen. 2, 544) 277. Insertabam : inserebam vel contexebam. (Aen. 2, 672) 278. Innoxia : innocua. (Aen. 2,

---

218. -terum -terum *v* (*non Ansil.*) : In postero postea *Corp.* cf. Apul. l. c. (provisa in posterum).|| 219. Invectere *v.* vel ins. *om. a.*|| 220. Inurre *A* (*non Ansil.*).|| 222. aut non visus *add.* (ex 308 ?) *v* (*non Ansil.*).|| 225. mordacioribus *Ansil.*|| 226. ante 225 *v.*|| 229. in ma. ind. *Ansil.* : manu includit *A.*|| 239. Inertia *v* (recte ? cf. 20 ; 141 [a]). an lassus ? Glossa quae sequitur in codd. (Innuba : virgo, hoc est innubata) videtur esse Abstr. (IN 153).|| 240. redol. *Ansil.* (recte ?)|| 241. -ta *etiam Ansil.* cf. 135.|| 242. duae glossae in *A* (Inc., Ina.), non in Ansil. Incassu *A* si. cau. *om. Ansil.* inane *A.* cf. 59 ?|| 246. cf. Gloss. Verg. (Ing. : it.). cf. 149 ?|| 250. *om. v* (*non Ansil.*).|| 251. cf. Gloss. Verg. (-rati : -vati).|| 252. ferrarii (*om.* libr.) *a.*|| 253. Inopinata *Ansil.*|| 255. cf. 122 ?|| 259. -lem -lem *Ansil.* : -lem -le *a* : -le -le *v.* ex Aen. 10, 380 (hastamque receptat ossibus haerentem) ?|| 263. *ita et Ansil.*|| 265. inc. vel inhordinata *v* (*non Ansil.*)|| 268. cf. 138. Credo glossam ad Aen. 8, 334 glossam ad Aen. 2, 324 hoc loco eiecisse.|| 271. cf. Gloss. Verg. (Inv. diis : nol. diis).|| 272. -nantibus *A.* impl. *Ansil.* : *om. A.*|| 273. cf. Gloss. Verg. (In occ. : in int.).|| 274. cf. Gloss. Verg. (Inc. : s. c.).|| 275. -pitio *A.* et *a AA* : vel *v*:

683) 279. Inmerita : indigna. (Aen. 3, 2) 280. Inmemores : nescii vel inprudentes. (Aen. 3, 617) 281. [Impius : sacrilegus.] (Verg. ?) 282. Inproviso : subito vel inviso. (? Aen. 2, 639 etc. *-sum*) 283. Inmensam : ingentem. (Verg. ?) 284. Inferret : iniret, inportaret. (Aen. 1, 6 etc. ?) 285. Incute : infer vel inice vel inmitte. (Aen. 1, 69) 286. Inde: deinde. (Aen. 1, 275) 287. Incusant : querulis vocibus accusant. (Aen. 1, 410 etc. *-at*). 288. Incauta : nescia, inprovida. (Aen. 4, 70 *-am*) 289. Induerat : transfiguraverat. (Aen. 7, 20) 290. Inceptum : designatum. (Aen. 1, 37 etc. *-to*) 291. Inhumati: insepulti. (Aen. 1, 353) 292. Infulas victimas (vittas). (Aen. 2, 430 etc. *-la*) 293. Intractabile : inexpugnabile. (Aen. 1, 339.) 294. Intacta : integra. (Aen. 1, 345) 295. Interea : inter haec vel interit (-rim). (Aen. 1, 418) 296. Incognita : ignota. (Aen. 1, 515) 297. Inbutus : leviter doctus. (Verg. ?) 298. Indiget : eget. 299. Incolumis : salva dignitate. 300. In vulgum : in populum. (Aen. 2, 99 ?) 301. Ingratam : nullam gratiam relaturam. (Ecl. 1, 34 etc.) 302. Inmota : fixa, perpetua. (Aen. 1, 257) 303. Inpiger : paratus <oboediens>. (Aen. 1, 738) 304. Intenti : solliciti. (Aen. 2, 1) 305. Ingens : magnus. (Aen. 2, 20 ; 50) 306. In utrumque : in alterutrum. (Aen. 2, 61) 307. Inermis : nudus ab armis. (Aen. 2, 67) 308. Invisum : numquam visum. (? Aen. 1, 387 *-us* !) 309. Invis (Iovis) ales : aquila[e]. (Aen. 1, 394 ; 12, 247) 310. Insistere : instare. (Aen. 2, 653 ?)

IO, etc.

Iordanis : descensio. (nom. Bibl.) 2. Irritum : inane. 3. Iris : arcus caelestis. 4. Iris : inimicitiis. (Hec. 485 ?) 5. Isti[n]c : in isto loco. 6. Is : vadis, vel iste. 7. Isagogus : instructor litterarum. (GRAEC.) 8. Isterologia (hyst-) : praeposteratio sermonis. (GRAEC.) 9. Ita demum : sic digne. 10. It : vadit. 11. Item : iterum. (=14 ?) 12. Itero : repeto. 13. Ita : sic. 14. Itemque : iterumque. 15. Immo : magis. 16. Imperitat : imperat, iudicat.

IU

Iugis : frequens. (Fest. ?) 2. Iugit milvus cum vocem dat. (Fest. 92, 21) 3. Iuvencus : taurus. 4. Iurgia : lites. 5. Iugarat : coniunxerat. (Aen. 1, 345) 6. Iurgium : lis, contentio, rixa. 7. Iugiter : perseveranter. 8. Iubilum : sibilum portae (forte) . 9. Iugula : sidus Urionis (Or-). 10. Iure : iuste. 11. Iuncias (-eas) : tenues. (Eun. 316) 12. Iugulare : punire. (Eun.

---

281. *om. v.*|| 282. cf. Gloss. Verg. (Inprovisus : subitus) ? cf. 43 ? an Inprovisum subito visum ? cf. Ansil. (Inproviso : subito, non viso. Inprovisum : subito visum).|| 284. -tare *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Inferre : inportare).|| 285. vel inm. *om. a.* cf. Gloss Verg. (Inc. : inm., inice).|| 289. -dur- *A* (*non Ansil.*).|| 290. cf. 85. cf. Gloss. Verg. (Incepto : destinato).|| 291. cf. Gloss. Verg. (Inh. : ins.).|| 292. cf. Gloss. Verg. (Infula : sacra vitta vel vestes sacerdotum. Infula : facultas vel vittae magistratus).|| 293. cf. Gloss. Verg. (Int. : asperum) ?|| 297. lev. *Ansil.* : *om. A.* cf. Gloss. Verg. (Inbutum : ab inbuendo) ?|| 299. -mes *A* (*non Ansil.*).|| 301. cf. Gloss. Verg. (Ingr. : n. g. r.).|| 302. cf. Gloss. Verg. (Inm. fata : firma, inmobilia) ?|| 303. addidi ex 175.|| 304. -te -tae *A* (*non Ansil.*)|| 308. ita et Ansil. cf. 222 ?|| 309. cf. Gloss. Verg. (Io. al. : aquila).

IO. Huius capituli glossas huc collegit *v*, alio loco habet (aut habuisse potest) *a*.|| 1. -essio *a*.|| 2. -nem *v* (*non Ansil.*).|| 5. cf. Ansil. (Istic : in i. l. Istinc : de i. l.)|| 6. cf. Ansil. (Is : va. Is : ipse).|| 9. dignum *v* (*sed* -ne *infra*), *a* (*non Ansil.*).

IU 1. *om. a.* -gi *v* (*non Ansil.*)|| 2. *om. a.* Iubilat *v.* cum clamat *Ansil.*|| 5. cf. Gloss. Verg. (Iu. : matrimonio iunx.).|| 6. lis *Ansil.* : lex *v* : lites *a*.|| 7. cf. IN 150.

417) 13. Iumentum : a iuvando dictum. (Fest. ?) 14 Iuventa : aetas prima. (Verg.) 15. Iunior : minor. (Verg.) 16. Iubilatio dicitur cum cordis laetitia oris efficacia non suppletur.

KA

Kaloristas (achoristus) : inseparabilis ; Graecum est. (GRAEC.) 2. Kategoria : dilatio nominis. (GRAEC.)

LA

Labefactat : subvertit aut foedat. 2. Labente die : transeunte die. (Aen. 4, 77) 3. Lapsu : descensu. (Aen. 4, 524) 4. Labe<s> : ruina[e] vel macula[e]. (Aen. 6, 746). 5. Laqueare : vincere (–cire), alligare. 6. Labat : deficit, vacoillat. 7. Labare (lib–) : degustare, demere. 8. Labescit : movetur, convellitur. 9. Lacrimis coactis : finctis <p>langoribus. (Aen. 2, 196) 10. Lacessire : iniuriare. (Aen. 10, 10) 11. Latebra : refugium. (Aen. 10 601) 12. Lacessit : exasperat. (Aen. 10, 644) 13. Laquearia : catenae aureae. (Aen. 8, 25 etc.) 14. Lateum (lut–) : crocrei coloris. (Aen. 8, 660) 15. Latet : occultatur. (Aen. 10, 126). Laciniosum : pannosum, laceratum. (Fest. 105, 4 ?)17. Laxis : lassatis(lax– ?), quassatis, prope solutis. (Aen. 1, 122) 18. Laquearia : camera. (Aen. 1, 726) 19. Lanii : macellarii. 20. Laturorum (stlatarium ?) genus navis set (est) latrociniorum... (Fest.) 21. Laxiores : vitae remissiores. (Fest. ?) 22. Late : diffuse. 23. Larvatam : insanam ; quam larva contigerat. (Apol. 63 ?) 24. Laqueariis : deauratis. (Flor. 18 ?) 25. Labefactare : circumvenire, conquassare vel evertere. (Eun. 509) 26. Lamentabile : flebile, luctuosum. (Aen. 2, 4)

27. Latreusis : servitus. (GRAEC.) 28. –treuontes : servientes. (GRAEC.) 29. –tria : servitium. (GRAEC.) 30. Lautomiae : supplicii genus ad verberandum aptum. (GRAEC. ? Fest. ?) 31. Laxis laterum conpagi<bu>s : dissolutae (–tis). (Aen. 1, 122) 32. Lacessunt : in[te]ritant. (Verg.) 33. Latini a Latino rege Fauni filio sunt vocati. (Aen. 7, 45 ?) 34. Lazarus interpretatur adiutus. (nom. Bibl.) 35. Laban : dealbatio. (nom. Bibl.) 36. [Lares : domus.] 37. Lanista : macellarius qui carnes ferro laniat. (Fest. ?) 38. Lator : deportator. 39-40. Labebantur : cadebant. Lapsus : cecidit vel casus.

---

13. Ium. adiuv. d. *a*, *Ansil.* : Ium. a. iu. dicitur vel animal *v.*|| 14. Iuventus *v* : –tas *a* : –ta *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Iu. : ae. pr.).|| 15. cum 14 coniungend. ? cf Gloss. Verg. (Iu. : posterior, mi.)|| 16. orsi –suppl. *om. a.*

KA 1 Ach. ins. *AA.*|| 2. iam *v.* vix delatio. cf. Ansil. (Kathegoria est dilatio nominis ; ut puta « sella », et sequitur interrogatio ut dicatur « quid est sella ? »).

LA 1. aut f. *om. a* (*non Ansil*).|| 3. decessu *v.*|| 4. post 10 *a.* La. aut ruina aut macula *Ansil.*|| 8. co. mo. *Ansil.* : mo. compellitur *A.*|| 9. fictis *v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (La. co. : fictis lan.).|| 12. exsuperat *v.*|| 15. Latuit occultat *A* (*non Ansil.*).|| 16. La. pa. la. indecorum laciniosus *v* (*non Ansil.*). cf. AA (Laceratum : quod vulgo laciniosum dicunt). cf. Gloss. Monac. (Laniosum : pannosum, laceratum, quod vulgi laciniosum dicunt).|| 17. Laasis *v* : Laxas *a* : vix Luxis. la. qua. *Ansil.* : qua. la. *A.* pro salutis *v* : *om. a.* cf. 31 ; 52.|| 18. –rea –rae *A* (*non Ansil.*).|| 19. cf. ad 37.|| 21. Lacisiores *v* (*non Ansil.*). *vel* Laxioris vitae : remissioris.|| 24. cf. ad 51.||25 circ. *om. Ansil.*|| 26. iterum post 32 *a.* cf. Gloss. Verg. (La. : fle., lu.).|| 30. cf. Isid. Et. 5, 27, 23 ? || 31. cf. 17.|| 33. post 55 *v.* rege *Ansil.* : *om. A.* sunt vo. *Ansil.* : vo. *a* : crti *v.*|| 36. ex Abstr. (LA 26) ?|| 37. Lanistarii *v.* laniant *A* (*non Ansil.*). vix cf. Gloss. Verg. (Lanio, lanias ; unde lanista). Eiusdem glossae Festinae pars videtur esse 19 (Lanii). cf. Ansil. (Lanistae macellarii coqui et lanii) ; cf. FA 38.

Lacerna : genus cucullae subtilis. 42. Lamentum : planctum. (Aen. 4, 667) 43. Labefacere : dissolvere. (Aen. 4, 395) 44. Labentis : ruentis sive nutantis. (Aen. 4, 318) 45. Labentibus : praetereuntibus. (Aen. 2, 14 etc.) 46. Lapithas : Gigantes. (Aen. 6, 601 etc.) 47. Lanigeros apices : capita arietum. (Aen. 8, 664!) 48. Latronis : nunc venatoris. (Aen. 12,7) 49. Lambebant : delingebant. (Aen. 2, 211) 50. Labat : tremit, nutat. (Aen. 2, 492) 51. Laquearibus : ornamentis tectorum. (Aen. 1, 726) 52. Laxas : solutas. (Aen. 1, 63 ?) 53. Lambit : depascitur. (Aen. 3, 574) 54. Lappae tribulique : spinarum genus. (Geo. 1, 153, etc.) 55. Labes : pernicies vel calamitas. (Verg.)

LE

Laena : toga duplex, vestis regia. (Fest. ?) 2. Lepos : urbanitas, elegantia. 3. Laeso : offenso, violato. (Aen. 1, 8 etc.) 4. Leviter transcursis : tenuiter memoratis. 5. Letalis arundo : mortifera sagitta. (Aen. 4, 73) 6. Laena : palla. (Aen. 4, 262) 7. Levi sanguine : leni, lubrico. (Aen. 5, 328) 8. Lentum : flexibile. (Verg.) 9. Laevum : prosperum signum. (Verg.) 10. Levigati : politi, lenes effecti. 11. [Laevo : sinistro.] 11a. Lentis (linter ?) : navis pusilla. (? Geo. 1, 262 *–tres*) 12. Lenones : conciliatores. 13. Lev<i>s (–ve ?) : omne quod pilis et asperitatibus caret. 15. [Laevum : contrarium.] 16. Lemba (–bus) : navis perita (piratica ? piratae ?). (Geo. 1, 201)

Lemores (–mur–) : daemones. (Met. 4, 22 ?) 19. Lenocinio meo : beneficio m<eo> (Eun. 149 *ben. meo*) 20. Lenitas : patientia. (Adel. 390 etc.) 21. Laedere : nocere. (Adel. 864 etc.) 22. Lenis : facilis. 23. –nire : placare. 24. Levigato : leni facto [vel uncto]. 26. Levita : adsumtus ; vocatus eo quod in obsequiis Dei adsumitur. (nom. Bibl.). 26. [Legitima : legalia.] 27. Lenocinantibus : male blandientibus vel adsentientibus. (*Unde* ?)

Lentandum : tardandum. (? Aen. 3, 384 *–us*) 29. Leto : morti.) Aen. 11, 172 etc. ?) 30. –tale : mortiferum. (Aen. 11, 749 ?) 31. Legit : colligit (Verg.) 32. Levare : sublevare. (Aen. 2, 452) 33. Lentum vimen : molle virgultum. (Aen. 3, 31) 34. Leni<i>t : mitigavit. (Aen. 1, 451 etc.) 35. Levamentum : solacium. (? Aen. 3, 709 *–men*) 36. Lento : quieto vel securo.

Leviathan interpretatur additamentum.

---

41. subtinui (*i.e.* subtenue) *Gloss. Monac.*|| 45. cf. Gloss. Verg. (La. : pr.).|| 46. –pitus *A* (*non Ansil.*).|| 47. –genos *A* (*non Ansil.*)|| 48. nunc *Ansil.* : *om. A.* –ores *v* : viatoris *a.*|| 49. *om. v* (*non Ansil.*).|| 50. *om. v.* terminat *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (La. : labitur, nu).|| 51. *om. v.* –riis o. tegnaorum *a* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg (La. : tignis vel domibus auratis). cf. 24 ?|| 52. cf. 17?|| 54. genus *Ansil.* : *om. A* : an genera ? cf. TRI 10.|| 55. cf. Gloss. Verg. (La. : p. c.).

LE 1. tota (*om.* reg.) *A* (*non Ansil.*)|| 3. *om. a.* viol. *Ansil., AA* : poso (*pro* pulso ?) *v.* cf. Gloss. Verg. (Le. : off. viol.).|| 4. –rsus –ratus *A* (*non Ansil.*).|| 5. erundo *A* (*non Ansil.*). an sag. <vel canna> (cf. HA 10) ?|| 6. cf. Gloss. Verg. (Le. : p.).|| 7. Leni *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Le. s. : le. lu.)|| 8. cf. 38. cf. Gloss. Verg. (Le. : flexile).|| 9. cf. Gloss. Verg. (Le. : pr. s.).|| 10. lenes *etiam Ansil.*|| 11. an –um –um (ex Abstr. LE 23) ?|| 12. cf. ad Abstr. (LI 32-3).|| 15. cum 14 coniungend. ? cf. 9 ? ex Abstr. LE 23) ?|| 16. cf. Gloss. Verg. (Lembus : na. piratarum).|| 17. non est ; in numerando peccavimus.|| 22. Levis *Goetz.*|| 24. leni *Ansil.* : levi *A* (recte ?). vel un. *om. A.* vix cf. Gloss. Verg. (Levato : levi facto), cum brevi E vocali.|| 25. iterum post 37 *a* (recte ?).|| 26. *om. v.*|| 28. Let. A. tardum *Ansil.* cf. AA (Lentandus : flectendus), ex Aen. 3, 384 ; Gloss. Verg. (Lentandus remus : lente ducendus).|| 29. cf. 39.|| 31. collegit *v.* cf. Gloss. Verg. (Le . : collegit *vel* –ligit).|| 33. Lentim *A.* Lento vimine : molli virgulto et tenui *Ansil.*|| 37. int. *om. a.*

(nom. Bibl.) 38. Lentus : <f>lexibilis. (=8 ?) 39. Letum : mors. (=29 ?) 40. Leporem : blanditiem. 41. Lenocinantem : suadentem. (*Unde* ?) 42. Letifer : mortis subministrator. (Aen. 3, 139 etc.) 43. Lectitans : frequenter legens.

LI

[Limphatus (ly–) : bacchatus.] (? Aen. 7, 377 *-ta*) 2. Liquit : reliquit. (Aen. 5, 93 etc.) 3. [Libat : degustando minuit.] 4. Linarius : retiarius. (= LU 39) 5. Libavit : leviter contigit. (Aen. 5, 92 etc.) 6. Libiae (–by–) oras : Africae fines. (Aen. 1, 158)

Livor : invidia. 8. Litinices (–ticines) : cornic<in>es. (Fest. 103, 27 ?) 9. Libero : vino. (Fest. 103,3 ?) 10. Lixabundus ambulat : qui voluntatis causa <ambulat> dicitur. (Fest. 104, 1)

Liberali : dulci, grato. (Andr. 561 etc.) 12. Liberaliter : humane, munifice. (Andr. 38) 13. Litium : causarum. (Phorm. 623) 14. Ligurriunt : gluttiunt. (Eun. 936).

Libanus dicitur candidatio. (nom Bibl.) 16. Lixe (–a) : qui exercitum sequitur causa quaestus. (Fest. 103, 17 *-xae*) 17. Limes : finis, terminus. (Fest. 103, 6 ?) 18. Limis oculis : obliqua intuentibus. (Fest. 103, 5 ?) 19. Lymphatici : mente moti. (Fest. 107, 20) 20. Lira : sulci infimus ductus lira dicitur. (Fest. ?) 21. Limbus : fasciola quaedam assuta extrinsecus vel extrema pars inauratae (–ta ?) vestis ; sed, ut Suetonius dicit, ornamentum capitis significat. (Fest. ?) 22. Liquido : pure, perspicue, manifeste. 23. Liberos : honestos, gratos. 24. Lisimachus (Ly–) : solutor litis. (nom. Bibl.)

Libia (–bya) : Africa. (=6 ?) 26. Litandum : sacrificandum. (Aen. 2, 118). 27. Liquit : misit. (Aen. 4, 71) 28. Liquidum : purum. (Aen. 5, 217) 29. Litigium : litem. 30. Livida : nigra. (Aen. 6, 320) 31. Limphata (ly–) : profusa. (Aen. 7, 377) 32. Libatum : profusum. (Aen. 8, 279) 33. Licito : licenti. (Aen. 8, 468) 34. Librat : temperat. (? Geo. 4, 196 *-ant*) 35. Libeat : liceat. 36. Litare <dicitur> cuius <h>ostia frequenter accipiunt (–pitur ?). (Fest. ?) 37. Libici (–by–) : Africani. (Aen. 1, 339) 38. Liquentia : limpida vel fluentia. (Aen. 1, 432 etc.) 39. Litus : extrema pars maris. (Aen. 2, 28 etc.) 40. Limbus : genus vestis muliebris. (Aen. 2, 616) 41. Limphaticus (ly–) : insanus. (=19 ?) 42. Limitata : terminata. (Fest. 103, 7 ?) 43. Limphis (ly–) : aquis. (Aen. 4, 683 etc. ?) 44. Lixa : servus militis. 45. Liqueat : clarum sit.

---

38. plex. *a* || 42. cf. Gloss. Verg. (Le. : mo. sub.).

LI 1. cf. ad Abstr. (LI 37). –tor –tor *v* (*non Ansil.*) : –tur –tur *AA*.|| 2. cf. Gloss. Verg. (Liqui : reliqui).|| 3. ex Abstr. (LI 2) ? deg. mi. *Ansil.* : deg. minuat *a* : degustat vel dominat *v*.|| 6. cf. 25 ?|| 8. qui in cornu canit (*sic*) *add. Ansil.* cf. Corp. A 347 (Liticines : tubicines) et L 209 (Liticines : cornicines), AA (Liticines : cornicines, cornu canentes). cf. ad CO 186.|| 10. c. ambulat dicitur *AA* : c. dicitur *v* : causam decernitur *a* : vix causa digreditur. cf. Fest. l. c. (Lixabundus : iter libere ac prolixe faciens). cf. 16.|| 13. Litigium *v* (cf. 29 ?).|| 16. Lexe *A*. cau. qu. *Ansil.* : *om. A*. cf. 10. vix ex Apul. Met. 1, 24.|| 17. terminatio *v* (*non Ansil.*). cf. 42|| 18. Linis *A*. obliquatis vel oblique intendentibus *Ansil.* : oblitia intu. a limine *a*. vix ex Apul. Met. 2, 10.|| 19. vix ex Apul. Met. 4, 25 etc. cf. 41.|| 20. cf. ad Abstr. (LI 40). 21. *om. v.* ut Sue. *Loewe* : ut so et homisus *AA* : ut solent hominibus *a*.|| 22. Liquide *a* (*non Ansil.*).|| 24. solutus *A* (*non Ansil.*). vel litis *v* : *om. a* : an belli ?|| 26. cf. Gloss. Verg. (Li. : sa.). cf. 33 ?|| 29. cf. ad 13.|| 31. perfusa *A* (*non Ansil.*).|| 32. perfusum *v*.||34. Liberat *A* (*non Ansil.*).|| 35. *ita et Ansil.* An var. lect. (ex Ecl. 2, 28, etc.) ? cf. 45 ?|| 36 cf. 23 ?|| 37. post 39 *v*. cf. Gloss. Verg. (Lybici : Afri).|| 38. cf. Gloss. Verg. (Liquantia mella : liquida fluenta).|| 41. cf. AA (Nymphaticus : arrepticius).|| 42. cf. 17.|| 44. servo *v* (*non Ansil.*).|| 45. cf. 35 ?

LO

<G>lomerati : circumfusi. (Aen. 2, 727) 2. Longaevo : seni. (Aen. 3, 169) 3. Locavi : constitui. (Aen. 4, 374) 4. Locuples : multa loca possidens. (Fest. 106, 3) 5. Longaevus : longae aetatis vel senior. (Aen. 5, 715) 6. Locupletare : ditare. (=LU 20 ?) 7. Longe lateque : ex utraque parte. (Aen. 6, 378) 8. Loca senta : loca inculta, spinosa. (Aen. 6, 462) 9. Lorica : vallum sine fossa. 10. Logus : ratio, sermo ; Graecum est. (GRAEC.)

LU

Luteola : crocei coloris. (Ecl. 2, 50): 2 [Luitio : iuris verbum est.] 3. [Lucida : splendida.] 4. Ludis : eludis vel fallis. (Aen. 1, 408 ; 12, 634). 5. Luxus (*vel* -xu) : luxuria. (Aen. 1, 637 etc. -xu).

Lustrum : quinquenni tempus aut lumen. Lustra : cubilia aprorum in silvis. (Fest. 107, 12) 8. [Lupas meretrices dicunt[ur].] 9. Lumina : oculi. 10. Luscus : minus videns.

Lusit : delusit. 12. Luam : excipiam (?). 13. Lugubrem : luctuosum. 14. Lues : pestis, morbus. (Aen. 3, 139) 15. Lustrandum : videndum. (Aen. 3, 385) 16. Luctuosum : flentem. (=13 ?) 17. Lustrare : circuire, peragere (-agrare), expiare. (=37 ?) 18. Luctatur : pugnat. 19. Luetis : persolvetis. (Aen. 1, 163) 20. Lucupletatus : ditatus. 21. Lucifer : stella, qui ante solem oritur vel diem nuntiat. (Aen. 2, 801 ?) 22. Luet commissa : persolvet. (=19) 23. Lugurrit (lig-) : lingit. 24. Lues : mortalitas. 25. Lucini (lychni) : lucernae. (Aen. 1, 726) 26. Lumen (-mine) lustro : lumine prespicuo (prospicio). (=38) 27. Lustrato : <in>specto aut visitato. (=40).

Luna semestris : medii mensis. (Met. 11, 4) 29. Ludos : mimos. (=32) 30. Lubentia : libidinem (-do) vel voluptas. (Met. 1, 7 *adlubentia*) 31. Luerunt : absolverunt ; apo tu luin. (Fest. ?)

Ludos[i] : mimou[i]. (Hec. 45 ?) 33. Luculenta : gratuita. (Haut. 523) 34. Lugubri : luctuosa. (Haut. 286) 35. Luderis : inluderis, circumveniris.

Lues : morbus, aegritudo. (=14 ?) 37. Lustrat : circuit, peragrat, invisit. (Aen. 2, 528) 38. Lumine lustro : lumina prospicio (per- ?). (Aen. 2, 754).

L[um]inarius : retiarius. (*Unde* ?) 40. Lustrato : inspecto aut visitato. 41. Lutea : rosea, rubea. 42. Lusitatio : lusus brevis. 43. [Lupanaria : cellulae meretricum].

MA

Macies : exilitas corporis. 2-2a. Manantia :

LO 1. cf. CO 69 ?|| 5. vel sen. *om. a* (*non Ansil.*).|| 8. loca *om. a* (*non Ansil.*)|| 9. cf. Apul. Met. 6, 30 ?|| 10. Gr. est *v* : Graece *Ansil.* : *om. a.*

LU 2. cf. ad Abstr. (LU 19).|| 2. est *Ansil.* : *om. A.* cf. ad Abstr. LU 19.|| 3. *om. v.*|| 4. cf. Gloss. Verg. (Lu. : el. fa., Fallis : ludis, eludis).|| 5. luxuriosus *A* (*non Ansil.*). Luxu luxuria *v* (*infra*). cf. Gloss. Verg. (Luxum : lu.).|| 8. *om. a.* dic. *om. Ansil.* Ex Abstr. (LU 22) ?|| 12. expiam *a* (*non Ansil.*) : an expiem ?|| 13. an luct.<flentem> (*ex* 16) ? an ex 34 ?|| 14. cf. Gloss. Verg. (Lu. : pe.). cf. 36 ?|| 17. cf. Gloss. Verg. (Lustrat : oculis circumspicit vel circumit) ? post 18 *a.*|| 19. Luetis : poenas persolvetis *AA.* cf. Gloss. Verg. (Lu. : pe.). cf 22.|| 20. cf. LO 6.|| 21. cf. Gloss. Verg. (-Lu. : st. q. a. so. or.).|| 23. *om. a* (*non Ansil.*). -et liquet *v.*|| 24. Luem : mortalitatem *AA.* cf. 14 ?|| 25. *om. v.* Lucinii *a* : Licini *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Lycini : candelae, lucernae).|| 30. -tiam -tates *v.*|| 31. apo to lin *a* : *om. v.*|| 32. cf. 29.|| 34. *om. a.* cf. 13.|| 35. inl. *om. a* (*non AA*).|| 37. *om. a.* inussit *v* (*non Ansil.*)|| 38. cf. 26.|| 40. *om. a.* cf. 27.|| 41. possea *a* : posse *v* (*non Ansil.*).|| 42. lusur *a* : lusor *v* (*non Ansil.*).|| 43. ex Abstr. (LU 22) ?|| -ula *v* (*non Ansil.*).

MA 1. Macie : corporis tenuitate *add. Ansil.* Macilentus : tenuis corpore *add. AA.* || 2.

fluentia. –nare : fluere. 3. Marcidus : lassus, gravatus. (Met. 1, 15 ?) 4. Map[p]alia : curae (casae) pastorum. (=59 ?) 5. Maccinari ! machi–) : cog[n]itare. (Met. 3, 16 ?) 6. Macius (maturius) : citius, velocius. (Met. 3, 16 ?) 7. Maculosum : notis plurimis varium. (Met. 3, 18 ?) 8. Maiestas : a magnitudine. (Fest., 121, 6) 9. Mansuetum : quod ad manum <suetum est ?>. (Fest. 117, 35)

Mactatus : inmolatus. (Aen. 2, 667 *–tos*) 11. Mazurohd : quod Latine dicitur Lucifer. (nom. Bibl.) 12. Mandarat : demandaverat. (Aen. 3, 50) 13. Manipulus : ligatura. 14. Marcor : conlapsio. 15. Manet : haeret, fixum est. (Aen. 1, 26) 16. Matur<at>e fuga<m> : maturius hinc discedit<e>. (Aen. 1, 137) 17. Magalia : casae barbarorum. (Aen. 1, 421) 18. Maxima cura : magna sollicitudo. (Aen. 1, 678) 19. Mantilia : mappae villosae. (Aen. 1, 702) 20. Male fida : non tuta. (Aen. 2, 23) 21. Manicas : vincula, catenas. (Aen. 2, 146) 22. Matrice (mur–) : <pur>pura. (Verg.) 23. Mavult : magis vult. 24. Manipulus (–os) : operarius (–os). (Met. 7. 5 ?) 25. Mancipatum : (*quasi* municipatus) : honor civicus qui capitur ex loco. (? Met. 3, 19 !) 26. Mactavi : caesi ; alias <mactare> augere. (Aen. 2, 667) 27. Mactabam : immolabam. (Aen. 3, 21) 28. Manus : multitudo vel turba. (Aen. 6, 5) 29. Manent : permanent. (Aen. 6, 84) 30. Martem : pugna<m>. (Aen. 6, 165, etc.) 31. Manibus umbris : defunctis spiritibus. (Aen. 10, 828 etc.) 32. Male gratum : ingratum. (Aen. 12, 144). 33 Massili (–yli) : gen[u]s Afrorum. (Aen, 4, 132).

Maluit : magis voluit. 35. Maturius : citius, velocius. (=6) 36. Ma[n]det : superaspersus est unguento. 37. Mante (macte) : amplissime. 38. Mancipatus : vinotus. (=41 ?) 39. Mantica : bisaccia. (Verg.) 40. Machinatur : cogitat. (=5 ?) 41. Mancipat : manu captum adducit. (Fest. 115, 19 ?) 42. Maculosum : notis plurimis varium. (=7) 43. Monile : ornamentum mulieris. (Fest. 122, 20) 44. Marsus : incantator.

Madidus : emollitus, infectus. (? Met. 11, 10 *–os*) 46. Materiam : occasionem. (Met. 11, 15 ?) 47. Marcor : conlapsio. (=14) 48. Magnanimum : fortem. (Verg.) 49. Malit : <magis> velit. 50. Masabat : intentio. (nom. Bibl.) 51. [Mactavit immolavit.] 52. Madian : de iudicio. (nom. Bibl.) 3. Malagma : medicamentum. (GRAEC.) 54. Maceriam : sepem. (Adel. 908 ?) 55. Malum : melum.

Mantia *A* (*non Ansil.*). fluere *om. a.*|| 5. cf. 40.|| 6. cf. 35. Estne pars glossae 16 ?|| 7. cf. 42. not. pl. *om. a.*|| 8. a ma. dennium *v.* cf. Fest. l. c. (Ma. : a magnitudine dicta).|| 9. cf. Fest. l. c. (Mansuetum : ad manum venire suetum).|| 10. cf. Gloss. Verg. (–tos –tos).|| 12. demandarat *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Ma. : delegaverat).|| 14. cf. 48.|| 15. *om. v.* cf. Gloss. Verg. (Ma. : h. f. e.).|| 16. descendit *A* : discedito *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Maturate fugam : cito fugite).|| 18. cf. Gloss. Verg. (M. c. : m. s.)|| 19. cf. Gloss. Verg. (Mantelia : m. v.) ; Ansil. (Mantelia : mappas dicit villosas. Mantelia : mappae villosae mensales).|| 20. cf. Gloss. Verg. (M. f. : n. t.).|| 22. Murice : purpura *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Murice : purpura).|| 23. cf. 34 ; 56 ; 49, 63.|| 26. auget *a.*|| 28. cf. Gloss. Verg. (Ma. : mu., concentus).|| 29. cf. Gloss. Verg. (Ma. : pe., constant, fixa sunt).|| 30. cf. Gloss. Verg. (M. : p.).|| 31. presbyteris (!) *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (M. u. : d. s.). 32. granatum *A.* cf. Gloss. Verg. (-M. g. : i.). malogranata ipsa mala granata pomifera *add. v.*|| 33. cf. Gloss. Verg. (M. g. : i.).|| 34. cf. ad 23.|| 36. asp. *a.*|| 39. an <Fasce :> etc. ? cf. Gloss. Verg. (Ma. : sarcina, bi.). cf. 66 ?|| 41. post 43 *a.*|| 43. -lia –ta mu. *v* (in fine capituli MO). muliebre *Ansil.* cf. MU 13. cf. AA (Monilia : ornamenta in cervices mulierum vel equorum pectoralia). || 45. moll. *v* (*non Ansil.*).|| 47. –psor *a* : –psur *v.*|| 48. cf. Gloss. Verg. (Ma. : fo., idoneum).|| 49. cf. ad 23.|| 50. Mu *–v* (post MU 17).|| 51. *om. a.* cf. 10 ; 27.|| 53. cf. Bibl. (Sap. 16, 12).|| 55. an Me. : ma. (GRAEC.)?

56. Malo : magis volo. 57-9. Mavors : Mars. [Mars : pugna.] Mavortia res : quae ad pugnam pertinet. (Fest. 131, 27 ?) 60. Magalia : casae pastorum, maxime Maurorum. (Fest. ?)
[Machina : magnitudo. (?)] 62. Maius : amplius. (Verg.) 63. Malim : magis velim. 64 Manes : animae. (Verg.) 65. Magnopere maiore opere. 66. Mantica : bargila. 67 Malta (mul-) ri (vi) : magna virtute. (Aen. 1, 271 etc.)

ME

Mediotellum (meditullium) : medio terrarum. (Fest. 110, 28) 2. Meantes : ambulantes. 3. Mementote : in mente habete. (=25) 4. Medetur : meditatur remedium. (Fest. ?) 5. Memet : me ipsum. 6. Memorare : dicere, perhibere. 7. Mero animo : simplici fide et sincera. (Fest. ?) 8. Metalli (-telli) dicuntur in lege m<ercennarii>. (Fest. 132, 13) 9. Memor : eo quod manet in mente. (Fest. ?) 10. Maeror : lacrimae vel tristitia[e]. 11. Meto (mero) animo : simplici fide. (=7) 12. Maestus : fletus (flens ?). (=20 ?) 13. [Metare : manere.] 14. Meapte : mea ipsius. 15. Medella : remedium.
Medita (-tor) : cogita (-to), expone (-no). (Aen. 1, 674) 17. Mercatur : emit, comparat. (Aen. 2, 104) 18. Maeret : dolet. (Geo. 3, 518) 19. Metitur : perpendit, mensurat. (Geo. 4, 389). 20. Maestus : tristis, <flens ?>. (Aen. 1, 202 etc.) 21. Maerentia : tristi[ti]a. (Aen. 1, 197). 22. Maestitia : tristitia. (=21 ?) 23. Merit<a> es : digna es. (Aen. 4, 547) 24. Meatus caeli : cursus caeli. (Aen. 6, 849) 25. Memento : in mente habe. (Aen. 6, 851)
Merguli : aves marinae. (Fest. 111, 6 ?) 27. Mercentur : amant (em-). (=17) 28. Mergier : mergi. 29. Meditatur : cogitat. (=16 ?) 30. Metas : fines, terminos. (Verg.) 31. [Mertus : mercis. (?)] 32. Messa[ta] : secta, incisa. (Aen. 4, 513) 33. Meriada (myr-) : <decem milium> summa. (Verg.) 34. Maeret : tristis est. (=21 ?) 35. Meras : prob<at>as. (=43) 36. Mensularium : nummularium ; quem Graeci trapezitam vocant. (Fest. ?) 37. Mens : animus. 38. Meteurus (-eor-) :

---

56. cf. ad 23.|| 58. *om. a.*|| 60. -gaua *v.* : -gaba *a* (*non Ansil.*). max. *a*, *Ansil.* : vel *v.* cf. 4. vix cf. Gloss. Verg. (Mag. : casae Gaetulorum).|| 61 sqq. *Has alio loco hab. a.*|| 61. Medicina *a* (*non Ansil.*). ex Abstr. (MO 3 et 9) ?|| 62. cf. Gloss. Verg. (Ma. : am.).|| 63. cf. ad 23.|| 64. cf. Gloss. Verg. (Ma. : defunctorum di) ?|| 65. malo *a* (*non Ansil.*)|| 66. var. *v* (*non Ansil.*). cf. 39 ?|| 67. *om. a.*

ME 1. Meditullium medius locus terrae *Ansil.* : Meditellum medioterraneum *et* Medium tellum medium terrarum *AA*. cf. 52 (Meditullium : medius locus).|| 2. *om. a* (*non Ansil.*).|| 4. medicatur *A* (*non Ansil.*). rem. *om. a.*|| 5. cf. SE 28.|| 8. Metellus mercennarius *Ansil.* : Metellus mercennarius a merendo *AA*. cf. Fest. l. c. (Metalli dicuntur in lege militari quasi mercennarii, etc.).|| 9. eo quod *om. a.* maneam mentem *v.* cf. Ansil. (Monumentum : memoria ; ab eo quod moneat mentem), ex Fest 123, 7 ? cf. Isid. Et. 15, 11, 1|| 10. Me. la. vel tristitiae *et* Me. luctus tristitia *Ansil.*|| 11. fido *v.*|| 13. munere *v* (*non Ansil.*). an Meare manare (ex Abstr. ME 2) ?|| 16. cf. Gloss. Verg. (Medito : cogito, dispono). cf. 29.|| 17. cf. Gloss. Verg. (Mercantur : ement, conparant). cf. 27.|| 19. perp. *Ansil.* : *om. A.* mensurae *A.* vix ex Abstr. (ME 14).|| 20. cf. 12. Me. tr. vel flens *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Me. : tristem).|| 25. cf. 3.|| 26. cf. Gloss. Monac. (Mergi : corvi marini vel furtes ferrei quibus messis colligitur) ; AA (Merguli : corvi marini. Mergi : fustes quibus messes colliguntur).|| 28. Mergiet *A* (*non Ansil.*).|| 29. cf. 16.|| 30. cf. Gloss. Verg. (Me. : fi., te.).|| 31. *om. a.* an Mertis mersis ? an nil nisi prava scriptio emendata ?|| 32. cf. Gloss. Verg. (Messae : sectae).|| 33. cf. Gloss. Verg. (Moeriadia : de. mi. s.).|| 34. -rit *A* (*non Ansil.*)|| 36. ante 42 *Gloss. Monac.* num. *om. a.* cf. TRA 10 ?

insanus. (GRAEC.) 39. Merear : meretur. (?) 40. Memfis (–phis) : turbo, rubus. (nom. Bibl.) 41. Melior : pro maiore. (Aen. 9, 156 ? Fest. ?) 42. Medius fid<i>us : iusiurandum Gentilium per Iovem et Fidem, vel per Herculem Iovis filium ; id veteres loquuntur. (Fest. 133, 1) 43. Meras : probatas. (=35) 44. Memini : recordo<r>, retineo. 45. Meretrix : a merendo dicitur. (Fest. ?) 46. [Meat : defluit, decurrit.] 47. Mermidones (Myr–) dolosi. (=MI 13) 48. [Metropolitis (–tae ?) : habitatores Iherusalem.] (GRAEC.) 49. Metafora (–phora) : verbi usurpata transgressio. (GRAEC.) 50. Meque : et me. 51. [M[e]os : consuetudo.] (=MO 6) 52. Meditullium : medius locus <terrae>. 53. Mersat : mergit. (Verg. ?)

MI

Mirra (myrrha) : genus odoramenti. (GRAEC) 2. Misterium (my–) : sacramentum, id est absconditum sacrum. (GRAEC.) 3. Miseranda : dolenda. (Geo. 3, 478 etc.) 4. Miserere : subveni. (Aen. 2, 143 etc.) 5. Mitte : omitte. (=10 ?) 6. Minans : eminens. (Aen. 2, 240) 7. Misteria (my–) : sacra occulta. 8. Misceri : turbari. (Aen. 4, 411 etc.) 9. Miratur : expavescit. (Aen. 8, 92 etc.) 10. Mittite : emittite (om–), sinite. (Aen. 1, 203 etc.) 11. Mites : patientes. 12, Miris : mirabilibus. (Aen. 1, 354 etc.) 13. Mirmidones (My–) dolosi. (Aen. 2, 252 etc.) 14. Micantia : rutilantia. (Aen. 2, 734 etc.) 15. Missus : directus. 16. Misterium (my–) : sacramentum, id est absconditum sacrum. (=2,) 17. Mitigat : mollit, blanditur. (Aen. 5, 783) 18. Micat : fulgit. (Aen. 7, 743 etc.) Minium (mun–) : efficiorum (off–), functionum. 20. Miserescat : misericordia move<a>tur. (Haut. 1026) 21. Missum fac : dimitte. (Andr. 680) 22. Mirum ne(ni) : sine dubio. (Eun. 530 etc.) Mitis : patiens. (=11) 24. Mitescunt : maturant, placant<ur ?>. (Aen. 1, 291) 25. Misticum (my–) : secretum. (=30 ?) 26. Miserandum : dolendum. (=3 ?) 27. Miror : expecto. (Ter. ?) 28. [Miratur : admiratur.] 29. Miscet : confundit, conturbat. 30. Misterium (my–) : secretum. (GRAEC.)

MO

Mox : statim, sine mora. (Verg.) 2. Monimentum : memoria. (Verg.) 3. Moenia : civitas sive magnum aedificium. (Verg. ?) 4. [Moenia : aedificia muris superposita vel propugnacula.] (Verg?) 5. Molitur : cogitat, apparat, instruit. (Geo. 1, 329) 6. [Mos : consuetudo.] (Geo. 3, 224 ?)

---

39. Mercar *v.*|| 40. turgorugus *v* : turborius *Ansil.* : an ab oribus ? cf. Hieron. Nom. Bibl. (Me. : ab ore).|| 42. id *AA* : in *v* : id est *a.*|| 43. *ita et Ansil.* post 46 *a.*|| 44. cf. 6.|| 46. ex Abstr. (ME 2) ? cf. Gloss. Monac. (Meatus : aquae fluorum), post 42.|| 48. *om. v.*|| 50. an Et me : me quoque (Ecl. 9, 32) ?|| 52. cf. ad 1.|| 53. *om. a* (*non Ansil.*).

MI 2. cf. 16.|| 3. –da –da *Ansil.* : –dae –dae *v.* cf. 26.|| 6. cf. Gloss. Verg. (Mi. : em.).|| 7. auro ecclesiastico *add. v.* an <Orgia :> etc. (Aen. 4, 303)? cf. OR 27.|| 8. t. confundi *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (M. : t.).|| 9. cf. 27.|| 10. post. 12 *v.* cf. Gloss. Verg. (M.: o.s.). cf. 5.|| 11. cf. 23. ex Aen. 1, 291 (mitescent) ?|| 12. post 14 *v.* cf. Gloss. Verg. (M. : adm.).|| 13. *om. a.* cf. ME 47.|| 14. post 15 *v.* cf. Gloss. Verg. (M. : r., fulgentia).|| 18. cf. Gloss. Verg. (M. : f.).|| 23. cum 24 coniungend. ?|| 24. cf. Gloss. Verg. (M. : m. p.).|| 25. cf. Gloss. Monac. (Mysticum : secretum mysterium).|| 28. *om. a.*|| 29. cont. *Ansil.* : *om. A.* cf. 8 ?|| 30. post 26 *a.* cf. 25.

MO 1. cf. Gloss. Verg. (M.: continuo, st.). ||2. cf. Gloss. Verg. (M. : memoriam).|| 3-4. in ME capitulo in *a.* cf. Gloss. Verg. (M. : aedificia vel muri. M. : moles aedificiorum magnitudo). || 4. ex Abstr. (ME 19) ?|| 6. cf. Gloss. Verg. (M. est gestare : c. est portare) ? cf. ME 51. ex Abstr. (MO 25) ?

8. Molossus : canis rusticus. (Geo. 3, 405) 9. Modi<i> X : corus. (Geo. 4, 460 *chorus*) 10. Motos : turbatos. (Aen. 1,135) 11. Molire (–ri) arcem : extruere, parare. (Aen. 1, 424) 12. Moratur : detinet, moram facit. (Aen. 1, 670) 13. Morunt : moverunt. (Aen. 4, 267 *adm.*) 14. Mobilitas : velocitas. (Aen. 4, 175 *–ate*)
Momordet (–it) malum : in corde abscondet. (*Unde* ?) 16. Morigera : moribus concordans. (Andr. 294 ?) 17. Moderatur : frenat, continet, gubernat. (Socr. 5 ?) 18. Modificat : temperat. (Socr. 9 ?) 19. Moderatio : modo et ratione subsistens. (Flor. 15 etc.?) 21. Monin (momen ?) : momentum. 22. [Molis : magnitudo.] (Aen. 1, 33) 23. Modestare : regere. 24. Modulatio : dulcedo. 25. –lans : componens. (Ecl. 5, 14 ?) 26. Monstra dicimus prodigia eo quod futura moneant vel demonstrent. (Fest. 122, 7 ; 125, 5) 27. Moveri : egredere (–di). (Aen. 7, 429 ?) 28. Moliens : cogitans. (=5 ?) 29. Motare : movere. (Ecl. 6, 28 ?) 30. Mobilitate movetur. (?) 31. Moribunda : velociter moritura. (Geo. 3, 488 ?) 32. [Monstra sane dicta perhibita (perhibent a) monstranda (–do) quod aliquid significato (–tu) demonstre<n>t.] 33. Moderator : rector. 34. Morigeratur : morem gerit, moribus obsecundat. (Adel. 218 ?) Modulatur : format. (=25 ?) 36. Mortalibus : hominibus. 37. Molleolus (?) — hoc enim non manditur sed absorbetur—: qui a vulgo glutto appellatur.
Molestum : grave[m], ingravatum. (Adel. 806 ?) 39. Morbum : vitium. (Hec. 239 ?) 40. Modesto : casto, verecundo. (Andr. 120) 41. –stia : temperantia. (? Hec 478 ; 591) 42. Momento : spatio. (Andr. 266) 43. Moechum : adulterum. (Andr. 316) 44. Moribus : institutionibus. (Haut. 839 etc.) 45. Modis : argumentis vel mensuris. (Hec. 701 etc.) 46. Monimentum : ornamentum. (=49 ?) 47. Mollitiae : ignaviae. (Eun. 222) 48. Mor[e]dere : obloqui. (Eun. 411) 49. Monumentis : instrumentis. (Eun. 753) 50. Modus Lydius : qualis in celebrando funere a Lydiis. dictum (dicitur ?). (Flor. 4 ?) 51. Moliri : protendere. [52.] molimina : machinationes. (Aen. 1, 414) 53. Monas : singularitas Graece. (GRAEC.) 54. Monet : docet.

MU

Muscipula laquei. 2. [Mulcet : placat,

---

7. non est ; in numerando peccavimus.|| 8. vix ex Abstr. (MO 12).|| 9. cf. CO 243, ubi prima pars glossae est (Chorus : multitudo). cf. Gloss. Verg. (Corus : modii X). || 10. cf. Gloss. Verg. (M. : t.).|| 11. Moli *Ansil.* : Molige *v.* artem *a.* extrahere partem *a Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Moli ar. : ext. par. civitatem). cf. AR 7a.|| 12. cf. Gloss. Verg. (Mo. det., Moror : m. facio).|| 13. cf. Gloss. Verg. (M. : m.).|| 14. cf. Gloss. Verg (Mobilitate : velocitate). –tas –tas *etiam Ansil.*|| 15. an <Phagoloedorus : qui> mom. etc. (GRAEC.) ?|| 17-9. una gl. (Mo... gub. modif. te. moderato modo etc.) ? cf. 23 ? 33 ? ||19. Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (MO 26).|| 20. non est ; in numerando peccavimus.|| 21. Monin *etiam Ansil.* monumentum *a.* Vide ne gl. nil sit nisi momentum corr. monim– (cf. 2).|| 22. cf. Gloss. Verg. (Molis : difficultatis, magnitudinis) ? ex Abstr. (MO 3) ?|| 23. *ita et Ansil.* an <Moderari :> modeste regere (cf. 17-9) ?|| 27 Movere *v* (*non Ansil.*). || 28. an Movens (=MU 28) ?|| 31. cf. Gloss. Verg. (Mo. : mo.)?|| 32. *om. a.* Ex Augustin. Civ. 21, 8 sumpsit *v.*|| 33. post 34 *a.* cf. ad 17-9.|| 34. –tor *v.* subsec. *v.*|| 36. cf. Gloss. Verg. (Mo. aegris : ho. laboriosis) ? ex Aen. 2, 268 etc.|| 37. post 47 *v.* Mall. *a* enim *om. a.* nomen auditur *v.*|| 39. Morum vitia *v.*|| 40. –tum –tum –dum *v.*|| 43. –terium saltrinum *v.*|| 46. *om. v.* vix ex Eun. 13 ! Monile *Goetz.*|| 49. an instr. <ornamentis> (cf. 46) ?|| 51. *om. a.* || 51-2. cf. Gloss. Verg. (M. moram : moram p., Mulimina : ma.).

MU 1. –lam –queum *Ansil.* : –la –queus *AA.*|| 2. an ex Abstr. (MU 15) ? mit. *om. a* (*non*

lenit, mitigat.] (=32). 3. Mundus : caelum, orbis terrarum. 4. Mutilat : contaminat, minuit. 5. [Munificus : honorificus, magnificus.] 6. Muttire : leviter loqui. 7. Mùscerda (-das) dicebant antiqui. (Fest. 132, 7) 8. Musica : cantica aut voce humana aut soni modulatione pulsuve conposita. 9. Mutuo : vicissim aut de accepto fenore dono. 10. Murice<m> an (aut ?) purpuram dicit an (aut ?) acutiora tam fluminis quam asperi itineris saxa, ut ille ait (Verg. A. 5, 205) « et acuto in murice remi ». (Fest. ?) 11. Multifarie : multis sermonibus. (Fest. 128, 11) 12. Muscus : genus herbae mollissimae. 13. Munilia (mon-) : pectoralia equorum. (Fest. 122, 21 ?) 14. Mundi : saeculi. 15. -dus : vestis virilis mulie<b>risque conspicua. (Fest. 124, 20 ?) 16. Muginatur : nugatur aut cunctatur sine effectu. (Fest. 131, 17) 19-20. Municeps : civis municipii. -cipales : originales cives et in locum (-co ?) officium gerentes. (Fest. 126, 16 ?)

Multo amictu : spisso operimento. (Aen. 1, 412 ?) 22. Mutavisse : mutasse [vel mutare]. 23. Musicum : mimicum, vel poeticum qui locutio<nem> mimosam facit. (Haut. 23 ?) 24. Multa movens : multa cogitans. (Aen. 3, 34 etc.) 26. Mulcare : caedere, debilitare. (Aen. 11, 839 ?) 26. [Munificentia : munerum datus.] 27. Multa vi[t] : magna potentia. (Aen. 12, 720 etc.) 28. Mucro : gladius. (Aen. 12, 736 etc.) 29. Munit : tuetur. 30. Mulcet : lenit vel placat. (Aen. 1, 66 etc.) 31. Mulctra : vas ubi lac mulgetur. (Ecl. 3, 30 etc.) 32. [Mulitio (mo-) : dispositio.]

Musteum : viscidum, medium viride. 34. Multimoda : multis modis. (Fest. ?) 35. [Mus<s>itantes : murmurantes.]

NA

Natalicius (-um) munus : praemia natalis. 2. Nascentis : orientis. (Aen. 10, 27 ?) 3. [Navus : inpiger, strenuus, obsequens.] 4. Narcissus (-os ?) : flores purpureos. 5. [Natura : corpus, ingenium, genitura.] 6. Naduum (nativum) : genitivum. (=14) 7. Nantes : natantes. (Aen. 1, 118) 8. Natae : filiae. (Aen. 2, 515) 9. Navigia : naves. (Aen. 7, 753 etc.) 10. Nam quid : quid aliud. (Aen. 12, 637 ?) 11. Natrix : : serpens. 12. [Navales (nov-) : campi culturae dediti.] 13. Natio (-tivum) :

Ansil.)|| 4. min. *om. a* (*non Ansil.*)|| 5. cf. ad Abstr. (MU 18-21).|| 7. cf. Fest. l. c. (Muscerdas prima syllaba producta dicebant antiqui stercus murum). Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (MU 34).|| 8. soni *om. v* (*non Ansil.*)? pulsu vel *a* : *om. v.*|| 9. Mu. : invicem, vi. aut de acc. fe. (*om.* do.) *Ansil.*|| 10. ante 19 *v.* asp. itin. *Ansil.* : asperi teneri *v* : asserit itineri *a.*|| 11. cf. BI 13. post 12 *v.*|| 12. mo. *Ansil.* : *om. A.*|| 13. cf. MA 43.|| 17-8. non sunt ; in numerando peccavimus.|| 20. origines *A* (*non Ansil.*). l. *vel* loco *Isid.* (Etym. 9, 4, 22), qui Festum exscripsit (Isidoro gl. non ascribit Ansil.). cf. MA 25.|| 22. mutasse *Ansil.* : mutasse vel mutare *v* : mutare vel mutasse *a.* an Mutasse : mutavisse ?|| 23 qui — fa. *om. a.*|| 24. cf. Gloss. Verg. (M. m. : m. c.). cf. MO 28. Glossa quae sequitur in codd. est conflata ex Abstr. (MU 17 et MA 33).|| 26. cf. ad Abstr. (MO 18-21) ? Glossae quae sequuntur in codd. sunt Abstr. (MO 26-7).|| 28. cf. Gloss. Verg. (Mucrone : ense, gladio) ?|| 29. ex Aen. 1, 271 (multa vi muniet Albam) ? cf. 27.|| 30. cf. Gloss. Verg. (Mulcere : lenire, placare). cf. 2.|| 31. -citra -citur *A* (*non Ansil.*).|| 32. cf. ad Abstr. (MO 5-6).|| 33. med. vel vir. *v* (*non Ansil.*)|| 35. Musi. *etiam Ansil.* Ex Abstr. (MU 28) ?

NA 2. -tes -tes *v* (*non Ansil.*)|| 3. cf. ad Abstr. (NA 19).|| cf. 15 ; 20 ; GN 1. cf. Gloss. Monac. (Nefariis commissis) ?|| 4. florex *v* (*pro* flos ex ?). puero *a.* cf. Ansil. (Narcissum : genus herbae odoris fere purpureae).|| 5. gen. *om. Ansil.* ex Abstr. (NI 17) ?|| 7-8. una gl. (Nantes natae filiae natantes) *A.*|| 7. cf. Gloss. Verg. (N. : n.). cf. RA 3.|| 8. cf. Gloss. Verg. (N., nati : f., filii).|| 11. Natrex *A* : Natex *et* Natris *Ansil.*|| 12. ex Abstr. (NO 16) ? cf. NO 19.

naturale, genet<ivum>. (=14) 14. Nati<v>um : naturale gen <e>ti<v>um.

Naviter : velociter ; sumptum a navibus. 16. Naccam : fullonem. 17. Nasicam : aduncu (–co ?) nasu (–so). 18. Naama : decor. (nom. Bibl.) 20. Na<v>us : efficax. 21. Narravit : rettulit.

NE

Necnon : pari modo, sed et. 3. [Nequid : ne tale aliquid.] 3. [Nefastis : nefandis.] 4. [Nebulones : praestigiorum nebulis inducentes.] 5. Neniae : cantica in mortuos. (=17 ?) 6-7. [Neuter : nemo e duobus.] [–trum (–trubi ?) : in nulla parte.] 8. Nebulo : circumventor. (Eun. 269 etc. ? Fest, 162, 8 ?)|| 9. [Nequam : ne aliquem (-am).] (Eun. 616, etc. ?) 10. Negleguntur : despiciuntur. (Haut. 399 ?) 11. Necne : utrum. (Haut. 95 etc. ?) 12. Neunt : filant. 13. [Necui : ne alicui.] 14. Necromantia : mortuorum divinatio. (GRAEC.)

Nequitia : malitia. 16. Nectere : ligare. (Fest. 160, 14 ?) 17. Nenias : deleramenta, sed proprie carmen funebre. (Fest. 154, 19 ?) 18. Nectari (nict–) oculorum frequenti a<pertione ?>. (Fest. 182, 30) 19. Nentes : fila torquentes. 20. Necnon : [sed et], etiam. (Verg. ?) 21. Netellae (nit–) : nitoris (–es) diminutive. (=NI 9.) 22. Nequinunt : pro nequeunt, ut <solinunt pro> solent ; (Liv. Odyss. 14) « Nequi<n>unt Graeciam redire ». (Fest. 160, 3) 23. [Nemoratores : silva strati. (?)]. 24. Necatos : mortuos.

Nemus opacum : umbrosa amoenitas. (Aen. 8, 107) 26. Neutericus (neot–) : novicius aut neutri partis ; verbi causa nec <h> istoricus nec propheta. (GRAEC.) 27. [Nemus : silva.] 28-8^a. Nenias : deleramenta ; proprie nenia : carmen funebre. (=17) 29. Nequaquam : nullo modo. 30. Nebulo : tenebrosus. (=4 ?) 31. Necat : occidit (=24 ?) 32. Necessarius : amicus, affinis. 33. Nectar : carenum. 34. [Nexus : ligatus.] 35. Nec immerito : non sine causa. (Adel. 616 ?) 36. Necopinum : non expectatum, id est contra

---

Glossa quae sequitur in cod. est ex Abstr. (NA 8).|| 15. vide ne glossa (Terentiana ?) Naviter cum glossa Festina (168, 3 ; 184, 36) Navus conflata sit.||17. an Naricam (Fest. 198, 25 Narica piscis)? Sane multus est in nominibus propriis Festus et potest nomen Nasica in alio capitulo tractavisse.|| 21. *ita etiam Ansil.* an Rettulit : narravit ? cf. AA (Retulit : enarravit, locutus est). vix <Gnarigavit :> na. re. (Fest. 85, 1) ? cf. AA (Naravit : narravit, rettulit) (*recte* ?).

NE 1. cf. 20.|| 2. cf. ad Abstr. (NE 12).|| 3. ex Abstr. (NE 16-20) ?|| 4. invidentes *a* (*non Ansil.*). cf. ad Abstr. (NE 1). cf. 8 ; 30 ; 42|| 6-7. cf. ad Abstr. (NE 40-1). || 9. cf. ad Abstr. (NE 12).|| 12. cf. 19 ; NI 1. ||13. cf. ad Abstr. (NE 12).|| 15. cf. ad 37.|| 16. vix ex Abstr. (NE 44-6). cf. Fest. l. c. (Nectere ligare significat).|| 17. cf. 28. an Neniae s (*i. e.* sunt) deler. ? an Nenias d (*i. e.* dicit) deler. ?|| 18. Necturi *A* (*non Ansil.*). frequentia *etiam Ansil.* : frequentia aperiri *Abba.* cf. Fest. l. c. (Nictare : et oculorum et aliorum membrorum nisu saepe aliquid conari, etc.).||. 19 cf. 12.|| 20. sed et (*ex* 1) *seclusi.* cf. Gloss. Verg. (N. : etiam).|| 21. deminuti *a* : diminutio *v*.|| 22. duae gl. in codd. (Nequinunt, Nequiunt).|| 23. an conflat. ex Nemora : silvas (Abstr. NE 22), et Toris : stratis (cf. TO 6) ? vix Nemora auctores silvas tractusve <dicunt> (ex Fest. 158,2)|| 24. an –tus–uus (Met. 7, 25 etc.) ? vix <Neci datus :> necatus, mortuus (Fest. 158, 18). cf. 31.|| 25. cf. Gloss. Verg. (N. o. : u. a.).|| 26. novus *Ansil.* neutrum *A.* toricus *A.* nec properata *a* : *om. v.* || 27. inter 28 et 28^a *v*.|| 28^a ne. ca. fu. *om. a*.|| 29. cf. 37 ? Nequicquam *A* (*non Ansil.*) : an Nequiquam (cf. Fest. 160, 3 ?) ?|| 30. Nebula *A.* –osa *v.* cf. Ansil. (Nebulo : tenebrosus, Nebulosa : tenebrosa). cf. Gloss. Verg. (Nebulosa *sine interp.*)|| 34. *om. a.* sive vinculis involutus *add. v* (*non Ansil.*). Ex Abstr. (NE 44-5) ?|| 35. cf. NO 16.

opinionem. 37. Nequam : pessimus, nequiter agens. 38. Necem : exitium, mortem. (Fest. 184, 28 ?) 39. Nectar : vita (?) deorum. (=41 ?) 40. Necesse <est> : oportet. 41. Nectar : potio deorum. (Fest. 160, 18 ?) 42. Nebulo : inductor fallax. (Fest. 162, 8 ?) 43. Neci : morti. (Verg.) 44. Ne : noli, vel ergo. 45. Nepotes : posteri . 46. Necdum : nondum.

NI

Nit (net) : filat. 2. [Nitore : quod nitidum est.] 3. [Nititur : conatur.] (=5 ?) 4. Ni : nisi. (Aen. 1, 58) 5. Nituntur : conantur. (Aen. 2, 443) 6. Nimbus : pluvia. (Aen. 1, 51 etc.) 7. Nimbus peditum : multitudo peditum. (Aen. 7, 793) 8. Nitens : incumbens. (Aen. 12, 303 etc. ?) 9. Nitellae : nitores <diminutive>. (Apol. 6 ?) 10. Nitens : conans. (Aen. 8, 237 etc.) 11. Nihil pensi : nihil diiudicati. 12. Nihili pendens : pro nihilo habens. 13. [Nitentes : nitidos.] 14. Nimbi : venti aquis mixti. (Aen. 1, 51 etc. ?)

NO

Nobili familia : e bono genere. 2. [Nomenculator : genus officii.] 3. Novissima : postrema. 4. Non ausim : non sum (sim ?) ausus. (Ecl. 3,32 ?) 5. Non tulit : non est passus. (Aen. 2, 407 ?) 6. Non setius : nihilominus. (Aen. 5, 282 ?) 7. Noctipugam : obscenum, quod quasi noctibus conpungatur. (Fest. 180, 1) Nomen : dignitas. (Aen. 2, 89 etc.) 9. Nox humida : nox roscida. (Aen. 2, 8 etc.) 10. Non <ullo ?> : nullo. (Geo. 1, 22) 11. Nec posse : nec valere. (Aen. 1, 38) 12. Notavi : notum, nomen stratum (non monstratum). (Ecl. 3, 68 etc.) 13. Nova res : insperata res. (Aen. 1, 450) 14. Non ea vis : non ea voluntas. (Aen. 1, 529) 15. Novas artes : inauditas fraudes. (Aen. 1, 657) 16. Non inmerito : iuste meritoque. 17. Novellum : novum, invisum. (Ecl. 3, 11 ?) 18. Nobilis : praeclarus. (Verg.) 19. Novalia (nav–) : loca in quibus e mari naves eiciuntur. (Aen. 11, 329) 20. Noscitabant : agnoscebant. (*Unde* ?) 21. Noxe (nexae) : ligatae. (Aen. 1, 448) 22. Notas: litteras. (Aen. 3, 444) 23. Non aequo foedere :

---

37. –mum *a* (*non Ansil.*). ag. *om. A*. cf. Abba (Nequam : malus) ; 15 (Nequitia : malitia). an. Nequam : <malus. Nequissimus: > pessimus. <Nequitia : malitia.> Nequiter : <male> ?|| 39. vita *etiam Ansil.*|| 40. est *om. A* (*non Ansil.*).|| 43. cf. Gloss. Verg. (N. : m.).|| 44. nolit *a* (*non Ansil.*).|| 46. an no., <non adhuc> (cf. NO 33) ?

NI 1. cf. NE 12.|| 2. ex Abstr. (NI 4 Nidore : odore) ? –orem *Ansil.*|| 3. ex Abstr. (NI 16 Nisus : conatus aut molitus) ?|| 4. cf. Gloss. Verg. (Ni faciat : nisi hoc faciat). an ex Abstr. (NI 14 Niquis : nisi quis) ?|| 6. cf. Gloss. Verg. (Nimbi : nunc venti, alias pluviae) ? an cum 7 coniungend. ?|| 8. *ita AA* : *om. a*. –tent –bent *v*. cf. Ansil. (Nitent : incumbent, Nitens : incumbens genitor). an inc. genu (Verg. l. c. genu nitens) ?|| 9. supplevi ex NE 21.|| 10. cf. Gloss. Verg. (N. : c.).|| 12. Nihil imp. *v*.|| 13. ex Abstr. (NI 18 ; 21) ?|| 14. cf. TU 28 ?

NO 1. cf. Ansil. (Nobilis famae : bono genere. Nobilis genere : clarae vel optimae). an Nobilis (*lemma*) <scilicet> fa. ? Vide ne gl. fuerit adscripta ad Fest. 182, 12 (Nobilem antiqui pro noto ponebant, etc.).|| 2. ex Abstr. (NO 3) ? cf. 26.|| 8. cf. Gloss. Verg. (N. : dignitatem, nobilitatem).|| 9. ro. *Ansil.* : roceda *v* : proceda *a*. cf. Gloss. Verg. (N. h. : humorosa) ?|| 11. cf. Gloss. Verg. (N. p. : n. v.|| 12. Nutavi *v*. stratu *Ansil.* || 13. –spir– *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Novas res : inspiratas).|| 14. cf. Gloss. Verg. (N. e. v. : n. e. v.).|| 15. cf. Gloss. Verg. (N. a. : i. f.).|| 16. cf. NE 35.|| 17. cf. Gloss. Verg. (Novellus flos : novum et invisum).|| 18. cf. Gloss. Verg. (N. : praeclara vel p.).|| 19. *om. a* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Na. : locus in quo e m. n. subducuntur). cf. NA 12.|| 21. cf. Gloss. Verg. (Ne. : conlig.). vix ex Abstr. (NE 45).

non aequali affectu. (Aen. 4, 520) 24. Noctu diuque. (?) 25. Notus : nomen venti qui Latine Auster; flat a meridie. (Aen. 10, 266 etc.)

[Nomenculator : nominis sciscitator.] 27-7a. [Nonnihil : aliquantum, plurimum. Nonnumquam : aliquotiens.] 28. Noemma voluptas interpretatur. (nom. Bibl.) 29. Nostratium : nostrorum. 30. Nota : macula. 31. Noxarum : culparum. 32. Notionem : cognitionem. 33. Nondum : non adhuc. (=NE 46 ?) 34. [Nonnullus : aliquis.]

NU

Nullatenus : nulla ratione, nullo modo. 2. Numine divae : vel (voluntate ?) deae sive sceni (?). (Aen. 1, 447) 3. Nurus : uxores filiorum. (Aen. 2, 501) 4. Nu[p]tibus : gestibus. (Met. 2, 30 etc. ?)

Nusquam : nullo in loco. 6. Numisma (no–): nummi percussura, moneta. (GRAEC. ?) 7. Nugigerulus : turpis nuntius. 8. [Nugaces : vacui (fatui) et inanes.] 9. Nugis: fedis. (?).

Nudo sub aethere : sub caelo patenti. (? Aen. 2, 512 *n. s. aetheris axe*) 11. Nudus : destitutus. (Aen. 5, 871)

Nubilum : umbrosum. (Met. 10, 28 ?) 13. Nundinat : mercatur. (Met. 10, 33 ?) 14. Nugorem (–onem) : inutilem. (Met. 5, 30) 15. Nuptialiter amicta : solito plus ornata aut velata. 16. Nullo pacto : nulla ratione. (Met. 6, 17 etc. ?) 17. Numine egregium : maiestate praecipuum. 18. Nutu : maiestate. (=17 ?) 19. Nutu : voluntate sive cinno vel aspectu. (Met. 11, 25 etc. ?)

OB

Obnubet (–it) : operit, tegit. (Fest. 201, 4 ?) 2. Obperiri : expectare. (Fest. 203, 16) 3. Obstinatus : desperatus, inrevocabilis. (Fest. 208, 29 ?) 4. Oblicus : transversus. 5. Obvallatum : undique munitum vel erectum. 6. Ob<b>rutuit : obstipuit. (Fest. 201, 29) 7. Obnoxius : [humilis], calcabilis (culpab– ?). (Fest. 207, 10 ?) 8. Obesus crassus, pinguis. (Geo. 3, 80 ; 497) 9. Oblitteratum : obscurum. (Fest. 203, 9 ?) 10. Oboediens : dicto parens. (=DI 1) 11. Obscenum : turpe,

---

24. an <Noctemque diemque :> (Aen. 8. 94) ?|| 25. ita Ansil. qui *om. A.* flatum mer. *v* : *om. a.* cf. Gloss. Verg. (No. : ventus qui La. Au. dicitur).|| 26. scitator *a* (*non Ansil.*). calare dicebant antiqui, id est clamare *add. Ansil.* Ex Abstr. (NO 3) ?|| 27-7a. cf. ad Abstr. (NO 5). cf. 34.|| 27. aut quotiens *A* (*non Ansil.*).|| 28. int. *om. A.*|| 34. cf. ad 27.

NU 2. sive scentor *AA*. voluntate d. sive cinno *Goetz* (cf. 18) : an deae sanctione ? cf. Ansil. (ubi Vergilio ascribitur gl.) Nu. di. : deae sanctae. || 5. nullo loco *Ansil.* : nullo in locum *A.*|| 6. mo. *om. a.* cf. Ansil. (No : moneta. No. : numerum percussura). an ex Fest. 126, 35 ?|| 7. turpin. seu malorum portitor *a* cf. *Ansil.* (Nu. : turpis nun. Nu. : odium portans). cf. Isid. Et. 10,192 (Nugigerulus appellatur ab eo quod sit turpis nuntius); AA (Nu. : nihil gerens, nihil portans).|| 8. *om v.* cf. NE 4 ? cf. AA (Nugaces : vani, fatui).|| 9. Nudis foedis *Heraeus*: an Nugivendis (*om. interp.*) ?|| 11. cf. Gloss. Verg. (Nu. : nunc insepultus, alias destitutus).|| 12. –lum *etiam Ansil.*|| 16. –nat *etiam Ansil.*|| 15. amicta *Ansil.* : –cti *A.* cf. Apul. Met. 4,26 (me... mater.. mundo nuptiali decenter ornabat) ?|| 16. in fine capituli in *v.*|| 17. ad Aen. 5, 361 refert Goetz.|| 18. post 19 *v.*|| 19. Nutum *A* (*non Ansil.*).

OB 1. ita Ansil. operit *ù* (*i. e.* vel.) teget *A.*|| 2. vix ex Abstr. (OP 11-3).|| 4. –liquus *Ansil.* : –licuus *A*. an <Obstipus:> obl. tr. (Fest. 210, 11) ?|| 5. ita Ansil. (ubi etiam Obvallat : undique munit). montes (*om.* vel er.) *A.* cf. 22. Illud vel er. satis mirum est. Fuitne adnotatum ad Fest. 186, 32 (cum dicimus urbem.. obvallari) ?|| 7. calcabilis *Ansil.* : calcatus *A*. Illud humilis ad 21 revoco.|| 8. cf. Gloss. Verg. (Ob. : p. c.)|| 9. Obri. *A* (*non Ansil.*, ubi etiam Obl. : oblivioni traditum).

foedum. 12. Oblimat : limpidat. (=OL 6) 13. Obmoveto : pro movito (–eto) <a>-dant<e>. (Fest. 222, 12).
Obluctatur : obsistit. (Aen. 3, 38) 15. Obvertit : convertit. (Aen. 3, 549 etc.) 16. Obsidione obsedit. (?) 17. Obstitit : adversus fuit. (Aen. 6, 66) 18. Obruit : premit. (Aen. 6, 336) 19. Obnixus : contra positus. (Aen. 9, 725) 20. Obprobrium : maledictum <improperium >. 21. Obnixius (–nox–) : humilis, summissus. 22. Obtendere : anteponere. (Aen. 10, 82) 23. Obstructum : praeclusum. (=60 ?) 24. Obvallatum : undique erectum. (=5)
Obtutus : facies. 26. Obsolevit : attritum est. 27-7a. Obire : circuire, aut mori, aut perfungi. –ires : funger<er>is. 28. Obquinescebant : inclinabant se. (*Unde* ?) z29. Obgannire : obcanere. 30. Obsecundato : adquiescito. (Haut. 827) 31. Oblocutionibus : maledictionibus. 32. Obstat : impedit. (=55 ?) 33. Obsta : libera, succurre, pone certamen. (?) 34-4b. Obesse : impedire. Obfuit : impedivit. Obsunt : impediunt. 35. Obiurgandum : imputandum, castigandum, accusandum. (Andr. 138) 36-7. Obiectum : oblatum. Obicere : offerre. 38. Obdit : intromittit, opponit. (Haut. 278 ?) 39. Obnixe : intentê. (Andr. 161) 40. O[b]scitantes : dormitantes. (Andr. 181) 41. Obsitus : obvolutus. (Eun. 236 *–um*) 42. Obicio : oppono. 43. Obstinate : intente. (Andr. 243) 44. Oblectare : reficere. 45. Obtrudi : inping[u]i. (Andr. 250) 46. Obtundis : ob[s]ter[r]is. (Andr. 348) 47. Obsoni : carnium. (Andr. 360) 48. Obtriit : peremit. (?) (=17 ?) 59. Obrutae :' invisae. 50. Oblituit : latuit. 51. Obpilat : claudit. 52. Obses : sequester. 53. [Obiciunt : obponunt, demonstrant.] 54. Obducta : per oculos ducta. 55. Obstant : impediunt, non permittunt. 56. Obsaturabere : saturaberis. (Haut. 869) 57. Obsonatum : emptum. (Andr. 451) 58. Obperibere : expectabis. (Haut. 833) 59. Obtegisse (–tig–) : evenisse. (Andr. 608) 60. Obstructa : obturata. 61. Obserat : claudit. 62. Obiurgat : increpat.
Obstruitur : cluditur. 64. Obtestatur : adiurat. 65. Obieci : opposui. 66. Obtutus : aspectus. (Met. 2, 20) 67. Obsistit : resistit. (Met. 3, 28) 68. Obsepta : circumclausa. (Met. 3, 28) 69. [Ob rem : propter rem.] 70. Obtionem : electionem. (Met. 4, 15) 71. Obtruit (?) : clausit, abscondit.
Obscenas : ore saevas, id est male canentes. (Aen. 3, 241) 73. Obtem : velim. (Aen. 4, 424 etc.) 74. Obcumbere : subcumbere. 75. Obtusa : marcentia. (Aen. 1, 567) 76. Obtutum : intentam oculi aciem. (Aen. 1, 495 etc.) 77. Obnixus : obstinatus vel perseverans. (Aen. 4, 332) 78-8a. Obtatum : desideratum, –tata : desiderata. (Aen. 4, 619 etc.) 79. Obiurgavit : increpavit. 80. Obtentu :

---

13. *om. a.*|| 16. an <Obs. premebat :> obsi. obse. (Aen. 8, 647)? an Obs. : obsidio (Fest. 218,2) ?|| 17. post 18 *v.*|| 18. cf. 48.|| 19. c. pos (*i. e.* positus) *a* : c. post *v* : oppositus *Ansil.*|| 20. imp. *om. A* (*non AA*). vix ex Abstr. (CO 190).|| 21. cf. ad 7.|| 26. cf. 66 ?|| 26. Obs. *et* Obsolibet *Ansil.* : Obsoluit *A.* –tum *et* –tus *Ansil.*|| 27. –fundi *A* (*non Ansil.*).|| 27a Obiores *Ansil.*|| 29. ex Phorm. 1030 ?|| 33. *om. a.* Vide ne sit tota glossa versus (trochaicus ?) citatus (a Festo ?). cf. Gloss. Monac. (Obstare : defendere) ?|| 34. *om. v.*|| 40. cf. SU 91.|| 42. ex 53 ; 65 ?|| 46. vix absterres.|| 47. Obsconi carminum *a.* cf. 56 ?|| 48. Obriit *a* : Obtrivit *Ansil.*|| 53. ex Abstr. (OB 12) ?|| 56. *om. a.*|| 57. –natu *v.* cf. 47 ?|| 60. cf. 23 ? cf. 68 ?|| 62. cf. 79.|| 63. cf. Gloss. Verg. (Obstruit : claudit), ex Aen. 4, 440. cf. 71 ?|| 65. cf. 42. vix cf. Gloss. Verg. (Obice : oppositu), ex Aen. 8, 227 etc.|| 66. cf. 25 ?|| 68. cf. 60 ?|| 69. ex Abstr. (QUA 2) ?|| 70. vix ex Abstr. (OB 71).|| 71. *om. a.* Obstruit cludit absc. *Ansil.* cf. ad 63 ? an Operuit ? an Obruit (cf. 49) ?|| 73. ante 72 *a* (recte ? ex Aen. 1, 76 ?). ||74. cf. OC 1 ?|| 78a. desider (–det *a*) *ante* desiderata *A* (*non Ansil.*)|| 79. Obiurgabit *v* (*non Ansil.*). cf 62.

occasione. (Aen. 11, 66) 81. Obniti : repugnare. (Aen. 5, 21) 82. Obliqua : contraria. (Aen. 11, 337)

OC

Occumbere : cadere. 2. Ooolusum : clusum. 3. [Occepit : incepit.] 4. Oculi caesii : gattinei. (Met. 2, 2 ?) 5. Occentare : male ominari. 6. Oculi emis<s>icii : ex [i]stantes, eminentes. (Fest.) 7. Oculi grammosi : crassa pituita obsiti. (Fest.)

OF

[Officiant : obsint vel noceant.] (Geo. 1, 69) 2. Offa : pars frusti. 3. Officit : inpedit, nocet. 4. Offibebant (–ive–) : claudebant seris. (Fest.) 5. Offucias : fallacias ; a fuco. (Fest. 211, 9) 6. Offendix : nodus proprie quo apex flaminum rest<r>ingitur et remittitur. (Fest. 222, 13) 7. Officia : servitia. (Andr. 114 etc.) 8. Offirmare : in (id est) perdurare. (Hec. 454 etc.) 9. Offendimus : invenimus. (Haut. 285)

OL

Olivo : oleo. (Aen. 6, 225) 2. Oleae : olivae. (Aen. 11, 101 etc.) 3. Ollis : illis. (Aen. 8, 659). 4. Olores : cygni. (=8) 5. Olympus : mons in Macedo<nia>. (Aen. 10, 216 etc.) 6. O<b>limat : limpidat. (? Geo. 3, 136 *–met*) 7. Olor : cignus. (=8) 8. Olores : cignos, id est cicones. (Ecl. 9, 36 ?)

OM

Omnia tuta : omnia salva. (Aen. 4, 298) 2. Omax (onyx) : genus marmoris. 3. <H>omonima (–yma) : similia dicta. (GRAEC.)

ON

Onerare : gravare. 2. Onos Graece asinus dicitur. (Met. ?) 3. Onix (–yx) : genus lapidis. (=OM 2)

OP

Opus mus<a>eum : carmen Musarum. (Fest. ?) 2. Oplere (abolere ?) : oblivisci ad plenum. 3. Oppido : valde. (Fest. 201, 9 ?) 4. Opaca : tenebrosa vel spissa. (Verg. ?) 5. Opibus : copiis. (Verg. ?) 6. Opis : auxilii. (Verg. ?)

OR

Oraculum : unde sortes accipiuntur. 2. Orbatus : affectibus (a fetibus) destitu-

---

OC 1. cf. OB 74 ?|| 2. *om. a.*|| 3. *om. a* (*non Ansil.*) cf. Abstr. (OB 2).|| 6. Plaut. Aul. 41.|| 7. Caecilius com. 286.

OF 1. cf. ad Abstr. (OF 4).|| 4. i. e. Offigebant, sed antiqua forma (ut apud Catonem fivere pro figere ; Fest. 81, 23). Officiebant *a* (*non AA*). asseris *v AA*.|| 6. retinetur et rem. *Fest.*

OL 1. oleum *A* (*non Ansil.*)|| 3. *om. a* (*non Ansil.*)|| 6. cf. OB 12.|| 8. cig. *Ansil.* : cignuscos *A ut vid.* Illud cicones anapaestice pronuntiandum. cf. Class. Phil. 13, 6.

OM 2. cf. ON 3.

ON 2. vix cum 1 coniungend.|| 3. gen. marmoris *Ansil.*

OP 2. *om. a.* Si glossa Festina est Vergilius, antiquitatis amans, antiquam usurpavit vocem in Aen. 4, 497. cf. AB 14. vix cf. Gloss. ps.-Plac. (Oppletum : oblitum usque ad plenum).|| 3 val. multum *Fest.* : va. vel satis *et* satis multum *Ansil.*|| 4. cf. Gloss. Verg. (Op. : umbrosa, obscura) ?

OR 1. sc. acc. *Ansil.* : *om. A.* cf. Gloss. Monac. (Oraculum : divinum responsum vel unde sortes accipiuntur). cf. 8 ; 13.|| 2. aff. *A, Ansil.* : a fe. *Corp.* etc. cf. 4.

tus. 3. Oratores : legati, causidici. 4. Orbabuntur : orfani (orph–) erunt. 5. Ornus : genus arboris. (Verg.) 6. [Ora : pro finis.] (=AB 5 ?) 7. Orsus : locutus. (=24) 8-8a. Oraculum : ab oratione dictum. Oratione : eloquentia. 9. –atus : rogatus. 10. –ata nostra : preces nostras. (*Unde* ?)

Oro : obtineo, rogo. 12. <H> ortamentis : alimentis. (Haut. 837) 13. Oracula : responsa divina. (=8 ?) 13a. Oratio : oris ratio. (=31) 14. Oritur : nascitur. (=24) 15. Ordo equester : secundum senatum. 16. Ortigometra (–tyg–) : coturnices. (GRAEC.) 17. Ordinarius : miles qui integro (infimo) ordine militat. (Fest. 198, 18)

Ordo equester : equitum ordo. 19. [Orgia : initia sacrorum.] 20. Oratis : petitis. 21. Orta : concitata. 22. Orbes : anni. (Aen. 1, 269 etc.) 23. Orion : nomen siderum (–ris ?). (Aen. 1, 535) 24-4b. Orsus : locutus, Oritur : nascitur, <Orditur :> incipit. (Aen. 2, 2, etc. ?) 25. Ora tenebant : vultus inmobiles habebant. (Aen. 2, 1) 26. Ora discordia : dissimiles vultus. (Aen. 2, 423) 27. Orgia : mysteria. (Aen. 4, 303) 28. Ore favete : silete. (Aen. 5, 71) 29. Orgia : sacra Liberi patris. (Aen. 6, 517 etc.)

Oro te : rogo te. (=11 ?) 31. Oratio : dictio vel oris ratio. (Fest. ?) 32. Orcus secundum stultitiam Gentilium deus inferni dictus ab urgendo mortem. (Fest. 222, 6 ?)

OS, etc.

Ostia : introitus portus. (Verg.) 2. Osores : odibiles. [2a. Osores :] sic osores ab odio sicut amatores ab amore vocantur. 3. Ostenta proprie appellantur quae se sine corporibus solidis hominibus ostendunt et oculis atque auribus obiciuntur, qualia quondam apparuerunt venatio in caelo, arma, Furiae, nocte lux, interdiu tenebrae. (Fest. ?) 4. Ovariolus (aquariolus ?) : puer lenonis sic dicitur. (Apol. 78 ?)

PA

Parsimonia : pietas modica. (Haut. 441) 2. Pansum : opertum. (=10a ?) 3. Pavitantem : timentem. (Aen. 6, 498 ?) 4. Paulus : requies. (nom. Bibl.) 5. Page (?) : memoriae sine idolis. (GRAEC ?)

---

3. –tores *Ansil.* : –tos *A ut vid.* ligatos *A ut vid.* cf. Gloss. Monac. (Oratores : grammatici vel legati).|| 4. cf. 2.|| 5. cf. Gloss. Verg. (O. : a. g.).|| 6. ex Abstr. (OR 1 ; 12) ?|| 8. cf. 1.|| 10. *ita AA* : Oratensa pr. sanctas *v* : Orata preces *a*. Scito illud nsa siglum fuisse in Hispania pronominis possessivi.|| 11. an Exoro : obt., Oro : ro. (Andr. 592, etc.)? an Exoro te : obt. te, Oro te : ro. te. (cf. 30 ; EA 63) ?|| 15. cf. 18.|| 16. Orame. *A* (*non Ansil.*). coturnix *Gloss. Monac.*|| 17. Ordinarium *Ansil.* integrum *Ansil.*|| 18. cf. 15.|| 19. ex Abstr. (OR 7) ? cf. 27.|| 22. cf. Gloss. Verg. (O. : a., circuli). || 23. cf. Gloss. Verg. (Or. : sidus in caelo etc.).|| 24. cf. 7 ; 14. || 25. cf. Gloss. Verg. (O. t. : v. i. tenebant).|| 26. cf. Gloss. Verg. (O. d. : dissimiles),|| 27. vix ex Abstr. (OR 7). ministeria *Ansil.* cf. MI 7 ?|| 28. cf. Gloss. Verg. (O. f. : s.).|| 29. Origia s. libera *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (O. : s. L. p.).|| 30. Orate rogate *a*. Vergilio ascribit Ansil. (Aen. 5,363).|| 31. ratio *a, Ansil.* actio *v* (recte ? cf. Fest. 196, 25). cf. Isid. Etym. 1, 5, 3 (Or. dicta quasi oris ratio). cf. 11.|| 32. *om. v.*

OS 1. portas *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (O. : i. p.).|| 2. Apul. Socr. 12 (poetae solent... osores et amatores quorundam hominum deos fingere) ?|| 3. vocantur qui *v* (*non AA*).|| 5. Ovasiolus *v* (*non AA*).

PA 1. pi. *etiam Ansil., Ampl. II* : vix parcitas. De Menedemi in filio suo parsimonia agitur.|| 2. cum 17 coniungend. ? cf. 38.|| 3. cf. 16.|| 5. sive *a* (*non Ansil.*). i. e. monumenta sine effigie. Expectes v. g. Cenotaphia (sed aliter Euch. Inst. p. 149, 20).

6. [Palantur : vagantur.] 7. Palpare : blandire. (? Fest. 246, 11 *-ri -ri*). 8. Pauculus : paucissimus. (Haut. 828 *-la* ; Met. 6, 2 etc. *-os*) 9. Patus (Plautus) : auribus magnis vel cervice. (Fest.) 10-10a. Paniseum (Pansae : vel ?) : qui pedibus in diversis (-sa) tendentibus ambulant. Pansis : extentis, expansis. (Fest.)
Par : aequalis, similis. (Verg. ?) 12. Parum plures : modici. (Verg.) 13. Pane (paean) : laus vel claritas (carmen). (Aen. 10, 738 etc.) 14. Papillae : mamillae vel (mamillarum ?) capita. (Aen. 11, 803 etc.) 15. Pars (passis) : solutus (-is), sparsus (expansis ?). (Aen. 1, 480 etc.) 16. Pavitans : timens [fiala]. (Aen. 2, 107 ?) 17. Pateram : regium poculum, <fialam>. (Aen. 4, 60 etc.) 18. Palam : evidenter, coram omnibus, factum omnibus notum. (Aen. 9, 153 ?) 19. [Parapsis : gabata vel catinus.] (GRAEC.) 20. Partes (-tr-) conscripti : senatores. 21. Parta : divisa. (Ecl. 3, 68 ?) 22. Parentum : maiorum. (Geo. 3, 101 ?) 23. Pabula : cibaria vel herbae. (Geo. 3, 321 etc. ?) 24. Palam : aperte sive publice. (Aen. 7, 428 ?) 25. Pascit : comprehendit vel operit. (Aen. 7, 684 ?) 26. Pacta : firmata sive constituta. 27. Paulisper : parumper. 28. Paulo ante : parvo ante. 29. [Patravit : perfecit.] 30. Paulatim : modice. 31-2. Paululum : parum. Pausillulum : perparum. 33. [Parumper : perparum.] 34. Paludamentum : c<h>lamidem. 35. Pavor : timor. (Verg. ?) 36. Patere : apertum esse. 37. Passim : abundanter. 38. [Pandere : aperire.] (=2?) 39. [Patrantur : perficiuntur.]

PE

Pedibus plaudunt : triumphant. (Aen. 6, 644) 2. Perpexit (perl-) : in fraudem induxit. (Fest. 225, 11) 3. Perstromata : gemina (tegmina ?) [e]stibadii. (Fest. ?) 4. Perpetem : perpetuus (—uum). (Fest. 238, 5) 5. Pervicax : constans, perseverans. (Fest. ?) 6. Perpetrat : peragit. (Fest. 238, 24) 7. [Pegerat (peie-) : <per>iurat.] 8. Pegasus equus Bellerefonsi (-rophontis) dictus est.
Peltae : Amazonum scutula parva. (Aen. 1, 490) 10. Pellaci<s> : astuti [vel] persuasoris ; a pelli ciendo, hoc est ab inducendo. (Aen. 2, 90) 11. Pelasgae : Graecae. (Aen. 2, 106) 12. Pel<t>a : scutum Amazonicum. (Verg. ?) 13. Pelagus : mare. (Verg. ?) 14. Penates : domicilia sacra. (Verg. ?) 15.

---

6. ex Abstr. (PA 16-8) ?|| 7. ex Abstr. (PA 13-4) ?|| 10. Paniseu *a* : vix Paniscum. tendentes *a*. ambulat *v*.|| 10a. ante 10 *v*. spansis *Ansil.* : *om. A.*|| 11. cf. Gloss. Verg. (Paribus : aequalibus) ?|| 12. cf. Gloss. Verg. (Pa. pl. : pauci, non multi). an <Rari :> pa. pl. etc. (Aen. 1, 118) ?|| 13. cf. Gloss. Verg. (Paean : l. vel carmen).|| 14. mamillae sive capita mamillarum *Ansil.*|| 15. Parsis (*et* Passis) spassis solutis *Ansil.*|| 16. cf. Gloss. Verg. (Pav. : timorem simulans *ut vid.*). Papitans *A* (*non Ansil.*). Credo glossam ad 3 (Pavitantem) refictam esse. Pertinet illud fiala ad 17 (cf. Ansil. Patera : regium poculum, fiala).|| 17. cf. Gloss. Verg. (Pa. : po.). vix ex Abstr. (SC 6 ; PA 67), cf. ad 16.|| 19. ex Abstr. (PI 9) ?|| 21. Parta *etiam Ansil.* : Partita *Goetz.*|| 22. -ora *A* (*non Ansil.*).|| 25. ante 23 *a*. vel *A* : et *Ansil.*|| 27. cf. Gloss. Verg. (Par. : ultra modicum paul.) ?|| 28. paro *A* (*non Ansil.*).|| 29. ex Abstr. (PA 61) ?|| 31. Paululo parvo *a* (ante 30).|| 33. ex Abstr. (PA 40) ?|| 35. cf. Gloss. Verg. (Pa. : ti.)|| 38. ex Abstr. (PA 25) ?|| 39. ex Abstr. (PA 61) ?

PE 1. ita et Ansil. cf. Gloss. Verg. (Pe. : pl. : tr., saltant).|| 2. vix ex Abstr. (PE 22). cf. 23.|| 3. Perst. *etiam Ansil.* gegmina *v* (in repetita glossa).|| 4. te *v* (*non Ansil.*). cf. 37.|| 5. Pertinax *Ampl. II* (*non Ansil., ut vid.*).|| 7. iu. *etiam Ansil.* cf. Abstr. (PE 14).|| 9. -anum *A.* (*non Ansil.*). media scuta *a* (*pro* modica sc.).|| 10. hoc *a* : que *v* (*pro* quod). cf. Gloss. Verg. (Pellacis : persuasoris fallacis).|| 11. cf. Gloss. Verg. (Pelasgi : Graeci) ?|| 12. cf. 9 ?|| 13. cf. Gloss. Verg. (Pelago et flammis : mari et incendiis) ?|| 15. cf. Gloss. Verg. (Pendere : ex-

Pendit : luit, solvit. (Verg. ?) 16. Pensationes : tributa. (= 19 ?) 17. Penzomaton (periz–) : lumbare vel succinotoria. (GRAEC.) 18. Penitus : intus. (Verg. ?) 19. Pendere : praestare, retribuere (trib– ?). (Aen. 6, 20 ?) 20. Penetralia : interiora, condita. (Aen. 6, 71 etc. ?) 21. Penetrat : intrat, irrumpet (–it). (Aen. 7, 363 etc. ?)

Perplexe : varie, dubie. (Eun. 817) 23. Perrexit (perl–) : in fraude<m> induxit. (=2) 24. Pervium : quod pertransitur. (Adel. 578 ?) 25. Pervicax : intentione ductus (durus ?). (Hec. 547) 26. Penix (–is) : membra virilia. (Verg. ?) 27. Pentecontarchus : quinquagenarius. (GRAEC.) 28. Perquam : penitus.

Per umbras : per tenebras, vel per figuras. (Aen. 6, 452 ; 490) 30. Perertat (–errat) : perambulat, peragrat. (Aen. 7, 375 etc.) [31.] Pervagatur : quod supra. 33. [Perplexa : multis conligata modis.] 34. [Perduellis : hostis.] 35. Perpetem : perpetuum. (=4) 36. [Perculsus : permotus, perterritus.] 37. Perduellis : affectans tyrannidem. (Fest. ?) 38. Perpendit : lib<r>at vel perpensat. (Met. 5, 13 ?) 39. [Pertransit : peringreditur.] 40. Peroravit : persecutus est, praeclare adseruit, declamavit. (Apol. 101 etc. ?) 41. Persuasu : persuasione. 42. Permanabat : perfluebat. (*Unde* ?) 43. Pergraecare : luxuria<re> Graeco ritu. (Fest. 235, 22 ?) 44. [Perosum : odibile.]

Perniciem : periculum. (? Adel. 188 *–es*) 46. Perternefecit (–terre–) : perturbavit. 47. Pertemptare : probare. (? Andr. 588 *–rem*) 48. Perspicacem : utilem (vigilem). (Haut. 874) 49. Percontare : interrogare vel requirere. (? Haut. 78 *–ri*) 50-50a. [Pessum : praeceps. Pessumdatus : praecipitatus.] (Phorm. 182 etc. ?) 51. Pestiferum : morbosum.

Peticus (–tulcus) : qui amat petere aliquem. (Fest. 226, 4 ?) 53. Petilius (–tulans) : qui supra. (=52) 54. Petunt : adpetunt, invadunt. (Fest. 226, 5 ?) 55. Petalus : brattea. (GRAEC. ?) 56. Petulcum : lascivum. (Fest. 226, 10 ?) 57-7a. Petulans : inverecundus, inportunus. –ntia : inportunitas.

Perculit : percussit. (Aen. 5, 374 ?) 59. Perplexus : involutus. (Aen. 9, 391) 60-60a. Peremit : occidit, interficit. –emtus : interfectus. (Aen. 6, 163 etc. ?) 61. Pertemptat : perquirit. (Aen. 7, 355 etc. ?)

Pestifero : mortifero. (? Met. 8, 2 *–os*) 63. [Pelex : concubina.] 64. Pervicax : valde verbosus. (Met. 9, 14 ?) 65. [Penes me :

---

solvere) ?|| 17. Vulg. Gen. 3, 7 (fecerunt sibi perizomata). –matum *a* : immo Perizoma.|| 18. cf. Gloss. Verg. (P. introrsus) ?|| 20. *ita Ansil.* : Penetrabilia interius recondita *A*. cf. Gloss. Verg. (Penetralia : interiora regiae loca).|| 21. intra *a*. inr. *Ansil.* : dirr. *a* : disr. *v*. cf. Gloss. Verg. (Penetrare : penitus intrare) ?|| 25. int. ductus *etiam Ansil.* : int. durus *Abav.*, *Ampl. II* : intentiones (*i. e.* –is) durae *AA* (*recte* ?).|| 26. cf. Gloss. Verg. (Penis : natura, pudenda). vix ex Abstr. (PE 39).|| 27. 1 Macchab. 3, 55 (constituit Iudas duces populi, tribunos et centuriones et pentacontarchos).|| 30. ante 31 *v*.|| 31. quae *v* : quo *a*.|| 32. non est ; in numerando peccavimus.|| 33. Perfl. *A*. : Perfel. *et* Perpl. *Ansil.* cf. ad Abstr. (PE 56). cf. Fest. 258, 35 ?|| 34. ex Abstr. (PE 64) ? –ius –is *A* : –es –es *Ansil.* an Perduellio hostis (Fest. 91, 8) ? cf. 37.|| 36. cf. ad Abstr. (PE 63)|| 37. –illis affectus *A*. vel tyr. *v* : tyrannides *Ansil.* : tyranni *a*.|| 38. Pe. libatum perpensaret *v* : Pe. librat *et* Perpendere perpensare *Ansil.*|| 39. *om. a.* an confict. ex 24 ?|| 40. declaravit *A* (*non Ansil.*).|| 41. –asum *v* : –astri *Ansil.* –ionem *v*.|| 44. cf. ad Abstr. (PE 100) ? cf. OS 2 ?|| 46. *om. a.* ex Abstr. (PE 57) ?|| 48. Pe. vigilantiorem *AA*.|| 50-50a. cf. ad Abstr. (PE 106-7).|| 51. cf. 62 ?|| 52-4. cf. 56 sqq.|| 55. cf. PRAE 28.|| 56. cf. 76.|| 57. post 59 *v*.|| 59. Perplegnus *v* (*non Ansil.*).|| 60. post 61 *v*. cf. 68.|| 60a. cf. Gloss. Verg. (Peremptum : interfectum, interemptum).|| 62. –ro–ro *etiam Ansil.* cf. 51 ?|| 63. ex Abstr. (PE 24) ?|| 64. ante 62 *a*. vel perseverans *add.* (ex 5) *v*.|| 65. ex Abstr. (PE 45) ?

apud me.] 66. P<l>ebeium : rusticum vel de plebe. (Met. 10, 23 ?) 67. Peritia : doctrina. (Apol. 38 ?) 68. Perimere : occidere (=60 ?) 69. Pernicies : mors vel perditio. (Apol. 50 ?) 70. [Perlucere (percellere) : percutere.] 71. Perhibet : dicet (–it). (Met. 10, 18 ?) 72. Perfidia : infidelitas. (Met. 10, 25 ?)

Pessulum : pesclum. 74. Perenne : perpetuum. 75. Per idem : per ipsum. 76. Peculcum (pet–): luxuriosum vel totum appetens. 77. Periscelides : armillas pedum mulieris. (GRAEC.) 78. Pernicies : morbus. (=69 ?)

PI

Pipado (–atio) : clamor putantes (plorantis). (Fest. 235, 11) 2. P[i]simit<h>io<n ?> : cerussa. (GRAEC. ?) 2. Pit<h>agorici (Py–) : genus philosophorum. (Apol. 4 etc. ?) 4. [Piaculum : abominatio.] (Apol. 13 ?) 5. [Pirata : latro maritimus.] (Apol. 32 ? GRAEC. ?) 6. Pixtraxit (pistrix) : belua marina. (Aen. 3, 427) 7 Pirethrum (py–) : genus radicis. (GRAEC.) 8. Pitissando (py–) : conquirendo, verbosando. (!) (Haut. 457) 9. Pepigit : pactus est. (Aen. 10, 902 etc.) 10. Pituita : lippa (lippitudo) oculorum. (GRAEC.)

PL

Plusculum : plus quam oportet. (Met. 4, 29 ?) 2. [Placidum : lene.] (Met. 9, 1 ?) 3-3a. [Plaudit : sonum facit.] (Met. 9, 4 ?) [Plausus : favor.]

Planca (–cus) : pedibus latis ; qui planas et latas habet plantas ; quam (quem) Umbri ploton vocant. (Fest.) 5. Placatus : propitius vel propitiatus. 6. Plaustra : carra. 7. Plemina : cum in manibus vel pedibus callosi sulci sunt. (Fest. ?) 8. Plumbum in oculis : <macula> coloris plumbei. (Fest. ?) 9. Pluscula : plura. 10. Plerosque : multos. 11. Plutei : proprie crates corio contectae quae in opere faciendo hostibus obiciuntur. (Fest. 258, 20) 12. Plect[u]rum : percussorium citharae. 13. Plexus : percussus.

PO

[Potius : melius.] 2. Potitus : consecutus. 3. [Porgere : porrigere.] 4. [Poema : carmen.] 5-6. [Populatus : praedavit vel devastavit. –atio : devastatio.] 7. [Potiebatur : fruebatur.] 8. [Poli : caeli.] 9-10. Porrecta : extensa. –tum : extensum. 11. Politicus (polyptychus) liber : vita urbana. (GRAEC. ?) 12. Pollit (–et ?): crescit.

---

66. vix ex Abstr. (PL 24)|| 70. ex Abstr. (PE 72) ?|| 71. dicet *etiam Ansil.*|| 73. Pers. *A* (*non Ansil.*).|| 74. –nem *v* (*non Ansil.*).|| 76. cf. 56.|| 77. muliebris *v* (*ex* –eris), *a* : mulierum *Ansil.* cf. Vulg. Numer. 31, 50 (periscelides et armillas) etc.

PI 4. ex Abstr. (PI 2) ?|| 5. cf. ad Abstr. (PI 15). ||6. cf. Gloss. Verg. (P. : b. m.). vix ex Abstr, (PI 21). cf. PRI 9. || 9. Pip. *v* (*non Ansil.*). vix ex Abstr. (PE 53). cf. PA 26 ?

PL 1. Plusculus p. q. optat *Ansil.* cf. 9.|| 2.*vel* –nem (*ita v*). an Placidam (ex Abstr. PL 1) ?|| 3–3a. cf. ad Abstr. (PL 9). ||4. –cat *v.* que pl. et antas (*ex* entas) *a.* hab. pl. *om. v.* plauton *a.* || 5. Estne aliena ? cf. Abstr. (PRO 74).||8. macula c. p. *Leid.* 67 *E.* ||9. cf. 1 ?|| 11. intentae *Fest.*|| 12-3. una glossa ?

PO 1. cf. ad Abstr (PO 58). cf. 20.|| 3. ex Abstr. (PO 44) ?|| 4. *om. v* (*non Ansil.*). ex Abstr. (PO 7) ?|| 5-6. cf. ad Abstr. (PO 32-3).|| 7. ex Abstr. (PO 55-7) ?|| 8. ex Abstr. (PO 11-2) ?|| 11. *om. v.* Polipticus *Ansil.* cf. glossae collectae ex Vegetio (Manitius, Rhein. Mus. 57 [1902] 395) Polipticus liber est in quo vita urbana scribitur (ex Veg. 2, 19 res civilis polyptychis adnotatur).|| 12. –it *etiam Ansil.* vix ex Abstr. (PO 15). an Pullulat (PU 2, ex Geo. 2, 17) ?

[Pompas: obsequia funeris.] (Aen. 5, 53) 14. Ponti : maris. (Aen. 2, 110 etc.) 15. Portendere : imminere, aperire. (Aen. 3, 184) 16. P<h>orcus : deus. (Aen. 5, 240) 17. Porro : deinde. (Aen. 5, 600 etc.) 18. Postquam : postea quam. (Verg.) 19. [Populatur : vastat.] (Aen. 12, 525) 20. Potior : prosperior, melior, futuri provis<i>or. (Aen. 4, 287 ?)

Pollicibiliter (–luc–) : profuse. (Fest.) 23. Pomerium : regio determinata certis signis (Fest. 294, 10) 24. Poneporanum (–for–) : post forum. (Fest.) 25. Poenita : vindicta (–cata ?). (Fest.) 26. Postliminio (–nium ?): restitutio in civitatem a<d> limen domus [sive] eius qui captivus est. (Fest. 244, 10) 27. Polluctare : consecrare. (Fest.)

Porro : consequenter, ad postremum, omnino. 29. Potisne : potis ergo. (Andr. 437 etc.) 30. Potire : habere. (Haut. 322 etc.) 31. Posteritas : a postera die. (?) 32. [Polluto : inquinato.] (Aen. 5, 6)

PR

Protinus : statim, continuo. (=53) 2. Prodidit : significavit. 3. Prorigat (–itat) : provocat, inrigat (–itat). (=49) 4-4a. Procas (–culus) : <qui nascitur cum pater eius longe sit. Postumus :> qui post mortem patris nascitur. (? Fest. 251, 14 ; 274, 14)

Profligat: providet. 6. Profectus : vadens, proficiscere (–scens ?). (Met. 1, 7, etc. ?) 7. Promtior : paratior. (Met. 3, 5 etc. ?) 8-8a. Prodit : exit. –divit : exivit, egressus est. 9-9a. Prostituunt : proponunt. –tuta : proposita. (Met. 9, 26 ?) 10-10a. Provectus aetate : senior. Pr. honore : honoratio<r>. 11. Promptus : paratus. (=7 ; 54) 12. Proruunt : cadunt. 13. Prolectet : delectet. 14. Protulit : inante obtulit. (Met. 1, 13 ?) 15. Prolixa : longa. (Met. 5, 25 ?) 16. Procurans : providens. (Met. 9, 33 ?) 17. Prodigus : dilapidator rerum. 18. Protoplastum : prima formatio. Graecum est. (GRAEC.) 19. Prolatus : in medio (–ium ?) adductus. 20. Prorsus : omnino. (=23) 21. Propiavit : proximavit. 22. Proripit : eripit.

Prorsus : sine dubio, omnino. (Haut. 140 etc.) 24. Prospectum : provisum. (Haut. 391 ; 638) 25. Probe : optum[a]e. (Haut. 770) 26. Procax : protervus, inportunus [vel chromaticus]. (Hec. 159) 27. Profecto : sine dubio. 28. Protervitas : insolentia. (Haut. 814) 29 Procivimus : provocavimus. 30. Proquodam (procudam) : protraham. (Andr. 615 *producam*) 31. Prospiciunt : propitii aspiciunt. (Andr. 642) 32. Promoveo : protraho. (Andr. 711) 33. Propior : delectabilior. (Haut. 988) 34. Pro studio : pro intentione. (Andr. 825 *prae*) 35. Progressus : indeptus. (?) 36. Prolo-

---

13. vix ex Geo. 3, 22. cf. ad Abstr. (PO 24).|| 14. cf. Gloss. Verg. (Ponto : mari) ? vix ex Abstr. (PO 26 ; cf. 31).|| 16. cf. Gloss. Verg. (Phorcus : divus marinus).|| 18. cf. Gloss. Verg. (P. : p.).|| 19. ex Abstr. (PO 32-3) ? sed cf. Gloss. Verg. (Populare : vastare).|| 20. prospector *A*. provisor *Ansil.* : pervisor *A*. Glossa quae sequitur in codd. est pars glossae Abstr. (PRO 88).|| 21. non est ; in numerando peccavimus.|| 22. Plaut. Most. 24 (opsonate p.).|| 23. cf. PR 46 (Promurium : quod circat muros).|| 24. cum 23 coniungend. ?|| 25. Poena *Goetz.*|| 26. *om. v.* vix cf. Abstr. (PO 45). vix ex Met. 1, 25 etc.|| 31. an Posterius : ad posteram diem (Adel. 140) ? an confict. ex Abstr. (PO 51 ; 47) ? cf. Isid. Etym. 9, 5, 26 (Posteritas : quasi postera aetas).|| 32. cf. Gloss. Verg. (–tum –tum) ? ex Abstr. (PO 17 –to –to) ?

PR 4. vix Procas <rex fuit Albae Longae>. supplevi ex 50.|| 4a. vix ex Abstr. (PO 46).|| 5. Prof. <perficit. Procurat> prov. *Nettleship.*|| 6–scere *etiam Ansil.*|| 7. –tio –tio *v* (*non Ansil.*).|| 8-8a. cf. 56.|| 14. posuit *a* (*non Ansil.*).|| 17. –dignus *a* : –dibus *v* vix ex Abstr. (PRO 19). || 18. –sto –mae –onis *v* (*non Ansil.*). Gn. est *om. a.*|| 19. –dio *etiam Ansil.*|| 21. cf. 70 ?|| 23. cf. 20.|| 25. Probae *v.*|| 26. vel chr. *om. a.*|| 27. cf. 57.|| 29. cf. 97.

qui : dicere. (Phorm. 861 etc.) 37. Prospere : bene (Phorm. 895) 38. Proprium : suum sibi. (Andr. 716 ; Adel. 958) 39. Pro certo : sine dubitatione. (Adel. 478).

Proreta : navis gubernator. (GRAEC. ?) 42. Probra : convicia. 43. Prodigiis caelestibus : deor[s]um responsis. (Aen. 6. 379).

Promunturia (–monto–) : rupes in maris litoribus prominentes. 45. Prolibor : immolor. 46. Promurium : <spatium> quod circat muros. (Fest.) 47. Proci : petitores uxorum. (Fest. 251, 12 ?) 48. Promis (profanat) : violat, polluit. (=91) 49. Promitat (–ritat) : provocat, inritat. (Fest.) 50. Proculus : qui nascitur cum patre (–ter) eius longe sit. (Fest. 251, 14) 51. Propone : prope <pone>.

Proinde : ita quidem (itaque, deinde) ut maius est. (?) 53. Protinus : statim, continuo. (Verg.) 54. Promptus : paratus, expeditus. (Verg.) 55. Pronus : facilis vel incurvus. (=81 ?) 56. Proficiscitur : exit, egreditur. 57. Profecto : certe. 58. Promontorium : saxum mari inminens. 59. Prora : prima pars navis. 60. Promulgat : praedicat, pronuntiat. 61. Providus (prodigus) : largus, profusus. 62. Providet : procurat, praestat. 63. Pronuntiat : sententiam dat. (=60 ?) 64. Propinqui qui a femina veniunt consanguinei dicuntur. (Aen. 2, 86) 65. Progenies : suboles. (Aen. 1, 250) 66. Proluit : perfudit. (Aen. 1, 739) 67. Profecti (prov–) : porro portati. (Aen. 2, 24) 68. Procacibus : inprobe flantibus. (Aen. 1, 536) 69. Provehimur : portamur, egredimur. (Aen. 3, 72) 70. Propinquant : proximant. (Aen. 2, 733) 71. Procubuere : prostrati sunt vel ceciderunt. (Aen. 2, 505) 72. <Proavus :> avi pater. (Aen. 3, 129) 73. Prodigit : redigit. (?). (? Aen. 3, 366 *prodigium canit*) 74. Pronubae : mulieres quae praesunt nuptiis ; id est paranymphae. (Aen. 4, 166) 75. Propinquat : properat (–piat). (Aen. 5, 185) 76. Proderet : produceret aut longiorem faceret. (Aen. 4, 231) 77. Proferet : producet. (Aen. 6, 795) 78. Praepetes : aliter (–tes). (Aen. 6, 15) 79. Probrum : vitium, flagitium. 80. Praecipuum : maximum. (Aen. 8, 177) 81. Pronus : innixus vel facilis. (Aen. 10, 536 etc.) 82. Praecipitat : festinat, urget. (Aen. 11, 3 etc.)

Protervus : inpudens vel conviciosus. 84. Proles : nati, progenies. (Met. 2, 2 ?) 85. Procax : verbosus. (Met. 4, 30 etc. ?) 86. Priscum : antiquum. (Apol. 19 ?) 87. [Perpessus : passus, sustinuit.] (Apol. 35 etc. ?) 88. Praecellit : antecedit. 89. [Proceres primores.] 90. Prodigus : profusus, largus. (=61).

Profanat : violat, polluit. 92. Provanum (prof–) : <non sacrum : ut (Plaut. frag. 139) « profanum> aves (habes), par[t]vi

---

40. non est ; in numerando peccavimus.|| 43. cf. Gloss. Verg. (P. C. : deorum r.).|| 46. cf. PO 23-24|| 47. Promunium *v* (*non Ansil.*). spatium que circa murus *Ansil.* cf. PO 23.|| 49. Promittit *a* (*alio loco*). cf. 3.|| 50. cf. 4.|| 52. cf. Ansil. (Pr. : itaque. Pr. : deinde. Pr. : ita quidem. Pr. : maius est). ex Apul. Socr. 1 (nam proinde ut maiestas postulabat, diis inmortalibus caelum dicavit) ? an ut <« proinde ut> ma. est » ? cf. ad PRAE 1.|| 53. cf. 1. cf. Gloss. Verg. (P. : s.).|| 54. cf. 11. cf. Gloss. Verg. (P. : p.).|| 55. incurvus *Ansil.* : incursus *v* : incorus *a*. vix cf. Gloss. Verg. (Prona maria : facilia, proclivia).|| 56. cf. 8.|| 57. cf. 27.|| 59. cf. PU 6.|| 61. cf. 90.|| 62. cf. 108.|| 64. scil. hoc in versu.|| 66. cf. Gloss. Verg. (P. : perfundit, lavit).|| 67. cf. Gloss. Verg. (Prov. : introrsum p.).|| 68. cf. Gloss. Verg. (P. austris : vehementissimis ventis) ?|| 70. cf. 21 ; 75.|| 72 *om. a* : cum 71 conflat *v*.|| 73. Prodigit *vel* Prodigia *Ansil.* an Prodigia (–ium ?) praedicit ?|| 74. cf. Gloss. Verg. (Pronuba : quae nubentibus praeest) ?|| 75. –porat *etiam Ansil.* cf. 70.|| 77. –cit *A* (*non Ansil.*).|| 78. *om. v.* cf. Gloss. Verg. (P. : aves).|| 80. *om. v.*|| 81. cf. 55.|| 82. *om. v.*|| 83. cf. 26 ?|| 84. natio *A* (*non Ansil.*).|| 86. *om. v.*|| 87. cf. ad Abstr. PE 94.|| 88. *om. v.*|| 89. cf. 98. ex Abstr. (PRO 12) ?|| 92. *om. a.* non. sa. *Fest.* parvi pendetur *AA*.

perdetur (penditur) ». (Fest. 256, 4) 93. Procerus : ornatus, formonsus. 94. Probrosa : turpia. 96. Procella : tempestas. (Verg.) 97. Pro[i]ciet : <pro>vocat. (Fest. 251, 23 ?) 98. [Promures (primores) : primarii viri vel electi.] (=89) 99. Prorupisse (–ripit se ?) : festinus egredi<tur>. (Met. 5, 31 ?) 100. Propidium (—pud–) : a quo longe pudor abest. (Fest. 253, 26)101. Protelatos : exagitatos. 102. Pro[i]cientur : provocentur (–ant–). 103. Prodigit : consumit ; unde prodigium (–gus). (Fest. 255, 7) 104. Prosiciae : exta prosexta (–cta). (Fest.)

Prologis : principiis. (Andr. 5) 106. Prodeo : procedo. (Andr. 115) 107. Protervus : arrogans. (Haut. 577) 108. Providit (–et) : prospicit, procurat. (Ter. ?) 109. Proterruit : perturbavit. (Haut 446) 110. Probrum : obprobium, turpitudo. (Ter. ?)

PRI

Privignus : uxoris filius. 2. Privavit : alienavit vel abstulit. (Met. 6, 23 ?) 3. Priscos : antiquos. (Aen. 5, 598 ?) 4. Principale : principatum tenens. (? Met. 11, 28 *–lis*) 5. Prima peto : <primum locum ?>. (Aen. 5, 191) 6. <Perculit :>. percussit (–ssum) deiecit. (Aen, 5, 372). 7. Privat : fraudat. 8. Privilegium : lex non publica sed privata.

PU

Pugio : mucro. 2. Pullulat : germinat [vel crescit]. 3. Pubes : pueri iuvenes [aut homo]. (=7) 4. [Punica terra : Africana.] (Aen. 4, 49) 5. Pubentes herbae : florentes. (Aen. 4, 514) 6-6a. Puppis : posterior pars navis. <Prora : prima pars navis>. (Aen. 4, 554). 7. Pubes : puer iuvenis, [Pubes :] barba (inbarbis).

Purgata : mundata, sancta. 9. Pusio : unde diminutive pusillus. (Met. 9, 7 ?) 10. Punicavit : erubuit. 11. Purpurilla : locus extra porta<m> ubi scorta prostant ; dictum est autem vocabulum quod matronae stola, libertinae toga, prostitutae purpurea veste uterentur. (Fest.) 12. Purus : simplex. 13. Pudicae (–ce ?) : honestae (–te ?). 14-4a. Pulsabo : inpellam. –avit : impulit. 15. Pudentes : verecundi. 16. [Pluit : pollit (–et) vel vigit (–et) ; a[ut] pluere.] (?) 17. Pulvinar : capitale. 18. Pubes : iuventus. (=20) 19. Pugit (–il) : certatur (–or). 20. Pubem) nunc iuventutem. 21. Puniceum : rubeum. 22. Pulvillum (–us) : plumacium. (Met. 10, 20 ?) 23. Pueretiolae (?) : faederis portitores. 24. Pura : munda. 25. Pusillum : idem par<v>um. 26. Pube tenus : usque ad inguinem. (Met. 1, 6 ; Aen. 3, 427).

---

95. non est ; in numerando peccavimus.|| 96. cf. Gloss. Verg. (P. : t., vis ventorum).|| 97. cf. 29 ; 102.|| 101. –tus –tus *v.*|| 102. cf. ad 97.|| 103. consumpsit *v.*|| 108. cf. 62.

PRI 3. cf. Gloss. Verg. (Prisci : antiqui, veteres) ?|| 4. –le *etiam Ansil.*|| 5. supplevi ex Gloss. Verg. (P. p. : p. l.). vel cf. Ansil. (P. p. : vincere exopto).|| 6. cum 5 conflat *A*. Perculit percussum deicit *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (P. : percussum deicit).|| 8. cf. PRAE 14.

PU 2. vel cr. *om. a.* cf. ad PO 12.|| 3. hominum *v.* cf. Ansil. (Pu. : pueri pubescentes).|| 4. terra *om. Ansil.* vix cf. Gloss. Verg. (Punica regna : Poenorum, id est Afrorum), ex Aen. 1, 138. cf. ad Abstr. (PA 27).|| 5. cf. Gloss. Verg. (P. h. : f.). vix ex Abstr. (PU 4).|| 6a. cf. PR 59.|| 7. duae gl. in codd. cf. 3. an P. : p. i. aut homo inb. ? cf. Gloss. Verg. (Pubes : inbarbis).|| 8. cf. 24 ? vix ex Abstr. (PU 16).|| 9. cf. 25.|| 11. cf. TU 26 (Turturilla).|| 16. aut pl. *om. a.* ex Abstr. (PO 15) ? an Pollet : viget ; ab eo quod est pluere ?|| 22. –llum etiam *Ansil.*|| 23. Puritiole *a* : an Fetiales ? cf. Ansil. (Fetiales : qui ante foediales dicti sunt ; foedus vero a Fetialibus dictum).|| 25. cf. 9.|| 26. inbuinem *A* (*non Ansil.*) cf. Gloss. Verg. (P. t. : naturalium fine) ?

PR<A>E

Praestat : prius est. 2. Proinde : itaque, deinde. (=PR 52) 3. Praedignus : aeternus. (?) 4. Praedium : possessio vel (valde) dives. (Fest.) 5. Praespicuus (prosp–) : pulcher vel altus. 6. Perpetratum : commissum. 7. Praetenta : anteposita. (? Aen. 3, 692 ; 6, 60) 8. Praemium (prooem–) : praefatio dictionis. (GRAEC. ?) 9. [Praestigium : falsitas, mendacium.] 10. Praeceptor : magister. 11. [Praedicit : ante dicit.] 12. Praedones : qui praedant. 13. [Praelata : praeposita.] 14. [Privilegium : privata lex.] (= PRI 8) 15. Praeter spem : subito, inprovise. 16. Praeditus : potens. 17. Prae : ante <a>ut supra. 18. Praeminet : praecellit. 19. Praeruptus : praeceps. 20. Praevelo : antevelo. 21. Praecelerat : antecedit. 22. Praesumenti : vaticina<n>ti. (*Unde* ?) 23. Praeposterum : iniquum. 24. Praestringit : leviter tangit. 25. Praessant (prensant) : corripiunt, apprehendunt. (Aen. 2, 444 ?) 26. Pretiosum : satis valentem. 27. Prelum : ubi oleum de olivis exprimitur. (Fest. ?) 28. P[ra]etalus : blattea (bra–). (=PE 55) 29. Praelibat : leviter tingit. (*Unde* ?) 30. Praesule : auctore, protectore. 31. Praestinaturus : praemercaturus. (? Met. 1, 5 ; 9, 8) 32. Praecluens : valde exclarus (est cl. ?), inclitus. 33. [Praesule : praeside vel praes<id>ente.] 34. Praecipiti : praeoccupati. (?)

Praescripsisti : praeposuisti. (Andr. 151) 36. Precatorem : interventorem. (Haut. 976 etc.) 37. Praeditum : institutum (instructum ?). (Andr. 98) 38. Praedia : possessiones, villas. (Phorm. 789).

Prae se tulit : laudavit se. (=42) 40. [Praesepta : circumdata.] 41. Praemodicus : valde modicus. 42. Prae me tuli[t] : valde me tuli[t], id est laudavi[t]. (=39) 43. Praemit (promit) : disserit. 44. Praestabat (perst–) : perseverabat. (Aen. 2, 650?) 45. Praepetes aves : quae volatu suo auguria ostendunt. (Fest. ?) 46. Praeruptus : vehemens. 47. Praedium : agrum vel possessionem. (Apol. 101 ?) 48. [Praeiudicavit : argumentum opposuit.] (Apol. 48 ?)

Praecipitat : cadet (–it). (Aen. 2, 8) 50. Praecipitem : levitate furiosi. (Aen. 5, 456) 51. Praecepi : iussi. (Aen. 6, 105) 52. Praeterea : praeter hoc. (Aen. 6, 149) 53. Pr<o>elia : bella. (Aen. 7, 335 etc.) 54. Praestrinxit (perst–) : adti[n]git vel vulneravit. (Aen. 10, 344) 55. Prae-

---

PRAE 1. an addend. (ex PR 52) vel maius (melius ?) est ? cf. Gloss. Verg. (P. : melius) ?|| 2. om. (hoc loco) *v*.|| 4. valde *Ansil.* : vel *A*. vix po. villa (cf. 38). Estne tam absurda etymologia (quasi prae-div–) Festo imputanda ? Aliter Isid. Etym. 15, 13, 5 (Praedium : quod... praevidetur.. vel quod.. praedae nomine habebant) ; aliter Varro L. L. 5, 40 (praedia dicta, item ut praedes, a praestando, quod ea pignore data publice mancupis fidem praestent).|| 5, Praescivus *v* (*non Ansil.*)|| 7. –tu –to *v* (*non Abba*).|| 9. ex Abstr. (PRAE 26) ?|| 11. –cat *v*. ex Abstr. (PRAE 3-4) ?|| 12. *om. a* (*non Ansil.*).|| 13. ex Abstr. (PRAE 59-60) ?|| 14. vel ex Abstr. (PRI 16).|| 16. cf. 37 ?|| 19. cf. 46 ?|| 20. vel Prae velo. ante velum *Ansil.* an Praevolo antevolo (Met. 6, 15) ?|| 22. Praesumens vaticinat *a* : Praesumen vaticinati *AA* : an Praesumite vaticinati (–te ?), ex Aen. 11, 18 (spe praesumite bellum) ? cf. ad 34.|| 24. cf. 29 ; 54.|| 27. Vera etymologia neque Festo indigna. ubi olibe exprimuntur *a* (*non Abba*).|| 29. cf. 24.|| 30. –sole *A* (*non Ansil.*). cf. 33.|| 33. ex Abstr. (PRAE 23-4) ?|| 34. Praecepti *Nettleship* : an Praerepti ? an Praecipite praeoccupate (cf. ad 22) ?|| 37. cf. 16 (Praeditus : potens) ? cf. Abba (Praediti : instructi, antepositi, potentes) ; AA (Praediti : instructi, eruditi) ?|| 38. cf. 4 ? 47 ?|| 40. ex Abstr. (OB 61) ?|| 42. *om. a.*|| 45. cf. Abba (Pr. : a. q. volantes auspicia faciunt. Oscines : a. q. cantando ausp. fa.)|| 46. cf. 19.|| 47. cf. 38 ?|| 48. cf. ad Abstr. (PRAE 76).|| 49. cadet *vel* cadat *Ansil.*|| 50. –osi *etiam Ansil.*|| 51. *om. v* (*non Ansil.*). 54. cf. 24.

texit : vestit. (Verg.) 56. Praecelsa : valde alta. (Aen. 3, 245) 57. Praescius : futura sciens. (Aen. 6, 66 etc.) 58. Praesagum : providum. (Aen. 10, 843 etc.) 59. Praestat : convenit, expedit. (Aen. 1, 135 etc.)

QUA

Quamquam : etiam, licet. (Verg. ?) 2. Quam primum : ante omnia. (Aen. 4, 631 ?) 3. Qua vectus : qua portatus. (Aen. 1, 121) 4. [Quassat : vexat, concutit.] 5. Quantulum <quantulum> : quantumcumque, modicum. (? Met. 9, 85 *q. q.*) 6. Qua : in quam partem, per quam. 7. Quanam : vel qua.

QU(A)E

[Qua[e]tit : concutit, commovet.] (Geo. 3, 496 etc.) 2. Querens : querulus, deprecans. (Geo. 4, 320 ; Aen. 1, 385) 3. Quae fata : quis exitus. (Aen. 2, 506) 4. Quercum : genus ligni <ilici similis, aut ilex>. (Fest. 308, 22, ?) 5. [Quaesumus : rogamus.] (Fest. 312, 8 ?) 6-6a. Queritur : accusat. Questus est : accusavit. 7. [Quaestus : lucrum, adquisitio.] (? Verg. *que-*.) 8. Querulus : frequens in querella. 9. Querquera : est febris acris ac vehemens quae cum magno frigore solet venire. (Fest. 308, 22 ?) 10. [Queam : possim.]

QUI

[Quique : quicumque.] 2. [Quis : quibus.] (Aen. 7, 799 etc.) 3. Quietudo : pax, securitas. 4. Quippe : videlicet. 5. Quies : pax, silentium, somnum (-nus). 6. Quin etiam : insuper. (Aen. 8, 485 etc.) 7. Quid ita : propter quid, quare. 8. Quin : nisi, aut immo. 9. Quippe : cum certe. 10. [Quidni : quid nisi.] 11. Quin : immo, hoc magis, hoc potius. 13. Quidve : aut quid. (Aen. 1, 9 etc.) 14. Quietus : securus. (Aen. 1, 303 etc.)

Quin : quod aut immo. 16. Quin : immo, quia vel quod. 17. Qui : unde, qualis. 18. Quidni : quomo<do> non. 19. Quis videor : qualis videor. (Andr. 702) 20. Quidnam : quid em (est) illud. (Andr. 449, 235 ?) 21. Quippiam : aliquantulum, quantulumcumque. (Andr. 438 ?) 22. Quispiam : aliquis. (Eun. 875 ?) 23. Quippini : quid nisi. (Met. 9, 26 ?)

<Athenas : a nomine Minervae dictas> quia Graeco vocabulo Athenam veteres dicunt. (= AT 11) 25. Quia Graece dicitur. (?) (=24 ?) 26. Quietem : somnum. (Verg.)

---

57. *om. v.* -rum *corr.* -rorum *Ansil.* || 58. cum 57 coniungend. ? vix ex Abstr. (PRAE 63 Praesagus : Praescius futurorum).

QUA 1. cf. Gloss. Verg. (Q. : quamvis, l.) ?|| 3. cf. Gloss. Verg. (Q. v. : q. p.).|| 4. versat *A.* cf. Ansil. (Q. : vexat. Q. : versat. Q. : concutit). ex Abstr. (QUA 12 ; 17) ?|| 6. Q. in qua parte in pro qua *v* (*non Ansil.*)|| 7. post QUI 34 *a.ita Ansil.* : Q. vel pro qua *v* : Q. vel quia *a.* cf. Gloss. Verg. (Qu<i>anam : nam quia, quare) ? cf. ad QUI 34.

QUAE 1. ex Abstr. (QUA 17) ? cf. Gloss. Verg. (Quatit : conc.) ?|| 2. cf. Gloss. Verg. (Q. : q. d.).|| 3. reta *A.* que *vel* qui *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Q. fa[c]ta : q. e.).|| 4. ge. arboris *Ansil.* ilici etc. *hab. a ante* 1 : *om. v.* cf. 9.|| 5. ex Abstr. (QUAE 14) ?|| 7. cum 6 coniungend. ? cf. Gloss. Verg. (Q. : lucra) ? ex Abstr. (QUAE 13) ?|| 9. hac beste *v* : vehemens (*om.* ac) *a* veniri *v* : evenire *a.* cf. 4.|| 10. ante 9 *v.* ex Abstr. (QUAE 1-2) ?

QUI 1. cf. Abstr. (QUI 19).|| 2. cf. 28. cf. Gloss. Verg. (Q. : qualis vel quibus) ? ex Abstr. (QUI 20) ?|| 3. cf. 14.|| 4-5. post 34 *v.*|| 6. cf. Gloss. Verg. (Q. e. : i., quid ergo) ?|| 7. cf. Gloss. Verg. (Quid : quid ita) ?|| 8. cf. 10 ; 11.|| 10. ex Abstr. (QUI 9 ; QUO 2) ?|| 11. vel Q. immo : h.|| 12. non est ; in numerando peccavimus.|| 13. Quidde *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Q. : a. q.).|| 14. cf. Gloss. Verg. (Q. : s.). cf. 3.|| 22. cf. QUO 9.|| 24. *om. a.* -nas vet. dicitur *v.*|| 25. *om. a.* an <Mavors : Mars> qui A<res> Gr. d. (=MA 58) ?|| 26. Quietum *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Q. : s.).

27. Quietos : otiosos. (? Aen. 5, 848 ; 11, 253) 28. Quis : qualis. (Verg.) 29. Quin : potius. 30. Quievit : resedit. (Verg. ?) 31. Quidve ferat : quid nuntiet. (Aen. 2, 75 ; 10, 150) 32. Quin : immo vero. 33. Quisnam : vel quis. 34. Quoniam : quia.

QUO

Quo sub caelo : sub qua caeli parte. (Aen. 1, 331) 2. Quo iure : quo ordine. (Andr. 214) 3. Quod (–ot) modis : quod vicibus. (Andr. 248) 4. Quo[d] magis : quanto magis. (Adel. 680 etc.) 5. Quo : ubi, unde, quomodo. 6. Quo pacto : qua ratione. (Eun. 420 etc. ?) 7. Quo redactus : ad quid pervenit. (Eun. 238) 8. Quo ore : qua fronte. (Phorm. 917 etc.) 9. Quopiam: aliquo. (=QUI 22 ?) 10. Quo agis : quo vadis. (Andr. 708) 11. Quoquam : alicubi. (Andr. 760 etc. ?) 12. Quoquo : ubi ubi. 13. [Quo : ubi.] (=12 ? 5 ?) 14. Quousque : usque ubi vel quamdiu.

RA

[Radiat : micat, inluminat.] 2. [Ramnum : spinarum genus.] (GRAEC. ?] ? 3. [Rarimantes : ritantes.] (?) 4. Rabies : furor vel iracundia. 5. Ratibus : navibus. 6. Ratum : certum, firmum. (Fest. 340, 23 ?) 7. Rabola (–ula) : clamosus, rabidus. (Fest. 338, 21 ?) 8. [Rata : acceptabilia.]

Raptim : sublatim. (Geo. 1, 409 etc. ?) 10. Rapta[e]verat : saepius traxerat. (Aen. 1, 483) 11. Raris vocibus : interruptis. (Aen. 3, 314) 12. Rabiosus calumniator. 13. Rari : pauci. 14. Rabidis : furentibus. 15. [Rafimenta : interamenta.] (?) 16. [Rastro : ligone.]

Ramnasia haec amatoribus.(?) 18. Radiis solis : ortu. (Met. 11, 5 ?) 19. Rapit (–puit ?) : tulit.

RE

Resides : requiescentes. (Fest. 352, 24 ?) 2. Redivivum : a vetustate renovatum. (Fest. 334, 25) 3. [Reor : aestimo, iudico.] 4. Recisum : succisum. (=23) 5. Reluere : resolvere ; ab luere (? res. ; quia lu. solvere est). (Fest. cf. 352, 1 ; 334, 5).

Re[f]labitur : fovit (fluit), resultat. (Aen. 10, 307 ?) 8. Reluctatur : contradicit, expeditur, discutit. 9. R<a>etica : genus vitis. (Geo. 2, 96 ?) 10. [Refello : redarguo.] 11. Retilat (–vel–) : aperit vel demonstrat. (Met. 2, 24 ?) 12. [Replicans : repetens, retexens.] 13. [Redarguit : verberat aut revincit.] 14. Restantes : subsistentes, interrogantes (–n-

---

27. –os –os *etiam Ansil.*|| 28. cf. 2. cf. Gloss. Verg. (Q. : q. vel quibus).|| 31. Quid referat *v* (*non Ansil.*).|| 34. ita etiam Ansil. an Quianam vel quia (cf. ad QUA 7) ?

QUO 1. sub quam partem (*om.* cae.) *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Q. s. c. : s. q. p. c.).|| 13. *om. a.*

RA 1. cf. ad Abstr. (RA 2).|| 2. cf. ad Abstr. (RA 8). –nus *v*. Ramnum lignum spinosum *Ansil.*|| 3. cf. ad Abstr. (RA 11).|| 7. cf. 12.|| 8. ex Abstr. (RA 15) ?|| 9. cf. 19 ?|| 10. cf. Gloss. Verg. (Rep. : s. t.).|| 11. cf. Gloss. Verg. (R. v. : i.)|| 12. pars glossae 7. vix <Bovinator :> rab. cal. Ramosus *v* (*non Ansil.*).|| 15. –erra– *Ansil.* an Radimenta : inter (*pro* id est ?) ramenta ? ex Abstr. (RA 3-4) ?|| 16. ex Abstr. (RA 12) ?|| 17. an Rhamnusiam, Hecatam.. (ex Met. 11, 5) ?|| 19. tullit. *Ansil.* (*i.e.* tollit ?). cf. 9 ?

RE 1. cf. 17.|| 2. ex vetusto *Fest.*|| 3. ex Abstr. (RE 56) ?|| 5. Relucere *A*. ab *scripsi* (*i. e.* ab eo quod est) : ad *a* : aut *v*. Rel. res. lu. enim so. est *Ansil.* cf. Festi cod. (qui atuere est so.).|| 6. non est ; in numerando peccavimus.|| 8. expeditus *v* (recte ?)|| 10. ex Abstr. (RE 33) ?|| 11. cf. 22 ; 26.|| 12. ex Abstr. (RE 63 Repe. : repl., ret.).|| 13. verb. *etiam Ansil.* rev. *etiam Ansil.* ex Abstr. (RE 16) ?|| 14. ita, ut vid., etiam Ansil. an Instantis (ex **Met** 1, 12) ? vix cum 13 coniungend.

ti ?). 15. Reticet : tacet. 16. Reciperatis : receptis, revocatis. 17. Resedis (–sides ?) : requiescendo otiosus (–os ?). (=1 ?) 18. Revellit (ref–) : refutat, recusat. (=51 ?) 19. Redundat : refluit, abundat. 20. Retibere (redhib–) : reddere, repraesentare. 21. Revellit : a loco removit, evellit. 22. Retelat (rev–) : aperit, demonstrat. (=11) 23. Re[s]cisus : succisus. (? Aen. 12, 208 *–um*) 24. Respersus : aspersus. 25. [Reboat : resonat, reclamat.] (? Geo. 3, 223 *–ant*) 26. Revelat : aperit, demonstrat. (=11) 27. Remeare : regredere, revertere. (Met. 1, 19 etc. ?) 28. Relicina : subrecta. (Flor. 3 ?) 29. Recellens : retro cedens. (=31 ?) 30. Remillo : repando et pronulo. (? Met. 10, 21 *repando* ; Fest. 346, 2 *remillum*) 31. Recellit : retro agit. (Met. 10, 22) 32. Relevit : aperuit. (? Haut. 460 *–i*) 33. Remiligines : remoratrices. (Fest. 344, 16 ?) 34. Respondeant : vicem reddant. (Apol. 15 ?) 35. Reductus : dimissus, relatus. (Met. 11, 23 etc. ?) 36. Repudiatus : repulsus. (Apol. 28 etc. ?) 37. Repetit : requirit. (Apol. 30 etc. ?) 38. Remittere : intermittere. 39. Reportavit : retractavit.

Resipisco : ad me redeo. (Andr. 698) 41. Respida (–ira) : redi ad te. (Haut. 241) 42. Religio : timor. (Andr. 730 ; Haut. 228) 43. Recte : iuste, bene. (Haut. 228) 44. Rediget (–it) : adducit, reducit. (Haut. 946 ?) 45 Retundam : conpescam. (Haut. 946) 46. Res : utilitas. (=SI 37?) 47. Reblat<ha> multa interpretatur. (nom. Bibl.)

Redolet : bene olet. (? Geo. 4, 169 ; Aen. 1, 436 *–ent*) 49. Rere : arbitrare. (Aen. 3, 381 etc.) 50. Rebamini : arbitramini. (Phorm. 901) 51. Refello : recuso. (Aen. 4, 380) 52. Revulsus : eradicatus. (Aen. 4, 515 etc.) 53. [Reciprocum : quod datur et recipitur.] 54. Relatum : reportatum. 55. Recessus : locus secretus. (Aen. 8, 193) 56. Redimicula : retinacula. (Aen. 9, 616) 57. Remeantes : redeuntes. (Aen. 11, 793 ?) 58. Reserare : aperire. (Aen. 12, 584)

Relatio : sermo qui refertur. 60. Repudians : respuens. 61. Refellenda : repudianda. (Apol. 3 ?) 62. Refellebat : refutabat. (=18 ?) 63. Remeat: revertit. (Apol. 9 ?) 64. [Referta : plena.] (Met. 7, 6 ?) 65. [Reciprocatur qui dat quod accipit.] (Apol. 35) 66. Redundat : superabundat. (Apol. 51 ?) 67. Reboabant : resonabant. (= 25 ?) 68. Redius (reg–) verna : praeco. (*Unde* ?)

Resurgere : iterum surgere. (Aen. 1, 206) 70. Remeassem : redissem. (Aen. 2,95) 71. Remordet : sollicitat, hoc est cruciat. (Aen. 1, 261) 72. Restet : reliqua sit. (Aen. 2, 142) 73. Revolvo[r] : retex[e]o. (Aen. 2, 101) 74. Repudiatis : proiectis et spretis. 75. Regna : tempora vel regimonia. (Aen. 3, 272) 76. Relegens : transiens. (Aen. 3, 690) 77. Relinqui : dimitti. (Aen. 4, 466) 78.

---

18. Pertinetne ad 21 ?|| 19. *om. v* (*non Ansil., ut vid.*). cf. 66 ?|| 21. aliquo *A* (*non Ansil.*). cf. 18.|| 23. cf. 4 (–um).|| 25. Revocat *a*. cf. 67 ? ex Abstr. (RE 57) ?|| 27. regredi *a* (*non Ansil.*)|| 28. cf. SU 80 ; TE 24.|| 29. Estne pars etymologica glossae 28 ? an Recedens (ex Met. 11, 11) ?|| 30-1. *om. v.* (propter homoeon ?). Si revera nostri sunt glossarii et ad Met. 10, 21-2 spectant, testantur hunc locum Apuleianum satis antiquum (vel etiam genuinum) fuisse.|| 32. Revelat aperit *a* (ex corr.) = 11.|| 34. vocem *v* (ex corr.).|| 49. cf. Gloss. Verg. (Rere, –ris, id est arbitrare).|| 49-50. cf. Gloss. Monac. (Rere : arbitrabaris. Reamini : arbitrabamini).|| 50. Rab. *Ansil.* cf. Class. Quart. 19, 102.|| 51. cf. Gloss. Verg. (R. : r.). cf. 18.|| 52. *ita Ansil.* : Rep. *v* : Refolsus *a*.|| 53. ex Abstr. (RE 6) ?|| 57. ita etiam Ansil.|| 61. Rep. *A* (*non Ansil.*).|| 62. Rep. *v* (*non Ansil.*).|| 64. ex Abstr. (RE 35) ?|| 65. cf. ad 53.|| 66. cf. 19 ?|| 68. versa *Ansil.*|| 69. sed cf. Gloss. Verg. (Res. : restituere, renovare).|| 71. cf. Gloss. Verg. (R. : s., laedit).|| 73. cf. Gloss. Verg. (R. : repeto, r. Retexo : rev., rep.).|| 74. an <Repulsis :> repud. etc. (ex Aen, 2, 13 !) ?

Recentia : viridia. (Aen. 6, 674) 79. Resonat : murmurat, sonitu[m] implet. (Aen. 7, 12) 80. Religiosa : <sancta>. (Aen. 2, 365 ?) 81. <Resurrectio : > Graece anastasin. (GRAEC.) 82. Reppulit : reiecit vel fastidivit. (Aen. 7, 450 etc.)

RI

Rivus : aquae cursus. 2. Rite : recte vel sollemniter. 3. Rictus : aperti<o> onis (oris) feria (-rarum). (=8) 4. Rite : recte, ordinabiliter. (=2 ?) 5. Rimari : diligenter exquirere. 6. -mis : fissuris. 7. — matur : diligenter aspicit. (=5 ?) 8. Ri<c>tus : fer[r]arum oris apertio. (=2) 9. Rivalis : uxori altera uxor in collegium iuncta ; proprie tamen rivalis est vir qui cum marito legitimo uxorem possidet alienam. (? Fest. ; Met. 10, 24 ?) 10. Rigidus : durus, rectus, immobilis. 11. R<h>inoceron : in nari cornu. (GRAEC.) 12. [Rigor rigiditas est vel stupor <f> rigoris.] 13. Ridiculum : risus.

RO

Rosea : rubra. 2. Rogum : congeries lignorum. (Aen. 4, 640 ?) 3. [Rogus : constructio lignorum vel ignis ardens.] (Aen. 4, 676 ?) 4. Roscida : fluva (fluxa ?). (Aen. 7, 68) 5. Robora : ligna valida. (Aen. 8, 518) 6. Robur : virtus, vel genus agni (ligni). (Aen. 10, 479) 7. Rogitat : saepius rogat vel interrogat. (Aen. 1, 750) 8-8a. Rostra : pectora navium. <Carinae : medium navium ?>. (Aen. 2, 23 ?) 9. Rotarum lapsus : <volubilitas curruum>. (Aen. 2, 235) 10. Ros<e>a : speciosa. (Aen. 2,593 -o ; 1, 402) 11. Roscida : rore medida (mad-). (Aen. 4, 700) 12. Roscidum : humidum. (Ecl. 4, 30 ?) 13. Ruminat pecus cum pascitur. (Ecl. 6, 54) 14. Robusta : stabilis (-lia ?). (Geo. 1, 219 ?) 15. [Rogat : interrogat.] (=7 ?) 16-6a. Roborare : confortare. -atus : confortatus. (Met. 5, 22 ?) 17. -at : firmat.

RU

Ruscus : spina longa uncos habentem (-ns). (Ecl. 7, 42 ; Geo. 2, 413) 2. Rudentes : funes navis. (Aen. 1, 87) 3. Rupto turbine : abrupta tempestate. (Aen. 2, 416) 4. Ruentis : inruentes vel cum impetu invadentes. (Aen. 2, 440) 5. Ruminat : regustat. 6. Rufus : niger, fuscus. (Phorm. 51 ?) 7. Rurigena : rure natus. (? Met. 6, 10 *ruricola*) 8. Rudentem : resonantem. (Aen. 3, 562 ; 8, 248) 9. Rubus asper[us] : ... (Ecl. 3, 89) 10. Rupes : scopuli vel montes. (Aen. 1, 162 etc.)

---

79. son. imp. *om. a* (*non Ansil.*). || 80-1. Rel. Gr. an. (an. dicitur *v*) *A*, *Ansil.* cf. ad SE 59.

RI. *Deest per totum capitulum v. Quas glossas confirmat Ansil., eas indicavi ut codicis a testimonium corroboretur.* || 2. (et Ansil., ut vid.) cf. 4. || 4. (et Ansil., ut vid.). || 5-7. (et Ansil.). || 6. Estne pars ultima praecedentis glossae ? vix ex Abstr. (RI 8). || 9. merito *a* : matrimonio *Ansil.* possedit (*om.* al.) *a*. cf. Corp. etc. (Pelex : rivalis succuba) ? || 10. rectus *om. Ansil.* || 12. vel s. r. *add.* a^2. cf. Abav. (R. : severitas vel st. fr.). cf. ad Abstr. (RI 2). || 13. risum *Ansil.*

RO 1. Rossea *A* (*non Ansil.*) || 2. ex 3 ? || 3. ex Abstr. (RO 1) ? ardens *om. a.* || 4. fulva *a.* sed cf. Verg. l. c. (roscida rivis Hernica saxa colunt). || 7. vel int. *om. a.* cf. Gloss. Verg. (Rogitans : interrogans). || 8. supplevi ex CA 28. sed cf. Abav. (Rostra : ora pecorum vel navium pectora). || 9. Rogrum *v* : Rostrum *a.* supplevi ex Gloss. Verg. (R. l. : v. c.). || 10. cf. Gloss. Verg. (Rosea : decorosa, speciosa, aurea. Roseo ore ; specioso). || 11. madentia *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (R. : r. madida). || 13. cf. RU 5 ? || 14. -lis *etiam Ansil.* || 15. *om. a.*

RU 1. iuncos *A* : uncus *Ansil.* cf. 14. || 4. incr. *v* : ingr. *Goetz.* vel *v* : et *a.* || 5. ita et Ansil. cf. RO 13 ? || 6. -um -rum -um *Ansil.* (ut vid.). || 8. cf. Gloss. Verg. (R. : son. Son. : r.). || 9. ita et Ansil. cf. 13. vix Rudus : stercus. || 10. cf. Gloss. Verg. (R. : m., saxa ingentia).

11. Rupe cavata : spelunca. (Aen. 1, 310 ; 3, 229) 12. Rudentes : funes velorum. (Aen. 3, 267 ; 682) 13. Rudus (rub–) : lignum spinosum. (=9 ?) 14. Ruscum : lignum foliis spinosum. (=1 ?)

SA

Safarium (?) : atrium templi. 2. Salictum : virgultum. 3. Sandaraca : genus coloris. (Fest. 484, 11) 4. Sator : pater et seminator. (Aen. 1, 254) 5. [Sat <est> : satis est.] 6. [Sacramentum : misterium.] (=MI 2) 7. Sartum : consutum, coniunctum. 8. Salebra : via inaequalis. (? Flor. 21 ; Met. 1, 26) 9. Sacrata iura : sacramentum militare. (Aen. 2, 157) 10. Sauromatae : nomen gentis barbarae. (*Unde* ?) 11. Sacrum : sanctum, divinum. 12. Satellites : regum comites. 13. Saucius : gravissime vulneratus. 14. [Satago : satis ago.] 15. Saxira (sat–) et ut emilius (melius ?) intellegi possit acuminata. (?)

Saliares cenas : quae fiunt a Saliis. (? Met. 4, 22 etc. ; Fest. ?) 17. Salacioribus (soloc–) velleribus : gratis (crassis) et asperis. (Fest. ?) 18. [Satrapae : purpurati Persarum.] 19. Sacro viscere : pars est ingentibus (–guinibus) proxima. (Fest. ?)

Sabaa rete interpretatur. (nom. Bibl.) 21 Sagena : retia. (GRAEC.) 22-2a. Saginatur : nutritur. –na : pinguedo. (Met. 7, 14 etc. ?) 23. Satagere : festinare. 25. Sacrilegus : contra leges faciens. 26. Sacrata iura : sacratum carmen (sacramentum). (=9) 27. [Sacra : consecranda (–ata ?) vel sancta.] 28. Samaria : custodia. (nom. Bibl.)

SC

Stagnum : lacus qui non fluit. 2. Stoici : philosophi severissimi. 3. Scaturrit : ebullit. (=16 ?) 4. Scilicet : ergo, revera, sine dubio. 5. [Scitus : doctus, eruditus.] 6. [Scienter : perite, docte.] 7. Sciscitata : exquisita. 8-8a. Scopuli : saxa grandia. Scrupea : saxa nigra. (? Aen. 6, 238 !) 9. Scrupulum (–lus) : contumelia (?). 10. [Scaevum : sinistrum.] 11. S<i>c : ita aut [vel] ha[n]c ratione[m]. 12. Scungere (stringere ?) : dolar[a]e. (Aen. 1, 552 ?) 13. S<e>cludite : separate, secernite. (Aen. 1, 562) 14. Sc[r]abra : vetusta. (Geo. 1, 495) 15. Scobibus : fossulis. (Geo. 2, 50 etc.) 16. Scaturribat : ebulliebat. (Met. 4, 6 ?) 17. Scaptensulas : argentifudinas (–fod–). (Fest. 442, 21 ?) 18. Scitulum : cultulum. (? Met. 1, 7 *–lam*)

---

11. cf. Gloss. Verg. (R. c. : s.). || 12. cf. Gloss. Verg. (R. : f. quibus vela tenduntur). || 13. Rubum *Ansil.* || 14. *ita Ansil.* : Rusticum *v* : Ruticum *a*.

SA 1. ita et Ansil. Sacrarium *Nettleship*. Latetne nom. Bibl. ? || 2. Salctum *A* (*non Ansil.*). || 4-23. *om. v. Quas glossas confirmat Ansil., eas indicavi ut codicis a testimonium corroboretur.* || 4. cf. Gloss. Verg. (S. : s.). || 5. cf. Ansil. (Sat : satis est. Sat est : satis est). ex Abstr. (SA 29) ? cf. 14 ? || 6. *add. a*[2]. || 7. coni. cons. *Ansil.* || 8. in. via *Ansil.* || 9. *ita Ansil.* : Sacra –nta –ria *a*. cf. 26. || 10. Sauromae *a* (*non Ansil.*) || 11. s. vel d. *Ansil.* || 12-3. (et Ansil.). || 14. cf. 23 ? ex Abstr. (SA 32) ? || 15. an <Dicacitas :> sa. etc. (ex Met. 1, 7) ? cf. Abav. (Dicacitas : brevis et acuta dictio ad hominum risus). || 18. ex Abstr. (SA 38 Sat. : praefecti Pe.) ? || 20. (et Ansil.). || 21. retia (fem. sing.) *a* : retis *Ansil.* || 22-3. (et Ansil.). || 24. non est ; in numerando peccavimus. || 25. legem *a* (*non Ansil.*) || 27. ex Abstr. (SA 2) ?

SC 1. fluet *A* (*non Ansil.*) cf. ST 1. || 2. verissimi *v*. cf. SO 18. || 5. ex Abstr. (SC 26 ; 29) ? || 6. ex Abstr. (SC 22) ? || 7. cf. Gloss. Verg. (Scitatum : inquaesitum), ex Aen. 2, 114 (1 Sup.). || 8. sa. ingentia *Ansil.* || 8a. *om. a* (*non. Ansil.*). || 10. ex Abstr. (SC 14) ? || 11. *om. a.* cf. Ansil. (Sic : ita. Sic : hac ratione. Sic ait : ita dicit). an Sic<ait> : ita ait vel hac ratione (Aen. 1, 142) ? || 13. cernite *v* (*non Ansil.*) || 14. antiqua vet. *Ansil.* cf. 27 ? || 15. –ul– *Ansil.* : –ol– *a* ; –il– *v*. cf. 26. || 16. cf. 3.

19. Scurra : vaniloquax. (? Met. 10, 16 –*ula*)
Scripta dicta : infixa verba. (Andr. 283). 21. Scirpo : iunco. (Andr. 941) 22. Scrupulus : timor, taedium. (Andr. 940) 23. Stimulus : conpunctio. (Phorm. 78)
Strages : multitudo cadaverum. 25. Strabo : qui unum oculum tortum habet. (Fest. ?) 26. Scrobes : fossas. (=15 ?) 27. Scabr<a>e : rubiginosae. (Geo. 1, 495 ?) 18. [<Hi>strionicis : mimicis.] 29. Stipasse : condensasse. 30. Sc<h>ismata : scissurae. (GRAEC.) 31. Scopulosa : saxosa. 32. Scordalus : ferox.
Scopulus : petra in mari. (Verg. ?) 34. Scida : secta. 35. Scelerum furor (furiae?): parricidalis insania. (Aen. 3, 331) 36. Scillaeus (Scy–) : ferocissimus. (Verg.) 37. Scilicet : coniunctio rationalis. 38-8a. Scrufertarii : ... <Scrutarii :> viles atque contempti. (Fest.)

SE

Senecta : senectute defecta. 2. [Sertor : cultor.] 3. Senipex (sonipes) : equus ; vel cornipes. (Verg.) 4. Semnion : monasterium. (GRAEC.) 5. Seron : sepulcrum, idolum ; corruptive. (GRAEC.) 6. [Secta : institutio (insecutio ?).]
S<a>etigeri : caprarum (aprorum ?) grex. (Aen. 7, 17) 8. Serpillum : puleium campestre. (Ecl. 2, 11) 9. Seu : sive. (Ecl. 8, 6 etc.) 10. Secessu : remoto loco. (Aen. 1, 159 etc.) 11. Segetes : messes. (=44 ?) 12. Sero : tarde. 13. [Sequius : obliquius aut longe aliter.] 14. Serva : ancilla. 15. S<a>e-vae : saevientis irae. (Aen. 1, 4) 16. Seditio : dissensio, discordia. (Aen. 1, 149) 17. Sedes : domicilia. (Aen. 1, 205 etc.) 18. S<a>evum : infernum (–fest–). (Aen. 1, 458) 19. S<a>epta armis : apparatibus circumdata. (Aen. 1, 506) 20, Set res animos *incognita* t<urbat>. (Aen. 1, 515 !) 21. Servitum : <in ?> servitium. (Aen. 2, 786.) 22. Serenae (Si–) : bestiae laetissimae maris. (Aen. 5, 864) 23. Seclusa : addicta (abdita ?), inclusa. (Aen. 3, 446) 24. S<t>ellatus ensis : more sterrarum (–ell–) fulgendarum (–ens).

---

19. van. indocilis *Ansil.*|| 22. Scrop. *v.* : Scrip. *a*|| 24. cf. ST 4.|| 25. Strambum *v* (*non Ansil.*). cf. Ansil. (Strabus : strambus) ; Non. 27,1 (Strabones sunt strambi quos nunc dicimus).|| 26. Screb. *A* (*non Ansil.*).|| 27. cf. 14 ?|| 28. ex Abstr. (HI 34) ?|| 29. condemnasse *A* (*non Ansil.*).|| 30. Vulg. 1 Cor. 1, 10 (et non sint in vobis schismata).|| 33. cf. Gloss. Verg. (Scopulum : petram) ?|| 34. ita et Ansil. cf. 30 ?|| 35. ita et Ansil. cf. Gloss. Verg. (Sceler<um> furiis agitatus :...).|| 36. cf. Ansil. (Scillaeam rabiem : Scillae ferocitatem), ex Aen. 1,200. an ex Aen. 3, 553 (Scylaceum) ?|| 37. quae sensum rerum commoneat *add. v* (*non Ansil.*).|| 38-9. conflavit et Ansil.|| 39. vel gratarii (*i. e.* grut. ?) *add. v* (*non Ansil.*).

SE 2. ita et Ansil., sed alibi Sector cultor *a*, *Ansil.* ex Abstr. (SE 3 Sector : usurpator) ?|| 3. Sonipes *Ansil.* cf. ad CO 261. cf. Gloss. Verg. (Cornipes equus vel sonipes). cf. SO 2 ?|| 5. dolorum corporum *v* (*non Ansil.*). corrupt., i. e. pro sor- (cf. Isid. Etym. 8, 11, 85 ; Corp. Gloss. Lat. II p. xii s. v. Serapis).|| 6. inst. *A* : inst. Paganorum *Ansil.* : haeresis vel insecutio *AA*. ex Abstr. (SE 3-5) ?|| 7. ita et Ansil.|| 8. Serpulum *A* (*non Ansil.*).|| 9. Sed *a* (*non Ansil.*).|| 10. –ssio *A*. sem. l. *a* : remotum locum *Ansil.*|| 12. *om. a.*|| 13. ita Ansil. obliquus *a* : aliquius *v*. aliter *post* 12 *A*. cf. ad Abstr. (SE 1).|| 15. irae *om. A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (S. : s. i.).|| 16. cf. Gloss. Verg. (S. : d. d.).|| 17. cf. Gloss. Verg. (S. : d.).|| 18. ita et Ansil. cf. Gloss. Verg. (S. : infestum).|| 19. app. arm. *A*. cf. 43.|| 20. inc. tur. *Verg.* : incogitatos *a*, *Ansil.* : ignitatos *v*. O quam corrupta huius glossarii forma !|| 21. cf. Gloss. Verg. (S. : s.).|| 22. lat. *A* : lect. *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Sy. : b. laet. m.), quasi serenae (cf. Gloss. Verg. Serenos vultus : laetas facies).|| 23. addita *v* (*non Ansil.*) cf. Gloss. Verg. (Seclusam : inclusam, addicatam).|| 24. *om. a.* cf. Gloss. Verg. (S. e. : m. s. eff.).

(Aen. 4, 261) 25. Sectatur : sequitur, insidiatur. (Ecl. 3, 75 ?) 26. Sentes : viae spinosae. (Aen. 2, 379 ?) 27. Secreti : divisi, separati. (Aen. 3, 389 etc. ?) 28, Semet : se ipsum. 29. [Serotinum : vespertinum.] 30. Severus : iratus. (Aen. 6, 374 ?) 31. Secundus heres : nepos. 32. Seiungere : separare. 33. Seclusum : apertum (op–), divisum. (Aen. 6, 704 ?) 34. Semiferi : dimidio feri. (Aen. 8, 267) 35. S<a>epius : multotiens, frequentius. (Aen. 8, 329) 36. Se signari : designari. (Aen. 12, 3) 37. Sequar : adsequar, adsentiar. (? Aen. 4, 114 ; 538) 38. Seret (–it) : adfirmat. (Aen. 12, 228 ?) 39. Servus (saevus) : malus. (Aen. 12, 406 ?) 40. Seruntur : inputantur. 41. Sequester : pedisequus aut discretor. 42. Secludet (–it) : dimovet, seiunget (–it). 43. S<a>eptus : circumdatus. (=19 ?) 44. Segetes : manipuli messis. (? Geo. 1, 319 *–tem*)
Semipes : claudus. (*Unde* ?) 46. S<a>epe dictus : frequenter nominatus. 47. Sevocat : ad remotiora vocat. 48. Secubat : sequestrate cubat. (Met. 2, 20 ?) 49. Senio : maerore. (? Met. 4, 7 ; 8, 8) 50. Sequester : interpres. (Met. 9, 15 ?)
[Sequius : secus.] 52. Sententia : deliberatio. 53. Sentio : adverto. 54. Servat : observat. 55. Segregat : sequestrat. 56. Serio : cum gravitate aut valde omnino. 57. Sere (?) : plan[a]e : 58. Serius : tristis. 59. Sed : resurrectio. (?) (= RE 80 ?) 60. Servi : a servando. 61. [Scopos : intentio.] (GRAEC.) 62. [Stercus ab Stercena vocatum qui<a> studiosus in agris cultor is extitit.] 63. Seriam rem: necessariam rem. (Eun. 513 ?)
[Serta : corona florum.] (Aen. 7, 488 etc. ?) 65. Semianimis : semivivus. (Aen. 10, 396 etc. ?) 66. Sedule : frequenter. (=69) 67. Serpit : possidet (procedit ?). (Aen. 12, 239?) 68. Semota : obtecta vel sequestrata. (Met. 11, 23 ?) 69. Saepe (sedule ?) : frequenter, assidue. 70. Sese : se ipse. 71. Seditio : disceptatio aut confusio. 72. Sfalangius (sph–) : musca venenosa. (GRAEC.)

SI

Sinciput : dimidium caput. (Aen. 8, 267 ?) 2. [Situs : pos<i>tio vel umor.] (Aen. 3, 451 ?) 3. Siticulosus : qui semper sitit. 4. Silere : tacere. 5. Sollemnia : sacra. (Fest. 464, 22 ; 466, 27)
Silici : lapide. (Aen. 1, 174) 7. Siqua fastim (fata sinant) : siquo modo patiantur.

---

26. vi. speciose *v* : vias spinosas *Ansil.* vix uvae (Ecl. 4, 29).|| 28. ex Aen. 4, 11 etc. (sese) ? cf. 70 ; SI 46 ; ME 5.|| 29. ex Abstr. (VE 56 Ve. : se.) ? an <Serum :> s. v. (Aen. 5, 524 etc.) ?|| 33. ap. *etiam Ansil.*|| 34. –dius *Ansil.* (cf. SI 1).|| 36. signare *A* (*non Ansil.*).|| 38. Seret *etiam Ansil.*|| 39. Saevus : ma. iratus *Ansil.* (cf. 30).|| 40. Servantur *Ansil.*|| 41. pedi equus *v* (*non Ansil.*).|| 42. Seclaudet *vel* Seplaudet *Ansil.*|| 44. messis *etiam Ansil.* cf. 11.|| 45. vix ex Met. 6, 11 (sepes, *i. e.* sex pedum).|| 48. –ate *etiam Ansil.*|| 51. Se. sermo *v* (*non AA*). cf. ad Abstr. (SE 1).|| 57. Sane *Nettleship* : Serio *Heraeus*. an Fere : paene ?|| 59. Illud sed ad sca (*i. e.* sancta) refero. Sed : restrictio *Goetz.*|| 61. *om. v.* cf. Isid. Off. 2, 5, 8 (Episcopus. scopus quidem intentio est).|| 62. *om. v.* qui.. cul. ext. *Goetz.* an colendis ? cf. Aug. civ. 18, 5 (Stercen etc.).|| 64. –tam –rium *v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Sertis : coronis) ? ex Abstr. (SE 37) ?|| 65. *om. v* (*non Ansil.*).|| 67. ita et Ansil. an Servat ? cf. Gloss. Verg. (Servatum : in custodia positum).|| 68. obtecta *Ansil.* : offectam *v* : affectam *a* : avectam *Nettleship*.|| 69. cf. Ansil. (Sedule : ass. freq., alias sine dolo). cf. 66 ; SI 35.|| 70. cf. ad 28.|| 72. Sphalangus *Ansil.* : Spalangius *a*.

SI 1. cf. Gloss. Verg. (S. : semicipi<ti>um vel d. c.). cf. SE 34 ?|| 2. amor *v*. cf. Gloss. Verg. (Situs : positiones vel locorum diversitates).|| 4-5. conflant codd. (cf. St Andrews Univ. Publ. XIII p. 3). cf. TA 15 ?|| 6. cf. Gloss. Verg. (S. : l.).|| 7. fasgim *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (S. f. s. : s. m. p.).

(Aen. 1, 18) 8. Sirtes (Sy–) : duo sinus Africae. (Aen. 1, 111 ; 146) 9. Sinus : receptacula. (Aen. 1, 243 etc.) 10. Sidunt : sedunt (–ent). (Aen. 6, 203) 11. Sidus : gladius (? Sirius : sidus) acutissimus (–me ?) resplendens. (Aen. 3, 141 ?) 12. Sinu[m] : unda vel ripa. (Aen. 3, 692 etc.) 13. Sine nomine : sine dignitate. (Aen. 11, 846 etc.) 14. Siste[ne]re : consistere. (Aen. 11, 873 etc.) 15. Sidere : tempore. (Geo. 1, 1 etc.) 16. Sin : quodsi. (Geo. 2, 195 etc.) 17. Sila : silva. (Geo. 3, 219) 18. Sinus : exesum fluctibus litus aut flexu amnis sive maris inclusum. (Geo. 3, 424 etc.) 19. Siqua tegunt : quae celant. (Aen. 2, 159) 20. Sistimur (–us) : conlocamur (–us). (Aen. 2, 245) 21. Segnities : stultitia. (Aen. 2, 374)

Sica : genus armorum est simile vidubi–<a>e (–bio ?) ; hoc vero maxime utuntur qui apud Italos latrocinia exercent. 23. Simotus (–multas) : lis, inimicitiae, contentio. 24. Singultus : ploratio hominis. 25. Situs : antiquitas. 26. Situm : modum naturae. 27. Sirius : sidus ardentissimus (–um). (=11 ?) 28 Sivit : permisit. (=36) 29. Sin[o] : quodsi. (=16) 30. Simus dicitur naso presso. 31. [Synonima (–yma) : cognominabilia.] (GRAEC. ?) 32. Silurus : genus piscis. 33. Siliquastrum : sellae genus. (Fest. 460, 1 *sel–*).

Similas (–mul–) : differ[i]s, confingis. (Andr. 48) 35. Sidolo (sedulo) : valde sine dolo. (Andr. 146) 36. Sivi : permisi. (Andr. 188) 37. Si iure (in rem) est : si utile est. (Andr. 546) 38. Sicofanta, (–oph–) : circumventor. (Andr. 815 etc.) 39. Sinit : permittit. (Haut. 666 etc. ?) 40. Simbolus (sy–) : collectis nummis (Eun. 540 –*lis*).

Sinergium (sy–) : cooperationes. (GRAEC.) 42. Sicomorus (sy–) : ficus fatua. (GRAEC.) 43. Sirma (sy–) : dictio longa. (GRAEC.) 44. Siremsis (syllepsis ?) : correptio significationis. (GRAEC.) 45. [Singultus : suggultium (suggluttium ?).] (=24 ?)

SO

Sodales : sedentes. (Fest. 382, 15 *una se.*) 2. Sonipes : equus pedibus sonans. 3. Sospes : salvus. (Fest. 389, 6 ?) 4. Sontes : rei, nocentes. (Fest. 372, 5) 5. Sollertia : sollicitudo. (!) 6. Soboles (sub–) : nati, progenies. (=SU 45) 7. Socordia : stultitia, nequitia. (Fest. 374, 12 ?) 8. Solitudo : locus desertus.

---

8. cf. Gloss. Verg. (Sy. : d. s. Af.).|| 11. *om. a.* cf. 27.|| 12. –um *etiam Ansil.*|| 13. dictate *a* (*non Ansil.*).|| 14. *om. a.* cf. Gloss. Verg. (S. : statuere, co., habitare).|| 16. quodsi *Ansil.* : quesi *v* : quesiti *a.* cf. 29.|| 17. silvax *v* (*non Ansil.*).|| 18. excessum (*vel* –cels–) *v.* flexum *Ansil.* : fretus (*vel* flexura) *v.* vanis (*vel* annis) *v.* inclusio (*vel* –sum) *v.*|| 19. qui *A* (*non Ansil.*).|| 21. Segnitia *Ansil.* : Signitio *v.* : Signatio *a*|| 22. hoc –exercent *om. Ansil.* max. *om. v.* cf. Isid. Etym. 18, 6, 8 (Sica.. gladius brevis quo maxime utuntur qui apud Italos latronia exercent ; a quo et sicarii dicti), ex Festo ?|| 24. cf. 45.|| 25. Sitas (*vel* –ta) *Ansil.* : Sitra *A.* antiquas *Ansil.*|| 26. mundum *A* (*non Ansil.*).|| 27. Siris *A* (*non Ansil.*). cf. 11.|| 31. cog. *etiam Ansil.* cf. ad Abstr. (SI 17).|| 32. Sirulus *A* (*non Ansil.*).|| 34. aut premis *add. v.*|| 35. cf. SE 66.|| 36. cf. 28 ; 39|| 37. cf. RE 46.|| 39. vel patitur *add. v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Sinet : patietur, Sinit : permittit). cf. 36.|| 40. numuis *v* : nimbis *a.* || 42. –moros *a* (*non Ansil.*). 43. –ma *etiam Ansil.*|| 44. Sirenensis *v* : Sirenesis (*vel* Sy–) *Ansil.* collectio *a* : corruptio *v.* vel sign. *v* : pronuntiationis *Ansil.*|| 45. Singulus *A.* singultium *a* : siglutius *Ansil.* ex Abstr. (SI 14) ? Francogallice « sanglot ».

SO 1. an consed. ? an simul sed. ? vix <simul>ed. cf. Ansil. (S. dicuntur eo quod simul edant). 2. cf. SE 3. cf. ad Abstr. (SO 25-6).|| 3. vix ex Abstr. (SO 39).|| 4. vix ex Abstr. (SO 22).|| 5. Immo etymologiae similis, non significationis. Estne glossa Festina ?|| 6. ad Fest. 402, 19 ? ex Abstr. (SU 23) ?|| 7. cf. 19 (st., neglegentia).

Solis labores : dies,cursus diurnos. (Aen. 1, 742) 10. Solvit : liberavit. (Verg. ?) 11. Solvite corde <metum> : pellite animos a timore. (Aen. 1, 562) 12. Solium: sella regalis. (=30) 13. Solvuntur : debilitantur. (Aen. 1, 92) 14. Solem itiulit (intulit ?): diem restituit. (Aen. 1, 143 *s. reducit*). 15. Sonóras : graviter sonantes. (Aen. 1, 53) 16. Sollemnitas : dies festus. (=23 ?) 17. Sol ruit : sol occidit. (Aen. 3, 507)

Socratici : genus philosophorum. 19. Socordia : stultitia, neglegentia. (=7 ?) 20. Sospitantes : sana verba. (?) 21. Sodales : familiares. (? Met. 9, 22 etc. *-is*) 22. Sodes (su–): fustes ab utraque parte acuti. (Met. 8, 16 etc. ?) 23. Sollemnitas : laetitiae conventus. (Apul. ?) 24. Solabar : dolores levabam. (Met. 10, 29 ?) 25. [Sophistice : sapienter.] (=33 ?) 26. Sodes : sic vivas. (Apol. 82 etc.) 27. Solecismus : vitium sermonis. (Flor. 9 ?)

Sollicito : cauto. 29. Sordida : angusta. 30. Solio : sedili regio vel sella regali. 31. Sortiti : sorte ducti. 32. [Solstitium : aestatis terminum.] 32. [Sophistica : sapientia.] (=25 ?) 34. Sollicitum : inquietum vel odiosum.

SP

[Speculatio : inspectio.] 2. [Spiri (–rae) : nodi vel funes.] (Fest. 444, 25 ?) 3. [Spicus : spicas. (?)] 4. Spero : credo. 5. [Sprevit : contempsit.] 6. Specifica : pulchra, speciosa. (*Unde* ?)

Species : imago aut forma. (Verg.) 8. Spiris : voluminibus ex (et ?) gyris. (? Aen. 2, 217 ; 12, 848) 9. Spelaea : recessus umbrosus (–os ?). (Ecl. 10, 52 ?)

SQ

Squamea : squamosa, sordida. (Aen. 2, 218 etc.) 2. Squalidus : incultus. (Fest. 440, 34 ?) 3. Squalore : situ. (Aen. 6, 299 ?)

ST

Stagnum : lacus qui non fluit. (=SC 1) 2. Sternimus : occidimus. (Aen. 2, 384 ?) 3. Stemmata : ornamenta regalia. (GRAEC. ?) 4. [Strages : prostratio corporis (–rum ?).] 5. Strictum (–tim): summatim. (Met. 11, 10 etc. ?) 6. Stromatis : commentariis scientiae. (=HI 25) 7. [Stromateas (–eus) : opus varium.] (=HI 26)

---

9. d. c. *a* : discursos (*i. e.* –us) *v* (vix recte). cf. Gloss. Verg. (Solisque la. : discursus diurnus).|| 10. ita et Ansil.|| 11. pe. *om. a* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (S. c. m. : p. animo timorem).|| 12. r. s. *v* : s. regia *Ansil.*|| 14. *om. a*. So. it. *Ansil.* : Sollemmitiulit *v*.|| 15. cf. Gloss. Verg. (S. : g. s.).|| 18. cf. SC 2.|| 20. ita et Ansil. : S. sanantes *Ampl. II.* (ex Met. 4, 7 sospitatores ?). an Sospitantis : sanantis (ex Met. 11, 9 sospitatricis ?)?|| 21. cf. Ansil. (S. : f., Sodalis : familaris intimus).|| 22. ab *om. Ansil.*|| 23. –ntu *a* (*non Ansil.*). cf. 16.|| 24. ita Ansil. –bor *A*. lababam *a* : –ant *v*.|| 25. ex Abstr. (SO 5-6) ?|| 30. cf. 12.|| 31. d. *Ansil.* : deducti *a* : did. *v*. vix cf. Gloss. Verg. (Sortitus : sortibus usus).|| 32. ex Abstr. (SO 16) ?|| 33. ex Abstr. (SO 5-6) ?

SP 1. ex Abstr. (SP 10-11) ?|| 2. ex Abstr. (SP 16) ?|| 3. *om. a*. Nil nisi varia lectio, ut vid.|| 5. ex Abstr. (SP 6-7) ?|| 6. Estne pars altera glossae sequentis ?|| 7. cf. Gloss. Verg. (S. : i., simulacrum).|| 8. ex g. *om. a.* (*non Ansil.*). cf. 2.|| 9. ita et Ansil.

SQ 1. cf. Gloss. Verg. (Sq. : sq.). An illud sordida glossae sequenti tribuend. (cf. Fest. l. c. Squalidum : incultum et sordidum etc.) ?|| 2. cf. ad 1.|| 3. Estne pars altera glossae praedentis ? Quin etiam 1-3 possunt omnes tres ex uno Festi loco provenisse.

ST 1. –uet *A*.|| 3. Stigmata *A*. vel signa *add. Ansil.*|| 4. *om. a*. cf. Gloss Monac. (S. : p. corporum in bello; ab sternendo) cf. Ansil. (S. : ruina vel prostratio corporis. S. : corporum prostratio). cf. SC 24. ex Abstr. (ST 3) ?

Studiis : exercitationibus. (Aen. 1, 14) 9. Stridentibus : ferventibus. (Aen. 1, 397) 10. Stipant : condunt. (Aen. 1, 438) 11. Stipante caterva : <c>ingenti multitudine. (Aen. 1, 497) 12. Stagna : collectio aquae. (Aen. 1, 126 etc. ?) 13. Sternit : deicit. (Aen. 1, 190 etc.) 14. Stabili : firmo. (Aen. 1, 73 etc.) 15. Studia <contraria> : diversas artes. (Aen. 2, 39) 16. Stridor : strepitus. (Aen. 1, 87 etc.) 17. Strepere : clamare. (Ecl. 9, 36 ?)

Storax : ligni genus. (GRAEC. ? Adel. 26 ?) 19. Stipendium : laboris fructum (Met. 7, 6 etc. ?) 20. [Stamo : partus. (?)] 22. Statas : statutas. (? Flor. 15' *-tos* ; ? Fest. 466, 22 *-ta*) 23. Stolones : ramuli maioribus succrescentes ita dicuntur a Sabinis. (Fest.) 24. Stola : vestimentum. (GRAEC. ?) 25. Strenuus : efficax, utilis. (Flor. 7 etc. ?) 26. Stultatus : qui deferre nescit. (*Unde* ?) 27. Stipite : arbor<e> nudata foliis (? Met. 8, 22 ; Aen. 3, 43 etc. ?) 28. Stiva : manica aratri. (Geo. 1, 174 ?) 29. Stilo: grafio, scriptura. (Andr. 12 ?) 30. Storia : omne quod sterni potest sive de pelle factum sive ali[qu]o genere storiam dicebant. (Fest. ?)

SU

Susurrat : murmurat. (=87) 2. Suspensus : [in]dubius, inconstans (cogitans ?). (=35 ?) 3. Subpeditat : subministrat. (=79) 4. Subnixus : humilis vel subpositus aut incumbens. (=37 ?) 5. Suopte : suo ipsius [torridum]. (Fest. 408, 4 ?) 6. [Sunto, esto.] 8. Succensor : inflammator. (*Unde* ?) 9. Subpetit : subest. 10. Suggerit : ministrat. (=36 ?) 11. [Subdo : subicio.] 12. Subsiciva : subsequentia, succedentia, vel dolosa. (=52)

Submergere : obruere. (Aen. 1, 40) 14. Sunt mihi : habeo. (Aen. 1, 71) 15. Sub moenibus : prope muros. (Aen. 1, 95) 16. Sub vertice : sub cacumine. (Aen. 1, 163) 17. Subeorum (Sabae–) regio ubi tus nascitur. (Aen. 1, 416 *Sabaeo ture*) 18. Suadet : hortatur. (Aen. 1, 357) 19. Sub sole : inminente aestate. (Aen. 1, 431) 20. Surgunt : statuunt<ur>. (Aen. 1, 437) 21. Superis concessit <ab oris : a finibus.> (Aen. 2, 91) 22. Sub (suo) obtentu : proprio nutu. (? Aen. 2, 193 *ultro*) 23. Superne : superiori parte. (Aen. 2, 463 ?) 24. Sub divo : sub aeris axe. (? Aen. 2, 512 *sub aetheris axe*) 25. Superavimus : super

---

8. cf. Gloss. Verg. (S. : e.).|| 10. cf. Gloss. Verg (S. : c.).|| 11. ingentem multitudinem collecti *v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (S. c. : cingente m.).|| 13. deiecit *A* (*non Ansil.*).|| 14. ita et Ansil. cf. Gloss. Verg. (Stabilem : firmum).|| 15. art. *etiam Ansil.* : an partes ? cf. Gloss. Verg. (St. con. : per diversas sententias).|| 16. cf. Gloss. Verg. (S. : s.). vix ex Abstr. (ST 21).|| 17. Str. *Ansil.* : Sterp. *v.* : Stirp. *a*|| 18. cf. Vulg. Eccli. 24, 21 (quasi storax et galbanus) etc.|| 20. Stomo *v* (*non Ansil.*). Statio portus *Goetz* (ex Abstr. ST 1 ?) vix cum 19 coniungend. (cf. Apul. l. c., quae decimo partus stipendio viri familiam fundaverat). Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (ST 11).|| 21. non est ; in numerando peccavimus.|| 23. maiores *v* (*non AA*). Festus multus est in nominibus propriis tractandis.|| 24. vox Biblica.|| 26. cf. ad Corp. S 566.|| 28. Steva *a, Ansil.*|| 29. gravi *v* (*non Ansil.*).

SU 4. S. hu. subcumbens (cett. om.) *a* (*non Ansil.*)|| 5. *om. a.* cf. 83 ? <Siccum :> to· *add. Goetz.*|| 6. Suntote estote *Corp.* etc. ex Abstr. (ES 3-5) ?|| ex Aen. 4, 624 (sunto) ?|| 8. cf. 47 ?|| 9-10. una glossa (cf. 79) ?|| 10. cf. ad 69.|| 11. ex Abstr. (SU 16) ?|| 14. *om· a* (*non Ansil.*)|| 15. cf. Gloss. Verg. (S. m. : p. m.).|| 16. cf. Gloss. Verg. (S. v. : s. c.).|| 21. supplevi ex AB 5.|| 22. cf. Ansil. (Sub obtentu : sub nomine. Sub obtentu : proprio nutu).|| 23. cf. Gloss. Verg. (Superna : superior pars). cf. Verg. l. c. (qua *summa* labantes iuncturas tabulata dabant).|| 24. aeris *etiam Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Sub aetheris a. : s. d.).

viximus. (Aen. 2, 643) 26. Supra caput astit<it> : subito supervenit. (Aen. 4, 702) 27. Subigitant : remigant, conpellunt. (Aen. 6, 302 *-git*) 28. Subicit (-git) : cogit. (Aen. 6, 567) 29. Subtegmen : subvelamen. (Ecl. 1, 1 etc. !) 30. Subnixi : circumdati. (Aen. 4, 217 *-xus*) 32. Sulcus : carinae ductus. (Aen. 10, 296) 33. Sustinet : patitur. (Aen. 10, 810) 34. Sugis (-ir) : tristitia. (=39) 35. Suspens<a>e : dubie cogitantes. (? Aen. 6, 741 !) 36. Subpeditat : suggerit. (=10 ?) 37. Subnixus : humilis. (=4) 38. Sublimis : altus, praeclarus. (Geo. 1, 404 etc. ?) 39. Sugir (Sihor) : tristitia. (nom. Bibl.) 40. Suburra (sab-) : [s]onus quo<d>libet. (Geo. 4, 195 ?) 41. Sueviter (sae-) : [suevit] crudeliter. (?? Geo. 4, 456 *graviter saevit*) 42. Subdit : supponit, obicit. 44. Suggillat : suffocat, strangulat. 44a. Suspensus : sollicitus. (Aen. 2, 114) 45. Suboles : nati, progenies, filii. (=SO 6) 46. Summi : excelsi. 47. [Succentor : subsequenter cantans.] 48. [Sub pectore : in animo.] (Aen. 1,36) 49. Suspicit : sursum aspicit. (Aen. 1, 438) 50-0a. Sus : porca. Suum : porcorum. (Aen. 1, 635) 51. Supera : vince. (Aen. 3, 439 etc.) Subseciva : subsequentia, succedanea. 53. Sospito : saluto. 54. [Subrogare : substituere.] 55. Sublicius fons (pons) : qui<a> inter eius materie[e]m aqua[s] subliquitur. (Fest. 374, 25) 56. Sugillet : condemnet. 57. Subsicivum : supervacuum. 58. Subcenturiatus dicitur qui numero priore (-ri) suppletur ; et succenturia[re] est quasi per venturi<a>e (cent-) vicem succedat (-as) ad manus (mu-). (Fest. 400, 27) 59. Subaquilus : subniger. (Fest.) 60. Submus<s>i[m] : murmurantes timide (-di ?). (Fest. 384, 16) 61. Suppetebant : succurrebant. 62. Succedaneum : successorem. (=71) 63. Suppara : paulo minus quam pariam (-rum ?) vel tunicae quae et subuculae dicitur (-cuntur). (Fest.) 64. Sudum : serenum post pluviam ; dicitur a sudore humoris, vel quasi semiudum (se-udum ?) vel siccum, id est sine dubio (uvido). (Fest. 376, 35) 65. Sublustris : non omnino tenebricosa. 66. Subigitationibus : sollicitationibus. (Fest.) 67. Subtiles (sutelis) : subreptionibus et fraudibus. (Fest.) 68. Subantes : libidinantes ; a suibus. (Fest.) 69. Suppes : supinipes ; id est supinis pedibus. (Fest. 370, 25) 70. Subigitantes : sollicitantes.

---

27. conp. *om. a* (*non Ansil.*).|| 28. -cit *etiam Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Subigit : c.).|| 29. cf. Gloss. Verg. (Sub tegmine : sub velamine), cf. 94. vix ex Abstr. (TE 5).|| 30. ita et Ansil.|| 31. non est ; in numerando peccavimus.|| 32. cf. Gloss. Verg. (S. : cannarum d.).|| 35. cogitationes *A* : cogitantis *Ansil.* an Suspensi : dubiae cogitationis ? cf. Ansil. alibi (Suspensi : dubii vel cogitantes). cf. 2 ; 4.|| 38. cf. Gloss. Verg. (Sublime : altum, profundum) ?|| 39. -gg- *A* (*non Ansil.*). cf. 34.|| 40. quilibet *Ansil.* cf. Ampl. I etc. (Saburra : onus quod libet quo naves vacuae stabiliuntur).|| 41. Sae. : cru. *Ansil.*|| 43. non est ; in numerando peccavimus.|| 44. cf. Gloss. Verg. (Suspensi : solliciti). cf. 35.|| 47. cantat *v* (*non Ansil.*). ex Abstr. (SU 6) ? cf. 8 ?|| 48. ex Abstr. (SU 64).|| 49. cf. Gloss. Verg. (S. : s. a.).|| 50-0a. ita Ansil., ut vid. porcus vel porca *v.* porcum *A.*|| 52. -nia *v, Ansil.* cf. 12.|| 54. ex Abstr. (SU 29).|| 55. *om. a.*|| 57. semper vac. *v.* cf. 52 ; 72.|| 58. *om. v.*|| 59. Noli emendare Aq. subniger (cf. Fest. 20, 7 Aquilus color est... subniger). cf. Plaut. Rud. 423.|| 60. Submissum *a.* -nter *v.*|| 62. -ntum *A.*|| 63. cf. St Andrews Univ. Publ. XIII p. 13. par. *om. a.* dicitur *om. a.*|| 64. semiundum *v* : semihudum *a.* Semiudum etiam codd. Servii (ad Aen. 8, 529 ; Geo. 4, 77).|| 66. -icitatio- *a* : -igitio- *v.* cf. 70.|| 67. -rect- *v.* cf. Plaut. Cas. 95 (possisne necne clam me sutelis tuis praeripere Casinam uxorem).|| 68. *om. v.* -ntes *etiam AA.* a su. *AA* : *om. a.*|| 69. Nimirum de muliere facili locutus Lucilius non suppus sed suppes dixit (1297 si vero das quod rogat et si suggeri' suppes) ; quo ex versu, a Festo hic laudato, potest

(=66 ?) 71. Succedaneus : successor. (=62) 72. Subsici<v>um : subsequens. (=52) 73. Sucula : Hyadas Graece Virgilias (Fest. 390, 17)

Sustulit : nutrivit. (Met. 6, 8 ?) 75. Summus : maximus. (Met. 6,13 ?) 76. Sustulit : sursum tulit. (Met. 6, 15 ?) 77. Summatim : cito. (? Met. 11, 1 *-tem* !) 68. Suffragator : patronus. 79. Subpeditat : subministrat. (=3) 80. Subrecta : inclinata.

Subcenturiatus : adiunctus. (Phorm. 230) 82. Subcendia : fomenta. 83. Suacte (-pte) <natura> : sua natura. 84. Subigunt : acuunt. (Aen. 7, 627) 85. Supplicibus : humilibus. (Aen. 8, 61) 86. Subservias : subat vel quiescas (subeas, acquiescas ?). (Andr. 735) 87. Susurrat : murmurat. (Andr. 779) 88. Subsistit : sufficit, praevalet. (Andr. 914) 89. Sumam : accipiam. (Andr. 623 etc.) 90. Suffarcinatus : sub brachio carricatus. 91. Suscitantes (osc-) : dormientes. (=OB 40)

Sui (Sue) : loquens. (nom. Bibl.) 93. Subnectit : subligat. (Aen. 1, 492) 94. Subtegmine : subtile filo. (Aen. 3, 483) 95. Subter : subtus. (Aen. 3, 695) 96. Supellex : facultas. 97. Subruit : subvertit.

TA

Talentum : centum (-rt-) pondus auri vel argenti habens <pondo CXX>. (Fest. ?) 2. Taxat : tangit. 3. Thalami : cubicula maritalia. (Aen. 2, 503 ?) 4. Tabo : sanguine corrupto ; id est sanies. (Aen. 3, 29 etc.) 5. Tartarus : locus inferni gelidissimus. (=8 ?) 6. Tabida : morbo plena sive corrupta. 7. Tardatione : tarditate. 8. Tantane : tanta ergo. (Aen. 1, 132 etc.) 9. Tartarus : locus apud inferos tenebris confusus ubi impiorum animae detruduntur. (=5 + TE 20) 10. Tantum : tam magnum. (Aen. 4, 305 etc.) 11. Tarea (trabea) : vestis regia aut toga purpurea. (Aen. 7, 188 etc. ?) 12. Tharsis : exploratores (-atio ?) gaudii. (nom. Bibl.) 13. [Tantocius : tanto velocius.] 14. Tartareum <*custodem*> : *canem* Tricerberum ; id est tricipitem. (Aen. 6, 395) 15. Tacet : silet. (=SI 4 ?) 16. Tabes : morbus. 17. Talentus (-um) : certus ponderis modus habens pondus (-do) CXX. (=1)

TE

T<a>etrum : pulegium (?), vel horribile. 2. Terga : scapulae vel posteriora. 3.

---

etiam glossa 10 (Suggerit : ministrat) provenire. cf. Aristoph. Lysistr. 229.|| 71. cf. Met. 8, 26 ?|| 72. cf. Met. 8, 23 ; Apol. 31 ?|| 73. sadas *v* (s pro y) : suda *a*. cf. Y 2 ?|| 79. cf. Abba (Suppetit : supped., subm.). cf. Abstr. (SU 48) ?|| 80. -tam -tam *v* (*non AA*). cf. RE 28 || 81. -ura- *A*. adiunctus *vel* adiutus *Ansil.*|| 83. -cte *etiam Ansil.*|| 84. ac. *Ansil.* : agunt *a* : angunt *v.*|| 86. subant vel *om. a* (*non AA*).|| 87. cf. 1.|| 88. cf. Class. Quart. 19, 102. 90. carr. *v* : portans *a*. Italice « caricato » ; Francogallice « chargé ».|| 92. cf. Hieron. Nom. Hebr. (Sue : loquens), ex Genes. 25,2 ; 38,2.|| 94. cf. 29.|| 96. Supp. *A* (*non Ansil.*).

TA 1. habent *vel* habenti *Ansil.* : *om. A*. supplevi ex. 17. || 2. cf. Gloss. Verg. (Tangit : taxat, nominat) ?|| 3. cf. Gloss. Verg. (Tala<mi> : cunabula nuptialia). vix ex Abstr. (TA 6).|| 4. -ptum *v* (*non Ansil.*). cf. ad 6. id est *v* : vel *a* : an idem est (cf. Aen. 3, 626 sanie... tabo) ? Ta. : sa. co. sive macie sive pallore *Ansil.* cf. Ansil. alibi (Tabo : corrupto sanguine rumpente viscera ; nam tabo destillant qui pestilentia corrumpuntur).|| 6. sive *a*, *Ansil.* : vel *v*. an corrupto (prior pars glossae 4) ?|| 7. *om. v* (*non AA*).|| 9. *om. v* (*non Ansil.*).|| 10. cf. Gloss. Verg. (T. : t. m.).|| 11. cf. TRO 10 ? stola *a* (*non Ansil.*). || 13. ex Abstr. (TA 14) ? vix Tanto ocius (ex Haut. 867 etc.). || 14. cf. Gloss. Verg. (T. cu. : ca. Tr.). cf. St Andrews Univ. Publ. XIII p. ix *n.*|| 15. cf. Ansil. (Tacere : silere. Tacet : silet).|| 16. Talies *A* (*non Ansil.*) post 13 *a*. cf. 6.|| 17. post 6 *a*.

TE 1. pul. (*vel* pulegum) *AA* : puleiu *a* : pugeum *v*. -lem *v* (*non AA*).

[Tem[p]eratum : violatum, corruptum.] (=15) 4. Termes : oleaster. 5. Telum : hasta vel gladium. (Aen. 1, 99) 6. Telluris amor[e] : desiderium terrae. (Aen. 1, 171) 7. Tergora : pelles. (Aen. 1, 211) 8. Testudine (-do ?) templi : camera. (Aen. 1, 505) 9. Temperet <a> lacrimis : desinat lamentari. (Aen. 2, 8) 10. Texit : defendit. (Aen. 2, 430) 11. T<a>enis : vittis, infulis. (Aen. 5, 269 ?) 12. Telum : omne quod vulnerat. 13. Temporum mox sata. (?) 14. Tenus : usque, aliter fine, 15. [Temeratum : violatum, pollutum.]

Teredo : vermis in ligno. 17. Testudo : ordo militum scutis artif<icialiter tectus ; aliter genus reptilis testu contectae.> 18. [Temnites (-tis) : contemnitis.] 19. Techinam : fraudem. (=30 ?) 20. .. tenebris confusus ubi impiorum animae detruduntur. (=TA 5) 21. Teneo : intellego. 22. T<a>enias : vittae sacerdotum ; apud Praenestinos flagra. (Fest.) 23. Tegiticula (-get-) : tectorium iunctum (iunco ?) tectum (text- ?). 24. Tellicinatim (relicin-) : involute et perplexe. 25. Temerarius : praeceps, festinans. (Fest. 500, 7 ?) 26. Tesserarius : praepositus currorum (-rso-) qui bellum nuntiat. (Fest.) 27. Tela : arma ; a tendendo dicta ; nam tela sunt quae mittuntur, arma quae muniunt. (Fest.)

Tempestivum : opportunum. (Met. 4,17 ?) 29. Testantur : obsecrant[ur] vel iurant aut precantur.(? Met. 6, 3 *-bantur*) 30. Tethinis (-ch-) : fraudibus, dolis. (Haut. 471) 31. Terrentur : conturbantur. 32. Thema<n> : Auster. (nom. Bibl.) 33. Temere : facile. 34. Tenor : ordo sermonis. 35. Tenuis : subtilis. 36. [Temerandum : polluendum.]

T<a>edas : faces nuptiarum. (Verg.) 38. Trementia : palpitantia. (Aen. 1 212) 39. Terruit : in timorem misit. (Aen. 2, 111) 40. Tectus : cautus. (Aen. 2, 126) 41. Tegellaria : malefica ; quod supra tegulas sacrificet. (Fest. ?) 42. Temperat : continet. (Aen. 1, 57 etc. ?) 43. Terebrare : perforare. (Aen. 2, 38 (44. Tergus : persecutio (per se cutis ?). (Aen. 1,211 ?) 45. Theatra : expectacula (sp-). (Aen. 1, 427) 46. Terrena (Tyrrhe-) manus : auxilia rusticorum. (Aen. 7, 43 *-am -um*) 47. Tergiversator dicitur quod animum quasi tergum versat huc et illuc ut non facile intellegatur. (Fest. ?) 48. Tenuis : fragilis. (Aen. 7, 646 etc.) 49. Tenuis :

---

5. -stam *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (T. : hasta vel gladium).|| 6. *om. a.* -ium *etiam Ansil.* cf. Gloss. Verg. (T. amor : d. t.).|| 7. cf. Gloss. Verg. (T. : p.). cf. 44.|| 8. -gine *A*. Testudo t. : c. templi *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Testudo templi : camera).|| 9. -mas *Ansil.* -net *A*. cf. Gloss. Verg. (T. a l. : d. l.).|| 10. cf. Gloss. Verg. (T. : d.).|| 11. cf. Gloss. Verg. (T. : fasciolis ex corona dependentibus) ? cf. Ansil. (T. : v. i., T. : f. e. c. d.).|| 12. ita Ansil. Tenum *A* -ratur *A*.|| 13. ita AA. -rium *v.* nox *vel* mox *a.* rota *v* : ata *Ansil.* : rata *vel* sata *a.* vix cf. Ansil. (Tympana modiolos rotarum dicere possumus) ex Geo. 4, 444.|| 14. fine *AA* : finem *a* : fines *v.* || 15. ex Abstr. (TE 12) ? cf. 3 ; 36.|| 17. plenam gl. habet Ansil.|| 18. ex Abstr. (TE 16) ?|| 20. retrud. *v* : trud. *a.*|| 23. Tegiticula tentorium iunctum tecto *a* :Tegitilla tectorium intus tectum *v* : Tegiticula tectorium iunctum tectum *AA*. iuncis textum *Heraeus.*|| 24. Tellacinati *v* (*non AA*). cf. RE 28.|| 26. ita Ansil. q. b. n. *om. A* : q. bella nutriunt (*pro* nuntiant ?) *Corp.* etc. cf. ad Corp. T 111.|| 27. tenendo *AA* : tendo *Ansil.* (vix pro τηλόθεν). qui mi. *A* : quae emi. *Ansil.* : quae mi. *AA*.|| 28. post 29 *a.* cf. Gloss. Plac. (T. : o.).|| 29. vix cf. Gloss. Verg. (Testor : obtestor, iuro).|| 32. post 26 *v.*|| 35. Tenenuis obstilis *v* (*non Ansil.*).|| 36. cf. ad 15.|| 37. cf. Gloss. Verg. (T. : faces, faculae nuptiales).|| 38. *om. v.* cf. Gloss. Verg. (Tr. : palpantia).|| 41. malefici *a* : quasi veneficia *Ansil.* super *Ansil.* -cent *A*.|| 44. an <Tergora : pelles>, T. per se : cutis (cf. 7) ?|| 46. Tirrenam (*vel* Terr.) manum *Ansil.*)|| 47. *alibi v.* cf. Isid. Etym. 10, 271 (T. : quod a. q. t. vertat h. et i. nec facile qualis sit intellegitur).|| 48. ita Ansil. -ues *A*.|| 49. T. : nunc l. *Ansil.*

levis. (Aen. 8, 33 etc.) 50. T<a>edet : horret. (Aen. 10, 888 etc.)

TI

Tifunia (Typhonia) cos (gens) : Tartaria (–ea). (Verg.) 2. Tirias (Ty–) arces : Cart<h>aginem dicit a Tyriis conditam. (Aen. 1, 20) 3. Tifo (Typho) : C<h>aribdes (–is) princeps. (Aen. 1, 665 *tela Typhoia*) 4. [Titerani : proni.] 5. Tirannus (ty–) : malus rex qui sine legibus vivit. (Verg.) 6. [Titubat : vacillat.] (Aen. 5, 332 ?)

Tirocinium : initia vel rudimenta. (Met. 7, 4 etc. ?) 8. Tibia zigia (zy–) : a coniungendo dicta. (Met. 4, 33) 9-9a. Titubare : claudicare [vel dubitare.] –bans : nutans. (Met. 5, 25 etc.) 10. [Titulus : indicium, signum.]

TO

[T<h>oraces : loricae pectorales.] (=7) 3. Torpuit : obmutuit. 4. [Torvus : iratus.] 5. Torretur : uffetur (uritur ?) vel siccatur. (Fest. 48, 14 ?) 46. Toro ab alto : strato. (Aen. 2, 2) 7. [T<h>oraces : loricas [vel] pectorales.] 8. [Torpedo : torpentis (–es ?) *animi.*] 9. Torridum : ustum, siccum, tostum. 10. Togax (tag–) : furunculus. (Fest. 492, 4)

Tota evis : tantis temporibus. (? Aen. 1, 47 *tot annos*) 12. Totiens : saepius ; vel (ut) quotiens. (Aen. 1, 407 etc.) 13. Tonsa (tun–) pectora : acerbos animos. (Aen. 1, 481 *tunsae p. palmis* !) 14. [Torpet : languescit.] 15. Torridum : siccum, tostum. (=9) 16. Tonsae : remi. (Aen. 7, 28 etc.) 17. T<h>orax : militare munimentum. (Aen. 7, 633 etc.)

Tonliliatim (tongil–) loqui : pravis verbis ; a Tongilio parasito qui hoc invenerat risus aucupium ut salutanti convicium responderet, maledicentem blandissime salutare <t>. (Fest.) 19. Toleno : genus machinae aquariae ; ita dictum quod alternis adtollitur, vel quod tollit <h>austum (–am) aquam. (Fest. 490, 3) 20. Toga : vestis senatoria.

TRA

Trabes : materi<a>e. (Aen. 1, 552 etc.) 2 Transitum : transmutatum. 3. Translaticius : transmutatus de loco ad locum. 4

TI 1-6. *om. a.*|| 1. cos *Ansil.* : cus *v.* cf. Gloss. Verg. (Tyfonea gens : Tartarea). an cum 3 coniungend. ?|| 2. Ca. di. quam tirii condiderunt *Ansil.* : carta dicic a toris dicta *v.* cf. Gloss. Verg. (Ty. a. : Cartaginem d. a T. c.).|| 3. Tifu *Ansil.* : Tifi *v.* cf. Gloss. Verg. (Tyfo : Ch. pr.).|| 4. Thiterrani (*vel* –era–) *Ansil.* cf. Corp. (Teterani : tenebrosi. Titerani : proni. Titerani : tenebrosi). Vide ne haec glossa cum sequenti (quae ex Abstr. est) sit coniungenda (Titanes : principes). cf. ad Abstr. (TI 14).|| 5. lege *Ansil.* : lex *v.* cf. Gloss. Verg. (Ty. : r. crudelis) ?|| 6. cf. 9 ex Abstr. (VA 3) ?|| 9. vel dub. *om. a, AA.*|| 10. ita et Ansil. cf. ad Abstr. (TI 12).

TO 1. non est ; in numerando peccavimus.|| 2. ex Abstr. (TO 7) ?|| 4. cf. TU 6 ; 9 ? ex Abstr. (TO 9) ?|| 5. *om. a.* an assatur ? cf. Ansil. (Torrentem : urentem vel siccantem). cf. 9. vix cf. Gloss. Verg. (Torrere : tostare, siccare).|| 7. cf. 2. ex Abstr. (TO 7) ?|| 8. –tis *etiam Ansil.* ex Abstr. (TO 9) ?|| 9. cf. 5 ; 15.|| 10. an ex Abstr. (TA 2) ?|| 11. hevis *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (T. ae. : t. t.), quod etiam alibi (s. v. Volventibus) aevum pro annus exhibet.|| 12. vel *om. a.* cf. Gloss. Verg. (T. q. s.). vix ex Aen. 12, 483-5 (quotiens.. totiens).|| 13. cf. Gloss. Verg. (Tu. p. : a. a.).|| 14. –guescet *A* : –guet *Ansil. AA.* vel deficit *add. v* : vel aegrescit *Ansil.* : def. stupet *AA.* cf. TU 12. ex Abstr. (TO 8-9) ?|| 18. *om. v.* a *AA* : co *a.*|| 19. post 20 *v.* ita d. qu. *om. v* (*non AA*).

TRA 1. *om. v.* –be *a.* mat. grandes *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Tr. : m.).|| 2. cum 3 coniungend.? an Translatum ? an Transit : transmutatur ?|| 3. –atur *a.* de l. in loco *v.*|| 4. cf. Gloss. Verg.

Traiecta : vulnerata. (Aen. 1, 355) 5. Trabes : postes valvarum. (Aen. 1, 449) 6. Tractabilis : mansuetus. (Aen. 4, 439) 7. Transformat : transfigurat. (Aen. 7, 416 etc.) 8. Tranat : conplet (!). (Aen. 10, 265 *–ant*) 9. Tractim : lente. (Geo. 4, 260) 10. Trapezites : nummularius. (GRAEC.)

TRI

[Tripertita : per tres partes divisa.] 2. Tristi[ti]a : horrenda. 3. –tis : amarus. 4. Tramites : viae incertae ; a transmeando. (Fest. ?) 5. Tragula est telum ponderis vasti. (Fest. 505, 6 ?) 6. [Tragoedia : composita fabula.] 7. Tremet (–it) : irascitur. (Aen. 2, 175 etc.) 8. Trepudiare (–pidare) : timere. (Aen. 2, 685 etc.) 9. Triton : deus maris. (Aen. 5, 824 etc.) 10. Tribuli : genus spinarum. (=LA 54) 11. [Tripudiat : gaudet vel exultat.] (Met. 7, 16 ?) 12. Tribus : populi divisio. 13. Trionibus : bubus. (Fest. ?) 14. Trimastigia : triverbero. (Fest. ?) 15. Tristega : tricamerata. (GRAEC.) 16. Tripodis : mensa cum tribus pedibus. (Aen. 9, 265 etc. *–das*) 17. Tramites : viae transversae. 18. Trassennam dicit tegulas per quas lumen admittitur Luc<ilius> ; a transeundo appellatas. (Fest.)

TRO, etc.

Tropaeum : praeda de hostibus facta. 2. Troia : regio Asiae. (Aen. 1, 1) 3. Troia gaza : Troianae opes. (Aen. 1, 119 ; 2, 763) 4. Troncatus (tru–) : caput amittens. (Aen. 2, 557 *truncus*) 5. Tronat (tra–) : transvolat. (Aen. 4, 245) 6. Tro<ch>us : rotae genus ad lusum. (? Aen. 7, 378 *turbo*) 7. Truditur : mittitur. (Geo. 2, 31) 8. Trudet : propellet, inpellet. (Geo. 2, 335 *–it*) 9. Trabea : vestis senatoria ex purpura et cocco, unde trabeatus dicitur qui ea utitur ; dicta autem trabea quod in maiori gloria hominum transveat (–beat), hoc est in posterum ampliori dignitate et honore beatum faciat. (Fest.)

TU

Turpisculum : <turpe diminutive>. (Fest.?) 2. Turbatus : in metu positus. (Aen. 2, 67) 3. Tutus : securus. (Aen. 2, 620) 4. Tulit : adtulit. (Aen. 3, 599 etc.) 5. Tur-

---

(Traiectaque pectora ferro : gladio confossa) ?|| 10. –tes *Ansil.* : –te *a* : –tas *v*. cf. ME 36.

TRI 1. ex Abstr. (TRI 5) ? –tum *Ansil.* –sum *Ansil.* : partite *v*.|| 2. horrida *A*. Tristia (*vel* –stitia) : horrida, Tristia (*vel* –stitia) : horrenda *Ansil.*|| 4-8. *om. v.*|| 4. (et AA). vix incerte (pars glossae 17).|| 5. (et AA).|| 6 . (et Ansil., AA). cf. ad Abstr. (TRA 1).|| 7. (et Ansil., AA). cf. Gloss. Verg. (Tremet : irascitur).|| 8. (et AA). vix cf. Gloss. Verg. (Trepidare : festinare).|| 9. magnus *v* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (T. : d. marinus). ut Pagani dicunt *add. Ansil.*|| 11. vel *om. a*. cf. Ansil. (T. : gaudio e., T. : gaudet vel e.).|| 14. *om. a*. Ex Comico nescioquo ?|| 15. Vulg. Genes. 6, 16 (et tristega facies in ea).|| 16. –ped– *a* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (Tripodas : nemus consecratas) ?|| 17. perverse *v* (*non Ansil.*). cf. ad 4. cf. Gloss. Verg. (Trames : via transversa).|| 18. Transennan *v* : –am *a* : Trassennam *vel* Trans. *AA*. dicit *om. a*. amitt. *a*. luc (compendiose) *v* : *om. a*, *AA*. –atae *AA* : apell (compendiose) *v*.

TRO 1. in *Ansil.* facta *om. a*.|| 2. cf. Gloss. Verg. (T. : r. A.).|| 3. –nae *etiam Ansil.* cf. Gloss. Verg. (T. g. : Troianorum opes ; lingua Persarum gaza divitiae nuncupantur). cf. GA 8.|| 4. cf. Gloss. Verg. (Tru. : c. a.).|| 5. cf. Gloss. Verg. (T. : t.). || 9. *solus habet a*. Ni fallor, dicta.. faciat vix sunt ex Isid. (Etym. 19, 24, 8) petita ; immo Isidorus a Festo hauserat.

TU 1. supplevi ex Corp. etc.|| 2. metu *etiam Ansil.* cf. Gloss. Verg. (T. : in metum p.). cf. 8 ?|| 3. –tus *etiam Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Tutus *vel* Tutius : s.). cf. 24.|| 4. cf. Gloss. Verg (T. : obtulit, procreavit), ex Aen. 3, 43 ; 95 etc. cf. 29.|| 5. cf. Gloss. Verg. (T. : ventosus).

bidus : vent<os>us. (Aen. 5,696) 6. Turbus (torvus) : aspectu, facie dirus. (Aen. 6, 571) 7. [Turam (genituram ?) : naturam.] 8. Turbidus : commotus, iratus. 9. Turvus (to–) : ferox inpetu, vemens. (Aen. 10, 172) 10. Turpor (to–) : crimina (pigritia ?). 11. [Turbidum (torp–) : marcidum.] 12. [Turpet (to–) : turpescit (to–).] 13. Turbo : tempestas. (Geo. 1, 320 etc. *–bine*) 14-4a. [Turibulum : ubi tus incenditur. Tus : incensum, qui et Libanum (–us ?).]

Turbulentus : obscurus, non lucidus. (? Met. 2, 12 *–ntat*) 16. Tuccetum : bubula apud Albinos (Alp–) Gallos condita. (Met. 2, 7 etc.) 17. Tumultuario : subito. (Met. 4, 7) 18. Tuburcinati : p[r]opinati. (Met. 6, 25 *–to*) 19. Tuore : visu. (Socr. 145 *–ris*) 20. Tuburcinatus : p[r]opinatus hic, alibi turbatus. (=18) 21. Turbo : contritio, maestitia. (Met. 10, 28 ?)

Turbae fient : rixae fient. (Andr. 380) 23. Tutela : custodia. (Hec. 52) 24. Tutius : securius. (=3) 25. Tubae : buccinae. (Verg. ?) 26. Tu<r>turilla : ita dictus locus in quo corruptelae fiebant ; quod ibi turturi opera daretur, id est pane (peni). (Fest.) 27. Tumidum : venenis plenum. (Aen. 2, 472?) 28. Turbo : subita vis ventorum sine pluvia. (Aen. 1, 45 etc.) 29. Tulit : intulit. (Aen. 1, 536 etc.) 30. Tueri : servare. (Aen. 1, 564 etc.) 31. Tuta : munita. (Aen. 4, 88 etc.)

VA, etc.

Vaticinatur (–or) : verum praedicans. (=7a) 2. Varios : diversos. (Verg. ?) 3. Vasto antro : ingenti spelunca. (Aen. 1, 52) 4-4a. Vaccum (Bacchum) : vinum. Vacci (Bacchi) veteris : vinum vetus. (Aen. 1, 215) 5. Vana spe : ficto mendacio. (Aen. 1, 352).

Vagurrit (vac– ?) : per otium vagatur (vacat ?). (Fest.) 7-7a. Vates : divini. Vaticinator : divinator vera praedicans. 8. [Vallatus : circumseptus.] 9. Vastat : expoliat, expugnat. 10. Vallos : palos vinearum. (Geo. 2, 409?) 11. Varum (–am) vibia [na] : perticae duorum (duae) interra (inter se) conligatae quae adserem (ass–) sustinent ; velde (unde) prover-

---

6. Turbo *a* : Torvus *Ansil.* durus *v.* cf. Gloss. Verg. (Turbatus : a. f. dires vel diras). cf. TO 4? || 7. ex Abstr. (NI 17) ?|| 8. cf. 2.|| 9. Turbus *vel* Torbus *a* : Turbus *Ansil.* ferox *vel* ferus *a*. inp. *vel* ineptus *a*. vehemens *Ansil.* : veniens *A*. cf. TO 4 ?|| 10. cf. Ansil. (Torpor : crimina. Torpor : pigritia).|| 12. cf. TO 14.|| 11-2. ex Abstr. (TO 8-9) ?|| 13. Turbine tempestate *Gloss. Monac.* cf. Gloss. Verg. (Turbines : vertigines, tempestates).|| 14. ex Abstr. (AC 23) ? an <Thymiaterium :> tur. etc. (GRAEC.) ? cf. Vulg. 2. Paralip. 4, 22 (thymiateria quoque et thuribula et phialas).|| 15. –ntus *vel* –ntos *Ansil.* non luc. *om. a.*|| 18. cf. 20.|| 20. post 24 *v*. Immo var. lect. turba– (pro tuburcina–) cum siglo « alibi » in codice Apulei erat.|| 21. Tubo *v* : Turbo *vel* Tubo *AA* : vix Turbatio : vix Tyro (nom. Bibl.) : vix Tubal (nom. Bibl.).|| 22. T. r. (*om.* f. f.) *a*.|| 26. ante 23 *a*.|| 27. veneno *v* : venis *a*, *AA* : an ventis ? undis ? cf. Gloss. Verg. (Tumida aequora placat : fluctus), ex Aen. 1, 142.|| 28. cf. NI 14 ?|| 29. cf. 4.|| 30. Tuere *A* (*non Ansil.*).|| 31. cum 30 coniungend. ?

VA 1. *inter glossas Abstr. exhibet a.* –cat *a*.|| 3. cf. Gloss. Verg. (V. a. : i. s.).|| 4. Va. vetus *v* (cf. Hieron. Nom. Hebr. Bacci : ... vetus, ex Numer. 34, 12 etc. Bocci).|| 4a. vet. vi. *a*. cf. Gloss. Verg. (Veteris Vachi : veteris vini). vix ex Abstr. (BA 4).|| 5. cf. Gloss. Verg. (V. s. : f. m.).|| 6. odio *a*. cf. Ansil. (Vagurrit : per otium vacuus. Vagurrit : otio deperit vel vacat).|| 7a. cf. 1.|| 8. cf. OB 5 ? ex Abstr. (VA 12-3) ?|| 9. expol. *etiam Ansil.*|| 10. ita Ansil. Vallo palus (*om.* vin.) *A*.|| 11. *om. v.* sequitur *a* : sequitur ubi afantio *AA*. cf. Gloss. Monac. (nam perdicae duae sunt inter se colligatae quae aserem sustinent ; proverbium sequitur vibi...).|| 12. Vabre *a* : Vabis *v*. est *om. a.* Si Festina glossa est ex Festo sumpsit Nonius 19, 30 (Vafrum est callidum et quasi valde Afrum et urbanum). cf. 18.

bium sequitur <«vibia varam».> (Fest.) 12. Vafrum valde Afrum est. (Fest.) 13. Valgis : fores (-ras) versus tume[a]ntibus. (Fest.) 14. Vatia : diversis plantis. (Fest.) 15. Va[c]cillat : qui non firmis nec stabilitis vestigiis gradiens vaculo (ba-) indi (innititur ?). (Fest.) 16. [Vafrum : varium, pictat. (?)]

Vacuum : otiosum. 18. Vafer : astutus. 19. Vadit : inpertit (id est pergit ?). Vasit : perrexit. 20. Vasta : infesta. (Met. 1, 7 etc. ?) 21. Vadimus : ambulamus. (? Met. 2, 32 ; Aen. 2, 359 ; 396 ?) 22. Vatem : sacerdotem, sive poetam, vel divinandi arte peritum. (Met. 10, 30 ?) 23. Uberes : abundantes. (Met. 8, 13 etc. ?) 24. Uberius : abundantius. (? Met. 11, 28 *-riorem*) 25. [Ubertim : affluenter.] (Verg. ?)

VE

Venundare : vendere. 2. Veterator : strofosus (-opho-), astutus. 3. Veneratur : adorat, colit. (Verg.) 4. Velantur : teguntur. (Aen. 5, 134 ?) 5. [Versutus : argutus (astutus), callidus.] 6. Verrunt : velut scopant. (=16 ?) 7. Vepres : spinae. 8. Versat : volutat, volvet (-it). 9. Vela dabunt (-ant) : navigabunt (-ant). (Aen. 1, 35) 10. Ver<r>ant : deputent (dissipent). (Aen. 1, 59) 11. Veribus : stilis ferreis, virgulis. (Aen. 1, 212) 12. Vecors : demens, insanus. (? Aen. 2, 94 etc. *demens*) 13. Veretur : timet. 14. [Vertex : vorago aquae.] 15. Vel : statim, modo. 16. Verrunt : supertrahunt vel scopant. 17. Veternum : vetus, antiquum. (Geo. 1, 124) 18. Vestire : induere. (Geo. 2, 38) 19. Veternus : vetustus. (=17 ?) 20. [Veridicus : verum dicens seu veritatis assertor.] 21. Vectigal : reditus, pensio. 22. [Vehit : portat.] 23. Versat : volutat, volvit. (=8) 24. Verto : torqueo. 25. Vestibulum : primum regiae domus aditum.

Vertibula : cardines. 27. Vernale : servile. (? Met. 11, 18 *vernulae*) 28. Verbigeratione : sermocinatione. 29. Verna : vicarius. 30. Veteratricem : callidam in circumscribendo (Met. 9, 29 ?) 31. Vestis ludiaria <hi>strionica tenuis. (? Apol. 13 *crocota*)

Vetus : antiquum. (=17 ?) 33. Venuste : pulchre, iocunde, orbane (ur-). (Eun. 457 ?) 34. Verba dare : circumvenire. (Andr. 211 ; Eun. 950 etc.) 35. Veteratur

---

13. Hinc colligo Festum (514, 12) recte scripsisse verba Plauti (Mil. 94 valgis saviis). fures *v*. tueantibus *AA* : vix tuentibus.|| 14. plantibus *v* (*non AA*).|| 15. post 18 *v*. indio *a*, *AA* : induens *v*.|| 16. ex Abstr. (VA 2) ? vix pictum : an fictum ?|| 18. cf. 12.|| 20. cf. Ansil. (Vastavit : infestavit).|| 22. vix cf. Gloss. Verg. (Vates : praescius poeta).|| 25. -rtim *Ansil.* : -rim *v* : -rium *a*. ex Abstr. (VA 26) ? cf. Gloss. Verg. (U. : abundanter) ?

VE 1. cf. DA 7 || 2. V. strofas artes *v* : V. strofas artes *vel* Vetera turpatus fossus astutus *a*. vix cf. Gloss. Verg. (V. : antiquus tergiversator. V. : callidus infitiator).|| 3. cf. Gloss. Verg. (Venerat : adorat, honorat, colit, precatur).|| 5. V. arg. c. aut astutus *v* : V. arg. c. *a*: V. c. astutus *Ansil.* ex Abstr. (VE 27 ?) || 7. ex Abstr. (VE 26) ?|| 8. cf. 23.|| 9. cf. Gloss. Verg. (V. dabunt *vel* -bant : navigabant).|| 10. diu hoc egerit *add. v* (ex Abstr. VE 61). Verrant trahant dissipent *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (Verrant : trahunt, dissipant).|| 11. *alibi v*. Vir. *A* (*non Ansil.*). stellis *a* : tellis *v*. ferens *A*. cf. 54. cf. Gloss. Verg., (Ve. : sti. ferrens *vel* -eis virg.), 12. ? cf. Gloss. Verg. (Dementia : vecordia, insania, stultitia), ex Aen. 5, 645 etc.|| 13. cf. 38.|| 14. ita Ansil. Vergex *a* : Verget *v*. cf. ad Abstr. (TU 12).|| 16. cf. 6 ; 10.|| 17. cf. Gloss. Verg. (V. : a., vetus, vetere, priscum). an vetustum addend. (ex 19)? cf. 32.|| 20. cf. Isid. Etym. 10, 276 (V. : quia verum dicit et veritatis adsertor est). Estne glossarii Abstr. ?|| 22. ex Abstr. (VE 8)? cf. 52 *bis*.|| 27. Vernale *a* : -ile *Ansil.* : -alem *v*.|| 29. cum 27 coniungend. ?|| 35 . ornatur *a* (*non AA*).|| 35-7. an sic coniungend. (Veterator : ordinator, confector, vetus in malitiam vertendo, id est cogitando) ?

(–or) : ordinatur (–or) (?). (Andr. 457 ; Haut. 889) 36. Vertendo :cogitando. 37. Veterator : confector, vetus in malitia. 38. Vereri : timere. (Adel. 828 ; Eun. 142) 39-9a. Veternosus : <vetustus, annosus. [Veterator :> callidus.] (Eun. 688) 40. Veiegorum (?) : genus fluvialium navium apud Gallos. (Fest. ?) 41. Vetitum : prohibitum. (=57 ?) 42. Veretrum : percussorium. (=64 ?) 43. [Versa : mutata.] 44. Vereor : timeo.

Vehemens : fortis vel violentus. 46. Verberans : caedens. (Met. 8, 30 ?) 47. Velut : sicut. (Met. 9, 33 etc. ?) 48. Vegetatus : confortatus. (? Met. 11, 1–*tari*) 49. Vexillum : a vehendo dictum, id est portatorium. (Apol. 22 ?) 50. Vitricus : patrin[i]us. (Apol. 96 ?)

Vena<e> : oculi (occulti ?) cuniculi. (Aen. 6, 7 etc. ?) 51. Vesper[o] : stella quae initio noctis ex[c]it[at]. (Verg.) 52. [Vendit (veniit) : distractus est.] 52 *bis*. [Vexit : portavit.] 53. [Verrit : trahit.] 54. Ver[b]ibus : virgulis ferreis. (=11 ?) 55. Velamen : pallium. (Aen. 1, 649 etc.) 56. Vestigia : signa. (Aen. 2, 711) 57. Vetor : prohibeor. (Aen. 1, 39) 58. Veniam : pacem, beneficium. (Aen. 3, 144) 59. Ventura : inminentia. (Aen. 3, 458) 60. Velleribus niveis : vittas niveas. (Aen. 4, 459) 61. Vertice [m] cacumen (–mine) montis vel medio capite hominis. (Aen. 4, 698 etc.) 62. Versare : perturbare, cogitare. (Aen. 7, 336) 63. Verberat : percutit. (Aen. 9, 669 etc.) 64. Veretra : verecunda virorum. (Verg.) 65. Vestit : circumdat. (Ecl. 3, 39) 66. Vexasse : evertisse. (Ecl. 6, 76) 67. Veterno : otio et situ. (Geo. 1, 124) 68. Veneficus ; qui venenum temperat.

VI

[Virago : fortis femina.] (=23) 2. [Vincire : alligare.] (=6 ?) 4. Virgulta[e] : silvae minutae. (=28 ? 54 ?) 5. Vibra<ndo ?> : crepando (crisp– ?) 5. Virguncula : virgo diminu<tive>. 6. [Vincxit : ligavit.]

Vivo saxo : naturali lapide. (Aen. 1, 167) 8. Viscera : interiora cordis (carnis ?). (Aen. 1, 211) 9. Visendi studio : videndi cupiditate. (Aen. 2, 43) 10. Vitavisse : subterfugisse. (Aen. 2, 433) 11. Vices : vicissitudines. (Aen. 2, 433) 12. Vi patria : paterna virtute. (Aen. 2, 491) 13. Visum est superis : displicuit (dis pla-

---

37. confectorum equs *v*.|| 39. cf. *Ansil.* (Veternosus : vetustus, annosus. Veterator : callidus infitiator, etc.)|| 39a. ex Abstr. (VE 61).|| 40. Veigorum *AA* : Vegetorum *v*. na. *om. a*.|| 42. ita Ansil. Veretuum *A*. petosorium *v* : pertusforium *a*. cf. 64?|| 43. ex Abstr. (VE 32) ?|| 44. cf. 38.|| 46. cae. *Ansil.* sedens *v* : fedens *a*.|| 49. ita Ansil. advertendum *a* : adventum *v*. idem *a* : *om. v*.|| 50. *om. v*. patruus *AA* : patraster *Ansil.* Italice « padrino ».|| 51. *om. a*. cf. Gloss. Verg. (Vesper : s. q. i. n. ab occidente apparet).|| 52. cf. Abav. (Veniit : venditus est vel distractus). ex Abstr. (VE 14-6) ?|| 52 *bis* ex Abstr. (VE 8) ? cf. 22.|| 53. ex Abstr. (VE 29) ?|| 55. cf. Gloss. Verg. (V. : tegmen) ?|| 56. cf. Gloss. Verg. (V. : pedum s.).|| 57. cf. 41.|| 59. vix cf. Gloss. Verg. (Venturaque desuper urbi : quae immineat exitio civitatis nostrae), ex Aen. 2, 47.|| 61. vel... hom. *om. a*. cf. Gloss. Verg. (Vertice : cacumine vel capite).|| 64. ita Ansil. –ndia *A*. cf. Gloss. Verg. (Veretrum : virilia hominum). cf. 42.|| 68. *om. a*. cf. AA, Abav. (Venenatus : qui venenum accepit. Veneficus : qui venenum dat).

VI 1. fe. fo. *v* (*non Ansil.*) ex Abstr. (VI 32) ?|| 2. ex Abstr. (VI 6 ?)|| 3. non est ; in numerando peccavimus.|| 5. *om. a*.|| 6. *om. a*. cf. 2. ex Abstr. (VI 32) ?|| 7. cf. Gloss. Verg. (V. s. : n. l.).|| 8. int. viscera *v* : int. membrorum *Ansil.* cf. Gloss. Verg. (V. : caren). vix ex Abstr. (VI 35)|| 9. *om. v*. vibendi *a* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (V. s. : v. c.).|| 10. ita Ansil. Vigavise *A*. cf. Gloss. Verg. (V. : s.).|| 11. –inem *a*. cf. Gloss. Verg. (V. : v.). cf. 56 ?|| 12. –tes *A* (*non Ansil.*). cf. Gloss. Verg. (V. p. : p. v.).|| 13. cf. Gloss. Verg. (V. e. s. : p. d.).

cuit). (Aen. 3, 2) 14. Virecta : viridia. (=54 ?) 15. Vimen : virgultum. (Aen. 3, 31) 16. Vivida : valida. (Aen. 5, 754) 17. Videlicet : utique. (? Aen. 6, 52 *scilicet*) 18. Victoriosa : victoriae digna. (? Aen. 3, 54 *victricia*) 19. [Victi (voti) conpos : victor aut voti adeptus effectum.] 20. [Vilificant (vel–) : navigant.] 21. Vi superum : ira deorum. (Aen. 1, 4)

[Virago : fortis mulier quae quasi virum se gerit.] (=1) 23. [Vibex : ex virga plaga.] 24. Vividus : fortis, strenuus. 25. Vigore : forti animo. (=46 ?) 26. Violare : circumvenire. 27. [Viritim : nominatim.] 28. Virecta : novella virgulta. 29. [Vim : aliter virtutem, violentia<m>, aliter multitudinem vel abundantiam.] 30. Vita<m> producere : velle vivere. (Aen. 2, 637 ?)

Viscus : caro sive (sine ?) pingui. (Met. 8, 22 ?) 32. Vibices : plagae in corpore sine sanguine[m]. (Met. 9, 12 ?) 33. Virosa mulier : virorum appetens. (Met. 9, 14 ?) 34. Victo : humiliato. 35. Virops (?) : quae iam viro opus habet. (=33 ?) 36. Vietos : marcentes, seniles.

Vitio dent : culpae deputent. (Andr. 8) 38. [Visa (–so) : video.] (Andr. 535 ?) 39. Vitiligo : macula alba in corpore ; alfon Graeci et psoram vocant. (Fest. 507, 15) 40. Vituperant : decertantur (detest– ?) (Andr. 15) 41. Visere : visitare. (Hec. 189) 42. Visentem : visitantem. (Hec. 237) 43. Vicissitudo : mutatio. (Eun. 276) 44. Vietus : rugis exaratus. (Eun. 688)

Victor : superator. 46. Vigor : fortitudo. (=25 ?) 47. Videlicet : vere vel certe. 48. Victima : sacrificium. 49. Vincla : vincula. (=53 ?) 50. [Vivisces (vibices) :vestigia plagarum.] (=32 ?) 51. [Viocorus (–cu–) : nomen aliquod appellatur (–ativum ?).] 52. [Vinctis : ligatis.] 53. Vinctis (–clis) : catenis. 54. Virecta : viridiaria, loca virgultis virentia. 55. Viduata : denudata. 56. Vicissitudo : alternationes sive multas congressiones. (=11 ?) 57. Vinculo iugali : maritali nexu. (Aen. 4, 16 ?) 58. Vix : difficile.

UL

Ullius : alicuius. (=UR 3 ?) 2. Ultroneus : sponte volenti. (Met. 2, 30 etc. ?) 3. Ululant : personant sive resonant. (Aen. 2, 488) 4. Ultrices : vindices. (Aen. 4, 473 etc.) 5. Ulva : palus. (=8 ?) 6. Ullis : aliquibus. (Aen. 6, 147 etc.) 7. Ulla : aliqua. (Aen. 6, 600 etc.) 8. Ulvam : paludem. (=12 ?) 9. [Ulterius : amplius.]

---

14. cf. Gloss. Verg. (V. : sacra prata viridentia *vel* virentia), ex Aen. 6, 638.|| 15. cf. Gloss. Verg. (V. : v.).|| 16. cf. Gloss. Verg. (V. : v.).|| 17. cf. Gloss. Verg. (V. : quid enim... utique etc.)|| 19. Voti *Ansil.* : Vincti *v.* victoriam voti adeptos (*om.* eff.) *A.* cf. ad Abstr. (CO 137-8). cf. VO 15 ?|| 20. ex Abstr. (VE 13) ? cf. Gloss. Verg. (Velificat : vela facit. Vela dabant : navigabant) ?|| 21. cf. Gloss. Verg. (V. s. : iracundia d.).|| 22. *om. a.*|| 23. p. ex v. *v* (*non Ansil.*) cf. 32 ? ex Abstr. (VI 2-3) ?|| 25. Vigre *v* (*non Ansil.*).|| 27. ex Abstr. (VI 23) ?|| 28. cf. Isid. Etym. 17, 6, 2 (Virecta : ubi virgultae novellae et virentes). cf. 54.|| 29. cf. ad Abstr. (VI 34).|| 31. *ita AA* : pigui *a* : pingue *v.*|| 32. *om. a.* cf. 24 ?|| 35. virum *v* (*non AA*). an cf. Fest 296, 20 (viri potens ; sive patiens, ut quidam putant) ? nam favet Gloss. Monac. (Virops: virgo viro potens.)|| 36. cf. 44 ?|| 38. ex Abstr. (VI 36-8) ?|| 50. *om. a.* cf. ad Abstr. (VI 3).|| 51. ita Ansil. (*vel* n. aliquo –tus) : Viocurus nomen a loco appellatus *A.* ex Abstr. (VI 9) Viocurus et cistifer nomina sunt metatorum.|| 52. cf. 2 ; 6. ex Abstr. (VI 16) ? *om. a.*|| 53. cum 52 coniungend. ? cf. 49.|| 54. cf. 28 ; 14 ; 3.|| 55. nudata *Ansil.*|| 58. Glossa quae sequitur in codd. est Abstr. (UV 1).

UL 1. cf. 6-7.|| 4. cf. Gloss. Verg. (Ultor : vindex, defensor. Ultrices dirae : Furiae) ?|| 8. –vam –dem *etiam Ansil.* an –va –de (ex Aen. 6, 416) ?|| 9. immo aliena est ; ex Abstr. (UL 8).

(Aen. 12, 806) 10. Ululae : aves nocturnae. (Ecl. 8, 55) 11. [Uliginosum : pinque.] (? Geo. 2, 184 *uligine laeta*). 12 Ulva : herba palustris. (Geo. 3, 175 *-am*) 13. [Ulciscere : vindicare.] 14. Ulcus : vulnus. (Geo. 3, 454)

UL, etc.

15. Urbem Sidoniam : Cart<h>ago (-ginem). (Aen. 1, 677) 16. Ulli : alicui. (Verg.) 17. Umectum : humidum. 18. Usurpat : praesumit.

VO

Voces ambiguas : dubias et fallaces. (Aen. 2, 98) 2. Volvit : traxit. (Aen. 1, 101) 3. Volventibus aevis : transcurrentibus annis. (Aen. 1, 234 *vo. annis*) 5. Vorat : vivit (bibit).

Vola : pars manus cava in medio. (Fest. ?) 7. [Volutat : cogitationem (-ne ?) repetit.] (=11 ?) 8. Volet : voluerit vel vult. (Eun. 890 ?) 9. Vorent : gluttiant. (Eun. 939 ?) 10. Volupes<t> : voluptuosus (-um) est. (Phorm. 610 etc.) 11. [Volvere : cogitare.] 12. [Volant : dividunt. (?)]

Volucres : aves. 14. -crem : velociter fluentem. (Aen. 1, 317) 15. Voti compos : consentaneos (-eus) votis vel cumpositos (compositus) voti. (Aen. 5, 237 *v. reus*) 16-6[a]. Vociferans : clamitans. Vocissare (voces ferre ?) : vociferare. (Aen. 7, 390) 17. Vorago : obsorsio (-rptio). (Aen. 7, 569) 18. -ginem : baratrum. (? Aen. 9, 105 etc. *-ne*).

UR

Urbs : civitas. (Verg. ?) 2. Urguet : cogit, expellit. 3. Ur<v>us : circuitus civitatis. (Fest. ?) 4. Urgues : premis. 5. Urias : lux media (mea Dei). (nom. Bibl.)

US

Uspiam : ullo in loco 2. Ustio : ardor. 3. Usquequaque : nimis sive multum. (Met. 10, 27 etc. ?)

UT

Utinam : ut puto (opto ut). 2. Utpote : quasi. 3. Ut enim : sicut enim vel quemadmodum. (Verg.) 4. Utrum : an. 5. [Ut<r>ubique : in amba loca.] 6. Uter : quis. 7. Ut : quasi, sicut. 8. Utrumlibet : quod ex iis placet. 9. Utrum volis (-es) :

---

11. ex Abstr. (UL 12) ?|| 12. cf. Gloss. Verg. (U. : h. p.).|| 13. *om. a.* ? cf. Gloss. Verg. (Ulciscimur : vindicamus), ex Aen. 3, 638. ex Abstr. (UL 6) ?|| 15. Glossa quae praecedit in codd. est Abstr. (VI 21).|| 16. *om. v.* cf. Gloss. Verg. (U. : a.). cf. UL 1 ?|| 17. *om. v.* cf. Gloss. Verg. (Umectat : infundit. Umentem : umorosam, umidam). an -am -am (ex Aen. 3, 589 ; 4, 7 *umentem*) ?|| 18. *om. v.* ex Abstr. (US 5) ?

VO 1. cf. Gloss. Verg. (V. a. : d. et f.).|| 3. tr. an. *om. v.* cf. Gloss. Verg. (V. an. : t. ae.).|| 6. *adde* unde involare. cf. AA (Vola : cavitas quae in medio manus est ; unde et involare) ; Gloss. Monac. (V. : manus cavae in medio ; un de involare dicitur). cf. ad Abstr. (IN 279) ?|| 7. cf. Gloss. Verg. (Volutans : cogitans), ex Aen. 1, 50.|| 8. cf. ad Abstr. (VO 5).|| 9. cf. Abstr. (VO 8) Vorat : gluttit.|| 11. ex Abstr. (VO 6) ? ? cf. Gloss. Verg. (V. : nunc pati, alias cogitare), ex Aen. 1, 9.|| 12. cf. ad Abstr. (VO 5).|| 13. ? cf. Gloss. Verg. (Obscenas vo. : inmundas av.), ex Aen. 3, 241.|| 15. cons. voti (*om.* vel c. v.) *a.* cf. Gloss. Verg. (Voti reus : obligatus voto) ? cf. VI 19 ?|| 17. -rsio *etiam Ansil.*

UR 1. cf. Gloss. Verg. (Urbem : civitatem).|| 2. pellit *add. Ansil.*

US 1. *om. a.*

UT 1. U. opto ut *Ansil.*|| 2. ita et Ansil. *vix addend.* (ex 1) ut puto.|| 3. cf. Gloss. Verg. (Ut e. : s. e. quaevis).|| 5. *om. a.* ex Abstr. (UT 9) ?|| 8. is *Ansil.* : *om. A* : an duobus (per siglum script.) ?

quodvis. 10. Ut vales : quomodo potes. (Haut. 406 ?) 11. Uterum : ventrem. (=14 ?) 12. Ut te : qualiter te. 13. Uti uti est obverte. (?) 14. Uterinus : ex uno utero natus. 15. Utibile : necessarium. (Phorm. 690 ?) 16. Utraeque : ambae. 17. [Urere : ustulare.] 18. Utlibet : ut, quomodo vis. 19. Ut : quomodo, qualiter. (= 18 ?)

VU

Vulnificat : vulnera facit. 2. Vulgatur : diffunditur. 3. Uberta<s> : satiata (–ietas). (Met. 11, 25 ?) 4. Vulgo : populi passim vel omnes.

X

[Xenod<och>ium : locus venerabilis in quo peregrini suscipiuntur.] (GRAEC.) 2. [Xenizo : hospitor.] (GRAEC.) 3. [Xil<ia> Graece, Latina lingua <M>.]

Y

[<H>ybleae apes : a loco nominantur ubi mel plurimum est.] (Ecl. 1, 54) 2. [<H>yades : stellae.] (Geo. 1, 138 etc.) 3. [<H>yperbolice : elate.] (GRAEC.) 4. [Hydria : vas aquarium.] (GRAEC.) 5. [<H>ydrus : serpens aquaticus.] (=HI 15 ?) 6. [<H>ydropicus : aqua plenus.] (=A S 13 ?) 7. <H>yperiphanos Graece : Latine superbus. (GRAEC.) 8. [Ypinx (Sphinx) : animal quasi ad similitudinem pardorum ; quam alii lamias dicunt.] (GRAEC.) 9. [<H>ypocrita : simulator qui aliud loquitur et aliud cogitat.] (GRAEC.) 10. [<H>ypopanti (–pap–): susceptio, manifestation vel obviatio.] (GRAEC.) 11. [Yconomus (oec–) : dispensator vel vicedominus.] (GRAEC.) 12. [<H>ypodiacones Graece : Latine subdiacones ; idem Hebraice Natinnei (Nathanaei).] 13. [<H>yperaspistis : defensor.] (GRAEC.) 14. <H>ypomnisticon Graece : commonitorium. (GRAEC).

Z

[Zelus est sive cum coniugis adulterio turbatus animus contabescit sive cum servandae pudicitiae coniugalis diligens custodia adhibetur.] 2. [Zelus : aemulatio, invidia, fervor, indignatio, ira.] (GRAEC. ?) 3. Zaberna : ubi vestes portantur (ponuntur ?) vel quodlibet aliud. 4-5. Zetas (diaetas) : id est sedes hiemales quae calidae fiunt obducto igne. Z. aestivales : quae frigidae fiunt obducta aqua. (GRAEC.) 6. [Zema (zyma ?) : sucus.] (GRAEC.) 7. [Zernae : impetudines

---

13. *om. a* (*non AA*) Vide ne sit nilnisi discissa pars versus citati (a Festo ?).|| 14. utero *a, AA* : ventre *v* : an utero id est ventre (cf. 11) ?|| 16. ex Abstr. (UT 4 ; 6) ?|| 17. *om. v.*

X 1. *om. v.* cf. AA (Xenodochium : hospitale ubi hospites recipiuntur) ?|| 2. *om. v.* cum 1 coniungend. ?|| 3. *om. v.*

Y 1. *om. v.*|| 2. *om. v.* ex Abstr. (HI 7) ? cf. SU 73 ?|| 3. *om. v.*|| 4. *om. v.* cf. Ansil. (Ydria : vasa terrena aquarum).|| 5. *om. v.*|| 6. *om. v.*|| 7. cf. Ansil. (Yperephania : superbia Graece). || 8. *om. v.* vix ex Abstr. (LA 13).|| 9. *om. v* (*non AA*). ex Abstr. (Y 2) ?|| 10. *om. v.*|| 11. *om. v.* vel vi. *om. AA.*|| 12. *om. v.* ex Isid. Etym. 7, 12, 23.|| 13. *om. v.* cf. Hieron. praef. Pentat. (Aristaeas eiusdem Ptolemaei hyp.).|| 14. *om. v.* titulus libri Augustini. cf. Ansil. (Ypomnesticon Graece : quod Latine dicitur memoriale).

Z 1. *om. v.*|| 2. *om. v.* fe. ind. ira *om. AA.*|| 3. *om. v.* ponuntur aut *Ansil.* (ubi Placido perperam, ut vid., glossa ascribitur). cf. Corp. etc. (Zabernas : arcas).|| 4-5. *om. v.* cf. DI 28.|| 6. *om. v.* vix Ze. ius (cf. Isid. Etym. 20, 2, 32 ius... Graeci zemam vocant). cf. 11-3.|| 7. *om. v.* cf. Cassius Felix p. 19 R. (impetigines, quas Graeci lichenas vocant, Latini vulgo zernas) ; Isid. Etym. 4, 8, 6 (Impetigo.. hanc vulgus sarnam appellant). cf. Niedermann (Neue Jahrb. 29, 325).

(-tigin-) ex flegmate falso.] 8. [Zona : cingulum.] (GRAEC. ?) 9. [Zoni : semicinotium, id est zona.] (GRAEC.) 10. [Zodiacum : signiferum.] 11. [Zonos (-mos) : ius.] (GRAEC.) 12. Zima (ze- ?): villa (olla). (GRAEC.) 13. [Zimi (zy-) : frumentum (ferm-).] (GRAEC.) 14. [Zizania : lolium.] (GRAEC.)

---

8. *om. v* (*non Ansil.*).|| 8-9. ex Abstr. (Z 6) ?|| 9. *om. v.*|| 10. *om. v.* of. ad Abstr. (ZO 8). || 11. *om. v.*|| 12. *om. v.* Zema olla *AA*.|| 13. *om. v.* vix ex Abstr. (AV 48).|| 14. *om. v.*

TABULA RERUM

CORRIGENDA

Vol. I

EN 106 (app. crit.) cf. Philox. EN 33 (Ennomiones).
PA 3 (app. crit.) Stat. Theb. 9, 448.
VA 149 (app. crit.) *pro* ut fer *L W* *lege* ut fert *L W*.

Vol. II

Philox. DA 18 Damnator (domator) : δαμηστής (-μασ-).
(app. crit.) cf. Cyrill. Δαμαστής domitor. cf. DO 26.

Vol. III

Abstr. CO 104 (app. crit.) *pro* superior *lege* separatior.
FU 23 (app. crit.) cf. Schol. Stat. Theb. 8, 341.
SU 43 (app. crit.) Vergilio ascribit Ansil.